

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Action Learning Project)

เรื่อง “การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน : ศึกษาพื้นที่จังหวัดตรัง”

จัดทำโดย นักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Action Learning Project)

เรื่อง “การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน : ศึกษาพื้นที่จังหวัดตรัง”

จัดทำโดยกลุ่มที่ ๑ ประเด็น มีความมั่นคง (Security)

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๑ ประเด็นมีความมั่นคง (Security)

นายธรรมรัตน์ รัตนมณี

นายฤชา วราทร

นายชาคริย์นรทิพย์ เสวิกุล

นายอัษฎรอธิม ดาตุมะดา

นายรัชภูมิ บุญรอด

นายทวีโชค พงษ์ดี

นางสาวอุบลวรรณ สุจริตกุล

นางสาวแสงดาว อารีย์

นางชวนพิศ จันทรวราทิตย์

นางณัฏฐนิช อัครภูษิตกุล

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงต่างประเทศ

กระทรวงต่างประเทศ

หลักเกณฑ์การประเมินผลรายงานการศึกษากลุ่ม

รายงานการศึกษากลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์สำเร็จการฝึกอบรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

๑. ผู้ประเมิน : ผศ.พรเทพ วิรัชวงศ์ (G๑) มีความมั่นคง
๒. วิธีการ : แต่ละกลุ่มจัดส่งรายงานการศึกษากลุ่มภายในระยะเวลาที่กำหนด และนำเสนอในลักษณะการเสวนาสรุปลผลการศึกษาพื้นที่แบบบูรณาการการเรียนรู้ โดยผู้แทนทุกกลุ่มต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นที่ศึกษาและผู้สนใจทั่วไป ตามวันและเวลาที่หลักสูตรกำหนด
๓. หลักเกณฑ์การผ่านการประเมิน : รายงานมีเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามโครงสร้างที่กำหนด ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านการประเมิน
๔. ประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน	ข้อเสนอแนะ/ข้อควรปรับปรุง
๑. เนื้อหารายงาน	(๘๐)		
๑.๑ สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหาพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๑๐	๑๐	
๑.๒ ผลการศึกษาตามประเด็นปัญหา	๑๐	๑๐	
๑.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๔ การสังเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๕ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๐	๑๘	
๒. การนำเสนอรายงาน และการตอบประเด็นคำถาม	๒๐	๒๐	
รวม	๑๐๐	๙๔	

ทั้งนี้ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการจะนำรายงานการศึกษากลุ่มขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสถาบันฯ <http://mfa.go.th/dvifa/th/training/4946> เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

บทสรุปผู้บริหาร

เกาะลิบงและเกาะสุกรเป็นพื้นที่ในการบริหารของจังหวัดตรัง มีลักษณะที่โดดเด่นคือ เกาะลิบงเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในทะเลตรัง มีพื้นที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่ รอบๆ เกาะเต็มไปด้วยหญ้าทะเลซึ่งเป็นอาหารของ “พะยูน” สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่กำลังจะสูญพันธุ์ ในขณะที่เกาะสุกรมีสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีศักยภาพที่จะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปในลักษณะแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ (community-based eco-tourism) โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สำคัญ อาทิ แดงโมเกาะสุกร ควายทะเล ฯลฯ ซึ่งทั้งสองเกาะมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก และสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนบนเกาะทั้งสองอยู่แบบเรียบง่าย จึงมีวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมที่เป็นเอกลักษณ์

จากการลงพื้นที่ของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาบนเกาะทั้งสอง พบว่า แม้ว่าทั้งสองเกาะจะมีศักยภาพมาก และชุมชนมีความเข้มแข็งในระดับหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องที่น่าชื่นชม แต่ก็กำลังประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ซึ่งลำพังชุมชนคงไม่สามารถแก้ไขหรือจัดการได้ด้วยตนเอง จึงจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และหากปล่อยไว้เนิ่นนาน สภาพปัญหาจะยิ่งหนักหน่วงขึ้นไปอีก ทั้งนี้ ประเด็นปัญหาที่สำคัญ อาทิ การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ปัญหาการลักลอบทำประมงผิดกฎหมายโดยเรือนอกพื้นที่ (เกาะสุกร) การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล (ธนาคารปูม้าบนเกาะสุกร) ปัญหายาเสพติด ปัญหาแหล่งน้ำ ปัญหาขยะทางทะเล และการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา รวมถึงปัญหาพื้นที่ทับซ้อนซึ่งเป็นปัญหาที่ชาวบ้านบนเกาะทั้งสองประสบอยู่อย่างมาก และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและการขยายโอกาสและความเจริญของท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนา และความมั่นคง มั่งคั่งของชุมชน

การดำเนินการที่อาจเริ่มได้ในทันที อาทิ การบริหารจัดการระบบการท่องเที่ยวบนเกาะลิบง ซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ทั้งหญ้าทะเล (พบที่ลิบง ๑๒ ชนิดจาก ๑๓ ชนิดในประเทศไทย) และพะยูน (๑๘๕-๒๐๐ ตัว) โดยจังหวัดอาจพิจารณายกระดับพะยูน หรือ มาเรียม เป็น premium product ซึ่งนอกจากจะสามารถสร้างอาชีพเสริมสำหรับชุมชนในพื้นที่แล้ว ยังจะทำให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการท่องเที่ยว อาทิ การทำให้เกาะลิบงเป็นศูนย์กลางของการชมพะยูน โดยกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยว และจำกัดฤดูกาลที่สามารถเยี่ยมชมได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เรือต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของพะยูน และต่อหญ้าทะเล หรือในกรณีเกาะสุกร จังหวัดตรังสามารถใช้วิธีการบริหารจัดการขยะในรูปแบบ 3Rs ที่เกาะสุกรมีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นโมเดลต้นแบบในการเป็นศูนย์เรียนรู้ หรือ Learning Center เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนอื่น ๆ ทั้งในประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียนได้ อีกทั้งเป็นโอกาสในการเป็น supply chain ให้กับเศรษฐกิจหมุนเวียนที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้ประชาชนในเกาะได้อีกทางหนึ่ง และเป็นช่องทางที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศด้วยการบูรณาการ ประสานงานและการยกระดับความร่วมมือของภาครัฐในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้นจะเป็นกลไกสำคัญและเป็นประโยชน์ในการช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชน และเติมเต็มศักยภาพของชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับอุปสรรคและความท้าทาย

หลายต่าง ๆ ทั้งที่ประสบอยู่และที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเกาะลิบงและเกาะสุกรสามารถเสริมสร้างและต่อยอดเศรษฐกิจของจังหวัดตรังได้อย่างเป็นรูปธรรม และด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบจะยิ่งสร้างมูลค่าและความยั่งยืนให้ทรัพยากรเหล่านั้น และความมั่นคงของชุมชนจะเสริมสร้างความมั่นคงของจังหวัด เพื่อให้สามารถรวมกันก้าวไปข้างหน้าได้อย่างแน่วแน่และเข้มแข็ง ดังนั้น ความร่วมมือของภาครัฐบนพื้นฐานของความเข้าใจ จริยใจ และการเอาใจใส่ดำเนินการอย่างจริงจังจะเป็นการเสริมเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดตรังให้เติบโตอย่างมีคุณภาพสมดุล และยั่งยืน

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	๑
๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่	๒
๑.๓ ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง มีความมั่นคง (Security)	๔๔
ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่	
๒.๑ ประเด็นปัญหา บทวิเคราะห์ผลการศึกษาความมั่นคงด้านทรัพยากร	๕๒
๒.๒ ประเด็นปัญหา บทวิเคราะห์ผลการศึกษาความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพ และคุณภาพชีวิต	๕๒
๒.๓ ประเด็นปัญหา บทวิเคราะห์ผลการศึกษาความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม	๕๒
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา	๕๔
๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๕๔
บรรณานุกรม	๕๗
ภาคผนวก	
๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา	๕๘
๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม	๕๙
๓. ประมวลภาพ	๖๐

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรเกาะลันตา	๓๓
ตารางที่ ๒ คริวเรือนที่มีไฟฟ้า	๓๖

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดตรัง	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่ตั่งเกาะสุกร	๑๒
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่ของเกาะลิบง	๓๐
ภาพที่ ๔ สภาพพื้นที่เกาะลิบง	๓๑
ภาพที่ ๕ ท่าเทียบเรือบ้านพร้าว	๓๕
ภาพที่ ๖ ท่าเทียบเรือบ้านเกาะมุกด์	๓๕
ภาพที่ ๗ ท่าเทียบเรือบ้านมดตะนอย	๓๕
ภาพที่ ๘ ท่าเทียบเรือหลักภัย	๓๖
ภาพที่ ๙ ท่าเทียบเรือบ้านเจ้าไหม	๓๖
ภาพที่ ๑๐ การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน	๔๐
ภาพที่ ๑๑ พิธีการแต่งงาน(นิกะฮ์)	๔๐
ภาพที่ ๑๒ วันฮารีรายอ	๔๐
ภาพที่ ๑๓ การแต่งกายช่วงเทศกาล	๔๐
ภาพที่ ๑๔ การเลี้ยงกุ้งมังกร	๔๑
ภาพที่ ๑๕ การเลี้ยงปลากระพง	๔๑
ภาพที่ ๑๖ การทำไซปลา	๔๑
ภาพที่ ๑๗ การต่อเรือประมง เรือหางยาว	๔๑
ภาพที่ ๑๘ แผนที่เกาะลิบง	๔๒
ภาพที่ ๑๙ ความมั่นคงทางอาหารและคุณภาพชีวิต	๔๖
ภาพที่ ๒๐ ขยะไมโครพลาสติก	๔๙
ภาพที่ ๒๑ พื้นที่ศึกษา	๕๑

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ จังหวัดตรัง

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ตรังเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกติดกับทะเลอันดามันแห่งมหาสมุทรอินเดีย มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๔,๙๑๗.๕๑๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๐๐๘,๔๐๐ ไร่มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๔ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๓๓ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางสายเพชรเกษม ๘๒๘ กิโลเมตร มีพื้นที่ฝั่งทะเลตลอดแนวเขตจังหวัดยาว ๑๑๙ กิโลเมตร ประกอบไปด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน ๔๖ เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ เช่น เกาะลิบงซึ่งเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เกาะมุก เกาะกระดาน เป็นต้น โดยมีอาณาเขตติดต่อจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและ

จังหวัดกระบี่

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสตูลและทะเลอันดามัน

มหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดพัทลุง (มีเทือกเขาบรรทัด
กั้นอาณาเขต)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดกระบี่และทะเลอันดามัน

มหาสมุทรอินเดีย

๑.๑.๒ ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

ภาพที่ ๑ แผนที่จังหวัดตรัง

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะเป็นเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับด้วยภูเขาใหญ่ ลึกกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบเรียบมีจำนวนน้อยซึ่งใช้เพาะปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดยาวจากเหนือจรดใต้ และเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่จังหวัด สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้นสำหรับพื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเลมีป่าชายหาดที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาลจังหวัดตรังตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีอากาศร้อน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงตลอดปี มีฝนตกชุกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ภาคเหนือและภาคกลางมีอากาศหนาวและแห้งแล้ง ส่วนภาคใต้ตอนบนจะมีฝนตกชุก เพราะมรสุมได้พัดผ่านอ่าวไทย สำหรับตรังอยู่ทางฝั่งตะวันตกได้รับอิทธิพลของลมนี้เพียงเล็กน้อยจึงมีฝนตกเพียงเล็กน้อย ส่วนมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้จังหวัดตรังซึ่งตั้งอยู่ในด้านรับลมมีฝนตกชุก จังหวัดตรังมี ๒ ฤดูกาล คือ

๑.๑) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยฤดูฝนช่วงแรกจะมีฝนตกสม่ำเสมอในปริมาณ ๑๑๘.๗-๗๓๐.๒ มิลลิเมตรต่อเดือน และฤดูฝนช่วงหลังจะมีปริมาณฝนค่อนข้างน้อย

๑.๒) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม โดยได้รับอิทธิพลของลมมรสุมจากแถบเส้นศูนย์สูตรในช่วงเปลี่ยนฤดูกาล

๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่

๑.๒.๑) วิสัยทัศน์จังหวัดตรัง

ตรังเมืองแห่งความสุข บนฐานการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตรและการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล

๑.๒.๒) พันธกิจของจังหวัดตรัง

- มุ่งสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

- พัฒนาสังคม การศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคงสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีบนความหลากหลายทางชีวภาพ

- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกภาคส่วน

- เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๒.๓) เป้าประสงค์รวม

- เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน

- ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

- ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมดี ตลอดจนมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

๑.๒.๔) ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดตรัง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ที่มั่นคงและยั่งยืน

เป้าประสงค์

- รายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้น

- ผลผลิตทางอุตสาหกรรมและการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ

- ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

- จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมสำหรับด้านการเกษตรอุปโภค- บริโภค

- ส่งเสริมและพัฒนากการแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างรายได้ ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์

- รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
- พัฒนาลิขสิทธิ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาดสมัยใหม่ และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ด้าน

การท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

เป้าประสงค์

- ตรีงเป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
- ประชาชนมีรายได้และหลักประกันที่มั่นคง
- อัตราการตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาสำคัญลดลง
- ประชาชนมีการศึกษาเรียนรู้ดีและมีคุณภาพ

กลยุทธ์

- เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข
- เสริมสร้างสังคมคุณธรรมศาสนธรรมและประเพณีวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในขับเคลื่อนตำบลสร้างสุขให้

ครบทุกพื้นที่ตำบล

- ส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ผู้มีรายได้น้อย
- ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย รวมถึงแรงงานในระบบและนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานคนพิการ ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- พัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็งครอบคลุมทั้งจังหวัด
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวดำเนินการตามกฎหมายอย่าง

เคร่งครัด

- ส่งเสริมการมีสุขภาวะที่ดีแบบองค์รวมให้เกิดชุมชนสุขภาวะ(๕ ดี)
- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดูแลสุขภาพ และควบคุมปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และลด

การเกิดอุบัติเหตุ

- พัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เชื่อมโยงระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

- พัฒนาการศึกษาระดับและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพประชาชนทุกช่วงวัย
- สนับสนุนให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้
- ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มทักษะและการประกอบอาชีพเสริม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับ ชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน

เป้าประสงค์

- ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

- พัฒนาคนและแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ความรู้พร้อมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

- ป้องกันการบุกรุกทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่าแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลอง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม
- บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในการจัดการขยะแบบบูรณาการและเป็นระบบ
- ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕) ความสำคัญของพื้นที่

๑.๒.๕.๑ เกาะสุกร

๑. ประวัติเกาะสุกร

ตามตำนานเล่าว่า จังหวัดตรัง สมัยก่อนมีอำเภอกันตังเป็นท่าเทียบเรือ เพื่อค้าขายกับชาวต่างชาติ จะต้องรอให้น้ำขึ้นเต็มที่ก่อนถึงจะนำเรือเข้าไปได้ ทุกครั้งจึงต้องนำเรือมาจอดรอที่หน้าหาดทรายยาว (ปัจจุบันเป็นพื้นที่ตำบลเกาะสุกร) และแล้ววันหนึ่ง เรือสำเภากลูกชายเศรษฐีชาวอินโดนีเซีย ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม ได้นำเรือมาจอดรอน้ำขึ้นที่บริเวณหน้าหาดทรายยาว บังเอิญได้พบเจอกับลูกสาวของตายายที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น ก็เกิดชอบและหลงรักอย่างมาก แม้รู้ว่าลูกสาวตายายเป็นผู้นับถือศาสนาพุทธก็ตาม

ต่อมาจึงได้ไปสู่ขอลูกสาวตายายและได้พากลับไปแต่งงานกันที่ประเทศอินโดนีเซีย และแล้วต่อมาลูกสาวได้เดินทางกลับมาเยี่ยมตาบยาย โดยนำเรือสำเภามาจอดที่หน้า

หาดทรายยาว ตากับยายดีใจมากรีบมาหาลูกสาวพร้อมซื้อของที่ลูกสาวชอบคือหมูปิ้งเสียบไม้มาฝาก เพราะความเป็นห่วงลูกที่ไม่ได้เห็นหน้าลูกมานาน

แต่แล้ว ลูกสาวเมื่อเห็นหน้าตาทายพร้อมหัวหมูปิ้งมาหากลั้บจำตากับยาย ไม่ได้ ตายายโกรธ และเสียใจมาก จึงได้ขว้างหมูปิ้งทิ้งทะเล และได้ขอสาปแช่งลูกสาวของตน จงประสบภัยพิบัติ และแล้วต่อมา เรือสำเภาได้ประสบกับพายุทำให้เรือแตก สิ่งของที่อยู่ในเรือได้ลอยไป และกลายเป็นเกาะต่าง ๆ ขึ้นมา เช่น ปลีกกล้วยกลายเป็น เกาะจำปี สะบันที่โพงหัวกลายเป็น เกาะสะบัน เฉลียงสองอันกลายเป็น เกาะหลาวเหลียงพืหลาวเหลียงน้อง เรือสำเภากลายเป็น เกาะเกตรา ตายายกลายเป็น ต้นมะม่วงสองต้น เรียกว่า มะม่วงเงินม่วงทอง ปัจจุบันคือ เกาะพระม่วง ไม่เสียหมูปิ้ง กลายเป็นเกาะใหญ่ ปัจจุบันเรียกว่า “ เกาะสุกร ”

ประวัติศาสตร์ชุมชน เกาะสุกรเมื่อครั้งอดีตไม่ได้อยู่ในเขตการปกครองของเมืองตรัง แต่อยู่ในเขตการปกครองของเมืองปะลันต้า หรืออำเภอปะเหลียนในปัจจุบัน เมืองปะลันต้า ขึ้นกับเมืองพัทลุง และเมืองปะลันต้ามีพระยาปกครองจนถึงสมัยพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี คอซิมบี้ ณ ระนอง เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด (ข้าหลวงในอดีต) ได้แยกเมืองปะลันต้าออกจากพัทลุงให้เหมาะสมกับภูมิประเทศคือ อยู่ฝั่งเดียวกับตรัง ต้องขึ้นกับตรังจึงเหมาะสมกว่า และได้ตั้งปะลันต้าเป็นเมืองหน้าด่านขึ้น มีท่าเทียบเรือสำเภา ณ บ้านหยงสตาร์ในบริเวณด้านศุลกากรในปัจจุบัน และขอให้ความเดิมอีกนิดว่า ในอดีตพระเจ้าตากสินมหาราชเคยมาตรัง ตั้งค่ายทำศึกรบกับแขกที่ตำบลลิพัง ใกล้ๆกับหัวเขาโต๊ะร่วงในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นคนบนเกาะสุกรนี้มีพื้นเพเดิมมาจากหลายจังหวัด คือ คนเมืองตรัง กระบี่ พัทลุง สงขลา (สีโฆรา) สตูล (สะโดย) รวมทั้งมาเลเซีย อินโดนีเซีย (ชาว, สุมาตรา) ส่วนเชื้อสายของผู้เล่าในอดีตนั้นเป็นชาวอินโดนีเซีย (ชาว+สยาม) มาตั้งรกรากในสยามคือ สงขลา ซึ่งเป็นฝ่ายปู่ และฝ่ายย่าของปู่เป็นชาวเมืองกระบี่ (บ้านปากหาด) ซึ่งหนีจากการถูกเกณฑ์ทหารสมัย ปลายรัชกาลที่ ๑ มาอยู่ที่ตรังและตาของปู่เป็นชาวเมืองตรังที่เกิดในตระกูลเสียมไหม ได้มาอยู่ที่เกาะสุกร ส่วนพ่อของปู่เป็นชาวสงขลาและเป็นบรมครูหนังตลุง สมัยนั้นมีลูกศิษย์ทั่วสงขลา เช่น หนังหิน (อาจารย์หนังกันทองหล่อ) ส่วนลูกหลานที่พอรู้จักคือ หนังอัมเท่ง หนังหญิงศรีระบาย พ่อของปู่ชื่อนางเรือง ย้อยช่วง (ช่วยช่วงในปัจจุบัน)

คนกลุ่มแรกที่เข้ามาอยู่ไม่ได้มาอยู่อย่างถาวรคือเป็นชนเร่ร่อน เพื่อหาผลจากธรรมชาติ เช่น น้ำมันยาง สัตว์ทะเล ไม้ สัตว์บกเช่น กวาง หมูป่า ควาญ(อีเก้ง) และแฉะจอตเรือเพื่อมาหาน้ำดื่ม ซึ่งบนเกาะมีน้ำจืดอุดมสมบูรณ์มาจนถึงปัจจุบัน ชนกลุ่มสองมาตั้งรกรากถาวรเป็นคนเชื้อสายพัทลุง ชื่อโต๊ะสดัน กับโต๊ะไหม มีลูกเต็มเกาะคือตระกูล เจ๊ะสา และ เทศนอก

การเข้ามาตั้งถิ่นฐานในชุมชนเกาะสุกร

เกาะสุกรเดิมมี ๕ หมู่บ้าน (ข้อมูลจาก อบต.ปัจจุบัน)คือ ม.๑ เรียกบ้านเสียมไหม ม.๒ เรียกบ้านแหลม ม.๓ เรียกบ้านทุ่ง ม.๔ ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้านเสียมไหม ม.๕ เรียกบ้านแหลมท่าคลอง ต่อมามีการยุบหมู่ที่ ๕ เหลือ ๔ หมู่บ้าน แตนางกะยะ เดชอรัญ อายุ ๖๘ ปี บอกว่ามี ๒ หมู่บ้านคือ บ้านแหลมและบ้านทุ่ง ฝ่ายนายสมบุรณ์ เทศนอก อายุ ๗๖ ปี กลับบอกว่าเดิมไม่มีการจัดตั้งแบ่งเป็นหมู่บ้าน เพราะมีคนอาศัยน้อยมาก กล่าวถึงประวัติความเป็นมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันของชุมชนเกาะสุกรหรือชุมชนเกาะหมูจากการบอกเล่าของคนในพื้นที่มี

ดังต่อไปนี้ จากการให้ข้อมูลของ นายกุศลเดช ช่วยช่วง อายุ ๕๓ ปี ได้เล่าถึงความเป็นมาของชุมชน เกาะสุกรว่า

“เกาะสุกรเมื่อครั้งอดีตไม่ได้อยู่ในการปกครองของเมืองตรัง แต่อยู่ในการปกครองของเมือง ปะลันด้า และเมืองปะลันด้ามีพระยาปกครองจนถึงสมัยพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี คอซิมบี้ ณ ระนอง เป็นผู้ว่าราชการ ได้แยกเมืองปะลันด้าออกจากพัทลุง คือ อยู่ฝั่งเดียวกับตรัง ต้องขึ้นกับตรังจึงเหมาะสมกว่า มีท่าเทียบเรือสำเภา ณ บ้านหยงสตาร์ในบริเวณด้านศุลกากรในปัจจุบัน ในอดีตพระเจ้าตากสินมหาราชเคยเสด็จมาตรัง ตั้งค่ายทำศึกรบกับแขกที่ตำบลลิพังใกล้ๆกับหัวเขาโต๊ะรูงในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นคนบนเกาะสุกร มีพื้นเพมาจากหลายจังหวัด คือ คนเมืองตรัง กระบี่ พัทลุง สงขลา (สีโฆรา) สตูล (สะโตย) รวมทั้งมาเลเซีย อินโดนีเซีย ชวา สุมาตรา ส่วนเชื้อสายของผู้เล่าในอดีตนั้นเป็นชาวอินโดนีเซีย (ชวา+สยาม) มาตั้งรกรากในสยามคือ สงขลา ซึ่งเป็นฝ่ายปู่ และฝ่ายย่าของปู่เป็นชาวเมืองกระบี่ (บ้านปากหาด) ซึ่งหนีการถูกเกณฑ์มาเป็นทหาร สมัยรัชกาลที่ ๑ มาอยู่ที่ตรังและตาของปู่เป็นชาวเมืองตรังที่เกิดในตระกูลเสียมไหม ได้มาอยู่ที่เกาะสุกร ส่วนพ่อของปู่เป็นชาวสงขลาและเป็นบรมครูหนังตะลุง สมัยนั้นมีศิษย์ทั่วสงขลา เช่น หนังหัน (อาจารย์หนังสั้นทองหล่อ) ส่วนลูกหลานที่พอรู้จัก คือ หนังอิมแห่ง หนังหญิงศรีระบาย พ่อของปู่ชื่อนายเรือง ย้อยช่วง (ช่วยช่วง ในปัจจุบัน) ชนคนกลุ่มแรกที่เข้ามาอยู่ไม่ได้อยู่อย่างถาวร คือ เป็นชนเร่ร่อน เพื่อหาผลผลิตจากธรรมชาติ เช่น น้ำมันยาง สัตว์ทะเล ไม้ สัตว์บก เช่น กวาง หมูป่า ควาย(อูเก้ง) และแฉะจืดเรือเพื่อมาหาน้ำดื่ม ชางบนเกาะมีน้ำจืดอุดมสมบูรณ์ มาจนถึงปัจจุบัน ชนกลุ่มสองมาตั้งรกรากถาวร เป็นเชื้อสายพัทลุง ชื่อ โต๊ะสตัน สมโต๊ะไหม มีลูกเต็มเกาะ คือตระกูลเจ๊ะสา และ เทศนอก ”

จากการให้ข้อมูลของนาย กุศลเดช ช่วยช่วง สรุปได้ว่าชนกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในเกาะสุกร คือ ตระกูลเสียมไหม ซึ่งมีได้มีการตั้งถิ่นฐานอย่างถาวร และกลุ่มคนที่สองที่เข้ามาสร้างถิ่นฐานอย่างถาวร ได้แก่ คนในตระกูลเจ๊ะสาและเทศนอก ซึ่งมาจากเชื้อสายพัทลุง

ขณะที่ข้อมูลของนายบุญมี เดชอรัญ และนายสัน บ่นหา ได้บอกว่า คนแรกที่เข้ามาเป็นคนหยงสตาร์ ชื่อ โต๊ะหยัง แต่ไม่ทราบว่า โต๊ะหยังเป็นคนตระกูลใด โดยนายบุญมีได้เล่าว่า “ ชนรุ่นแรกเป็นชาวหยงสตาร์มาอยู่บุกป่าถางพง มาอยู่และได้ลูกหลานสืบต่อมา มีเทศอยู่เรื่อยลอยมาติดเกาะหมู่มาได้กับคนเกาะหมู่ มีอาชีพอู้อาย ทวดโต๊ะหยัง (คนหยงสตาร์) เป็นกำนันคนแรกของเกาะสุกร ” ซึ่งเป็นข้อมูลเดียวกันกับที่ นายสัน บ่นหา อายุ ๘๐ ปี บ้านเลขที่ ๔๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลเกาะสุกร ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “ โต๊ะหยังกับโต๊ะหว่า มีลูกสาวอยู่หนึ่งคนมาทำได้ทำยางทำมาหากินอยู่บนเกาะ อยู่มาวันหนึ่งมีโจรมาฉุดลูกสาวของโต๊ะหยัง โจรมาด้วยกัน ๕ คน แต่โต๊ะหยังว่าพวกเจ้ามาทำอะไร ฝ่ายโจรว่าจะมาเอาลูกสาวของโต๊ะ แต่โต๊ะหยังว่า อย่าเอาลูกสาวไปเลยพวกโจรต้องการลูกสาวของโต๊ะหยังอย่างเดียว ฝ่ายโต๊ะหยังก็ไม่ยอม โต๊ะหยังจึงว่าคาถา เรียกเสื่อมา โต๊ะหยังพูดไม่ค่อยชัดจึงตะโกนว่า โอ้อ้ายลายฝ่ายโจรเห็นดังนั้นจึงตกใจโต๊ะหยังที่เรียกเสื่อมาจึงวิ่งหนีกันลงเรือกลับไปฝั่งอื่น และโต๊ะหยังโต๊ะหว่าและลูกสาวก็อยู่บนเกาะนี้ตั้งแต่นั้นมา ”

ขณะที่ นายสมบูรณ์ เทศนอก อายุ ๗๖ ปีอยู่บ้านเลขที่ ๕๙ หมู่ที่ ๒ ต.เกาะสุกร อ.ปะเหลียน จ.ตรัง ให้ข้อมูลว่าตระกูลเทศนอกได้เข้ามาอยู่บนเกาะสุกรก่อนตระกูลอื่นๆ “เมื่อก่อนไม่มีการจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน เพราะมีคนอาศัยอยู่น้อยบนเกาะนี้ สาเหตุการเพิ่มของประชากรบนเกาะนี้มาจากการสืบสายจากต้นตระกูล เทศนอกก่อนตระกูลอื่นๆ นายสมบูรณ์บอกตนเองได้ฟัง

มาจากประสบการณ์ของตนเองเล่าให้ฟังว่า สมัยก่อนมีเทศผิวดำ ชื่อ เส้น บรรทุกควายประมาณ ๑๐๐ ตัว โดยเรือขนาดใหญ่มากไม่ทราบว่าเป็นเรือไปไหน และจากการไม่รู้เส้นทางในการเดินเรือเลยไปชนหอที่ทะเลหรือสันทรายที่โผล่กลางทะเล (หอที่เทศผิวดำแล่นเรือไปชนเลยตั้งชื่อหอนี้ว่า หอเทศ) หลังจากนั้นก็ทำให้เรือล่มจมหายไป ผู้คนที่อาศัยอยู่บนเรือก็ตายหมดเป็นจำนวนมากเหลือแต่ชายเส้นคนเดียวเกลียวตัวอยู่ในทะเล ๗ วัน ๗ คืน และได้ลุดไปติดที่ละงูได้รักษาตัวอยู่ที่นั่นต่อมาก็ได้แต่งงานกับแกปูกูกของโต๊ะเพียงซึ่งเป็นคนเกาะหนูและได้เพิ่มขยายประชากรของคนบนเกาะนี้...” ส่วนข้อมูลที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับข้อมูลอื่นๆคือ ข้อมูลของนายเส้นและนางโถม บ่นหา ที่บอกเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาของคนในเกาะสุกรว่า

“ ก่อนที่เกาะสุกรจะมีความเจริญรุ่งเรือง มีผู้คนมากมายตั้งปัจจุบันผู้ที่มาอาศัยเป็นครอบครัวแรก คือ ครอบครัวของ นายเดนน้อย ณ สงขลา ซึ่งเป็นต้นตระกูลของของนามสกุลไชยมล ที่หนิคิดมาตั้งถิ่นฐานที่เกาะสุกรได้ปลูกบ้านอยู่ริมชายหาดเสียมไหม ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า หาดทรายทองเป็นบ้านหลังแรกของบ้านหาดทรายทอง ต่อมาเขาก็ได้มีเมียเป็นคนที่มาจากที่อื่นซึ่งมาทำกินอยู่บนเกาะนี้ได้มีลูกมีหลานและได้สร้างบ้านต่อๆกันมา ปัจจุบันก็มีนางโถม ไชยมลที่เป็นลูกหลานในปัจจุบัน ก่อนที่โรงเรียนหาดทรายทองจะมีชื่อนี้ตั้งปัจจุบันแต่ก่อนมีชื่อว่า โรงเรียนบ้านเสียมไหม”

ทั้งนี้กล่าวโดยสรุปได้ว่าชุมชนเกาะสุกรได้มีความเป็นมาของต้นตระกูลหรือตระกูลใหญ่ๆ ดังนี้

๑) ต้นตระกูลเทศนอก

ต้นตระกูลชื่อ นายเส้น เป็นคนเทศ (แขกปากีสถาน) ได้เดินทางกับเรือเทศ (เรือบรรทุกควาย) มาจากปีนัง ไปบรรทุกควายที่ท่าเทียบเรือเหล็กที่ อ.กันตัง เมื่อเดินทางกลับปีนังได้ถูกพายุลูกพัดจนเรือล่มกลางทะเลได้งูเรือ ลูกเรือเสียชีวิต ควายประมาณ ๒๐๐ กว่าตัวตายหมดเหลือเฉพาะนายเส้นลอยคออยู่กลางทะเล ๑๕ วัน ๑๕ คืน กินลูกพังกาที่ลอยน้ำเป็นอาการจมน้ำกลายเป็นสีแดง บังเอิญเป็นลมหัวนอนพัดเข้ามาติดบริเวณทิศใต้ของเกาะสุกร (ปัจจุบันชาวบ้านเรียกว่าหอเทศ) ชาวบ้านออกไปหาเหยื่อล่อเนาะสำหรับวางเบ็ด วางปลาตุตัน ลูดู ไปพบพานายเส้นมาพักรักษาตัวให้กินข้าวต้ม ๑๕ วันเพื่อทดแทนที่อดข้าว เมื่อครบ ๑๕ วันจึงให้กินข้าวสวย

นางปุก แฟนนายเส้น เดิมเป็นคนบ้านบางคางควายได้ย้ายมาอยู่บ้านนาโต๊ะเสี้ยะ ต.บ้านนา อ.ปะเหลียนในปัจจุบัน หลังจากนั้นได้อพยพครอบครัวมาอยู่บริเวณโรงไฟฟ้าปัจจุบันได้แต่งงานอยู่กับนายเส้น จากนั้นมีนายปาวซึ่งเป็นชาวพม่าย้ายมาอยู่กับนายเส้น พอทางการประกาศแต่งตั้งนามสกุล นายเส้นได้ไปแจ้งความที่ว่าการอำเภอ ทางอำเภอสอบประวัตินายเส้น นายเส้นได้เล่าให้ฟังเมื่อทางอำเภอสอบประวัติเสร็จเลยตั้งนามสกุลให้ว่า เทศนอก พร้อมทั้งนายปาวพม่าปัจจุบันนามสกุลเทศนอกคือนามสกุลใหญ่ในเกาะสุกร

ผู้ให้ข้อมูล นายโหยย เทศนอก ได้รับการบอกเล่าจากนายบากาต เทศนอก ซึ่งเล่าสืบต่อกันมา นายโหยยเป็นหลานรุ่นที่ ๔ เกิดปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ปัจจุบันอายุ ๗๙ ปี ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๐๗/๑ ม.๔ ต.เกาะสุกร ในเขตพื้นที่ นสล.อยู่มาประมาณ ๒๗ ปี

๒) ต้นตระกูลเสียมไหม

ต้นตระกูล ชื่อ นายอี เสียมไหม พ่อชื่อนายแดง (ยังไม่ทราบนามสกุล) นายแดงมีน้องชายชื่อ นายหิม ซึ่งหลังจากนายแดงได้เสียชีวิต นายหิมได้ย้ายไปสร้างครอบครัวอยู่ที่บ้านสุโสะ อ.

ปะเหลียน นายอี ได้ไปแจ้งขออนามสกุลโดยใช้ตามชื่อหมู่บ้านที่อยู่อาศัย เช่นเดียวกับนายหิม (น้องชาย) ปัจจุบันตระกูลเลียมใหม่เป็นตระกูลใหญ่ในเกาะสุกร และ ต.สุไโ้ะ อ.ปะเหลียน
ผู้ให้ข้อมูล นายสะปี เลียมใหม่ เกิดปี ๒๕๖๘

๓) ตันตระกูลบ่นหา

ตันตระกูลชื่อนายเกบ ตอนไปแจ้งขออนามสกุลที่อำเภอ นายอำเภอถามว่าจะใช้นามสกุลอะไร นายเกบก็ไม่ว่าจะใช้นามสกุลอะไรได้แต่นั่งบ่นว่าจะใช้นามสกุลอะไรดีหาอยู่หลายครั้ง เมื่อนายอำเภอได้ยินนายเกบนั่งบ่นอยู่หลายครั้งเลยตั้งตามนามสกุลให้ว่าบ่นหาผู้ให้ข้อมูล นายเส้น บ่นหา ปัจจุบันอายุ ๘๘ ปี

การเริ่มประกาศใช้นามสกุลเกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยราชการที่ ๕ หลังจากการตั้งถิ่นฐานของคนบนเกาะสุกรโดยนามสกุลที่ใช้กัน เป็นนามสกุลที่อำเภอในสมัยนั้นตั้งให้

เกาะสุกร หรือที่เรียกกันว่า เกาะหมู เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ตัวเกาะขนานกับแนวชายฝั่ง และห่างจากฝั่งเพียง ๓ กิโลเมตร สภาพตัวเกาะประกอบด้วยภูเขา สวนยางพารา ป่าโกงกาง นาข้าว และทะเล ทำให้ชาวบ้านบน เกาะสุกร มีอาชีพประมง ทำสวนยาง และเกษตรกรรม นอกจากนี้ เมื่อหมดฤดูนาข้าวในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ก็จะเห็นไร่แดงโมพันธุ์หวานแดงอร่อย ออกผลเต็มทั่วท้องทุ่ง เพราะเป็นสินค้าขึ้นชื่อของ เกาะสุกร ชาวบ้านบน เกาะสุกร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้บนเกาะไม่มีการเลี้ยงหมู เลี้ยงสุนัข ที่สำคัญไม่มีการจำหน่ายสุราบนเกาะเด็ดขาด! สำหรับที่มาของชื่อ เกาะสุกร นั้นมีเรื่องเล่าหลากหลาย เช่น ในอดีตบน เกาะมีหมูป่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งมีชาวประมงกลุ่มหนึ่งซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะ จึงขับไล่หมูป่าออกไปจากเกาะ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนชายฝั่งมองไปเห็นฝูงหมูป่ากำลังว่ายน้ำอยู่ จึงเรียกเกาะนี้ว่า ก่อนจะเปลี่ยนเป็น เกาะหมูเกาะสุกร

และอีกตำนานหนึ่งเล่าว่า มีเรือสำเภาของเศรษฐีมาจอดที่ปากน้ำ ซึ่งลูกชายของเศรษฐีนับถือศาสนาอิสลาม มาชอบลูกสาวของตายายที่นับถือศาสนาพุทธ และได้ยุยงกันเป็นเวลานาน ต่อมาเรือสำเภากลับมาที่ปากน้ำ ตายายจึงมาเยี่ยมลูกสาว โดยเตรียมหมูปิ้งไม้เสียบมาให้ลูก แต่ลูกสาวเกลียดจำพ่อแม่ไม่ได้ ตายายโกรธขว้างของทั้งหมด ทำให้ไม้เสียบหมูปิ้งลอยไปติดเป็นเกาะใหญ่ จึงเรียกชื่อเกาะนี้ว่า เกาะสุกร

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า เกาะสุกร จะมีชายหาดที่ไม่สวยงามเหมือนกับเกาะอื่น ๆ ในจังหวัดตรัง แต่ก็มิกิจกรรมดี ๆ มากมาย ให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเที่ยว เกาะสุกร ได้สนุกสนาน ไม่ว่าจะเป็น การพักผ่อนชายหาด การเช่าเรือไปดำน้ำที่ เกาะเหลาเหลียง และ เกาะตะเกียง เพื่อชมปะการังเจ็ดสี ปะการังน่านาชนิด และปลาน้ำโม ซึ่งเหมาะสำหรับการศึกษาเรียนรู้เชิงนิเวศน์ทางทะเล การปั่นจักรยานชมวิวทิวทัศน์และการดำรงชีวิตของชาวบ้าน โดยเส้นทางจะผ่านภูเขา สวนยางพารา สวนมะม่วงหิมพานต์ ป่าโกงกาง ป่าโปร่ง ไร่แดงโม ทุ่งนา ซึ่งเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ควรไปสัมผัส เพราะจะได้ชื่นชมกับบรรยากาศท้องทุ่งนาข้าวเขียวขจี พร้อม ๆ กับสุดความหอมของกลิ่นข้าวช่วงตั้งท้อง หรือจะแวะเพลิดเพลินกับฝูงวัวควาย ฝูงนกเป็ดน้ำ นกกระยาง นกกัก ปิดท้ายด้วยไปชมฝูงปู ก้ามดาบ ปูหลากหลาย ฝูงนก สัตว์ป่าชายเลนก็สามารถทำได้ ทั้งนี้ หากใครสัมผัสชีวิตของชาวสวนยางพารา ก็ไม่ควรพลาดไปชมการกรีดยางในช่วงเช้ามืด และชมกรรมวิธีให้ได้ซึ่งแผ่นยางที่สวยงาม

รวมถึงไปเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน เช่น ร้านจำหน่ายผาบาดิก เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้ และหัตถาถลายผ้าบาดิก รวมทั้งกรรมวิธีการย้อมผ้า

เกาะสุกร มีที่พัก ส่วนใหญ่เปิดให้บริการช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวและที่พักแบบโฮมสเตย์ ที่ให้บริการโดยชุมชนในราคาที่ไม่แพง และหากต้องการนั่งเรือท่องเที่ยวไปตามเกาะในจังหวัดตรัง ก็สามารถเช่าเรือจากท่าเรือบนเกาะได้อีกด้วย

เที่ยวเกาะหมู่ตามไปดู อุณาข้าวชาวสวนแต่งแหล่งเกษตรอินทรีย์วิถีธรรมชาติ ผสมผสานขบวนการทางวัฒนธรรม ชีวภาพ และกลภาพที่จะดูแลวิถีการ การหมุนเวียนให้เกิดความสมดุลทางชีววิทยา ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเกาะที่เหมาะสมแก่การทำไร่นาอินทรีย์วิถีไทยแท้แต่โบราณใช้แรงงานวัวควายไถนา เอมูลมาเป็นปุ๋ย ไร่ยาฆ่าแมลงแบบสังเคราะห์และปุ๋ยเคมี เกษตรอินทรีย์ ออร์แกนิก (Organic Food) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงแหล่งอาหารสดๆ จากทะเล วิถีประมงพื้นบ้าน ที่ไม่มีการฉาบน้ำสารรังสีเคมี หรือวัตถุเจือปนในอาหารแต่อย่างใด การกินอยู่แบบเรียบง่ายสไตล์พื้นบ้าน การทำอาหารทานเองกลับเป็นสิ่งยอดนิยม ถือเป็นความบันเทิง เพราะการรับประทานอาหารสะอาดปราศจากสารพิษ ปลอดภัย และความอร่อย

เกาะสุกร (Koh Sukorn) หรือเกาะหมู่ มีฐานะหนึ่งตำบลในอำเภอปะเหลียนจังหวัดตรัง สภาพเกาะประกอบด้วย ภูเขา สวนยาง ป่าโกงกาง นาข้าว ไร่แดงโมริมหาดทรายชายทะเล * แต่งโม..ที่นี่ เนื้อแน่นสดกรอบ รสหวาน อร่อย ชื่อเสียงติดอันดับต้นๆของประเทศ ชุมชนเกษตรอินทรีย์ ประมงพื้นบ้าน -อาหารทะเลไม่ฉาบน้ำสารรังสีหรือเคมีอย่างใด ท่องเที่ยวไปในดินแดนมหัศจรรย์สันหลังมังกร ทะเลแหวกแปลกตาหน้าเกาะหมู่ คู่มังกรแหวกว่ายกลางสายธาราทยานเหนือผืนน้ำ ยามข้างขึ้น,แรม ๑๓ ค่ำ-๕ ค่ำ และกิจกรรมปั่นจักรยานท่องเที่ยวเลียควายเล ผูกนกเปิดน้ำกระยางหาปลา ผ่านทุ่งนาสีทอง ชมวิวทิวเขา ดำน้ำดูปลา ปะการังงามตา..ที่เกาะจังกาบ ตะเกียง เหลาเหลียง เกตรา

๒. ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสุกร ซึ่งเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๑๐ ตำบลของอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง และเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่กลางทะเล โดยยังไม่มีสะพานเชื่อมต่อระหว่างเกาะกับตำบลรอบนอก ต้องใช้เรือยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๘,๗๕๐ ไร่ หรือประมาณ ๑๔ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขา

๓. เนื้อที่

มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๘,๗๕๐ ไร่ หรือประมาณ ๑๔ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขา แบ่งเขตการปกครอง เป็น ๔ หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่ ๑ บ้านเสียมไหม , หมู่ ๒ บ้านแหลม , หมู่ ๓ บ้านกลางนา , หมู่ ๔ บ้านหาดทรายทอง

๔. อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่และตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับทะเลอันดามัน โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากริมอ่าวเสียมไหม บริเวณพิกัด N H ๖๓๒๘๖๓ ไปทางทิศตะวันออกถึงแหลมทวด บริเวณพิกัด N H ๖๔๗๘๖๑ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวชายหาด บริเวณพิกัด N H ๖๖๓๘๕๐ เป็นสุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศเหนือ ประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อทะเลอันดามัน โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากแนวหาดทรายบ้านแหลม บริเวณพิกัด N H ๖๖๗๘๓๐ ไปทางทิศตะวันตก ตามแนวอ่าวตันไทร ถึงบริเวณพิกัด N H ๖๔๘๘๓๔ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวอ่าวปากคลองน้ำเค็ม ถึงแหลมหัวห้วยเขตกน้ำ บริเวณพิกัด N H ๖๒๗๘๓๘ เป็นจุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อทะเลอันดามัน โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากชายหาดบริเวณพิกัด N H ๖๖๓๘๕๐ ไปทาง ทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงท่าเรือบ้านแหลม บริเวณพิกัด N H ๖๘๓๘๒๖ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวหาดทรายบ้านแหลมถึงบริเวณพิกัด N H ๖๖๗๘๓๐ เป็นจุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๕.๕ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อทะเลอันดามัน โดยมีแนวเขตเริ่มต้นทางแหลมหัวเขตกน้ำ บริเวณพิกัด N H ๖๒๗๘๓๘ ไปทางทิศเหนือตามแนวอ่าวตะโล๊ะใหญ่ บริเวณพิกัด N H ๖๑๙๘๕๖ ไปตามแนวหาดยาวถึงแหลมหัวหินใต้ บริเวณพิกัด N H ๖๑๕๘๗๗ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวควนหัวหินใต้ถึงริมอ่าวเสียมไหม บริเวณพิกัด N H ๖๓๒๘๖๓ เป็นจุดสิ้นสุด รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๕ กิโลเมตร

๕. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ตำบลเกาะสุกรโดยทั่วไปเป็นพื้นที่รูปรีวยาว จากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก พื้นที่ทางทิศตะวันออกเป็นที่ราบ ตอนกลางเกาะเป็นภูเขาค่อนข้างสูงราบสลับเนินเขามีขนาดหาคเป็นแนวยาวเลียบบริเวณชายฝั่ง การตั้งถิ่นฐานของราษฎรตั้งบ้านเรือนอยู่กระจัดกระจายไปตามแนวทางคมนาคมและแนวชายฝั่งทะเลเป็นส่วนใหญ่

๖. ลักษณะภูมิอากาศ

อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม

๗. ลักษณะของดิน

ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย

๘. ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำและปริมาณน้ำฝนในตำบลเกาะสุกรมี ดังนี้

- ลำน้ำ, ลำคลองและลำห้วย ๓ สาย
- บึง, หนองและอื่นๆ ๑ แห่ง
- สระน้ำ ๑ สระ
- บ่อน้ำตื้น ๙๑ บ่อ
- ประปาหมู่บ้าน ๔ แห่ง
- ธารน้ำ ๑ แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- บ่อน้ำตื้น จำนวน ๓๐๐ บ่อ
- บ่อโยก (บ่อบาดาล) จำนวน ๔ แห่ง

๙. ลักษณะของไม้และป่าไม้

- ป่าโกงกาง ป่าโปร่ง ป่าชายเลน

- ป่าชายเลน สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆเช่น เกาะต่างๆ ชายหาด ริมฝั่งทะเลโดยรอบ - แหล่งน้ำ ได้แก่ น้ำผุด ม.๑ น้ำซับใต้ดิน ม.๑ บ่อหิน ๓ แห่ง ม.๑ - พรุตำเสา

๑๐. ด้านการเมือง/การปกครอง

เกาะสุกร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านเสียมไหม บ้านแหลม บ้านทุ่ง และบ้านหาดทรายทอง

๑๑. การเลือกตั้ง

เกาะสุกร แบ่งเขตการเลือกตั้ง เป็น ๔ หมู่บ้าน โดยมีสมาชิกสภา อบต. แต่ละหมู่บ้านจำนวน ๒ คน

หมู่ที่ ๑

๑.นายธวัชชัย เสียมไหม ๒.นายวิชาญ สิงห์

หมู่ที่ ๒

๑.นางสุรียา เพ็ชรอินทร์ ๒.นายอำนาจ จิตรหลัง

หมู่ที่ ๓

๑.นายสุบิน หลงเก็บ ๒.นายเชษฐา สาราบรรณ

หมู่ที่ ๔

๑.นายเลิศศิลป์ ไชยมล ๒.นายอนุชิต เทศนอก

๑๒. ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสุกร มีประชากรทั้งสิ้น ๒,๕๘๕ คน แยกเป็นชาย ๑,๓๑๗ คน เป็นหญิง ๑,๒๖๘ คน และมีจำนวนครัวเรือน ๘๖๕ ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร ๑๘๕.๘๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรร้อยละ ๙๐ นับถือศาสนาอิสลาม ดังนี้ ตารางข้อมูลประชากร จำแนกตามเขตการปกครอง หมู่ที่

ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม	(ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน)
๑ บ้านเสียมไหม	๓๑๗	๓๑๓	๖๓๐	๒๑๖ นายจิตรพันธ์ สาราบรรณ (กำนัน)
๒ บ้านแหลม	๔๐๗	๓๗๖	๗๘๓	๒๔๑ นายสามารถ หลงหล้า
๓ บ้านทุ่ง	๒๐๕	๒๑๕	๔๒๐	๑๔๓ นายธนพงศ์ ภัทรดำรงเกียรติ
๔ บ้านหาดทรายทอง	๓๘๘	๓๖๔	๗๕๒	๒๖๕ นางสาวศิริรัตน์ เทศนอก
รวม	๑,๓๑๗	๑,๒๖๘	๒,๕๘๕	๘๖๕

ที่มา: <https://www.google.com/maps/place/Trang>

ภาพที่ ๒ แผนที่ตั้งเกาะสุกร

๑๓. ทางเศรษฐกิจ

อาชีพ ราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสุกร ประกอบอาชีพ
ต่างๆ

- ทำประมง ร้อยละ ๗๐
- ทำสวน (สวนยางพารา) ร้อยละ ๒๐
- อาชีพอื่นๆ ร้อยละ ๑๐

๑๔. หน่วยธุรกิจ

- โรงแรม จำนวน ๕ แห่ง
- รีสอร์ท จำนวน ๑๐ แห่ง
- ปั้มน้ำมันและก๊าซ จำนวน ๑๕ แห่ง
- โรงสีข้าว (ขนาดเล็ก) จำนวน ๒ แห่ง

๑๕. วิถีชีวิตคนในชุมชนเกาะสุกร

การดำเนินชีวิตการเป็นอยู่หรือการปฏิบัติประกอบอาชีพของคนในชุมชน
จากอดีตถึงปัจจุบันจากข้อมูลการบอกเล่าของคนในชุมชนมีดังต่อไปนี้

นายบุญมี เดชอรัญ อายุ ๖๗ ปี บ้านเลขที่ ๒/๑ ม.๓ ต.เกาะสุกร ได้กล่าว
ว่า “ วิถีชีวิตชุมชนสมัยก่อนนั้นคือ มีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน และประมง ชาวบ้านอยู่แบบพึ่งพาอาศัย
ซึ่งกันและกัน อาชีพที่ไม่มีในสมัยก่อนคือ อาชีพรับจ้างและต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยประมาณก็มี
อาชีพรับจ้างมากขึ้น และเนื่องจากลูกหลานของคนในเกาะได้มีการศึกษาที่สูงขึ้นและมีความเจริญเข้า
มาจากองค์กรต่างๆที่เข้ามาช่วยเหลือทำให้วิถีชีวิตเริ่มเปลี่ยนแปลงตั้งแต่นั้นมา ”

- อาชีพการปลูกข้าว

นายตะเก็น จิตรหลัง อยู่บ้านเลขที่ ๔ ม.๓ กับนางบัวะ ชายทุ่ย อยู่บ้านเลขที่ ๕๘/๑ ม.๒ อายุ ๖๖ ปี กล่าวว่า “ การปลูกข้าวก่อนที่จะนำกล้าไปดำในนาหรือหลังจากถอนกล้าแล้วจะต้องนำรากของต้นกล้าไปชุบน้ำซี้ค้ำควหรือเอาซี้ค้ำควไปชุบหัวกล้าและแปลงที่ปลูกข้าว ต้องนำควาย ๒ ตัวมาไถ(นางบัวะบอกว่ามีไถมอ ไถแปร ไถคราด ก่อนที่จะดำ) เมื่อข้าวสุกนายตะเก็นบอกว่าเมื่อก่อนใช้แกละแทนเคียวเหมือนสมัยนี้ไว้เก็บเกี่ยวรวงข้าวใส่ในภาชนะที่เรียกว่า จงแขวน(ใช้แขวนที่เอว) พอเต็มจกก็ใส่ในเชอ(เอนี้สานด้วยใบเตยเป็นกลมๆ) แล้วจึงนำไปใส่ในกระสอบพากลับไปไว้ในยุ้งฉาง ทั้งสองคนบอกว่าเวลาจะนำมารับประทานก็นำมาตากประมาณ ๑ กระสอบ และนวดด้วยเท้าจากนั้นก็นำไปสีด้วยครกสีมือ แล้วนำมาตำในครกเมื่อเสร็จก็นำไปใส่ร่อนในกระด้งแล้วจึงนำมาหุง ”

นางไรรย สรรประเสริฐ อายุ ๖๓ ปี ม.๒ บอกว่า “ การปลูกข้าวพร้อมเปิดที่นาไปด้วยปลูกเพื่อให้กินไม่มีการขาย ” ส่วน นางทองอยู่ เทศนอก ม.๓ บอกว่า “ คนในสมัยโบราณใช้ควาย ๒ ตัว เอาคันไถไว้ตรงกลางมีคนอยู่ด้านหลังจับคันไถและไล่ควายให้เดินไถ คนในสมัยโบราณเรียกการไถนาก่อนดำว่า ไถมอ ไถแปร ไถคราด และข้าวที่ปลูกมีพันธุ์ชื่อ ข้าวกอบ ข้าวมาเลหนัก ” แต่ นางโฉมศรี ศรีอ่อน อายุ ๖๓ ปี ม.๒ บอกว่า “ ข้าวที่ปลูกก่อนข้าวพันธุ์อื่นๆ คือ ข้าวหอมมะลิ และพันธุ์ที่ใช้ทำนาคือที่ริมทะเลหรือที่เรียกว่า โคกกลาง ”

ข้อมูลที่มีความแตกต่างจากคนอื่นๆคือ ข้อมูลจาก นายอุบล เทศนอก อายุ ๖๕ ปี บอกว่า.... “ สมัยก่อนใช้ควายไถนาต้องไถตอนเช้าเพราะถ้าแดดร้อนควายจะขี้เกียจวิธีการสื่อสารภาษากับมันซึ่งมีคำว่า ” โลง แปลว่า “ เลี้ยว ” แฉงซ้าย แปลว่า “ เลิกทำ ” โดยเดินอีก ๒-๓ ก้าวไปทางซ้าย

พอไถเสร็จแล้วคราดและเกลี่ยดินไว้ประมาณ ๑๐ วันจึงนำกล้ามาดำได้ พอถึงเดือนเก็บเกี่ยวข้าวจะมีการจ้างเพื่อนบ้านมาเก็บเกี่ยวกัน โดยค่าแรงนับเป็นเชอๆละ ๓ บาท ปัจจุบันประมาณ ๗๐ บาท โดยใช้เก็บเกี่ยวข้าว ซึ่งเป็นมีดสำหรับตัดรวงข้าว นำข้าวที่เก็บมาสีด้วยเครื่องมือที่ทำด้วยไม้ไผ่มีลักษณะคล้ายโมหินเรียกว่า “ ครกสีข้าว ” แล้วนำมาร่อนในกระด้งมีการเก็บพันธุ์ข้าวไว้ปลูกในปีต่อไปส่วนใหญ่แล้วเป็นพันธุ์ข้าวที่มีในเกาะ เช่น พันธุ์ราชินี ราไว หอมมะลิ แกนจันทร์ นางเอก

- อาชีพปลูกแตงโม

นางไรรย สรรประเสริฐ อายุ ๘๑ ปี บอกว่า “ แตงโมปลูกกันมานานแล้วตั้งแต่ใช้ปุ๋ยธรรมชาติ ใช้จอบแทนการไถพรวนด้วยรถไถ มีการใช้สารเคมีชนิดเดียวคือ ยาตราหัวกะโหลก แตงโมที่ปลูกในสมัยก่อนมีพันธุ์ชื่อว่า

๑) แตงโมลูกเขียวลาย น้ำหนักเกิน ๑๐ ก.ก./ลูก

๒) แตงโมบางกอก น้ำหนักเกิน ๑๐ ก.ก./ลูก

๓) แตงโมลูกดำ น้ำหนักไม่เกิน ๑๐ ก.ก./ลูก (รุ่นผสมอายุ ๖-๗ ปี)

๔) แตงโมลาวเนื้อเหลือง (เรียกแตงพะเยา) ก็ปลูกกันมานานเหมือนกัน ก่อนแตงโมดำ ปัจจุบันพันธุ์ที่ปลูกคือ แตงโมลูกผสม ”

ส่วนข้อมูลจาก นางโฉมศรี ศรีอ่อน อายุ ๖๓ ปี บ้านเลขที่ ๗๐/๑ ม.๒ บอกว่า “ แตงโมปลูกกันมากที่ริมชายหาด แตงโมมีพันธุ์หลายชนิด เช่น พันธุ์ลูกขาว กิรรี จินตรา จัมโบ้

หัวช้าง การจำหน่ายก็ขายในเมืองหรือเร่ขายเองกิโลละ ๑๐ บาท แต่ข้อมูลจาก นายหลุน เจ๊ะสา บ้านเลขที่ ๑๗ ม.๓ กลับบอกว่า เมื่อก่อนปลุกกันน้อย ปลุกเพื่อกิน เหลือจากกินก็ขาย เขาบอกว่า ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ พันธุ์แดงที่ปลุกกันคือ ลูกดำ เนื้อเหลืองลายมูสัง และหลังสงครามก็เปลี่ยนไปปลุกพันธุ์บางกอก ลูกขาวเนื้อแดง ปุ๋ยที่ใช้ในสมัยก่อนคือ ขี้ควาย ดินเผา ลูกปลา และขี้นกนางแอ่น ราคาสมัยก่อนจะอยู่ที่ลูกละ ๕-๑๐ สตางค์ ส่งขายที่กัณฑ์ดั่ง ลิบง อาดัง ปากบารา เกาะโตต หลังจากนั้นก็เปลี่ยนพันธุ์แดงโมมาเรื่อยๆจนถึงปัจจุบันก็มีหลายพันธุ์มาก ”

- อาชีพทำสวนมะพร้าว

นางไรรย สรรประเสริฐ ม.๒ บอกว่า “ มะพร้าวมีการปลุกกันมานานแล้ว ปลุกเพื่อทำน้ำมันขาวใช้ในครัวเรือน ”

ส่วนนายหลุน เจ๊ะสา บอกว่า มะพร้าวสมัยก่อนปลุกกันน้อย บ้านละ ๑-๒ ต้นและไม่ค่อยนิยมปลุกเพราะไม่ค่อยมีราคา ปลุกกันมากก็ตอนหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สมัยก่อนไม่ได้ปลุกเพื่อขายแต่นำไปทำน้ำตาลมะพร้าว น้ำตาลรวง วันละ ๒-๔ ก.ก. และนำมาเคี่ยวเป็นน้ำมันมะพร้าวใช้ในครัวเรือนและขายได้อีกด้วย หลังจากนั้นก็เริ่มปลุกกันมากขึ้นและเริ่มมีราคาสูงอีกด้วย

- อาชีพทำสวนยางพารา

นายตะเก็น จิตรหลัง บอกว่า “มีคนจีนมาปลุกไว้ก่อน ชื่อว่า แป๊ะเซ่ง ได้ปลุกไว้หลายไร่และมีคนหยงสตาร์เข้ามาหาไม้หรือต้นยางและจับจองพื้นที่ในเกาะนี้ ช่วงหลังคนจีนก็ขายสวนยางให้คนในเกาะ และได้ย้ายไปบ่นฝั่งหลังจากนั้นก็ได้ปลุกกันมากขึ้น เพราะได้รับการสนับสนุนจากเกษตรอำเภอและจังหวัดได้ตัดไม้ยางป่าเพื่อปลุกสวนยางมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน”

- อาชีพปลุกมะม่วงหิมพานต์

นางไรรย สรรประเสริฐ อายุ ๘๑ ปี กล่าวว่า “มีการปลุกกันมานานแล้ว ประมาณ ๑๗๐ ปีอย่างน้อย เมื่อก่อนปลุกกันทั้งเกาะแต่มีมากในหมู่ที่ ๒ และ ๓ ปลุกเพื่อขายเมล็ดทั้งเมล็ดสดและเมล็ดที่คั่วแล้ว ถูที่เก็บเกี่ยวประมาณเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม”

๑๖. ลักษณะทางสังคม

การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา ๒ แห่ง (เป็นโรงเรียนขยายโอกาส ๑ แห่ง
คือจาก ป.๑-ป.๖ ปรับเป็น ม.๑ – ม.๓

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๓ แห่ง (หมู่ที่ ๒, ๓ และ ๔)

สถาบันและองค์กร

- มัสยิดบ้านแหลม หมู่ที่ ๒

- มัสยิดอัลซอลาหุดดิน หมู่ที่ ๓

- มัสยิดยามีลาตุล หมู่ที่ ๔

สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ๑ แห่ง

- อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

ขนบธรรมเนียม – ประเพณี

เนื่องจากชุมชนเกาะสุกรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมนับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก
ขนบธรรมเนียมก็จะอิงกับศาสนา

- การเล่นซีหลาด

คือการละเล่นโดยใช้คน ๒ คน โดยมีกลอง-สมาทาน (กลองตีได้
สองข้าง) ตีเป็นจังหวะการเล่นก็คล้ายๆรำมวยไทย การเล่นซีหลาด ๑๒ ท่า เล่นกันทีละคู่ พอเหนื่อยก็
เปลี่ยนคู่เล่นต่อ ความเป็นมา มาจากคนมาเลย์เข้ามาอยู่ที่นี่แล้วได้เมียคนไทยและนำการเล่นซีหลาด
มาเล่นกันในไทยจากพ่อก็ไปลูกหลาน จนมีการเล่นกันต่อๆมา แต่ปัจจุบันไม่มีแล้วคาราโอเกะเข้ามา
แทนที่ (ที่มา: นายหมาดหนอด จิตรหลัง อายุ ๗๕ ปี บ้านเลขที่ ๒ หมู่ที่ ๒ ต.เกาะสุกร)

- พิธีนำเรือลงน้ำ

นายสัน บ่นหา อายุ ๙๐ ปี ได้บอกเล่าเกี่ยวกับพิธีนำเรือลงน้ำไว้ว่า
..“ เป็นพิธีที่ชาวประมงทำกันทุกครั้งที่เมื่อนำเรือขึ้นมาบนบก เมื่อนำมาขึ้นโครง(วางเรือบนขอนไม้
เพื่อซ่อม)หรือเป็นเรือทำขึ้นมาใหม่เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วจะนำเรือลงน้ำก็จะทำพิธีนี้ทุกครั้ง นำเรือลง
น้ำทำได้ทุกเดือนแต่ถ้าเป็นข้างขึ้นจะทำในวันคี่ ถ้าเป็นข้างแรมจะทำในวันคู่ ของใช้ในพิธีจะ
ประกอบด้วย บักกายน ผ้าผูกหัวเรือ ๓ ผืน สีแดง สีนํ้าเงิน สีขาว เงิน ๙ บาท(สำหรับใส่ผูกไว้กับผ้าสี
แดง) ด้ายดิบ ๑ เส้น ผูกหัวเรือ ข้าวและแกง (นิยมแกงไก่) โดยนำไปตองวางบนหัวเรือ วางข้าวบน
ใบตอง ๕ กองใส่ไก่ ๕ ก้อน เสร็จแล้วก็เผากายาน กล่าว ดาโหล่นอยู่ท้าย นางหนอยู่กลาง ดาหล่อ
อยู่หัว ขอบจากอัลเลาะห์ให้เรือไปคล่องมาคล่อง ไปถึงหลบถึง อย่าให้หน้าหลมหน้าหลา หากินได้ผล
หลังจากนั้นก็ช่วยกันพาเรือลงน้ำใช้ไม้ท่อนกลมรองไว้ใต้ท้องเรือเพื่อเป็นเลื่อนขึ้นเรือลงได้ง่ายขึ้น
แล้วอ่านฟาติฮะห์ สาละวาदनบียบอกแม่นางเรือ (แม่นางนาง) ขอแม่นํ้าคงคารับรองเรือลำนั้นไว้ด้วย
ช่วยส่งให้ถึงหลังถึงฝั่ง ซึ่งการทำพิธีที่นายสันกล่าวถึงนี้คล้ายกับข้อมูลขององอาจ ภัทรดำรงเกียรติที่
กล่าวว่า ครั้งสมัยก่อนจะมีคนชื่อ ยาโลย ดาสับ ซิมะ ซึ่งเป็นคนรักษาเรือ เมื่อตายไปแล้วก็เป็นเจ้าเรือ
นายเรือ ซึ่งมียาโลนอยู่หัวเรือ อาสับอยู่ท้ายเรือ ซิมะอยู่กลางลำเรือ นับแต่นั้นเป็นต้นมาเมื่อมีการ
สร้างเรือแล้วพร้อมเอาลงทะเลต้องมีการทำบุญ(นุรี) โดยมีโต๊ะอิหม่ามเป็นผู้สวดมนต์(อ่านดูอาร์)แล้ว
จะต้องตั้งข้าวสามกองบนหัวเรือ เพื่อให้เจ้าเรือนายเรือรับรู้และขอพรให้มีการทำมาหากินคล่องตัว
และไม่มีเคราะห์ร้ายเข้ามาใกล้กลายและช่วยปกป้องรักษาลูกหลานปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งปวง ”

และเหมือนกับข้อมูลที่ไม่ทราบแหล่งที่มา ซึ่งกล่าวไว้ว่า “เจ้าเรือนายเรือหรือคนคุ้มครองเรือ ชื่อ สิมะกับสิหมัน และสิมะนั้นจะอยู่คุ้มครองส่วนกลางของเรือ สิหมันจะ
อยู่คุ้มครองท้ายเรือเพื่อช่วยคุ้มครองเรือและคนที่อยู่ในเรือให้ปลอดภัย และเมื่อจะเอาเรือลง เจ้าของ
เรือจะทำนุรีเอาเรือลง ของที่จะทำเพื่อนำมาทำนุรี คือ แกงไก่หรือแกงแพะเป็นต้น ”

จากข้อมูลทั้ง ๓ แหล่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า การทำพิธีนำเรือลงน้ำจะทำทุกครั้งเมื่อต้องการจะ
นำเรือลงน้ำหลังจากที่ได้นำเรือขึ้นมาบนบก เพื่อนำมาขึ้นโครงหรือเรือที่ทำขึ้นใหม่ และเมื่อนำเรือ
ลงน้ำก็จะมีพิธีนี้ทุกครั้งโดยเป็นการขอพรให้การเดินเรือปลอดภัย ทำมาหากินคล่อง แต่มีข้อมูล
ที่ต่างกัันคือ ข้อมูลของนายสัน บ่นหา ไม่ได้กล่าวถึงการทำนุรี ขณะที่ข้อมูลเกี่ยวกับนายเรือหรือ
เจ้าของเรือก็ต่างกัันรวมทั้งการตั้งข้าวบนเรือก็ต่างกััน

- การลอยบาลาดบาหลา

จากการเก็บข้อมูลการลอยบาหลาดบาหลาของชาวเกาะสุกร นาง ร้อย สรรประเสริฐ อายุ ๘๑ ปี บ้านเลขที่ ๗๓ ม.๒ กล่าวว่า ถึงที่มาของประเพณีนี้ว่า “ สมัยก่อน เกาะสุกรเกิดมีโรคระบาด คือ ไข้ น้ำ ลักษณะคือ เป็นตุ่มตามตัว พอเป็นมากจะเปื่อยทำให้คนตาย หลายคน สมัยก่อนการรักษายังไม่เจริญ ยังคงต้องพึ่งหมอบ้านคนมีวิชาอาคมรักษาทุกคนกลัวก็เลยทำ กันทุกคนทุกบ้าน ปีละ ๑ ครั้ง เมื่อหมอได้ทำลอยบาหลาดบาหลา โรคไข่น้ำก็หายไปจากหมู่บ้านจริงๆ คนเลยเชื่อจึงทำกันทุกๆปี เพราะกลัวโรคไข่น้ำจะกลับมาอีก ปัจจุบันไม่มีแล้วหมดไปเมื่อประมาณ ๒๕ ปีที่แล้ว เพราะเมื่อหมอคนที่ทำได้ตายไปก็ไม่มีคนที่สืบทอดอีกอย่างโรคไข่น้ำก็ไม่มีในหมู่บ้านแล้ว ด้วย ”

และนางร้อย นายแถม และนายเก็น ได้ให้ข้อมูลที่ตรงกันว่า “ การลอยบาหลาดบาหลา นั้นเป็นการลอยเอาสิ่งที่ไม่ดี เอาความเจ็บป่วย ความทุกข์โศก หรือเคราะห์ร้าย ต่างๆให้ไปกับสายน้ำ ” นายโส้ยและนายแถมยังเพิ่มเติมอีกว่า การลอยบาหลาดบาหลาจะทำการ ในช่วง ๑๓-๑๕ ค่ำ นอกจากนี้การลอยบาหลาดบาหลา นางร้อย สรรประเสริฐ และนายเก็น จิตรหลัง ได้บอกเล่าถึงขั้นตอนในการทำว่า “ ทำเรือไม้ (เหมือนจริง) ใช้สำหรับใส่ของที่ต้องลอยไปกับเรือ มี ผม เล็บมือ เล็บเท้า ข้าวสาร เงิน ดอก ดอกไม้ ขนมหาง-ขาว ให้หมดทำพิธีทำนุรื่ก่อนลอยเรือของที่ใช้ทำนุรื่ถ้าเหลือห้ามเอากลับต้องทิ้งน้ำหรือใส่ไปกับเรือ ใช้ไม้ทำเป็นเรือเล็กๆแล้วเอาสิ่งของทุกสิ่งทุกอย่างเช่น ของกิน ของที่เราใช้และตัดเล็บกับผมห่อกระดาษแล้วลอยไปตามน้ำ ” ซึ่งคล้ายกับการบอกเล่าของนายแถม หมุนหลี อายุ ๘๒ ปี ที่กล่าวว่า “ สมัยก่อนมีนายเสม เจาะสา เป็นผู้ทำพิธีโดยใช้ไม้ ตีนเป็ดหรือไม้ขนยาวประมาณ ๑ วา ขุดเป็นเรือแล้วปักใบคล้ายสำเภาสูง ๑ วา ใส่ข้าวสารธัญเล็กๆ ขนมหางตอกดอกไม้ เสื้อผ้า เงิน แล้วให้ชาวบ้านตัดผมตัดเล็บใส่ลงไปในเรือ นั้นเริ่มทำพิธีรายมนตร์ร้อง เรียกให้ภูตผีวิญญาณเร่ร่อน ละสัสมเวสีลงไปอยู่ในเรือบาหลาดบาหลาและไปลอยทะเลตอนน้ำลง ” และเหมือนการให้ข้อมูลของนายแบ จิตรหลังที่บอกเกี่ยวกับพิธีกรรมที่ว่า “ ชาวบ้านก็ช่วยกันสร้างเรือ ขึ้นมาลำหนึ่งเพื่อใช้ลอยมีการนำสิ่งของต่างๆใส่ไว้ในเรือ มีการตัดเล็บ ตัดผม และขนมหขเคี้ยวต่างๆ ใส่ไว้ในเรือเพื่อสะเดาะเคราะห์ของตนเองก่อนจะลงเรือทำพิธีบุญก่อน ขนมหก็เอามาร่วมทำบุญพอ เหลือก็เอาใส่เรือ และขนมหที่นำไปใส่เรือลอยแล้วจะนำมากินอีกไม่ได้ ”

ทั้งนี้ในการลอยบาหลาดบาหลานั้นจะมีการทำนุรื่ก่อน โดยขนมหที่ เหลือจากการทำบุญที่ใส่ในเรือแล้วจะนำมากินอีกไม่ได้ นอกจากนี้ในการลอยเรือบาหลาดบาหลานั้นมีความเชื่อทางไสยศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ตามคำบอกเล่าของนายแถม หมุนหลี และนายแบ จิตรหลัง ซึ่งคล้ายกันบอกว่า เมื่อตัดผมตัดเล็บลงในเรือบาหลาดบาหลาจะถือเป็นการปลดปล่อยเคราะห์ และการลอยบาหลาดบาหลาทุกครั้งจะต้องเรียกภูตผีสัสมเวสี วิญญาณเร่ร่อนที่อยู่บนเกาะลงไปในเรือด้วย และเมื่อนำเรือไปลอยในทะเลตกกลางคืนเคยมีชาวประมงหาปลาในทะเลตกกลางคืนเคยมี ชาวประมงหาปลาไปเจอเข้า จากเรือลำเล็กๆก็กลายเป็นเรือสำเภาลำใหญ่เท่าเกาะ ภายในมีงานรื่นเริงอย่างคึกคักพอเข้าไปดูใกล้ๆปรากฏว่าเป็นเรือบาหลาดบาหลานั้นเอง ชาวบ้านเขาเชื่อว่าเรือบาหลาดบาหลาไปติดเกาะใดเคราะห์ร้ายและภูตผี สัสมเวสีก็จะขึ้นไปอยู่เกาะนั้น เมื่อถึงเวลาลอยเรือก็จะทำพิธีเรียกผี ๔ ทิศ เพื่อที่จะให้ภูตผีเหล่านั้นได้ลงในเรือ และชาวบ้านก็จะมีคำกล่าว ลอยเรือ และ จะพูดว่า “ให้ความเจ็บป่วย ความทุกข์ สิ่งที่ไม่ดีต่างๆให้ลอยหายไปกับเรื่อน้ำนั้น ” พอเรือลอยออกไป

ไกลก็จะมีบางคนเห็นในตาหรืออาจเป็นเพราะความเชื่อของแต่ละคน เขาจะเห็นว่าเรือที่ใช้ลอยไปนั้น ได้กลายเป็นเรือลำใหญ่ มีคนอยู่ในเรือคือ พวกภูติผีปีศาจที่ชาวบ้านเรียกมาให้ขึ้นเรือนั่นเอง

ส่วนการสืบทอดประเพณีนี้ ในปัจจุบันมีเพียงคนเดียวที่สามารถทำพิธีนี้ได้ คือ นายตะเก็น จิตรหลัง ตามคำบอกเล่าของนายฉม หนูนวล ขณะนี้นายแบ จิตรหลัง และนางริ้ว สรรประเสริฐ ต่างบอกว่า ปัจจุบันพิธีนี้หาทำไม่ได้แล้วเพราะไม่มีใครสืบทอดและคนที่ทำพิธีนี้ได้คือ นายโพงกับนายโกบ ก็ได้เสียชีวิตหมดแล้ว

- การอาบน้ำ ๗ เดือน คนท้อง

นางริ้ว สรรประเสริฐ อายุ ๘๑ ปี บ้านเลขที่ ๗๓ ม.๒ ต.เกาะสุกร ได้บอกเล่าเกี่ยวกับการอาบน้ำ ๗ เดือนคนท้องว่าจะทำเมื่อตั้งครรภ์ได้ ๗ เดือน เป็นการประกาศให้คนได้รู้และเป็นการต้อนรับสมาชิกใหม่เข้าสู่ศาสนาอิสลาม โดยจะให้คนที่ตั้งครรภ์อาบน้ำ สระผมให้สะอาดและจะมีการทำนุรีซอดุอาร์ (ขอพร) จากอัลเลาะห์ ให้ลูกที่จะเกิดมาได้ดิบได้ดี และอย่าให้เจ็บไข้ได้ป่วย

- การแต่งงาน

ในพิธีการแต่งงาน นายแบ จิตรหลัง อายุ ๘๐ ปี บ้านเลขที่ ๖ ม.๓ ต.เกาะสุกร ได้กล่าวว่า...“ สมัยก่อนเจ้าสาว ตอนกลางคืนห้ามลงจากบ้าน นอกจากมีรางวัล-รอนแ้ง มีการดวลล้อมเดือน ที่ให้เจ้าสาวหรือเจ้าบ่าวอยู่ข้างใน และนางรางวัล-รอนแ้งล้อมเอาไว้และให้เจ้าสาวหรือเจ้าบ่าวมาไล่เขาจึงจะคืนให้และเจ้าสาวจะต้องกลับมาอยู่บนบ้านเหมือนเดิม พอตอนรุ่งเช้าเจ้าสาวแต่งตัวรอขบวนขันหมาก พอมาถึงมีการกั้นประตูเมื่อเจ้าบ่าวให้ของประตูจึงเปิด พอเจ้าบ่าวจะเดินเข้าไปต้องมีการเซ็ดเท้าเจ้าบ่าว ส่วนใหญ่จะใช้เด็กเซ็ด เครื่องเซ็ดเท้าเจ้าบ่าว แล้วจึงเข้าไปรับเจ้าสาวในห้อง มีการ “ ตะหนิง ” กล่าวขอพรจากพระเจ้าเจ้าสาวออกมาได้พร้อมเจ้าบ่าวและมาต้อนรับแขก งานแต่งงานสมัยก่อนมีการระแวกกับเล่นสืลลาดไปด้วย มีการตีโพนให้จังหวะ เมื่อก่อนคนที่เล่นจะมีครูหนอสืลลาดด้วย บางคนนุ่งผ้าถุงแล้วเล่นสืลลาด ทำให้คนดูขบขัน

และนายลูน เจะสา ได้กล่าวว่า “หญิงชายคนไหนก็แล้วแต่ เมื่อชอบพอกันแล้วฝ่ายชายจะต้องมีการไปขอร้องตามขนบธรรมเนียมโดยต้องยินยอมทั้งสองฝ่าย แล้วจากนั้นมีการนัดวันแต่งงาน ดูกฤกษ์วันแต่งงานนั้นมีการ นิเกห์ คือ จดทะเบียนสมรสแบบอิสลาม จะมีอิหม่ามและพยาน ๒ คนและมีการอ่านกุรอ่าน หรือ รุรานต่างๆตามศาสนาอิสลาม เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วก็จะมีการแต่งงานจัดงานเลี้ยงตามความพอใจ”

- การเข้าสุนัต

เกี่ยวกับการเข้าสุนัต ได้มีผู้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ นายทัด ศรีอุ่น อายุ ๗๖ ปี บ้านเลขที่ ๘๗ ม.๒ “ การเข้าสุนัต คือ การขลิบปลายอวัยวะเพศชาย สมัยก่อนเมื่ออายุประมาณ ๑๐ ปี คนอิสลาม (ผู้ชาย) ทุกคนต้องเข้าสุนัต แต่ปัจจุบันเข้าสุนัตตอนอายุน้อยเพราะແລຈະຫຍາຍເຣັກວ່າຕອນທີ່ອາຍຸມາກ ”

- การทำตายาย (โตะหมอเถ่า/เผ่า)

นายอุบล เทศนอก อายุ ๖๕ ปี บ้านเลขที่ ๗๕ ม.๒ กล่าวถึงการทำตายายว่า “ ขึ้น ๓ ค่ำเดือน ๖ หรือ ๖ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี คนเผ่าคนแก่เขาจะทำตายายกัน ที่

เขาทำกันวันนี้เพราะว่ามันครบรอบ ๑ ปี ที่เขานัดกันไว้ ถ้าหากใครไม่ทำก็ไม่เป็นไรที่เขาทำเพราะรำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ”

ซึ่งเหมือนกับคำบอกเล่าของ นายทัต ศรีอ่อน เช่นเดียวกับนายตะเก็น จิตรหลัง ที่บอกว่า “ธรรมดาแต่โบราณหลายชั่วอายุคน รำลึกถึงปู่ ย่า ตา ยาย ที่ล่วงลับไปแล้ว นิยมทำกันในเดือน ๖ ขึ้น ๓ ค่ำ (มิถุนายน) เพื่อให้ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ล่วงลับไปแล้วช่วยคุ้มครองลูกหลาน และให้สิ่งที่ดีเข้ามาในชีวิต และแคล้วคลาดจากภัยอันตรายต่างๆ ”

และเหมือนกับข้อมูลของนายสัน บ่นหา ที่บอกว่า “การทำพิธีตั้งตา-ยาย บางบ้านอาจจะมีความแตกต่างไปบ้างเล็กน้อยแต่ที่สำคัญคือทำกันในเดือน ๖ ประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปีที่บ้านชาวดำ และนำอาหารคาวหวานมาด้วย ตา-ยาย ที่ชาวดำนับถือ มีชื่อว่า โต๊ะยาบังสา กับ โต๊ะแสหวาหลี่ ซึ่งเป็นตา-ยายฝ่ายพ่อของชาวดำ เมื่อก่อนพ่อของชาวดำเป็นคนทำพิธีและก่อนหน้าจากนั้นก็มีการทำมาก่อน ทำเพื่อขอให้วิญญาณบรรพบุรุษช่วยคุ้มครองรักษา ทำให้การทำมาหากินได้ดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ อยู่เย็นเป็นสุขตลอดปี ”

โดยของที่ใช้ในการทำตา ยาย(ตามคำบอกเล่าของนายอุบล) ได้แก่ เทียนไข ขนมโค และไก่ต้มหรือแกงไก่ ทั้งนี้ นายทัต ศรีอ่อน ได้เพิ่มเติมว่าถ้าหากไม่มีการแกงไข ของที่ตั้งจะใช้ขนมโคและเทียนไข โดยขนมโคต้องมีแม่ ๑ ลูก ช้างๆทำลูกเล็กๆจนเต็มถ้วยถ้ามีการแกงไขก็ตั้งตามของที่เรากะแกงไข เช่น แพะเขาทอง ไก่ปากทอง หรือ ไก่ ทั้งนี้ข้อมูลนี้ทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างจากของนายสัน บ่นหา ที่บอกว่าของที่ใช้ในการทำพิธีประกอบด้วย กระออมใส่น้ำลอยดอกไม้ ๙ ดอก เทียนไข ๑ เล่มปักบนปากกระออม น้ำมะพร้าว(ใช้มะพร้าวอ่อนทั้งลูกเปิดฝา) ข้าวเหนียว ข้าวเจ้าอย่างละ ๒ ที่ ขนมโค ๒ ที่ ขนมห่อไข่ ๒ ที่ ขนมห่อไข่ ๒ ที่ ขนมห่อไข่ ๒ ที่ แกงไก่ทั้งตัว(สมัยก่อนขนมที่ใช้ในการทำพิธีมีถึง ๑๒ อย่างปัจจุบันลดลง) โดยของที่ใช้ทำพิธีแตกต่างกันขึ้นอยู่กับครุหม่อที่ทำพิธี

ส่วนในการทำพิธีนั้น นายสัน บ่นหา ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ “ ถ้าหากว่าในรอบปีที่ผ่านมาคนใดเกิดบนบานให้ตายายช่วยในเรื่องใด เมื่อเกิดผลสัมฤทธิ์แล้วจะไหว้ด้วยอาหารชนิดใดก็ต้องเอามาด้วยตามที่กล่าวไว้ ชายดำบอกว่า ส่วนใหญ่จะบนบานด้วยไก่ปากทองคือ แกงไก่ทั้งตัวและเอาแหวนทองคำมาสวมที่ปากไก่ไว้ตอนพิธี และแกงแพะเขาทองคือ ส่วนของหัวแพะจะนำเอาสร้อยคอทองคำมาพันเอาไว้ทั้งสองข้าง เมื่อตั้งของในพิธีครบแล้ว จะเริ่มพิธีประมาณเวลาพลบค่ำ คนทำจะจุดเทียนที่กระออมแล้วกล่าวเชิญตา-ยาย ที่นับถือมารับไหว้จากลูกหลานที่มานั่งอยู่พร้อมหน้าพร้อมหลังของที่เซ่นไหว้แล้วขอให้ตา-ยายช่วยรักษาความเจ็บไข้ของลูกหลาน ให้ลูกหลานทั้งหมดทำมาหากินคล่องในเดือน ๖ ปีนี้ถึงเดือน ๖ ปีหน้า ให้อยู่เย็นเป็นสุขตลอดไป หลังจากนั้นก็บอกกล่าวถึงของเซ่นไหว้ของแต่ละคนที่เคยได้บนบานไว้ทีละคน

นอกจากนี้ยังมีผู้เขียนที่จุดทำพิธีด้วยว่า ในปีต่อไปการทำมาหากินจะเป็นอย่างไร ชายดำบอกว่าถ้าไข้เทียนไหลลงมาเยอะเกาะกันเป็นกลุ่มใหญ่จะหมายถึง การทำมาหากินจะดีต่อไป ขณะจุดเทียนแสงเทียนลุกโชติช่วงยอดไฟขึ้นสูงลูกหลานอยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเสร็จพิธีแล้วก็ดับเทียน เอาน้ำมันใส่กระออมมาพรมศีรษะกันแล้วนำของที่ตั้งในพิธีมาทำนุรียกันในหมู่ลูกหลานที่มาทำพิธีและคนบ้านใกล้เคียง ”

ขณะที่ข้อมูลของนายอุบล เทศนอก แตกต่างจากนายสัน บ่นหา ตรงที่การจุดเทียนจะจุดบนขนมโค ขณะที่ของนายสัน บ่นหาจะจุดบนกระออม โดยมีใจความดังนี้ “ ถ้าหากใครไม่ทำก็ไม่เป็นไรที่

เขาทำเพราะเขารำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว เวลาทำเขาจะปักเทียนไว้บนขนมโคแล้วเขาจะรอ
 ให้น้ำเทียนไขจะไหลออกมาแคไหน” และข้อมูลที่แตกต่างกันอีกประการหนึ่งของการทำตา-ยาย
 ได้แก่ ความเชื่อเรื่องน้ำตาเทียนในพิธีโดยนายสัน ได้กล่าวว่า “ถ้าขี้เทียนไหลลงมาเยอะเกาะกันเป็น
 กลุ่มใหญ่ๆจะหมายถึง การทำมาหากินจะดีต่อไป ขณะจุดเทียนแสงเทียนลุกโชติช่วงยอดไฟขึ้นสูง
 ลูกหลานอยู่เย็นเป็นสุข” ซึ่งจะแตกต่างจากของนายอุบน ที่กล่าวว่า “เขาจะรอให้น้ำเทียนไขจะไหล
 ออกมาแคไหน ถ้าหากว่าน้ำเทียนไขไหลออกมากแสดงว่า ในปีนี้ครอบครัวนั้นจะมีแต่รายจ่าย รายรับ
 ไม่ค่อยมี แต่ถ้าหากว่าน้ำเทียนไขน้อย แสดงว่าครอบครัวหรือบ้านนั้นจะมีรายรับมากกว่ารายจ่าย”

- การขึ้นเปล

นายตะเก็น จิตรหลัง อายุ ๙๓ ปี ม.๓ ได้กล่าวถึงการขึ้นเปลเด็กใน
 สมัยก่อนว่า “เมื่อก่อนโกนหัวเด็กแล้วนำเด็กขึ้นเปล เด็กต้องอายุ ๗ วัน ยานปีสาละวาหนปี อ่าน บา
 รันยิ ทำให้เด็กรำลึกถึงศาสนา” ซึ่งคล้ายกับข้อมูลที่ได้รับจากนายหมาด อยู่ดี อายุ ๖๐ ปี บ้านเลขที่
 ๕๒/๑ ม.๒ เล่าว่า “การขึ้นเปลเด็ก เป็นวิธีทางศาสนาเป็นการชมลูก ซึ่งจะทำเมื่อเด็กอายุ ๗-๑๕ วัน
 พร้อมกับวันโกนผมเด็กโดยเป็นวิธีที่เด็กทุกคนต้องทำ (แก่กะ) ถ้าไม่ทำตามหลักศาสนาจะถูกกักขัง
 ไม่ให้เป็นอิสระ ”

ขณะที่นายคำสิน เทศนอก อายุ ๔๘ ปี บ้านเลขที่ ๒ ม.๓ ได้กล่าวว่า “การขึ้นเปล
 เด็ก เป็นการทำบุญซึ่งเรียกว่า สุนนะมูอากัส (เป็นสุนนะห์ใหญ่) เป็นบุญใหญ่ไม่ใช่สิ่งที่อาัยบ (จำเป็น) มี
 การทำอาหารคาว-หวาน ตกแต่งเปลสวยงาม เชิญแขกและผู้นำศาสนามาทำพิธีขึ้นเปลมีการกล่าวขอ
 ดุอาห์(ขอพร)ให้เด็ก ลงมาเผยแพร่ท่านนบีเลียบทำบุญขึ้นเปลลูกให้พวกลูกมีขวัญกำลังใจก่อนขึ้นเปล”

กล่าวโดยสรุปว่า การขึ้นเปลเด็ก เป็นพิธีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา ซึ่งจะ
 ทำเมื่อเด็กอายุ ๗-๑๕ วัน เพื่อเป็นการขอพรให้กับเด็ก ถือเป็นการทำบุญอย่างหนึ่งซึ่งจะมีการ
 ทำอาหารคาว-หวาน ที่ตกแต่งอย่างสวยงามมีการเชิญแขกและผู้นำทางศาสนาทำพิธีและอ่านบารา
 ยี ส่วนข้อมูลที่แตกต่างกันคือ นายหมาด อยู่ดี บอกว่า ทุกคนต้องทำพิธีนี้ให้กับเด็ก ขณะที่นายคำสิน
 เทศนอกกลับบอกว่าการขึ้นเปลเด็กเป็นบุญใหญ่ไม่ใช่สิ่งที่จำเป็น (อาัยบ)

- วันออกบวช หรือ วันฮารีรายอ (ลีอิลฟิตรี)

นายคำสิน เทศนอก อายุ ๔๘ ปี บ้านเลขที่ ๒ ม.๓ และนายสุนทร
 เทศนอก ได้ให้ข้อมูลคล้ายกันเกี่ยวกับวันฮารีรายอ ดังนี้ “เป็นวันออกบวชและเป็นวันอีด (วันรื่นเริง)
 ก่อนถึงวันฮารีรายอมีการฆ่าวัวควายเพื่อมาทออาหารร่วมทำบุญกันที่มัสยิด กล่าวดุอาห์ขอพรในคืนนั้น
 ก่อนถึงวันอีดครอบครัวมุสลิมทุกคนจะต้องส่งข้าวสาร (สารตะ) เป็นความจำเป็นของครอบครัว
 มุสลิมทุกครอบครัว จึงทำให้คนที่อาศัย-ทำงานอยู่ข้างนอกต้องกลับบ้าน(ถ้าไม่ได้ส่งเกิดเหตุขัดข้อง
 ค่อยชดใช้ในปีต่อไป)พอตอนรุ่งเช้าซึ่งเป็นวันอีด (ฮารีรายอฟิตรี) ชาวมุสลิมทุกคนรวมถึงเด็กจะแต่งตัว
 สวยงามด้วยเสื้อผ้าหลากสีสันตามแบบของมุสลิมและนำขนมพื้นบ้านที่ทำไว้ก่อนวันอีดประมาณ ๒-๕
 วันมาร่วมกันทำบุญที่มัสยิด มีการร่วมละหมาดและสอนศาสนาและให้เห็นความสำคัญของวันอีด มี
 การขอ มะอ์ฟ (ขอโทษ) ซึ่งกันและกัน ผู้ที่มีเงินก็มีการ ซาดากะ (ทำทาน) ให้กับเด็ก คนแก่ คนพิการ
 พอเสร็จพิธีจากมัสยิดแล้วก็มีการเยี่ยมญาติ สำหรับในเกาะบางคนก็ซื้อถเยี่ยมญาติในเกาะ บางคนก็
 ออกนอกเพื่อเดินทางเยี่ยมญาติข้างนอกในบางครั้งจะมีการจัดการละเล่นของเยาวชนและแสดง

เกี่ยวกับเรื่องศาสนาเป็นการจัดเวทีบ้าง กลางลานบ้าง แล้วแต่ทางกรรมการมัสยิดและผู้นำศาสนาจะลงความเห็น ”

ฮารีรายอออกบวช เมื่อถึงบวชแล้วครบวันก็จะดูเดือน เมื่อเห็นเดือนแล้วก็จะออกบวช หรือเมื่อทางจุฬามนตรีประกาศทางโทรทัศน์ เมื่อได้รับรู้แล้วก็จะตักเปียะ รุ่งเช้าก็จะมีการออกบวชและทำพิธีละหมาด อิดิลฟิตรี ประมาณ ๘ โมงกว่าๆหลังจากนั้นมีการทำนุรี ไปเยี่ยมกุโบ มีเวลาประมาณ ๓ วันในการไปพบปะสังสรรค์พี่น้อง ฮารีรายอออกบวช ๓ ปีจะเลื่อนครั้ง ๓ เดือน ๑๐ วัน จะเป็นฮารีรายอิดิลอัดฎาฮาร์ จะทำรูกน ฮัจยีหัตมะกะห์ คนที่ทำฮัจยีหัตไม่ได้ต้องไปละหมาดที่มัสยิดเวลา ๙ โมง เมื่อละหมาดเสร็จก็ทำนุรี เยี่ยมกุโบ มีระยะเวลา ๙ วันในการเยี่ยมญาติพี่น้อง

- การทำสะอาดเคราะห์ที่บ้าน

นางทองอยู่ เทศนอก ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำสะอาดเคราะห์ที่บ้าน ซึ่งเหมือนกับนายองอาจ ดังนี้ “ การสะอาดเคราะห์ที่บ้าน เป็นความเชื่อของคนสมัยโบราณว่า การสะอาดเคราะห์จะทำให้บ้านสงบสุข ไม่มีเหตุร้ายเกิดขึ้นภายในบ้านและทุกคนที่อยู่ภายในบ้านจะรุดน้ำมนต์ที่เขาทำให้เพื่อที่จะให้สิ่งเลวร้ายออกไปจากบ้าน”

นายทัด ศรีอุ่น อายุ ๗๖ ปี ได้เล่าถึงสาเหตุที่ต้องทำสะอาดเคราะห์บ้าน เมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

- ๑) ต่อทำรังบนบ้าน
- ๒) ตัวเหี้ยเข้าไถ่ถุนหรือเข้าในบ้าน
- ๓) ไก่ผสมพันธุ์กันบนบ้าน
- ๔) นกฮูกเกาะหลังคา
- ๕) คนนอกที่ไม่ใช่ญาติมีอะไรกันในบ้าน

ทั้งนี้ตรงกับข้อมูลของนายองอาจ ภัทรดำรงเกียรติ ที่กล่าวถึงการสะอาดเคราะห์บ้านเมื่อมีตัวเงินตัวทองเข้าบ้าน โดยเชื่อว่าหากตัวเงินตัวทอง(ตัวเหี้ยหรือแล่น)เข้าบ้านจะนำสิ่งที่ไม่ดีเข้ามา หรือจะนำ ความโชคร้ายเข้ามา จึงมีการทำพิธีสะอาดเคราะห์ และของที่ใช้ในการสะอาดเคราะห์มี ข้าวเหนียว/ข้าวเจ้า ข้าวตอกดอกไม้ ข้าวแดง/ข้าวขาว กล้วย อ้อย งา หมากและพลูอย่างละ ๙ คำ ซึ่งแตกต่างจากข้อมูลของนายทัด ศรีอุ่น ที่กล่าวถึงของที่ใช้ในการสะอาดเคราะห์ไว้ว่า... จะใช้ใบเตยทำเป็นรูปถ้วยกลัดด้วยก้านมะพร้าวไว้สำหรับใส่ของควา-หวาน และของที่ตั้งถวายมีขนมโค ยาติบ ยาสุก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า ตอก ดอกไม้ มะพร้าว รูป เทียน

นอกจากนี้นายทัด ศรีอุ่น ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า “ปัจจุบันการสะอาดเคราะห์บ้านทำน้อยลง มีบ้างที่ทำกันอยู่ สาเหตุที่ทำกันน้อยลงเนื่องจากคนเริ่มเรียนศาสนากันมากขึ้น หลักศาสนาเน้นการนับถือเฉพาะองค์อัลเลาะห์องค์เดียว ต่างจากสมัยก่อนที่คนไม่รู้เรื่องศาสนา อาศัยความเชื่อ ดังนั้นจึงมีการทำสะอาดเคราะห์บ้านกันมาก”

- การตั้งที่เรือน

จากข้อมูลของนายสุทธิรักษ์ ไชยมล อายุ ๔๒ ปี บ้านเลขที่ ๒๒ ม. ๒ และนายทัด ศรีอุ่น อายุ ๗๖ ปี กล่าวถึงการตั้งที่เรือนว่า “จะทำกันในเดือน ๖ เฉพาะคำของวันอังคารและวันเสาร์ โดยทำเพื่อบอกเจ้าที่บ้านให้คุ้มครองคนในบ้านให้อยู่เย็นเป็นสุข อย่าเจ็บอย่าไข้ ทำมาหากินคล่อง ” โดยของที่ใช้ในการประกอบพิธีตามคำบอกเล่าของนายสุทธิรักษ์ ประกอบด้วย ข้าว

จ้าว ข้าวเหนียว มะพร้าวขูด หมากย่น น้ำมะพร้าวใส่ฝ้าย ๕ ฝ้าย ๕ เล่ม ไข่ไก่ ๑ ฟอง ซึ่งแตกต่างจากของนายทวด ศรีอู่ มีเพียงข้าวหัวหม้อ (ข้าวจ้าว) หมาก พลุ ไข่ไก่ น้ำ เท่านั้น ทั้งนี้ของที่นี้จะวางที่โคนเสาต้นแรกที่บ้าน (เสาภูมิ)

ในส่วนของการทำพิธี นายสุทธิรักษ์ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า เมื่อได้เวลานำใบตองวางที่โคนเสาภูมิ (เสาต้นแรกที่สร้างบ้าน) นำข้าวจ้าว ข้าวเหนียว มะพร้าวขูด หมากย่น วางเป็น ๕ กอง แต่ละกองต้องมีของทั้งสองอย่าง แล้วนำน้ำมะพร้าวที่ใส่ในฝ้ายวางไว้ฝายละกอง เทียนไข ก็ปักเป็นเล่มละกองเช่นกัน ไข่ไก่ต้องเจาะด้านบนออกแล้ววางไว้ตรงกลาง จุดเทียนทุกเล่ม คนทำพิธีกล่าวเชิญเจ้าที่บ้านบอกกล่าวให้ช่วยปกป้องรักษาคนบนเรือนไม่ให้เจ็บไม่ให้ไข้ ให้อยู่เย็นเป็นสุข ทำมาหากินคล่องเป็นอันเสร็จพิธี

- การทำขวัญข้าว

นางบัว จิตรหลัง ได้บอกเล่าความเป็นมาของการทำขวัญข้าว ดังนี้ “แม่ขวัญข้าวนี้อยู่ในยั้งฉาง และมีลูกชายเจ้าของยั้งฉางคอยพาข้าวพาน้ำไปให้แม่ขวัญข้าวทุกวัน จนแม่ของผู้ชายคนนั้นสงสัยได้ไปดูและเห็นว่าแม่ขวัญข้าวนี้อยู่ในยั้งฉางก็นึกว่าเป็นซู้ของลูกชายเลยหาไม้ไปตีแม่ขวัญข้าวจนแม่ขวัญข้าวเสียใจ และรุ่งเช้าของวันต่อมาเขาก็ไปดูในยั้งฉางก็ไม่พบแม่ขวัญข้าวและข้าวแล้วจนในปัจจุบันก็ต้องเก็บข้าวเอง

พิธีเรียกขวัญข้าว เขาจะพาจูงแลกรข้าวแล้วใส่แกะ จากนั้นเขาก็เก็บข้าวแล้วผูกรวงข้าวเก็บข้าวมา ๙ รวง แล้วผูกใส่จูงที่นำมาจากนั้นก็รวมมา ๓ กอง ผูกจุกแล้ววน ๓ ครั้ง และพวงนั้นกลับในระหว่างทางเมื่อเจอใครก็จะไม่พูดด้วยจนกว่าจะถึงบ้านแล้ววางจูงจึงจะพูดได้

๑๗. ด้านการบริการพื้นฐาน

๑) การคมนาคม

- ถนนสายหลักระหว่างหมู่บ้าน การสัญจร ส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีตสายเล็กๆ และมีถนนสายรอบเกาะที่สะดวกและได้มาตรฐานของกรมทางหลวงชนบท

- การคมนาคมระหว่างตำบลเกาะสุกรใกล้เคียงหรืออำเภอต้องใช้เรือข้ามฝั่งในการเดินทาง

๒) แหล่งน้ำ

- ลำน้ำเล็กๆและลำห้วย ๓ สาย
- บึงหรือหนอง ๑ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น ๓๐๐ บ่อ
- บ่อโยก (บ่อบาดาล) ๔ แห่ง
- บ่อบาดาล ๒ แห่ง

๓) ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

- ป่าชายเลน สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆเช่น เกาะต่างๆ ชายหาด ริมฝั่งทะเลโดยรอบ

- แหล่งน้ำ ได้แก่ น้ำผุด ม. ๑ น้ำซับใต้ดิน ม.๑ บ่อหิน ๓ แห่ง ม.๑
- พรุตำเสา

- ถั่ว ได้แก่ ถั่วดำเส้า ถั่วข้าหลวง ถั่วค่างขาว ถั่วหัวเขาคงน้ำ ถั่ว

หาดทรายยาว

- อยู่ต่อเรือสำเภา อยู่ที่บริเวณบ้านนายสมปอง สาธุรักษ์

๔) สิ่งศักดิ์สิทธิ์

- ได้แก่ ทวดโต๊ะเกาะหมุ ทวดแหลมจีน ทวดแม้ง ทวดนงฉาว

ทวดลิเลียบ ที่ตั้งทับทำรังนกเปลงโต๊ะบู

๕) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ป้อมยามสายตรวจ ตำบลเกาะสุกร ๑ แห่ง
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

๖) การสื่อสารและโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์ตำบล ๑ แห่ง
- โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต

๗) การไฟฟ้า

- ตำบลเกาะสุกรมีไฟฟ้าใช้ ๒๔ ชั่วโมงทั้ง ๔ หมู่บ้าน

๘) การเดินทาง

- รถตู้สายตรัง-ย่านตาขาว ไปลงที่ตลาดย่านตาขาว แล้วต่อรถสองแถวสายย่านตาขาว-ปากปรน-แหลมตะเสะ ระยะทาง ๔๗ กิโลเมตร ถึงท่าเรือตะเสะ หรือใช้เส้นทางตรัง-ปะเหลียน(ทางหลวงหมายเลข ๔๐๔) เลี้ยวขวาแยกบ้านนา ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายอีกประมาณ ๗ กิโลเมตรถึงท่าเรือตะเสะ เดินทางต่อด้วยเรือหางยาว ราวประมาณ ๓๐ นาที ก็ถึงเกาะสุกร

๙) ปัญหาและอุปสรรค

- ภาคการท่องเที่ยวเติบโตขึ้นการขยับตัวของราคาที่ดินก็สูงขึ้น ปัญหาที่ดิน "ที่ดิน" มีการเปลี่ยนมือกันมากขึ้นในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา "กลุ่มทุน" จากต่างถิ่นเริ่มเข้าไปกว้านซื้อที่ดิน มีปัญหามากมายที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนนี้ ที่ดินบริเวณริมทะเลและผืนนาใกล้ ๆ ชายหาด จากเดิมที่ชาวบ้านเคยเดินไปมาได้ตามอิสระ ตามวิถีของคนที่นี่ กลับกลายเป็นว่ามีรั้วลวดหนามซึ่งพืดเต็มไปหมด พื้นที่ทุกแห่งก่อนหน้านี้ มีเส้นทางที่เชื่อมกับทะเลหรือริมชายหาดได้อย่างสะดวก ปัจจุบันได้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของชุมชนบนเกาะสุกร และยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนพอในการที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างยั่งยืน เพราะการรุกเข้าไปของกลุ่มทุนนั้นเร็วกว่าการตั้งรับของคนในพื้นที่

๑.๒.๕.๒) เกาะลิบง

๑.ประวัติความเป็นมา

ตำนานเกาะลิบง มีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อ ลิบง ซึ่งเป็นชาว อ.กันตัง เมื่อแต่งงานกับสาวชื่อมุกแล้วก็ได้รำล้าพ่อแม่ไปทำ มาหากินที่เมืองจีน จนเมื่อมีโอกาสกลับมาเยี่ยมเมืองไทยพร้อมด้วยภรรยา โดยจะมาซื้อข้าวของต่างๆ เพื่อนำบรรทุกใส่เรือสำเภากลับไปขายที่เมืองจีนด้วย แต่เขาไม่ได้แวะมาเยี่ยมเยียนพ่อแม่เลย พ่อแม่ ทราบว่าลูกชายกลับมาเมืองไทย ด้วยความดี

ใจอยากพบเจอลูก ก็เดินทางไปดูที่ท่าเรือปรากฏว่าไม่พบ ลูกชาย รู้สึกเสียใจมากจึงพูดขึ้นว่า ถ้าลูกชายล่องเรือมาถึงบริเวณนี้เมื่อใด ก็ขอให้เรือโดยพายัพัด และแล้วลูกชายของเขาก็โดนพายัพัดตามคำสั่งแห่งของพ่อแม่ ข้าวของกระจัดกระจายลอยระลอกไป ตามเกาะต่างๆ จนกลายเป็นชื่อของเกาะนั้นๆ ไป เช่น เกาะลิบง ก็คือชื่อลูกชาย เกาะมุกก็คือ ชื่อลูกสะใภ้ เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะไหง และเกาะอื่นๆ ในแถบนี้ ก็มาจากชื่อข้าวของที่อยู่ในเรือ และกระจัด กระจายไปด้วยแรงพายุดำตามคำสั่งแห่งพ่อแม่ ที่มาและความหมายของชื่อ ชื่อของเกาะลิบงได้ปรากฏอยู่ในเอกสารหลายแห่ง ซึ่งแต่ละแห่งได้เรียกผิดเพี้ยนแตกต่างกันไป เช่น ปุเลาลิบง, ตะลิงโง, ปลิง, ตาลิง, ลิบอง, ปูลูตูลิบอง และตะลิง

หนังสืออักขรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้อธิบายความหมายของ เกาะลิบงเอาไว้ว่า “...เกาะลิบงได้ชื่อมาจากต้นเหลาชะโอน ซึ่งเป็นภาษามลายูเรียกว่า ลิบง...เพราะแต่เดิมเกาะนี้มีต้นเหลาชะโอนมาก...เกาะตะลิง ก็เรียก” [ต้องการอ้างอิง] ส่วนคำว่า “ปุเลา หรือปูลู” นั้นก็เป็นภาษามลายูซึ่งแปลว่า “เกาะ” เมื่อนำเอาคำว่าปูลู มารวมเข้ากับคำว่า ลิบงแล้วก็มีความหมายว่า เกาะที่มีต้นเหลาชะโอน คำว่า “ตะ” นั้นก็ได้มีผู้กล่าวว่าเป็นคำในภาษามลายูเช่นกัน ซึ่งแปลว่า “ไม่มี” ดังนั้นคำว่า เกาะตะลิง จึงมีความหมายตรงกันข้ามกับคำว่า ปูลูลิบงอย่างสิ้นเชิง คือแปลความว่า เป็นเกาะที่ไม่มีต้นเหลาชะโอน

ชุมชนบนเกาะลิบงได้เริ่มมาตั้งแต่สมัยใดยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด แต่จากหลักฐานหลายประการที่ยังเหลืออยู่ทั้งที่เป็นเอกสาร โบราณสถานรวมทั้งชื่อบ้านนามเมือง นิทานพื้นบ้าน และชุมชนเกาะลิบงได้ในระดับหนึ่งว่า ครั้งหนึ่งชุมชนแห่งนี้เคยมีฐานะเป็นเมืองมาแล้ว โดยครั้งแรกอยู่ภายใต้การปกครองของไทรบุรี ต่อมาได้ถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองตรังและยังปรากฏหลักฐานว่าในช่วงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นเมืองตรังเคยตั้งอยู่บนเกาะแห่งนี้ด้วย เกาะลิบงในสมัยพุทธศตวรรษที่ ๒๓ (อยุธยา - ธนบุรี) ในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๓ ประมาณพุทธศักราช ๒๒๐๔ ซึ่งตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชปกครองกรุงศรีอยุธยาอยู่นั้น ที่เมืองเคดาห์ (ไทรบุรี) ก็ได้ตรงกับรัชสมัยของตงกู ลี ถ้าให้พระราชโอรส ๒ พระองค์ออกไปปกครองเมืองเกาะในทะเล โดยโปรดเกล้าฯให้ตงกูอะตาอินลา มะหะหมัด ชะ(Tunku Attaullah Mohamad Shah) เสด็จออกไปปกครองเมือง ปุเลาปิง (เกาะลิบง) (โดยน่าจะตั้งเมืองขึ้นที่บ้าน พร้าว ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเตาเผาถ่านซึ่งอยู่ในเขตท้องที่หมู่ 1 ตำบลเกาะลิบง) การที่ทางเมืองไทรบุรีได้ส่งพระราชบุตรมาตั้งเมืองขึ้นที่เกาะลิบงตามพงศาวดารนี้ได้สอดคล้องกับนิทานพื้นบ้านที่ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมาว่า “พระยาแขกที่สร้างเมืองลิบง กับเมืองปิงนั้นได้มีประสงค์ที่จะทำให้เมืองทั้งสองนี้ให้ยิ่งใหญ่คู่กัน แต่โหรได้ทำนายเอาไว้ว่าเมืองทั้งสองนี้จะอยู่คู่กันไม่ได้ หากเมืองหนึ่งเจริญ เมืองหนึ่งก็ต้องร้างผู้คน แต่ปัจจุบันเมืองปิงเจริญรุ่งเรือง เมืองเกาะลิบงก็ต้องทรุดโทรมไปตามคำทำนาย เนื่องจากตามเกาะหลายแห่งในน่านน้ำแถบนี้ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าหลายอย่างโดยเฉพาะรังนกนางแอ่นนั้นเป็นสินค้าที่คนจีนมีความต้องการสูง ดังนั้นเมืองไทรบุรีจึงได้ทำการจัดเก็บทรัพยากรเหล่านี้อย่างเป็นล่ำเป็นสันและสามารถส่งเป็นสินค้าออกนารายได้มาบำรุงเมืองได้ปีละมาก ๆ

ดังรายงานของ ฟรานซิส โลห์ และเจมส์ สก็อต ที่รายงานไว้ว่า เกาะและทะเลแถบเมืองไทรบุรี จนกระทั่งถึงเมืองมะริดนั้นเป็นเขตผลประโยชน์ของไทรบุรีทั้งสิ้น ทุกๆปีจะมีเรือของชาวไทรบุรีเป็นจำนวนมากถึง ๑,๐๐๐ ลำที่เข้ามาเก็บรังนกนางแอ่น และปลิงทะเล โดยมี

ลักษณะเป็นเจ้าภาษีที่จะคอยจัดเก็บภาษีอากรอีกทอดหนึ่ง อย่างไรก็ตาม รายงานของฝรั่งทั้งสองคนนี้ถูกวิจารณ์อยู่เสมอว่าเขียนขึ้นเพื่อต้องการมีอำนาจเหนือรัฐบาลสยาม แต่ในเอกสารฝ่ายไทยก็ได้กล่าวถึงการเข้ามาจัดเก็บรั้งนของชาวไทรบุรีตามเกาะแถบนี้ไว้ในทำนองเดียวกันว่า “พวกมลายูจากไทรบุรีเป็นผู้เก็บรั้งนตามเกาะแก่งแถบนี้เป็นส่วนใหญ่” ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว อำนาจของรัฐบาลแห่งกรุงศรีอยุธยาอ่อนล้าลง บริเวณดินแดนแถบนี้จึงถูกอำนาจของเมืองไทรบุรีขยายออกมาครอบคลุมเอาไว้อย่างง่ายดาย ดังนั้นการที่สุลต่านแห่งเมืองเคดาห์ (ไทรบุรี) ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระราชบุตรของพระองค์เสด็จมาตั้งเมืองขึ้นที่เกาะลิบงนี้น่าจะมีพระราชประสงค์เพื่อคอยเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากบรรดาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่แถบนี้ส่งกลับไปเป็นรายได้บำรุงเมืองแม่ที่เคดาห์ (ไทรบุรี) เป็นสำคัญ ตนกู อะหมัดตายุตดินมัด รำชะ (Tunku Ahmad Tajudin Halim Shah) ปกครองเมืองนี้อยู่จนกระทั่งถึงปีพุทธศักราช ๒๒๔๙ ก็ได้เสด็จกลับไปครองราชเป็นสุลต่านปกครองเมืองเคดาห์อยู่เป็นเวลาประมาณ ๒ ปีก็เสด็จสวรรคต สำหรับเมืองเกาะลิบงนั้นพระองค์คงจะมอบหมายให้ผู้ที่ไว้วางพระหฤทัยทำการปกครองสืบมา ความเป็นมาของเกาะลิบงดำรงอยู่มาได้ยาวนานแค่ไหนไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน แต่มีนิทานพื้นบ้านได้กล่าวถึงการล่มสลายของเมืองนี้เอาไว้ อย่างน่าสนใจว่า “เมื่อพระยาแขก มาตั้งเมืองขึ้นที่บ้านพร้าวแล้ว เมืองนี้ก็รุ่งเรืองมากและ ได้มีสัมพันธไมตรีกับเมืองพม่า ต่อมาบุตรชายของเจ้าเมืองทั้งสองก็ได้เป็นเกลอกัน” และตามประเพณีแล้วทุก ๆ ปีเกลอจะต้องผลัดกันไปเยี่ยมเยียนกันเป็นประจำ(เรียกกันว่าวิ่งเกลอ) อยู่มาวันหนึ่ง ลูกชายของเจ้าเมืองลิบงก็ได้เดินทางไปเยี่ยมเกลอที่เมืองพม่า และได้มีโอกาสพบกับลูกสาวของเจ้าเมืองพม่าซึ่งเป็นน้องของเกลอตัวเอง ทันทีที่พบลูกชายเจ้าเมืองลิบงก็เกิดหลงรักนางขึ้นมาทันที แต่ตามประเพณีแล้วน้องสาวของเกลอนั้นก็เปรียบเสมือนกับน้องสาวของตัวเองไม่อาจจะแต่งงานกันได้ จึงออกอุบายลักพาลูกสาวเจ้าเมืองพม่ามาอยู่กินกันที่เมืองลิบง ทางลูกชายของเจ้าเมืองพม่าเมื่อทราบข่าวเกลอของตนลักพาน้องสาวหนีไปก็โกรธมาก จึงรวมพลยกทัพมาตีเมืองลิบงและนำน้องสาวกลับเมืองพม่า พร้อมกับเผาเมืองลิบงเสียย่อยยับ ทำให้เมืองลิบงร้างไป

ถึงแม้ว่านิทานและตำนานจะมีใช้หลักฐานที่นำมาใช้อ้างอิงทางประวัติศาสตร์ได้ก็ตามแต่หากได้พิจารณาถึงสาระอันเป็นแก่นของนิทานและตำนานนั้น ๆ แล้ว ก็จะเห็นได้ว่าภายในนั้นได้บรรจุข้อเท็จจริงบางประการเอาไว้บ้างไม่มากนักน้อย เช่นกันภายในนิทานข้างต้นได้มีสาระบางประการฝังซ่อนอยู่ และเท่าที่มองเห็นค่อนข้างชัดก็คือ สถานะความเป็นเมืองที่มีความเกี่ยวพันอยู่กับพม่า ซึ่งแก่นของเรื่องในนิทานนี้ได้พ้องกับบันทึกของเจมส์ โลว์ ที่กล่าวเอาไว้ว่า “แต่ก่อนนี้เกาะลิบงมีพวกมลายูอาศัยอยู่อย่างมีความสุข แต่เมื่อพวกพม่ายกมารุกรายเมืองถลางพวกนั้นได้ปล้นสะดมประชาชนบนเกาะนี้ด้วย” เมื่อนำเอาสาระจากนิทานข้างต้น มาเทียบเคียงกับบันทึกของเจมส์ โลว์ (ความจริงเจมส์ โลว์ ก็น่าจะบันทึกมาจากคำบอกเล่าเช่นกัน) แล้วพบว่า มีข้อความตรงกันอยู่ 2 ประการ คือ การดำรงอยู่ของชุมชนเมืองบนเกาะลิบง ที่ประชากรมีเชื้อสายจากไทรบุรี ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็คือพวกพม่าเข้ามามีส่วนรวมทำให้เมืองนี้เสียหาย เท่าที่ได้ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวกับการเข้ามาของพม่าในบริเวณนี้แล้ว พบว่าในประวัติศาสตร์นั้น พม่าได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับบริเวณใกล้เคียงนี้ ถึง ๓ ครั้ง และทุกครั้งล้วนเข้ามาทำสงครามทั้งสิ้น คือครั้งแรกเมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๐๗ ครั้งนั้นพม่าได้จัดทัพแบบกองโจรยกลงมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ได้หลายเมือง และเมื่อมีชัยชนะเหนือเมืองใดแล้วก็จะเผาเมือง ริบทรัพย์สินมาแบ่งปันกันแล้วทิ้งเมืองไป ครั้งที่ ๒ ในปี

พุทธศักราช ๒๓๒๘ พระเจ้าประดู่ได้โปรดเกล้าฯ ให้เนมะโยคขุนะรักเป็นแม่ทัพใหญ่ยกลงมาตีเมืองชุมพร ไชยา และให้ยี่วุ่นเป็นแม่ทัพเรือ ยกมาตีเมืองกลาง ศึกครั้งนั้นพม่าได้ยกทัพลงมาตีได้หัวเมืองปักษ์ใต้ตั้งแต่ชุมพร เรื่อยมาจนถึงนครศรีธรรมราช และกำลังจะยกลงไปตีเมืองพัทลุงและสงขลา ก็ได้รับข่าวว่ากองทัพหลวงยกลงมาช่วย พม่าจึงแตกทัพหนีไปสมทบกับพรรคพวกที่ล้อมเมืองกลาง และครั้งที่ ๓ ในปีพุทธ - ศักราช ๒๓๕๒ พระเจ้าปะดู่โปรดเกล้าฯ ให้อะเต็งวุ่นและแยของยกมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ตั้งแต่ชุมพร ไชยา และเกาะกลาง เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการปล้นเมืองเกาะลิบงตามสาระในนิทานและบันทึกของเจมส์ โลว์ กับเหตุการณ์ที่พม่ายกมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ทั้ง ๓ ครั้งแล้ว

ทำให้พอจะสันนิษฐานได้ว่าการที่พม่ายกมาปล้นเมืองเกาะลิบงน่าจะอยู่ในคราวพม่ายกมาปล้นหัวเมืองปักษ์ใต้ในช่วงปีพุทธศักราช ๒๓๐๗ หรือพุทธศักราช ๒๓๒๘ เท่านั้น ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้ง ๒ ครั้งนั้นพม่าอาจจะมีโอกาสผ่านมาทางนี้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะในศักราช ๒๓๐๗ นั้นพงศาวดารไทยกล่าวชัดว่ากองทัพพม่าที่ยกเข้าเมืองต่าง ๆ มักจะยกไปเป็นกองโจรเพื่อปล้นทรัพย์เท่านั้น ส่วนศึกเมื่อครั้งปี ๒๓๒๘ นั้นก็มีโอกาสที่พม่าจะผ่านมาปล้นเมืองบนเกาะได้เช่นกันเพราะเมื่อ พม่าตีได้เมืองไชยา นครศรีธรรมราชแล้วและกำลังตั้งรอกจะยกลงไปตีเมืองพัทลุงและสงขลานั้น ก็มีข่าวว่ากองทัพหลวงจากกรุงเทพฯ ได้ยกลงมาหนุนช่วยแล้ว ทำให้กองทัพพม่าตกใจเลิกทัพกลับไปสมทบกับพรรคพวกที่กำลังล้อมเมืองกลางอยู่ก่อน เมืองเกาะลิบงนั้นตั้งอยู่ตรงปากน้ำ ที่เป็นทางผ่านไปเมืองกลางได้ ดังนั้นถ้าพม่าผ่านทางนี้ก็จะมีโอกาสสูงที่เมืองเกาะลิบงจะถูกพม่าบุกเข้าไปปล้นได้ง่ายเช่นกัน สำหรับศึกครั้งที่ ๓ ในปี ๒๓๕๒ นั้นพม่าไม่สามารถที่จะยกเข้ามาตีได้เลย เพราะที่เกาะลิบงเป็นแหล่งชุมนุมของกองทัพต่าง ๆ ที่จะยกไปช่วยเมืองกลางอยู่ก่อน ซึ่งหากเป็นไปตามที่สันนิษฐานข้างต้นแล้วทำให้พอจะประมาณอายุของเมืองปูเลาติงตั้งแต่สมัยที่ “ตนกูอะหมัดตายุดดินมัดร๊ะชะ” มาปกครอง จนกระทั่งถึงวาระที่เมืองล่มสลายลงได้น่าจะมีอายุไม่น้อยกว่า 100 ปี เกาะลิบงสมัยพุทธศตวรรษที่ ๒๔ (รัตนโกสินทร์) เมื่อครั้งที่เมืองลิบงอยู่ใต้อำนาจของเคดาห์นั้น เจ้าเมืองหรือผู้ปกครองได้เป็นผู้จัดการหาผลประโยชน์จากการเก็บรังนกนางแอ่น และปลิงทะเลแต่เพียงผู้เดียว

แต่หลังจากที่พม่าทำลายเมืองจนย่อยยับแล้ว สภาพของเมืองเกาะลิบงก็เป็นเพียงชุมชนเล็ก ๆ ที่ผู้ปกครองมีตำแหน่งเพียงโต๊ะปังกะหวาซึ่งเทียบได้กับตำแหน่งกำนันเท่านั้น และในช่วงนี้ ศักยภาพในการจัดเก็บผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของชาวเกาะลิบงคงจะซบเซาลงไปบ้าง เนื่องจากขาดแคลนแรงงานที่มีความชำนาญ แต่เนื่องจากรังนกนางแอ่น และปลิงทะเลนั้นเป็นทรัพยากรที่ตลาดต่างประเทศมีความต้องการสูง ราคาดี ประกอบกับโต๊ะปังกะหวา เกาะลิบงเป็นคนกว้างขวาง เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในหมู่ชาวเรือและชาวทะเลทั้งหลาย ดังนั้นโต๊ะปังกะหวาจึงสืบทอดการจัดเก็บทรัพยากรเหล่านี้ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว สำหรับบนแผ่นดินใหญ่ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองตรัง (ที่เชื่อกันว่าตั้งอยู่บริเวณบ้านนาแขก หรือบ้านนาทาม ปัจจุบันหมู่บ้านทั้ง ๒ นี้ อยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองตรัง) นั้นอยู่ในยุคของพระยาตรังคณาแขกเป็นเจ้าเมือง เมืองตรังในช่วงนี้คงเป็นเมืองขนาดเล็กที่มีประชากรอาศัยอยู่ค่อนข้างน้อย และอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของเมืองนครศรีธรรมราช ประกอบกับเกาะลิบงในขณะนั้นเป็นเพียงชุมชนเล็ก ๆ แต่กลับมีรายได้ผลประโยชน์มาก อีกทั้งอยู่ในภาวะที่ปลอดภัยจากอำนาจของเมืองเคดาห์ (ไทรบุรี) จึงเป็นไปได้ว่าใน

ช่วงเวลานี้เองที่เมืองตรังได้ผนวกรวบเอาเกาะลิบงเข้ามาไว้ในความปกครองอย่างเด็ดขาด ดังนั้นในคราวที่พระยานคร(พัด)ส่งพระภักดีบริรักษ์(พระยาตรังค์ สีโหน)ออกมาเป็นเจ้าเมืองแทนพระยาตรังค์นาแซงนั้นได้มีหลักฐานว่า อาณาเขตของเมืองตรังทางทิศใต้จดถึงเกาะลิบง หลังจากที่เกาะลิบงถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองตรังเป็นที่เรียบร้อยแล้วได้ระงับกะหวาหรือกำนันผู้ปกครองเกาะลิบง ก็ได้โอนเข้ามารับราชการอยู่กับพระภักดีบริรักษ์เจ้าเมืองตรังในตำแหน่งเดิมและทำหน้าที่จัดเก็บและรวบรวมรังนกนางแอ่น และปลิงทะเลตามเกาะแก่งต่าง ๆ ในทะเลแถบนี้ และจัดเก็บภาษีส่งไปเป็นรายได้บำรุงเมืองตรัง และเมืองหลวงต่อไป ด้วยความสามารถดังกล่าวทำให้โต๊ะปะงะหวามีความดีความชอบในหน้าที่ราชการเป็นอย่างมาก จึงทำให้ท่านได้รับการโปรดเกล้าฯให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นดังปรากฏหลักฐานว่าในปี พุทธศักราช ๒๓๓๐ นั้นท่านได้มีบรรดาศักดิ์เป็น “พระเพชภักดีศรีสมุทรสงคราม ดำรงตำแหน่งพระปลัดตรังแล้วชื่อเสียงของท่านได้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปกว้างขวางขึ้นกว่าเดิม ประกอบกับความสัมพันธ์ที่มีอยู่กับสุลต่านแห่งไทรบุรี ทำให้พระเพชภักดีศรีสมุทรสงครามสามารถที่จะติดต่อให้พ่อค้าต่างชาติเดินเรือเข้ามาซื้อ-ขายสินค้าที่เมืองตรังได้อีกด้วย ดังปรากฏหลักฐานว่าในปี พ.ศ.๒๓๓๕ ท่านได้เขียนจดหมายไปถึง พรานซิส โลห์ เพื่อขอให้แจ้งแก่บรรดาพ่อค้าที่เดินเรือค้าขายแถบนี้ ให้แวะเข้ามารับซื้อช้างที่ปากน้ำเมืองตรัง (ซึ่งหมายถึงท่าเกาะลิบงนั่นเอง ปัจจุบันชาวบ้านเรียกคลองที่เคยเป็นท่าเทียบเรือแห่งนี้ว่า คลองพานช้าง ซึ่งเป็นคลองที่อยู่ระหว่างแหลมจุโหย กับปากคลองบ้านพร้าว) นับว่าท่านเป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกการค้าขายทางเรือกับต่างชาติขึ้นเป็นครั้งแรกของเมืองตรัง ซึ่งผลจากที่ท่านได้ดำเนินการในครั้งนั้นจะประสบผลสำเร็จขนาดไหนไม่เป็นที่แน่ชัด แต่ตำนานเรื่องเจ้าโหมที่ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมานั้น มีสาระเกี่ยวกับการเข้ามาค้าขายของชาวต่างชาติในสมัยนั้นซึ่งมีใจความน่าสนใจดังต่อไปนี้ “ในครั้งสมัยที่โต๊ะฮั่วหา (โต๊ะปะงะหวา – ผู้เขียน) ได้เป็นเจ้าเมืองปกครองเกาะลิบงอยู่นั้น ที่บ้านทุ่งค่าย(เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับบ้านท่าโตะเมฆ อำเภอกันตัง) ก็มีพระยางอกเขียว เป็นเจ้าเมือง และเจ้าเมืองทั้งสองนี้มีความสนิทสนมกันมา ต่อมาไม่นานก็มีเจ้าโหมซึ่งเป็นคนจีนได้คุมเรือสำเภาเข้ามาค้าขายกับเมืองเกาะลิบงและได้เกิดชอบทำเลที่ตั้งของเมืองทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงได้ปรึกษากับเจ้าเมืองทั้งสองเพื่อจะขออนุญาตตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ที่นี้โต๊ะฮั่วหาจึงอนุญาตให้เจ้าโหมตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ฝั่งข้ามกับเกาะลิบง แต่อยู่มาวันหนึ่งเจ้าโหมเกิดมีความทะเยอทะยานอยากจะเป็นเจ้าเมืองเกาะลิบงเสียเอง จึงได้ไปยุยงพระยางอกเขียวให้เกลียดชังโต๊ะฮั่วหา จนกระทั่งทำให้ พระยางอกเขียวกับโต๊ะฮั่วหาแตกแยกกัน ในที่สุดเจ้าโหมก็ได้ร่วมมือกับพระยางอกเขียวแล้วยกพลมาทำสงครามกับโต๊ะฮั่วหา แต่ไม่มีใครสามารถเอาแพ้ ชนะกันได้ ชั่วสงครามครั้งนี้ทราบไปถึงโต๊ะละหมย(ซึ่งเป็นบุคคลที่ทั้งโต๊ะปะงะหวาและพระยางอกเขียวเคารพนับถือมาก) ท่านจึงเดินทางมาห้ามทัพมิให้ทำสงครามกัน แต่เจ้าโหมไม่ยอมฟังคำห้ามปราม ทำให้โต๊ะละหมยโกรธมากจึงสาปแช่งให้เจ้าโหมกลายเป็นหิน (ปัจจุบันซากของเจ้าโหมได้กลายเป็นภูเขาที่เรียกว่าเขาเจ้าโหม ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะลิบง) พร้อมกับให้โต๊ะฮั่วหา กับพระยางอกเขียวตกลงเป็นมิตรกันและยังยกแผ่นดินทั้งหมดแถบนี้ให้เป็นเขตปกครองของโต๊ะฮั่วหา เมื่อได้รับอาญาสิทธิเช่นนั้น โต๊ะฮั่วหาจึงใช้เท้าถีบผนังถ้ำเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของแผ่นดิน (ปัจจุบันรอยเท้าของโต๊ะปะงะหวายังปรากฏอยู่บนผนังถ้ำที่เขาโตะแหนะ) เกาะลิบงที่ตั้งเมืองตรังหลังจากพระภักดีบริรักษ์(พระยาตรังค์ สีโหน) เจ้าเมืองตรังต้องคดีและได้ถูกเรียกตัวเข้าไปประจำอยู่ ณ กรุงเทพฯ พระเพชภักดีสมุทรสงคราม พระปลัดตรังก็ได้เลื่อนขึ้นเป็นพระยาปลิงดำรงตำแหน่ง

เจ้าเมืองตรัง ซึ่งการขึ้นดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองของพระยาปลิงในครั้งนั้นได้สร้างความไม่พอใจแก่พระยานคร (พัต) เป็นอย่างยิ่ง และจากความไม่พอใจครั้งนั้นทำให้พระยาทั้ง ๒ เกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงในปีพุทธศักราช ๒๓๔๗ และทางราชธานีจึงได้แก้ปัญหาด้วยการโอนเมืองตรังไปขึ้นกับกรุงเทพฯ โดยตรง เมื่อพระยาปลิงขึ้นตำแหน่งเจ้าเมืองแล้ว การว่าราชการต่าง ๆ ก็ถูกย้ายลงไปตามดำเนินการที่บ้านพักของเจ้าเมืองบนเกาะลิบง(น่าจะอยู่ที่บ้านโคกท่อน เขตหมู่ที่ ๑ บนเกาะลิบง) ตามประเพณีปฏิบัติของยุคนั้นที่เจ้าเมืองตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ไหน ก็จะว่าราชการที่นั่น ตามปกติแล้วบ้านเจ้าเมืองหรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “จวน” นั้นจะมีการสร้างศาลาไว้หลังหนึ่งสำหรับว่าราชการเมือง (ประชุมกรรมการต่าง ๆ ตลอดทั้งข้าราชการความด้วย) แต่สำหรับชุมชนเมืองตรังเดิมในสมัยพระภักดีบริรักษ์(พระยาตรังค์ สีหเสน) เป็นเจ้าเมืองนั้นยังคงตั้งอยู่ในสถานที่เดิมตามปกติ การดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองของพระยาปลิงนั้น เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นตลอดมาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษี หารายได้มาช่วยทำนุบำรุงเมืองนั้นนับว่ามีความโดดเด่นเป็นอย่างยิ่ง ดังเช่นได้ขยายขอบเขตในการจัดเก็บรั้งนกนางแอ่น ออกไปอย่างกว้างขวาง ดังหลักฐานที่ระบุว่าก่อนพุทธศักราช ๒๓๔๒ นายบุญรอด ชาวเกาะลิบงได้ออกไปเก็บรั้งนกจนถึงเกาะหน้าเมืองมะริด ซึ่งตรงกับบันทึกของเจมส์ โลว์ ที่กล่าวว่าชาวเกาะตะลิบงเคยรวบรวมรั้งนกนางแอ่นจากเกาะต่างๆ ในทะเลแถบนี้ได้เป็นจำนวนมากถึงปีละ ๖,๕๐๐ บัลกัล(Bucals) ผลจากการขยายขอบเขตการเก็บรั้งนกออกไปในคราวนั้นทำให้เมืองตรัง (เกาะลิบง) มีรายได้จำนวนมาก ซึ่งรายได้ส่วนนี้ท่านได้นำมาจัดซื้อปืนใหญ่ขนาดกระสุน ๓-๔ นิ้วไว้ป้องกันเมืองหลายกระบอก ตลอดทั้งได้สร้างกำแพงเมืองอย่างแข็งแรง อีกทั้งยังได้ขุดสระขนาดใหญ่สำหรับเก็บน้ำจัดไว้บนภูเขาสำหรับใช้บริโภคภายในเกาะ ยามขาดแคลนอีกด้วย (ปัจจุบันสระน้ำนั้นยังคงมีอยู่และชาวบ้านเรียกภูเขาที่มีสระน้ำนี้ว่าควนสระ) พระยาปกครองเมืองตรังอยู่นานแค่ไหนไม่มีหลักฐานชัดเจน แต่ทราบว่าหลังจากที่ท่านถึงแก่อสัญกรรมแล้ว (ศพของท่านได้ถูกฝังไว้ตามประเพณีทางศาสนาอิสลามที่บริเวณบ้านโคกท่อนบนเกาะลิบงปัจจุบันชาวบ้านเรียกหลุมศพของท่านว่า “เปลาโตะห่าหาว”)ทางราชธานีก็ได้โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าปะแ่งรัน ซึ่งเป็นบุตรเขยขึ้นเป็นหลวงฤทธิสงครามดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองสืบต่อมา แต่เนื่องจากหลวงฤทธิสงครามยังขาดประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน ทางราชธานีจึงได้ยกเมืองตรังให้ไปขึ้นกับเมืองสงขลา ดังหลักฐานที่ปรากฏในสารตรา เจ้าพระยาอัครเสนาบดี เรื่องเมืองตรังภูรา มีใจความตอนหนึ่งกล่าวว่า “ครั้งจะให้เมืองตรังภูราขึ้นแก่กรุงเก่า หลวงฤทธิสงครามยังอ่อนแก่การอยู่มีราชการประการใดหารู้ที่จะปรึกษาหารือแก่ผู้ใดไม่ กรุงเก่ากับเมืองตรังภูราระยะทางไกล จึงให้ยกเมืองตรังภูรามาชั้นแก่สงขลา” ครั้นถึงปีพุทธศักราช ๒๓๕๒ ซึ่งเป็นช่วงปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย อะเต็งวุ่นแม่ทัพพม่าให้แย้มของคุมทัพเรือยกมาตีเมืองถลางอีกครั้ง ทางฝ่ายไทยได้ระดมพลจากหัวเมืองต่าง ๆ ทั้งในปักษ์ใต้ และหัวเมืองมลายู แล้วเพื่อไปช่วยกอบกู้เมืองถลางกับอย่างพร้อมเพรียง เหตุการณ์ในครั้งนั้นเมืองเกาะลิบง(ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองตรัง)ได้เป็นสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในประวัติศาสตร์ คือเป็นสถานที่ชุมนุมทัพของกองเรือจากเมืองต่าง ๆ เช่น เคาต่า(ไทรบุรี),ตะรุเตา,ลัγκαวิ,สตูล, สงขลา และพัทลุง ที่จะยกไปช่วยรบพม่าซึ่งกำลังล้อมเมืองถลางสำหรับหลวงฤทธิสงคราม ในฐานะเจ้าเมืองตรังขณะนั้นได้นำกองเรือจากเมืองตรังรวมเข้ากับกองเรือจากหัวเมืองมลายู แล้วเข้าร่วมทำสงครามกับพม่าที่ยกมาตีเมืองถลางอย่างอาจหาญ จนพม่าถอยทัพกลับไป วีรกรรมของหลวงฤทธิสงครามในสงครามครั้งนั้นเป็นที่ประทับใจของบรรดาแม่ทัพนายกอง

ทั้งหลายที่รวมรบเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ซาเออร์ เรื่องสุลต่าน เมาลานา ได้พรรณาคความกล้าหาญของท่าน เอาไว้มีใจความโดยสรุปว่า รามา ปะแงร์น นั้นเป็นชายชาตินักรบที่ไม่เกรงกลัวข้าศึกแม้แต่น้อย รวมรบพม่าเคียงบ่าเคียงไหล่กับขุนศึกทั้งหลายอย่างเต็มความสามารถ เสร็จศึกแล้วท่านเป็นหนึ่งในบรรดาแม่ทัพทั้งหลายที่ควรค่าแก่การบำเหน็จรางวัลและเลื่อนยศเป็นอย่างยิ่ง เสร็จศึกคราวนั้นแล้ว ๒ ปี คือในปีพุทธศักราช ๒๓๕๔ หัวเมืองปักข์ใต้ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้นหลายประการ เช่นพระยานคร (พัต) เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชได้ขอลาออกจากตำแหน่ง ทางราชธานีได้โปรดเกล้าฯ ให้พระบริรักษ์ ภูเบศ(น้อย) เลื่อนขึ้นเป็นพระยานคร (น้อย) เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชแทน และในปีเดียวกันนี้ก็ได้ปรากฏหลักฐานว่าพระยาสงขลา (บุญอยู่) และหลวงฤทธิสงคราม เจ้าเมืองตรังก็ได้ถึงแก่สญกรรมลง หัวเมืองปักข์ใต้ในระยนี้จึงไม่มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารราชการแผ่นดินได้ดีเท่ากับพระยานคร (น้อย) ดังนั้นทางราชธานีจึงได้โอนเมืองตรังกลับมาขึ้นกับเมืองนครศรีธรรมราชตามเดิม เพื่อให้เป็นเมืองหน้าด่านของนครศรีธรรมราชสำหรับสอดส่องดูแลหัวเมือง ตะวันตกแทนเมืองกลาง พร้อมกันนั้นยังได้จัดสรรปืนใหญ่ที่พระยาปลิงและหลวงฤทธิสงครามซื้อไว้สำหรับป้องกันเมืองไปให้แก่เมืองนครศรีธรรมราชและเมืองสงขลาแบ่งปันกัน ทันทิที่เมืองตรังได้ถูกโอนกลับมาขึ้นกับเมืองนครศรีฯแล้วพระยานคร(น้อย)ก็ได้ออกมาดำเนินการปรับปรุงเมืองตรังด้วยตนเองทันที พร้อมกันนั้นท่านก็ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานโปรดเกล้าฯ ให้หลวงอุไทยธานี(ม่วง) บุตรชายขึ้นเป็นพระอุภัยราชธานีมาดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองตรังและได้จัดการย้ายที่ตั้งเมืองมาไว้ที่ควนธานี สำหรับการปกครองประชากรเมืองตรังเดิมที่นับถือศาสนาอิสลามนั้น เจ้าเมืองคนใหม่ก็ได้จัดการปกครองเป็นพิเศษแยกออกจากกลุ่มไทยพุทธ คือได้จัดตั้งกรมการเมืองฝ่ายไทยมุสลิมขึ้นอีกฝ่ายหนึ่ง โดยได้มอบหมายให้พระปลัดเมืองไทรบุรีเป็นผู้จัดการ และได้แบ่งไทยอิสลามออกเป็น ๒ ส่วน ตามถิ่นอาศัยคือฝ่ายทะเลพวกหนึ่งซึ่งให้ตั้งอยู่ที่พระม่วง และฝ่ายบกอีกพวกหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ที่ย่านซื่อ ยาวยาว และตามทำเนียบกรมการเมืองตรังของเก่าได้ปรากฏชื่อของกรมการเมืองตรังฝ่ายอิสลามดังต่อไปนี้ ศรีอินตรวังศา เป็นหัวหน้าเมือง ศรีปาดุกาตะรายา ผู้ช่วยราชการหัวเมือง ตนกะระหมาเดหวา เป็นรอง ศรีย่าหยาประภาษา เป็นปลัด ตนเลหลาสกาทรากับเพื่อน เป็นรองปลัด รាយาเดหลา ดินดาหระ เป็นยกบัตร รាយาปัต หลาเดหลา เป็นสัสดี ตนอินตะหระยาหยากับเพื่อน เป็นรองสัสดี ตะมังสุรปาตี เป็นนครบาล ตนนาลากะตากับเพื่อน เป็นรองนครบาล สำหรับมุสลิมฝ่ายบกซึ่งตั้งอยู่ที่ย่านซื่อ ย่านยาวนั้น จัดการปกครองต่างหาก ดังรายละเอียดต่อไปนี้ รายามะสะเดียมากะตา เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตนประกระมาวันตา เป็นรอง ตนเลหลา เป็นรอง รាយาปาตี เป็นปลัด ตนปะเหลียนจิตหระ เป็นรอง ยาหยาอินตหระ เป็นรอง รายนาลายะสา เป็นแพ่ง ตนเดหลารายา เป็นรองแพ่ง เมื่อย้ายที่ตั้งเมืองขึ้นมาอยู่บนบกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เจ้าเมืองคนใหม่ก็ได้สานต่อแนวนโยบายของพระยาปลิงเจ้าเมืองคนก่อน โดยทำการปรับปรุงพัฒนาเกาะปลิงให้เป็นท่าเทียบเรือต่างประเทศ ซึ่งต่อมาท่าเรือแห่งนี้ได้มีเรือต่างชาติแวะเข้ามาค้าขายเป็นประจำทุกปี ๆ ละหลายลำ ดังเช่นในปีพุทธศักราช ๒๓๕๕ ได้มีเรือออกจากท่าเรือแห่งนี้บรรทุกช้างไปขายที่ประเทศอินเดียถึง ๓ ลำเรือ , พุทธศักราช ๒๓๕๗ ก็มีเรือแวะเข้ามารับซื้อช้างที่ท่าเรือแห่งนี้อีก ๒ ลำ, ปีพุทธศักราช ๒๓๕๘ ได้มีเรือบรรทุกช้างไปอินเดียอีกลำหนึ่ง, การเดินเรือค้าขายกับต่างชาติได้ดำเนินการเรื่อยมาแม้กระทั่งในปีพุทธศักราช ๒๓๖๒ การเดินเรือไปค้าขายจากเมืองท่าเกาะปลิงยังคงดำเนินไปตามปกติดังบทขึ้นต้นของนิราศเมืองเทศที่กล่าวไว้ว่า “วันเสาร์ กภาพักษ์ดิถี คิมหันต์ฤดูเดือนสี่ ปีเถาะเอกศก

(พ.ศ.๒๓๖๒ – ผู้เขียน) เพลาสีโฆงนาที่ ฤกษ์ดีได้ล่องนาเวศผาย ออกจากเกาะตาลิงบงบรรจราย ด้วยหาทรายขาวสะอาดปลาดี...” หลังจากพุทธศักราช ๒๓๖๒ ไปแล้วการเดินทางเรือจากท่าแห่งนี้ ออกไปค้าขายต่างแดนเริ่มซบเซาลง ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการที่เมืองไทรบุรีเริ่มกระด้างกระเดื่อง และพยายามที่จะตีออกห่างจากรัฐบาลสยามแล้วหันไปคบค้ากับพม่า จนทำให้ราชธานีต้องส่งกองทัพ จากเมืองนครศรีธรรมราชไปตีแตก เจ้าเมืองไทรบุรีหนีไปอยู่เกาะปีนัง(เกาะหมาก)ซึ่งเป็นเขตเช่าของ อังกฤษ การที่เมืองนครฯตีเมืองไทรบุรีในคราวนั้นทำให้อังกฤษไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง จากสภาพการณ์ ที่ไม่ค่อยจะราบรื่นดังกล่าว ทำให้พระยานครฯ(น้อย)เจ้าเมืองนครศรีธรรมราช(ซึ่งเป็นผู้ควบคุมเมือง ตรังในขณะนั้น) ได้แปรนโยบายให้เมืองตรังซึ่งเป็นท่าค้าขายมาเป็นที่ตั้งฐานทัพเรือ ซึ่งกล่าวกันว่าเรือรบที่เข้าประจำการรักษาน่านน้ำเมืองตรัง ในสมัยนั้นมีจำนวนถึง ๓๐๐ ลำ สำหรับคอยควบคุมดูแลหัวเมืองพม่า และไทรบุรี ที่อาจจะยกมาตีหัวเมืองแถบนี้ หลังจากการค้าขายกับต่างชาติซบเซาลงไปแล้ว ประชากรบนเกาะลิบงก็ได้ค่อย ๆอพยพออกไปจากเกาะ จนกระทั่งกลายเป็นเกาะร้างลง ดั่งบันทึกที่ เจมส์ โลว์ กล่าวไว้เมื่อครั้งที่เดินเรือมาถึงที่เกาะแห่งนี้เมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๖๗ เอาไว้ว่า “เกาะนี้ไม่มีคนอาศัยอยู่” นับตั้งแต่พระยานคร (น้อย) ได้ปรับเปลี่ยนนโยบาย ให้เมืองตรังมาเป็นที่ตั้งฐานทัพเรือ แล้ว ชื่อของเกาะลิบงในฐานะที่เคยเป็นท่าเรือพานิชก็เริ่มหายไป จนกระทั่ง ถึงปีพุทธศักราช ๒๔๓๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯให้พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีมาเป็น เจ้าเมืองตรัง ท่านเจ้าเมืองคนใหม่ก็ได้ย้ายเมืองจากที่ตั้งเดิมที่ควนธานีมาอยู่ที่กันตัง และเจ้าเมืองคนใหม่นี้ก็ได้ปรับปรุงเมืองตรังให้เป็นเมืองท่าอีกครั้งหนึ่ง และได้ตั้งด่านตรวจเก็บภาษีขึ้นที่แหลมจุโหย เกาะลิบง (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง) นับแต่นั้นมาเกาะลิบงก็เริ่มมีผู้คนจากแผ่นดินใหญ่อพยพลงไปตั้งถิ่นฐานขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แล้วค่อยขยายเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งปัจจุบัน (พุทธศักราช ๒๕๔๑) ชุมชนบนเกาะลิบงมีอยู่รวม ๓ หมู่บ้าน และได้รับการยกฐานะเป็นตำบล ขึ้นกับอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปัจจุบันมี ๔ หมู่บ้าน ตั้งอยู่บนเกาะลิบงได้แก่บ้านโคก สะทอน บ้านหลังเขา บ้านบาตูปูเต๊ะ และบ้านทรายแก้ว

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของตำบลเกาะลิบง แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่หนึ่ง อยู่ติดบนผืนแผ่นดินใหญ่เป็นที่ราบค่อนข้างสูง มีภูเขาบางส่วน ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ

- หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย
- หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม

-หมู่ที่ ๘ บ้านสุโงงบาตู

ภาพที่ ๔ สภาพพื้นที่เกาะลิบง

ส่วนที่สอง เป็นเกาะอยู่กลางทะเลมีภูเขาตอนกลางค่อนข้างสูง ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน ๕ หมู่บ้าน คือ

- หมู่ที่ ๑ บ้านโคกสะท้อน
- หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์
- หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ
- หมู่ที่ ๕ บ้านหลังเขา
- หมู่ที่ ๗ บ้านทรายแก้ว

๓. ภูมิอากาศ

เนื่องจากตำบลเกาะลิบงตั้งอยู่ในคาบสมุทรที่มีแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับมรสุมอย่างเต็มที่ คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียและมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ลักษณะภูมิอากาศจัดอยู่ในประเภทภูมิอากาศแบบมรสุม โดยทั่วไปอากาศร้อน สังกัดได้จากอุณหภูมิเฉลี่ยแต่ละเดือนสูงเกิน ๒๕ องศาเซลเซียส และลักษณะฝนตกเกิน ๑๐๐ มิลลิเมตร ถึง ๙ เดือน ปริมาณฝนเฉลี่ยสูงเกิน ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี ทำให้ได้รับไอน้ำและความชื้นขึ้นมากอุณหภูมิโดยเฉลี่ยจึงไม่สูงมากและอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน อากาศจะอบอุ่นในช่วงฤดูฝน ส่วนฤดูหนาวอากาศจะเย็นในบางครั้ง ในช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะมีในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคมถึงปลายเดือนตุลาคมหรือต้นเดือนพฤศจิกายนในหน้ามรสุมนี้ชาวบ้านทั่วไปจะไม่ออกไปหาปลาในทะเลห่างฝั่งมากนักเพราะมักจะเกิดฝนฟ้าคะนอง คลื่นจัด และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีในช่วงตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน จะมีฝนตกน้อย ทะเลจะไม่ค่อยมีคลื่นลมแรง จึงเหมาะสำหรับการท่องเที่ยว

๔. สภาพทางสังคม

สภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกรในตำบลเกาะลิบง จะอยู่แบบเรียบง่าย ใช้ชีวิตประจำวันในการประกอบอาชีพเป็นปกติ ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ บ้านเรือนของเกษตรกรจะตั้งอยู่ริมทะเลเป็นกลุ่ม ๆ กระจายทั่วหมู่บ้าน บางส่วนตั้งบ้านเรือนอยู่ริมถนนและชุมชนของท่าเรือ และกระจายอยู่ในพื้นที่ทำสวนยางของเกษตรกรเอง ซึ่งห่างจากชุมชนถนนหนทางลำบาก

๕. ลักษณะของดิน

พื้นที่ตำบลเกาะลิบง มีลักษณะของดินเป็นดินร่วนส่วนใหญ่ ดินทราย และดินเหนียว

๖. ลักษณะของแหล่งน้ำ

- ลำน้ำ ลำห้วย	จำนวน	๑๘	สาย
- บึง หนอง และอื่น ๆ	จำนวน	๒๖	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๒๘๕	แห่ง
- บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	จำนวน	๑๕๖	แห่ง
- ประปา	จำนวน	๖	แห่ง
- สระเก็บน้ำ	จำนวน	๔	แห่ง
- เขื่อนชลประทานขนาดเล็ก	จำนวน	๑	แห่ง
- ถังเก็บน้ำ(ฝ. ๙๙)	จำนวน	๕	แห่ง

๗. ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่ตำบลเกาะลิบงเป็นพื้นที่ประกอบไปด้วยภูเขา ที่ราบ และฝั่งทะเล ดังนั้นป่าไม้จะมี ๒ ลักษณะ คือ

- ๑) ป่าปก ที่มีอยู่อย่างแน่นหนาบนภูเขา
- ๒) ป่าชายเลน โดยเฉพาะตามชายฝั่งคลองที่น้ำทะเลท่วมถึงจะอุดม

สมบูรณ์ไปด้วยป่าชายเลน

๘. ด้านการเมืองการปกครอง

เขตการปกครอง

ตำบลเกาะลิบง แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ หมู่บ้าน

หมู่ที่ ๑	บ้านโคกสะท้อน
หมู่ที่ ๒	บ้านเกาะมุกด์
หมู่ที่ ๓	บ้านมดตะนอย
หมู่ที่ ๔	บ้านบาตูปูเต๊ะ
หมู่ที่ ๕	บ้านหลังเขา
หมู่ที่ ๖	บ้านเจ้าไหม
หมู่ที่ ๗	บ้านทรายแก้ว
หมู่ที่ ๘	บ้านสุโหงบาต

๙. ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๑๖๒ ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น ๗,๒๗๓ คน แยกเป็น ๑. ประชากรชาย จำนวน ๓,๖๙๔ คน , ๒. ประชากรหญิง จำนวน ๓,๕๗๘ คน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรเกาะลัน

หมู่ที่	บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวน ครัวเรือน	กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน
		ชาย	หญิง	รวม		
๑	บ้านโคกสะท้อน	๔๕๐	๔๐๒	๘๕๒	๒๓๑	นายอัครรอนิรม ชูรักษา
๒	บ้านเกาะมุกด์	๙๑๒	๘๘๑	๑,๗๙๓	๕๙๔	นายอนุชา กีก้อง
๓	บ้านมดตะนอย	๕๖๔	๕๕๐	๑,๑๑๔	๓๓๑	นายเดชาอดาท ทะเลลึก
๔	บ้านบาตูปูเต๊ะ	๔๑๙	๔๒๖	๘๔๕	๒๔๘	นายประชุม เจริญฤทธิ์
๕	บ้านหลังเขา	๒๙๘	๒๙๕	๕๙๓	๑๘๖	นายอาสาน คนขยัน
๖	บ้านเจ้าไหม	๓๔๔	๓๐๓	๖๔๗	๒๒๑	นายยงยุทธ สักหลัด
๗	บ้านทรายแก้ว	๕๐๐	๕๑๕	๑,๐๑๕	๒๔๗	นายอะลิเฟน เทศนา
๘	บ้านสุโขทัย	๒๐๗	๒๐๗	๔๑๔	๑๐๔	นายสุกฤษฎี กระจก
รวม		๓,๖๙๔	๓,๕๗๘	๗,๒๗๓	๒,๑๖๒	

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอกันตัง ณ วันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๙

๑๐. สภาพทางสังคม

การศึกษา

ปัจจุบันตำบลเกาะลันมีสถานศึกษาในพื้นที่ตำบลเกาะลัน จำนวน 12 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๖ แห่ง คือ

๑. โรงเรียนบ้านเกาะลัน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านโคกสะท้อน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๖ คน
๒. โรงเรียนบ้านเกาะมุกด์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๕๐ คน
๓. โรงเรียนบ้านมดตะนอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๖๔ คน
๔. โรงเรียนบ้านบาตูปูเต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๓๘ คน
๕. โรงเรียนบ้านบาตูปูเต๊ะ (บ้านหลังเขา) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ บ้านหลังเขา มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น

จำนวน ๒๖ คน

๖. โรงเรียนบ้านหาดยาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านหาดยาว มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๖๒ คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๔ แห่ง คือ

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเกาะมุกด์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ มีเด็กเล็กรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๕ คน ครู จำนวน ๓ คน

๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านมดตะนอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย มีเด็กเล็กรวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๙ คน ครู จำนวน ๓ คน

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบาตูปูเต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ มีเด็กเล็กรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๑ คน ครู จำนวน ๔ คน

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจ้าไหม-หาดยาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม มีเด็กเล็กรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๖ คน ครู จำนวน ๒ คน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน ๒ แห่ง คือ

๑. โรงเรียนบ้านบาตูปูเต๊ะ ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับชั้นสูงสุดมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๓๘ คน

๒. โรงเรียนบ้านเกาะมุกด์ ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับชั้นสูงสุดมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๕๐ คน

สาธารณสุข

สถานบริการด้านสาธารณสุขในตำบลเกาะลิบง มีจำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกาะลิบง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ มีบุคลากรทางการแพทย์ประจำอยู่ จำนวน ๔ คน

๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกาะมุกด์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ มีบุคลากรทางการแพทย์ประจำอยู่ จำนวน ๓ คน

๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านมดตะนอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย มีบุคลากรทางการแพทย์ประจำอยู่ จำนวน ๒ คน

และมีอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน ๑๖ คน ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ประชาชนในท้องถิ่น

อาชญากรรม

ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบงในเรื่องอาชญากรรมในพื้นที่เกิดขึ้นน้อยมาก ทั้งนี้มีการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้งเหตุและตรวจท้องที่ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงเพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยให้แก่ประชาชน และมีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑๕๐ คนทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลต่างๆ โดยมีป้อมสายตรวจตำรวจชุมชนในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง จำนวน ๓ แห่ง คือ

ป้อมสายตรวจ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์

ป้อมสายตรวจ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ

ป้อมสายตรวจ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม

ยาเสพติด

ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง จะมีหน่วยงานที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ ก็คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลิบง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้ร่วมการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษยาเสพติด การจัดค่ายอบรมของเด็กและเยาวชน การเดินรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด และมีการจัดทำโครงการเกาะปลอดเหล้า ทั้งนี้เนื่องจากตำบลเกาะลิบงเป็นชุมชนอิสลามเรื่องของยาเสพติดจึงค่อนข้างน้อยอาจมีบ้าง เช่น แอลกอฮอล์ บุหรี่ ใบกระท่อม เป็นต้น

การสังคมสงเคราะห์

ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบงจะมีหน่วยงานต่างๆเข้ามาดูแลด้านสังคมสงเคราะห์ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลิบง เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตรัง

เข้ามาดูแลให้ช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เด็กและสตรี เป็นต้น และมีการดำเนินงานด้านการให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน

๑๑. ระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมในเขตตำบลเกาะลิบง โดยทางบกมีถนนสายหลัก (ลาดยาง) จำนวน ๑ สาย คือ บ้านน้ำราบ – หาดเจ้าไหม แยกจากเส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๖ – ๔๑๖๒ ถนนสายรอง จำนวน ๑ สาย คือ ถนนบ้านทุ่งค่าย – บ้านมดตะนอย และมีถนนภายในหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ถนนภายในหมู่บ้านหมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ ถนนภายในหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม ถนนภายในหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย และถนนภายในหมู่บ้านหมู่ที่ ๘ บ้านสัโงบายู ซึ่งเป็นถนนสายย่อย ที่ใช้ในการติดต่อระหว่างหมู่บ้าน ส่วนการคมนาคมติดต่อระหว่างตำบล อำเภอและจังหวัดจะมีการบริการด้วยรถรับจ้าง ได้แก่ รถตู้โดยสารตรัง – หาดยาว ,รถสองแถวกันตัง – หาดยาว รถสองแถวเกาะมุกด์ – กันตัง และรถจักรยานยนต์รับจ้าง

การคมนาคมขนส่งทางน้ำ มีท่าเทียบเรือในการให้บริการด้านการคมนาคมทางน้ำ ดังนี้

๑. ท่าเทียบเรือบ้านพร้าว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านโคกสะท้อน (ภาพที่ ๕)

๒. ท่าเทียบเรือบ้านเกาะมุกด์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ (ภาพที่ ๖)

๓. ท่าเทียบเรือบ้านมดตะนอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย (ภาพที่ ๗)

๔. ท่าเทียบเรือหลักภัย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ (ภาพที่ ๘)

๕. ท่าเทียบเรือบ้านเจ้าไหม (หาดยาว) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม (ภาพที่ ๙)

๑๒. การไฟฟ้า

การไฟฟ้าในเขตตำบล มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม หมู่ที่ ๘ บ้านสลุโงบาตู ส่วนหมู่บ้านอื่นๆ ที่มีพื้นที่เป็นเกาะ ได้แก่ เกาะลิบงและเกาะมุกด์ ใช้ระบบไฟฟ้าเคเบิลใต้น้ำ สามารถใช้ไฟฟ้าส่องสว่างได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทดแทนเครื่องผลิตไฟฟ้าแบบเดิมระบบปั่นด้วยเครื่องยนต์ ตำบลเกาะลิบง มีครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้จำนวน ๒,๑๖๒ ครัวเรือน ตามรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒ ครัวเรือนที่มีไฟฟ้า

หมู่บ้าน	ครัวเรือน (ทั้งหมด)	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้า
บ้านโคกสะท้อน หมู่ที่ ๑	๒๓๑	๒๓๑
บ้านเกาะมุกด์ หมู่ที่ ๒	๕๙๔	๕๙๔
บ้านมดตะนอย หมู่ที่ ๓	๓๓๑	๓๓๑
บ้านบาตูปูเต๊ะ หมู่ที่ ๔	๒๔๘	๒๔๘
บ้านหลังเขา หมู่ที่ ๕	๑๘๖	๑๘๖
บ้านเจ้าไหม หมู่ที่ ๖	๒๒๑	๒๒๑
บ้านทรายแก้ว หมู่ที่ ๗	๒๔๗	๒๔๗
บ้านสลุโงบาตู หมู่ที่ ๘	๑๐๔	๑๐๔
รวม	๒,๑๖๒	๒,๑๖๒

๑๓. การประปา

ตำบลเกาะลิบงมีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑๒ แห่ง คือ

- หมู่ที่ ๑ บ้านโคกสะท้อน จำนวน ๓ แห่ง
- หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ จำนวน ๒ แห่ง
- หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ จำนวน ๒ แห่ง
- หมู่ที่ ๕ บ้านหลังเขา จำนวน ๒ แห่ง
- หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม จำนวน ๑ แห่ง
- หมู่ที่ ๗ บ้านทรายแก้ว จำนวน ๑ แห่ง
- หมู่ที่ ๘ บ้านสุไหงบาต จำนวน ๑ แห่ง

๑๔. โทรศัพท์

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๙ แห่ง

๑๕. ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์ หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ

๑๖.ระบบเศรษฐกิจ

๑) การเกษตร

ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบงนั้นพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่จะปลูกยางพาราทั้งบนพื้นที่แผ่นดินใหญ่และพื้นที่บนเกาะ นอกจากนั้นจะมีพื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ปลูกพืชผักสวนครัวและพืชไร่ บ้างเล็กน้อย

๒) การประมง

พื้นที่ตำบลเกาะลิบงจะมีการประกอบอาชีพส่วนใหญ่คือ การทำประมง เช่น การวางอวนปู การเลี้ยงปลาในกระชัง การทำไซหมึก การลอบไขปู การวางอวนปลา

๓) การปศุสัตว์

พื้นที่ตำบลเกาะลิบง ส่วนมากเป็นพื้นที่เกาะ การเลี้ยงสัตว์มีบ้างเล็กน้อยในบางหมู่บ้าน เช่น วัว แพะ เป็ด ไก่ เพียงเล็กน้อย ส่วนมากในการเลี้ยงจะเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลิบงได้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการจัดทำโครงการรณรงค์และการควบคุมโรคติดต่อทางสัตว์ เป็นต้น

๔) การเดินทางและค่าบริการ

พื้นที่ตำบลเกาะลิบงมีการให้บริการรถโดยสารและเรือโดยสารแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ในอัตราค่าโดยสารดังนี้

- จากตัวเมืองตรัง - ท่าเรือหาดยาว ราคารถตู้โดยสารประจำทาง คนละ ๕๐.- บาท
 - ท่าเทียบเรือบ้านเจ้าไหม(หาดยาว) - ท่าเทียบเรือเกาะลิบง(บ้านพร้าว) มีเรือโดยสาร ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น.- ๑๗.๐๐ น. คนละ ๔๐.- บาท (สามารถเหมาลำได้ เที่ยวละ ๔๔๐.- บาท ตลอด ๒๔ ชั่วโมง)
- อัตราค่าโดยสารรถรับจ้าง ดังนี้

- รถรับจ้างจากท่าเรือเกาะลิบง ถึง ลิบงแคมป์ คนละ ๓๐.- บาท
- รถรับจ้างจากท่าเรือเกาะลิบง ถึง โรงเรียนบาตูปูเต๊ะ คนละ ๓๐.- บาท
- รถรับจ้างจากท่าเรือเกาะลิบง ถึง สะพานหลักภัย คนละ ๓๐.- บาท
- รถรับจ้างจากท่าเรือเกาะลิบง ถึง บ้านหลังเขา คนละ ๕๐.- บาท
- รถรับจ้างจากท่าเรือเกาะลิบง ถึง แหลมปันหยัง คนละ ๕๐.- บาท
- รถรับจ้างจากท่าเรือเกาะลิบง ถึง พังญ้าคา คนละ ๗๐.- บาท
- มีสถานที่จอดรถให้เช่า ที่ท่าเทียบเรือหาดยาว วันละ ๕๐.- บาท/คัน/วัน ค้างคืน ๑๐๐.- บาท/คัน/คืน

๑๗. การท่องเที่ยว

ตำบลเกาะลิบงมีสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ หาดแหลมไต้ชัย
- หมู่ที่ ๒ เกาะมุกด์ เกาะกระดาน ถ้ำมรกต
- หมู่ที่ ๓ ชายหาดสันหลังมังกรเผือก
- หมู่ที่ ๔ เขาตู่เต๊ะ หอดูปลาพะยูน แหลมปันหยัง บ่อน้ำจืดในทะเล
- หมู่ที่ ๕ หาดหลังเขา หาดพังญ้าคา หาดไต้เก น้ำตกนิรนาม
- หมู่ที่ ๖ หาดเจ้าไหม ถ้ำเจ้าคุณ

๑๘. การอุตสาหกรรม

ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบงส่วนใหญ่มีการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น การทำน้ำดื่ม การทำโรงน้ำยางพาราแผ่นดิบ โรงทำขนมจีน การแปรรูปอาหารแห้ง การทำปลาเค็ม การทำปลาหวาน การทำไตปลา การทำกะปิ เป็นต้น เพื่อใช้ในครัวเรือนและจำหน่ายทั้งในชุมชนและนอกพื้นที่

๑๙. การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ตำบลเกาะลิบง มีการสนับสนุนให้รวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ภายในเขตตำบล เพื่อประชาชนจะได้ใช้เวลาว่างประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ สร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเชิงหัตถกรรม เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการตลาด ส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์ จำนวน ๗ กลุ่ม และกองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๘ กองทุน ให้มีการบริหารจัดการที่ดีภายในกลุ่มเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้

ข้อมูลกลุ่มอาชีพพื้นที่ตำบลเกาะลิบง

๑) กลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์	(หมู่ที่ ๒)
๒) กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านหาดยาว	(หมู่ที่ ๖)
๓) กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านเกาะลิบง	(หมู่ที่ ๑)
๔) กลุ่มธนาคารปูม้าไข่นอกกระดอง	(หมู่ที่ ๒)
๕) กลุ่มสตรีมุสลิมบ้านบาตูปูเต๊ะ	(หมู่ที่ ๔)
๖) กลุ่มโฮมสเตย์	(หมู่ที่ ๒,๔,๖)
๗) กลุ่มประมงพื้นบ้าน	(หมู่ที่ ๑ – ๘)
๘) กลุ่มกะปิ	(หมู่ที่ ๖)

๙) กลุ่มผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว	(หมู่ที่ ๒)
๑๐) กลุ่มเปลือกหอยบ้านเกาะมุกด์	(หมู่ที่ ๒)
๑๑) กลุ่มแปรรูปอาหารทะเล (บ้านหาดยาว)	(หมู่ที่ ๖)
๑๒) กลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านมดตะนอย	(หมู่ที่ ๓)

๒๐. แรงงาน

แรงงานที่ใช้ในภาคเกษตรกรรมในตำบลเกาะลิบงส่วนใหญ่ ใช้แรงงานจากสมาชิกในครัวเรือนเป็นสำคัญและในบางครัวเรือนที่มีสมาชิกไม่เพียงพอจะทำการจ้างแรงงานที่มีอยู่ในตำบลมาช่วยในฤดูกาลผลิต และมีแรงงานจากต่างตำบลบ้างเล็กน้อย เช่น แรงงานจ้างกรีดยางพารา เป็นต้น

๒๑. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๑) ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

ตำบลเกาะลิบงมีการทำเศรษฐกิจโดยการปลูกผักในครัวเรือนและการเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เพื่อไว้กินและจำหน่ายซึ่งมีหมู่บ้านที่ได้ดำเนินการเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ บ้านโคกสะทอน
- หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย
- หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ
- หมู่ที่ ๗ บ้านทรายแก้ว

๒) ข้อมูลด้านการเกษตร

พื้นที่ชุมชนตำบลเกาะลิบงมีการปลูกผักในครัวเรือนและมีการทำนาในบางหมู่บ้าน เพื่อเอาไว้กินในครัวเรือน

๓) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

พื้นที่แหล่งน้ำทางการเกษตรที่ใช้ในการทำเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้มาจากบ่อน้ำต้นประปาหมู่บ้าน และสระเก็บน้ำ เขื่อน ลำห้วย

๔) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

ตำบลเกาะลิบงมีแหล่งน้ำกิน น้ำใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคจากการแหล่งบ่อน้ำต้น ประปา สระเก็บน้ำ เขื่อน ลำห้วย

๒๑. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ตำบลเกาะลิบง ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ ๙๘ ศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ ๒ เมืองครทางศาสนาทั้งศาสนาพุทธและอิสลามประกอบด้วย

- นักสงฆ์ จำนวน ๑ แห่ง คือ สำนักสงฆ์บ้านเกาะมุกด์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์
- มัสยิด จำนวน ๘ แห่ง คือ

๑. มัสยิดอิสมาฮุดดิน โคกสะทอน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านโคกสะทอน

๒. มัสยิดบ้านเกาะมุกด์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะมุกด์

๓. มัสยิดบ้านมดตะนอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย

๔. มัสยิดบ้านเกาะลิบงตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านบาตูปูเต๊ะ
๕. มัสยิดนุรุสสุตา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ บ้านหลังเขา
๖. มัสยิดมิฟตาฮุลฮิดายะห์ (บ้านหาดยาว) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านเจ้าไหม
๗. มัสยิดอัลอิสลามียะห์ (บ้านทรายแก้ว) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ บ้านทรายแก้ว
๘. มัสยิดอันฮูดา (บ้านสุโหงบาต) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านสุโหงบาต

๒) ประเพณีและงานประจำปี

เนื่องจากประชากรในเขตตำบลเกาะลิบง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จึงมีการสนับสนุนการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น วันฮารีรายอ งานเมาลิด พิธีเข้าสู่สุนัตหมู่ การถือศีลอด เป็นต้น

- มีการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน การละหมาดร่วมกันในวันศุกร์
- มีพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม เช่น พิธีกรรมการเข้าสู่สุนัตหมู่ พิธีโกนผม การนิกะฮ์ วันฮารีรายอ เป็นต้น

พิธีกรรมการเข้าสู่สุนัต

ภาพที่ ๑๐ การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน

ภาพที่ ๑๑ พิธีการแต่งงาน(นิกะฮ์)

ภาพที่ ๑๒ วันฮารีรายอ

ภาพที่ ๑๓ การแต่งกายช่วงเทศกาล

๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับหมู่บ้าน คือ การเลี้ยงปลากะพงขาว, ปลาเก๋า ในกระชัง ปลาช่อนงาม การเลี้ยงหอยแมลงภู่ การเลี้ยงกุ้งมังกรในชัง การทำไซหมึก อวนปู อวนปลา อวนกุ้งและการต่อเรือประมง ความสามารถเหล่านี้เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านที่ทำกันมาสมัยปู่ย่าตายาย ความรู้ที่ชาวบ้านได้ถ่ายทอดกันรุ่นสู่รุ่นหลัง

ภาพที่ ๑๔ การเลี้ยงกุ้งมังกร

ภาพที่ ๑๕ การเลี้ยงปลากะพง

ภาพที่ ๑๖ การทำไซปลา

ภาพที่ ๑๗ การต่อเรือประมง เรือหางยาว

๔) สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบงมีสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก เช่น การทำผลิตภัณฑ์จากเปลือกหอย ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว เป็นต้น

๕) ทรัพยากรธรรมชาติ

พื้นที่ของตำบลเกาะลิบงมีสภาพพื้นที่เป็นเกาะแก่ง จึงมีทรัพยากรการท่องเที่ยวและมีชื่อเสียงของจังหวัดตรัง คือ ถ้ำมรกต เกาะมุกด์ เกาะกระดาน เกาะลิบง แหลมจุโหย หาดหยงหลิง – หาดสั้น หาดยาว ถ้ำเจ้าคุณ เกาะแหวน เกาะเชือก ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของนกอีแอ่น ซึ่งเกาะยังเป็นถิ่นอาศัยของพะยูน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยหญ้าทะเลที่เป็นอาหารของพะยูน พร้อมทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสวยงามอีกมากมาย เช่น ทรัพยากรชายฝั่งป่าชายเลน แนวปะการังน้ำตื้นและน้ำลึก นกทะเล นกชายเลนและทรัพยากรสัตว์น้ำต่างๆ ซึ่งการควบคุมดูแลทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวได้ประสานความร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเกาะลิบง

- **น้ำ** พื้นที่ตำบลเกาะลิบง มีทรัพยากรธรรมชาติหลายรูปแบบ และมีแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หลายแห่งด้วยกัน เช่น แหล่งน้ำตกบ้านทุ่งหญ้าคา ลำธารห้วยแหลมปันหยัง บ่อน้ำในครัวเรือน เป็นต้น

- **ป่าไม้** ชุมชนตำบลเกาะลิบงมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าโกงกาง ป่าแสม ป่าชายเลน เป็นต้น ซึ่งอุทยานเป็นผู้ดูแลในการรักษาควบคุมการบุกรุกทำลายป่าไม้ในเขตพื้นที่เกาะลิบง

- **ภูเขา** พื้นที่ตำบลเกาะลิบงเป็นแก่งสลับกับภูเขาและพื้นดินและน้ำโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีภูเขาล้อมรอบหมู่บ้าน ภูเขาที่สำคัญได้แก่ ภูเขาเจ้าไหม ภูเขาเกาะมุกด์ ภูเขาเกาะลิบงภูเขาเกาะกระดาน เป็นต้น

๖) อาชีพ

การประกอบอาชีพของชาวเกาะลิบง ส่วนใหญ่แล้วยังคงประกอบอาชีพทำประมงขนาดเล็ก และบางส่วนได้ประกอบการทำสวนยางพารา ซึ่งการประกอบอาชีพประมงนั้นชาวบ้านจะใช้เครื่องมือง่าย ๆ แบบพื้นบ้าน

ภาพที่ ๑๘ แผนที่เกาะลิบง

๒๒. โบราณสถานที่สำคัญ

โบราณสถานที่สำคัญและมีความเกี่ยวเนื่องกัน กับประวัติศาสตร์ของชุมชนบนเกาะลิบงนั้นเท่าที่มีเหลืออยู่ในปัจจุบัน คือ

๑) ซากกำแพงเมือง ซากกำแพงเมืองเกาะลิบงที่เหลืออยู่นั้นมีสภาพเป็นซากไม้เก่า ๆ ปักเรียงกันเป็นรูปสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ ๔ เมตร โดยใช้ไม้เคี่ยมขนาดใหญ่ปักที่มุมทั้งสี่ด้านระหว่างเสานั้นจะใช้ไม้กระดานเป็นแผ่นหน้าปักเรียงต่อกันทั้งสี่ด้าน ซากกำแพงเมืองเกาะลิบงตั้งอยู่ที่บริเวณด้านหลังเตาเผาถ่านบ้านพร้าว ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะลิบง ชาวบ้านเล่า

ว่าเมื่อ ๑๐ กว่าปีก่อน แนวซากกำแพงเมืองมีเหลือมากกว่านี้ แต่ต่อมาได้ขุดทิ้งไปเพื่อทำเป็นท่าเทียบเรือ

๒) หลุมศพอดีตเจ้าเมือง (โต๊ะฮั่วหา หรือโต๊ะปังกะหา) หลุมศพของโต๊ะฮั่วหานั้นปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตท้องที่ หมู่ที่ ๑ ซึ่งเป็นสวนยางพาราของชาวบ้าน สภาพของหลุมศพเป็นเนินดินขนาดใหญ่ มีไม้แก่น(นาแซ หรือตะหนา) ปักหัวท้ายห่างกัน ๓.๒ เมตร ชาวบ้านเล่าว่าทุกๆ ปีเมื่อถึงวันอารีรายอ โต๊ะอิหม่ามจะมาอ่านอัลกุรอ่านที่หลุมนี้ประจำ

๓) คลองขุด ที่บริเวณใกล้ ๆ กับหลุมศพโต๊ะฮั่วหา นั้นมีร่องรอยเป็นลำห้วยเล็ก ๆ กว้าง ประมาณ ๔ เมตร เชื่อมต่อระหว่างคลองบ้านพร้าวซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกกับทะเลด้านตะวันออกของเกาะ ปัจจุบันลำห้วย หรือคลองขุดได้ตื้นเขินไปบางส่วนแล้ว แต่ยังมีสภาพที่มองเห็นเป็นแนวชัดเจน

๔) สภาพซากของสระน้ำ เป็นสระขุดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้างประมาณ ๓๖ เมตร ยาวประมาณ ๕๐ เมตร ตั้งอยู่บนภูเขาในเขตท้องที่ หมู่ที่ ๑ ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า ควนสระ

๒๓. ปัญหาและจุดอ่อน

ในชุมชนยังไม่มี การวางแผนในการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน เมื่อถึงฤดูแล้งหลายหมู่บ้านขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค ยังไม่มีการวางแผนการวางระบบการกำจัดขยะและน้ำเสียจากโรงงานน้ำยางชั้น ส่งผลให้เกิดมลพิษทางน้ำและทางอากาศ โครงสร้างพื้นฐานบนเกาะยังไม่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐาน เช่น สะพานท่าเทียบเรือ สะพานเชื่อมไปยังจุดชม “พะยูน” ถนนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น รวมถึงการจ่ายกระแสไฟฟ้าทางสายเคเบิลใต้น้ำ มายังเกาะลิบงกำลังโหลดต่ำ จาก ๒๒๐ โวลต์ เหลือเพียง ๑๘๐ โวลต์ และยังมีไฟฟ้าสำรอง เมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติส่งผลกระทบต่อธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และชุมชนเป็นอย่างมาก

ชาวชุมชนบนเกาะประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและทำการประมงพื้นบ้าน เป็นการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ไม่มีแนวคิดที่จะเปลี่ยน เป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสาน หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้เกิดการขาดภูมิคุ้มกันในการพึ่งตนเอง นอกจากนี้ มีการทำประมงผิดกฎหมายหรือผิดประเภท ส่งผลให้พะยูน สัตว์น้ำวัยอ่อน และแหล่งหญ้าทะเล ถูกทำลาย มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และการแผ้วถางเพื่อทำสวนยางพารา

๑.๓ ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง มีความมั่นคง (Security)

มีความมั่นคง มุ่งให้ประเทศไทยและคนไทยมีความปลอดภัยจากภัยคุกคาม ภัยพิบัติ ภัยจาก ความทุกข์ยากทุกรูปแบบ ร่วมมือเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในทุกมิติ รวมถึงความปลอดภัยและระบบ เตือนภัยล่วงหน้า

โจทย์การดำเนินการ : ร่วมขับเคลื่อนความมั่นคงของชุมชนสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างไร

พื้นที่เกาะสุกร

ประเด็นย่อย

๑. ความมั่นคงด้านทรัพยากรและผลประโยชน์ทางทะเล ๑) การอนุรักษ์ปูม้า ๒) การทำประมงที่ผิดกฎหมาย

๒. ความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพและคุณภาพชีวิต

๓. ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ภัยคุกคามและภัยพิบัติ ๑) ภัยเรื่องขยะทะเล

พื้นที่เกาะลิบง

ประเด็นย่อย

๑. ความมั่นคงด้านทรัพยากรและผลประโยชน์ทางทะเล ๑) แหล่งหญ้าทะเลและพะยูน ๒) การท่องเที่ยว

๒. ความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพและคุณภาพชีวิต

๓. ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ภัยคุกคามและภัยพิบัติ ๑) ภัยเรื่องขยะทะเล ๒) การกัดเซาะชายฝั่ง

ข้อมูลเบื้องต้นของประเด็นศึกษา

การอนุรักษ์ปูม้า

ข้อมูลเบื้องต้นของการศึกษาประเด็น หลักการดำเนินงานของธนาคารปูม้า

- สร้างกระชังรับฝากแม่ปูที่มีไข่นอกกระดอง ที่ชาวประมงจับได้
- จากนั้นทำการรับปูม้าที่มีไข่นอกกระดองมาทำการเลี้ยงในกระชัง
- โดยจะทำการให้อาหารเป็นปลาสดสับละเอียดวันละหนึ่งครั้งในตอนเช้า
- ชังแม่ปูม้าในกระชังประมาณ ๗ วัน แม่ปูก็จะปล่อยไข่
- ไข่ของปูม้าจะฟักตัวเป็นลูกปู
- จากนั้นก็นำลูกปูที่ได้ปล่อยออกสู่ท้องทะเล
- ส่วนแม่ปูที่ปล่อยไข่ออกจากท้องหมดแล้ว ก็จะนำไปจำหน่ายแล้วนำเงินที่ได้ฝากเข้า

กองทุนธนาคารปูต่อไป

“ธนาคารปู” นั้น ก็คล้ายๆ กับการฝากเงิน - ถอนเงินของธนาคารพาณิชย์ เพียงแต่เปลี่ยนมาเป็นการรับฝากแม่ปูแทน ส่วนดอกเบี้ยก็คือลูกปูที่ปล่อยลงทะเลเพื่อให้เติบโตแล้วจับขึ้นมาขายเป็นรายได้ของชาวประมงต่อไป คุณลุงจางกล่าว

ผลที่ได้จากการทำธนาคารปูม้า

ลักษณะทั่วไปของปูม้า คือ มีก้ามยาวเรียวยาว มีสัน หนามข้างกระดองข้างละ ๙ อัน อันสุดท้ายมีขนาดใหญ่และยาวที่สุด กระดองแบนกว้างมีตุ่มเล็กๆ กระจายเต็มไปหมด มีหนามที่ขอบเข้าตา

ด้านบน ขอบเข้านาด้านล่าง มีหนามแหลม ๑ อัน ขาเดินมี ๓ คู่ กระเชียวว่ายน้ำ ๑ คู่ ตัวผู้มีก้ามยาว เรียกว่า มีสีฟ้าอ่อน และมีจุดขาวตกกระทั่วไปบนกระดองและก้าม พื้นท้องเป็นสีขาว จับปิ้งเป็นรูป สามเหลี่ยมเรียวยาว ตัวเมียจะมีก้ามสั้นกว่า กระดองและก้ามมีสีฟ้าอมน้ำตาลอ่อนและมีจุดขาวตกกระทั่วไปทั้งกระดองและก้าม

ถิ่นอาศัยอยู่ตามปากแม่น้ำ หรือบริเวณชายฝั่งทะเล อาหารกินซากพืชที่ตายแล้ว ขนาดความยาวประมาณ ๑๕-๒๐ ซม. ออกไข่ครั้งละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ ตัว (แล้วแต่แม่พันธุ์จะมีขนาดใหญ่และสมบูรณ์แค่ไหน)

ปัจจุบันสาเหตุที่ปริมาณปูม้าลดน้อยลง เนื่องจากการนำทรัพยากรขนาดเล็กมาใช้มากเกินไป อีกทั้งปูม้าที่มีไข่ก็ยังถูกจับมาใช้ประโยชน์ทั้งที่มีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้ว จนทำให้ปูม้าใกล้จะสูญพันธุ์ จนกระทั่งมีการอนุรักษ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเพาะเลี้ยงในบ่อดิน หรือการใช้ถังเพาะไข่ปู และมีการจัดตั้งธนาคารเพื่อเพาะเลี้ยงและปล่อยลูกปูสู่ทะเล ซึ่งขณะนี้มีการจัดตั้งธนาคารปูม้าหลายต่อหลายแห่ง เชื่อว่าในอนาคตปูม้าจะต้องเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างแน่นอน และจะไม่ขาดแคลนอีกต่อไป

ปูม้าที่จับได้ในพื้นที่นั้นวันยังลดน้อยลงทุกที สรุปลักษณะการทำที่ปักฟิงให้แก่แม่ปูครรรักษ์แก่ เพื่อดูแลให้รอดพ้นจากการนำไปขาย รอให้วางไข่เรียบร้อยแล้วก่อน จึงนำแม่ไปขาย แล้วปล่อยลูกปูสู่ทะเลเป็นอาหารและแหล่งที่มาของรายได้ต่อไป มาช่วงหลังๆ เค้าก็มาตั้งกันว่าเป็นธนาคารปู"

การทำธนาคารปูม้ามี ๓ แนวทาง

๑.การทำกระชังยึดติดกับทะเล

๒.การทำกระชังลอยทุ่น ของพื้นที่ปะทิว มีขนาด กว้าง ๑ เมตร ยาว ๑ เมตร สูงประมาณ ๗๐ เซนติเมตร

๑. การนำแม่ปูไข่นอกกระดองมาทำเครื่องหมายบนกระดอง แล้วปล่อยสู่ทะเล โดยที่หากมีใครจับปูตัวนี้ได้ ก็จะไม่มีการรับซื้อ

การทำประมงที่ผิดกฎหมาย

สภาพปัญหาและผลกระทบต่อชาวประมงพื้นบ้าน นำไปสู่การตั้งคำถาม ของภาคประชาชน ในท้องถิ่นต่อผู้กำหนดนโยบาย (Policy Maker) ทั้งการตั้งคำถามต่อการมี ส่วนร่วมของประชาชนเพื่อจัดการทรัพยากรภายในท้องถิ่น หรือการตั้งคำถามต่อฐานคิดของรัฐและกลไกรัฐในการแก้ไขปัญหา การประมงผิดกฎหมายฯ โดยเฉพาะการสร้างสมดุลระหว่างวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจและความ เป็นอยู่ของผู้นคนในประเทศ (หลักความจำเป็น) กับหลักมาตรฐานสากล (หลักความเป็นสากล) ว่าจะสามารถเดินไปพร้อมกันได้ได้อย่างไร สถานการณ์ที่ดำรงอยู่เช่นนี้ การที่ประเทศไทยได้รับการเตือนกรณี การทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมนั้นเกิดขึ้นมาจากสาเหตุใดบ้าง และ ภายหลังการแจ้งเตือนผู้เกี่ยวข้องมีมาตรการในแก้ไขปัญหาอย่างไร โดยมาตรการเหล่านั้นสร้างปัญหา หรือส่งผลกระทบต่อชาวประมงพื้นบ้านในรูปแบบใดบ้าง และภายใต้ปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น ควรมีแนวทางในการแก้ไขการหาประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุมลักษณะ อย่างไร

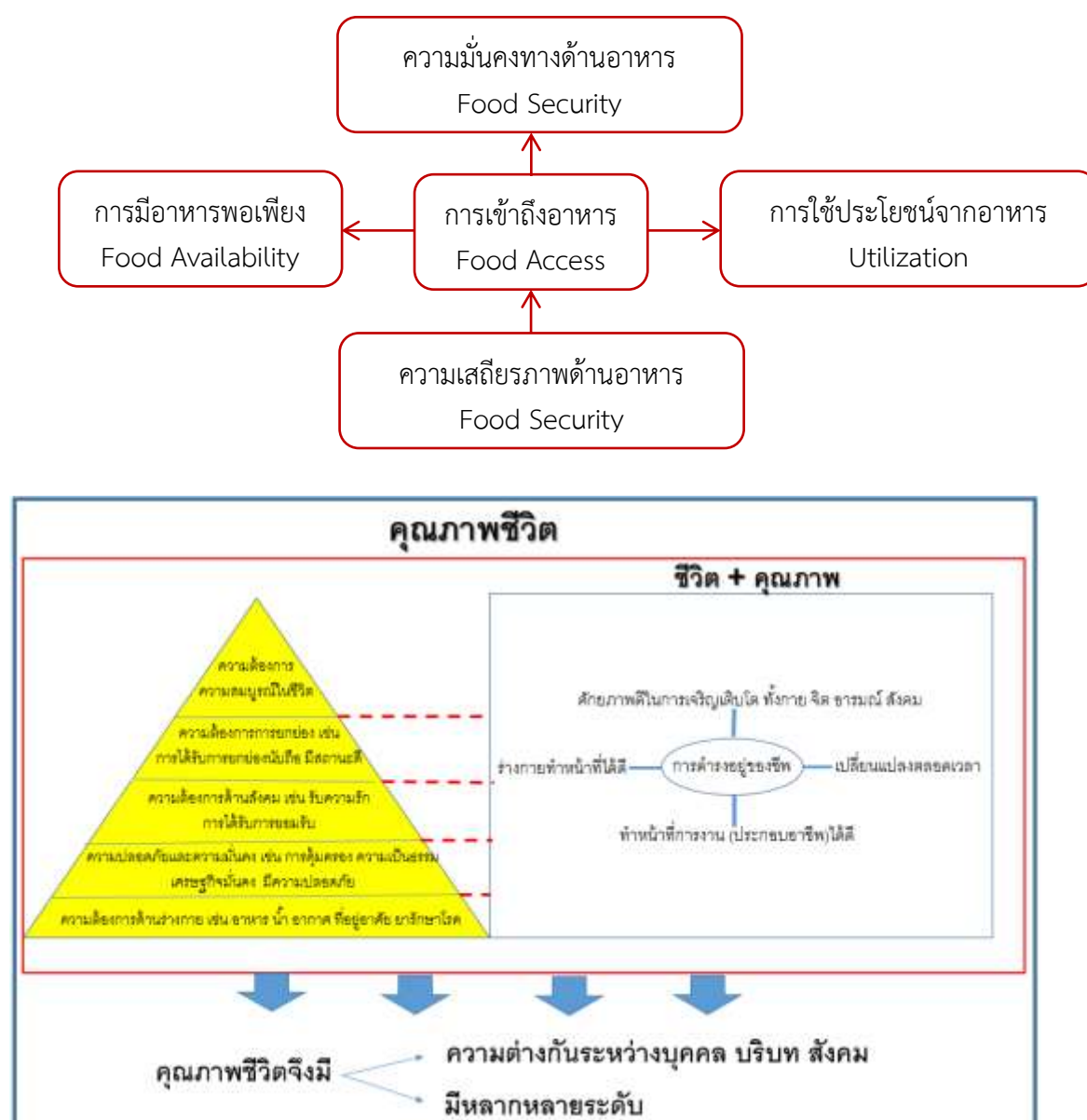
ข้อเสนอแนะที่เป็นนัยเชิงนโยบาย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเอกภาพและเสริมสร้าง ศักยภาพในการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายฯ

๒. การชี้แจงความจำเป็นที่จะต้องมีการออกกฎหมาย รวมถึงมาตรการในการแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย

๓. การแก้ไขปัญหาเรือประมงพื้นบ้าน กลไกรัฐที่เกี่ยวข้องควรใช้หลักการทางรัฐศาสตร์ควบคู่กับหลักการทางนิติศาสตร์ เพื่อให้ชาวประมงพื้นบ้านได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

ความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพและคุณภาพชีวิต

ภาพที่ ๑๙ ความมั่นคงทางอาหารและคุณภาพชีวิต

พะยูน

พะยูน (อังกฤษ: Dugong, Sea cow) อยู่ในอันดับ *Sirenia* ที่ใกล้ชิดกับช้าง ใบหน้าคล้ายหมู แต่ไม่มีใบหู หัวเล็กไม่มีขนที่หัว คอใหญ่ ตาเล็ก ตัวผู้มีพินหน้าเป็นงาสั้น ๑ คู่ อายุประมาณ ๗๐ ปี น้ำหนักเต็มที่ได้ถึง ๓๐๐ กิโลกรัม อาหารของพะยูนคือ หญ้าทะเล ที่ขึ้นตามแถบชายฝั่งและบริเวณน้ำตื้น พะยูนมักจะหากินในเวลากลางวันช่วงน้ำเต็ม พะยูนเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในทะเลเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนเท่านั้น กระจายอยู่เพียงในเขตแนวชายฝั่งด้านตะวันออกของชายฝั่งทวีปแอฟริกาเลียบ ชายฝั่งย่านเปอร์เซีย อินเดีย ไทย ชายฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตอนเหนือของทวีปออสเตรเลีย ประชากรของพะยูนทั่วโลกมีจำนวนลดลงเนื่องจากการล่าและการทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของพะยูน ปัจจุบันมีเพียงบริเวณชายฝั่งออสเตรเลียเท่านั้นที่อนุรักษ์พะยูนได้สำเร็จ มีจำนวนประชากรของพะยูนหลายหมื่นตัว เพราะออสเตรเลียมีมาตรการคุ้มครองพะยูนอย่างเข้มงวด มีการประกาศอนุรักษ์พื้นที่สำหรับพะยูน แม้แต่การพานักท่องเที่ยวไปชมพะยูนก็ต้องมีกฎระเบียบที่เข้มงวดและต้องมีการขออนุญาตจากรัฐบาล

สำหรับประเทศไทย เมื่อก่อนเคยมีพะยูนเป็นจำนวนมากทั้งชายฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน (ประมาณปีพุทธศักราช ๒๕๑๐) แต่หลังจากนั้นก็มีความลดลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากการล่า การติดเครื่องมือประมง และการทำลายแหล่งหญ้าทะเลอันเป็นแหล่งอาหารทั้งของพะยูนและมนุษย์เอง จากการสำรวจของนักวิชาการพบว่าพะยูนมีจำนวนลดลง คาดว่าในน่านน้ำไทยมีพะยูนไม่เกิน ๒๐๐ ตัว โดยอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง จังหวัดตรัง เป็นแหล่งพบพะยูนมากที่สุด กลุ่มที่ใหญ่ที่สุด มีประมาณ ๑๓๐-๑๕๐ ตัว เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งหญ้าทะเลที่พะยูนชอบกิน และมีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด แต่พะยูนตายทุกปีบางปีนับสิบตัว สาเหตุส่วนใหญ่ที่ตายมาจากติดเครื่องมือการประมง การไล่ล่า มีบ้างที่ตายเพราะต่อสู้กันเอง ถูกคุกคามจากมนุษย์ในเรื่องถิ่นที่อยู่อาศัย หญ้าทะเลลดลง โดยเฉพาะช่วงหนึ่งถึงสองปีที่ผ่านมา พะยูนถูกไล่ล่าอย่างหนัก การไล่ล่ามีหลายรูปแบบ เพื่อขายอวัยวะ ความเชื่อทางไสยศาสตร์ เพื่อขายตัวเป็นๆ ตามใบสั่ง และเพื่อการศึกษาวิจัย

ระยะหลังจังหวัดตรังเป็นจังหวัดที่มีกระแสการอนุรักษ์พะยูนอย่างจริงจัง โดยประชาชนรู้ถึงคุณค่าและความสำคัญของพะยูนและหญ้าทะเล โดยมีการเรียกร้องผลักดันให้ภาครัฐออกประกาศนโยบายระดับจังหวัดในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดห้ามใช้เครื่องมือประมงบางชนิดในบริเวณแหล่งหญ้าทะเลภายในพื้นที่ที่กำหนด โดยให้หยุดเครื่องมือประมงชนิดที่เป็นอันตรายแก่พะยูนและหญ้าทะเล เช่น อวนรุน อวนถ่วงปลากระเบน เป็นต้น ในพื้นที่ หญ้าทะเล ๔ แห่ง คือ อ่าวสิเกา เกาะมุก เกาะลิบง และเกาะสุกร ประกาศฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงพลังกระตุ้นของชุมชนทำให้ภาครัฐในระดับจังหวัดออกข้อกำหนด เพื่อช่วยในการอนุรักษ์สัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างพะยูนและรักษาแหล่งหญ้าทะเล แต่การบังคับใช้จะได้ผลต่อเมื่อมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง เมื่อไม่มีการดำเนินการจับกุมอย่างจริงจังต่อเนื่อง การทำประมงแบบผิดกฎหมายก็ยังมีอยู่เหมือนเดิม สถานการณ์พะยูนและหญ้าทะเลในบริเวณดังกล่าวจึงน่าเป็นห่วง

นำไปสู่การอนุรักษ์ พยายามติดสัญญาณติดตามหรืออุปกรณ์ติดตามตัวพะยูนเพื่อหาที่อยู่อาศัยพฤติกรรม เส้นทางการหากิน การผสมพันธุ์ การออกลูก แต่การกระทำต่างๆ ไม่ได้ชี้แจงกับคน

ในชุมชนบางครั้งพะยูนตายจากการถูกไล่ล่าเพื่อติดสัญญาณติดตาม และถูกรบกวนจากสัญญาณติดตามที่ทำให้พะยูนดำรงชีวิตยากลำบากกว่าเดิม อีกทั้งผลการวิจัยแต่ละครั้งชุมชนไม่มีส่วนรับรู้ บางสถานการณ์เกิดเหตุการณ์พะยูนตาย ข้อมูลที่ออกมาทางสื่อทำให้ชาวบ้านตกเป็นจำเลยว่าเป็นคนทำพะยูนตาย ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าวชาวบ้านในพื้นที่ควรที่จะได้รับรู้ข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีส่วนร่วมพะยูนเป็นอันดับหนึ่งในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าสงวนที่เป็นสัตว์น้ำ ตามพระราชบัญญัติสัตว์ป่าคุ้มครอง พุทธศักราช ๒๕๓๕ แต่กฎหมายให้ความคุ้มครองเฉพาะตัวพะยูน โดยมุ่งเน้นเฉพาะการลดภัยคุกคามจากการล่าสัตว์ ไม่ได้คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและแหล่งที่อยู่อาศัย ตลอดจนภัยคุกคามอื่นๆ การเร่งรัดให้เกิดความคุ้มครองเชิงพื้นที่ เช่น พื้นที่คุ้มครองทางทะเลจึงเป็นสิ่งจำเป็น กฎแฉกสำคัญของความอยู่รอดของพะยูนขึ้นอยู่กับ “คน” เป็นหลัก การลดอัตราการเสียชีวิตของพะยูนที่มีสาเหตุจากคนเป็นสิ่งที่ต้องเร่งทำให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะคนในพื้นที่ควรที่จะสร้างองค์ความรู้ สร้างการเรียนรู้โดยการผ่านการเล่าเรื่องราวจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ความรู้ที่ชาวบ้านใช้เวลา ใช้หลายประสบการณ์ เรียนรู้ สัมผัสถ่ายทอดสืบทอดกันมา ตั้งแต่อดีต และปลูกความเชื่อเกี่ยวกับพะยูนให้คนและเยาวชนได้เข้าใจ สำนึกตระหนักในการรักพะยูน สร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่และเป็นศูนย์รวมในการจัดการหาวิธีการดูแลที่จะทำให้พะยูนปลอดภัย และมีความสุข โดยการจัดทำกฎกติกาและปฏิทินชีวิตพะยูนโดยคนในชุมชนเองและคนในชุมชนควรมีสิทธิในการช่วยกันปกป้อง คุ้มครองสัตว์สงวนนี้ ให้รอดพ้นจากภัยอันตราย ให้เป็นสมบัติของชุมชน และโลกต่อไป อนาคตเกาะลันตาอาจจะเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับพะยูนที่จัดการโดยคนในชุมชน สามารถเปิดให้นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่สนใจ เข้าศึกษาค้นคว้า การอนุรักษ์พะยูนจึงส่งผลกระทบต่อระบบการอนุรักษ์ทั้งระบบ สภาพหญ้าทะเลสภาพน้ำ การประกอบอาชีพ แนวเขตการป้องกัน การให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ความสมบูรณ์ของอาหาร ทะเล และสัตว์น้ำ เชื่อมโยงกับชีวิตมนุษย์โดยตรงหากไม่ช่วยกันอนุรักษ์ หรือปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้ต่อไปพะยูนของเกาะลันตา พะยูนของประเทศไทยก็คงสูญพันธุ์เช่นเดียวกับสมัน และสัตว์อีกหลายชนิดที่หายไปในช่วงชีวิตของเรา ทีมวิจัยเกาะลันตาซึ่งมีส่วนหนึ่งเคยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการเป็นนักวิจัยเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

หญ้าทะเล

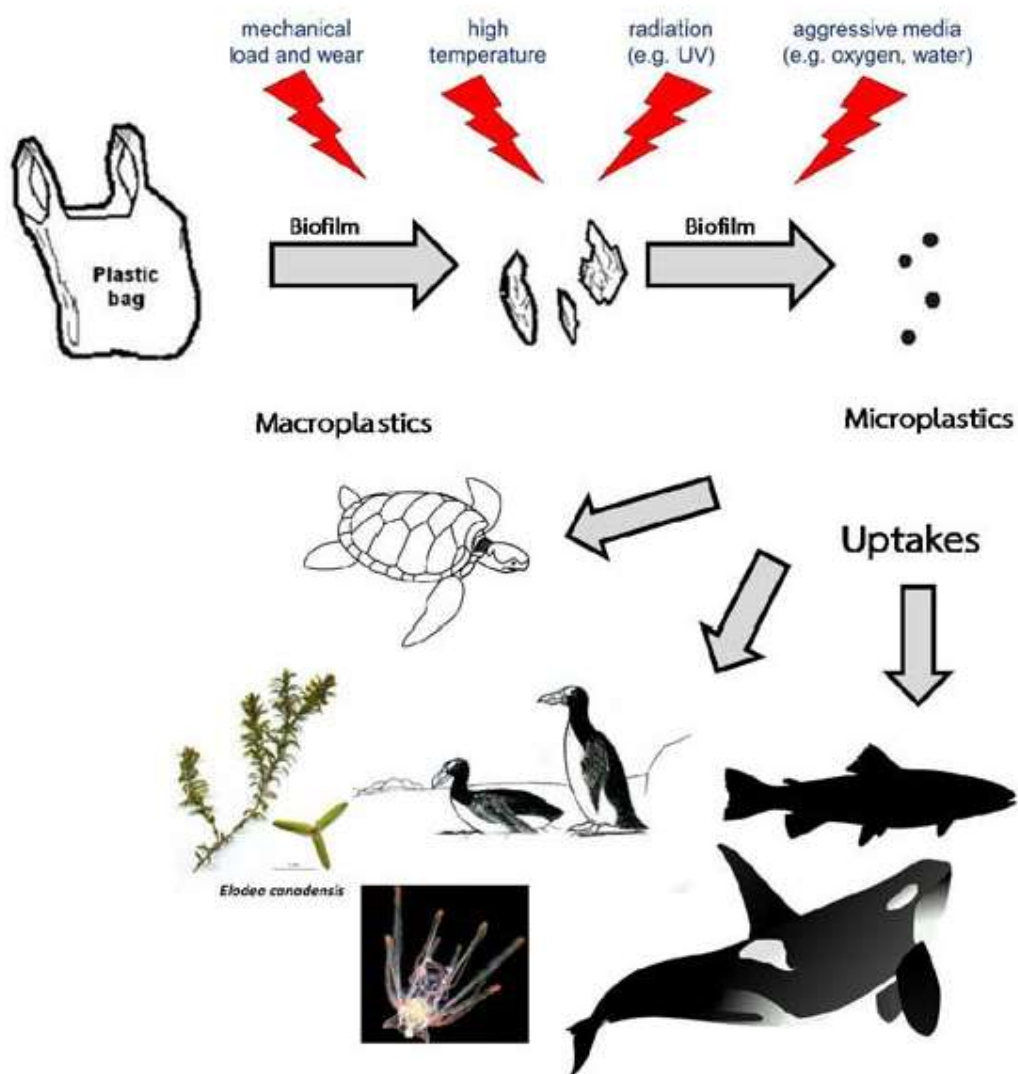
หญ้าทะเลเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศในทะเลที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างระบบนิเวศป่าชายเลนกับแนวปะการัง รวมทั้งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และเป็นแหล่งดูดซับและกักเก็บคาร์บอนที่สำคัญ โดยหญ้าทะเลถือเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศในทะเลเป็นอย่างมากเพราะเป็นทั้งแหล่งอาหาร แหล่งวางไข่และหลบซ่อนศัตรูของสัตว์น้ำชนิดต่างๆ นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันการพังทลายของชายฝั่งได้อีกด้วย สำหรับประเทศไทยมีพื้นที่หญ้าทะเลประมาณ ๑๑๘,๕๕๕ ไร่ รวมทั้งมีความหลากหลายในสายพันธุ์ แต่พื้นที่ระบบนิเวศหญ้าทะเลนับวันจะเสื่อมโทรมลงเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำทะเล การทำประมงชายฝั่ง และการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทำให้มีการก่อสร้างและมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชายฝั่งทะเลไปเป็นจำนวนมาก

ขยะทะเล

เป็นของเสียที่เกิดจากมนุษย์ที่ถูกทิ้งลงสู่ทะเลทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ มีตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ซึ่งขยะดังกล่าวเป็นขยะพลาสติกมีน้ำหนักเบาและไม่สามารถย่อยสลายได้ในเวลาที่ยั่งยืนถูกพัดพาไปในที่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิด โดยคลื่น ลม กระแสน้ำ และน้ำขึ้นน้ำลง ขยะพลาสติกส่วนใหญ่ประกอบด้วยของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ถัง ขวด ภาชนะใส่อาหาร และวัสดุที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ รวมทั้งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เช่น สายรัด แผ่นพลาสติก หมวกนิรภัย และเครื่องมือประมง เช่น แห อวน ลอบ แหล่งที่มาขยะทะเล

๑. กิจกรรมบนฝั่ง เช่น ชุมชน แหล่งทิ้งขยะบนฝั่ง บริเวณท่าเรือ และการท่องเที่ยวชายหาด เป็นต้น

๒. กิจกรรมในทะเล เช่น การขนส่งทางทะเล การประมง และการท่องเที่ยวทางทะเล เป็นต้น ขยะพลาสติกในทะเลร้อยละ 80 มาจากกิจกรรมบนบก อีกร้อยละ 20 มาจากกิจกรรมในทะเล

ภาพที่ ๒๐ ขยะไมโครพลาสติก

การกัดเซาะชายฝั่ง

ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๓,๑๕๑.๑๐ กิโลเมตร แบ่งเป็นชายฝั่งด้านอ่าวไทย คลุมพื้นที่ ๑๗ จังหวัด (รวม กทม.) ยาว ๒,๐๓๙.๗๘ กิโลเมตร และชายฝั่งด้านทะเลอันดามันคลุมพื้นที่ ๖ จังหวัด ยาวประมาณ ๑,๑๑๑.๓๒ กิโลเมตร ทั้งนี้มีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ชายฝั่งทะเลกว่า ๒๑ ล้านคน

ในปัจจุบันพื้นที่ชายฝั่งทะเลถูกใช้ประโยชน์อย่างหลากหลาย เช่น จากกิจกรรมการท่องเที่ยว และนันทนาการ การประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นแหล่งอยู่อาศัยของชุมชนริมทะเล อุตสาหกรรม ท่าเรือ การคมนาคมทางน้ำ เป็นต้น ชายฝั่งทะเลจึงมีความสำคัญในทุกๆด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สาเหตุของปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

การกัดเซาะชายฝั่ง เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นตลอดเวลาจากการกัดเซาะของคลื่นหรือลม ตะกอนจากที่หนึ่งไปตกทับถมในอีกบริเวณหนึ่ง ทำให้แนวของชายฝั่งเดิมเปลี่ยนแปลงไป บริเวณที่มีตะกอนเคลื่อนเข้ามาน้อยกว่าปริมาณที่ตะกอนเคลื่อนออกไป ถือว่าเป็นบริเวณที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง สาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งแบ่งได้เป็น ๒ สาเหตุหลักคือ

๑. การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งโดยกระบวนการตามธรรมชาติ

เกิดจากการกัดเซาะของคลื่นและลม วาตภัย อุทกภัย หรือจากกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในบริเวณนั้น โดยคลื่นเป็นตัวการสำคัญในการเปลี่ยนแปลงลักษณะของตะกอนและทรายชายฝั่ง

๑.๑ ลมพายุและมรสุม ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งตามธรรมชาติในรอบปี เช่น แนวชายฝั่งฝั่งตะวันออกมีปริมาณทรายตามแนวชายฝั่งลดลงในช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แต่จะมีปริมาณมากขึ้นในช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และกรณีลมพายุขนาดใหญ่พัดเข้าสู่ชายฝั่งอ่าวไทยก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งเช่นกัน

๒ กระแสน้ำ และภาวะน้ำขึ้น-น้ำลง ทำให้เกิดการเคลื่อนตัวของตะกอนและมวลทรายบริเวณชายฝั่ง ซึ่งเป็นตัวการสำคัญของการกัดเซาะและการงอกของแผ่นดินในบางบริเวณ

๒.๑ ลักษณะทางกายภาพของชายฝั่งทะเล ลักษณะของชายฝั่งที่ต่างกันทำให้การกัดเซาะแต่ละบริเวณไม่เท่ากัน ในบริเวณอ่าวจะได้รับการกัดเซาะน้อยกว่าบริเวณทะเลเปิด เช่น บริเวณอ่าวไทยตอนล่างจะได้รับผลกระทบรุนแรงเมื่อเกิดพายุที่ก่อตัวในทะเลจีนใต้ คลื่นจะเคลื่อนมากระทบแนวชายฝั่งโดยตรงเนื่องจากเป็นทะเลเปิด และในพื้นที่ชายฝั่งที่ลาดชันน้อยจะเกิดการกัดเซาะน้อยกว่าบริเวณที่ชายฝั่งมีความลาดชันมาก

๒. การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งโดยกิจกรรมของมนุษย์

กิจกรรมของมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง จากการมุ่งเน้นพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยใช้ทรัพยากรเป็นฐานการผลิต แต่กลับให้ความสำคัญในการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรน้อยเกินไป ทำให้ทรัพยากรที่มีความสำคัญถูกทำลายและเสื่อมโทรมลงทุกขณะ กิจกรรมที่เร่งกระบวนการกัดเซาะชายฝั่งให้รุนแรงมากขึ้น ได้แก่

๒.๑ การพัฒนาขนาดใหญ่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล เช่น การสร้างท่าเรือน้ำลึก ถนนเลียบชายฝั่ง และถมทะเลเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในเขตนิคมอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

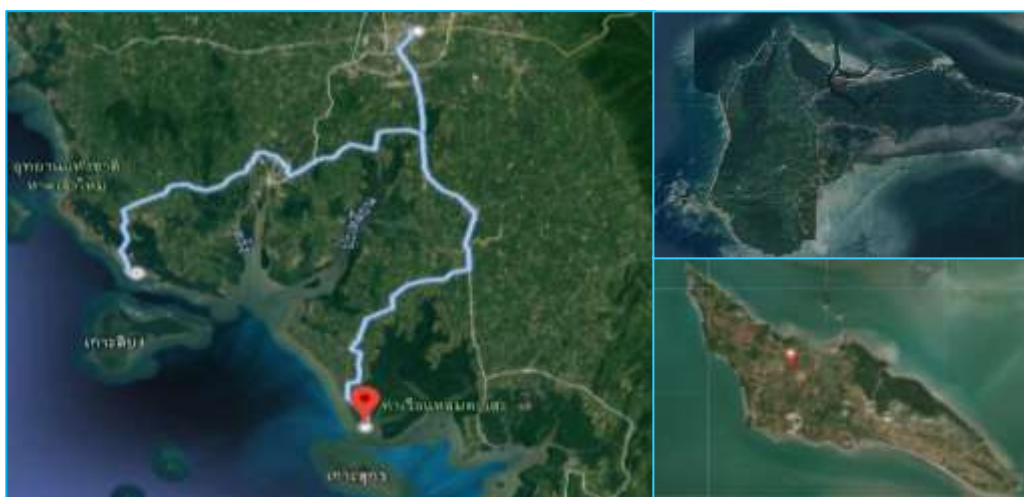
๒.๒ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งเน้นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น สร้างโรงแรม ที่พัก เส้นทางคมนาคม เกิดการรुक้าเข้าไปแนวสันทรายชายฝั่ง ซึ่งเป็นปราการที่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งตามธรรมชาติ

๒.๓ การสร้างเขื่อน ฝายหรืออ่างเก็บน้ำต้นน้ำ โครงสร้างเหล่านี้มีผลให้ตะกอนที่ไหลตามแม่น้ำมาสะสมบริเวณปากแม่น้ำมีปริมาณลดลง ขาดตะกอนที่จะเติมทดแทนส่วนตะกอนเก่าที่ถูกพัดพาไปบริเวณอื่นโดยกระแสน้ำ ทำให้เกิดการกัดเซาะแนวชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง เช่น ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน เป็นต้น

๒.๔ การบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าชายเลน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ป่าชายเลนมีความสำคัญหลายประการ ประการหนึ่งคือ ช่วยดักและตกตะกอนโคลนทำให้เกิดดินงอกตามแนวชายฝั่ง และเป็นกำแพงป้องกันกระแสน้ำและลมป้องกันการพังทลายของแนวชายฝั่งด้วย

๒.๕ การสูบน้ำบาดาล ทำให้เกิดการทรุดตัวของแผ่นดิน และจะมีส่วนให้การกัดเซาะชายฝั่งเกิดความรุนแรงมากขึ้น เช่นการกัดเซาะในพื้นที่อ่าวไทยตอนบน จากปัญหาการทรุดตัวเนื่องจากการสูบน้ำบาดาลเกินศักยภาพในพื้นที่กรุงเทพฯ และสมุทรปราการ

๒.๖ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่งและปะการังสภาพอากาศแปรปรวน โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล จะส่งผลกระทบต่อชายฝั่งทะเลทั่วประเทศและอาจก่อให้เกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอีกด้วย

ภาพที่ ๒๑ พื้นที่ศึกษา

ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่

๒.๑ เกาะสุกร

ประเด็นปัญหา

๒.๑.๑ ความมั่นคงด้านทรัพยากร

๑) การลักลอบทำประมงผิดกฎหมายโดยเรือนอกพื้นที่ (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ชุมชนในพื้นที่ที่มีการร่วมมือในการสอดส่องดูแลรักษาทรัพยากรประมงรอบเกาะ แต่ยังคงประสบปัญหาการลักลอบทำการประมงผิดกฎหมายจากบุคคลภายนอก (โดยการใช้อวนรุน ลอบปู ตาถี โพงพางปากเสือ) ซึ่งชุมชนยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ จึงต้องการให้หน่วยงานภาครัฐส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาปราบปรามการกระทำผิดและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง (ในลักษณะเช่นเดียวกับเกาะลิบงที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำในพื้นที่) รวมทั้ง บูรณาการและสร้างความร่วมมือกับภาครัฐและชุมชนอื่น ๆ เพื่อป้องกันการประมงนอกฤดู / ข้ามถิ่น

๒) การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล (ธนาคารปูม้า) (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำโดยชุมชนมีกิจกรรมธนาคารปูม้า แต่ยังขาดความพร้อมในการผลิตและอนุบาลลูกปู เช่น โรงเพาะฟัก รวมทั้งต้องการคำแนะนำในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อให้ลูกปูม้ามีอัตราการสูงขึ้นและเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในธรรมชาติมากขึ้น รวมทั้งขยายผลไปสู่สัตว์น้ำชนิดอื่นได้

๒.๑.๒ ความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพและคุณภาพชีวิต

๑) การท่องเที่ยว (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ต้องการให้ภาครัฐส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้เกาะสุกรในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ (community-based eco-tourism) โดยส่งเสริมให้ Home stay ของชุมชนให้ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงนิเวศน์ โดยใช้วิถีชีวิตของชาวบ้านที่เป็นจุดขาย ภายใต้แนวคิด “กินแต่ง แหล่งใต้ แลควายเล เซซาเล้ง”

๒) พื้นที่ทับซ้อน (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

เป็นปัญหาที่ชาวบ้านประสบอยู่อย่างมาก และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและการขยายโอกาสและความเจริญของท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการบูรณาการเพื่อช่วยหาทางออกให้ชุมชน อาทิ การขยายท่าเรือ

ของเกาะ ซึ่งอยู่ติดป่าชายเลน / ป่าสงวน หรือการทำทางเชื่อมไปยังบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

๓) ยาเสพติด (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ปัญหาการใช้ใบกระท่อมเป็นปัญหาที่พบเจอบนเกาะสุกร โดยควรส่งเสริมบทบาทของผู้นำทางศาสนาเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักศาสนาและโน้มน้าวให้เยาวชนเห็นถึงการใช้ยาเสพติดเป็นการขัดหลักศาสนา รวมทั้งให้ครอบครัวมีบทบาทในการสอดส่องดูแลบุตรหลานมากขึ้น

๔) แหล่งน้ำ (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ท้องถิ่นต้องประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาระบบเก็บกักน้ำให้ใช้อย่างพอเพียงกับความจำเป็น รวมถึงการวางแผนเพื่อกักเก็บน้ำสำหรับใช้งานในอนาคต เพื่อรองรับกับการขยายตัวและความเจริญของชุมชนในอนาคต

๒.๑.๓ ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม

๑) ชยะทางทะเล (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ชาวบ้านในชุมชนมีความตระหนักรู้และจิตสำนึกเกี่ยวกับการแยกแยะขยะ และมีความเข้มแข็ง โดยแยกขยะเปียกไปทำปุ๋ยและนำขยะแห้ง เช่น ขวดพลาสติก ไปขาย โดยชุมชนมองวิกฤตขยะทะเลเป็นโอกาส ดังสะท้อนในการจัดตั้งโครงการธนาคารขยะทองคำ ซึ่งสามารถต่อยอดและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งสิ่งที่ชุมชนต้องการในขณะนี้คือ เครื่องอัดขยะ เพื่อให้ลดพื้นที่ในการขนส่งสามารถนำไปขายบนชายฝั่งได้ ซึ่งจะได้ราคารับซื้อที่ดีกว่า (ราคาขายขวดพลาสติกที่เกาะ กก. ละ 3 บาท ราคาขายขวดพลาสติกที่ตรังเป็น 8 บาท) ซึ่งหากประสบความสำเร็จสามารถพัฒนาเป็นเกาะสุกรโมเดล แต่การจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว ควรเน้นการเป็นเจ้าของร่วมกัน (Ownership) อาทิ รัฐร่วมกับชุมชนจัดสรรงบซื้อเครื่องอัด / เครื่องบดขยะ เพื่อให้ชุมชนรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการ

ขยะทะเลที่พบในพื้นที่ ไม่ได้เป็นขยะจากประเทศไทยเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่เป็นขยะจากประเทศเพื่อนบ้าน (ขยะที่พบมีภาษาที่หลากหลาย มีภาษาไทยบางส่วนแต่ไม่มาก) ซึ่งปัญหาขยะทางทะเลเป็นปัญหาระดับโลก และล่าสุด ในการประชุม ASEAN Summit ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ได้มีการประกาศ Leaders' Declaration on Marine Debris ซึ่งจังหวัดตรังสามารถนำสุกรโมเดลไปต่อยอดให้มองวิกฤตเป็นโอกาส (ขยะสร้างรายได้) และสร้างศูนย์การเรียนรู้ หรือ Learning Center ได้ เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการขยะทะเลสำหรับชุมชนเกาะอื่นๆ ต่อไป

๒.๒ เกาะลิบง

๒.๒.๑ ความมั่นคงด้านทรัพยากร

๑) การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลเพื่อการท่องเที่ยว (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

เกาะลิบงมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ทั้งภูเขาทะเล (พบที่ลิบง ๑๒ ชนิดจาก ๑๓ ชนิดในประเทศไทย) และพะยูน (๑๘๕-๒๐๐ ตัว) อย่างไรก็ตาม ยังขาดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยจังหวัดอาจพิจารณายกระดับพะยูน หรือ มาเรียม เป็น premium product ซึ่งนอกจากจะสามารถสร้างอาชีพเสริมสำหรับชุมชนในพื้นที่แล้ว ยังจะทำให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการท่องเที่ยว อาทิ การทำให้เกาะลิบงเป็นศูนย์กลางของการชมพะยูน โดยกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยว และจำกัดฤดูกาลที่สามารถเยี่ยมชมได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เรือต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของพะยูน และต่อภูเขาทะเล ทั้งนี้ จังหวัดอาจศึกษาการพัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ตัวอย่างการดูแลวาฬของประเทศนิวซีแลนด์) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลในการอนุรักษ์และการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ การส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการประมงเพื่อเป็นสินค้าของท้องถิ่น เป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มสตรีต่อไป โดยภาครัฐอาจสนับสนุนอุปกรณ์ เงินทุน หรืออบรมทักษะอาชีพต่อไป

๒.๒.๒ ความมั่นคงด้านอาหาร อาชีพและคุณภาพชีวิต

๑) พื้นที่ทับซ้อน (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

เป็นปัญหาที่ชาวบ้านประสบอยู่อย่างมาก และส่งผลกระทบต่อการพัฒนา ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและการขยายโอกาสและความเจริญของท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการบูรณาการเพื่อช่วยทางออกให้ชุมชน โดยเฉพาะการออกเอกสารสิทธิ์ พิสูจน์สิทธิ์ และสิทธิ์เข้าทำกินและอยู่อาศัย

๒) ยาเสพติด (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ปัญหาการใช้ใบกระท่อมเป็นปัญหาที่พบเจอบนเกาะลันตา โดยควรส่งเสริมบทบาทของผู้นำทางศาสนาเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักศาสนาและโน้มน้าวให้เยาวชนเห็นถึงการใช้ยาเสพติดเป็นการขัดหลักศาสนา รวมทั้งให้ครอบครัวมีบทบาทในการสอดส่องดูแลบุตรหลานมากขึ้น

๓) แหล่งน้ำ (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ท้องถิ่นต้องประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาระบบเก็บกักน้ำให้ใช้ได้อย่างพอเพียงกับความจำเป็น รวมถึงการวางแผนเพื่อกักเก็บน้ำสำหรับใช้งานในอนาคต เพื่อรองรับกับการขยายตัวและความเจริญของชุมชนในอนาคต

๔) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

นักเรียนไม่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ เนื่องจากสถานะทางครอบครัวและไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและไม่สามารถกลับมาช่วยพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งภาครัฐควรให้การสนับสนุนและพิจารณางบประมาณให้สอดคล้องกับบริบทของความขาดแคลนของพื้นที่ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมและร่วมกับชุมชนในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาจดำเนินการผ่านการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ

เช่นระดับอำเภอ / ตำบล

๒.๒.๓ ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม

๑) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อจัดการขยะ (บทวิเคราะห์ผลการศึกษา)

ชุมชนในพื้นที่ดำเนินนโยบาย 3R (Reduce, Reuse, Recycle) อยู่แล้ว แต่ปัญหาเกิดจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทั้งการดูนกและการดูพะยูน ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวกำลังเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่โครงสร้างพื้นฐาน อาทิ รถเก็บขยะ ถึงขยะในพื้นที่สาธารณะ มีจำกัด รวมทั้ง ถนนบนเกาะมีจำกัด ทำให้การเข้าถึงและบริหารจัดการขยะประสบปัญหาเช่นกัน และอาจเป็นปัญหาใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หากไม่ได้รับการจัดการแต่เนิ่น ๆ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น การพัฒนาถนน แหล่งน้ำที่มีคุณภาพ เป็นต้น

ส่วนที่ ๓

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

๓.๑.๑ การบูรณาการประสานงานและการยกระดับความช่วยเหลือของภาครัฐในระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน และเป็นประโยชน์ในการช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชนในเบื้องต้น และช่วยเตรียมความพร้อมของชุมชนในการรับมือกับอุปสรรค และความท้าทายต่างๆ ที่ทางชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสบอยู่ และที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต

๓.๑.๒ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่แล้ว ซึ่งมองว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความพร้อม และน่าชื่นชม แต่อยากจะทำให้เกิดความร่วมมือของภาครัฐที่จะเติมเต็มศักยภาพของกลุ่มให้ดียิ่งขึ้น

๓.๑.๓ เกาะสุกร และกะลิ้ง มีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก มีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเสริมสร้าง และต่อยอดเศรษฐกิจของจังหวัดตรงได้อย่างเป็นรูปธรรม และด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบจะยิ่งสร้างมูลค่า และความยั่งยืนให้ทรัพยากรเหล่านั้น

๓.๑.๔ ความมั่นคงของชุมชนจะเสริมสร้างความมั่นคงของจังหวัด เพื่อให้สามารถร่วมกันขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างแน่วแน่ และเข้มแข็ง ดังนั้นความร่วมมือของภาครัฐบนพื้นฐานความเข้าใจ ความจริงใจ และความเอาใจใส่ ดำเนินการอย่างจริงจังจะเป็นการเสริมเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดตรงให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ สมดุล และยั่งยืน

๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๓.๒.๑ แนวทางหนึ่ง คือการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ ด้วยการส่งเสริมการจัดทำคู่มือปฏิบัติในการลงพื้นที่เกาะสุกร และเกาะลิบงในรูปแบบ QR Code ให้นักท่องเที่ยวได้สแกนก่อนไปเที่ยวเกาะทั้งสองแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงเอกลักษณ์ของเกาะสุกรและเกาะลิบง และปฏิบัติตนด้วยความเคารพต่อวิถีชีวิตของชุมชน เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีท้องถิ่นไว้

๓.๒.๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้งเกาะสุกรและการลิบงในรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงอนุรักษ์ (community-based eco tourism) เรียนรู้วิถีชีวิต สัมผัสวิถีชุมชน โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวอย่างสมดุลโดยไม่เน้นการท่องเที่ยวเชิงปริมาณ ทั้งนี้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการจัดการจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานระดับสากลเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๓.๒.๓ การจัดทำฐานทรัพยากรอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งภาครัฐจำเป็นต้องเร่งดำเนินการในโอกาสแรก ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนเกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งในทะเลและบนบกของจังหวัดตรง รวมทั้งให้อำเภอให้เกิดการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงเกิดการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปแบบเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัด ต่อไป

๓.๒.๔ การจัดตั้ง สำนักงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องบนเกาะทั้งสอง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบูรณาการและช่วยในการสอดส่องดูแลแก้ไขปัญหาที่ชุมชนบนเกาะทั้งสองกำลังประสบอยู่

๓.๒.๕ การผลักดันศูนย์การเรียนรู้ด้านการจัดการขยะทะเล โดยอาศัยโอกาสที่ไทยเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ ในการดำเนินการตาม ASEAN Leaders' Declaration on Marine Debris เพื่อเป็นต้นแบบในการบริการ จัดการ และแก้ไขปัญหาขยะทะเล ในระดับจังหวัด ประเทศ และภูมิภาคต่อไป อีกทั้ง เพื่อประสานและขยายความร่วมมือระหว่างไทยกับต่างประเทศต่อไป

๓.๒.๖ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ ควรพิจารณาการยกระดับการให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ โดยร่วมมือกับ

บรรณานุกรม

- ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฉบับย่อ, ๒๕๖๑. **สถานการณ์และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายยะทะเลและชายฝั่ง** การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฉบับย่อในประเด็นเร่งด่วนเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลของประเทศไทย
- ฉวีวรรณ หนูนุ่น, ธนาคารปุม้า. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. (ออนไลน์)
http://www.nicaonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=617:2012-02-22-07-56-28&catid=38:2012-02-20-02-58-39&Itemid=120. สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม ๒๕๖๒
- ฐานข้อมูลความรู้ทางทะเล, **การกัดเซาะชายฝั่ง**. (ออนไลน์)
http://www.mkh.in.th/index.php?option=com_content&view=article&id=71&Itemid=177&lang=th สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม ๒๕๖๒
- นนทกานต์ จันทร์อ่อน, ๒๕๕๗. **บทความวิชาการความมั่นคงทางอาหารของประเทศไทย**. กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- วสุ สุวรรณวิทย์ และคณะ, ๒๕๕๙. **โครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศหญ้าทะเล**. โครงการบริการวิชาการ แก่สังคม สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศุภกิจ สุทธิเรืองวงศ์ และคณะ, ๒๕๖๐. **โครงการรวบรวมและสืบค้นบทความวิจัยด้านผลกระทบของพลาสติกที่ย่อยสลายต่อสัตว์หรือพืชทะเล**. ภาควิชาวิทยาการและวิศวกรรมวัสดุ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุเทพ ชันชัย และคณะ, ๒๕๖๐. **แนวทางการอนุรักษ์พะยูน** โดยชุมชนเกาะลิบง อ.กันตัง จ.ตรัง. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น.
- สุคนธ์ เพ็ชรเพ็ง, ๒๕๕๙. **การพัฒนาศักยภาพกองทุนเกษตรเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพ ตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น.
- สร้อยสน รัฐสมบูรณ์, ๒๕๕๐. **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชุมชนเกาะลิบง จังหวัดตรัง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวางแผนชุมชน ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๒ วิทยาลัยเทคนิคตรัง, **ข้อมูลทั่วไปจังหวัดตรัง**. (ออนไลน์)
http://www.technictrang.ac.th/?page_id=366 สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม ๒๕๖๒
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลิบง, ๒๕๖๐. **ข้อมูลพื้นฐานตำบล**. (ออนไลน์)
<http://kohlibong.go.th/public/default/index/index> สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม ๒๕๖๒
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสุกร, ๒๕๕๘. **ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล**. (ออนไลน์)
<http://www.kohsukorn.go.th/index.php> สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม ๒๕๖๒

ภาคผนวก

๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา

กำหนดการลงพื้นที่ Action Learning กลุ่มที่ ๑ มีความมั่นคง (Security)

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.

ณ พื้นที่เกาะสุกร ตำบลเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

และพื้นที่เกาะลิบง ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒	
เวลา ๐๗.๐๐ น.	กลุ่มที่ ๑ มีความมั่นคง (Security) ออกเดินทางจากที่พัก
เวลา ๐๗.๔๕ น.	ถึงท่าเทียบเรือทะเลสาบ ตำบลทะเลสาบ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง
เวลา ๐๘.๐๐ น.	ขึ้นเรือเพื่อเดินทางไปยังเกาะสุกร
เวลา ๐๘.๓๐ น.	ถึงพื้นที่ศึกษา Action Learning พื้นที่เกาะสุกร โจทย์การศึกษา: ร่วมขับเคลื่อนความมั่นคงของชุมชนสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างไร (ประเด็นศึกษา) - ความมั่นคงด้านทรัพยากรและผลประโยชน์ทางทะเล : ความมั่นคงทางด้านทรัพยากรทางทะเล (๔ ท่าน) - ความมั่นคงด้านอาหารอาชีพและคุณภาพชีวิต : ความมั่นคงทางอาชีพ (๓ ท่าน) - ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมภัยคุกคามและภัยพิบัติ : ภัยเรื่องขยะทะเล (๓ ท่าน)
เวลา ๑๑.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๑.๔๕ น.	ขึ้นเรือเดินทางกลับออกจากเกาะสุกร
เวลา ๑๒.๐๐ น.	ขึ้นรถที่ทำท่าเทียบเรือทะเลสาบ ตำบลทะเลสาบ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง
เวลา ๑๒.๔๕ น.	เดินทางมาถึงท่าเทียบเรือหาดยาว ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง และขึ้นเรือเดินทางไปยังเกาะลิบง
เวลา ๑๓.๓๐ น.	ถึงพื้นที่ศึกษา Action Learning พื้นที่เกาะลิบง โจทย์การศึกษา: ร่วมขับเคลื่อนความมั่นคงของชุมชนสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างไร (ประเด็นศึกษา) - ความมั่นคงด้านทรัพยากรและผลประโยชน์ทางทะเล : ความมั่นคงทางด้านทรัพยากรทางทะเล (๔ ท่าน) - ความมั่นคงด้านอาหารอาชีพและคุณภาพชีวิต : ความมั่นคงทางอาชีพ (๓ ท่าน) - ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมภัยคุกคามและภัยพิบัติ : ภัยเรื่องขยะทะเล และการกัดเซาะชายฝั่ง (๓ ท่าน)
เวลา ๑๖.๐๐ น.	ขึ้นเรือเดินทางกลับออกจากเกาะลิบง
เวลา ๑๖.๓๐ น.	ขึ้นรถที่ทำท่าเทียบเรือหาดยาว ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เพื่อเดินทางกลับ
เวลา ๑๗.๓๐ น.	ถึงที่พัก

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

การเตรียมตัวเบื้องต้น ๑) ชุดลาลองสำหรับการเดินทางลงเกาะ ๒) รองเท้า

ผ้าใบ ๓) หมวก และแว่นกันแดด ๔) ครีมกันแดด ๕) ฯลฯ

๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม

๒.๑ รายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ ๑ มีความมั่นคง (Security)

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๑. นายธรรมรัตน์ รัตนมณี

นักการข่าวเชี่ยวชาญ

สำนักงานเลขานุการที่ปรึกษาการข่าว

กระทรวงการคลัง

๒. นายฤชา วราทร

ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล

กรมธนารักษ์

กระทรวงการต่างประเทศ

๓. นายชาคริย์นรทิพย์ เสวิกุล

อัครราชทูตที่ปรึกษา สอท. ณ กรุงอังการา

๔. นายอับดุลรอฮิม ดาตุมะดา

รองกงสุลใหญ่ สกย. ณ เมืองเจดดาห์

๕. นายรัชภูมิ บุนนรอด

นักการทูตชำนาญการพิเศษ

กองเขตแดน กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๖. นายทวีโชค พงษ์ดี

เลขานุการกรม

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมพลศึกษา

๗. นางสาวอุบลวรรณ สุขจิตกุล

ผู้อำนวยการกองพัฒนามาตรฐานบุคลากรด้านการ

ท่องเที่ยว กรรมการท่องเที่ยว

กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์

๘. นางสาวแสงดาว อารีย์

ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๙. นางชวนพิศ จันทรวราทิพย์

ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาการประมงต่างประเทศ

กองประมงต่างประเทศ กรมประมง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

១០. វេជ្ជបណ្ឌិត វណ្ណៈ ឌីណា

ผู้อำนวยการกองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภมโิอากาศ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ รายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ วิรัชวงศ์ ตำแหน่งอาจารย์

๒. นายอาทิตย์ บิหลาย

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิชาการ

๓.ประมวลภาพการลงพื้นที่ศึกษา

เกาะสุกร

เกาะลันตา

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Action Learning Project)

เรื่อง “การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน : ศึกษาพื้นที่จังหวัดตรัง

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๒ ประเด็น มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๒ ประเด็น มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน

นางสาวบังอร ฐิตะไพศาลผล

นายถาวร เสรีประยูร

นายณัฐวุฒิ ธรรมศิริ

นายเอกอรรถ ทิตาราม

นางสาวปรารธนา ดิษยทัต

นายณัฐ วิษณุนันท์

นายอนันต์ พิกุลทิพย์สาคร

นางสาวรัชพร สุนทราจารย์

นางสาวปรียานุช ทิพย์วัฒน์

นางอังคณา พุทธศรี

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงต่างประเทศ

กระทรวงต่างประเทศ

หลักเกณฑ์การประเมินผลรายงานการศึกษากลุ่ม

รายงานการศึกษากลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์สำเร็จการฝึกอบรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

๑. ผู้ประเมิน : รศ.ธงชัย นิตริรัฐสุวรรณ (G๒) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน

๒. วิธีการ : แต่ละกลุ่มจัดส่งรายงานการศึกษากลุ่มภายในระยะเวลาที่กำหนด และนำเสนอในลักษณะการเสวนาสรุปลผลการศึกษาพื้นที่แบบบูรณาการการเรียนรู้ โดยผู้แทนทุกกลุ่มต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นที่ศึกษาและผู้สนใจทั่วไป ตามวันและเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓. หลักเกณฑ์การผ่านการประเมิน : รายงานมีเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามโครงสร้างที่กำหนด ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านการประเมิน

๔. ประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน	ข้อเสนอแนะ/ข้อควรปรับปรุง
๑. เนื้อหารายงาน	(๘๐)		- เพิ่มเติมปัญหา
๑.๑ สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหาพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๑๐	๑๐	- ตรงตามวัตถุประสงค์
๑.๒ ผลการศึกษาตามประเด็นปัญหา	๑๐	๑๐	- ตรงตามสถานการณ์
๑.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๔ การสังเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๕ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๐	๑๘	
๒. การนำเสนอรายงาน และการตอบประเด็นคำถาม	๒๐	๑๘	
รวม	๑๐๐	๙๒	

ทั้งนี้ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการจะนำรายงานการศึกษากลุ่มขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสถาบันฯ <http://mfa.go.th/dvifa/th/training/4946> เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานฉบับนี้ศึกษาเรื่อง “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การต่างประเทศของทมิประเทศไทย สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ของจังหวัดตรัง คือ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน และเชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติในมิติของความมั่นคง ยั่งยืน (Sustainability) คือ (๑) มุ่งให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย (๒) มีระบบเศรษฐกิจเชิงนวัตกรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจสีเขียว (๓) เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลในอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพาราและน้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดตรัง โดยใช้กรณีศึกษาของ บริษัท แพลนตรีเอชั่นส์ จำกัด ซึ่งผลิตของเล่นเด็กจากไม้ยางพารา และบริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด ซึ่งผลิตน้ำมันปาล์ม ก๊าซชีวภาพ (Biogas) และ Biodiesel โดยศึกษาเป็นรายอุตสาหกรรม จากผลการศึกษาพบว่า ทั้งสองอุตสาหกรรมมีความคล้ายคลึงกันในการดำเนินธุรกิจ แต่จะมีความแตกต่างกันในเชิงผลิตภัณฑ์ เช่น การตัดสินใจลงทุนในจังหวัดตรังเนื่องจากเป็นแหล่งวัตถุดิบและมีความเชี่ยวชาญและคุ้นเคย ในพื้นที่เนื่องจากเป็นคนในจังหวัดตรังจึงมีความผูกพันและมีเครือข่ายที่ช่วยให้ดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ ในแนวทางการดำเนินธุรกิจยังเน้นการวิจัยและพัฒนาทั้งในแง่ของกระบวนการผลิตและการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สร้างสรรค์และเป็นที่ต้องการของตลาด การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับชุมชนและแรงงานในท้องถิ่น อย่างไรก็ตามในการดำเนินธุรกิจก็ยังมีจุดอ่อนและอุปสรรค เช่น ต้นทุนแรงงานสูง การเปลี่ยนแปลงกฎ/มาตรฐาน ทัศนคติด้านลบเกี่ยวกับสินค้า ผู้เล่นรายใหญ่ครอบงำตลาด การถูกลอกเลียนแบบสินค้า ปัญหาเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบการต้องพัฒนาความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมเพื่อการใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ

จากข้อสรุปข้างต้นจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและปฏิบัติ ดังนี้

๑. การนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มผลิตภาพในกระบวนการผลิตมากยิ่งขึ้น เพื่อทดแทนจำนวนแรงงานที่มี ค่าแรงที่สูงขึ้น
๒. การเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพแรงงานที่มีอยู่
๓. การสร้าง Brand Loyalty
๔. การสร้างความแตกต่างที่โดดเด่นของผลิตภัณฑ์โดยเน้นความเป็นผลิตภัณฑ์สีเขียว
๕. การปรับปรุงกฎระเบียบของประเทศไทยให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจมากขึ้น

๗. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในพื้นที่ เช่น ร่วมพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนกับสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุนสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า/เด็กพิเศษ และสร้างศูนย์การเรียนรู้ในจังหวัดตรัง

๘. จังหวัดควรดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

๙. การศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่น

๑๐. การมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดการสูญเสีย เพิ่มมูลค่า และความหลากหลายสินค้า/วัสดุเหลือใช้

ส่วนยุทธศาสตร์การต่างประเทศของประเทศไทยมีข้อเสนอนโยบายและแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยแสวงหาความร่วมมือกับมิตรประเทศ

๒. ดำเนินการกระชับความร่วมมือในกรอบอาเซียนกับประเทศผู้ผลิตยาง เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความมั่งคั่ง ยั่งยืน

๓. สร้างกลยุทธ์ในการขยายตลาดในต่างประเทศ

จากผลการศึกษาและข้อเสนอแนะข้างต้นจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ของจังหวัดตรัง คือ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ที่มั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ คือ รายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางอุตสาหกรรม และการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น พัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ - ส่งเสริมและพัฒนารูปแบบสินค้าเกษตรที่สำคัญ ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก-ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง(ถ้ามี)	ง-จ
สารบัญภาพ (ถ้ามี)	ฉ
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	๑-๓๐
๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่	๓๑-๕๐
ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่	๕๑
๒.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑	๕๑
๒.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒	๕๑
๒.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษากับประเด็นยุทธศาสตร์	๕๖
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๕๙
๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา	๕๙
๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๖๑
บรรณานุกรม	๖๓
ภาคผนวก	๖๔
๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา	๖๔
๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม	๖๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑	แสดงจำนวนประชากรจังหวัดตรัง ๕
๒	ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี ๒๕๕๘ ๗
๓	ข้อมูลยางพาราของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘ ๘
๔	ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘ ๙
๕	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตรังประจำปี ๒๕๕๘ ๑๐
๖	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘ ๑๐
๗	วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามพื้นที่จังหวัดตรัง ๑๑
๘	สหกรณ์ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ๑๒
๙	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนแรงงาน ชาย-หญิง ๑๒
๑๐	จำนวนโรงงานจำแนกตามรายอำเภอปี ๒๕๕๘ ๑๓
๑๑	ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘ ๑๔
๑๑	(ต่อ) ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิตและจำนวนคนงานของ อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘ ๑๕
๑๒	จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ๑๖
๑๓	จำนวนโรงงานเงินทุนและคนงาน ปี ๒๕๕๘ ๑๗
๑๔	สถิติการส่งออกผ่านด่านศุลกากรกั้นตัง ปี ๒๕๕๘ ๑๘
๑๕	มูลค่าการค้า ณ ด่านศุลกากรกั้นตัง จังหวัดตรัง เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ ๑๙
๑๖	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดตรัง ๒๐
๑๗	จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี๒๕๕๘ ๒๑
๑๘	จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ ๒๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑๙	แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์	๒๗
๒๐	จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษา ปี ๒๕๕๘	๒๘
๒๑	แสดงระดับการศึกษาของประชากร ในจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘	๓๐

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี ๒๕๔๔-๒๕๕๘	๓
๒	แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ	๒๔
๓	จำนวนผู้ทำงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรัง	๒๔
๔	แสดงการเปรียบเทียบอาชีพที่มีผู้ทำงานอยู่มากที่สุด ๕ อันดับแรก ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ของจังหวัดตรัง	๒๕
๕	สัดส่วนของผู้ทำงานจำแนกตามระดับการศึกษาของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘	๒๖
๖	แสดงที่ตั้งบริษัท แพลนกรีเอชั่นส์ จำกัด	๓๔
๗	แผนที่โรงงานในกลุ่มตรังน้ำมันปาล์ม	๔๕
๘	บ่อหมักก๊าซมีเทน	๔๙
๙	เครื่องกรองก๊าซที่ไม่ต้องการออก	๔๙

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ จังหวัดตรัง

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ตรังเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย ฝั่งตะวันตกติดกับทะเลอันดามันแห่งมหาสมุทรอินเดีย มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๔,๙๑๗.๕๑๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๐๐๘,๔๐๐ ไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๔ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๓๓ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางสายเพชรเกษม ๘๒๘ กิโลเมตร มีพื้นที่ฝั่งทะเลตลอดแนวเขตจังหวัดยาว ๑๑๙ กิโลเมตร ประกอบไปด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน ๔๖ เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ เช่น เกาะลิบง ซึ่งเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เกาะมุก เกาะกระดาน เป็นต้น โดยมีอาณาเขตติดต่อจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและ

จังหวัดกระบี่

ทิศใต้ ติดกับจังหวัดสตูลและทะเลอันดามัน

มหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดพัทลุง (มีเทือกเขาบรรทัด
กั้นอาณาเขต)

ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดกระบี่และทะเลอันดามัน
มหาสมุทรอินเดีย

๑.๑.๒ ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะเป็นเนินสูงต่ำ สลับด้วยภูเขาใหญ่เล็กกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบเรียบมีจำนวนน้อยซึ่งใช้เพาะปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดยาวจากเหนือจรดใต้ และเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่จังหวัด สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้นสำหรับพื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเลมีป่าชายหาดที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล จังหวัดตรังตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีอากาศร้อน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงตลอดปี มีฝนตกชุกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ภาคเหนือและภาคกลางมีอากาศหนาวและแห้งแล้ง ส่วนภาคใต้ตอนบนจะมีฝนตกชุก เพราะมรสุมได้พัดผ่านอ่าวไทย สำหรับตรังอยู่ทางฝั่งตะวันตกได้รับอิทธิพลของลมนี้เพียงเล็กน้อยจึงมีฝนตกเพียงเล็กน้อย ส่วนมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้จังหวัดตรังซึ่งตั้งอยู่ในด้านรับลมมีฝนตกชุก จังหวัดตรังมี ๒ ฤดูกาล คือ

๑.๑) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยฤดูฝนช่วงแรกจะมีฝนตกสม่ำเสมอในปริมาณ ๑๑๘.๗ - ๗๓๐.๒ มิลลิเมตรต่อเดือน และฤดูฝนช่วงหลังจะมีปริมาณฝนค่อนข้างน้อย

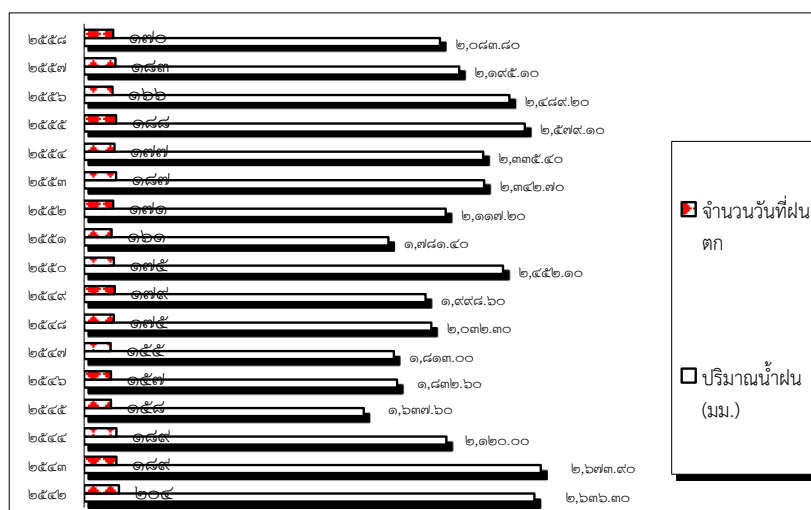
๑.๒) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม โดยได้รับอิทธิพลของลมมรสุมจากแถบเส้นศูนย์สูตรในช่วงเปลี่ยนฤดูกาล

๒) ลักษณะอากาศทั่วไป จังหวัดตรังอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล ๒ ชนิด คือ

๒.๑) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม

๒.๒) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม

๓) อุณหภูมิของอากาศ ปี ๒๕๕๘ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ๒๗.๖๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี ๓๓.๔๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี ๒๓.๖๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ปี ๒๕๕๘ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๗๙.๔๐% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ยตลอดปี ๘๗.๕๐% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี ๔๔.๒๕% ปริมาณฝนปี ๒๕๕๘ ปริมาณฝนตกตลอดปี ๒,๐๘๓.๘ มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ ๐.๑ มิลลิเมตรขึ้นไป มีทั้งหมด ๑๗๐ วัน

ภาพที่ ๑ แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๕๘

๔) แหล่งน้ำสำคัญ แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีต้นกำเนิดอยู่ในพื้นที่ภูเขาและเทือกเขา ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้นๆ และมีความลาดชันสูง โดยระบายลงสู่ทางด้านทิศตะวันตก มีจำนวนรวมทั้งหมด ๑๘๖ สาย ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญ ๒ สาย คือ

๔.๑) แม่น้ำตรัง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุงและจากเทือกเขาเขตจังหวัดกระบี่ มีความยาวประมาณ ๑๒๓ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ๗ สาย ได้แก่ คลองชี คลองท่าประดู่ คลองกะปาง คลองมวน

คลองยางยวน คลองลำภูรา และคลองนางน้อย แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง ๕ อำเภอ คือ อำเภอรษฎา อำเภอย้ายยอด อำเภอยังวิเศษ อำเภอเมืองตรัง และอำเภอกันตัง แล้วไหลลงทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียที่ปากน้ำกันตัง อำเภอกันตัง

๔.๒) แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล มีความยาวประมาณ ๕๘ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ๗ สาย ได้แก่ คลองปะเหลียน คลองลำแกลง คลองลำปลอก คลองห้วยด้วน คลองลำพิกุล คลองโพรงจระเข้ (คลองไหญ่) และคลองลำชาน แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง ๒ อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาวและอำเภอปะเหลียน แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน

๑.๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดตรังมีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๐๘๘,๔๐๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ๑,๖๕๙,๑๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๒ และพื้นที่ป่าไม้ ๑,๒๙๒,๖๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๕ ของพื้นที่ทั้งภาค โดยพื้นที่ถือครองทางการเกษตรแบ่งได้เป็นพื้นที่เพาะปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ๑,๖๔๗,๐๑๘ ไร่ ส่วนใหญ่ใช้เพาะปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลจำพวกทุเรียน มังคุด และเงาะ ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่นา ๑๒,๑๗๐ ไร่ นอกจากนี้ เป็นที่อยู่อาศัย พืชไร่สวนผักและไม้ดอก พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ และที่รกร้าง ๑๓๖,๕๘๐ ไร่

๑.๑.๕ ประชากรและความหนาแน่นของประชากร

จำนวนประชากรจังหวัดตรัง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีจำนวน ๖๔๐,๗๙๓ คน ชาย ๓๑๓,๘๘๙ คน หญิง ๓๒๖,๘๙๔ คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๐,๖๔๗ ครัวเรือน ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก อัตราความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ ๑๓๐.๓๑ คน ต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรจังหวัดตรัง

อำเภอ	ระยะทาง (กม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	อบต.	จำนวนตำบล	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน	ราษฎรชาย	ราษฎรหญิง	รวมราษฎร
เมืองตรัง	-	๕๓๓.๘๗๓	๑๒	๑๕	๔	๑๒๑	๖๒,๒๙๓	๗๔,๓๗๕	๘๑,๔๕๓	๑๕๕,๘๒๘
กันตัง	๒๔	๖๐๙.๖๓๕	๑๓	๑๔	๑	๘๓	๒๗,๐๔๔	๔๓,๒๓๙	๔๓,๖๔๕	๘๖,๘๘๔
ย่านตาขาว	๒๒	๔๓๑.๐๕๗	๖	๘	๓	๖๗	๒๐,๓๒๖	๓๑,๔๐๗	๓๒,๙๙๗	๖๔,๔๐๔
ปะเหลียน	๔๔	๙๗๓.๑๓๐	๙	๑๐	๓	๘๖	๒๑,๘๒๑	๓๓,๑๔๘	๓๔,๒๐๘	๖๗,๓๕๖
สิเกา	๓๓	๕๒๓.๙๘๓	๔	๕	๓	๔๐	๑๓,๑๘๐	๑๙,๐๖๔	๑๘,๗๕๖	๓๗,๘๒๐
ห้วยยอด	๒๘	๗๔๗.๒๗๔	๑๔	๑๖	๕	๑๓๓	๓๒,๑๖๗	๔๖,๖๗๙	๔๗,๙๔๗	๙๔,๖๒๖
วังวิเศษ	๖๐	๔๗๗.๑๒๕	๕	๕	๑	๖๘	๑๔,๖๒๘	๒๑,๖๐๗	๒๑,๙๐๖	๔๓,๕๓๓
นาโยง	๑๒	๑๖๕.๐๑๗	๖	๖	๑	๕๓	๑๔,๐๖๘	๒๑,๕๒๘	๒๒,๙๔๖	๔๔,๔๗๔
รัฐา	๕๗	๒๓๒.๔๒๕	๕	๕	๑	๕๐	๑๐,๕๗๖	๑๔,๔๑๐	๑๔,๗๒๗	๒๙,๑๓๗
หาดสำราญ	๕๙	๒๒๔.๐๐๐	๓	๓	-	๒๒	๔,๕๔๔	๘,๔๕๒	๘,๓๐๙	๑๖,๗๕๑
รวม	-	๔,๙๑๗.๕๑๙	๗๗	๘๗	๒๒	๗๒๓	๒๒๐,๖๔๗	๓๑๓,๘๘๙	๓๒๖,๘๙๔	๖๔๐,๗๙๓

ที่มา : ที่ทำการปกครอง จังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๑.๑.๖ โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม

๑) การสื่อสารโทรคมนาคม จังหวัดตรังมีชุมสายโทรศัพท์ที่เป็นโครงข่ายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดตรัง จำนวน ๑๒๖ ชุมสาย ๔๐,๖๘๘ เลขหมาย

๒) การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีและการใช้อินเทอร์เน็ต

ปี ๒๕๕๘ ประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไปจำนวน ๕๖๗,๙๘๓ คน การใช้คอมพิวเตอร์ ๑๗๐,๔๗๗ คน มีการใช้อินเทอร์เน็ต ๑๘๘,๒๐๕ คน

๓) ด้านการคมนาคม

การคมนาคมขนส่งในจังหวัดตรังสามารถเดินทางหรือขนส่งสินค้าได้ ๔ เส้นทาง คือ

๓.๑) การคมนาคมทางบก

๓.๑.๑) ทางรถยนต์ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) เป็นถนนสายหลักในการคมนาคมขนส่งทางบก นอกจากนั้น ยังมีถนนเชื่อมโยงจากจังหวัดไปอำเภอต่างๆ สามารถเดินทางติดต่อกันได้สะดวกทุกฤดูกาล โดยมีสายทางทั้งหมด ๗๕ สายทาง

๓.๑.๒) ทางรถไฟ มีบริการรถไฟ ๒ ขบวน คือ ขบวนรถเร็ว กันตัง-กรุงเทพฯ ทุกวันๆ ละ ๑ ขบวน และขบวนรถด่วน ตรัง-กรุงเทพฯ ทุกวันๆ ละ ๑ ขบวน

๓.๒) การคมนาคมทางอากาศ ท่าอากาศยานตรัง มีบริการสายการบิน ๒ สายการบิน คือ สายการบินนกแอร์ ทำการบินวันละ ๓ เที่ยวบิน และสายการบิน Air Asia ให้บริการวันละ ๒ เที่ยวบิน ในเส้นทาง ตรัง-ดอนเมือง ทุกวัน

๓.๓) การคมนาคมทางน้ำ

๓.๓.๑) จังหวัดตรังมีท่าเรือพาณิชย์จำนวน ๕ ท่า คือ

๓.๓.๑.๑) ท่าเทียบเรือกันตัง ขนาดไม่เกิน ๒๐ ตันกรอส ที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์/เรือลำเลียงสินค้า

๓.๓.๑.๒) ท่าเทียบเรือแสงทองขนส่งภาคใต้ เป็นท่าเทียบเรือขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส ที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลบางเป่า อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ท่าเทียบเรือสินค้าประเภทเทกอง/เรือลำเลียงสินค้า

๓.๓.๑.๓) ท่าเทียบเรือตรังฮาเบอร์ ท่าเทียบเรือขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอสที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งสินค้าประเภทเทกอง/เรือลำเลียงสินค้าขนาด ๑,๕๐๐ ตันกรอส

๓.๓.๑.๔) ท่าเทียบเรือยูโสบ ขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง จังหวัดตรังขนส่งสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์ / เรือลำเลียงสินค้า ขนาด ๑,๕๐๐-๒,๕๐๐ ตันกรอส

๓.๓.๑.๕) ท่าเทียบเรือนาเกลือ กว้าง ๒๙.๐๐ เมตร ยาว ๑๘๕ เมตร ที่ตั้ง บริเวณแม่น้ำตรัง หมู่ที่ ๒ ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งทางทะเลในพื้นที่โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย (IMT-GT) โครงการร่วมมือเศรษฐกิจอนุทวีป ระหว่าง บังคลาเทศ -อินเดีย - พม่า - ศรีลังกา - ไทย

๓.๓.๒) จังหวัดตรังมีท่าเรือท่องเที่ยวจำนวน ๔ ท่า คือ

๓.๓.๒.๑) ท่าเทียบเรือปากเมง บริเวณอุทยานแห่งชาติ
หาดเจ้าไหม ตำบลไม้ฝาดอำเภอสิเกา จังหวัดตรัง

๓.๓.๒.๒) ท่าเทียบเรือควนตุงกู บริเวณบ้านควนตุงกู
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลากับจักรยาวและเรือประมงพื้นบ้าน
วิ่งระหว่างท่าเรือควนตุงกูกับเกาะมุก

๓.๓.๒.๓) ท่าเทียบเรือทุ่งคลองสน บริเวณหมู่ที่ ๒ ตำบล
บ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นบรรทุกสินค้าเฟลากับจักรยาวและเรือโดยสารขนาดใหญ่

๓.๓.๒.๔) ท่าเทียบเรือเกาะสุกร บริเวณหมู่ที่ ๒ ตำบล
บ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลากับจักรยาวและเรือประมง
พื้นบ้าน - ท่าเรือประมงเข้า-ออก มีจำนวน ๓๔ ท่า/แพปลา

๑.๑.๗ การเกษตรและปศุสัตว์ที่สำคัญ

๑) การเกษตร

๑.๑) พื้นที่ทำการเกษตรจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีพื้นที่ทั้งหมด
จำนวน ๓,๐๘๘,๓๙๙.๓๗๕ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๖๕๙,๑๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๒
ของพื้นที่ครุฑเรือนประชากรทั้งหมด จำนวน ๑๗๓,๗๖๔ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร จำนวน
๙๗,๔๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๗ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด คือ ห้วยยอด
รองลงมาคือ วังวิเศษ ปะเหลียน และอำเภอเมืองตรัง ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)
๑	เมืองตรัง	๒๒๑,๗๗๑	๓๗,๗๓๕	๑๖,๘๖๙
๒	กันตัง	๑๗๒,๒๒๗	๒๓,๔๙๑	๑๒,๑๐๙
๓	ย่านตาขาว	๑๖๕,๕๕๕	๒๔,๐๖๐	๑๐,๖๐๘
๔	ปะเหลียน	๒๔๐,๑๕๔	๑๗,๙๘๐	๑๑,๓๓๔
๕	สิเกา	๑๔๒,๘๗๓	๑๔,๐๙๖	๕,๘๓๖
๖	ห้วยยอด	๒๖๑,๗๘๗	๒๓,๒๒๕	๑๕,๐๘๗
๗	วังวิเศษ	๒๔๑,๐๖๓	๙,๗๓๘	๗,๔๑๕
๘	นาโยง	๙๓,๙๕๕	๑๓,๐๔๗	๗,๑๐๔
๙	รัชฎา	๗๑,๓๓๓	๖,๔๑๖	๕,๒๒๙
๑๐	หาดสำราญ	๔๘,๔๗๐	๓,๙๗๖	๓,๐๙๐
รวม		๑,๖๕๙,๑๘๘	๑๗๓,๗๖๔	๙๗,๖๘๓

ที่มา :สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๑.๒) ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด มูลค่าการผลิตส่วนใหญ่ของสาขาเกษตรกรรมมาจากพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ข้อมูลยางพาราจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๘ สรุปดังนี้

๑) จำนวนครัวเรือนปลูกยางพารา	จำนวน ๖๗,๔๒๗ ครัวเรือน
๒) พื้นที่ปลูกยางพารา	จำนวน ๑,๕๖๐,๕๐๗ ไร่
๓) เนื้อที่เก็บเกี่ยว	จำนวน ๑,๒๓๓,๓๙๖ ไร่
๔) ผลผลิตยางพารา	จำนวน ๓๑๙,๕๖๓ ตัน

ตารางที่ ๓ ข้อมูลยางพาราของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๑	เมืองตรัง	๘,๗๕๖	๑๖๖,๕๖๙	๑๓๐,๗๔๐	๓๕,๐๓๘
๒	กันตัง	๗,๙๓๗	๑๔๓,๒๙๕	๑๒๙,๑๙๙	๓๓,๗๒๑
๓	ย่านตาขาว	๗,๙๕๒	๑๔๙,๕๐๕	๙๙,๒๙๑	๒๖,๙๐๘
๔	ปะเหลียน	๑๐,๒๙๒	๒๘๑,๗๐๙	๒๓๑,๖๗๒	๕๘,๖๑๓
๕	สิเกา	๔,๔๐๓	๑๘๘,๒๖๙	๑๒๑,๕๙๙	๓๒,๕๘๙
๖	ห้วยยอด	๑๐,๗๑๑	๒๑๕,๕๐๙	๑๘๙,๘๑๗	๔๙,๑๖๓
๗	วังวิเศษ	๖,๕๐๗	๒๐๙,๒๐๑	๑๕๙,๐๗๔	๔๑,๙๙๖
๘	นาโยง	๔,๘๘๙	๘๐,๕๗๔	๖๖,๑๐๘	๑๕,๘๐๐
๙	รัชฎา	๓,๗๔๖	๘๑,๙๘๙	๖๘,๗๓๗	๑๗,๑๑๖
๑๐	หาดสำราญ	๒,๒๓๔	๔๓,๘๘๗	๓๗,๑๕๙	๘,๖๒๑
รวม		๖๗,๔๒๗	๑,๕๖๐,๕๐๗	๑,๒๓๓,๓๙๖	๓๑๙,๕๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง

๑.๓) ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกไม่มากนักแต่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูง ข้อมูลปาล์มน้ำมันจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๘ สรุปดังนี้

๑) จำนวนครัวเรือนปลูกปาล์มน้ำมัน	จำนวน ๗,๙๖๐ ครัวเรือน
๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน	จำนวน ๑๖๕,๒๒๕ ไร่
๓) เนื้อที่เก็บเกี่ยว	จำนวน ๑๓๔,๗๗๑ ไร่
๔) ผลผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน ๓๓๑,๒๐๗ ตัน

ตารางที่ ๔ ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๑	เมืองตรัง	๗๐๐	๑๑,๕๒๙	๘,๕๙๔	๒๗,๘๗๐
๒	กันตัง	๑,๒๐๒	๒๑,๒๘๗	๑๖,๗๕๐	๕๖,๑๘๐
๓	ย่านตาขาว	๖๐๕	๗,๕๒๐	๔,๙๓๒	๑๖,๒๔๖
๔	ปะเหลียน	๕๒๘	๙,๙๐๗	๗,๙๓๐	๒๖,๓๓๖
๕	สิเกา	๑,๔๑๕	๔๔,๐๗๔	๓๙,๗๑๓	๑๓,๗๘๐
๖	ห้วยยอด	๑,๑๑๙	๑๘,๒๓๐	๑๖,๓๕๐	๕๔,๙๓๖
๗	วังวิเศษ	๑,๓๔๗	๓๕,๓๕๘	๒๙,๗๓๐	๑๐๐,๗๘๕
๘	นาโยง	๑๗๗	๒,๓๒๖	๒,๐๘๑	๗,๐๕๗
๙	รัชฎา	๒๒๒	๙,๓๕๙	๕,๔๗๓	๑๗,๙๖๘
๑๐	หาดสำราญ	๖๔๕	๕,๖๓๕	๓,๒๑๘	๑๐,๐๕๐
รวม		๗,๙๖๐	๑๖๕,๒๒๕	๑๓๔,๗๗๑	๓๓๑,๒๐๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง

๑.๔) พืชเศรษฐกิจอื่นๆ ที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ ไม้ผล เงาะ ทุเรียน มังคุด และลองกอง ซึ่งมีพื้นที่ปลูกไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นสวนหลังบ้าน และมีแนวโน้มลดลงเพราะมีราคาไม่แน่นอน พื้นที่ปลูกกระจายในทุกอำเภอ สำหรับข้าว ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกหลักใน ๓ อำเภอ คือ ห้วยยอด นาโยง และอำเภอเมือง มีแนวโน้มลดลงเพราะถูกทดแทนโดยพืชเศรษฐกิจอื่นโดยเฉพาะปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตรังประจำปี ๒๕๕๘

ที่	พืช	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
๑	ยางพารา	๖,๗๔๒	๑,๕๖๐,๕๐๗	๑,๒๓๓,๓๙๖	๓๑๙,๕๖๓	๑๒,๗๘๒
๒	ปาล์ม น้ำมัน	๗,๙๘๐	๑๖๕,๒๒๕	๑๓๔,๗๗๑	๓๓๑,๒๐๗	๑,๔๓๒
๓	เงาะ	๓,๔๒๔	๓,๒๙๓	๒,๙๐๖	๒,๓๖๙	๓๓
๔	ทุเรียน	๒,๓๒๕	๒,๗๘๔	๒,๓๒๑	๒,๑๐๑	๑๐๔
๕	มังคุด	๓,๓๘๘	๔,๖๔๑	๓,๓๗๕	๑,๕๒๔	๑๗
๖	ลองกอง	๕,๑๐๖	๖,๔๓๓	๕,๒๕๖	๓,๐๑๘	๔๕
๗	ข้าว	๓๕๙๓	๑๒,๑๗๐	๑๒๑๓๘	๔๙๑๐	๒๔๓

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ชนิด/ชื่อพืช	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล ผลิต (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
๑. ไม้ผล	๑๔,๒๔๓	๑๗,๑๕๑	๑๓,๘๖๐	๙,๐๑๒.๘๙	๙๘๒.๖๓
เงาะ	๓,๔๒๔	๓,๒๙๓	๒,๙๐๖	๒,๓๖๙.๘๙	๘๑๖
ทุเรียน	๒,๓๒๕	๒,๗๘๔	๒,๓๒๑	๒,๑๐๑	๑๐๔.๔๒
มังคุด	๓,๓๘๘	๔,๖๔๑	๓,๓๗๕	๑,๕๒๔	๑๖.๙๔
ลองกอง	๕,๑๐๖	๖,๔๓๓	๕,๒๕๘	๓,๐๑๘	๔๕.๒๗
๒. ข้าวนาปี	๓,๕๙๓	๑๒,๑๗๐	๑๒,๑๓๘	๔,๙๑๐	๒๔๓

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๓) ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน จังหวัดตรังมีวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕๑๑ แห่ง มีสมาชิก

๙,๓๘๐ ราย

ตารางที่ ๗ วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามพื้นที่จังหวัดตรัง

อำเภอ		วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
		จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)	จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)
๑	กันตัง	๖๑	๙๓๕	-	-
๒	นาโยง	๓๕	๕๘๕	-	-
๓	ปะเหลียน	๕๔	๘๑๔	-	-
๔	เมืองตรัง	๘๑	๑,๓๒๑	๑	๔
๕	ย่านตาขาว	๓๙	๑,๒๒๓	-	-
๖	รัชภา	๒๖	๖๑๕	-	-
๗	วังวิเศษ	๙๐	๑,๑๓๕	-	-
๘	สิเกา	๕๗	๑,๖๓๒	๔	๕๔
๙	ห้วยยอด	๕๔	๖๘๓	-	-
๑๐	หาดสำราญ	๑๕	๔๔๖	-	-
	รวมทั้งหมด	๕๑๑	๙,๓๘๐	๕	๕๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง

๔) ข้อมูลสหกรณ์ ปัจจุบันจังหวัดตรังมีสหกรณ์ จำนวน ๗๗ สหกรณ์ มีสมาชิก
รวม ๘๕,๐๐๑ คน

ตารางที่ ๘ สหกรณ์ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร

ประเภทสหกรณ์	แห่ง	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนเรือนหุ้น (ล้านบาท)	ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)
สหกรณ์ภาคการเกษตร				
สหกรณ์การเกษตร	๕๗	๖๕,๖๑๖	๑,๑๘๕.๖๓๐	๕,๘๙๒.๑๕๔
สหกรณ์ประมง	๑	๖๖	๑.๑๓๔	๑.๑๘๖
สหกรณ์นอกภาค การเกษตร				
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๐	๑๖,๑๘๓	๕,๔๐๒.๔๒๕	๑๔,๕๐๔.๙๘๕
สหกรณ์บริการ	๙	๓,๑๓๖	๔๐.๔๖๗	๙๐.๔๕๘
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	-	หยุดดำเนินกิจการ		
รวม	๗๗	๘๕,๐๐๑	๖,๖๒๙.๖๕๖	๒๐,๕๓๔.๑๒๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง

๕) อุตสาหกรรมที่สำคัญ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ขึ้นทะเบียน ทั้งสิ้น ๖๒๕
โรงงาน

ตารางที่ ๙ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนแรงงาน ชาย-หญิง

โรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน		รวม (คน)
			ชาย (คน)	หญิง (คน)	
โรงงานขนาดเล็ก	๔๘๙	๒,๑๖๐,๒๙๙,๗๒๐.๙๙	๒,๔๘๐	๘๙๖	๓,๓๓๖
โรงงานขนาดกลาง	๑๑๑	๓,๖๑๕,๓๘๔,๗๒๔.๐๐	๔,๑๗๕	๓,๙๓๕	๘,๑๑๐
โรงงานขนาดใหญ่	๒๕	๖,๒๘๔,๘๘๑,๙๒๘	๒,๔๘๘	๕,๙๐๕	๘,๓๙๓
รวม	๖๒๕	๑๒,๐๔๙,๕๖๖,๓๗๒.๙๙	๙,๑๔๓	๑๐,๗๓๖	๑๙,๘๗๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงงาน โรงงานขนาดเล็กมีเงินลงทุนน้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท
/โรงงานขนาดกลางมีเงินลงทุนตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาท ถึง ๑๐๐ ล้านบาท /โรงงาน
ขนาดใหญ่มีเงินลงทุนมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๐ จำนวนโรงงานจำแนกตามรายอำเภอปี ๒๕๕๘

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (บาท)	คนงาน		รวม (คน)
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๑.	เมืองตรัง	๒๕๘	๖,๘๒๕,๓๖๒,๕๐๖	๓,๑๑๗	๖,๒๖๘	๙,๓๘๕
๒.	กันตัง	๗๔	๙๑,๑๔๒,๖๖๓	๑,๖๘๗	๒,๑๘๘	๓,๘๗๕
๓.	ย่านตาขาว	๕๑	๖๗๙,๑๕๖,๒๐๙	๙๗๐	๓๔๐	๑,๓๑๐
๔.	ปะเหลียน	๔๐	๓๒๗,๘๙๕,๐๕๗	๓๘๒	๓๐๕	๖๘๗
๕.	สิเกา	๓๖	๒,๐๑๑,๔๓๒,๑๙๕	๘๔๘	๔๙๒	๑,๓๔๐
๖.	ห้วยยอด	๙๑	๑,๖๐๗,๔๓๘,๘๗๕.๙๙	๑,๔๖๑	๖๘๔	๒,๑๔๕
๗.	วังวิเศษ	๓๓	๒๒๘,๘๑๘,๓๑๘	๒๐๔	๑๙๒	๓๙๖
๘.	นาโยง	๒๑	๑๔๔,๑๘๓,๕๐๐	๒๖๔	๑๖๘	๔๓๒
๙.	รัชฎา	๑๙	๑๓๗,๔๘๙,๘๗๕	๒๐๐	๙๓	๒๙๓
๑๐.	หาดสำราญ	๒	๗,๕๗๗,๑๗๔	๑๐	๖	๑๖
รวม		๖๒๕	๑๒,๐๖๐,๔๙๖,๓๗๓	๙,๑๔๓	๑๐,๗๓๖	๑๙,๘๗๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

สืบเนื่องจากจังหวัดตรังมีผลผลิตด้านเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และสัตว์น้ำทะเล ดังนั้น อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดจึงเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตด้านการเกษตรเหล่านี้ และเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นที่กรรมวิธีการผลิตไม่ยุ่งยาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ ๑๑ ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ
อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘

ประเภท อุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)	กำลังการผลิต	
รวม	๑๖๕	๕,๑๘๗,๕๑๘,๓๐๓	๑๒,๐๘๐		
๑. อุตสาหกรรม ยางพารา					
- ยางแผ่นดิบ/ ยางผึ่งแห้ง/ ยางแผ่น รมควัน	๖๘	๓๙๔,๑๑๒,๓๖๒	๑,๔๙๕	๒๒๖,๒๑๐	ตัน/ปี
- น้ำยางข้น/ ยางแท่ง/ ยางสีกิมเครฟ	๑๓	๑,๑๔๙,๙๗๐,๐๐๐	๒,๒๓๒	๕๔๘,๖๑๐	ตัน/ปี
- ยางผสม (Compound Rubber)	๓	๗๔๘,๐๐๕,๕๐๐	๔๐๘	๑๘๑,๐๐๐	ตัน/ปี
๒. อุตสาหกรรม ไม้ยางพารา					
- แปรรูปไม้ ยางพารา/ อัดน้ำยา และอบแห้ง	๔๔	๑,๑๐๙,๑๕๓,๖๒๕	๒,๙๖๖	๑,๖๓๙,๐๓๖	ลบ.ม./ปี
- ผลิต เฟอร์นิเจอร์/ ชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์	๓	๗๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๘๐	- ตู้ โต๊ะ เติียง ๒๐,๐๐๐ - ชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ ๔๔๒,๐๐๐	ชุด/ปี ชิ้น/ปี

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ) ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ
อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘

ประเภท อุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)	กำลังการผลิต	
- ของเล่นเด็ก จากไม้ ยางพารา	๑	๑๓๑,๓๒๐,๐๐๐	๒๐๑	๑,๐๖๐,๐๐๐	ชุด/ปี
- ชิ้นส่วนของ เล่นเด็กจาก ไม้ยางพารา	๕	๒๔,๐๕๗,๕๐๐	๒๐๘	๑๒,๕๖๐,๐๐๐	ชิ้น/ปี
- ผลิตไม้วีเนียร์	๒	๑๑๑,๐๓๖,๐๐๐	๑๐๖	๑,๒๕๘,๗๒๒	ลบ.ม./ปี
๓. อุตสาหกรรม แปรรูปอาหาร ทะเล					
- อาหาร กระป๋อง	๒	๗๓๔,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๕๐	๑๔๔,๐๐๐,๐๐๐	กระป๋อง/ปี
- แปรรูป อาหารทะเล	๑๒	๑,๐๖๒,๙๔๐,๐๐๐	๒,๔๙๒	๑๘,๕๔๓	ตัน/ปี
- ปลาป่น	๖	๑๐๔,๑๑๗,๑๖๕	๔๐๙	๒๕,๕๓๗	ตัน/ปี
๔. อุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน					
- สกัดน้ำมัน ปาล์ม (แบบนิ่ง)	๔	๖๑๒,๐๒๖,๑๘๑	๒๘๐	๑๘๐	ตัน/ชม.
- สกัดน้ำมัน ปาล์ม (แบบย่าง)	๑	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๙	๕,๐๐๐	ตัน/ปี

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง

ตารางที่ ๑๒ จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน (แห่ง)	เงินทุน (บาท)	คนงาน (คน)		รวม (คน)
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๑	ทำผลิตภัณฑ์โลหะ	๑	๒๙๐,๐๐๐	๒	-	๒
๒	สกัดน้ำมันปาล์ม	๔	๖๑๒,๐๒๖,๑๘๑	๒๑๘	๖๒	๒๘๐
๓	แปรรูปไม้ยางพารา อัดน้ำยา อบไม้	๑๐	๖๑๔,๘๐๐,๐๐๐	๑,๐๓๓	๖๔๐	๑,๖๗๓
๔	แปรรูปไม้ยางพารา	๖	๔๒,๒๒๗,๖๒๕	๙๙	๔๒	๑๔๑
๕	ทำวงกบ ประตู ขอบประตู ฯ	๒	๑,๙๐๕,๐๐๐	๔	-	๔
๖	ตัด ขอย แปรรูปไม้	๑๒	๑๖๗,๑๓๓,๐๐๐	๑๕๓	๑๗๔	๓๒๗
๗	ทำเครื่องเรือน วงกบ ประตู หน้าต่าง	๑๗	๓๙,๗๕๗,๙๐๐	๑๐๐	๑๗	๑๑๗
๘	แปรรูปไม้ยางพารา เพื่อทำไม้วี เนียร์	๔	๑๘๒,๙๓๖,๐๐๐	๑๕๒	๕๙	๒๑๑
๙	อัด อบน้ำยา แปรรูปไม้ ยางพารา	๒	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๕๒	๑๕	๖๗
๑๐	แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ ปลูกขึ้นๆ	๑๖	๓๐๐,๙๘๖,๐๐๐	๕๒๒	๒๗๙	๘๐๑
๑๑	ทำลังและเครื่องเรือนจากไม้	๒	๓๓๖,๕๐๐	๒๒	-	๒๒
๑๒	ทำเครื่องเรือนจากไม้	๗	๖๓,๐๙๐,๒๑๙	๑๗๐	๒๕๖	๔๒๖
๑๓	ผลิตไปโอติเซล	๑	๑๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๓	-	๓๓
๑๔	ผลิตพลังงานไฟฟ้า	๒	๘๑,๒๑๗,๗๓๓	๘	-	๘

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง

ความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด ประกอบด้วย

๑) สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

๑.๑) อุตสาหกรรมยาง ประกอบด้วย การผลิตยางเป็นหลัก เช่น ยางแผ่นดิบ/ยางผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน รองลงมา ได้แก่ น้ำยางข้น และยางสีกิมเครฟ/ยางสีกิมบล็อก/ยางผสมตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๑๐๔ โรงงาน เงินลงทุน ๒,๘๔๘.๑๑๕ ล้านบาท คนงาน ๔,๒๘๒ คน

๑.๒) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย การผลิตแปรรูปอาหารเป็นหลัก เช่น อาหารกระป๋อง รองลงมา ได้แก่ น้ำมันปาล์ม และแปรรูปอาหารทะเล ปลา/ปลาหมึก/กุ้ง/ และปลาป่น

ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๘๘ โรงงาน เงินลงทุน ๒,๒๗๕.๖๒๗ ล้านบาท คนงาน ๔,๒๙๓ คน

๑.๓) อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วย การผลิตแปรรูปไม้เป็นหลัก เช่น แปรรูปไม้ยางพารา/อัดน้ำยาและอบแห้ง รองลงมา ได้แก่ เครื่องเรือนจากไม้/เฟอร์นิเจอร์ไม้ และของเล่นเด็กจากไม้ยางพารา ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๕๙ โรงงาน เงินลงทุน ๑,๐๐๗.๓๒๓ ล้านบาท คนงาน ๑,๘๖๔ คน

๒) ภาวะการลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด

ผลจากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน พบว่ามีอัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕๑ จำนวนเงินลงทุนลดลง คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๗๔ และอัตราการจ้างงานลดลง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๗ โดยรายละเอียดความเคลื่อนไหวของภาวะการลงทุนดังกล่าวข้างต้นสามารถจำแนกรายละเอียดตามประเภทอุตสาหกรรมได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ จำนวนโรงงานเงินลงทุนและคนงาน ปี ๒๕๕๘

ประเภทอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
- ทำยางแผ่นผึ่งแห้งและยางแผ่นรมควัน	๑	๕.๘๘๐	๘
- แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ปลูกขึ้นโดยเฉพาะ และไม้ที่ปลูกขึ้น ๑๓ ชนิด ตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อจำหน่าย	๑	๒.๗๔๐	๓๐
- ชุตหรือลอกกรวด ทราฟหรือดิน สำหรับใช้ในงานก่อสร้าง	๑	๕.๗๕๐	๒
รวม	๓	๑๔.๓๗	๔๐

๑.๑.๑๑ มูลค่าการค้าชายแดน

มูลค่าการค้าชายแดน ณ ด้านศุลกากรกันตังในปี ๒๕๕๘ ประเภทสินค้าส่งออก ที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพาราแปรรูป และปูนซีเมนต์เทา สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน เครื่องจักรและเครื่องกล และสายพานระบบลำเลียง

ตารางที่ ๑๔ สถิติการส่งออกผ่านด่านศุลกากรกันตัง ปี ๒๕๕๘

รายการ	น้ำหนัก (KGM)	มูลค่าส่งออก (บาท)
ผลิตภัณฑ์ยางพารา	๑๒๓,๔๑๑,๙๐๕.๐๐	๕,๒๙๓.๒๖
ไม้ยางพาราแปรรูป	๒๑๕,๓๐๔,๔๕๐.๐๐	๓,๑๓๔.๑๕
ปูนซีเมนต์เทา	๕๒๕,๐๙๑,๗๕๐.๐๐	๑,๒๑๘.๘๐
ยางผสมสำเร็จ	๑๒,๒๕๗,๒๘๐.๐๐	๕๖๖.๖๒
แร่ยิบซั่ม	๖๖๖,๙๓๗,๐๐๐.๐๐	๔๒๒.๙๓
โซเดียมเฟอสฟาร์	๖๓,๘๐๐,๐๐๐.๐๐	๗๕.๐๔
ปูนพลาสติก	๘๘,๖๐๖,๐๐๐.๐๐	๕๙.๔๐
แท่นรองยางทำด้วยเหล็ก	๑๕,๕๑๐.๐๐	๐.๖๗
อื่นๆ	๑,๖๙๙,๕๔๔,๒๘๖.๑๖	๑๐,๘๕๖.๕๗
รวม	๓,๓๙๔,๙๖๘,๑๘๑.๑๖	๒๑,๖๒๗.๔๔

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง

ภาวะการส่งออกที่ผ่านด่านศุลกากรกันตัง ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๘๔๗.๑๓๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๓๐๔.๕๘๘ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๖.๑๔ สำหรับดุลการค้า ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ มีดุลการค้า ๗๐๘.๙๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๒๐๙.๒๖๖ เมื่อเทียบกับดุลการค้า ๔๙๙.๖๔๗ ล้านบาท ในเดือนที่ผ่านมา

๑) สินค้าส่งออก มูลค่าสินค้าส่งออก ๗๗๘.๐๒๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๒๕๖.๙๒๗ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๙.๓๐๔ สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางแปรรูป ยางผสมสำเร็จ และแร่ยิบซั่ม

๒) สินค้านำเข้า มูลค่าสินค้านำเข้า ๖๙.๑๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๔๗.๖๖๑ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒๒.๑๙ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน ไยแก้ว แกนหลักยึดใบค้อนเครื่องบดไม้สับ แกนหลักยึดใบค้อน เครื่องบดไม้สับ และสายพานลำเลียง เป็นต้น

ตารางที่ ๑๕ มูลค่าการค้า ณ ด่านศุลกากรกันตัง จังหวัดตรัง เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)		การเปลี่ยนแปลง	
	มิถุนายน	กรกฎาคม	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ
มูลค่าการค้ารวม	๕๔๒.๕๔๙	๘๔๗.๑๓๗	๓๐๔.๕๘๘	๕๖.๑๔
มูลค่าการส่งออก	๕๒๑.๐๙๘	๗๗๘.๐๒๕	๒๕๖.๙๒๗	๔๙.๓๐
มูลค่าการนำเข้า	๒๑.๔๕๑	๖๙.๑๑๒	๔๗.๖๖๑	๒๒๒.๑๙
ดุลการค้า	๔๙๙.๖๔๗	๗๐๘.๙๑๓	๒๐๙.๒๖๖	๔๑.๘๘

๑.๑.๑๒ ด้านเศรษฐกิจ

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่าเท่ากับ ๖๓,๖๗๘ ล้านบาท เศรษฐกิจของจังหวัดตรังมีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ ๗ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

๒) ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่า ๑๐๓,๒๒๐ บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ ๘ ของภาคใต้ ลำดับ ๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และลำดับ ๓๓ ของประเทศ

๓) เศรษฐกิจภาพรวม มูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๗ ขึ้นกับภาคการเกษตรเป็นหลัก โดยภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๒,๘๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๑ และการผลิตนอกภาคเกษตรมูลค่า ๔๐,๘๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๑๘ สาขาการผลิตที่เป็นมูลค่าเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดจำนวน ๕ สาขา ตามลำดับ ได้แก่

๓.๑) สาขาเกษตรกรรม มูลค่า ๑๗,๗๙๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙๕

๓.๒) สาขาอุตสาหกรรม มูลค่า ๘,๖๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๓

๓.๓) สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน มูลค่า ๗,๒๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๗

๓.๔) สาขาการศึกษา มูลค่า ๕,๔๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๒

๓.๕) สาขาการประมง มูลค่า ๕,๐๐๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๗

ตารางที่ ๑๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิตจังหวัดตรัง

สาขาการผลิต	๒๕๕๗
ภาคเกษตร	๒๒,๘๐๕
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	๑๗,๗๙๖
การประมง	๕,๐๐๙
ภาคนอกเกษตร	๔๐,๘๗๒
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๐๕
อุตสาหกรรม	๘,๖๘๔
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๑,๒๑๐
การก่อสร้าง	๑,๙๓๖
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและครัวเรือน	๗,๒๙๙
โรงแรมและภัตตาคาร	๘๙๘
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	๔,๒๖๖
ตัวกลางทางการเงิน	๓,๗๘๓
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	๑,๙๑๖

การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาค บังคับ	๒,๔๔๔
การศึกษา	๕,๔๘๕
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๒,๐๔๓
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	๕๙๒
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๑๑๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๖๓,๖๗๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๑๐๓,๒๒๐
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๖๑๗

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๑.๑๓ ด้านสังคมคุณภาพชีวิตและความมั่นคง

๑) แรงงาน และการมีงานทำ

๑.๑) สถานภาพแรงงานปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๙๖,๐๙๔ คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๓๘๔,๗๑๓ คน ผู้มีงานทำ ๓๘๒,๑๗๗ คน ผู้ว่างงาน ๒,๕๓๖ คน และเป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน ๑๑๑,๓๘๑ คน มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ ๐.๗

๑.๒) สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน ร้อยละ ๑๗.๒๖

ตารางที่ ๑๗ จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี ๒๕๕๘

สถานภาพแรงงาน	ไตรมาสที่ ๑
รวม	
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๔๙๖,๐๙๔
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๘๔,๗๑๓
ผู้มีงานทำ	๓๘๒,๑๗๗
ผู้ว่างงาน	๒,๕๓๖
ผู้ที่รอฤดูกาล	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๑๑๑,๓๘๑
ชาย	
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๒๓๘,๑๘๕
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๙๘,๗๐๔
ผู้มีงานทำ	๑๙๗,๐๒๐
ผู้ว่างงาน	๑,๖๘๔
ผู้ที่รอฤดูกาล	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๓๙,๔๘๑

หญิง	
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๒๕๗,๙๐๙
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๘๖,๐๐๙
ผู้มีงานทำ	๑๘๕,๑๕๗
ผู้ว่างงาน	๘๕๒
ผู้ที่รอฤดูกาล	-
ผู้นอกกำลังแรงงาน	๗๑,๙๐๐

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๑.๓) ตำแหน่งงานว่าง เมื่อจำแนกตำแหน่งงานว่างตามอาชีพ ในปี ๒๕๕๘ พบว่า สาขาอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด จำนวน ๑,๔๓๘ อัตรา (ร้อยละ ๓๑.๖๑) รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จำนวน ๑,๐๓๐ อัตรา (ร้อยละ ๒๒.๖๔) และช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘๗๘ อัตรา (ร้อยละ ๒๑.๕๐) ตามลำดับ

๑.๔) ในด้านผู้หางาน ส่วนใหญ่ลงทะเบียนสมัครงานในสาขาเสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน มากที่สุด จำนวน ๑,๒๓๓ คน (ร้อยละ ๓๓.๓๖) รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า จำนวน ๑,๑๙๑ คน (ร้อยละ ๓๒.๒๒) ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตร และการประมง จำนวน ๓๗๕ คน (ร้อยละ ๑๐.๑๕) ตามลำดับ

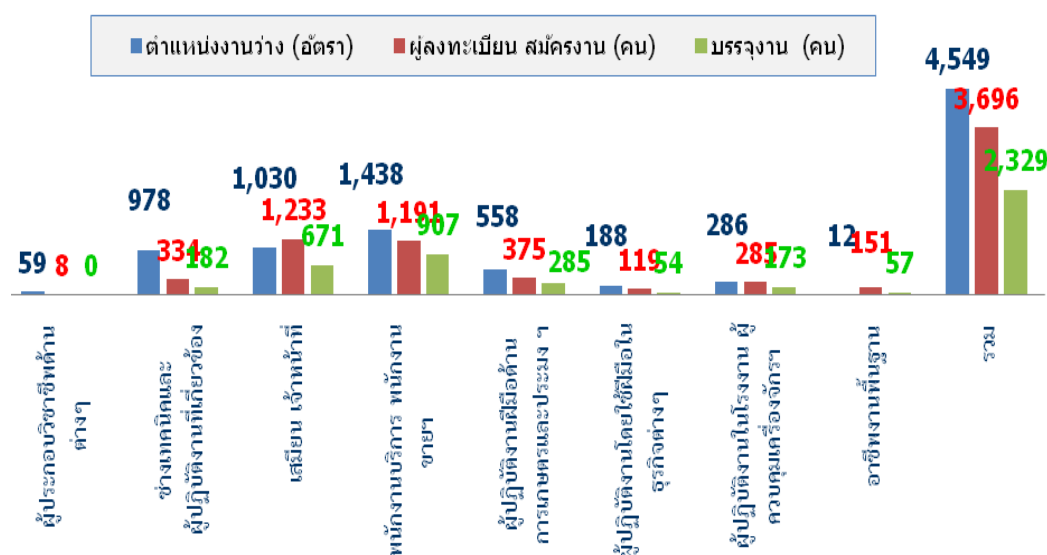
๑.๕) ส่วนการบรรจุนาน พบว่าพนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า ได้รับการบรรจุนานมากที่สุดจำนวน ๙๐๗ คน (ร้อยละ ๓๘.๙๔) รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จำนวน ๖๗๑ คน (ร้อยละ ๒๘.๘๑) และผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและการประมง จำนวน ๒๘๕ คน (ร้อยละ ๑๒.๒๔) ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าตำแหน่งงานและผู้ได้รับการบรรจุนานในกลุ่ม พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้าในร้านค้าและตลาด และเสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จะมีความสอดคล้องกัน ทั้งความต้องการของนายจ้างและผู้ได้รับการบรรจุนาน ซึ่งอยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกันมากที่สุด

ตารางที่ ๑๘ จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ

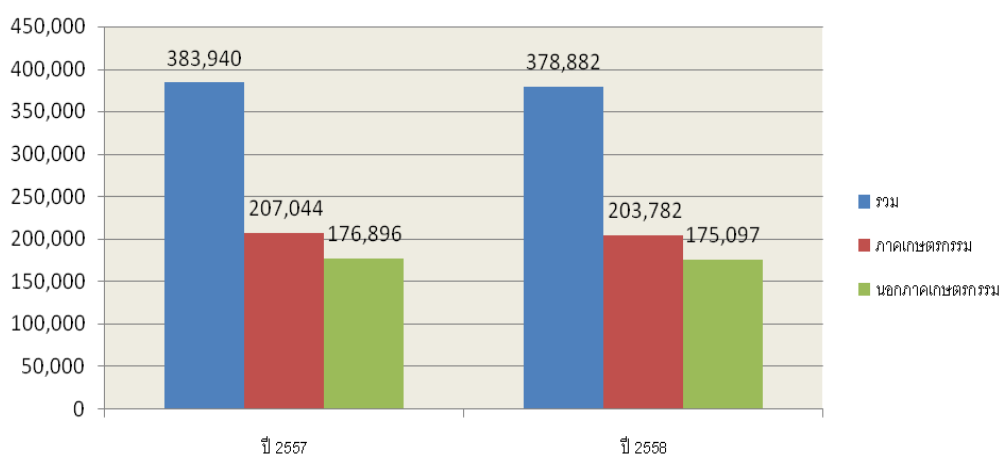
ประเภทอาชีพ	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียน สมัครงาน (คน)	บรรจุ งาน (คน)
ผู้บัญญัติกฎหมายฯ	๐	๐	๐
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	๕๙	๘	๐
ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๙๗๕	๓๓๔	๑๘๒
เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน	๑,๐๓๐	๑,๒๓๓	๖๗๑
พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า	๑,๔๓๘	๑,๑๙๑	๙๐๗
ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมงฯ	๕๕๘	๓๗๕	๒๘๕
ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๑๘๘	๑๑๙	๕๔
ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๒๘๖	๒๘๕	๑๗๓
อาชีพงานพื้นฐาน	๑๒	๑๕๑	๕๗
รวม	๔,๕๔๖	๓,๖๙๒	๒,๓๒๙

ที่มา :สำนักงานจัดหางานจังหวัดตรัง

ภาพที่ ๒ แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ

๑.๖) ผู้มีงานทำจำแนกรายอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณาถึงประเภทอุตสาหกรรมของผู้มีงานทำพบว่า มีผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรม โดยเฉลี่ยมีจำนวน ๒๐๓,๗๘๕ คน (ร้อยละ ๕๓.๗๙ ของผู้มีงานทำทั้งหมด) และนอกภาคเกษตรกรรมโดยเฉลี่ยมีจำนวน ๑๗๕,๐๙๗ คน (ร้อยละ ๔๖.๒๑ ของผู้มีงานทำทั้งหมด)

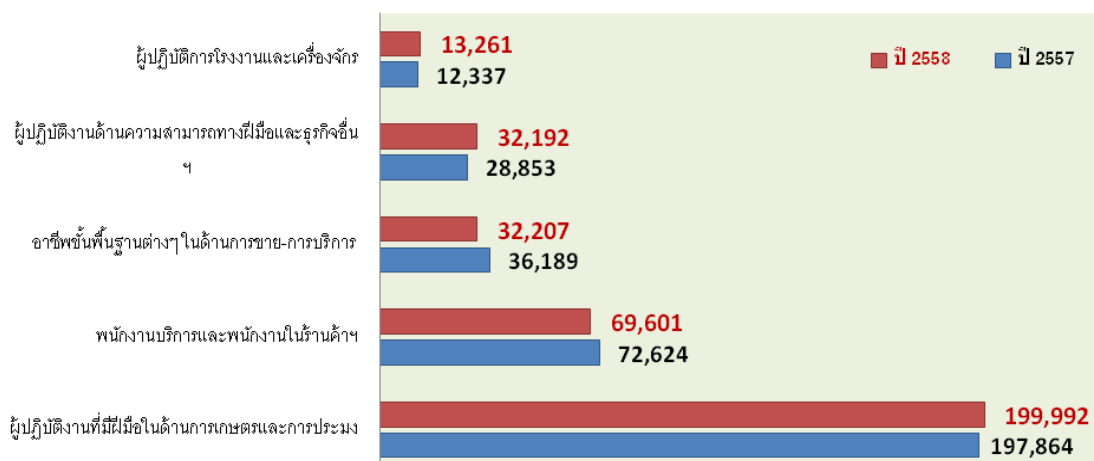

ภาพที่ ๓ จำนวนผู้ทำงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรัง

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายสาขาย่อย พบว่าสาขาที่มีผู้ทำงานมากที่สุดโดยเฉลี่ย ได้แก่ เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ การประมง มีจำนวน ๒๐๓,๗๘๕ คน (ร้อยละ ๕๓.๗๙ ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ มีจำนวน ๕๖,๐๒๖ คน (ร้อยละ ๑๔.๗๙) และสาขาการโรงแรมและอาหาร มีจำนวน ๒๒,๐๕๗ คน (ร้อยละ ๕.๘๒) ตามลำดับ

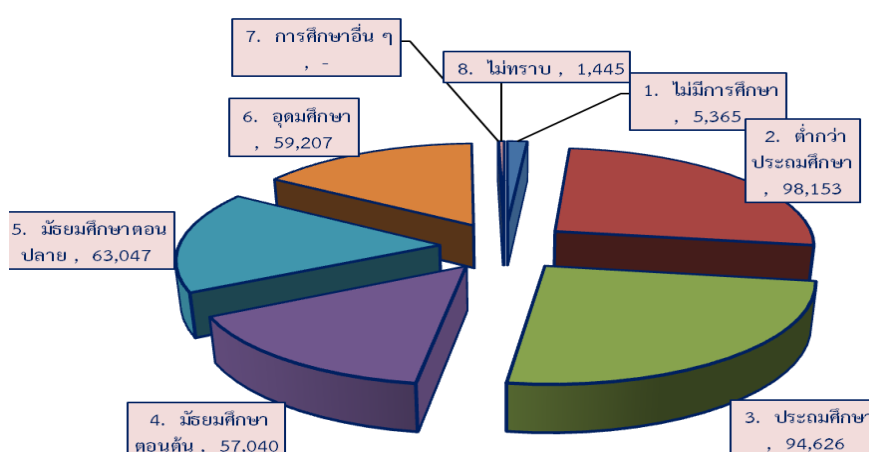
๑.๗) ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี ๒๕๕๘ ผู้มีงานทำของจังหวัดตรัง เมื่อจำแนกตามอาชีพ อาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือ ด้านการเกษตรและการประมง มีจำนวน ๑๙๙,๙๙๒ คน (ร้อยละ ๕๒.๗๘) รองลงมา อาชีพพนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้าและตลาด มีจำนวน ๖๙,๖๐๑ คน (ร้อยละ ๑๘.๓๗) อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ มีจำนวน ๓๒,๒๐๗ คน (ร้อยละ ๘.๕๐) ผู้ปฏิบัติงาน ด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีจำนวน ๓๒,๑๙๒ คน (ร้อยละ ๘.๕๐) และอาชีพปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ มีจำนวน ๑๓,๒๖๑ คน (ร้อยละ ๓.๕๐) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการทำงานในสาขาอาชีพกับปีที่ผ่านมา พบว่าอาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ มีอัตราการทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ ๕๑.๙๖ (เพิ่มขึ้นจำนวน ๑,๙๗๑ คน) สำหรับอาชีพที่มีอัตราการทำงานในสาขาอาชีพลดลงมากที่สุด พบว่าผู้ประกอบการวิชาชีพเทคนิคต่างๆ มีอัตราการทำงานลดลงร้อยละ ๒๖.๕๔ (จำนวน ๒,๘๒๘ คน)

ภาพที่ ๔ แสดงการเปรียบเทียบอาชีพที่มีผู้ทำงานอยู่มากที่สุด ๕ อันดับแรก ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ของ จังหวัดตรัง

๑.๘) ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้มีงานทำในจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘ พบว่าเป็นเป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน ๙๘,๑๕๓ คน (ร้อยละ ๒๕.๙๑) รองลงมา เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๙๔,๖๒๔ คน (ร้อยละ ๒๔.๙๘) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๖๓,๐๔๗ คน (ร้อยละ ๑๖.๖๔) ระดับระดับอุดมศึกษา จำนวน ๕๙,๒๐๗ คน (ร้อยละ ๑๕.๖๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๕๗,๐๔๐ คน (ร้อยละ ๑๕.๐๕) ผู้มีงานทำที่ไม่มีการศึกษา มีจำนวน ๕,๓๖๕ คน (ร้อยละ ๑.๔๒) และผู้มีงานทำระดับการศึกษาอื่นๆ/ไม่ทราบจำนวน ๑,๔๔๕ คน (ร้อยละ ๐.๓๘) ตามลำดับ

(ที่มา :สำนักงานแรงงานจังหวัดตรัง)

ภาพที่ ๕ สัดส่วนของผู้ทำงานจำแนกตามระดับการศึกษาของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘

๒) ความยากจนและหนี้สินครัวเรือน ของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘ สรุป ดังนี้

๒.๑) เส้นความยากจน (ด้านรายจ่าย) มีมูลค่า ๒,๗๓๓ บาท/คน/เดือน

๒.๒) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน มีมูลค่า ๒๓,๓๐๙ บาท

๒.๓) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน มีมูลค่า ๑๙,๗๙๕ บาท

๒.๔) จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีมูลค่า ๑๓๑,๘๗๓ บาท

๒.๕) ข้อมูลจากรายงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตรังในเขตชนบท จากการเก็บข้อมูล ปี ๒๕๕๘ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง ซึ่งจัดเก็บครัวเรือนในเขตพื้นที่ชนบทของจังหวัดตรังจำนวน ๑๓๓,๕๙๒ ครัวเรือน , ๗๑๖ หมู่บ้าน, ๘๕ ตำบล, ๑๐ อำเภอ พบว่าจังหวัดตรังมีครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท /คน/ปี กระจายอยู่ใน ๗ อำเภอ จำนวน ๒๕๓ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนในเขตชนบท จำนวน ๓๘ ครัวเรือน และในเขตเมือง จำนวน ๒๑๕ ครัวเรือน ดังนี้

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์		ร้อยละ
		เขตชนบท	เขตเมือง	
๑	เมืองตรัง	-	๑๒๔	๔๙.๐๑
๒	ย่านตาขาว	-	๖๑	๒๔.๑๑
๓	ปะเหลียน	-	๗	๒.๗๗
๔	สิเกา	๑๐	๑	๔.๓๕
๕	ห้วยยอด	๒๑	๑๙	๑๕.๘๑
๖	นาโยง	๓	๑	๑.๕๘
๗	รัชฎา	๔	๒	๒.๓๗
รวม		๓๘	๒๑๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง

๓) การศึกษา

๓.๑) สำนักงานเขตการศึกษา จังหวัดตรังมีเขตการศึกษา ๓ เขต คือ

๓.๑.๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑
รับผิดชอบพื้นที่ ๕ อำเภอ คือ อำเภอเมืองตรัง อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว อำเภอนาโยง และอำเภอหาดสำราญ

๓.๑.๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒
รับผิดชอบพื้นที่ ๕ อำเภอ คือ อำเภอกันตัง อำเภอห้วยยอด อำเภอสิเกา อำเภอวังวิเศษ และอำเภอรัชฎา

๓.๑.๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓ จังหวัดตรัง/กระบี่

จังหวัดตรังมีสถานศึกษาทุกระดับในปีการศึกษา ๒๕๕๘ รวมจำนวน ๕๒๙ สถานศึกษา การจัดการศึกษาในจังหวัดตรังเป็นไปอย่างกว้างขวางและหลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษาที่ดำเนินการโดยภาครัฐ และมีหน่วยงานอื่นๆ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน รวมถึงประชาชน ตลอดจนกองทุนในหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษา ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าจังหวัดตรังมีการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา

- ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ ๑๕-๕๙ ปี ในปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ๙.๖๐ ปี

- ค่าเฉลี่ย O-NET ม.๓ ปี ๒๕๕๘ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๓๗.๕๘

- ระดับการศึกษาของประชากร ประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับร้อยละ ๔๔.๑๕ มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ ๑๕.๑๕ มัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๑๔.๑๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษาปี ๒๕๕๘

สังกัด	จำนวน สถาน ศึกษา	จัดการศึกษาระดับ						ร้อยละ
		การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	จัดการศึกษานอกระบบ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	การศึกษาพิเศษ	
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓๑๐	๓๐๙					๑	๕๘.๖๐
สำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน	๓๕	๓๒	๓					๖.๖๑
สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา	๗		๗					๑.๓๒
สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	๕			๕				๐.๙๕
กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	๑๕๕							๒๙.๓ ๐
กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา	๒	๑		๑				๐.๓๘
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๒	๒						๐.๓๘
กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล/วิทยาลัย สาธารณสุข	๒			๒				๐.๓๘
สำนักงานพระพุทธศาสนา	๑	๑						๐.๑๙
สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย	๑๐				๑๐			๑.๘๙
รวม	๕๒๙	๓๕๘	๑๐	๘	๑๐	๑๔๒	๑	
		๖๗.๖๘	๑.๘๙	๑.๕๑	๑.๘๙	๒๖.๘๔	๐.๑๙	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑

ตารางที่ ๒๑ แสดงระดับการศึกษาของประชากร ในจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘

ระดับการศึกษา	เพศ					
	ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ	รวม (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยศึกษา	๖,๙๙๘	๓.๒๓	๘,๖๕๐	๓.๘๖	๑๕,๖๔๘	๓.๕๘
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	๘,๐๘๗	๓.๗๙	๗,๖๖๔	๓.๔๒	๑๕,๗๕๑	๓.๖๐
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	๙,๖๘๑	๔.๕๓	๙,๙๓๗	๔.๔๔	๑๙,๖๑๘	๔.๔๘
จบชั้นประถมศึกษา (ป.๔, ป.๗, ป.๖)	๙๓,๕๙๘	๔๓.๘	๙๙,๕๗๐	๔๔.๔๖	๑๙๓,๑๖๘	๔๔.๑๕
มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.๑-๓, ม.๑-๓)	๓๕,๖๖๖	๑๖.๗๐	๓๐,๖๒๐	๑๓.๖๗	๖๖,๒๘๖	๑๕.๑๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.๑-๓, ม.๑-๓)	๓๑,๕๐๔	๑๔.๗๕	๓๐,๒๐๖	๑๓.๔๙	๖๑,๗๑๐	๑๔.๑๐
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๘,๒๓๙	๓.๘๖	๘,๔๔๓	๓.๗๗	๑๖,๖๘๒	๓.๘๑
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๑๘,๙๑๓	๘.๘๕	๒๗,๖๗๗	๑๒.๓๖	๔๖,๕๙๐	๑๐.๖๕
สูงกว่าปริญญาตรี	๙๐๔	๐.๔๒	๑,๒๐๘	๐.๕๔	๒,๑๑๒	๐.๔๘
รวม	๒๑๓,๕๙๐	๑๐๐.๐๐	๒๒๓,๙๗๕	๑๐๐.๐๐	๔๓๗,๕๖๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑

๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่

๑.๒.๑) วิสัยทัศน์จังหวัดตรัง

ตรังเมืองแห่งความสุข บนฐานการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตรและการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล

๑.๒.๒) พันธกิจของจังหวัดตรัง

- มุ่งสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- พัฒนาสังคม การศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคงสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีบนความหลากหลายทางชีวภาพ
- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกภาคส่วน
- เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๒.๓) เป้าประสงค์รวม

- เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน
- ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมดี ตลอดจนมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

๑.๒.๔) ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดตั้ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน

เป้าประสงค์

- รายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ผลผลิตทางอุตสาหกรรมและการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมสำหรับด้านการเกษตร อุปโภค-บริโภค
- ส่งเสริมและ พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์

- รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาดสมัยใหม่ และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

เป้าประสงค์

- ดำรงเป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
- ประชาชนมีรายได้และหลักประกันที่มั่นคง

- อัตราการตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาสำคัญลดลง
- ประชาชนมีการศึกษาเรียนรู้ดีและมีคุณภาพ

กลยุทธ์

- เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข
- เสริมสร้างสังคมคุณธรรม ศาสนธรรม และประเพณีวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการขับเคลื่อนตำบลสร้างสุข

ให้ครบทุกพื้นที่ตำบล

- ส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ผู้มีรายได้น้อย
- ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย รวมถึงแรงงานในระบบและนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานคนพิการได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- พัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็งครอบคลุมทั้งจังหวัด
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวดำเนินการตามกฎหมาย

อย่างเคร่งครัด

- ส่งเสริมการมีสุขภาวะที่ดีแบบองค์รวมให้เกิดชุมชนสุขภาวะ (๕ ดี)
- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และควบคุมปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

และลดการเกิดอุบัติเหตุ

- พัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เชื่อมโยงระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

- พัฒนาการศึกษาระดับและแก้ไขปัญหาลดเด็กและเยาวชนแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพประชาชนทุกช่วงวัย
- สนับสนุนให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้
- ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มทักษะและการประกอบอาชีพเสริม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน

เป้าประสงค์

- ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบูรณาการ

อย่างมีประสิทธิภาพ

- พัฒนาคนและแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้มี

ความพร้อมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

- ป้องกันการบุกรุกทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่าแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลอง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

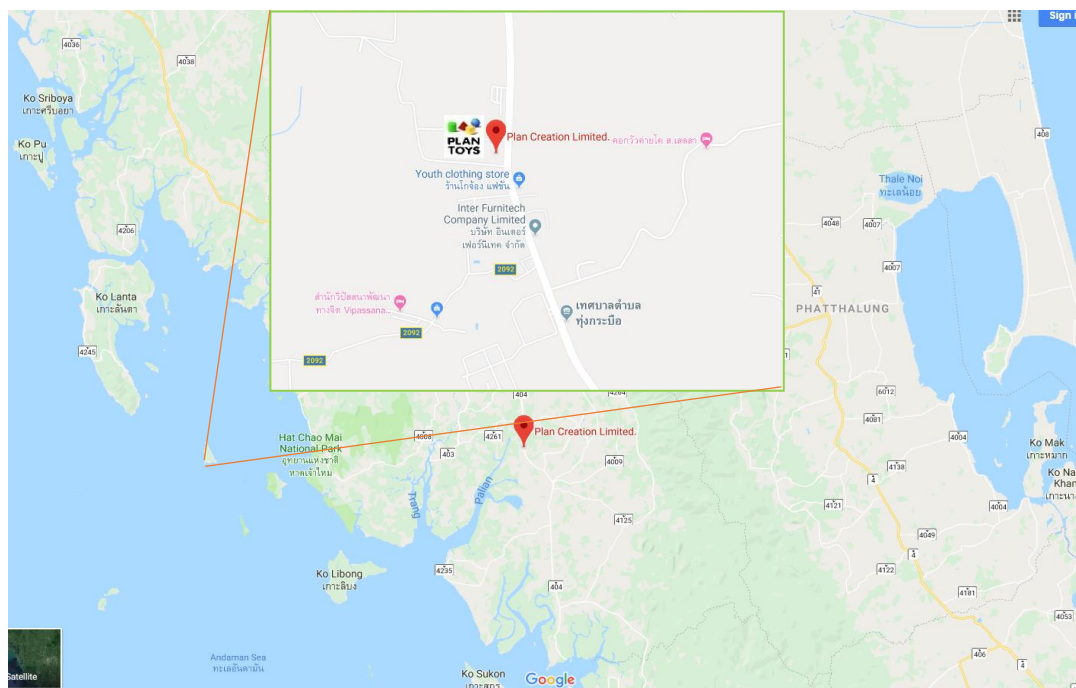
- ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม
- บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในการจัดการขยะแบบบูรณาการและเป็นระบบ
- ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕. ความสำคัญของพื้นที่ศึกษา

๑.๒.๕.๑ บริษัท แพลนครีเอชั่นส์ จำกัด

๑) ประวัติ/ความเป็นมา

บริษัท แพลนครีเอชั่นส์ จำกัด เป็นบริษัทผลิตและจำหน่ายของเล่นไม้ ตั้งอยู่ที่ถนนตรัง - ปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๒๔ ถือหุ้นโดยคนไทยร้อยละ ๑๐๐ เริ่มต้นจากทดลองผลิตในห้องแถวเล็กๆ ย่านลาดพร้าวในปี ๒๕๒๗ ต่อมาได้ขยายโรงงานไปที่ซอยนารายณ์ และเป็นจุดเริ่มต้นในการก้าวเข้ามาสู่อุตสาหกรรมผลิตของเล่นไม้อย่างพาราอย่างเต็มตัว ในปี ๒๕๒๙ สินค้าแพลนครีเอชั่นส์เริ่มเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก บริษัทฯ จึงทำการขยายโรงงานไปยังนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลี ในปี ๒๕๓๒ ได้สร้างโรงงานที่จังหวัดตรัง โดยย้ายฐานการผลิตมายังจังหวัดตรัง เพราะนอกจากจะสามารถอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบหลัก คือ ไม้ยางพาราแล้ว ยังสามารถสร้างงานให้แก่คนในท้องถิ่นได้ด้วย ซึ่งในปัจจุบันบริษัทฯ มีพนักงานที่เป็นคนในท้องถิ่นถึงร้อยละ ๙๔ โดยเป็นพนักงานที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอย่านตาขาว ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานในปัจจุบันถึงร้อยละ ๖๐

ภาพที่ ๖ แสดงที่ตั้งบริษัท แพลนครีเอชั่นส์ จำกัด

๒) ปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ แบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ

- ปี ๒๕๔๙ => บริษัทฯ เป็นพันธมิตรกับบริษัท Brio ซึ่งเป็นสำนักงานตัวแทนจำหน่าย (Distributor) รายใหญ่ในสหรัฐอเมริกา และต่อมา บริษัท Brio ประสบปัญหาทางการเงิน จึงทำให้ส่งผลกระทบมาถึงบริษัทแพลนครีเอชันส์ด้วย

- ปี ๒๕๕๑ - ปัจจุบัน => เนื่องจากทั่วโลกได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ทำให้ส่งผลกระทบต่อด้านสั่งซื้อ และการวางแผนการผลิตของบริษัทฯ ด้วย

๓) นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินธุรกิจโดยมีเป้าหมาย

- เพื่อเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณค่า มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ
- เป็นผู้นำในธุรกิจของเล่นที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- มีกำไรเพื่อขยายธุรกิจ แบ่งปันผู้เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

จากเป้าหมายดังกล่าว ทำให้บริษัทแพลนครีเอชันส์เป็นผู้ผลิตรายแรกของโลกที่นำไม้ยางพารามาใช้ในการผลิตของเล่น โดยไม้ยางดังกล่าวเป็นไม้ยางที่มีอายุเกิน ๒๕ ปี และหมดอายุการให้น้ำยางแล้ว ซึ่งเดิมจะถูกตัดทิ้ง และเผาแปรสภาพเป็นถ่าน แต่บริษัทฯ ได้เพิ่มคุณค่าให้กับไม้ยางเหล่านี้ ด้วยการนำมาทำของเล่นไม้ที่ผ่านกระบวนการ และกรรมวิธีพิเศษในการรักษาเนื้อไม้โดยไม่ใช้สารเคมี ทำให้ของเล่นของบริษัทฯ มีความปลอดภัยสำหรับเด็กสูงสุด

๔) การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑) ความพอประมาณ

- ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านที่ถนัดและเชี่ยวชาญ คือ ของเล่นไม้เท่านั้น
- ขยายธุรกิจหรือขยายการลงทุนจากเงินกู้ยืมและเงินกำไรสะสม โดยมีการคำนวณอัตราส่วนการกู้ยืมต่ออัตราส่วนทุนที่เหมาะสม
- ทำแผนวิเคราะห์การลงทุนใหม่ ระยะเวลาคืนทุน และแผนการชำระหนี้และจุดคุ้มทุน ก่อนการตัดสินใจลงทุนทุกครั้ง
- มีการประชุมกลยุทธ์ภายในองค์กร เพื่อให้ระดับบริหารรับทราบถึงนโยบายการดำเนินงานในแต่ละปี มีการกำหนดยอดขายในแต่ละปีเพื่อใช้เป็นตัวกำหนดทิศทางของตลาดและการเติบโตของธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยมีการแบ่งปันส่วนรายได้ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยการจัดสรรผลกำไรที่ได้จากผลประกอบการ คือ ร้อยละ ๕๐ ของกำไรจะแบ่งปันให้แก่พนักงานและผู้ถือหุ้น ร้อยละ ๑๐ ของกำไรจะนำมาแบ่งปันเพื่อทำโครงการที่รับผิดชอบต่อสังคมและโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่วนที่เหลือจะนำมาเป็นทุนในการดำเนินงานและการขยายธุรกิจ

• ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมีคุณค่าสูงสุด โดยยึดหลัก ๔ R (Reduce, Reuse, Recycle, Rethink) เช่น นำไม้ยางที่หมดอายุการให้น้ำยางแล้วมาเพิ่มคุณค่าโดยผลิตเป็นของเล่น ออกแบบกล่องให้เหลือพื้นที่ว่างในกล่องน้อยที่สุดเพื่อประหยัดการใช้กระดาษมาทำกล่อง นำกระดาษไป Recycle โดยนำมาผสมขี้เลื่อยและแบ่งเพื่อทำเป็นวัสดุสำหรับการทำบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น

๔.๒) ความมีเหตุผล

• ในปี ๒๐๐๗ เมื่อมีคำสั่งซื้อเพิ่มมากขึ้น จึงได้ก่อสร้างอาคารผลิตเพิ่มอีก ๑ หลังเพื่อรองรับการเพิ่มปริมาณการผลิต

• ใช้เครื่องจักรทันสมัยในกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประหยัดเวลาและลดต้นทุนในการผลิตลง อีกทั้งยังทำให้เกิดความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

• ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้า โดยได้รับการรับรองมาตรฐานจากหลายสถาบัน เช่น ASTM, EN๗๑ และ CARB ซึ่งเป็นการรับรองเกี่ยวกับสาร formaldehyde ที่เป็นส่วนประกอบหนึ่งในการผลิตสินค้าจากไม้ เช่น เฟอร์นิเจอร์ พื้น รวมถึงของเล่นไม้ด้วย

• ผลิตสินค้าที่ปลอดภัยต่อชีวิตและสุขอนามัยของผู้ผลิต/ผู้บริโภค/ชุมชน โดยใช้ระบบการจัดการด้านคุณภาพ ISO ๙๐๐๑, ISO ๑๔๐๐๑, OHSAS ๑๘๐๐๑ และ SA ๘๐๐๐ ในการดำเนินการ รวมทั้งใช้ระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดกฎหมายทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างเคร่งครัด มีการบูรณาการระบบคุณภาพที่เป็นสากลทั้งหมด

• คำนึงถึงคุณภาพของสินค้าให้มีความปลอดภัยอย่างสูงสุด โดยปัจจุบันได้สั่งซื้ออุปกรณ์ในการตรวจสอบคุณภาพเพื่อให้สินค้ามีมาตรฐานในระดับสากล เช่น Hand-heldXRF และ Thermo Scientific NITON® analyzers ซึ่งเป็นอุปกรณ์สำหรับการตรวจสอบค่าตะกั่วของสีที่อยู่ในสินค้าว่าอยู่ในระดับที่ปลอดภัยหรือไม่

• มีระบบการจัดการน้ำทิ้ง ระบบการจัดการเศษไม้ ขี้เลื่อย ฝุ่นไม้ เช่น มีเครื่องดูดอากาศ (Hood) ประจำแต่ละเครื่องจักรคอยดูดฝุ่นไม้ เข้าสู่ Silo โดยมีการกรองด้วย Bag Filter ให้พนักงานในพื้นที่สวมใส่ PPE มีการตรวจสอบสภาพพนักงานประจำปี มีระบบการจัดการสารเคมี มีระบบดูดสารเคมี บิวทพ่นสี เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจาย มีการใช้ม่านน้ำในการจับสารเคมีที่ ฟุ้งกระจายจากการพ่น มีระบบการจัดการกากสี

• เพื่อคืนสมดุลและฟื้นฟูธรรมชาติ บริษัทฯ ได้ดำเนินโครงการปลูกต้นไม้ โดยมีการปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี ปัจจุบันปลูกไปแล้วจำนวน ๓๖,๐๐๐ ต้น คิดเป็นพื้นที่กว่า ๕,๐๐๐ ไร่ และปลูกป่าชายเลน จำนวน ๔,๐๐๐ ต้น

• เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พลังงานอย่างมีส่วนร่วมกับกรมพัฒนาพลังงานทดแทน ปิงบประมาณ ๒๕๕๑ มีการใช้พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ (Solar Cell) พลังงานชีวมวล (Biomass steam turbine electric generator)

๔.๓) ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

• มีตราสินค้าของตนเองที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

• ผลิตภัณฑ์ของแป้นครีเอชั่นส์ทุกชิ้นผลิตจากทีมงานออกแบบชาวไทย

ทั้งหมด

• ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น/ในประเทศร้อยละ ๙๘ วัตถุดิบนำเข้าร้อยละ ๒

• ขยายตลาดสู่สากลรวมแล้วกว่า ๖๘ ประเทศทั่วโลก

• ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงโดยการวางแผนดำเนินธุรกิจ (Business Plan) เป็น ๒ ระยะ คือ แผนระยะสั้นและแผนระยะยาว นอกจากนั้น ยังได้มีการกระจายความเสี่ยงในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการเงิน

- ๑.๑ ใช้หลักการประกันความเสี่ยง โดยการซื้อ Forward Rate เพื่อเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน
- ๑.๒ กำหนดการขายโดยใช้สกุลเงินหลายสกุลตามสภาพตลาด แต่ละโซนที่จัดจำหน่าย

๒. ด้านการตลาด

- ๒.๑ เพิ่มขีดความสามารถในตลาดใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดเอเชีย จากตัวเลขที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒ ขยายกลุ่มสินค้า/ประเภทของสินค้าเพิ่มมากขึ้น เช่น Plan-Education, Special Toys
- ๒.๓ ขยายการตั้งสำนักงานตัวแทนจำหน่าย (Distributor) เพื่อให้สามารถส่งเสริมการขายได้อย่างเต็มที่ ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านการตลาด ติดตามบริหารลูกหนี้ได้เอง

๓. กระบวนการภายใน

- ๓.๑ ปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อ Make For Sale เป็น Make To Inventory
- ๓.๒ ปรับกระบวนการทำงานจากลำดับขั้นเป็นทำงานแบบคณะ (Cross Functional Team)
- ๓.๓ กระจายแหล่งซื้อวัตถุดิบและกระจายงานให้ Outsourcing โดยประเมินตามศักยภาพ

๔. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา

- ๔.๑ นำความรู้ของบุคลากรเปลี่ยนสู่ความรู้ขององค์กรโดยรวม
- ๔.๒ จัดทำโครงการองค์กรเปี่ยมสุข Happy People Happy Place เพื่อให้พนักงานอยู่ในองค์กรด้วยความสุข
- ๔.๓ จัดให้มีการบริหารงานแบบคณะทำงานในรูปแบบ Task -Force Project

• คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของเล่นเด็กที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการขึ้นรูปไม้อัดโค้ง การนำน้ำยางพารามาใช้ในการทำของเล่น โครงการชี้อยอด และโครงการน้ำส้มควันไม้

• จัดทำโครงการ Eco-Efficiency เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตอย่างยั่งยืน สร้างสมดุลของ ๓ องค์ประกอบหลัก คือ กำไร สิ่งแวดล้อม และคน โดยมุ่งเน้นการออกแบบที่เป็น Eco-Design เพื่อมุ่งเน้นสู่การออกแบบที่ยั่งยืน (Sustainable of Product Design) รวมทั้ง นำผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมมากำหนดเป็นตัวแปรในการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดย

พิจารณาตลอดห่วงโซ่วัฏจักรของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่การอนุรักษ์ป่าที่เป็นต้นกำเนิดของไม้ยางพารา กระบวนการออกแบบ การผลิต การจัดส่งสีเขียว (Green Logistics) จนถึงหมดช่วงอายุการใช้ของผลิตภัณฑ์

- คิดค้นประดิษฐ์เครื่องจักรของตนเองเพื่อลดขั้นตอน หรือเอาเครื่องจักรหลายๆ เครื่องมาประยุกต์เป็นเครื่องจักรที่สามารถผลิตชิ้นงานได้สำเร็จในเครื่องเดียว โดยเครื่องจักรที่คิดค้นขึ้นมานั้นได้เน้นประโยชน์ในการใช้งาน และความปลอดภัยของผู้ใช้งานด้วย ตัวอย่างเช่น

- เครื่องขึ้นรูปไม้กลม เช่น ล้อจระเข้ ฝาปิดกล่องกระดกไม้กลม สร้างขึ้นมาเพื่อรองรับเศษไม้จากงานกลึง ซึ่งจะเหลือเศษในส่วนท้ายสุด โดยนำมาตัดย่อยๆ ตามขนาดความหนาของชิ้นงาน นอกจากนี้ ยังสามารถใช้กับไม้เตรียมใหม่ได้เช่นกัน การทำงานมีกระบวนการในเครื่องเดียวกัน คือ การขึ้นรูปเป็นไม้กลม และการเจาะรูตรงกลาง

- เครื่องขึ้นรูปลำตัวตุ๊กตาหอนและล่าง สร้างขึ้นมาเพื่อลดขั้นตอนการทำงานของคนจาก ๔ ขั้นตอนมารวมในเครื่องเดียวกัน ขั้นตอนที่มีคือ (๑) งานตัดปาดข้าง ๒ ด้าน (๒) งานเซาะร่องเท้า (๓) งานเข้ารูแขน และ (๔) งานตัดแบ่งลำตัวหอนบน – หอนล่าง ๔๕ องศา

- ใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด/ผู้บริโภค เช่น ใช้กาบ E-Zero ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานระดับสากล ใช้สีปลอดสารพิษ (Water-Based, Non-Toxic Colors) ใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ใช้กระดาษรีไซเคิล – แค็ตตาล็อก แผ่นพับ ถุงกระดาษ นามบัตร ฯลฯ ใช้หมึกพิมพ์ที่ทำจากถั่วเหลือง (Printed with Soy Ink & Water-Based Ink)

- เน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีนโยบายการปลดพนักงานออก ดูแลพนักงานให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ให้โอกาสกับพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพได้บรรจุในตำแหน่งที่ว่าง มีการจัดทำกระบอกเงินเดือน เพื่อเป็นมาตรฐานในการจ้างให้กับพนักงานตามขีดความสามารถและผลงานของแต่ละคน

- ติดตามข้อมูลข่าวสารทางการตลาดอย่างต่อเนื่องจากงานแสดงสินค้าของเล่น (Toys Fair) ทุกมุมโลกเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ

๔.๔) ความรู้

- พัฒนาระบบการบริหารองค์ความรู้ในองค์กรและต่อยอดสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับบริหารทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ และความรู้อื่นๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในอนาคต

- เพิ่มขีดความสามารถให้กับหัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ โดยร่วมกับคณะกรรมการอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิคตรัง จัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชาอุตสาหกรรมเครื่องเรือนและงานไม้ภายในโรงงาน

- มีการแบ่งปันความรู้ระหว่างธุรกิจเพื่อให้เป็นแบบอย่างขององค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำโครงการ Green Ambassador เพื่อให้คำแนะนำ

เกี่ยวกับการดำเนินงานแบบ “สีเขียว” ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ เช่น เชิญชวนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับ Distributor และ Retailer มาเยี่ยมชมโรงงาน

- ผลิตรองเล่นสำหรับเด็กพิเศษ (Toys for Children with Special Needs Program) โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีมาพัฒนาและจัดทำของเล่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. Sound Block สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

(Visual Impairment)

๒. Pin Ball สำหรับเด็กออทิสติก (Autism)

๓. Butterfly และ Caterpillar สำหรับเด็กสมองพิการ

(Cerebral Palsy: CP)

- จัดทำโครงการ Plan Brings Smile โดยมุ่งเน้นการทำกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของเยาวชนเป็นหลัก เช่น พิพิธภัณฑสถานของเล่นเด็ก โครงการของเล่นพบชุมชน โดยนำของเล่นที่เหมาะสมกับวัยไปให้กับเยาวชนในชุมชนต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กๆ รักการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ผ่านการเล่น อาทิ การวาดภาพบนแผ่นไม้การประดิษฐ์ของเล่นจากเศษไม้ และขยะตามจินตนาการ นอกจากนี้ ยังมีการแข่งขันเกมส์ต่างๆ เพื่อสร้างความสุข และความสนุกสนานให้กับเด็กและผู้ปกครองในชุมชน

๔.๕) คุณธรรม

- มีความโปร่งใสต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ตรวจสอบได้
- ยึดมั่นในคุณธรรม โดยบำเพ็ญกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น ช่วยเหลือพนักงานและประชาชนในเขตอำเภอย่านตาขาว เมื่อครั้งประสบภัยน้ำท่วม หรือร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสืบทอดประเพณีชักพระ ซึ่งเป็นประเพณีที่มีในภาคใต้เท่านั้น หรือการรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุที่อยู่บริเวณรอบๆ โรงงาน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำโครงการสร้างงานด้านเย็บปักถักร้อยให้กับกลุ่มแม่บ้านในชุมชนจังหวัดตรัง เพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และยังเป็นการกระจายรายได้ภายในชุมชนอีกด้วย มีการจ้างงานผู้ด้อยโอกาส เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาทักษะการทำงานและรายได้ ให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ในอนาคต ซึ่งปัจจุบันนี้ มีพนักงานผู้ด้อยโอกาสทั้งสิ้นจำนวน ๗ คน โดยส่วนใหญ่สามารถทำงานอยู่ในสายการผลิตได้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกับพนักงานปกติทั่วไป ทำให้บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากรัฐบาลไทย ในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีการจ้างงานผู้ด้อยโอกาส (Outstanding Award for Corporate with the Employment of People with Disabilities)

- ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานราชการ เช่น อบต. แข่งกีฬา ปลูกป่า

เก็บขยะชายหาด

- ตั้งชมรมแปลนอาสา เพื่อให้พนักงานดำเนินกิจกรรมทางสังคมตามที่ต้องการ

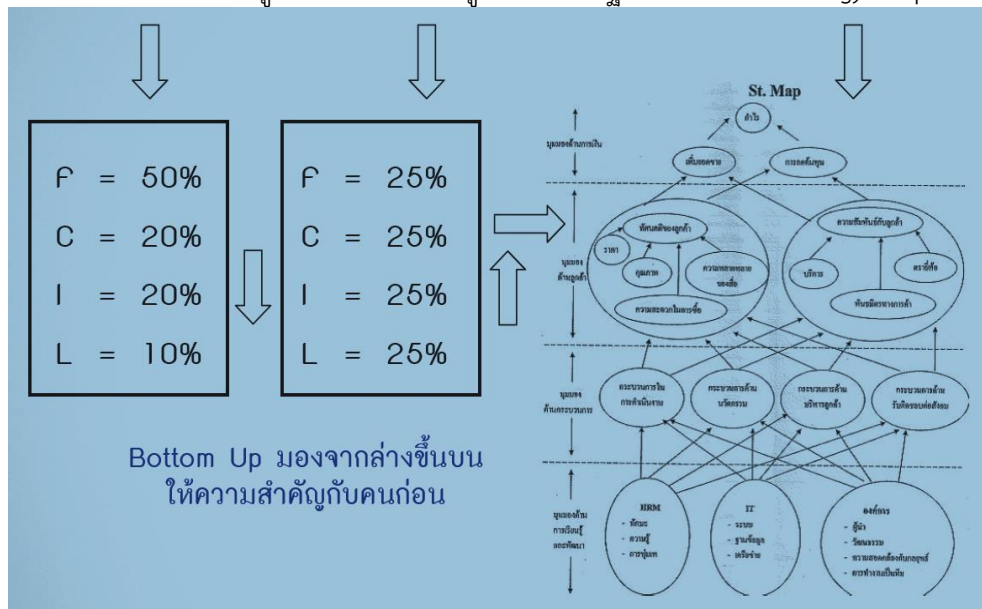
- ส่งเสริมการออมผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อแก้ปัญหาหนี้ในระบบของพนักงาน

๕) ผลสำเร็จจากการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บริษัทฯ ได้ปรับรูปแบบการบริหารงานจากที่เคยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Balanced Scorecard แบบเดิมมาใช้ในรูปแบบใหม่ คือ เป็นรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ได้ทำการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับหลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้บริษัทฯ มีการเติบโตอย่างสมดุล ซึ่งเชื่อว่าจะช่วยสร้างความยั่งยืนให้แก่บริษัทฯ ได้เป็นอย่างดี

Bottom Up มองจากล่างขึ้นบนให้ความสำคัญกับคนก่อน

BSC (รูปแบบเก่า) BSC (รูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง) Strategy Map

• L = การพัฒนาคนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะนวัตกรรม (Innovation) ต่างๆ เกิดขึ้นจากคน ฉะนั้น การบริหารให้คนเป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะก่อให้เกิดนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation) ที่ดี

• I = สร้างกระบวนการจัดการภายในที่มีคุณค่า Process Theorem

• C = รักษาลูกค้าเก่าและหาลูกค้าใหม่ (๔P Product, Price, Place, Promotion) โดยคำนึงถึงแนวคิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmental Friendly) การตลาดสีเขียว (Green Marketing Concept) เพื่อสร้างความจงรักภักดีต่อตราสินค้า (Brand Loyalty)

• F = ระบบการเงินที่คำนึงถึงความพอเพียงไม่มุ่งแต่ผลกำไรสูงสุด (Sufficiency Profit)

๖) จุดเด่นของบริษัท แพลนารีเอชั่นส์ จำกัด

๖.๑) เป็นธุรกิจการผลิตที่สามารถสร้างแบรนด์เองจนสามารถแข่งขันในระดับโลกได้

๖.๒) มีนโยบายชัดเจนในการจัดสรรกำไรร้อยละ ๑๐ ไปใช้ในโครงการเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๖.๓) ใช้ไม้ยางพาราที่หมดอายุการให้น้ำยางแล้ว และเป็นวัตถุดิบ

ในประเทศ รวมทั้งมีการปลูกป่าทดแทน

๖.๔) มีการพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยให้ทุนในการศึกษาต่อในระดับต่างๆ และมีความก้าวหน้าในอาชีพ (Career path) ที่ชัดเจน

๖.๕) มีการสร้างนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ โดยพนักงาน เช่น การปรับปรุงการทำงาน การผลิตของเล่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๗) กิจกรรมเด่นของบริษัทฯ ที่ดำเนินการในปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕

๗.๑ พลังงานทดแทน (โรงไฟฟ้าชีวมวล Biomass)

แปลนศรีเอชเอ็นส์ ผู้ผลิตของเล่นไม้จากไม้ยางพารา ได้เล็งเห็นความสำคัญในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ดังนั้น จึงได้นำรากไม้ยางและเศษไม้ที่เหลือจากแปลงและกระบวนการผลิตมาแปรสภาพเป็นวัสดุชีวมวล เพื่อเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตกระแสไฟฟ้า จังหวัดตรังเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยเป็นแหล่งวัตถุดิบหลักของการผลิตของเล่นไม้แปลนศรีเอชเอ็นส์ อีกทั้งยังมีเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร รากไม้และเศษไม้ยางพาราที่สามารถนำมาใช้เป็นวัสดุสำหรับพลังงานจากชีวมวลได้เป็นอย่างดี โดยได้มีการจัดตั้งบริษัท แปลนไบโอแมส จำกัด ขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการเตรียมวัตถุดิบชีวมวล โดยมีการแปรสภาพของรากไม้ยางพารา ชี้เลื่อย และไม้ยางพาราที่เหลือใช้จากกระบวนการผลิตของโรงเลื่อยมาเป็นเม็ดพลังงานเชื้อเพลิงไม้ หรือ Wood Pellet เพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตพลังงานไฟฟ้าชีวมวล หรือโรงไฟฟ้าสีเขียว แปลนอีโคเอ็นเนอร์ยี

๗.๒ New Product (ผลิตภัณฑ์ Plan Wood)

แปลนศรีเอชเอ็นส์ เป็นผู้นำด้านการออกแบบผลิตและจำหน่ายของเล่นไม้ยางพารา ผลิตของเล่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งมั่นที่จะใช้ประโยชน์จากวัสดุ วัตถุดิบต่างๆ อย่างคุ้มค่ามากที่สุด จึงมีแนวคิดในการนำเศษวัสดุที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิต (By Product) นำมาขึ้นรูปด้วยกระบวนการอัดด้วยความร้อนตามรูปทรงต่างๆ ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ Plan Wood Product จากการสร้างสรรค์ชิ้นงานของนักออกแบบ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคที่ตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยยังสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการผลิตของเล่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นผลิตภัณฑ์ Plan Wood Product อีกด้วย

๗.๓ Microwave

แปลนศรีเอชเอ็นส์ตระหนักถึงความปลอดภัยและมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคโดยเฉพาะเด็กๆ จะต้องมีความปลอดภัยสูงสุด ไม่มีสารเคมีที่เป็นพิษ สารโลหะหนักตกค้างเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค แปลนศรีเอชเอ็นส์เป็นเจ้าเดียวที่ใช้กระบวนการอบความร้อนด้วยคลื่น Microwave เพื่อกำจัดมอดและแมลงที่มักจะติดมากับวัตถุดิบหลัก คือไม้ยางพารา แทนการใช้สารเคมี เพื่อให้ผู้บริโภคมั่นใจว่า ไม่มีสารเคมีตกค้างอยู่ในเนื้อวัสดุของวัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นของเล่น นอกจากนี้ผู้บริโภคจะปลอดภัยแล้ว กระบวนการที่ใช้ยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายชั้นบรรยากาศ และปลอดภัยต่อผู้บริโภคด้วย

๗.๔ FSC

มาตรฐานการจัดการสวนไม้อย่างยั่งยืนตามแนวทาง FSC เป็นการจัดการสวนไม้ที่ให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ รับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๗.๕ Carbon Foot Print (คาร์บอนฟุตพริ้นท์)

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ คือ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วย ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ เครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่ติดบนสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ นั้น เป็นการแสดงข้อมูลให้ผู้บริโภคได้ทราบว่า ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์เหล่านั้น มีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาในปริมาณเท่าใด

๗.๖ โครงการ Mom – Made – Toys : ผลิตภัณฑ์ของเล่น สำหรับเด็กพิเศษ

เนื่องในโอกาสครบรอบ ๓๐ ปีของบริษัทแปปนศรีเอชเอ็นเอส ชาวแปปนศรีเอชเอ็นเอส จึงร่วมเฉลิมฉลองวาระพิเศษนี้ ด้วยการริเริ่มโครงการ “Mom – Made – Toys” ซึ่งนครีเอชเอ็นเอสร่วมกับ LOWE (Thailand) นักวิชาการเด็กผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มแม่ที่มีลูกเป็นเด็กพิเศษช่วยกันระดมสมองในการออกแบบและผลิตของเล่น ได้แก่

๑) Cerebral Palsy (พิการทางสมอง)

๒) Autism (บกพร่องทางอารมณ์และการเข้าสังคม)

๓) Visually Impaired (ตาบอด)

โดยมีการแจกจ่ายให้เด็กพิเศษ ๓ ประเภทข้างต้นทั่วโลก

๗.๗ โครงการ Mom – Made – Toys : ชานตาอาสา

เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มีจิตอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการนำของเล่นจากโครงการ Mom – Made – Toys ไปแจกจ่ายให้แก่เด็กพิเศษเหล่านั้น จึงได้มีการจัดตั้ง “ชานตาอาสา” เพื่อเป็นทูตในการนำของขวัญไปให้แก่เด็กในพื้นที่ต่างๆ

๗.๘ แปปนเนรมิตพิพิธภัณฑ์ของเล่นเด็ก (Museum)

พิพิธภัณฑ์ของเล่นแห่งนี้ ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานที่สำหรับเยาวชนในการเรียนรู้ผ่านการเล่น ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองผ่านของเล่นประเภทต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของเด็กๆ ในเวลาเดียวกัน พิพิธภัณฑ์ของเล่นแห่งนี้ เปิดต้อนรับเยาวชนทุกระดับ รวมทั้งประชาชนทั่วไป รวมไปถึงการทัศนศึกษาและการเยี่ยมชมจากโรงเรียน และหน่วยงานต่างๆ ด้วย

๗.๙ กิจกรรมขายสินค้าราคาถูกโดยคนไทย เพื่อเด็กไทย “PlanToys@home”

กิจกรรมที่เป็นการคืนกำไรให้แก่ชุมชนและสังคมให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย และได้ซื้อสินค้าราคาถูก/ต่ำกว่าทุน

๘) ส่งเสริมการออมผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์

เพื่อเป็นการสร้างนิสัยการออมให้แก่พนักงาน และเป็นการลดภาระหนี้ในระบบของพนักงาน บริษัทฯ จึงได้จัดตั้งสหกรณ์บริการพนักงานแปปนศรีเอชเอ็นเอสขึ้น เพื่อลดปัญหาดังกล่าวและเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของพนักงานให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีสหกรณ์ร้านค้าเพื่อขายสินค้าในราคาถูกพิเศษให้แก่พนักงาน ซึ่งพนักงานสามารถเข้ามาจับจ่ายใช้สอยได้ทั้งที่เป็นสมาชิกและที่ไม่ได้เป็นสมาชิก รวมถึงบุคคลภายนอกด้วย

๑.๒.๕.๒ บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด

๑) ประวัติ/ความเป็นมา

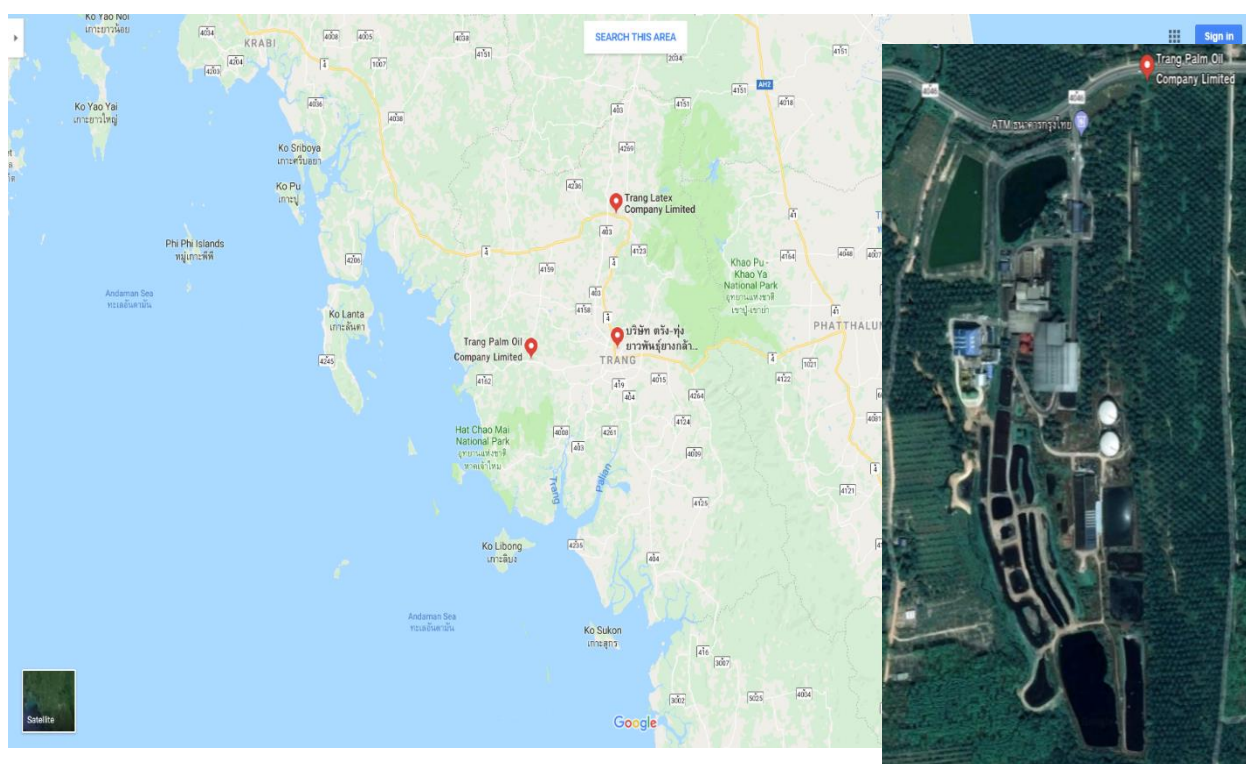
ดำเนินธุรกิจด้านการรับซื้อผลปาล์มสดจากเกษตรกรทั่วไป ที่มาของกิจการเกิดจากการรวมตัวของเกษตรกรชาวสวนปาล์มในพื้นที่จังหวัดตรัง และผู้ชำนาญการด้านโรงงานในปี ๒๕๒๗ ที่มีแนวคิดในการรวมกลุ่มกันเพื่อนสร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม จากผลผลิตปาล์มที่เพาะปลูก ในพื้นที่จังหวัดตรังและจังหวัดใกล้เคียงมาก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด โดยรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดตรังและพื้นที่ใกล้เคียง บริษัทฯ มีนโยบายบริหารจัดการให้ทุกระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ผลิตสินค้าที่ตอบสนองตรงความต้องการของลูกค้า ให้ความรู้เกษตรกรชาวสวนปาล์มผู้ส่งมอบวัตถุดิบ ให้จัดการสวนอย่างมีประสิทธิภาพ ปกป้องสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยพัฒนาส่งเสริมให้พนักงานมีทักษะในหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีความก้าวหน้า และมีกำไรต่อผู้ถือหุ้นอย่างยั่งยืน

๒) กำลังการผลิต

ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๒ กำลังการผลิต ๒๐ - ๒๕ ตัน /ชม.

ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๔ กำลังการผลิต ๓๐ ตัน /ชม.

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน กำลังการผลิต ๔๕ ตัน /ชม.

แผนที่ตั้งโรงงาน

เลขที่ ๑๖๘ หมู่ที่ ๑ ถนน ตรัง-สิเกา ตำบลนาเมืองเพชร อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ๙๒๐๐๐

นโยบายคุณภาพ

"ผลิตสินค้าดี มีคุณภาพ ส่งมอบตรงเวลา ลูกค้าพึงพอใจ"

วิสัยทัศน์

"เราจะเป็นผู้ดำเนินธุรกิจปาล์มน้ำมันที่มีความมั่นคง
และยั่งยืนได้ด้วยตนเอง และร่วมมือกับทุกฝ่ายในการพัฒนา
ห่วงโซ่การส่งมอบ ให้มีความเข้มแข็งและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม-ชุมชนร่วมกัน"

พันธกิจ

- ต่อลูกค้า:
ผลิตและส่งมอบสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัย เพื่อความไว้วางใจอย่างยั่งยืน
- ต่อผู้ส่งมอบ:
ร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย เพื่อให้ได้วัตถุดิบคุณภาพ ผลผลิตสูง ราคาเป็นธรรม
อย่างยั่งยืน
- ต่อผู้ถือหุ้น:
บริหารธุรกิจให้สามารถให้ผลตอบแทนที่ดีอย่างยั่งยืน
- ต่อพนักงาน:
พัฒนาความสามารถในงานให้เติบโตและก้าวหน้าในวิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี
อย่างยั่งยืน
- ต่อชุมชนและสังคม:
ใช้ทรัพยากรอย่างรู้ค่า ร่วมกันปกป้องและพัฒนาสิ่งแวดล้อม-ชุมชนสู่การเป็นสังคมแห่งการ
เรียนรู้และพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์หลัก

บริษัทให้ความสำคัญกับกรรมวิธีการผลิตต่างๆ เพื่อให้ได้ซึ่งน้ำมันปาล์มดิบที่มีคุณภาพ ได้
มาตรฐาน ทุกขั้นตอนเป็นกระบวนการผลิตที่สะอาด ไม่ปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม และชุมชน
ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการดำเนินกิจการ โดยใช้

หลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมเป็นที่ตั้ง

บริษัท ตังน้ำมันปาล์ม จำกัด จำหน่ายน้ำมันปาล์มดิบ ซึ่งเป็น
ผลิตภัณฑ์หลัก และจำหน่ายผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ได้จากกระบวนการ
สกัดน้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบัน ประกอบด้วย

๑. น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil)

น้ำมันปาล์มดิบ เป็นส่วนที่สกัดได้จากเปลือกสดของผลปาล์มน้ำมัน ใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตน้ำมันปาล์มสำหรับบริโภค น้ำมันไบโอดีเซล และ อื่นๆอีกมากมาย

๒. เมล็ดใน (Kernel)

เมล็ดในปาล์ม เป็นส่วนเมล็ดในของผลปาล์มน้ำมัน โดยสามารถนำไปสกัดเป็นน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เนย ไอศกรีม เป็นต้น

๓. กะลา (Shell)

กะลาปาล์ม เป็นส่วนที่ได้จากการแยกเมล็ดในปาล์ม ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้

๔. เส้นใย (Fiber)

เส้นใยปาล์ม เป็นส่วนที่ได้มาจากการเปลือกของผลปาล์มที่ผ่านการสกัดน้ำมันออกแล้ว ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้

การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ

บริษัทได้ลงทุนประกอบธุรกิจต่อเนื่องสร้างรายได้เพิ่มให้บริษัทโดยเชื่อมโยงกับธุรกิจหลักเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบที่เกิดจากต้นปาล์ม เช่น การสร้างพลังงานด้วยระบบไฟฟ้ากังหันไอน้ำโดยนำเส้นใยปาล์มเป็นเชื้อเพลิงในเตาเผา สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๗ เมกะวัตต์ รวมถึงโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพด้วยการนำน้ำเสียที่ได้จากการหมักกะลาปาล์มและทะลายปาล์มเปล่าที่เหลือจากกระบวนการสกัดน้ำมันปาล์มดิบมาผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าไบโอแก๊ส ขนาด ๒ เมกะวัตต์ทำสัญญาจำหน่ายไฟฟ้าให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และบางส่วนใช้ในสำนักงานของบริษัทเพื่อลดค่าใช้จ่ายค่าพลังงานไฟฟ้า ซึ่งในปัจจุบันการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าสามารถสร้างรายได้ให้แก่บริษัทสูงถึงร้อยละ ๔๐ ของรายได้ทั้งหมด

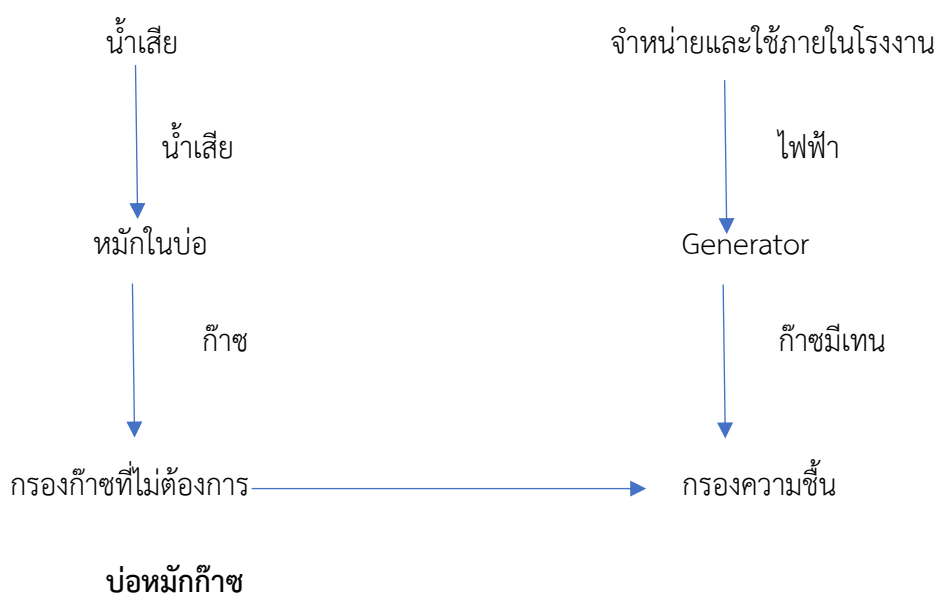
การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล

บริษัทได้ทดลองและพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถเครื่องยนต์ดีเซลในรูปแบบน้ำมัน B๑๐๐ ซึ่งสามารถใช้งานได้ดีและช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในยุคที่เศรษฐกิจตกต่ำ นอกจากนั้น ยังเป็นส่วนช่วยพยุงราคาปาล์มน้ำมันเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนปาล์มอีกทางหนึ่งด้วย

การแปรรูปเศษน้ำมันปาล์มเป็นปุ๋ยการเกษตร

ในกระบวนการสกัดน้ำมันปาล์มดิบจากทะลายปาล์มสุก ๑๐๐ กิโลกรัมจะได้ผลผลิตแบ่งออกเป็น ๗ ส่วน ประกอบไปด้วย ๑) น้ำมันปาล์มดิบ ประมาณ ๑๖-๒๐ กิโลกรัม ๒) ทะลายเปล่า ประมาณ ๑๘-๒๐ กิโลกรัม ๓) เส้นใยจากเปลือก ประมาณ ๑๑-๑๓ กิโลกรัม ๔) กะลาปาล์ม ประมาณ ๗-๙ กิโลกรัม ๕) เมล็ดในปาล์ม ประมาณ ๔-๕ กิโลกรัม ๖) สิ่งสกปรกต่างๆ ประมาณ ๑ กิโลกรัม และ ๗) น้ำ ที่มีอยู่ในผลปาล์มอีก ๓๓-๓๖ กิโลกรัม ทั้งนี้ เศษวัสดุที่เหลือจากระบบสกัดน้ำมันปาล์มรวมถึงน้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการจะถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งหมด โดยส่วนของเสียที่เป็นน้ำ จะถูกนำไปผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดน้ำ ส่วนของเสียที่เป็นของแข็ง จะถูกนำไปผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดบรรจุกระสอบ เพื่อใช้ในการบำรุงต้นปาล์มและพืชผักในโรงงาน และแจกจ่ายหรือแบ่งขายให้เกษตรกรภายนอกด้วย

ขั้นตอนการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซมีเทนเพื่อใช้ภายในโรงงาน และจำหน่ายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ภาพที่ ๘ ป่องหมักก๊าซมีเทน

ภาพที่ ๙ เครื่องกรองก๊าซที่ไม่ต้องการออก

การได้รับการรับรองคุณภาพ

๑. ระบบคุณภาพ ISO ๙๐๐๑:๒๐๑๕
๒. ระบบ GMP (CODEX)

แนวทางการพัฒนาให้ยั่งยืน

๑. เกษตรกรเพิ่มผลผลิตเพื่อลดต้นทุน
๒. โรงงานสกัดต้องรับซื้อปาล์มตามคุณภาพ
๓. พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีประสิทธิภาพ
๔. โรงงานส่งเสริมการปลูกปาล์มตามมาตรฐาน RSPO

จากข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่า ยางพาราและปาล์มน้ำมันมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดตรังในหลายๆ ด้าน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการศึกษาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การต่างประเทศของทีมประเทศไทย เพื่อสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ส่วนที่ ๒

ผลการศึกษาพื้นที่

กรณีศึกษาไม้ยางพาราและปาล์มน้ำมัน

๒.๑ กรณีศึกษาไม้ยางพารา

๒.๑.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑ ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริหาร และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคอันดามัน

๒.๑.๑.๑ แหล่งผลิตวัตถุดิบ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจอันดับ ๑ ของจังหวัดตรัง มีพื้นที่ปลูก

๑,๔๕๔,๐๗๐

ไร่ ผลผลิตรวม ๓๐๘,๐๗๐ ตัน มูลค่าผลผลิต ๑๒,๘๘๗ ล้านบาท

๒.๑.๑.๒ มีเครือข่ายและความเชี่ยวชาญในพื้นที่

หนึ่งในผู้ก่อตั้งบริษัทแปลนครีเอชั่นส์ จำกัด มีพื้นเพเป็นชาวจังหวัดตรัง มีความคุ้นเคยกับพื้นที่ มีเครือข่ายที่ดีและความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมไม้ยางและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รู้แหล่งแรงงานและวัตถุดิบ

๒.๑.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒ ศึกษาการพัฒนาระบบเศรษฐกิจเชิงนวัตกรรม สร้างสรรค์ และเศรษฐกิจสีเขียว

๒.๑.๒.๑ บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (Research and Development - R&D) เพื่อสร้างความแตกต่างที่โดดเด่นของผลิตภัณฑ์ และช่วยให้กระบวนการผลิตมีคุณภาพ ปลอดภัย เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายลูกค้า คือ เด็กช่วงอายุ ๐-๖ ปี นอกจากนี้ ยังมีการออกแบบและพัฒนาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

๒.๑.๒.๒ บริษัทฯ มีการใช้ประโยชน์จากน้ำยางพาราและวัสดุเหลือทิ้งอย่างครบวงจร อาทิ นำน้ำยางพารามาผลิตของเล่นเพื่อการศึกษา นำขี้เลื่อยและเศษไม้ซึ่งเป็นของเหลือทิ้งมาผลิต เป็นวัสดุใหม่ คือ Planwood™ ซึ่งมีคุณสมบัติที่ขึ้นรูปได้ตามความต้องการและสามารถเล่นในน้ำได้

๒.๑.๒.๓ ออกแบบและพัฒนาของเล่นเด็กในโครงการ Mom-Made-Toys ซึ่งเป็นโครงการที่จัดขึ้นในโอกาสครบรอบ ๓๐ ปีการก่อตั้งบริษัทฯ โดยเปิดโอกาสให้แม่ของเด็กพิเศษ พิจารทางสมอง และตาบอด ร่วมกับนักวิชาการด้านเด็ก ออกแบบของเล่นก่อนนำมาผลิตและแจกจ่ายให้กับเด็กกลุ่มดังกล่าวทั่วโลก

๒.๑.๓ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๓ ศึกษาการเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑.๓.๑ ด้านความยั่งยืน บริษัทฯ มีกระบวนการผลิตแบบไร้ของเสีย (Zero Waste) คือ นำทุกส่วนของวัตถุดิบมาใช้ เช่น นำฝุ่นและเศษไม้มาผลิต Planwood™ การนำเศษไม้มาใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าสำหรับใช้ในโรงงาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมปลูกป่า

๒.๑.๓.๒ ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ การดำเนินธุรกิจที่ถนัดและเชี่ยวชาญ และขยายการลงทุนในสัดส่วนที่เหมาะสม (ความพอประมาณ) การให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านความปลอดภัยและเป็นไปตามมาตรฐานสากล (ความมีเหตุผล) การใช้วัตถุดิบและแรงงานในท้องถิ่น (ภูมิคุ้มกัน) การจัดกิจกรรมวันเด็กซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility – CSR) และให้สวัสดิการพนักงานในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ สหกรณ์ออมทรัพย์ ร้านค้าสวัสดิการ อนุญาตให้ใช้พื้นที่ปลูกพืชผัก ที่พักพนักงานราคาถูก การจ้างงานผู้พิการ (ความมีคุณธรรม)

๒.๒ กรณีศึกษาน้ำมันปาล์ม

๒.๒.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑ ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริหาร และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคอันดามัน

๒.๒.๑.๑ ศักยภาพของจังหวัดตรัง

๑) แหล่งผลิตวัตถุดิบ ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจอันดับ ๒ ของจังหวัดตรัง โดยมีพื้นที่ปลูกหลักใน ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอสิเกา วังวิเศษ และกันตัง ประมาณ ๒๒๒,๐๓๒ ไร่ และมีผลผลิตประมาณ ๐.๕๗ ล้านตัน

๒) เครือข่ายและความเชี่ยวชาญในพื้นที่ บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด เป็นกิจการที่เกิดการรวมตัวของเกษตรกรชาวสวนปาล์มในพื้นที่กับผู้อำนวยการด้านโรงงาน ทำให้เกิดการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน อีกทั้ง ยังมีโครงการให้การสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ปลูก เช่น การใช้ระบบน้ำหยด และการให้ปุ๋ยชีวภาพที่ได้จากระบบบำบัดน้ำเสีย

๒.๒.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒ การสร้างระบบเศรษฐกิจเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์

๒.๒.๒.๑ เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับการร้องเรียนจากชุมชนเรื่องกลิ่นและแมลงวันที่เกิดจากน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากการผลิต บริษัทฯ จึงร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการวิจัยและพัฒนา ระบบบำบัดน้ำเสียในโรงงาน ซึ่งบริษัทฯ ได้นำก๊าซชีวภาพ (Biogas) ที่ได้จากระบวนการดังกล่าวไปผลิตไฟฟ้า นอกจากนี้ ยังได้มีการนำน้ำมันปาล์มดิบไปผลิตเป็น Biodiesel (B-๑๐๐) ที่มีคุณภาพสูง เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์

๒.๒.๓ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๓ การพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒.๓.๑ โรงงานเน้นการผลิตแบบไร้ของเสีย (Zero Waste) ด้วยการนำของเสียที่ได้จากการผลิตมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด โดยได้นำกากปาล์มที่เกิดจากการหีบน้ำมันไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าพลังไอน้ำเพื่อใช้ในโรงงาน ขยายทะเลปาล์มเป็นเชื้อเพลิง และนำของเหลือจากการผลิตเข้าสู่ระบบบำบัด ซึ่งทำให้ได้ปุ๋ยและก๊าซชีวภาพ (Biogas)

๒.๒.๓.๒ เน้นการดำเนินธุรกิจที่เชี่ยวชาญและต่อเนื่องในธุรกิจน้ำมันปาล์ม อาทิ น้ำมันปาล์มดิบ Biogas Biodiesel และไฟฟ้าพลังงานชีวมวล (Biomass)

๒.๒.๓.๓ ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านความปลอดภัยและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO๙๐๐๑, GMP, RSPO (ความมีเหตุผล)

๒.๒.๓.๔ พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเครือข่ายเพื่อให้ผลผลิตที่มีคุณภาพสูงและมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

๒.๒.๓.๕ เน้นการใช้วัตถุดิบและแรงงานในพื้นที่

๒.๒.๓.๖ ส่งเสริมสวัสดิการของพนักงาน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน เช่น สนับสนุนการออมทรัพย์ อนุญาตให้ใช้พื้นที่ปลูกพืชผักเพื่อการบริโภคและลดค่าใช้จ่าย

๒.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษากับประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๓.๑ ไม้ยางพารา

บริษัท แพลนครีเอชันส์ จำกัด มีความเข้มแข็งในด้านการวิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอันเป็นจุดขายหลักของบริษัทฯ และเน้นการสร้าง Branding จนมีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีการขยายเครือข่ายตัวแทนขายในต่างประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมายหลักในทวีปเอเชีย ยุโรป และอเมริกา อีกทั้งสร้างช่องทางสื่อสารทางตรงผ่าน Social Media และ E-Commerce เพื่อให้สามารถเข้าถึงลูกค้าได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ใช้การผลิตสินค้าแบบงานฝีมือ (Craft) จึงจำเป็นต้องใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้บริษัทฯ มีต้นทุนแรงงานสูง จึงอาจพิจารณานำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อพัฒนาการผลิตให้มากขึ้นและลดต้นทุนด้านแรงงานลง พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่

บริษัทฯ ได้นำการอนุรักษ์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาเป็นส่วนหนึ่งใน Core Value ของบริษัทฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของตลาด (Market Trend) โดยมุ่งไปสู่การผลิตแบบ Zero Waste สร้างวัสดุใหม่ คือ Planwood™ และสร้างจุดแข็งและความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ในตลาดที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค (Consumer Behavior) มีส่วนสำคัญที่ทำให้สามารถรับมือกับปัญหาการลอกเลียนแบบ

นอกจากนี้ การที่บริษัทฯ ได้กำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นเด็กแรกเกิดถึง ๖ ปี ซึ่งจะเรียนรู้จากการสัมผัสเป็นหลัก บริษัทฯ จึงให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของสินค้า โดยเห็นได้จากการร่วมพัฒนาวัสดุดิบ (กาวและสี) กับ Supplier ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ซึ่งจะนำไปสู่ Brand Loyalty และแก้ไขปัญหาการที่ลูกค้าจะหันไปใช้สินค้าอื่นที่คล้ายคลึงกัน (Substitute Product) อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ และการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศต่าง ๆ เป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

๒.๓.๒ น้ำมันปาล์ม

บริษัทตังน้ำมันปาล์ม จำกัด มีการลงทุนในด้านการวิจัย ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย อาทิ น้ำมันปาล์ม Biogas กระแสไฟฟ้า Biodiesel โดยมีกระบวนการผลิตแบบ Vertical Manufacturing และ Zero Waste ขณะนี้ได้รับอนุญาตให้ผลิตและจำหน่าย BioDiesel ซึ่งยังสามารถพัฒนาไปสู่ผลิตภัณฑ์อื่นได้ อีก อาทิ oleochemical จึงมีความยืดหยุ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันจำเป็นต้องใช้แรงงาน ส่งผลให้บริษัทฯ มีต้นทุนแรงงานสูง จึงอาจพิจารณานำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มผลิตภาพในกระบวนการผลิตเพื่อลดจำนวนแรงงาน และเพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยความหลากหลายของผลิตภัณฑ์เพื่อความยั่งยืนในอนาคต รวมทั้งแรงงานที่มีอยู่

จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถนำไปวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ได้ดังนี้

SWOT Analysis บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด

จุดแข็ง ๑. Vertical Manufacturing and Zero Waste ๒. ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ๓. ได้รับอนุญาตให้ผลิตและจำหน่าย BioDiesel ๔. ความยืดหยุ่น	จุดอ่อน ๑. ต้นทุนแรงงานสูง
โอกาส ๑. พลังงานทางเลือก ๒. Oleochemical Trend	อุปสรรค ๑. พลังงานทดแทน ๒. การเปลี่ยนแปลงกฎ/มาตรฐาน ๓. ทศนคติด้านลบเกี่ยวกับสินค้า ๔. ผู้เล่นรายใหญ่ครอบงำตลาด

SWOT Analysis บริษัทแปปนศรีเอชส์ จำกัด

จุดแข็ง ๑. Vertical Manufacturing and Zero Waste ๒. ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ๓. ความยืดหยุ่นในการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด	จุดอ่อน ๑. ต้นทุนแรงงานสูง
โอกาส ๑. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ โดยใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น ๒. จากการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มของโลกอาจพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมเพื่อการใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ	อุปสรรค ๑. การเปลี่ยนแปลงกฎ/ มาตรฐาน ๒. ทศนคติด้านลบเกี่ยวกับสินค้า ๓. ผู้เล่นรายใหญ่ครอบงำตลาด ๔. การถูกลอกเลียนแบบสินค้า

ส่วนที่ ๓

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลในอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพารา และ น้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดตรัง โดยใช้กรณีศึกษาของ บริษัท แพลนครีเอชั่นส์ จำกัด ผลิตของเด็กเล่นจากไม้ยางพารา และบริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด ผลิตน้ำมันปาล์ม Biogas และ Biodiesel โดยศึกษาเป็นรายอุตสาหกรรมและเชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติในมิติของความมั่นคง ยั่งยืน (Sustainability) คือ (๑) มุ่งให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย (๒) มีระบบเศรษฐกิจเชิงนวัตกรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจสีเขียว (๓) เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่เนื่องจากการศึกษาอยู่ในระดับพื้นที่ จึงขอย่อส่วนประเด็นที่ ๑ เป็นการมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางระดับภูมิภาคอันตามัน จากผลการศึกษาพบว่าทั้งสองอุตสาหกรรมมีความคล้ายคลึงกันในการดำเนินธุรกิจ แต่จะมีความแตกต่างกันในเชิงผลิตภัณฑ์ จึงขอสรุปผลการศึกษาโดยแบ่งเป็น ๓ ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นศึกษา	ผลการศึกษา	
อุตสาหกรรม	ไม้ยางพารา	น้ำมันปาล์ม
๑. มุ่งเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคอันตามัน	มีปัจจัยการลงทุน คือ - เป็นแหล่งวัตถุดิบ - มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่	มีปัจจัยการลงทุน คือ - เป็นแหล่งวัตถุดิบ - มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่
๒. มีระบบเศรษฐกิจเชิงนวัตกรรมสร้างสรรค์ เศรษฐกิจสีเขียว	การพัฒนาเชิงนวัตกรรม - มีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา - มีการนำส่วนสูญเสียจากการผลิตมาคิดค้นเป็นวัสดุใหม่ที่มีคุณสมบัติพิเศษ - มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะเฉพาะ	การรักษาสิ่งแวดล้อม - มีการวิจัยและพัฒนาาร่วมกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและนำไปพัฒนาเป็น Biogas - พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพสูงขึ้น
๓. เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ด้านความยั่งยืน - มีกระบวนการผลิตแบบ Zero Waste ใช้ประโยชน์สูงสุดจากวัตถุดิบและส่วนสูญเสีย โดยไม่มีส่วนเหลือทิ้ง	ด้านความยั่งยืน - มีกระบวนการผลิตแบบ Zero Waste ใช้ประโยชน์สูงสุดจากวัตถุดิบและส่วนสูญเสีย โดยไม่มีส่วนเหลือทิ้ง

	ด้านเศรษฐกิจพอเพียง - ดำเนินธุรกิจจากความเชี่ยวชาญ และมีการขยายการลงทุนอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีความพอประมาณ - ให้ความสำคัญกับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานและรักษาสิ่งแวดล้อม - ให้ความสำคัญกับแรงงานและท้องถิ่น เช่น การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้านค้าสวัสดิการ การจ้างงานผู้พิการ เกษียณ หรือคนพิการ การจัดกิจกรรมวันเด็ก เป็นต้น	ด้านเศรษฐกิจพอเพียง - ดำเนินธุรกิจจากความเชี่ยวชาญ และมีการขยายการลงทุนอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีความพอประมาณ - ให้ความสำคัญกับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานและรักษาสิ่งแวดล้อม - ให้ความสำคัญกับแรงงานและท้องถิ่น เช่น เน้นการใช้วัตถุดิบและแรงงานในพื้นที่ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเครือข่ายเพื่อเพิ่มผลผลิต ส่งเสริมสวัสดิการของพนักงานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จากข้อสรุปข้างต้นจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในลำดับต่อไป

๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๓.๒.๑ ไม้ยางพารา

๑. ต้นทุนแรงงานสูง

- นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มผลิตภาพในกระบวนการผลิตมากยิ่งขึ้น เพื่อลดจำนวนแรงงาน
- เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพแรงงานที่มีอยู่

๒. มีสินค้าอื่นทดแทน/ ลอกเลียนแบบ

- สร้าง Brand Loyalty
- สร้างความแตกต่างที่โดดเด่นของผลิตภัณฑ์โดยเน้นความเป็นผลิตภัณฑ์สีเขียว

๓. การเปลี่ยนแปลงกฎ/มาตรฐาน/อุปสรรคทางการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB)

- ปรับปรุงกฎระเบียบของประเทศไทยให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจมากขึ้น
- ใช้การเจรจาต่อรองระหว่างประเทศทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยแสวงหา

ความร่วมมือกับมิตรประเทศ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในพื้นที่ เช่น ร่วมพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนกับสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุนสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า/เด็กพิเศษ และสร้างศูนย์การเรียนรู้ในจังหวัดตรัง

- เพิ่มเติมสินค้าเพื่อส่งเสริมและฟื้นฟูความสามารถของคนชรา/คนพิการ
- พัฒนากลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียให้เป็นฐานการตลาดหลักในต่างประเทศ
- จังหวัดตรังควรส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำเพื่อสร้างมูลค่าของไม้ยางพารา โดยการวิจัยและพัฒนา
- กระชับความร่วมมือในกรอบอาเซียนกับประเทศผู้ผลิตยาง เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความมั่งคั่งยั่งยืน

๓.๒.๒ น้ำมันปาล์ม

๑. ต้นทุนแรงงานสูง
 - นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มผลผลิตภาพในกระบวนการผลิตมากยิ่งขึ้น เพื่อลดจำนวนแรงงาน
 - เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพแรงงานที่มีอยู่
 ๒. พลังงานทดแทน (รถยนต์ไฟฟ้า)
 - ศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่น เช่น Oleochemical
 ๓. การเปลี่ยนแปลงกฎ/มาตรฐาน/NTB
 - ปรับปรุงกฎระเบียบของประเทศไทยให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจมากขึ้น
 - ใช้การเจรจาต่อรองระหว่างประเทศทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยแสวงหาความร่วมมือกับมิตรประเทศ
 ๔. ทิศนคติด้านลบเกี่ยวกับสินค้า
 - ร่วมมือภาครัฐและชุมชนในการสร้างความเข้าใจให้กับประชาคมโลกถึงแหล่งผลิตที่ไม่ได้ทำลายป่าฝนเมืองร้อน
- ข้อเสนอแนะอื่น ๆ**
- เน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดการสูญเสีย เพิ่มมูลค่า และความหลากหลายสินค้า/วัสดุเหลือใช้
 - สร้างความแตกต่างให้สินค้า Biodiesel B-๑๐๐
 - กระชับความร่วมมือในกรอบอาเซียนกับประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มในภูมิภาคเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความมั่งคั่งยั่งยืนของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

บรรณานุกรม

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. ๒๕๖๑. แผนพัฒนาจังหวัดตรังพ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕ ฉบับปรับปรุงประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓. สำนักงานจังหวัดตรัง. ๒๓๖ น.

PlanToys.com. ๒๐๑๘. [เข้าถึงได้จาก] <http://www.rdpb.go.th/> . [เข้าถึงเมื่อ] ๒๓ กค. ๒๕๖๒.

Trang Palm Oil Public Company Limited. บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด. [เข้าถึงได้จาก] <https://trangpalmoil.com/>. [เข้าถึงเมื่อ] ๒๓ กค. ๒๕๖๒.

ภาคผนวก

๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๒

๘.๓๐ - ๙.๐๐ น.	บริษัท แพลนคีย์เอชเอ็นส์ บรรยายข้อมูลของ บริษัทฯ
๙.๓๐-๑๐.๓๐ น.	ศึกษาการทำงานของโรงงาน
๑๐.๓๐-๑๒.๐๐ น.	สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม
๑๒.๐๐-๑๓.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารเที่ยง
๑๓.๓๐-๑๔.๐๐ น.	บริษัท ตรังน้ำมันปาล์ม จำกัด บรรยายข้อมูลของ บริษัทฯ
๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ศึกษาการทำงานของโรงงาน
๑๕.๐๐-๑๖.๐๐ น.	สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม

๑. นางสาวบังอร จิตะไพศาลผล	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๒. นายถาวร เสรีประยูร	กระทรวงการคลัง
๓. นายณัฐวุฒิ ธรรมศิริ	กระทรวงการคลัง
๔. นายเอกอรรถ ทิตาราม	กระทรวงการต่างประเทศ
๕. นางสาวปรารถนา ดิษยทัต	กระทรวงการต่างประเทศ
๖. นายณัฐ วิษณุพันธ์	กระทรวงการต่างประเทศ
๗. นายอนันต์ พิกุลทิพย์สาคร	กระทรวงการต่างประเทศ
๘. นางสาวธัชพร สุนทราจารย์	กระทรวงการต่างประเทศ
๙. นางสาวปริญานัฐ ทิพย์ะวัฒน์	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐. นางอังคณา พุทธศรี	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองศาสตราจารย์ ดร. ธงชัย นิตินัฐสุวรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษา
นางสาวนิตยา เตะเส็น	นักวิจัยประจำกลุ่ม

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืน : พื้นที่ศึกษาจังหวัดตรัง

จัดทำโดย กลุ่มที่ 3 หมุย่าง ประเด็น มีมาตรฐานสากล
(Standard)

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 11 ปี 2562
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืน : พื้นที่ศึกษาจังหวัดตรัง

จัดทำโดย กลุ่มที่ 3 หมุย่าง ประเด็น มีมาตรฐานสากล (Standard)

1. นายวุฒินัย	ยุวนานนท์
2. นายอังกูร	กุลวานิช
3. นายพลช	หุตะเจริญ
4. นางอุมาพร	พุตระกูล
5. นางสาวสุภาวดี	แย้มกม
6. นางอัญชลี	ประเสริฐศักดิ์
7. นายพสุศิษฐ์	วงศ์สุรวัฒน์
8. นายดำรง	อึ้งเลาหะพันธุ์
9. นางนิพดา	เขียวอุไร
10. นายเสกสรรค์	สโรบล

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 11 ปี 2562
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ

หลักเกณฑ์การประเมินผลรายงานการศึกษากลุ่ม

รายงานการศึกษากลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์สำเร็จการฝึกอบรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

๑. ผู้ประเมิน : รศ.พชร เพ็ชรประดับ และรศ.สุพรรณพันธ์ โลหะลักษณ์เดช (G๓) มีมาตรฐานสากล
๒. วิธีการ : แต่ละกลุ่มจัดส่งรายงานการศึกษากลุ่มภายในระยะเวลาที่กำหนด และนำเสนอในลักษณะการเสวนาสรุปลผลการศึกษาพื้นที่แบบบูรณาการการเรียนรู้ โดยผู้แทนทุกกลุ่มต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นที่ศึกษาและผู้สนใจทั่วไป ตามวันและเวลาที่หลักสูตรกำหนด
๓. หลักเกณฑ์การผ่านการประเมิน : รายงานมีเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามโครงสร้างที่กำหนด ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านการประเมิน
๔. ประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน	ข้อเสนอแนะ/ข้อควรปรับปรุง
๑. เนื้อหารายงาน	(๘๐)		
๑.๑ สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหาพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๑๐	๙	
๑.๒ ผลการศึกษาตามประเด็นปัญหา	๑๐	๙	
๑.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๔ การสังเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๕ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๐	๑๘	
๒. การนำเสนอรายงาน และการตอบประเด็นคำถาม	๒๐	๑๙	
รวม	๑๐๐	๙๑	

ทั้งนี้ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการจะนำรายงานการศึกษากลุ่มขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสถาบันฯ <http://mfa.go.th/dvifa/th/training/4946> เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษากลุ่ม (Group Action Learning Project) เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน : พื้นที่ศึกษาจังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานในพื้นที่ศึกษา โดยกลุ่ม 3 ได้ดำเนินการศึกษาในประเด็น มีมาตรฐานสากล (Standard) มุ่งให้ไทยมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนหลักสิทธิมนุษยชน และต่อยอดความสำเร็จในเรื่อง การต่อต้านและแก้ไขปัญหาการคานมนุษย์ที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทย ทั้งสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และการประมง รวมถึงการมุ่งอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ทำการศึกษาภาคสนามโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรม การแปรรูปอาหารทะเล ที่ บริษัท ตรีงผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) ใช้วิธีการศึกษาด้วยการรับฟังข้อมูล การสัมภาษณ์ การเข้าสังเกตในสถานที่จริง และใช้แนวพินิจแบบ inside in ร่วมกับการอภิปรายกลุ่ม (group discussion) สังเคราะห์ปัญหาเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย บนพื้นฐานของสมมติฐานที่ว่า แรงงานและวัตถุดิบน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อมาตรฐานของโรงงานแปรรูปอาหารทะเล เนื่องจากมีความไม่แน่นอนสูง ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกที่แปรเปลี่ยนไปตามบริบทและสถานการณ์แวดล้อม ซึ่งผลการศึกษาที่เน้นประเด็นย่อย ด้านแรงงานและวัตถุดิบ พบว่า

ด้านแรงงาน ผู้ประกอบการ มีการพึ่งพาแรงงานอย่างเข้มข้น (labour intensive) เงินเดือนและสวัสดิการแรงงานเป็นตามมาตรฐาน มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ในขณะเดียวกันก็ข้อแตกต่างบางประการ กล่าวคือ บริษัท ตรีงผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) พึ่งพิงแรงงานทักษะจากแรงงานต่างด้าวที่มีอายุเฉลี่ยไม่มากนักเป็นหลัก ในขณะที่บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) ใช้แรงงานไทยท้องถิ่นที่มีอายุเฉลี่ยค่อนข้างมากเป็นหลัก นอกจากนี้ รูปแบบการผลิตและการใช้แรงงานก็แตกต่างกันตามกระบวนการผลิตและพันธกรณีในการส่งมอบสินค้าที่แตกต่างกันด้วย ในขั้นนี้ แม้ว่าผู้ประกอบการทั้งสองรายยังสามารถแก้ปัญหาแหล่งคนงานและต้นทุนแรงงานอันเกิดจากผลกระทบจากมาตรการแก้ไขปัญหาแรงงานประมงและสิทธิมนุษยชนได้ในระดับหนึ่ง แต่หากมีการปรับขึ้นค่าแรง ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการทั้งสองรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ด้านวัตถุดิบ ผู้ประกอบการทั้งสองรายใช้สินค้าประมงหลายชนิดเป็นวัตถุดิบหลัก แต่มีความแตกต่างกันในด้านการจัดหาวัตถุดิบ กล่าวคือ บริษัท ตรีงผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) รับผลิตสินค้าแข่งตามคำสั่งของลูกค้า โดยลูกค้าจะเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบให้และลูกค้าเป็น

ผู้นำสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศเองทั้งหมด จึงไม่ประสบปัญหาในเรื่องการจัดหาวัตถุดิบ และการจำหน่าย และประเด็นเรื่องมาตรฐานของวัตถุดิบก็เป็นความรับผิดชอบของลูกค้าด้วย ในขณะที่บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) นำวัตถุดิบมาแปรรูป ประมวล และบรรจุ กระป๋อง เพื่อจำหน่ายในตราสินค้าของตนเอง โดยจำหน่ายตลาดภายในประเทศเป็นหลัก ผู้ประกอบการเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบเอง โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ และเป็น ผู้รับผิดชอบในเรื่องมาตรฐานของวัตถุดิบเอง นับถึงปัจจุบันยังไม่พบปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ แต่ อาจมีปัญหาในเรื่องของราคาวัตถุดิบบ้าง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนและราคาจำหน่ายสินค้า และในที่สุด อาจต้องผลักภาระไปยังผู้บริโภค ซึ่งจะกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการทั้งสองรายต่างพึงพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ ซึ่งไม่มีหลักประกันว่าจะมีความมั่นคง ระยะยาว

จากผลการศึกษาดังกล่าว มีข้อสรุปว่า ปัจจัยด้านแรงงานและวัตถุดิบเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและมีมาตรฐานของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลใน จังหวัดตรัง จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับจังหวัดตรัง ดังต่อไปนี้

1. ด้านแรงงาน จังหวัดตรังควรมีการเสนอรัฐบาลชะลอการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำออกไป ก่อน และในกรณีที่ไม่สามารถชะลอการขึ้นค่าแรงได้ควรเสนอให้รัฐบาลหามาตรการช่วยเหลือเพื่อลด ต้นทุน ควบคู่ไปกับการสนับสนุนการหาเทคโนโลยีและเครื่องจักรที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน รวมถึง การหามาตรการส่งเสริมการนำเข้าเครื่องจักร เช่น ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ยกเว้นหรือลดภาษีการ นำเข้าเครื่องจักร นอกจากนี้ ภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัดตรังควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาใน จังหวัดตรังในการผลิตนักศึกษาให้ตรงกับสายงานอาชีพที่ภาคเอกชนต้องการ โดยเฉพาะสาย อาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาแรงงานที่มีทักษะ (Skilled workers)

2. ด้านวัตถุดิบ จะต้องผลักดันให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการจัดทำฐานข้อมูลแหล่ง ทรัพยากรประมงทั้งในและต่างประเทศที่สมบูรณ์ และจังหวัดตรังควรเสนอให้รัฐบาลเจรจากับ ประเทศที่ยังมีแหล่งทรัพยากรประมงทะเลอยู่อย่างเพียงพอ โดยให้ไทยเข้าไปทำประมงในน่านน้ำของ ประเทศนั้นๆ มีการประสานผลประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นธรรมในลักษณะพันธมิตรการค้า ทรัพยากรประมงทะเล รวมทั้งเสนอให้รัฐบาลพิจารณาอนุญาตให้มีพื้นที่สัมปทานในทะเลสำหรับทำ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเล (Marine culture) ในน่านน้ำของไทยด้วย ยิ่งไปกว่านั้น กรมประมง หน่วยงานวิจัยด้านทรัพยากรทางทะเลและมหาวิทยาัย ควรมีนโยบายสร้างความร่วมมือและ สนับสนุนให้มีการทำวิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านการเพาะเลี้ยงทางทะเลให้เป็น รูปธรรม ซึ่งจะเป็หน่วยงานสนับสนุนของภาคเอกชนต่อไป

3. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ ควรเร่งกระตุ้นให้มีการสร้างการยอมรับมาตรฐานอาหารฮาลาลของไทยในระดับสากล พิจารณาจัดทำ เมืองพันธมิตร (Friendship cities) ระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดในต่างประเทศที่มีสภาพความคล้ายคลึงกัน เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและเป็นพันธมิตรการค้าระหว่างกัน นอกจากนี้บริษัทแปรรูปอาหารทะเลในจังหวัดตรังควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านแปรรูปอาหารทะเลในพื้นที่ในลักษณะการทำ CSR (ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของเศรษฐกิจระดับฐานรากของจังหวัดโดยรวมด้วย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ช
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	1
1.2 ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่	63
1.3 ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง มีมาตรฐาน (Standard)	82
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาพื้นที่	84
2.1 ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ 1 ด้านแรงงาน	84
2.2 ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ 2 ด้านวัตถุดิบ	85
ส่วนที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	87
3.1 วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	87
3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	88
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	
1. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา	93
2. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม	95

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1	แสดงจำนวนประชากรจังหวัดตรัง	5
ตารางที่ 1.2	สถานการณ์มีไฟฟ้าใช้แต่ละอำเภอในพื้นที่จังหวัดตรัง	8
ตารางที่ 1.3	ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี 2558	11
ตารางที่ 1.4	ข้อมูลยางพาราของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558	12
ตารางที่ 1.5	ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558	12
ตารางที่ 1.6	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558	13
ตารางที่ 1.7	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558	14
ตารางที่ 1.8	จำนวนครัวเรือนที่ทำการประมง ปี 2558	14
ตารางที่ 1.9	จำนวนเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ตั้งแต่ 1 เมษายน 2559- 30 มีนาคม 2560	16
ตารางที่ 1.10	ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ปี 2557	18
ตารางที่ 1.11	สถิติจำนวนปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558	19
ตารางที่ 1.12	สถิติมูลค่าที่ได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558	20
ตารางที่ 1.13	วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามพื้นที่จังหวัดตรัง	21
ตารางที่ 1.14	สหกรณ์ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร	21
ตารางที่ 1.15	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนแรงงาน ชาย-หญิง	22
ตารางที่ 1.16	จำนวนโรงงานจำแนกตามรายอำเภอปี 2558	22
ตารางที่ 1.17	ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี 2558	23
ตารางที่ 1.18	จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม	24
ตารางที่ 1.19	จำนวนโรงงานเงินทุน และคนงาน ปี 2558	28
ตารางที่ 1.20	สถิติการนำเข้าและการส่งออกผ่านด่านศุลกากรกันตัง	37
ตารางที่ 1.21	มูลค่าการค้า ณ ด่านศุลกากรกันตัง จังหวัดตรังเดือนกรกฎาคม 2559	38
ตารางที่ 1.22	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. 2557 ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดตรัง	39
ตารางที่ 1.23	จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพแรงงาน	41
ตารางที่ 1.24	จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 1.25	แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์	45
ตารางที่ 1.26	จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษา	46
ตารางที่ 1.27	แสดงระดับการศึกษาของประชากร	48
ตารางที่ 1.28	สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก ที่สำคัญ 10 อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี 2558	50
ตารางที่ 1.29	สาเหตุการตายที่สำคัญ 10 อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี 2558	50
ตารางที่ 1.30	สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง	52
ตารางที่ 1.31	สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง	53
ตารางที่ 1.32	สรุปสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรัง	53
ตารางที่ 1.33	สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาในพื้นที่จังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ	54
ตารางที่ 1.34	พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ	56
ตารางที่ 1.35	ปริมาณขยะ (ตัน) จำแนกเป็นรายอำเภอ	60
ตารางที่ 1.36	มูลค่าการจัดจำหน่ายของบริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน)	68
ตารางที่ 1.37	ลักษณะการประกอบธุรกิจ และรายได้	75
ตารางที่ 1.38	รายได้จำแนกตามสายการผลิต	75
ตารางที่ 1.39	กำลังการผลิต	79
ตารางที่ 1.40	ราคาต่อหน่วยของกระป๋อง ปลา ในปี 2554-2556 จาก บริษัท ตรังแคนเนอร์รี่ จำกัด	80
ตารางที่ 2.1	ประเด็นปัญหาที่พบ (Finding) ด้านแรงงาน	84
ตารางที่ 2.2	ประเด็นปัญหาที่พบ (Finding) ด้านวัตถุดิบ	85

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี 2544 – 2558	2
ภาพที่ 1.2	แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ	42
ภาพที่ 1.3	จำนวนผู้ทำงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ปี 2557 และปี 2558 จังหวัดตรัง	43
ภาพที่ 1.4	แสดงการเปรียบเทียบอาชีพที่มีผู้ทำงานอยู่มากที่สุด 5 อันดับแรก ปี 2557-2558 ของ จังหวัดตรัง	44
ภาพที่ 1.5	สัดส่วนของผู้ทำงานจำแนกตามระดับการศึกษาของจังหวัดตรัง ปี 2558	44
ภาพที่ 1.6	โครงสร้าง บริษัท ตรีงผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน)	72
ภาพที่ 3.1	แบบจำลองสายพานการผลิตอาหารทะเลแปรรูปตามยุทธศาสตร์ชาติ	87
ภาพที่ 3.2	จุดเชื่อมต่อการแก้ปัญหาเพื่อคงความมาตรฐานของแรงงานและวัตถุดิบใน อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารสัตว์ทะเลกรณีศึกษาจังหวัดตรัง	88

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ตรังเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกติดกับทะเลอันดามันแห่งมหาสมุทรอินเดีย มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,917.519 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,008,400 ไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ 4 ของภาคใต้ และลำดับที่ 33 ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางสายเพชรเกษม 828 กิโลเมตร มีพื้นที่ฝั่งทะเลตลอดแนวเขตจังหวัดยาว 119 กิโลเมตร ประกอบไปด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน 46 เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ เช่น เกาะลิบงซึ่งเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เกาะมุก เกาะกระดาน เป็นต้น โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและ

จังหวัดกระบี่

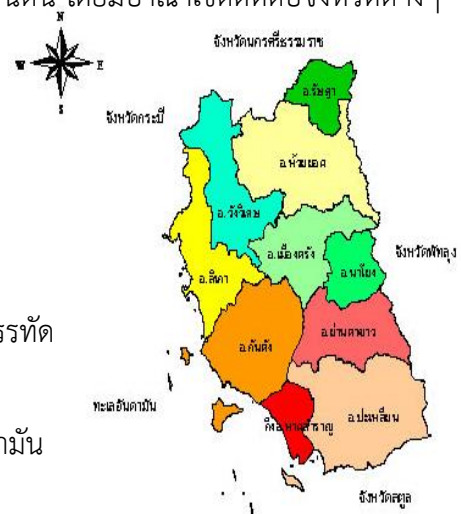
ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสตูลและทะเลอันดามัน

มหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดพัทลุง (มีเทือกเขาบรรทัด
กั้นอาณาเขต)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดกระบี่และทะเลอันดามัน

มหาสมุทรอินเดีย

1.1.2 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะเป็นเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับด้วยภูเขาใหญ่เล็กกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบเรียบมีจำนวนน้อยซึ่งใช้เพาะปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดยาวจากเหนือจรดใต้ และเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่จังหวัด สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้นสำหรับพื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเลมีป่าชายเลนที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์

1.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล จังหวัดตรังตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีอากาศร้อน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงตลอดปี มีฝนตกชุกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ภาคเหนือและภาคกลางมีอากาศหนาวและแห้งแล้ง ส่วนภาคใต้ตอนบนจะมีฝนตกชุก เพราะมรสุมได้พัดผ่านอ่าวไทย สำหรับตรังอยู่ทางฝั่งตะวันตกได้รับ

อิทธิพลของลมนี้น้อยจึงมีฝนตกเพียงเล็กน้อย ส่วนมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้จังหวัดตรังซึ่งตั้งอยู่ในด้านรับลมมีฝนตกชุก จังหวัดตรังมี 2 ฤดูกาล คือ

1.1) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยฤดูฝนช่วงแรกจะมีฝนตกสม่ำเสมอในปริมาณ 118.7-730.2 มิลลิเมตรต่อเดือน และฤดูฝนช่วงหลังจะมีปริมาณฝนค่อนข้างน้อย

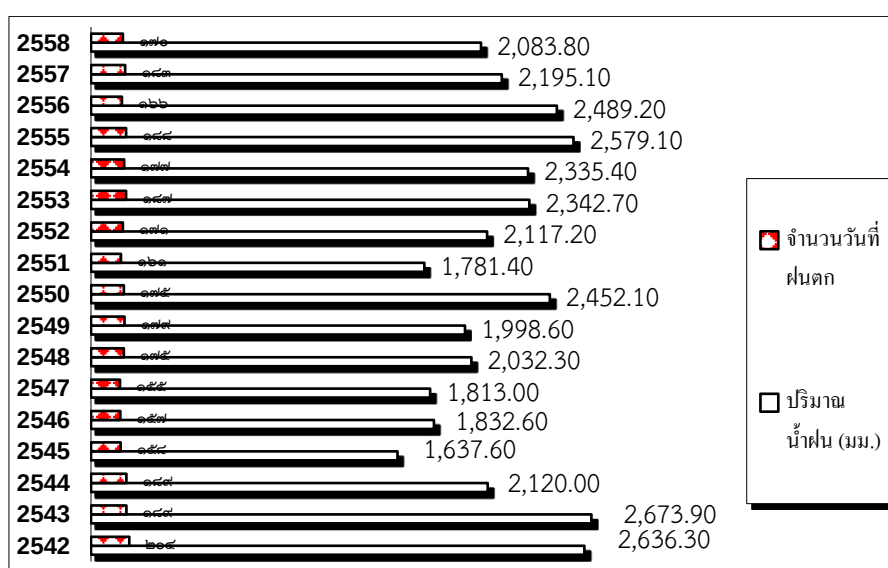
1.2) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม โดยได้รับอิทธิพลของลมมรสุมจากแถบเส้นศูนย์สูตรในช่วงเปลี่ยนฤดูกาล

2) ลักษณะอากาศทั่วไป จังหวัดตรังอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิด คือ

2.1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม

2.2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม

3) อุณหภูมิของอากาศ ปี 2558 อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27.67 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 33.42 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 23.68 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ปี 2558 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีประมาณ 79.40% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 97.50% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 44.25%, ปริมาณฝนปี 2558 ปริมาณฝนตกตลอดปี 2,083.8 มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มิลลิเมตรขึ้นไป มีทั้งหมด 170 วัน

ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี 2544 – 2558

4) แหล่งน้ำสำคัญ แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีต้นกำเนิดอยู่ในพื้นที่ภูเขาและเทือกเขา ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้น ๆ และมีความลาดชันสูง โดยระบายลงสู่ทางด้าน ทิศตะวันตก มีจำนวนรวมทั้งหมด 186 สาย ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญ 2 สาย คือ

4.1) แม่น้ำตรัง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจากเทือกเขาเขตจังหวัดกระบี่ มีความยาวประมาณ 123 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 7 สาย ได้แก่ คลองชี คลองท่าประดู่ คลองกะปาง คลองมวน คลองยาง ยวน คลองลำภูรา และคลองนางน้อย แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 5 อำเภอคือ อำเภอรษฎา อำเภอย้ายยอด อำเภอวังวิเศษ อำเภอเมืองตรัง และอำเภอกันตัง แล้วไหลลงทะเลอันดามัน มหาสมุทร อินเดียที่ปากน้ำกันตัง อำเภอกันตัง

4.2) แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล มีความยาวประมาณ 58 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 7 สาย ได้แก่ คลองปะเหลียน คลอง ลำแคลง คลองลำปลอกคลองห้วยด้วน คลองลำพิกุล คลองโพรงจระเข้ (คลองไหญ่) และคลองลำชาน แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 2 อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาวและอำเภอปะเหลียน แล้วไหลลงสู่ ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน

1.1.4 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดตรังมีเนื้อที่ทั้งหมด 3,088,400 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 1,659,188 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.72 และพื้นที่ป่าไม้ 1,292,632 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.85 ของพื้นที่ ทั้งภาค โดยพื้นที่ถือครองทางการเกษตรแบ่งได้เป็นพื้นที่เพาะปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น 1,647,018 ไร่ ส่วนใหญ่ใช้เพาะปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลจำพวก ทุเรียน มังคุด เงาะ ส่วนที่เหลือเป็น พื้นที่นา 12,170 ไร่ นอกจากนั้นเป็นที่อยู่อาศัย พืชไรสวนผักและไม้ดอก ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และที่กร ร้าง 136,580 ไร่

1.1.5 การปกครอง

จังหวัดตรังมีการแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 87 ตำบล 723 หมู่บ้าน และมีการบริหารราชการ ดังนี้

- 1) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 33 หน่วยงาน ได้แก่
 - 1.1) สังกัดกระทรวงมหาดไทย 7 หน่วยงาน
 - 1.2) สังกัดกระทรวงคมนาคม 1 หน่วยงาน
 - 1.3) สังกัดกระทรวงแรงงาน 4 หน่วยงาน
 - 1.4) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 6 หน่วยงาน
 - 1.5) สังกัดกระทรวงการคลัง 1 หน่วยงาน
 - 1.6) สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม 1 หน่วยงาน

1.7) สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1 หน่วยงาน
1.8) สังกัดกระทรวงพาณิชย์	1 หน่วยงาน
1.9) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	1 หน่วยงาน
1.10) สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1 หน่วยงาน
1.11) สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม	1 หน่วยงาน
1.12) สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1 หน่วยงาน
1.13) สังกัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	1 หน่วยงาน
1.14) สังกัดกระทรวงยุติธรรม	3 หน่วยงาน
1.15) สังกัดกระทรวงพลังงาน	1 หน่วยงาน
1.16) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	1 หน่วยงาน
1.17) ไม่สังกัดกระทรวง	1 หน่วยงาน
2) การบริหารราชการส่วนกลาง จำนวน 70 หน่วยงานได้แก่	
2.1) สังกัดกระทรวงคมนาคม	5 หน่วยงาน
2.2) สังกัดกระทรวงแรงงาน	1 หน่วยงาน
2.3) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	12 หน่วยงาน
2.4) สังกัดกระทรวงการคลัง	4 หน่วยงาน
2.5) สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	2 หน่วยงาน
2.6) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	15 หน่วยงาน
2.7) สังกัดกระทรวงพาณิชย์	2 หน่วยงาน
2.8) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	6 หน่วยงาน
2.9) สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	10 หน่วยงาน
2.10) สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม	2 หน่วยงาน
2.11) สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1 หน่วยงาน
2.12) สังกัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	2 หน่วยงาน
2.13) สังกัดกระทรวงยุติธรรม	1 หน่วยงาน
2.14) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	2 หน่วยงาน
2.15) สังกัดกระทรวงกลาโหม	5 หน่วยงาน
3) รัฐวิสาหกิจ	19 หน่วยงาน
4) หน่วยงานอิสระ	13 หน่วยงาน
5) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย	
5.1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง	1 แห่ง

5.2) เทศบาล

22 เทศบาล

5.3) องค์การบริหารส่วนตำบล

77 อ.บ.ต.

1.1.6 ประชากรและความหนาแน่นของประชากร

จำนวนประชากรจังหวัดตรัง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีจำนวน 640,793 คน ชาย 313,899 คน หญิง 326,894 คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 220,647 ครัวเรือน ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก อัตราความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 130.31 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนประชากรจังหวัดตรัง

อำเภอ	ระยะทาง (กม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	อบต.	จำนวนตำบล	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน	ราษฎรชาย	ราษฎรหญิง	รวมราษฎร
เมืองตรัง	-	533.873	12	15	4	121	62,293	74,375	81,453	155,828
กันตัง	24	609.635	13	14	1	83	27,044	43,239	43,645	86,884
ย่านตาขาว	22	431.057	6	8	3	67	20,326	31,407	32,997	64,404
ปะเหลียน	44	973.130	9	10	3	86	21,821	33,148	34,208	67,356
สิเกา	33	523.983	4	5	3	40	13,180	19,064	18,756	37,820
ห้วยยอด	28	747.274	14	16	5	133	32,167	46,679	47,947	94,626
วังวิเศษ	60	477.125	5	5	1	68	14,628	21,607	21,906	43,513
นาโยง	12	165.017	6	6	1	53	14,068	21,528	22,946	44,474
รัชฎา	57	232.425	5	5	1	50	10,576	14,410	14,727	29,137
หาดสำราญ	59	224.000	3	3	-	22	4,544	8,442	8,309	16,751
รวม	-	4,917.519	77	87	22	723	220,647	313,899	326,894	640,793

ที่มา : ที่ทำการปกครอง จังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558)

1.1.7 ศาสนาและประเพณีวัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 80.00 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 18.5 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.5 ทั้งนี้ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก

1) ความเชื่อ ความศรัทธา ค่านิยม ในสถาบันทางศาสนา

1.1) จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาต่าง ๆ

- ศาสนาพุทธ ร้อยละ 80.00
- ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 18.5
- ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1.5

1.2) จำนวนวัด/สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ พระภิกษุ สามเณร นางชี ศิษย์วัด

- วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 166 แห่ง
- ที่พักสงฆ์ จำนวน 55 แห่ง
- พระภิกษุ จำนวน 1,060 รูป
- สามเณร จำนวน 220 รูป
- นางชี จำนวน 47 คน
- ศิษย์วัด จำนวน 51 คน

1.3) จำนวนมัสยิด จำนวน 140

1.4) จำนวนโบสถ์คริสต์

- โบสถ์คาทอลิก จำนวน 1 แห่ง
- โบสถ์โปรเตสแตนต์ จำนวน 6 แห่ง

ประชาชนชาวจังหวัดตรังมีศรัทธายึดมั่นในศาสนาพุทธ ยิ่งกว่าศาสนาอื่น เช่น ศาสนาคริสต์และอิสลาม ภายในจังหวัดตรังแต่ละอำเภอและตำบลจะมีวัดศาสนาพุทธ สำนักสงฆ์ อยู่เกือบทุกแห่ง ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่มีเชื้อสายมาจากชาวจีน ส่วนมากก็นับถือศาสนาพุทธควบคู่ไปกับการถือศีลกินเจ ตามฤดูกาลที่มีตามศาลเจ้าต่าง ๆ สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อศรัทธาและยึดมั่นในพระพุทธศาสนาอยู่เป็นอันมากส่วนศาสนาอื่นมีอยู่บ้างเพียงส่วนน้อยและคล้อยตามประเพณีของชาวจีนไปบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนในตัวเมือง ถึงแม้ว่าจะมีการนับถือศาสนาหลายศาสนา แต่ก็ยังไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งแต่อย่างใด ต่างก็ให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี

ความเชื่อ ศรัทธา ค่านิยม ในวัฒนธรรมทั่วไปของชาวพื้นเมืองชาวตรังปฏิบัติตามครรลองของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ส่วนใหญ่ตามวัฒนธรรมของพุทธศาสนา ซึ่งสืบเนื่องมาจากอินเดียและลังกา เชื่อมโยงกับจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรังเป็นเมืองหน้าด่านของจังหวัดนครศรีธรรมราชฝั่งตะวันตก ในฐานะที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองแม่เป็นเมืองเอกวัฒนธรรมของตรังจึงเป็นแบบเดียวกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดใกล้เคียง เช่น วันตรุษ วันสารท พิธีทางศาสนา

2) ด้านศิลปวัฒนธรรม

จังหวัดตรังมีศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ทั้งในด้านศิลปะการแสดงและหัตถกรรม ศิลปะการแสดง เช่น มโนราห์ หนังตะลุง ลิเกป่า ศิลปะหัตถกรรม เช่น การประดิษฐ์เสื้อเตย มีดพร้า(นาบ่อ) ผ้าทอพื้นเมือง (นาหมื่นศรี) และเสวียนหม้อจากก้านจาก

ด้านวัฒนธรรมประเพณีเป็นการผสมผสานระหว่างประเพณีวัฒนธรรมไทยกับจีน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยผสมจีน ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม

ก็ยังคงยึดถือประเพณีวัฒนธรรมทางศาสนา แต่ไม่เคร่งครัดเหมือน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเพณีของชาวตรังที่แตกต่างจากที่อื่นอย่างชัดเจน ได้แก่

- ประเพณีแต่งงานจะจัดงานใหญ่พิมพ์บัตรเชิญแขกไปร่วมเป็นเกียรติและร่วมรับประทานอาหาร จัดขบวนแห่ของคณะเจ้าบ่าวโดยรถยนต์ มีผ้าสีแดงผูกที่หน้ารถทุกคัน โดยเจ้าภาพเป็นผู้มอบให้พร้อมกับติดผ้าแดงไว้ที่ประตูบ้านเจ้าภาพด้วย สำหรับแขกที่รับเชิญไปร่วมขบวนแห่หรือรับประทานอาหาร ขึ้นอยู่กับความมีชื่อเสียงของเจ้าภาพ การแต่งกายของแขกไม่ค่อยพิถีพิถัน แต่งกายตามสบาย เมื่ออาหารชนิดสุดท้ายขึ้นโต๊ะ หลังจากรับประทานเสร็จ แขกก็จะกลับหมด ให้เจ้าภาพมีเวลาจัดเก็บทำความสะอาดสถานที่ต่อไป

- ประเพณีงานศพเมื่อสมาชิกในครอบครัวถึงแก่กรรม จะไม่ออกบัตรเชิญแต่จะพิมพ์แผ่นประกาศขนาดใหญ่โดยระบุชื่อผู้ตาย สาเหตุการตาย สถานที่ตั้งศพ วันจัดงาน วันฌาปนกิจ และรายชื่อเจ้าภาพพร้อมด้วยญาติทุกคนไปปิดไว้ในที่ชุมชน เช่น ร้านอาหาร หน้าบ้านร้านค้าทั่วไป และจะส่งไปประกาศทางสถานีวิทยุท้องถิ่นบางราย ตั้งศพที่วัดหรือมูลนิธิกุศลสถานเพื่อความสะดวกของแขกที่ไปและความพร้อมของเครื่องใช้ไม้สอย ในงานจะมีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงไปร่วมงานคับคั่ง แขกที่ไปในงานทุกคนจะได้รับบัตรขอบคุณ ในบัตรระบุ วันที่ เวลา สถานที่เผาหรือฝังศพไว้ ในวันเคลื่อนศพออกจากบ้านหรือวัดไปเผาหรือฝัง เจ้าภาพจะเลี้ยงอาหารแบบโต๊ะจีนจำนวนมาก การเคลื่อนศพออกจากบ้านก็จะจัดขบวนรถยนต์ยาวเหยียด มีผ้าสีขาวผูกหน้ารถทุกคัน เมื่อถึงปลายทางแล้วรถทุกคันจะได้รับซองมีเงินอยู่ข้างในเป็นสินน้ำใจจากเจ้าภาพ

- ประเพณีกินเจจะจัดขึ้นในวันขึ้น 1 ค่ำ ถึงวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 ของจีน โดยจัดปีละครั้งในงานมีฝ่ายพิธีการจัดโต๊ะบูชา ฝ่ายอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์และฝ่ายอ่านบทสวดมนต์ร่วมกันประกอบพิธีกินเจ และเชิญชวนผู้ศรัทธามาร่วมกันกินเจก่อนถึงวันกำหนด เพื่อให้ร่างกายบริสุทธิ์และอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์โดยเฉพาะพระอิศวรผู้เป็นใหญ่และพระจาดาวนพเคราะห์ทั้ง 9 ให้มาเป็นพยานในการประกอบพิธีกินเจส่วนเจ้าอื่น ๆ ที่อัญเชิญมามีทั้งพุทธ พราหมณ์และเต๋า เพื่อให้เกิดศรัทธาในการรักษาศีล

1.1.8 โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม

1) ไฟฟ้า จังหวัดตรัง มีสำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 13 แห่ง ดังนี้

- 1.1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดตรัง
- 1.2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา อ.ห้วยยอด
- 1.3) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา อ.กันตัง
 - 1.3.1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.เกาะลิบง
 - 1.3.2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย บ้านเกาะมุกด์
- 1.4) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา อ.ย่านตาขาว

- 1.5) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.นาโยง
- 1.6) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.สิเกา
- 1.7) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.วังวิเศษ
- 1.8) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.ปะเหลียน
- 1.8.1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย ต.เกาะสุกร
- 1.9) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.รัชฎา
- 1.10) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.หาดสำราญ

จังหวัดตรังมีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้านจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ปี 2558 จังหวัดตรังมีครัวเรือนทั้งหมด 220,647 ครัวเรือน มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ 193,661 ครัวเรือน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดตรัง มีโครงการที่จะขยายเขตไฟฟ้าให้ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน และได้ดำเนินการสำรวจและประมาณการค่าใช้จ่ายครบทุกครัวเรือนแล้ว ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของการขออนุมัติงบประมาณ

ตารางที่ 1.2 สถานการณ์มีไฟฟ้าใช้แต่ละอำเภอในพื้นที่จังหวัดตรัง

ที่	อำเภอ	ตำบล	ระดับหมู่บ้าน		ระดับหลังคาเรือน			
			หมู่บ้านทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว	ครัวเรือนทั้งหมด (ราย)	มีไฟฟ้าใช้แล้ว (ราย)	ไม่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุม	
							ไม่มีไฟฟ้า (ราย)	มีปัญหา (ราย)
1	เมือง	16	119	119	42,953	42,916	37	31
2	สิเกา	5	40	40	7,920	7,864	56	56
3	นาโยง	6	53	53	11,834	11,804	30	26
4	กันตัง	14	95	95	24,876	24,623	182	58
5	ย่านตาขาว	8	67	67	15,563	15,511	350	0
6	ปะเหลียน	10	85	85	16,982	16,826	680	0
7	หาดสำราญ	3	22	22	5,103	5,086	118	0
8	ห้วยยอด	20	132	132	26,263	26,021	242	0
9	วังวิเศษ	5	43	43	9,252	9,199	53	0
10	รัชฎา	4	36	36	5,551	5,551	0	0

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมษายน 2558

2) ประปา จังหวัดตรังมีสำนักงานประปา จำนวน 3 แห่งโดยแต่ละสำนักงานขึ้นตรงกับสำนักงานประปาเขต 5 สงขลา คือ

2.1) สำนักงานประปาตรัง ให้บริการน้ำในเขตพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอกันตัง อำเภอนาโยง และอำเภอสิเกา โดยมีแหล่งน้ำดิบ ได้แก่ แม่น้ำตรังในอำเภอเมืองตรัง และคลองเมงในอำเภอสิเกา

2.2) สำนักงานประปาย่านตาขาว ให้บริการน้ำในเขตพื้นที่อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน และองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสน โดยมีแหล่งน้ำดิบ ได้แก่ คลองลำพิกุล – ชานคลองวังพังและคลองปะเหลียน

2.3) สำนักงานประปาห้วยยอด ให้บริการน้ำในเขตพื้นที่อำเภอห้วยยอด อำเภอวังวิเศษ และอำเภอรัษฎา โดยมีแหล่งน้ำดิบ ได้แก่ แม่น้ำตรังและคลองลำภูรา

ปี 2558 มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 43,309 ราย มีปริมาณน้ำผลิตจริง 14,043,117 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำขาย 9,623,091 ลูกบาศก์เมตร

3) การสื่อสารโทรคมนาคม

จังหวัดตรังมีชุมสายโทรศัพท์ที่เป็นโครงข่ายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดตรัง จำนวน 126 ชุมสาย 40,688 เลขหมาย

4) การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีและการใช้อินเตอร์เน็ต

ปี 2558 ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำนวน 567,983 คน การใช้คอมพิวเตอร์ 170,477 คน มีการใช้อินเตอร์เน็ต 188,205 คน

5) ด้านการคมนาคม การคมนาคมขนส่งในจังหวัดตรัง สามารถเดินทางหรือขนส่งสินค้าได้ 4 เส้นทาง คือ

5.1) การคมนาคมทางบก

5.1.1) ทางรถยนต์ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) เป็นถนนสายหลักในการคมนาคมขนส่งทางบก นอกจากนั้นยังมีถนนเชื่อมโยงจากจังหวัดไปอำเภอต่าง ๆ สามารถเดินทางติดต่อกันได้สะดวกทุกฤดูกาล โดยมีสายทางทั้งหมด 75 สายทาง

5.1.2) ทางรถไฟ มีบริการรถไฟ 2 ขบวน คือ ขบวนรถเร็ว กันตัง-กรุงเทพฯ ทุกวัน ๆ ละ 1 ขบวน และขบวนรถด่วน ตรัง-กรุงเทพฯ ทุกวัน ๆ ละ 1 ขบวน

5.2) การคมนาคมทางอากาศ ท่าอากาศยานตรัง มีบริการสายการบิน 2 สายการบิน คือ สายการบินนกแอร์ ทำการบินวันละ 3 เที่ยวบิน และสายการบิน Air Asia ให้บริการวันละ 2 เที่ยวบิน ในเส้นทาง ตรัง-ดอนเมือง ทุกวัน

5.3) การคมนาคมทางน้ำ

5.3.1) จังหวัดตรังมีท่าเรือพาณิชย์จำนวน 5 ท่า คือ

5.3.1.1) ท่าเทียบเรือกันตัง ขนาดไม่เกิน 20 ตันกรอส ที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์/เรือลำเลียงสินค้า

5.3.1.2) ท่าเทียบเรือแสงทองขนส่งภาคใต้ เป็นท่าเทียบเรือขนาดไม่เกิน 500 ตันกรอส ที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลบางเป้า อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ท่าเทียบเรือสินค้าประเภทเทกอง /เรือลำเลียงสินค้า

5.3.1.3) ท่าเทียบเรือตรังฮาเบอร์ ท่าเทียบเรือขนาดไม่เกิน 500 ตันกรอสที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งสินค้าประเภทเทกอง/เรือลำเลียงสินค้าขนาด 1,500 ตันกรอส

5.3.1.4) ท่าเทียบเรือยุโสบ ขนาดไม่เกิน 500 ตันกรอส ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง จังหวัดตรังสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์ / เรือลำเลียงสินค้า ขนาด 1,500-2,500 ตันกรอส

5.3.1.5) ท่าเทียบเรือนาเกลือ กว้าง 29.00 เมตร ยาว 185 เมตร ที่ตั้ง บริเวณแม่น้ำตรัง หมู่ที่ 2 ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งทางทะเลในพื้นที่โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย (IMT-GT) โครงการร่วมมือเศรษฐกิจจอนูทวีป ระหว่าง บังคลาเทศ -อินเดีย - พม่า – ศรีลังกา - ไทย

5.3.2) จังหวัดตรังมีท่าเรือท่องเที่ยวจำนวน 4 ท่า คือ

5.3.2.1) ท่าเทียบเรือปากเมง ที่ตั้งบริเวณอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ตำบลไม้ฝาดอำเภอสีเกา จังหวัดตรัง

5.3.2.2) ท่าเทียบเรือควนตุงกู ที่ตั้งบริเวณบ้านควนตุงกู อำเภอกันตัง จังหวัดตรังเป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลากับจักรยาวและเรือประมงพื้นบ้าน วิ่งระหว่างท่าเรือควนตุงกูกับเกาะมุกด์

5.3.2.3) ท่าเทียบเรือทุ่งคลองสน ที่ตั้งบริเวณหมู่ที่ 2 ตำบลบ่อหิน อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลากับจักรยาวและเรือโดยสารขนาดใหญ่

5.3.2.4) ท่าเทียบเรือเกาะสุกร ที่ตั้ง บริเวณหมู่ที่ 2 ตำบลบ่อหิน อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลากับจักรยาวและเรือประมงพื้นบ้าน - ท่าเรือประมงเข้า-ออก มีจำนวน 34 ท่า/แพปลา

1.1.9 การเกษตร ประมง และปศุสัตว์ที่สำคัญ

1) การเกษตร

1.1) พื้นที่ทำการเกษตรจังหวัดตรัง ในปี 2558 จังหวัดตรังมีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 3,088,399.375 ไร่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 1,659,188 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.72 ของพื้นที่ครัวเรือนประชากรทั้งหมด จำนวน 173,764 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 97,434 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 56.07 โดยอำเภอที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด คือ ห้วยยอด รองลงมาคือ วังวิเศษ ปะเหลียน และอำเภอเมืองตรัง ตามลำดับ

ตารางที่ 1.3 ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี 2558

ที่	อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)
1	เมืองตรัง	221,771	37,735	16,869
2	กันตัง	172,227	23,491	12,109
3	ย่านตาขาว	165,555	24,060	10,608
4	ปะเหลียน	240,154	17,980	11,334
5	สิเกา	142,873	14,096	5,836
6	ห้วยยอด	261,787	23,225	15,087
7	วังวิเศษ	241,063	9,738	7,415
8	นาโยง	93,955	13,047	7,104
9	รัษฎา	71,333	6,416	5,229
10	หาดสำราญ	48,470	3,976	3,090
รวม		1,659,188	173,764	94,683

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2558)

1.2) ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด โดยข้อมูลยางพาราจังหวัดตรัง ในปี 2558 สรุปดังนี้

- จำนวนครัวเรือนปลูกยางพารา จำนวน 67,427 ครัวเรือน
- พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 1,560,507 ไร่
- เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว จำนวน 1,233,396 ไร่
- ผลผลิตยางพารา จำนวน 319,563 ตัน

ตารางที่ 1.4 ข้อมูลยางพาราของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
1	เมืองตรัง	8,756	166,569	130,740	35,038
2	กันตัง	7,937	143,295	129,199	33,721
3	ย่านตาขาว	7,952	149,505	99,291	26,908
4	ปะเหลียน	10,292	281,709	231,672	58,613
5	สิเกา	4,403	188,269	121,599	32,589
6	ห้วยยอด	10,711	215,509	189,817	49,163
7	วังวิเศษ	6,507	209,201	159,074	41,996
8	นาโยง	4,889	80,574	66,108	15,800
9	รัชฎา	3,746	81,989	68,737	17,116
10	หาดสำราญ	2,234	43,887	37,159	8,621
รวม		67,427	1,560,507	1,233,396	319,563

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง

1.3) ปาล์มน้ำมันมี พื้นที่ปลูกไม่มากนักแต่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูง ข้อมูลปาล์มน้ำมันจังหวัดตรัง ในปี 2558 สรุปดังนี้

- จำนวนครัวเรือนปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 7,960 ครัวเรือน
- พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 165,225 ไร่
- เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว จำนวน 134,771 ไร่
- ผลผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน 331,207 ตัน

ตารางที่ 1.5 ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
1	เมืองตรัง	700	11,529	8,594	27,870
2	กันตัง	1,202	21,287	16,750	56,180
3	ย่านตาขาว	605	7,520	4,932	16,246
4	ปะเหลียน	528	9,907	7,930	26,336

ตารางที่ 1.5 (ต่อ) ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
5	สิเกา	1,415	44,074	39,713	13,780
6	ห้วยยอด	1,119	18,230	16,350	54,936
7	วังวิเศษ	1,347	35,358	29,730	100,785
8	นาโยง	177	2,326	2,081	7,057
9	รัชฎา	222	9,359	5,473	17,968
10	หาดสำราญ	645	5,635	3,218	10,050
รวม		7,960	165,225	134,771	331,207

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง

1.4) พืชเศรษฐกิจอื่นๆ ที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ ไม้ผล เงาะ ทุเรียน มังคุด และลองกอง ซึ่งมีพื้นที่ปลูกไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นสวนหลังบ้าน และมีแนวโน้มลดลงเพราะมีราคาไม่แน่นอน พื้นที่ปลูกกระจายในทุกอำเภอ สำหรับข้าว ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกหลักใน 3 อำเภอ คือ ห้วยยอด นาโยง และอำเภอเมือง มีแนวโน้มลดลงเพราะถูกทดแทนโดยพืชเศรษฐกิจอื่นโดยเฉพาะปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ 1.6 ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ที่	พืช	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1	ยางพารา	6,742	1,560,507	1,233,396	319,563	12,782
2	ปาล์มน้ำมัน	7,980	165,225	134,771	331,207	1,432
3	เงาะ	3,424	3,293	2,906	2,369	33
4	ทุเรียน	2,325	2,784	2,321	2,101	104
5	มังคุด	3,388	4,641	3,375	1,524	17
6	ลองกอง	5,106	6,433	5,256	3,018	45
7	ข้าว	3593	12,170	12138	4910	243

ที่มา : สนง.เศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1.7 ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ชนิด/ชื่อพืช	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล ผลิต (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
1. ไม้ผล	14,243	17,151	13,860	9,012.89	982.63
เงาะ	3,424	3,293	2,906	2,369.89	816
ทุเรียน	2,325	2,784	2,321	2,101	104.42
มังคุด	3,388	4,641	3,375	1,524	16.94
ลองกอง	5,106	6,433	5,258	3,018	45.27
2. ข้าวนาปี	3,593	12,170	12,138	4,910	243

ที่มา :สนง.เศรษฐกิจการเกษตร

2) การประมง

จังหวัดตรัง มีแนวชายฝั่งประมาณ 119 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ อำเภอสีเกา อำเภอกันตัง อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน ทรัพยากรประมงถือว่ามีความสำคัญกับประชาชนในจังหวัด เพราะการประมงเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและธุรกิจต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว โรงงานปลาป่น โรงงานน้ำแข็ง โรงงานปลากระป๋อง

ตารางที่ 1.8 จำนวนครัวเรือนที่ทำการประมง ปี 2558

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือน
1	ปะเหลียน	246
2	กันตัง	487
3	หาดสำราญ	86
4	สีเกา	298
5	ย่านตาขาว	411
6	ห้วยยอด	1,701
7	รัษฎา	440
8	เมืองตรัง	1,292
9	นาโยง	451
10	วังวิเศษ	756
รวม		6,168

จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดชายทะเลฝั่งทะเลอันดามันที่มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ชายเลน มีเกาะแก่งจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้มีการประกอบกิจการประมงทะเล ในรูปแบบประมงพื้นบ้าน และพาณิชย์

2.1) การทำการประมงแบบพื้นบ้าน มีครัวเรือนชาวประมงพื้นบ้าน ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสิเกา อำเภอกันตัง อำเภอย่านตาขาว อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน ที่มีอาชีพทำการประมงในเขตทะเลชายฝั่ง (ระยะ 3 ไมล์ทะเลจากชายฝั่ง) ที่มีใบทะเบียนและใบอนุญาตใช้เรือประมง ขนาดต่ำกว่า 10 ตันกรอส จำนวน 1,233 ลำ มีการใช้เครื่องมือประมงพื้นบ้านตามฤดูกาลที่เหมาะสมและแต่ละครัวเรือนมีเครื่องมือประมงมากกว่า 1 ชนิด เช่น อวนลอยกุ้ง/ปลา อวนปู ครอบหมึก ไซ เบ็ด โพงพาง โป๊ะน้ำตื้น คราดหอย ทำการประมงตั้งแต่บริเวณชายฝั่งและห่างฝั่งออกไปไม่เกิน 10 กิโลเมตร ตามศักยภาพของความยาวเรือประมงที่ใช้ทำการประมงเป็นหลัก มีรายได้เฉลี่ยวันละ 2,000 บาท โดยมีการเวลาออกทำการประมงได้ประมาณปีละ 9 เดือน (ช่วงที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม-กรกฎาคม ช่วงที่ 2 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม) เฉลี่ยเดือนละไม่เกิน 25 วัน ทั้งนี้โดยปกติในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม เป็นช่วงมรสุมชาวประมงเรือเล็กไม่สามารถออกทำการประมง ประกอบกับ ณ ปัจจุบันกรมประมงยังไม่มีเงื่อนไขข้อกำหนดในการออกใบอนุญาตทำการประมงสำหรับประมงพื้นบ้าน

2.2) การทำการประมงเชิงพาณิชย์ ในเขตพื้นที่อำเภอกันตัง ซึ่งเป็นพื้นที่ปากแม่น้ำเส้นทางเดินเรือทุกชนิด มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เป็นแหล่งชุมชนที่ประกอบอาชีพทำการประมงเชิงพาณิชย์ ทั้งที่เป็นคนดั้งเดิม และย้ายถิ่นเข้ามาทำการประมง มีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือธุรกิจต่อเนื่องกับการประมงเช่น ท่าเทียบเรือ ห้องเย็น แพปลา โรงงานอุตสาหกรรม เครื่องมือประมงที่ใช้ เช่น อวนลาก อวนลอย อวนล้อมจับ อวนครอบปลาเกตุกั้ว รวมทั้งมีเรือที่ออกไปทำการประมงต่างประเทศด้วย ทั้งนี้เรือประมงพาณิชย์ ขนาดตั้งแต่ 10 ตันกรอสขึ้นไป ที่มีใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ จำนวน 232 ลำ ซึ่งทุกครั้งโดยเฉพาะเรือประมงพาณิชย์ที่มีขนาดตั้งแต่ 30 ตันกรอสขึ้นไป ต้องแจ้งเข้า – ออก ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า – ออกเรือประมงจังหวัดตรัง (PIPO) เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) กำหนด

ตารางที่ 1.9 จำนวนเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ตั้งแต่ 1 เมษายน 2559- 30 มีนาคม 2560

ลำดับ ที่	พื้นที่ ดำเนินการ	ชนิดเครื่องมือ ทำการประมง	จำนวนเรือประมง (ลำ)				รวม
			ขนาด 10 < 20 ตันกรอส	ขนาด 20 < 60 ตันกรอส	ขนาด 60 < 150 ตันกรอส	ขนาด 150 ตันกรอสขึ้นไป	
1	อำเภอ กันตัง	อวนลากแผ่น ตะเฆ่	-	73	90	1	164
		อวนล้อมจับ	9	3	7	2	21
		อวนล้อมจับ ปลาเกะตัก	-	-	-	-	1
		อวนครอบปลา กะตัก	-	9	1	-	10
		อวนลอย/อวน จม/อวนล้อม ติดตาม	1	1	-	-	2
		อวนครอบหมึก	5	4	-	-	9
		เบ็ดราว ยาว ตั้งแต่ 100 เมตรขึ้นไป	1	5	-	-	6
		เรือประกอบ เครื่องกำเนิด ไฟฟ้า (เรือปั่น ไฟ)	9	8	-	-	17
2	อำเภอ สีกา	อวนครอบปลา กะตัก	1	-	-	-	1
3	อำเภอ ปะ เหลียน	อวนล้อมจับ	1	-	-	-	1

ตารางที่ 1.9 (ต่อ) จำนวนเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ตั้งแต่ 1 เมษายน 2559- 30 มีนาคม 2560

รวม			28	103	98	3	232
ลำดับ ที่	พื้นที่ ดำเนินการ	ชนิด เครื่องมือ ทำการ ประมง	จำนวนเรือประมง (ลำ)				รวม
			ขนาด 10 < 20 ตันกรอส	ขนาด 20 < 60 ตันกรอส	ขนาด 60 < 150 ตันกรอส	ขนาด 150 ตันกรอส ขึ้นไป	
4	อำเภอหาด สำราญ	อวนลอย/ อวนจม/ อวนล้อม ตีดตา	1	-	-	-	1
รวม			28	103	98	3	232

2.3) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จังหวัดตรังมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในปี 2559 จำนวน 6,374 ราย พื้นที่เลี้ยง 14,492.66 ไร่ ดังนี้

- สัตว์น้ำจืด ส่วนมากจะเลี้ยงปลาในครัวเรือน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงปลากินพืช ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก ปลาเทโพ ปลาขาว จาระเม็ดน้ำจืด สวาย ไน ปลากินเนื้อ ได้แก่ ปลาดุก ปลาหมอ ปลากระดี่ และกบนา เกษตรกรจำนวน 5,337 ราย 9,016 บ่อ พื้นที่เลี้ยง 8,096.08 ไร่ มีปริมาณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 3,798.70 ตัน คิดเป็นมูลค่า 227 ล้านบาท

- ปลาน้ำกร่อย ได้แก่ ปลากระพงขาว, ปลากระรัง (เก๋า), ปลาช่อนทะเล เกษตรกรจำนวน 517 ราย 3,130 ไร่ พื้นที่เลี้ยง 23 ไร่ มีปริมาณการเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อยในปี 2558 จำนวน 809 ตัน คิดเป็นมูลค่า 809 ตัน

- กุ้งทะเล ได้แก่ กุ้งขาว และกุ้งกุลาดำ เกษตรกร จำนวน 520 ราย 2,069 บ่อ พื้นที่เลี้ยง 8,703.02 ไร่ มีปริมาณการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในปี 2558 จำนวน 12,095 ตัน คิดเป็นมูลค่า 2,092 ล้านบาท

2.4) ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ปี 2557 มีปริมาณการผลิต จำนวน 160,348,381.52 กก. มูลค่าการผลิต 2,862,291,527.50 บาท

ตารางที่ 1.10 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ปี 2557

รายการ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่าการผลิต (บาท)
มูลค่าการผลิตรวม	160,348,381.52	2,862,291,527.50
การประมงทะเล • การประมงทะเลพาณิชย์ (น้ำลึก) • การประมงทะเลพื้นบ้าน (ชายฝั่ง)	102,748,542.4 6,819,224.6	618,791,877.8 257,593,637.5
การประมงชายฝั่ง • การทำฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำกร่อย • การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล • การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	809,378.19 36,842,322.96 836,589.36	53,870,829.18 1,502,429,456 5,556,083.78
การประมงน้ำจืด • การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด • การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ	3,798,681.8 8,493,642.21	71,709,301.14 351,264,271.7
การเพาะพันธุ์/อนุบาล • การเพาะพันธุ์/อนุบาลกุ้งทะเล	24,098,557.69 (ตัว)	1,076,070.4

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดตรัง

3) การปศุสัตว์

สัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดตรังได้แก่ สุกร ไก่เนื้อ และโค การเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรส่วนใหญ่ นิยมเลี้ยงแบบผสมผสานกับการทำสวนยางพารา การทำสวนปาล์ม โดยมีการเลี้ยงปศุสัตว์หลายชนิด เพื่อเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยใช้พื้นที่และเวลาที่เสร็จภารกิจหลัก ไปเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นรายได้เสริมของครอบครัว ชนิดของปศุสัตว์ที่นิยมเลี้ยงของเกษตรกรในปัจจุบัน คือ โคพื้นเมือง สุกร ไก่เนื้อ เป็ดเทศ แพะ และไก่ไข่ ตามลำดับ

3.1) โคเนื้อ มีการเลี้ยงกันทุกอำเภอ โดยเลี้ยงมากในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตรัง และอำเภอห้วยยอด การส่งเสริมสามารถทำได้ทุกอำเภอ เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรยังไม่สามารถผลิตโคเนื้อได้เพียงพอต่อการบริโภค อีกทั้ง มีแหล่งอาหารสัตว์ที่สามารถเลี้ยงโคเนื้อได้เป็นอย่างดีเฉลี่ยมีการเลี้ยง 4-5 ตัว / ครัวเรือน

3.2) สุกร มีการเลี้ยงกันมากในเขตอำเภอห้วยยอดและอำเภอย่านตาขาว สำหรับพื้นที่อื่นก็สามารถส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสุกรได้เช่นกัน เนื่องจากจังหวัดตรังมีการบริโภคเนื้อสุกรมาก ปัจจุบันยังต้องนำเข้าจากจังหวัดใกล้เคียงอีกเป็นจำนวนมาก เพื่อแปรรูปและเพิ่มมูลค่าด้วยการทำหมูย่าง

3.3) แพะ มีการเลี้ยงกันมากในเขตพื้นที่ที่ประชาชนนับถือศาสนาอิสลาม คือ อำเภอปะเหลียน ปัจจุบันมีราคาสูงขึ้น การส่งเสริมสามารถทำได้หลายพื้นที่ ข้อควรคำนึงควรส่งเสริมในพื้นที่ที่มีการเลี้ยงแพะอยู่แล้ว เพราะจะทำให้สามารถพัฒนาให้เกิดตลาดซื้อ - ขายแพะ ได้สะดวกยิ่งขึ้น

3.4) ไก่ เกษตรกรมีการเลี้ยงไก่ รวม 3 ประเภท คือ

3.4.1) ไก่เนื้อ เลี้ยงกันมากในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎา อำเภอย่านตาขาว และอำเภอห้วยยอด ปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัด โดยมีบริษัทใหญ่ ๆ ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในลักษณะการประกันราคาผลผลิต สามารถส่งเสริมให้มีการเลี้ยงได้หลายพื้นที่ ปัจจุบันมีฟาร์มไก่เนื้อที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มจำนวน 50 ฟาร์ม

3.4.2) ไก่ไข่ เลี้ยงกันมากในเขตอำเภอปะเหลียนและอำเภอย่านตาขาว ปัจจุบันการผลิตไข่ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัดสามารถส่งเสริมให้มีการเลี้ยงได้หลายพื้นที่

3.4.3) ไก่พื้นเมือง มีการเลี้ยงเกือบทุกครัวเรือน โดยมีการเลี้ยงกันมากในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตรัง อำเภอปะเหลียน และอำเภอห้วยยอด ส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน ที่เหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม การส่งเสริมสามารถทำได้ในหลายพื้นที่เนื่องจากยังไม่มีผู้เลี้ยงรายใหญ่ และมีความต้องการบริโภคไก่พื้นเมืองเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เกษตรกรจำเป็นต้องมีการปรับระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1.11 สถิติจำนวนปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ที่	อำเภอ	ผลผลิตที่ได้จากปศุสัตว์ (ตัว)					
		โคเนื้อ	สุกรแม่พันธุ์	สุกรขุน	ไก่เนื้อ	ไก่ไข่	ไก่พื้นเมือง
1	เมืองตรัง	4,978	5,160	2,743	343,740	8,641,740	4,487
2	กันตัง	763	18,000	791	229,780	10,637,925	1,531
3	ย่านตาขาว	1,127	13,920	2,373	547,760	22,252,864	1,897
4	ปะเหลียน	1,302	60	749	67,005	97,121,025	3,002
5	สิเกา	3,152	2,160	152	151,100	1,624,159	2,713
6	ห้วยยอด	948	45,860	5,298	872,295	229,950	1,288
7	วังวิเศษ	956	5,860	36	64,500	0	1,386

ตารางที่ 1.11 (ต่อ) สถิติจำนวนปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

ที่	อำเภอ	ผลผลิตที่ได้จากปศุสัตว์ (ตัว)					
		โคเนื้อ	สุกรแม่พันธุ์	สุกรขุน	ไก่เนื้อ	ไก่ไข่	ไก่พื้นเมือง
8	นาโยง	1,362	1,380	1,594	1,170	32,576	2,044
9	รัชฎา	1,844	10,640	1,642	3,044,515	10,369,103	2,149
10	หาดสำราญ	1,868	0	0	100	0	999
	รวม	18,300	103,040	15,377	5,321,965	150,909,341	21,498

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตรัง

ตารางที่ 12 สถิติมูลค่าที่ได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี 2558

อำเภอ	มูลค่าที่ได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์ (บาท)					
	โคเนื้อ (ล้านบาท)	สุกรแม่พันธุ์ (ล้านบาท)	สุกรขุน (ล้านบาท)	ไก่เนื้อ (ล้านบาท)	ไก่ไข่(ล้านบาท)	ไก่พื้นเมือง (ล้านบาท)
เมืองตรัง	99.568	6.192	15.599	22.825	24.456	0.807
กันตัง	15.264	21.600	4.498	15.257	30.105	0.275
ย่านตาขาว	22.536	16.704	13.497	36.372	62.975	0.341
ปะเหลียน	26.040	72.000	4.262	4.449	274.852	0.540
สีกา	63.040	2.592	0.866	10.033	4.596	0.488
ห้วยยอด	18.960	55.032	30.135	57.922	0.650	0.231
วังวิเศษ	19.128	7.032	0.204	4.282	0	0.249
นาโยง	27.240	1.656	9.064	77.690	.092	0.368
รัชฎา	36.872	12.768	9.337	202,161	29.344	0.386
หาดสำราญ	37.360	0	0	0.0066	0	0.179
รวม	366.000	123.648	87.466	353.389	427.073	3.869

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตรัง

4) ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน จังหวัดตรังมีวิสาหกิจชุมชน จำนวน 511 แห่ง สมาชิก

9,380 ราย

ตารางที่ 1.13 วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามพื้นที่จังหวัดตรัง

อำเภอ		วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
		จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)	จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)
1	กันตัง	61	935	-	-
2	นาโยง	35	585	-	-
3	ปะเหลียน	54	814	-	-
4	เมืองตรัง	81	1,321	1	4
5	ย่านตาขาว	39	1,223	-	-
6	รัชฎา	26	615	-	-
7	วังวิเศษ	90	1,135	-	-
8	สิเกา	57	1,632	4	54
9	ห้วยยอด	54	683	-	-
10	หาดสำราญ	15	446	-	-
	รวมทั้งหมด	511	9,380	5	58

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2558)

5) ข้อมูลสหกรณ์ จังหวัดตรังมีสหกรณ์ จำนวน 77 แห่ง สมาชิกรวม 85,001 คน

ตารางที่ 1.14 สหกรณ์ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร

ประเภทสหกรณ์	แห่ง	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนเรือนหุ้น (ล้านบาท)	ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)
สหกรณ์ภาคการเกษตร				
สหกรณ์การเกษตร	57	65,616	1,185.630	5,892.154
สหกรณ์ประมง	1	66	1.134	1.186
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร				
สหกรณ์ออมทรัพย์	10	16,183	5,402.425	14,504.985
สหกรณ์บริการ	9	3,136	40.467	90.458
รวม	77	85,001	6,629.656	20,534.126

6) อุตสาหกรรมที่สำคัญ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ.2558 จังหวัดตรัง
มีโรงงานขึ้นทะเบียนอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 625 โรงงาน

ตารางที่ 1.15 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนแรงงาน ชาย-หญิง

โรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน		รวม
			ชาย	หญิง	
โรงงานขนาดเล็ก	489	2,160,299,720.99	2,480	896	3,336
โรงงานขนาดกลาง	111	3,615,384,724.00	4,175	3,935	8,110
โรงงานขนาดใหญ่	25	6,284,881,928	2,488	5,905	8,393
รวม	625	12,049,566,372.99	9,143	10,736	19,879

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2558

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงงาน

โรงงานขนาดเล็กมีเงินลงทุน น้อยกว่า 10 ล้านบาท

โรงงานขนาดกลาง มีเงินลงทุน ตั้งแต่ 10 - 100 ล้านบาท

โรงงานขนาดใหญ่มีเงินลงทุน มากกว่า 100 ล้านบาท

ตารางที่ 1.16 จำนวนโรงงานจำแนกตามรายอำเภอปี 2558

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน(บาท)	คนงาน		รวม (คน)
				ชาย(คน)	หญิง (คน)	
1.	เมืองตรัง	258	6,825,362,506	3,117	6,268	9,385
2.	กันตัง	74	91,142,663	1,687	2,188	3,875
3.	ย่านตาขาว	51	679,156,209	970	340	1,310
4.	ปะเหลียน	40	327,895,057	382	305	687
5.	สิเกา	36	2,011,432,195	848	492	1,340
6.	ห้วยยอด	91	1,607,438,875.99	1,461	684	2,145
7.	วังวิเศษ	33	228,818,318	204	192	396
8.	นาโยง	21	144,183,500	264	168	432
9.	รัชฎา	19	137,489,875	200	93	293
10.	หาดสำราญ	2	7,577,174	10	6	16
รวม		625	12,060,496,373	9,143	10,736	19,879

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ จังหวัดตรังมีผลผลิตด้านเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และสัตว์น้ำทะเล ดังนั้น อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดจึงเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตด้านการเกษตรเหล่านี้ และเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นที่กรรมวิธีการผลิตไม่ยุ่งยาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 1.17 ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ
อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี 2558

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)	กำลังการผลิต	
รวม	165	5,187,518,303	12,080		
1. ยางพารา					
- ยางแผ่นดิบ/ยางผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน	68	394,112,362	1,495	226,210	ตัน/ปี
- น้ำยางข้น/ยางแท่ง/ยางสกิมเครฟ	13	1,149,970,000	2,232	548,610	ตัน/ปี
- ยางผสม (Compound Rubber)	3	748,005,500	408	181,000	ตัน/ปี
2. ไม้ยางพารา					
- แปรรูปไม้ยาง พารา/อัดน้ำยาและอบแห้ง	44	1,109,153,625	2,966	1,639,036	ลบ.ม./ปี
- ผลิตเฟอร์นิเจอร์/ชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์	3	72,000,000	280	- ตู้ โต๊ะ เติ่ง 20,000 - ชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ 442,000	ชุด/ปี ชิ้น/ปี
- ของเล่นเด็กจากไม้ยางพารา	1	131,320,000	201	1,060,000	ชุด/ปี
- ชิ้นส่วนของเล่นเด็กจากไม้ยาง พารา	5	24,057,500	208	12,560,000	ชิ้น/ปี
- ผลิตไม้วีเนียร์	2	111,036,000	106	1,258,722	ลบ.ม./ปี

ตารางที่ 1.17 (ต่อ) ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ
อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี 2558

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)	กำลังการผลิต	
3. แปรรูปอาหารทะเล					
- อาหารกระป๋อง	2	734,000,000	1,050	144,000,000	กระป๋อง/ ปี
- แปรรูปอาหารทะเล	12	1,062,940,000	2,492	18,543	ตัน/ปี
- ปลาป่น	6	104,117,165	409	25,537	ตัน/ปี
4. ปาล์มน้ำมัน					
- สกัดน้ำมันปาล์ม (แบบนิ่ง)	4	612,026,181	280	180	ตัน/ชม.
- สกัดน้ำมันปาล์ม (แบบยาง)	1	40,000,000	9	5,000	ตัน/ปี

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง

ตารางที่ 1.18 จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
				ชาย	หญิง	
1	คัดแยกสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้ แล้ว	1	7,330,000	4	1	5
2	ขุดหรือลอก กรวด หทรายหรือดิน	69	268,882,000	134	-	134
3	ย่อยหิน	5				
3	ดูดทราย	25	17,506,000	71	-	71
4	ฆ่าและชำแหละสัตว์	1	645,000	8	-	8
5	ผลิตอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง	7	1,062,520,000	343	2,531	2,874
6	ทำลูกชิ้นจากเนื้อปลา	4	6,420,000	24	52	76
7	ทำผลิตภัณฑ์โลหะ	1	290,000	2	-	2
8	สกัดน้ำมันปาล์ม	4	612,026,181	218	62	280
9	ผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสีย	2	67,927,470	10	1	11
10	สีข้าว	24	3,066,200	26	12	38

ตารางที่ 1.18 (ต่อ) จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
11	ทำเส้นไหมเหลือ	1	2,850,000	3	-	3
12	ทำขนมเค้ก	6	9,419,200	12	39	51
13	ทำขนมแห้ง	9	5,055,000	24	32	56
14	ทำเส้นก๋วยเตี๋ยว	8	7,805,500	17	10	27
15	คั่ว บด อบ กาแฟผงเคลือบแก้ว	1	180,000	4	-	4
16	ทำไอศกรีมแท่ง	2	5,200,000	7	10	17
17	ทำซีอิ๊ว	7	3,659,300	30	28	58
18	ทำน้ำแข็ง	19	132,922,062	46	105	151
19	ผลิตน้ำแข็งหลอดเล็ก และหลอดใหญ่	1	3,450,000	2	1	3
20	ผลิตอาหารสัตว์	6	67,090,000	30	9	39
21	ทำปลาป่น	6	104,117,165	271	138	409
22	แปรรูปไม้ยางพารา อัดน้ำยา อบ ไม้	10	614,800,000	1,033	640	1,673
23	แปรรูปไม้ยางพารา	6	42,227,625	99	42	141
24	ทำวงกบ ประตู ขอบประตูฯ	2	1,905,000	4	-	4
25	ซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ไฟเบอร์กลาส	1	950,000	4	-	4
26	ตัด ซอย แปรรูปไม้	12	167,133,000	153	174	327
27	ทำเครื่องเรือน วงกบ ประตู หน้าต่าง	17	39,757,900	100	17	117
28	แปรรูปไม้ยางพารา เพื่อทำไม้วีเนียร์	4	182,936,000	152	59	211
29	อัด อบน้ำยา แปรรูปไม้ยางพารา	2	12,200,000	52	15	67
30	แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ปลูกขึ้นๆ	16	300,986,000	522	279	801
31	ผลิตแอสฟัลท์ติกคอนกรีต	6	256,274,000	45	9	54

ตารางที่ 1.18 (ต่อ) จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
32	ทำลึงและเครื่องเรือนจากไม้	2	336,500	22	-	22
33	ทำเครื่องเรือนจากไม้	7	63,090,219	170	256	426
34	อัดเศษกระดาษ อัดเศษเหล็ก	3	7,560,000	12	4	16
35	ผลิตไปโอดีเซล	1	160,000,000	33	-	33
36	พิมพ์สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	7	40,166,500	27	6	33
37	ผลิตปุ๋ยอินทรีย์	2	5,495,000	3	-	3
38	ทำน้ำหอม	1	2,200,000	4	-	4
39	ทำแอสฟัลต์ติกคอนกรีต	2	55,150,000	20	13	33
40	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต	1	350,000	4	-	4
41	ซ่อมปะยางรถยนต์	7	4,232,200	23	-	23
42	ปะยางรถยนต์	9	147,440,900	24	1	25
43	ผลิตน้ำยางชั้นสกีมเครฟสกีม บล็อก	3	194,780,000	38	23	61
44	ผลิตน้ำยางชั้น ยางสกีมเครฟ	78	2,448,913,437	947	1,968	2,915
45	อัดพลาสติกหลาย ๆ ชั้นเป็นแผ่น	1	904,000	5	-	5
46	ทำเตาดินเผา	3	2,120,000	13	-	13
47	ทำเครื่องปั้นดินเผา	1	231,120	7	15	22
48	ทำอิฐดินเผา	1	830,000	6	6	12
49	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรง	48	353,858,820	376	65	441
50	หล่อหลอมโลหะ กิ่งโลหะ	3	19,500,000	25	3	28
51	ทำมีด พร้า เสียม	1	101,800	12	1	13
52	ทำประตู่ เหล็กดัด โครงหลังคา เหล็ก	7	1,532,000	21	1	22
53	ทำประตู่ หน้าต่างเหล็ก	4	101,056,200	37	1	38
54	ผลิตกระป๋อง	3	98,305,000	44	66	110
55	ทำมีดกรีดยาง	1	700,000	3	-	3

ตารางที่ 1.18 (ต่อ) จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
56	ผลิตเครื่องใช้เล็ก ๆ จากโลหะ	2	1,600,000	8	-	8
57	ตัด พับ ม้วน กลึงโลหะ	1	2,622,000	7	-	7
58	กลึง เชื่อมส่วนประกอบเครื่องยนต์	34	80,628,000	123	5	128
59	ซ่อมเครื่องยนต์	12	3,678,600	47	1	48
60	ซ่อมเครื่องยนต์	7	9,149,200	47	7	54
61	ซ่อมเครื่องรีดยางและทำมัตพรี	1	1,470,000	10	-	10
62	ซ่อม ลับใบมีด ใบเลื่อยวงเดือน	1	130,000	5	1	6
63	ซ่อมแซม ดัดแปลง เครื่องใช้ไฟฟ้า	1	4,550,000	4	-	4
64	ซ่อมรถแทรกเตอร์	4	12,580,000	22	1	23
65	ต่อและซ่อมแซมเรือในอู่ต่อเรือ	5	26,321,000	43	10	53
66	กลึงโลหะ	4	1,395,000	14	-	14
67	ทำท่อไอเสียรถยนต์	2	6,010,000	3	-	3
68	ซ่อมรถจักรยานยนต์	2	2,252,400	5	-	5
69	ผลิตชิ้นส่วนของเล่นเด็ก	4	12,757,500	37	-	37
70	ผลิตพลังงานไฟฟ้า	2	81,217,733	8	-	8
71	แบ่งบรรจุก๊าซหุงต้ม	10	49,104,000	62	12	74
72	ทำห้องเย็นเก็บรักษาเนื้อสัตว์	4	971,450,000	713	3,905	4,618
73	ซ่อม เคาะพ่นสีรถยนต์	36	566,851,000	179	12	191
74	เคาะ พ่นสีรถยนต์	3	1,700,000	16	1	17
75	ล้าง อัดฉีดรถยนต์	2	1,787,000	7	-	7
76	บำบัดน้ำเสียรวม	1	36,000,000	6	-	6

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง

ความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด ประกอบด้วย

1) สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

1.1) อุตสาหกรรมยาง ประกอบด้วย การผลิตยาง เป็นหลัก เช่น ยางแผ่นดิบ/ยางผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน รองลงมา ได้แก่ น้ำยางข้น และยางสีกิมเครฟ/ยางสีกิมบล็อก/ยางผสม

ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 104 โรงงาน เงินลงทุน 2,848.115 ล้านบาท คนงาน 4,282 คน

1.2) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย การผลิตแปรรูปอาหารเป็นหลัก เช่น อาหารกระป๋องรองลงมา ได้แก่ น้ำมันปาล์ม และแปรรูปอาหารทะเล ปลา/ปลาหมึก/กุ้ง/ และปลาป่น ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 88 โรงงาน เงินลงทุน 2,275.627 ล้านบาท คนงาน 4,293 คน

1.3) อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วย การผลิตแปรรูปไม้เป็นหลัก เช่น แปรรูปไม้ยางพารา/อัดน้ำยาและอบแห้ง รองลงมา ได้แก่ เครื่องเรือนจากไม้/เฟอร์นิเจอร์ไม้ และของเล่นเด็กจากไม้ยางพารา ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 59 โรงงาน เงินลงทุน 1,007.323 ล้านบาทคนงาน 1,864 คน

2) ภาวะการณ์ลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด ผลจากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมในเดือนมิถุนายน 2558 เปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน พบว่ามีอัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.151 จำนวนเงินลงทุนลดลง คิดเป็นร้อยละ 0.774 และอัตราการจ้างงานลดลง คิดเป็นร้อยละ 0.017 โดยรายละเอียดความเคลื่อนไหวของภาวะการณ์ลงทุนดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกรายละเอียดตามประเภทอุตสาหกรรม ได้ดังนี้

ตารางที่ 1.19 จำนวนโรงงานเงินลงทุน และคนงาน ปี 2558

ประเภทอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน	จำนวน (โรงงาน)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
- ทำยางแผ่นผึ่งแห้งและยางแผ่นรมควัน	1	5.880	8
- แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ปลูกขึ้นโดยเฉพาะและไม้ที่ ปลูกขึ้น 13 ชนิด ตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อจำหน่าย	1	2.740	30
- ขุดหรือลอกกรวด ททรายหรือดิน สำหรับใช้ในก่อสร้าง	1	5.750	2
รวม	3	14.37	40

1.1.10 การท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

1) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดตรัง เริ่มมีทิศทางที่ชัดเจนและเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เนื่องจากมีชื่อเสียงที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นอย่างชัดเจนและมีอัตลักษณ์ของตัวเองในด้านความสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม ความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถี

ชีวิตที่ไม่เปลี่ยนแปลงการให้บริการยังเป็นการบริการแบบเจ้าบ้านที่ดี อีกทั้งได้มีการปรับปรุงทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมท้องถิ่น เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรที่คอยให้บริการ การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมสูงสุด

1.1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา และแหล่งมรดก

1.1.1) ยางพาราต้นแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่ในบริเวณริมถนนก่อนเข้าสู่อำเภอกันตัง เป็นต้นยางรุ่นแรกที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์ฯ เจ้าเมืองตรังได้นำมาปลูกไว้เพื่อบุกเบิกอาชีพสวนยางพาราของชาวตรัง เมื่อปี พ.ศ. 2442

1.1.2) พิพิธภัณฑสถานพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี เป็นที่ตั้งของสถานที่ประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือ “จวนเก่าเจ้าเมืองตรัง” หรือบ้านพักของอดีตเจ้าเมืองตรัง พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี บุคคลสำคัญที่ได้สร้างความเจริญแก่จังหวัดตรังเป็นอย่างมาก เช่น การคมนาคมเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ การศึกษา การปกครอง และเป็นผู้นำต้นยางต้นแรกมาปลูกในจังหวัดตรังจนแพร่หลายไปทั่วภาคใต้เป็นเรือนไม้ 2 ชั้น มีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งและเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของท่านอย่างครบถ้วน

1.1.3) อนุสาวรีย์พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) ตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะเขตเทศบาลเมืองตรัง ผู้ที่เดินทางไปจังหวัดตรังทุกคนจะแวะไปทำความเคารพอนุสาวรีย์ของท่านบริเวณนั้นแต่เดิมเป็นที่ตั้งพระตำหนักผ่อนกาย ซึ่งจัดรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวปัจจุบันได้ตกแต่งเป็นสวนสาธารณะอันร่มรื่น และมีประชาชนไปพักผ่อนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเวลาเย็น

1.1.4) สวนสาธารณะควนตำหนักจันทร์ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกันตัง มีเนื้อที่ประมาณ 250 ไร่บริเวณโดยรอบร่มรื่นด้วยต้นไม้ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ มีศาลาพักผ่อนสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของทะเลและอำเภอกันตังได้กว้างไกล

1.1.5) สถานีรถไฟกันตังเป็นสถานีสุดท้ายของทางรถไฟฝั่งอันดามัน มีลักษณะแบบคลาสสิก ตัวอาคารเป็นเรือนไม้แบบปั้นหย่า ภายในมีภาพเก่าแสดงการเสด็จพระราชดำเนินมายังอำเภอกันตังของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งจัดแสดงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการรถไฟในอดีต

1.1.6) พระนอนทรงเครื่องโนราวดุฎาของประดิษฐานอยู่ที่วัดดุฎาทอง ตำบลน้ำผุด อำเภอเมืองตรังเป็นพระพุทธรูปโบราณปางปรินิพพาน สร้างในสมัยศรีวิชัยมีลักษณะเด่นคือ พระเศียรทรงเทริด มโนราตามศิลปะของภาคใต้ โดยเชื่อกันว่า “เทริด” เป็นเครื่องประดับที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นของสูงกรมศิลปากรจดทะเบียนเป็นโบราณสถาน

1.1.7) เทศกาลและงานประเพณีจังหวัดตรังมีงานเทศกาลและงานประเพณีที่หลากหลาย เช่น

- งานพิธีวิวาห์ใต้สมุทร ได้รับการบันทึกเป็นสถิติโลกของ Guinness World Record จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ณ เกาะกระดาน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง มีคู่บ่าวสาวจำนวนมาก จากประเทศต่างๆ ทั่วโลก ร่วมขบวนแห่ขันหมากอันยิ่งใหญ่ไปยังสถานที่ถ่ายทำพิธีวิวาห์ จากนั้นคู่บ่าวสาวทุกคู่พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่และแขกผู้มีเกียรติ จะดำน้ำลงสู่ใต้ทะเลเพื่อทำพิธีรดน้ำสังข์ พิธีจดทะเบียนสมรสใต้ทะเล หลังจากนั้นจังหวัดจะจัดงานเลี้ยงแสดงความยินดีบริเวณชายทะเล พร้อมทั้งให้คู่บ่าวสาว ร่วมปลูกต้นไม้แห่งความรัก ณ สวนรวมพรรณไม้แห่งความรัก สวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ไว้เป็นที่ระลึกด้วย

- งานเทศกาลขนมเค้กจัดขึ้นในเดือนสิงหาคม เค้กเมืองตรัง เป็นที่ขึ้นชื่อไปทั่วประเทศว่า เป็นเค้กที่อร่อย มีหลายแบบหลายรสให้เลือกซื้อ เป็นของฝากจากเมืองตรัง

- งานเทศกาลหมุย่างจัดขึ้นในเดือนกันยายน หมุย่างสูตรเมืองตรัง หนักรอบ เนื้อหอมนุ่ม รสอร่อย จากกรรมวิธีหมักใส่เครื่องปรุง แล้วย่างทั้งตัวด้วยเตาอย่างที่จัดทำเป็นพิเศษ ใช้แก๊สกาแอฟหรือขึ้นโต๊ะงานเลี้ยงต่าง ๆ

- งานเทศกาลกินเจจัดขึ้นเดือนตุลาคม เป็นประเพณีที่แปลกไม่เหมือนจังหวัดใดที่มีเทศกาลกินเจ มีการอัญเชิญองค์สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประทับในร่างทรง ออกเยี่ยมเยียนโปรดสัตว์ไปตามอาคารบ้านเรือนซึ่งจัดโต๊ะบูชาไว้ต้อนรับ พร้อมทั้งแสดงอิทธิฤทธิ์อภินิหาร ด้วยการใช้น้ำสวดมนต์ตามร่างกาย ปีนป่ายบันไดมิด การลุยไฟ ลุยดงหนาม ฯลฯ โดยมีได้มีอาการเจ็บปวดหรืออันตรายแต่ประการใด

- งานเทศกาลอนุรักษ์หอยตะเกาจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน เพื่อให้ประชาชนมีความสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์หอยตะเกาที่มีมากที่ชายหาดปากเมง อำเภอสิเกา แต่กำลังจะสูญพันธุ์ไป

- งานเฉลิมพระชนมพรรษาและฉลองรัฐธรรมนูญประจำปีจัดขึ้นระหว่าง วันที่ 5-15 ธันวาคมทุกปี รวบรวมวัฒนธรรม ประเพณีของดีจากทุกอำเภอมาแสดงประกวด แข่งขัน พร้อมทั้งการออกร้านจำหน่ายสินค้าของส่วนราชการและเอกชนในบริเวณงาน เป็นงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดตรังและของภาคใต้

- ประเพณีไหว้พระจันทร์ งานประเพณีไหว้พระจันทร์จังหวัดตรัง หรืองานประเพณีไหว้พระจันทร์ตำบลทุ่งยาวประเพณีอันเก่าแก่ที่ชาวทุ่งยาวซึ่งเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จิวถือปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนานกว่า 100 ปีในคืนวันไหว้พระจันทร์ จะตรงกับวันเพ็ญเดือนแปดตามปฏิทินของจีนชาวบ้านจะพร้อมใจกันจัดโต๊ะไหว้พระจันทร์ไว้หน้าบ้านเรือนของตนเอง

เรียงรายสองข้างถนนรอบตลาดตำบลทุ่งยาวเป็นภาพที่สวยงามและมีมนต์เสน่ห์ยิ่งนักนอกจากนี้ชาวทุ่งยาวส่วนหนึ่งจะแต่งกายด้วยชุดกี่เพ้าทำให้บรรยากาศเต็มไปด้วยกลิ่นอายแห่งวัฒนธรรมแบบจีนมากยิ่งขึ้น

- ประเพณีสารทเดือนสิบ ประเพณีวันสารทเดือนสิบหรือการทำบุญเดือนสิบ เป็นประเพณีการทำบุญให้กับวิญญาณของบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วโดยความเชื่อของชาวพุทธที่เชื่อว่าในวันสารทเดือนสิบนี้ยมบาลจะปล่อยให้วิญญาณทั้งหลายที่รับกรรมอยู่ในนรกที่เรียกว่า "เปรต" นั้นขึ้นมารับส่วนบุญที่บรรดาญาติที่มีชีวิตอยู่ทำบุญอุทิศไปให้การทำบุญเดือนสิบในจังหวัดตรัง จะมี 2 ครั้ง คือ วันแรม 8 ค่ำเดือน 10 กับ วันแรม 15 ค่ำเดือน 10

- ประเพณีลากพระและมหกรรมวัฒนธรรมสัมพันธ์ งานประเพณีลากพระ งานชักพระเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีหนึ่ง ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นภาคใต้ที่สืบทอดมายาวนานแล้ว จะจัดขึ้นหลังวันออกพรรษา 1 วันหรือวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11

- ประเพณีสงกรานต์ สงกรานต์เป็นประเพณีเก่าแก่ของไทยซึ่งสืบทอดมาแต่โบราณคู่มากับประเพณีตรุษจึงมีการเรียกรวมกันว่าประเพณีตรุษสงกรานต์หมายถึงประเพณีส่งท้ายปีเก่า และต้อนรับปีใหม่จัดระหว่างวันที่ 12 - 14 เมษายนของทุกปี

1.2) แหล่งท่องเที่ยวชุมชน

1.2.1) กลุ่มทอผ้านาหมื่นศรีนาหมื่นศรีเป็นชื่อตำบลหนึ่งในอำเภอनाโยง ซึ่งมีชื่อเสียงในด้านผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดตรังมาตั้งแต่ครั้งอดีตและในปัจจุบันนี้ก็ได้มีการจัดตั้งกลุ่มสตรีทอผ้านาหมื่นศรีเพื่อสืบสานการทอผ้าพื้นเมืองไม่ให้สูญหายไป

1.2.2) พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำราชมงคลตั้งอยู่บริเวณหาดราชมงคลภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ตำบลไม้ฝาด พิพิธภัณฑ์ประกอบด้วยส่วนในสถานที่จัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ โดยได้มีการรวบรวมพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน 61 ตัว เช่น ปลาการ์ตูนปลาดาว ปลาไหลไฟฟ้า ปลาปักเป้ากลอง ปลาสินสมุทร เป็นต้น และบ่อแสดงกลางแจ้งจัดแสดงทั้งสัตว์น้ำจืด และสัตว์ทะเลที่พบในเขตน้ำขึ้นน้ำลงและทะเลลึกจากแหล่งต่างๆทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีส่วนการแสดงแมวน้ำแสนรู้ให้นักท่องเที่ยวเข้าชม

1.2.3) สระกะพังสุรินทร์เป็นแอ่งน้ำหรือหนองน้ำตามธรรมชาติขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ 50 ไร่กะพังสุรินทร์ตั้งชื่อตามพระยาสุรินทรราชา (นกยูง วิเศษกุล)อดีตสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต บริเวณโดยรอบเป็นสวนสาธารณะสำหรับนั่งพักผ่อนได้

1.2.4) สวนสาธารณะสมเด็จพระศรีนครินทร์ 95 (ทุ่งน้ำผุดหรือเขาแปะซ้อย)เป็นสวนสาธารณะกลางเมืองที่ยังคงสภาพความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บนเนื้อที่กว่า 280 ไร่ ซึ่งเทศบาลนครตรังได้เนรมิตให้เป็นสวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกายและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

1.2.5) ทะเลสองห้อง อยู่ในพื้นที่ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 27 กิโลเมตร มีสภาพเป็นแอ่งน้ำธรรมชาติ กว้างใหญ่คล้ายทะเลสาบมีเนินเขาล้อมรอบ ตอนกลางมีเนินเขายื่นออกมาเกือบจะติดต่อกัน แบ่งแอ่งน้ำออกเป็น 2 ตอน เรียกว่า "ทะเลสองห้อง" มีทิวทัศน์สวยงาม น้ำใสสะอาด มีปลาน้ำจืดชุกชุมและปัจจุบันกำลังสร้างเป็นค่ายลูกเสือแห่งชาติขึ้นในบริเวณทะเลสองห้องด้วย

1.3) หมู่เกาะ

1.3.1) เกาะสุกร เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอปะเหลียน เป็นเกาะขนาดใหญ่อยู่ห่างชายฝั่งเพียง 3 ก.ม. บนเกาะมีชาวบ้านอาศัยอยู่กว่า 2,500 คน มีอาชีพประมง ทำสวนยาง และเกษตรกรรมชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีผลไม้ที่มีชื่อเสียงคือแตงโมซึ่งรู้จักกันดีในจังหวัดตรังและใกล้เคียงว่ามีรสหวานอร่อย

1.3.2) เกาะลิบง เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในทะเลตรัง มีพื้นที่ 25,000 ไร่ รอบๆเกาะเต็มไปด้วยหญ้าทะเลซึ่งเป็นอาหารของ “พะยูน” สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่กำลังจะสูญพันธุ์ แต่จะพบได้มากบริเวณเกาะแห่งนี้เกาะลิบงได้รับการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง โดยมีทำการเขตอยู่ในบริเวณแหลมจุโหย รอบ ๆ เกาะมีสถานที่น่าเที่ยวชมหลายแห่ง เช่น หาดตูบ แหลมจุโหยแหลมทวด แหลมโต๊ะชัย หาดหญ้าคา เป็นต้น บริเวณแหลมจุโหยเป็นหาดทรายที่ในเวลาน้ำลดจะสามารถเดินทางไปถึงหาดตูบได้ซึ่งมีนกทะเลและนกชายเลนจำนวนมากที่อพยพหนีหนาวมาอาศัยที่นี่โดยเฉพาะเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม เช่น นกกินเปี้ยว นกกวก นกยางเขียว นกนางนวล แกลบเคราขาว นกหัวโตดำ เกาะลิบงมีชาวบ้านอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากแบ่งเป็นหลายหมู่บ้านชาวบ้านยังคงดำเนินวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย ทำอาชีพประมง สวนยางพาราส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

1.3.3) เกาะมุก-ถ้ำมรกต นับเป็นจุดเด่นที่สุดในทะเลตรังลักษณะของเกาะทางด้านทิศตะวันตกส่วนใหญ่เป็นโขดหน้าผาหินสูงตระหง่านหันหน้าออกสู่ทะเลทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวประมงที่ยังคงวิถีชีวิตของชาวเกาะไว้อย่างดี สามารถเดินเที่ยวรอบเกาะได้และทางด้านทิศตะวันตกของเกาะมุกมีถ้ำมรกตหรือถ้ำทะเลซึ่งมีความงดงามตระการตาอย่างมากจากปากทางเข้าถ้ำเป็นโพรงเล็กๆการเข้าชมภายในถ้ำจะต้องว่ายน้ำลอยคอเข้าไประยะทาง 80 เมตรบริเวณปากทางเข้าถ้ำแสงจากภายนอกจะสะท้อนกับน้ำภายในถ้ำทำให้เห็นน้ำเป็นสีเขียวมรกตดูแปลกตาและมหัศจรรย์เป็นความสวยงามที่ธรรมชาติได้บรรจงสร้างเมื่อพ้นปากถ้ำออกมาอีกด้านหนึ่งจะเห็นหาดทรายขาวสะอาดล้อมรอบด้วยหน้าผาสีสูงชันสามารถลงเล่นน้ำได้

1.3.4) เกาะเหลาเหลียง เป็นเกาะขนาดเล็กมีลักษณะเป็นภูเขาหินปูน มีหน้าผาสีขาวโดยรอบเหมาะสำหรับกีฬาปีนหน้าผามีหาดทรายขาวสะอาดและน้ำทะเลใสบริสุทธิ์รวมถึงแนวปะการังที่สวยงาม

1.3.5) เกาะกระดาน มีชายหาดที่มีทรายขาวละเอียดเหมือนแป้งและมีน้ำใสจนสามารถมองเห็นแนวปะการังซึ่งได้อย่างชัดเจนด้านหลังของเกาะกระดานมีอ่าวเล็กๆ ซึ่งมีคลื่นซัดสาดม้วนเข้าสู่ชายหาดเป็นระลอกๆ เหมาะสำหรับการเล่นกระดานโต้คลื่นเป็นอย่างมาก

1.3.6) เกาะเชือก เป็นจุดดำน้ำที่มีชื่อเสียงมากของทะเลตรังมีลักษณะที่โดดเด่นคือ เป็นจุดดำน้ำชมปะการังอ่อน แต่ด้วยกระแสน้ำที่แรงมาก การดำน้ำจึงต้องอาศัยการยึดเกาะเชือกหรือผูกเชือกโยงไว้

1.4) อ่าวและชายหาด

1.4.1) อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ คืออำเภอกันตังและอำเภอสิเกา มีอาณาเขตชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 20 กิโลเมตรที่ทำการอุทยานอยู่ที่หาดฉางหลวง ตำบลไม้ฝาด แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนพื้นดินที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของอุทยานฯ ได้แก่ หาดปากเมง หาดฉางหลวง หาดยาวหาดหยงหลิง หาดสั้น หาดเจ้าไหม ถ้าเจ้าไหม นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นเกาะน้อยใหญ่อีกจำนวน 7 เกาะในทะเลตรังที่อยู่ในความดูแลของอุทยานฯ ได้แก่ เกาะมุกเกาะกระดานเกาะเชือกเกาะปลิง เกาะแหวน เกาะเมง และเกาะเจ้าไหม นอกจากนี้บริเวณอุทยานฯ มีศูนย์ศึกษาธรรมชาติทางทะเลจะทำการวิจัยหญ้าทะเลซึ่งเป็นแหล่งคุณค่าทางนิเวศวิทยาของฝั่งทะเลอันดามัน

1.4.2) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เป็นอุทยานแห่งชาติที่ตั้งอยู่บริเวณช่องแคบมะละกา ทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดียประกอบด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน 22 เกาะ อาทิ เกาะเภตราเกาะเขาใหญ่ เกาะลันเตเกาะลิดีเกาะบุโหลน เกาะเหลาเหลียง เกาะเปราเมะ เป็นต้น

1.4.3) หาดหยงหลิง – หาดสั้น เป็นหาดทรายรูปโค้งขนานไปกับดงสนสุดชายหาดเป็นเขาสูงมีเว้าและโพรงถ้ำสามารถลอดออกไปสู่ริมทะเลที่มีโพรงถ้ำและโขดหินเหมือนป้อมโอบล้อมลานทรายไว้สวยงามมากเหมาะที่จะเล่นน้ำและพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณหาดสามารถกางเต็นท์ได้

1.4.4) หาดยาว หมู่ที่ 6 ตำบลเกาะลิบงเป็นหาดทรายยาวต่อจากโขดเขารูปกระโดงฉลามขึ้นมาทางด้านเหนือมีสนทะเลขึ้นเป็นแนวดูสวยงาม มีชายหาดกว้างเหมาะจะเข้าค่ายพัก

1.4.5 หาดปากเมง เป็นหาดที่สวยงามและเงียบสงบแห่งหนึ่งแนวหาดยาวเหยียดไปตามชายฝั่งทะเลบริเวณหาดมีท่าเรือปากเมง ซึ่งมีเรือบริการไปตามเกาะต่างๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

1.4.6) มหัศจรรย์ 6 สันหลังมังกรมนต์เสน่ห์กลางทะเลตรัง สันหลังมังกรทั้ง 6 ตัว มีลักษณะสวยงาม ความโดดเด่น และมหัศจรรย์ที่ธรรมชาติเสกสรรมาให้อย่างแตกต่างและลงตัวในแต่ละแห่ง ซึ่ง ลักษณะ ทั้ง 5 ตัวมีดังนี้

- สันหลังมังกรเหลือง ปะเหลียน ม.2 บ้านหยงสตาร์ ต.ท่าข้าม

อ.ปะเหลียน มีลักษณะเป็นสันทรายทอดยาวมองเห็นจากเกาะสะบัน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล มายังทะเล ตรง ความยาวประมาณ 1.5 กิโลเมตร

- สันหลังมังกรเกล็ดทองคำ พื้นที่ ม.4 บ้านทุ่งรวงทอง ต.ท่า

ข้าม อ.ปะเหลียน มีลักษณะเป็นสันเปลือกหอยน้อยใหญ่ โผล่กลางทะเลสีเหลืองอร่ามคล้ายทอง ความแปลกที่คิดว่าจะเป็นเนินทราย แต่เป็นเนินที่เต็มไปด้วยเปลือกหอยทั้งเล็กและใหญ่มีความสวยงามมากเมื่อผิวของสันหลังมังกรกระทบกับแสงตะวัน ยามเช้าและยามพระอาทิตย์ใกล้ลับขอบน้ำ แสงจะสาดส่องเป็นสีเขียวระยิบระยับสวยงามมาก มีความยาวประมาณ 2 กม.

- สันหลังมังกรหยก ม.1 บ้านเสียมไหม ต.เกาะสุกร อ.ปะ

เหลียน เป็นการผสมกันอย่างลงตัวของทราย เปลือกหอย และโคลน ปรากฏเป็นสันเนิน เส้นทางคดเคี้ยวเลี้ยววก ยามที่กระทบแสงอาทิตย์จะมองเห็นเป็นสีเขียวเขียว มีความยาวกว่า 3 กิโลเมตร

- สันหลังมังกรนิล พื้นที่ ม.4 ต.ตะเสะ อ.หาดสำราญ ตั้งอยู่

ใกล้กับทะเลหาดสำราญ น้ำจากชายฝั่งประกอบไปด้วยบรรดาโคลน ดินดำจากวัชพืช จะถูกน้ำพัดปกคลุมผสมกับทรายและเปลือกหอย ทำให้มีลักษณะสีสรรค์ที่แปลกเป็นเมื่อพระอาทิตย์สาดส่อง จะมองเห็นสีนิล จึงตั้งชื่อเป็น ตัวสันหลังมังกรนิล มีความยาวกว่า 4 กม. สันหลังมังกรหยก เป็นการผสมกันอย่างลงตัวของทราย เปลือกหอย และโคลน ปรากฏเป็นสันเนิน เส้นทางคดเคี้ยวเลี้ยววก เมื่อกระทบแสงอาทิตย์จะมองเห็นเป็นสีเขียวเขียว มีความยาวกว่า 3 กม

- สันหลังมังกรทับทิมสยาม หรือ "ราชาสันหลังมังกรแห่งท้อง

ทะเลอันดามัน" ตั้งอยู่ที่ ม.4 บ้านหาดทรายทอง ต.เกาะสุกร อ.ปะเหลียน เป็นตัวที่มีสันหลังมังกรทั้งยาวและใหญ่ที่สุด อาจจะกล่าวได้ว่ายาวและใหญ่ที่สุดในโลก คือมีความยาวกว่า 5 กม.และกว้างกว่า 700 เมตร และที่สำคัญมีบริเวณพื้นของสันหลังมังกรหรือสันทราย นอกจากจะเต็มไปด้วยทรายแล้ว ยังมีปูชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านเรียกว่าปูแดงขนาดเล็กนับล้านตัว คลานตัวมดเต็มเต็มบนเนินทราย ทำให้เป็นความมหัศจรรย์ที่คนที่ได้เข้าชมจะพบกับสิ่งมหัศจรรย์เหล่านี้

- สันหลังมังกรเผือก พื้นที่หมู่ที่ 3 บ้านมดตะนอย ต.เกาะลิบง

อ.กันตัง มีลักษณะเป็นสันเนินทรายทอดยาวจากหัวเกาะบ้านมดตะนอยเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ 1 กม. จะโผล่ขึ้นยามน้ำลด ลำตัวเป็นสันทรายสีขาว ชมพู และเทา เหมือนผิวช้างเผือก ทอดยาวความยาวกว่า 3 กม. ขาจะกางออกเหมือนมังกรจีน เมื่อไต่คลื่นและแสงอาทิตย์สาดส่อง มองเห็นเหมือนมังกรสีเผือกแหวกว่ายอยู่กลางทะเล บางช่วงเนินสันหลังเมื่อได้รับการสัมผัสกับเท้า จะรู้สึกถึงความลุ่มลึกเหมือนผิวหิมะอีกด้วย”

1.5) ถ้ำ

1.5.1) ถ้ำเขาปินะ ภูเขาถ้ำนี้ภายในถ้ำจนถึงยอดเขา มีลักษณะคล้ายกระหวัดตรงเชิงเขาเป็นที่ตั้งของวัดปินะ มีบันไดขึ้นไปชมถ้ำซึ่งมีอยู่หลายชั้นและชมทิวทัศน์รอบ ๆ เขาได้บริเวณทางเข้าถ้ำมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่

1.5.2) ถ้ำเลเขากอบ เป็นถ้ำที่มีสายน้ำไหลผ่านและไหลล้อมรอบภูเขาอันเป็นที่ตั้งของถ้ำภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยที่สวยงามและคงความสมบูรณ์ปรากฏให้เห็นตลอดทางระหว่างการเดินทางนั่งเรือและตามเวียงถ้ำหรือโถงถ้ำต่างๆ ที่สามารถเดินชมได้ อาทิถ้ำเจ้าสาว ถ้ำรากไทรถ้ำคนธรรพ์ และจุดเด่นของถ้ำเลเขากอบอีกอย่างหนึ่งที่สร้างความตื่นเต้นและประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวคือจะต้องนอนราบขนานไปกับเรือแล้วลอดผ่านส่วนที่มีเพดานถ้ำต่ำที่สุด เรียกว่าถ้ำลอด กล่าวกันว่าการได้ลอดผ่านจุดนี้เปรียบเสมือนการได้ลอดท้องมังกร

1.5.3) ถ้ำเขาช้างหายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดตรังอยู่ในพื้นที่ของอำเภอนาโยง เขตบ้านนาหมื่นศรี

1.6) ดอยภูเขาและแมกไม้

1.6.1) สวนพฤกษศาสตร์สากลภาคใต้ (ทุ่งค่าย) มีพื้นที่ประมาณ 2,600 ไร่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งค่าย หมู่ที่ 2, 3, และ 9 ตำบลทุ่งค่ายอำเภอย่านตาขาว ในบริเวณผืนป่าแห่งนี้ได้แบ่งเนื้อที่ออกเป็นสัดส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางในการศึกษาประเภทต่างๆ ของพรรณไม้ให้เป็นที่เข้าใจมากยิ่งขึ้นภายในสวนพฤกษศาสตร์มีสะพานศึกษาเรือนยอดไม้ (Canopywalkway) ความยาว 175 เมตร มีความสูง 10-18 เมตร มีจำนวนหอคอย 6 หอ รองรับน้ำหนักได้ 200 กิโลกรัม/ตารางเมตร มีความร่มรื่นด้วยธรรมชาติของป่าไม้เป็นอย่างมากมีการจัดสรรเป็นสวนต่างๆ ให้ได้เดินเที่ยวชมมากมาย อาทิ สวนอนุกรมวิธาน (แหล่งรวบรวมพันธุ์พืชถิ่นใต้) สวนสัณฐานวิทยา (แหล่งเรียนรู้ลักษณะต่าง ๆ ของพืช) และยังมีสวนกล้วยไม้สวนพืชทนแล้งสวนเฟิร์นพืชกินแมลงพืชวงศ์ปาล์มพืชวงศ์ยาง รวมทั้งสวนพฤกษศาสตร์พื้นที่บ้านที่สามารถใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชได้

1.6.2) สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาช่อง สถานที่แห่งนี้ร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่และน้ำตกต่างๆ ได้แก่ น้ำตกโตนใหญ่น้ำตกโตนน้อย และน้ำตกกะช่องเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ จำนวน 2 เส้นทาง ระยะทาง 1.8 และ 2.8 กิโลเมตร ตามเส้นทางจะมีป้ายสื่อความหมายอธิบายตามจุดต่างๆ นอกจากนี้ ยังมีอาคารพิพิธภัณฑ์และแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับธรรมชาติกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

1.6.3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคลองลำชาน เป็นที่อยู่อาศัยของนกเป็ดน้ำ นกเป็ดแดงจำนวนมาก บริเวณรอบๆจะมีหนองน้ำขนาดใหญ่ร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่สงบเงียบเหมาะสำหรับการนั่งพักผ่อนพร้อมทั้งมีศาลาริมน้ำสำหรับไวนั่งชมนกภายในบริเวณยังมีสะพานไม้และทางเดินศึกษาธรรมชาติไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เดินศึกษาช่วงที่มีนกมากคือช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม

1.7) น้ำตก

1.7.1) น้ำตกโตนเต๊ะ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด มีน้ำไหลผ่านแอ่งหินตลอดสายเป็นสีขาวสูงประมาณ 320 เมตร การขึ้นไปชมน้ำตกชั้นบนจะต้องเดินเท้าไปตามเส้นทางระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตรตลอดทางเดินร่มรื่นด้วยไม้เบญจพรรณนานาชนิด ส่วนด้านล่างเป็นแอ่งน้ำสามารถว่ายน้ำได้นอกจากนั้นยังมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติโตนเต๊ะ ตามทางมีป้ายสื่อความหมาย 17 จุดที่บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต

1.7.2) น้ำตกเขาหลัก ตั้งอยู่ในเขตตำบลน้ำผุดห่างจากที่ทำการอำเภอประมาณ 18 กิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปีและธรรมชาติที่ยังสมบูรณ์

1.7.3) น้ำตกเขาช่อง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเก่าแก่ของจังหวัดมีทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติเพื่อสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด

1.7.4) น้ำตกเจ้าพะ เป็นน้ำตกที่ไหลลดหลั่นลงมาตามชั้นหินปูนรอบข้างเป็นป่าซึ่งยังคงสภาพธรรมชาติมีต้นไม้ขึ้นอยู่หนาแน่นเป็นที่อาศัยของเงาะป่าหรือชนเผ่าซาไกซึ่งเป็นชนเผ่าที่เร่ร่อนอยู่ในป่าเขตเทือกเขาบรรทัด

1.7.5) น้ำตกสายรุ้งเป็นน้ำตกชั้นเดียวที่ลงมาจากหน้าผาสูงใหญ่จุดเด่นที่สุดของน้ำตกแห่งนี้คือทุกวันเวลา 15.00-17.00 น.ละอองน้ำของน้ำตกจะทำมุมกับแสงอาทิตย์ปรากฏเป็นประกายรุ้งสวยงาม

1.8) น้ำพุร้อน

1.8.1) วนอุทยานบ่อน้ำร้อนกันตังอยู่ในพื้นที่บ้านควนแคง ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตังอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหวาง ป่าควนแคง และป่าน้ำราบ มีเนื้อที่ประมาณ 500 ไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2549 แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ได้แก่

- บ่อน้ำร้อนควนแคงบริเวณพื้นที่พุน้ำร้อนได้พัฒนาปรับปรุงเป็นบ่อน้ำร้อน จำนวน 3 บ่อมีอุณหภูมิของน้ำประมาณ 70 องศา/ 40 องศา/ 20 องศาตามลำดับใช้ประโยชน์ด้านสันทนาการ

- เส้นทางศึกษาธรรมชาติบริเวณพื้นที่พุน้ำร้อนและพื้นที่ป่าดงดิบได้พัฒนาปรับปรุงเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติพันธุ์ไม้และสัตว์ป่า จำนวน 3 เส้นทาง ระยะทาง 500 750 และ 2,000 เมตร ตามลำดับใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ

2) รายได้จากการท่องเที่ยว

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดตรังเริ่มมีทิศทางที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวมากขึ้น จังหวัดตรังมีมรดกทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมที่โดดเด่น มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมและมีอัตลักษณ์ของตัวเองในด้านความ

สมบูรณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม ความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่ไม่เปลี่ยนแปลง และการให้บริการแบบเจ้าบ้านที่ดี

2.1) จำนวนนักท่องเที่ยวในปี 2558 จังหวัดตรังมีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,414,663 คนเป็นชาวไทย 1,233,566 คน และชาวต่างประเทศ 181,097 คน

2.2) รายได้จากการท่องเที่ยว ในปี 2558จังหวัดตรังมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 7,710 ล้านบาท

1.1.11 มูลค่าการค้าชายแดน

มูลค่าการค้าชายแดน ณ ด้านศุลกากรกันตังในปี 2558 ประเภทสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพาราแปรรูป และปูนซีเมนต์เทา สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน เครื่องจักรและเครื่องกล สายพานระบบลำเลียง

ตารางที่ 1.20 สถิติการนำเข้าและการส่งออกผ่านด่านศุลกากรกันตัง

รายการสินค้า	น้ำหนัก (KGM)	มูลค่านำเข้า (ล้านบาท)
1. การนำเข้า		
ถ่านหิน	214,433,691.00	458.264
เครื่องจักร เครื่องจักรโรงงาน	132,043.00	25.79
สายพานระบบลำเลียง	84,623.00	8.02
เครื่องบรรจุอัตโนมัติ	8,350.00	3.00
ปุ๋ยเคมี	200,000.00	1.46
รถโฟล์คลิฟ	10,670.00	1.28
เบ็ดเตล็ด	87.00	0.02
อื่น ๆ	4,116,391.16	85.71
รวมการนำเข้า	218,985,855.16	583.55
2. การส่งออก		
ผลิตภัณฑ์ยางพารา	123,411,905.00	5,293.26
ไม้ยางพาราแปรรูป	215,304,450.00	3,134.15
ปูนซีเมนต์เทา	525,091,750.00	1,218.80
ยางผสมสำเร็จ	12,257,280.00	566.62
แร่ดิบขี้ม	666,937,000.00	422.93

ตารางที่ 1.20 (ต่อ) สถิติการนำเข้าและการส่งออกผ่านด่านศุลกากรกันตัง

รายการสินค้า	น้ำหนัก (KGM)	มูลค่านำเข้า (ล้านบาท)
โซเดียมเฟอสฟาร์	63,800,000.00	75.04
ปูนพลาสเตอร์	88,606,000.00	59.40
แท่นรองยางทำด้วยเหล็ก	15,510.00	0.67
อื่นๆ	1,699,544,286.16	10,856.57
รวมการส่งออก	3,394,968,181.16	21,627.44

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง

ภาวะการส่งออกที่ผ่านด่านศุลกากรกันตัง ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2559 มีมูลค่า 847.137 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 304.588 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.14 สำหรับ ดุลการค้า ในเดือนกรกฎาคม 2558 มีดุลการค้า 708.913 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 209.266 เมื่อเทียบกับดุลการค้า 499.647 ล้านบาท ในเดือนที่ผ่านมา

1) สินค้าส่งออก มูลค่าสินค้าส่งออก 778.025 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 256.927 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 49.304 สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม่ยางแปรรูป ยางผสมสำเร็จและแรียบซัม

2) สินค้านำเข้า มูลค่าสินค้านำเข้า 69.112 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 47.661 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 222.19 สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน ไยแก้ว แกนหลัก ยึดใบค้อนเครื่องบดไม้สับ แกนหลักยึดใบค้อน เครื่องบดไม้สับ และสายพานลำเลียง เป็นต้น

ตารางที่ 1.21 มูลค่าการค้า ณ ด่านศุลกากรกันตัง จังหวัดตรังเดือนกรกฎาคม 2559

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)		การเปลี่ยนแปลง	
	มิถุนายน	กรกฎาคม	มูลค่า(ล้านบาท)	ร้อยละ
มูลค่าการค้ารวม	542.549	847.137	304.588	56.14
มูลค่าการส่งออก	521.098	778.025	256.927	49.30
มูลค่าการนำเข้า	21.451	69.112	47.661	222.19
ดุลการค้า	499.647	708.913	209.266	41.88

1.1.12 ด้านเศรษฐกิจ

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดตรัง ในปี 2557 มีมูลค่าเท่ากับ 63,678 ล้านบาท เศรษฐกิจของจังหวัดตรังมีขนาดใหญ่ เป็นลำดับที่ 7 ของภาคใต้ และลำดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

2) ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capital) ในปี 2557 มีมูลค่า 103,220 บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ 8 ของภาคใต้ ลำดับ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และลำดับ 33 ของประเทศ

3) เศรษฐกิจภาพรวม มูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ในปี 2557 ขึ้นกับภาคการเกษตรเป็นหลัก โดยภาคเกษตรมีมูลค่า 22,805 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.81 และการผลิตนอกภาคเกษตรมูลค่า 40,872 ล้านบาทคิดเป็น ร้อยละ 64.18 สาขาการผลิตที่เป็นมูลค่าเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดจำนวน 5 สาขา ตามลำดับ ได้แก่

3.1) สาขาเกษตรกรรม มูลค่า 17,796 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.95

3.2) สาขาอุตสาหกรรมมูลค่า 8,684 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.63

3.3) สาขาการขนส่ง การขายปลีกการค้าซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมูลค่า 7,299 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.47

3.4) สาขาการศึกษามูลค่า 5,485 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.62

3.5) สาขาการประมงมูลค่า 5,009 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.87

ตารางที่ 1.22 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. 2557 ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดตรัง

สาขาการผลิต	2557p
ภาคเกษตร	22,805
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	17,796
การประมง	5,009
ภาคนอกเกษตร	40,872
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	205
อุตสาหกรรม	8,684
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	1,210
การก่อสร้าง	1,936

ตารางที่ 1.22 (ต่อ) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. 2557 ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
จังหวัดตรัง

สาขาการผลิต	2557p
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และครุภัณฑ์	7,299
โรงแรมและภัตตาคาร	898
การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	4,266
ตัวกลางทางการเงิน	3,783
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	1,916
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาค บังคับ	2,444
การศึกษา	5,485
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	2,043
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	592
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	112
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	63,678
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	103,220
ประชากร (1,000 คน)	617

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.1.13 ด้านสังคมคุณภาพชีวิตและความมั่นคง

1) แรงงาน และการมีงานทำ

1.1) สถานภาพแรงงานปี 2558 จังหวัดตรังมีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 496,094 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 384,713 คน ผู้มีงานทำ 382,177 คน ผู้ว่างงาน 2,536 คน และเป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน 111,381 คน มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 0.7

1.2) สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมปี 2558 จังหวัดตรังมีผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน ร้อยละ 17.26

ตารางที่ 1.23 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพแรงงาน

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	238,185	257,909	496,094
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	198,704	186,009	384,713
ผู้มีงานทำ	197,020	185,157	382,177
ผู้ว่างงาน	1,684	852	2,536
ผู้ที่รอฤดูกาล	-	-	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	39,481	71,900	111,381

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2558)

1.3) ตำแหน่งงานว่าง เมื่อจำแนกตำแหน่งงานว่างตามอาชีพ ในปี 2558 พบว่า สาขาอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด จำนวน 1,438 อัตรา (ร้อยละ 31.61) รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จำนวน 1,030 อัตรา (ร้อยละ 22.64) และช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 978 อัตรา (ร้อยละ 21.50) ตามลำดับ

1.4) ในด้านผู้หางาน ส่วนใหญ่ลงทะเบียนสมัครงานในสาขาเสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน มากที่สุด จำนวน 1,233 คน (ร้อยละ 33.36) รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า จำนวน 1,191 คน (ร้อยละ 32.22) ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและการประมงฯ จำนวน 375 คน (ร้อยละ 10.15) ตามลำดับ

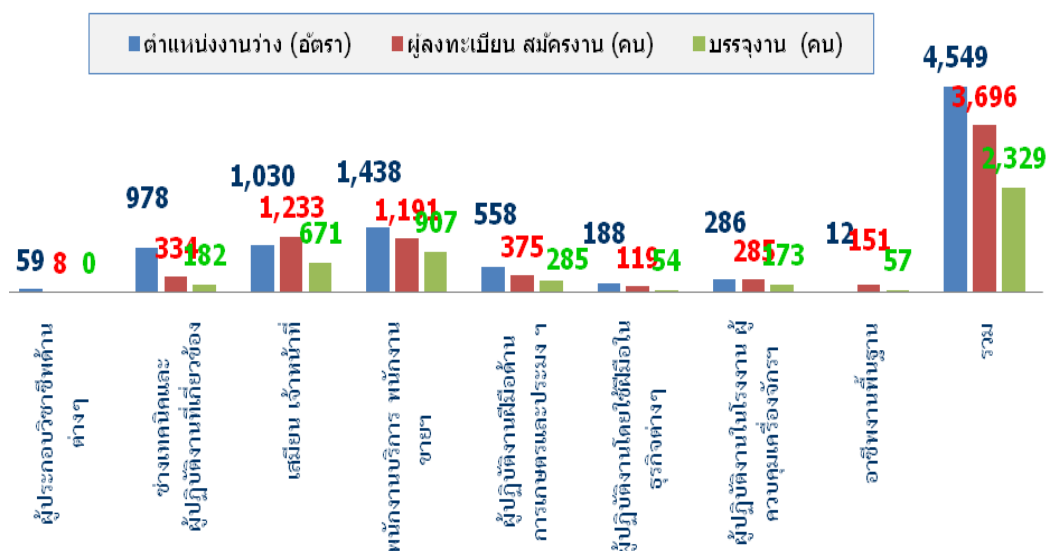
1.5) ส่วนการบรรจุนาน พบว่าพนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า ได้รับการบรรจุนานมากที่สุดจำนวน 907 คน (ร้อยละ 38.94) รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จำนวน 671 คน (ร้อยละ 28.81) และผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและการประมงฯ จำนวน 285 คน (ร้อยละ 12.24) ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าตำแหน่งงานและผู้ได้รับการบรรจุนานในกลุ่มพนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้าในร้านค้าและตลาด และเสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จะมีความสอดคล้องกัน ทั้งความต้องการของนายจ้างและผู้ได้รับการบรรจุนาน ซึ่งอยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกันมากที่สุด

ตารางที่ 1.24 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ

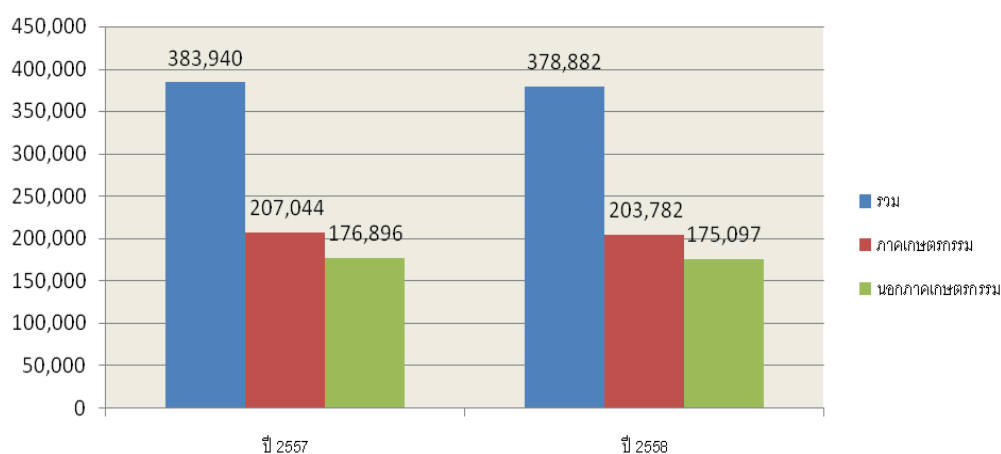
ประเภทอาชีพ	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียน สมัครงาน(คน)	บรรจุงาน (คน)
ผู้บัญญัติกฎหมาย ฯ	0	0	0
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	59	8	0
ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	975	334	182
เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน	1,030	1,233	671
พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า	1,438	1,191	907
ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง ฯ	558	375	285
ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	188	119	54
ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร ฯ	286	285	173
อาชีพงานพื้นฐาน	12	151	57
รวม	4,546	3,692	2,329

ที่มา :สำนักงานจัดหางานจังหวัดตรัง

ภาพที่ 1.2 แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ

1.6) ผู้มีงานทำจำแนกรายอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณาถึงประเภทอุตสาหกรรมของผู้มีงานทำพบว่าผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรม โดยเฉลี่ยมีจำนวน 203,785 คน (ร้อยละ 53.79 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) และนอกภาคเกษตรกรรมโดยเฉลี่ยมีจำนวน 175,097 คน (ร้อยละ 46.21 ของผู้มีงานทำทั้งหมด)

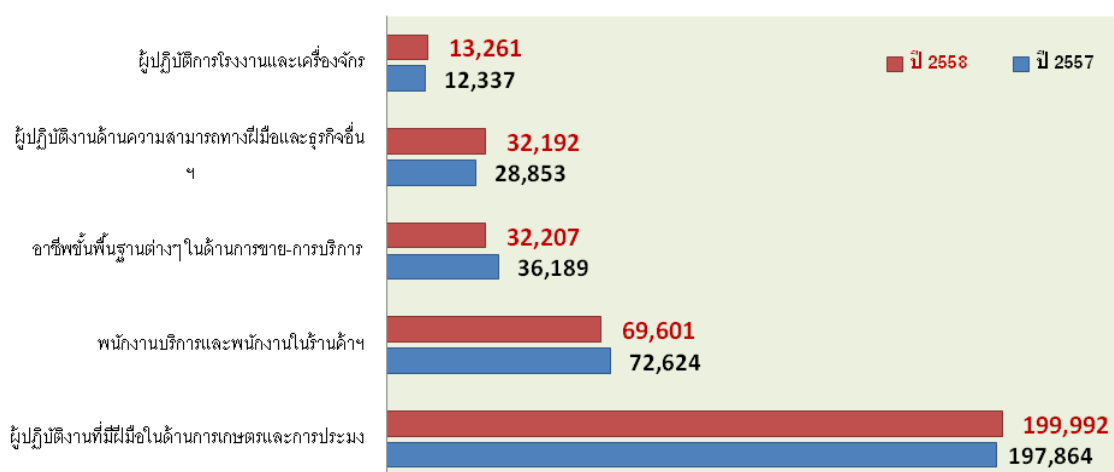

ภาพที่ 1.3 จำนวนผู้ทำงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ปี 2557 และปี 2558 จังหวัดตรัง

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายสาขาย่อย พบว่าสาขาที่มีผู้ทำงานมากที่สุดโดยเฉลี่ย ได้แก่ เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ การประมง มีจำนวน 203,785 คน (ร้อยละ 53.79 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ มีจำนวน 56,026 คน (ร้อยละ 14.79) และสาขาการโรงแรมและอาหาร มีจำนวน 22,057 คน (ร้อยละ 5.82)ตามลำดับ

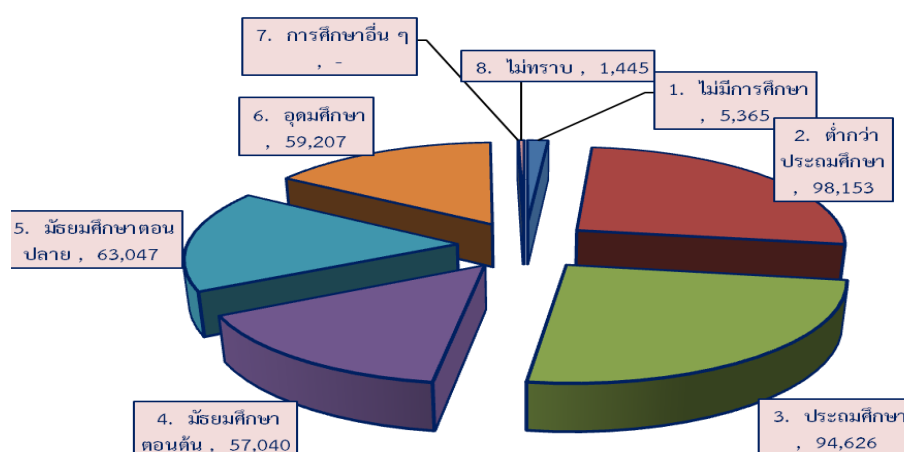
1.7) ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี 2558 ผู้มีงานทำของจังหวัดตรังเมื่อจำแนกตามอาชีพ อาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและการประมง มีจำนวน 199,992 คน (ร้อยละ 52.78) รองลงมาอาชีพ พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด มีจำนวน 69,601 คน (ร้อยละ 18.37) อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและ การให้บริการ มีจำนวน 32,207 คน (ร้อยละ 8.50) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 32,192 คน (ร้อยละ 8.50) และอาชีพปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ มีจำนวน 13,261 คน (ร้อยละ 3.50) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการทำงานในสาขาอาชีพกับปีที่ผ่านมา พบว่าอาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ มีอัตราการทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 51.96 (เพิ่มขึ้น จำนวน 1,971 คน) สำหรับอาชีพที่มีอัตราการทำงานในสาขาอาชีพลดลงมากที่สุด พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคต่างๆ มีอัตราการทำงานลดลงร้อยละ 26.54 (จำนวน 2,828 คน)

ภาพที่ 1.4 แสดงการเปรียบเทียบอาชีพที่มีผู้ทำงานอยู่มากที่สุด 5 อันดับแรก ปี 2557-2558 ของจังหวัดตรัง

1.8) ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้มีงานทำในจังหวัดตรัง ปี 2558 พบว่าเป็นเป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 98,153 คน (ร้อยละ 25.91) รองลงมาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 94,624 คน (ร้อยละ 24.98) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 63,047 คน (ร้อยละ 16.64) ระดับระดับอุดมศึกษา จำนวน 59,207 คน (ร้อยละ 15.63) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 57,040 คน (ร้อยละ 15.05) ผู้มีงานทำที่ไม่มีการศึกษา มีจำนวน 5,365 คน (ร้อยละ 1.42) และผู้มีงานทำระดับการศึกษาอื่นๆ/ไม่ทราบ จำนวน 1,445 คน (ร้อยละ 0.38) ตามลำดับ

(ที่มา :สำนักงานแรงงานจังหวัดตรัง)

ภาพที่ 1.5 สัดส่วนของผู้ทำงานจำแนกตามระดับการศึกษาของจังหวัดตรัง ปี 2558

2) ความยากจนและหนี้สินครัวเรือน ของจังหวัดตรัง ปี 2558 สรุป ดังนี้

2.1) เส้นความยากจน(ด้านรายจ่าย) มีมูลค่า 2,733 บาท/คน/เดือน

2.2) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนมีมูลค่า 23,309 บาท

2.3) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน 19,795 บาท

2.4) จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 131,873 บาท

2.5) ข้อมูลจากรายงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตรังในเขตชนบท จากการเก็บข้อมูล จปฐ. ปี 2558 ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง ซึ่งจัดเก็บครัวเรือนในเขตพื้นที่ชนบทของจังหวัดตรังจำนวน 133,592 ครัวเรือน 716 หมู่บ้าน 85 ตำบล 10 อำเภอ พบว่าจังหวัดตรังมีครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 30,000 บาท /คน/ปี กระจายอยู่ใน 7 อำเภอ จำนวน 253 ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนในเขตชนบท จำนวน 38 ครัวเรือน และในเขตเมือง จำนวน 215 ครัวเรือน ดังนี้

ตารางที่ 1.25 แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์		ร้อยละ
		เขตชนบท	เขตเมือง	
1	เมืองตรัง	-	124	49.01
2	ย่านตาขาว	-	61	24.11
3	ปะเหลียน	-	7	2.77
4	สิเกา	10	1	4.35
5	ห้วยยอด	21	19	15.81
6	นาโยง	3	1	1.58
7	รัชฎา	4	2	2.37
รวม		38	215	100

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง

3) การศึกษา

3.1) สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดตรังมีเขตการศึกษา 3 เขต คือ

3.1.1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตรัง เขต 1 รับผิดชอบพื้นที่ 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตรัง อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว อำเภอนาโยง และอำเภอหาดสำราญ

3.1.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 รับผิดชอบพื้นที่ 5 อำเภอ คือ อำเภอกันตัง อำเภอห้วยยอด อำเภอสีเกา อำเภอวังวิเศษ และอำเภอรัษฎา

3.1.3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดตรัง/กระบี่

จังหวัดตรังมีสถานศึกษาทุกระดับในปีการศึกษา 2558 รวมจำนวน 529 สถานศึกษา การจัดการศึกษาในจังหวัดตรังเป็นไปอย่างกว้างขวางและหลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษาที่ดำเนินการโดยภาครัฐ และมีหน่วยงานอื่นๆ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน รวมถึงประชาชน ตลอดจนกองทุนในหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษา ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าจังหวัดตรังมีการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา

- ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ 15-59 ปีในปี 2558 จังหวัดตรังมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย 9.60 ปี

- ค่าเฉลี่ย O-NET ม.3 ปี 2558 มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 37.58

- ระดับการศึกษาของประชากรประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ ร้อยละ 44.15 มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 15.15 มัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 14.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.26 จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษา

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	จัดการศึกษาระดับ						ร้อยละ
		การศึกษาระดับประถมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	จัดการศึกษาในระบบ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	การศึกษาพิเศษ	
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	310	309					1	58.60
สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน	35	32	3					6.61
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	7		7					1.32

ตารางที่ 1.26 (ต่อ)จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษา

สังกัด	จำนวน สถาน ศึกษา	จัดการศึกษาระดับ						ร้อยละ
		การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	จัดการศึกษานอกระบบ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	การศึกษาพิเศษ	
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	5			5				0.95
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	155							29.30
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	2	1		1				0.38
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	2	2						0.38
กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล/ วิทยาลัยสาธารณสุข	2			2				0.38
สำนักงานพระพุทธศาสนา	1	1						0.19
สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัย	10				10			1.89
รวม	529	358	10	8	10	142	1	
		67.68	1.89	1.51	1.89	26.84	0.19	100

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประเมินศึกษาตรัง เขต 1

ตารางที่ 1.27 แสดงระดับการศึกษาของประชากร

ระดับการศึกษา	เพศ					
	ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ	รวม (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยศึกษา	6,998	3.23	8,650	3.86	15,648	3.58
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	8,087	3.79	7,664	3.42	15,751	3.60
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	9,681	4.53	9,937	4.44	19,618	4.48
จบชั้นประถมศึกษา (ป.4,ป.7,ป.6)	93,598	43.8	99,570	44.46	193,168	44.15
มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.1-3,ม.1-3)	35,666	16.70	30,620	13.67	66,286	15.15
มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.1-3,ม.1-3)	31,504	14.75	30,206	13.49	61,710	14.10
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	8,239	3.86	8,443	3.77	16,682	3.81
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	18,913	8.85	27,677	12.36	46,590	10.65
สูงกว่าปริญญาตรี	904	0.42	1,208	0.54	2,112	0.48
รวม	213,590	100.00	223,975	100.00	437,565	100

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

4) ด้านสาธารณสุข

4.1) อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ปี 2558 มีอัตรา 2,820 คน/แพทย์

4.2) จำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ภาคเอกชน ในปี 2558จังหวัดตรังมีจำนวนสถานบริการและหน่วยงานบริหารงานสาธารณสุขดังนี้

4.2.1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

- โรงพยาบาลศูนย์ขนาด 555 เตียง จำนวน 1 แห่ง (รพ.ตรัง)
- โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 90 เตียง จำนวน 1 แห่ง (รพ.ห้วยยอด)
- โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง จำนวน 4 แห่ง (รพ.กันตัง รพ.ย่านตาขาว รพ.นาโยง รพ.สิเกา)
- โรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง จำนวน 3 แห่ง (รพ.ปะเหลียน รพ.วังวิเศษ รพ.รัชฎา)

- โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ 30 เติ่ง จำนวน 1 แห่ง (รพ. หาดสำราญเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา)

- โรงพยาบาลเฉพาะทาง ขนาด 60 เติ่ง จำนวน 1 แห่ง (โรงพยาบาลโรคผิวหนังเขตร้อนภาคใต้ จังหวัดตรัง)

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 125 แห่ง

- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลจำนวน 2 แห่ง (เทศบาลเมือง กันตัง เทศบาลตำบลห้วยยอด)

- ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองจำนวน 5 แห่ง

* ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองตรัง อำเภอเมืองตรัง

* ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองวัดประสิทธิชัย อำเภอเมืองตรัง

* ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเทศบาล 1 อำเภอเมืองตรัง

* ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเทศบาล 2 อำเภอเมืองตรัง

* ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเทศบาล 3 อำเภอเมืองตรัง

4.2.2) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

- โรงพยาบาลเอกชน 4 แห่ง

* ขนาด 150 เติ่ง (โรงพยาบาลตรังรวมแพทย์)

* ขนาด 120 เติ่ง (โรงพยาบาลวัฒนแพทย์)

* ขนาด 50 เติ่ง (โรงพยาบาลราชดำเนิน)

* ขนาด 10 เติ่ง (สถานพยาบาลเอกชนห้วยยอด)

- คลินิกเอกชน 266 แห่ง

* สาขาเวชกรรมทั่วไป 132 แห่ง

* สาขาทันตกรรม 34 แห่ง

* สาขาพยาบาลและผดุงครรภ์ 77 แห่ง

* สาขากายภาพบำบัด 6 แห่ง

* สาขาเทคนิคการแพทย์ 13 แห่ง

* สาขาการแพทย์แผนไทย 4 แห่ง

4.2.3) ร้านขายยา 166 ร้าน

5) สาเหตุการป่วยด้วยโรคสำคัญของของจังหวัดตรังได้แก่ โรคระบบไหลเวียน เลือดโรคระบบหายใจ และโรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตะบอลิซึมตามลำดับ

ตารางที่ 1.28 สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก ที่สำคัญ 10 อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี 2558

ลำดับที่	สาเหตุการป่วย	จำนวน (ราย)	อัตราป่วย
1	โรคระบบไหลเวียนเลือด	329,791	51,631.01
2	โรคระบบหายใจ	320,471	50,171.90
3	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม	284,595	44,555.27
4	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก	242,891	38,026.23
5	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อเยื่อเสริม	222,106	34,772.19
6	โรคระบบสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ	88,098	13,792.34
7	โรคผิวหนัง และเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	83,190	13,023.96
8	โรคติดเชื้อและปรสิต	82,715	12,949.59
9	ภาวะแปรปรวนทางจิตและพฤติกรรม	52,527	8,223.46
10	โรคตา รวมส่วนประกอบของตา	47,874	7,495.00

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง (อัตราป่วยต่อแสนประชากร)

ตารางที่ 1.29 สาเหตุการตายที่สำคัญ 10 อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี 2558

ลำดับ	สาเหตุการตาย	เพศ				รวม	อัตราตาย
		ชาย	อัตราตาย	หญิง	อัตราตาย		
1	โรคมะเร็ง	253	81.68	230	71.39	483	76.43
2	โรคหัวใจและหลอดเลือด	155	50.04	115	35.69	270	42.73
3	โรคหลอดเลือดในสมอง	128	41.33	95	29.49	223	35.29
4	อุบัติเหตุจากการขนส่ง	148	47.78	39	12.10	187	29.59
5	ติดเชื้อในกระแสเลือด/ติดเชื้อแบคทีเรีย	103	33.25	69	21.42	172	27.22
6	ปอดบวม	101	32.61	64	19.86	165	26.11
7	โรคเสื่อมถอยของระบบประสาท	62	20.02	63	19.55	125	19.78
8	เบาหวาน	35	11.30	66	20.48	101	15.98

ตารางที่ 1.29 (ต่อ) สาเหตุการตายที่สำคัญ 10 อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี 2558

ลำดับ	สาเหตุการตาย	เพศ				รวม	อัตราตาย
		ชาย	อัตราตาย	หญิง	อัตราตาย		
9	ไตวาย/นิ่วในไต/ไตและท่อไต ผิดปกติ	48	15.50	47	14.59	95	15.03
10	ถูกทำร้ายร่างกาย	80	25.83	9	2.79	89	14.08

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง (อัตราป่วยต่อแสนประชากร)

5) ปัญหาสาธารณสุขของจังหวัดตรัง

ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม และทำให้เกิดการเจ็บป่วยเรื้อรัง และการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ไม่ทั่วถึงบางกลุ่มเป้าหมายดังนี้

5.1) การตายด้วยโรคไม่ติดต่อ คือโรคมะเร็ง โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดในสมอง ซึ่งเป็นสาเหตุการตายลำดับต้น ๆ และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

5.2) ปัญหาด้านอนามัยแม่และเด็ก พบปัญหาที่สำคัญ คือมารดาตายคลอดต่อเนื่องทุกปี และพบแม่ตั้งครรภ์ก่อนอายุ 20 ปีเกณฑ์เกินมาตรฐาน

5.3) ปัญหาสุขภาพจิต พบอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มสูงขึ้น

5.4) ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งพบสารโพลาร์ในน้ำมันทอดซ้ำเกินเกณฑ์มาตรฐาน ประชาชนบริโภคอาหารที่ใส่ถุงพลาสติกในงานจัดเลี้ยงต่าง ๆ ค่อนข้างสูง

5.5) ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่าตลาดชุมชนหรือตลาดประเภทที่ 2 เพิ่มสูงขึ้น แต่ยังไม่มีการควบคุมมาตรฐาน โดยเฉพาะด้านสุขาภิบาล เช่นระบบน้ำเสีย ขยะ สัตว์นำโรค และการปนเปื้อนของอาหารจากสารพิษต่าง ๆ

1.1.14 ด้านความมั่นคง

1) ปัญหายาเสพติด สถานการณ์ด้านยาเสพติดปี 2559 จังหวัดตรังมีจำนวนคดียาเสพติด 1,482 คดี ลดลงจากปี 2558 ที่มีจำนวน 3,569 คดี (ข้อมูล ณ ต.ค.58- มิ.ย.59) อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏพื้นที่ผลิตยาเสพติดและนำเข้า-ส่งออกในพื้นที่จังหวัด เนื่องจากจังหวัดตรังไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจึงไม่มีปัญหาตามแนวชายแดน ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้ารายย่อยที่รับยาเสพติดมาจากพื้นที่ใกล้เคียง โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 403 ซึ่งสามารถเชื่อมติดต่อกับจังหวัดตรังได้พื้นที่ค้ายาเสพติดและแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ อำเภอเมืองตรัง อำเภอห้วยยอด และอำเภอกันตังกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 12-40 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างและผู้ใช้แรงงาน

2) คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำนวนการรับแจ้งคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ในปี 2558 มีการแจ้งลดลง และมีสัดส่วนการจับกุมได้เพิ่มขึ้น โดยคดีที่ต้องเฝ้าระวังคือ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและปล้นทรัพย์

ตารางที่ 1.30 สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง

ประเภทคดี	2554	2555	2556	2557	2558
รับแจ้ง รวม	123	118	103	119	89
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	106	96	83	105	62
ปล้นทรัพย์	8	6	4	1	13
ชิงทรัพย์	8	10	15	10	12
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	2	-
วางเพลิง	1	6	1	1	2
จับ รวม	67	75	75	71	68
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	58	57	58	61	45
ปล้นทรัพย์	3	5	2	-	12
ชิงทรัพย์	5	7	14	7	10
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	2	-
วางเพลิง	1	6	1	1	1

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3) สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิตร่างกาย จำนวนการรับแจ้งคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย ในปี 2558 มีการแจ้งขึ้น และมีสัดส่วนการจับกุมได้เพิ่มขึ้น โดยคดีที่ต้องเฝ้าระวังคือ พยายามฆ่าทำร้ายร่างกาย

ตารางที่ 1.31 สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง

ประเภทคดี	2554	2555	2556	2557	2558
รับแจ้ง รวม	299	311	284	340	352
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	106	96	83	105	62
ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	4	1	7	1	12
ทำให้ตายโดยประมาท	-	4	4	5	5
พยายามฆ่า	92	98	96	120	168
ทำร้ายร่างกาย	63	83	57	78	85
ข่มขืนกระทำชำเรา	34	29	37	31	20
จับ รวม	162	182	200	216	253
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	58	57	58	61	45
ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	2	-	5	-	11
ทำให้ตายโดยประมาท	-	2	4	4	4
พยายามฆ่า	40	49	62	70	104
ทำร้ายร่างกาย	45	58	45	58	75
ข่มขืนกระทำชำเรา	17	16	26	23	14

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4) สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรังปี 2558 มีคนต่างด้าวจำนวน 201 คน สถานประกอบการ 89 แห่ง

ตารางที่ 1.32 สรุปสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรัง

กลุ่ม-ประเภท	เพศชาย	เพศหญิง	จำนวนคนต่างด้าว(คน)	จำนวนนายจ้าง/สถานประกอบการ (แห่ง)
1. คนต่างด้าวถูกกฎหมาย	111	90	201	89
2. คนต่างด้าวนำเข้าตามบันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศ (MOU)	982	909	1,891	99

ตารางที่ 1.32 สรุปสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรัง

กลุ่ม-ประเภท	เพศชาย	เพศหญิง	จำนวนคนต่างด้าว(คน)	จำนวนนายจ้าง/สถานประกอบการ (แห่ง)
3. คนต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติ	3,289	1,803	5,092	392
4. คนต่างด้าว (กรณีพิเศษ)ตามมติครม. 15 ม.ค. 2556	1,858	861	2,719	358
5. คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ)	3,078	1,218	4,296	670
6. คนพื้นที่สูงในความดูแลของมหาดไทย	27	25	52	27
รวม	9,345	4,906	14,251	1,635

ที่มา :สำนักงานจัดหางานจังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2558)

โดยประกอบอาชีพแยกตามประเภทกิจการดังนี้

- สถานศึกษาของรัฐ 80 คน
- สถานศึกษาของเอกชน 54 คน
- ผลิตภัณฑ์น้ำยางข้น 18 คน
- แปรรูปไม้ยางพารา 16 คน
- โรงแรมและรีสอร์ท 12 คน
- อื่น ๆ 21 คน

ตารางที่ 1.33 สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาในพื้นที่จังหวัดตรัง
แยกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	รวม
1	เมือง	3,638	291	819	4,748
2	ห้วยยอด	2,158	148	125	2,431
3	กันตัง	2,377	101	432	2,910
4	สิเกา	1,030	54	99	1,183
5	ย่านตาขาว	656	81	45	782
6	ปะเหลียน	346	357	17	720

ตารางที่ 1.33 (ต่อ) สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาในพื้นที่
จังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	รวม
7	วังวิเศษ	423	64	7	494
8	รัษฎา	347	60	21	428
9	นาโยง	216	59	3	278
10	หาดสำราญ	22	2	0	24
รวม		11,213	1,217	1,568	13,998

ที่มา :สำนักงานจัดหางานจังหวัดตรัง (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2558)

1.1.15 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

1.1) พื้นที่และที่ตั้งของป่าไม้ในปัจจุบัน จังหวัดตรัง มีอัตราการขยายตัวของพื้นที่ป่าไม้ ใน ปี 2558 ร้อยละ 0.65 ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ 1,292,632 ไร่ ที่ตั้งของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดตรัง มีลักษณะคล้ายกำแพงเมืองของจังหวัด เนื่องจากโดยรอบจังหวัดตรัง ซึ่งติดต่อกับอาณาเขตจังหวัดอื่น จะมีพื้นที่ป่าไม้ขึ้นอยู่ติดต่อกันเกือบตลอดแนวคล้ายกำแพงรั้วบ้าน พื้นที่ป่าไม้ทางด้านทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่ป่าไม้ทางด้านตะวันออกติดต่อกับจังหวัดพัทลุง พื้นที่ป่าไม้ทางด้านทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดสงขลาและสตูล และพื้นที่ป่าไม้ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือเขตติดต่อกับจังหวัดกระบี่เป็นพื้นที่ป่าบกมีภูเขาสูงชัน เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญของลำห้วย ลำคลอง ที่ไหลผ่านพื้นที่ ของจังหวัด และราษฎรใช้น้ำดังกล่าวสำหรับอุปโภคบริโภคเกือบทั้งสิ้น ส่วนใหญ่พื้นที่ดังกล่าวยังมีสภาพป่าสมบูรณ์ สำหรับด้านติดต่อกับริมทะเลทางทิศตะวันตกของจังหวัดพื้นที่ป่าไม้จะเป็นป่าชายเลนพื้นที่จังหวัดบริเวณตอนกลางจะเป็นพื้นที่ราบสลับกับควนเขา โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นควนเขา จะมีป่าหยาบเล็กหยาบน้อยอยู่กระจัดกระจายทั่วไป ถูกบุกรุกทำลายไปเกือบหมดสภาพป่าแล้วเป็นส่วนมาก และตาม เกาะแก่ง ในทะเลก็มีพื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามหลายเกาะด้วยกัน

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรังอยู่ในเขตท้องที่อำเภอต่างๆ ทุกอำเภอ มีพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย พื้นที่ป่าที่เป็นป่าต้นน้ำลำธารของจังหวัด มีความสำคัญทางระบบนิเวศวิทยามีความสำคัญต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และมีความหลากหลายทางชีวภาพด้านสัตว์ป่าพืชพรรณ โดยพื้นที่ป่าไม้แต่ละประเภทมีรายละเอียด ดังนี้

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 64 ป่า เนื้อที่จำนวน 1,475,625 ไร่ แต่พื้นที่บางส่วนเสื่อมโทรม ได้มีการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรทำกินตามกฎหมายโดยส่งมอบให้สำนักงานการ

ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน 6 ป่า เนื้อที่จำนวน 267,357 ไร่ ดังนั้น ปัจจุบันจังหวัด
ตรัง ยังคงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามหลักฐาน จำนวน 58 ป่า เนื้อที่จำนวน 1,208,268 ไร่

- พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 48 ป่า มีเนื้อที่จำนวน
56,037 ไร่

- พื้นที่ป่าชายเลน (ป่าสงวนแห่งชาติและป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี) มี
เนื้อที่ตามหลักฐาน จำนวน 311,553 ไร่ เหลือพื้นที่ป่าชายเลนในปัจจุบัน จำนวน 220,975 ไร่

ตารางที่ 1.34 พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ

อำเภอ	กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ				ป่าตามมติ ครม.			
	ป่าบก		ป่าชายเลน		ป่าบก		ป่าชายเลน	
	ไร่	ป่า	ไร่	ป่า	ไร่	ป่า	ไร่	ป่า
เมืองตรัง	55,869	12	-	-	1,293	4	-	-
นาโยง	83,362	3	-	-	2,111	2	-	-
ย่านตาขาว	76,154	2	16,979	2	1,375	2	-	-
ปะเหลียน	315,058	4	129,700	4	3,952	6	3,113	3
กันตัง	89,739	10	82,980	9	9,148	7	1,104	4
สิเกา	70,373	6	56,275	2	8,763	4	149	1
วังวิเศษ	63,565	5	-	-	16,994	5	-	-
ห้วยยอด	139,515	7	-	-	2,515	5	-	-
รัชฎา	31,500	2	-	-	3,817	4	-	-
หาดสำราญ	4,976	3	19,550	2	-	-	1,703	1
รวม	930,611	44	305,484	19	49,968	32	6,069	9

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง ที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกทำลายป่าและมี
สถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าสูงและมีมาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 พื้นที่ ได้แก่

- พื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ท้องที่ตำบลบางสัก ตำบลปอน้ำร้อน
ตำบลโคกยางและตำบลคลองลู อำเภอกันตัง และตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา

- พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ท้องที่ตำบลช่องและตำบลละมอ อำเภอนาโยง ตำบลน้ำผุด อำเภอเมืองตรัง ตำบลปากแจ่ม ตำบลเขาปูน ตำบลท่าจั่ว และตำบลในตา อำเภอย้ายยอด

- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ท้องที่ตำบลปะเหลียนและตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน ตำบลนาชุมเห็ดและตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว

- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาประ-บางคราม ท้องที่ตำบลอ่าวตง อำเภอย้ายยอด

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ท้องที่ตำบลไม้ฝาด ตำบลเขาไม้แก้ว และตำบลกะลาเส อำเภอสิเกา ตำบลอ่าวตง และตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอย้ายยอด ตำบลวังคีรี และตำบลบางดี อำเภอย้ายยอด จังหวัดตรัง

การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตรังมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ทั้งป่าบกป่าชายเลน ดิน แหล่งน้ำ ชายฝั่ง ทำให้เสียสมดุลของระบบนิเวศก่อให้เกิดปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และการกัดเซาะชายฝั่งที่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีผลกระทบที่เป็นความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สิน ผลผลิตทางการเกษตร และการท่องเที่ยว

สาเหตุการบุกรุกพื้นที่ป่าของจังหวัดตรัง เนื่องจาก

1) ป่าบกผู้บุกรุกป่ามีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

1.1) การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า เพื่อใช้ที่ดินในการประกอบอาชีพปลูกยางพาราปาล์มน้ำมัน หรือพืชเกษตรต่างๆ โดยการตัดโค่นต้นไม้ปรับสภาพพื้นที่จากป่าธรรมชาติเดิม มีการกระทำลักษณะดังกล่าวอยู่ทั่วไป จากรายการในพื้นที่และลักษณะนายทุนในบางพื้นที่ที่อยู่ในท้องที่ทุกอำเภอของจังหวัดตรัง

1.2) การใช้ประโยชน์จากไม้ เพื่อการค้า โรงงานแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรมหรือการใช้ก่อสร้างบ้านเรือนของราษฎร

2) ป่าชายเลน ผู้บุกรุกป่ามีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

2.1) การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า เพื่อใช้ที่ดินในการประกอบอาชีพประมงและเกษตรกรรมท้องที่อำเภอที่มีป่าชายเลน คือ อำเภอกันตัง อำเภอสิเกา อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว และอำเภอหาดสำราญ ทั้งนี้ ปัจจุบันไม่มีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน เนื่องจากรายการไม่นิยมการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ และประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และควบคุมพื้นที่ได้

2.2) การใช้ประโยชน์จากไม้ป่าชายเลน เพื่อทำอุปกรณ์การประมง ก่อสร้างที่พักอาศัยริมทะเลประกอบอาชีพเผ่าถ่าน ในพื้นที่อำเภอกันตัง อำเภอสีเกา อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว และอำเภอหาดสำราญ

2) ทรัพยากรแร่

จังหวัดตรัง มีการทำเหมืองแร่ 2 ชนิด คือ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง และแร่โดโลไมต์ ส่วนแร่หินอ่อนตั้งอยู่ที่อำเภอห้วยยอด และได้รับอนุญาตประทานบัตรแล้วแต่ยังไม่ได้เปิดดำเนินการทำเหมือง เนื่องจากปัจจุบันราคาแร่หินอ่อนตกต่ำมาก ทำให้ไม่คุ้มทุน สำหรับแร่อื่น ๆ เช่น ดิบุก มีการผลิตกันมากในอดีต โดยจังหวัดตรังเคยเป็นแหล่งดิบุกขนาดใหญ่ของประเทศ

3) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) หมายถึงลักษณะทางภูมิประเทศที่มีรูปแบบเป็นพื้นที่ลุ่มพื้นที่ราบลุ่มพื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่ชุ่มน้ำมีน้ำท่วมมีน้ำขัง พื้นที่พรุ พื้นที่แหล่งน้ำทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขังหรือท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่งและทั้งที่เป็นน้ำกร่อยและน้ำเค็ม รวมไปถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเลและพื้นที่ของทะเลในบริเวณ ซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุดมีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน 6 เมตร

คุณประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำคือ การเป็นแหล่งน้ำแหล่งเก็บกักน้ำฝน เป็นแหล่งทรัพยากรและผลผลิตธรรมชาติที่มนุษย์สามารถเข้าไปเก็บเกี่ยวใช้ประโยชน์ได้และมีความสำคัญต่อการคมนาคมในท้องถิ่น รวมถึงการเป็นแหล่งรวมสายพันธุ์พืชและสัตว์อันมีความสำคัญทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นแหล่งของผู้ผลิตที่สำคัญในห่วงโซ่อาหาร นอกจากนี้บางแห่งยังมีความสำคัญด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์สังคม วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และเป็นแหล่งศึกษาวิจัยทางธรรมชาติวิทยาอีกด้วย

พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม-เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง-ปากน้ำตรังมีพื้นที่ประมาณ 515,745 ไร่ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลอง ร่องน้ำน้ำตก บ่อน้ำร้อนถ้ำ และธารลอด ป่าพรุ ป่าเสม็ด ป่าจากปากแม่น้ำ ป่าชายเลน ป่าชายหาดชายฝั่งทะเล สันทราย หาดทราย หาดเลน แหล่งปะการัง แหล่งหญ้าทะเล แหล่งสาหร่ายทะเล อ่าวและหมู่เกาะ ทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เป็นที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์ที่หายากและอยู่ในสถานภาพถูกคุกคามหลายชนิด เช่น นกขอมทะเลอกแดง นกฟีนฟุต นกหัวโตมาลายู และพะยูน หมู่เกาะลิบงเป็นแหล่งชุมชนนกอพยพที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ และเป็นที่พักของนกอพยพจากทวีปแอฟริกา คือ นกหัวโตกินปูปีหนึ่ง ๆ อาจพบเพียงไม่กี่ครั้งหรือบางปีอาจไม่พบเลย เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของปลาเศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ปลาในกลุ่มปลากะพง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีความงามของธรรมชาติ เป็นแหล่งนันทนาการและแหล่งศึกษาวิจัยที่

สำคัญแหล่งหนึ่ง ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปแบบการใช้ที่ดินไปจากเดิม โดยเฉพาะการขยายตัวด้านการเกษตร การปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และการขยายตัวของชุมชน

4) พื้นที่ชายฝั่งทะเล

จังหวัดตรัง มีพื้นที่ความยาวชายฝั่งทะเล 150 กิโลเมตร การสำรวจในครั้งนี้ มีพื้นที่ที่สามารถทำการประเมินการเปลี่ยนแปลงได้คิดเป็นระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 151 กิโลเมตร เนื่องจากพื้นที่บางบริเวณมีการสะสมตัวออกไป และกัดเซาะเข้ามามากส่งผลให้เส้นชายฝั่งมีระยะทางเพิ่มขึ้นดังนี้

4.1) ชายฝั่งมีการกัดเซาะ ระยะทางรวมทั้งสิ้น 10,286 เมตร คิดเป็น ร้อยละ 6.81 ของระยะทางตามแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด คิดเป็นพื้นที่ 81 ไร่

4.2) พื้นที่ชายฝั่งสะสมตัว ระยะทางรวมทั้งสิ้น 16,959 เมตร หรือร้อยละ 11.23 ของระยะทางตามแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด คิดเป็นพื้นที่ 165 ไร่

4.3) ชายฝั่งคงสภาพ ระยะทางรวมทั้งสิ้น 123,711 เมตร หรือร้อยละ 81.95 ของระยะทางตามแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด

4.4) พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทางรวมทั้งสิ้น 10,286 เมตร ดังนี้

- อำเภอสิเกา

- ตำบลเขาไม้แก้ว ระยะทาง 1,283 เมตร พื้นที่ 6 ไร่
- ตำบลบ่อหิน ระยะทาง 2,515 เมตร พื้นที่ 26 ไร่
- ตำบลไม้ฝาด ระยะทาง 2,110 เมตร พื้นที่ 18 ไร่

- อำเภอกันตัง

- ตำบลเกาะลิบง ระยะทาง 1,422 เมตร พื้นที่ 9 ไร่
- ตำบลนาเกลือ ระยะทาง 938 เมตร พื้นที่ 6 ไร่

- อำเภอหาดสำราญ

- ตำบลหาดสำราญ ระยะทาง 1,225 เมตร พื้นที่ 5 ไร่
- ตำบลตะเสะ ระยะทาง 793 เมตร พื้นที่ 11 ไร่

มาตรการ/แนวทางแก้ไขปัญหาระยะสั้นที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

- สนับสนุนการมีส่วนร่วมกำหนดหน่วยงานและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

- เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อให้ชุมชนมีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายทะเลอย่างเหมาะสมและมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในระบบนิเวศของหาดทรายธรรมชาติ

- แก้ไขและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ประสบปัญหาการกัดเซาะให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ตามศักยภาพ

5) แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดตรัง 2 สาย คือ แม่น้ำตรัง และแม่น้ำปะเหลียน จากการตรวจสอบคุณภาพของน้ำแหล่งน้ำสำคัญดังกล่าว ปรากฏว่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่ในระดับดี โดยตั้งแต่ปี พ.ศ.2553-2557 พบว่าอยู่ในระดับดี ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ ผลการตรวจวัดพบว่าค่า DO มีค่าเฉลี่ย 4.6 มก./ล. อยู่ในระดับพอใช้ (ค่า DO หมายถึง Dissolve Oxygen ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ โดยหากน้ำมีค่า DO ≥ 6.0 มก./ล.เป็นน้ำดี) ค่า BOD มีค่า 1.6 มิลลิกรัมต่อลิตรอยู่ในระดับดีและค่า FCB อยู่ในระดับดี

6) การจัดการขยะมูลฝอย

จังหวัดตรังยังไม่มีระบบกำจัดขยะรวม ระบบการคัดแยกเก็บและขนส่งที่ยังไม่ได้มาตรฐานระบบกำจัดขยะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานบางท้องถิ่นนำมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดรวมกับมูลฝอยทั่วไปรวมทั้ง ไม่มีการคัดแยกขยะจากต้นทาง โดยเฉพาะของเสียอันตรายจากบ้านเรือนยังมีการทิ้งรวมปะปนกับขยะทั่วไปส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1.35 ปริมาณขยะ (ตัน) จำแนกเป็นรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	ตัน/วัน
1	เมืองตรัง	203.86
2	กันตัง	81.91
3	ย่านตาขาว	113.64
4	ปะเหลียน	63.07
5	หาดสำราญ	15.13
6	นาโยง	40.71
7	ห้วยยอด	92.08
8	สิเกา	36.77
9	วังวิเศษ	41.82
10	รัชฎา	27.06

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 ภูเก็ต

การดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของจังหวัดตรัง แบ่งออกเป็น 2 Cluster ใหญ่ ๆ โดยมีการรวบรวมขยะมูลฝอย จาก 2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหลุมฝังกลบตามหลักวิชาการ ซึ่งมีปริมาณขยะมูลฝอยเก็บขนรวบรวมได้จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

6.1) Cluster นครตรัง มีปริมาณขยะส่งมากำจัด 17 แห่ง รวมกับขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครตรัง มีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ยวันละ 100 ตัน (รวมทั้งหมด 18 แห่ง)

6.2) Cluster เมืองกันตัง มีปริมาณขยะส่งมากำจัด 15 แห่ง รวมกับขยะในเขตเทศบาลเมืองกันตังมีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ย วันละ 30 ตัน (รวมทั้งหมด 16 แห่ง)

ปัจจุบัน จังหวัดตรังมีหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยทั้งหมด 22 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นหลุมฝังกลบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2 แห่ง ได้แก่ หลุมฝังกลบเทศบาลนครตรังและเทศบาลเมืองกันตัง นอกนั้นเป็นหลุมฝังกลบที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่

- (1) เทศบาลตำบลคลองเต็ง
- (2) เทศบาลตำบลท่าข้าม
- (3) เทศบาลตำบลทุ่งยาง
- (4) องค์การบริหารส่วนตำบลปะเหลียน
- (5) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านา
- (6) เทศบาลตำบลย่านตาขาว
- (7) เทศบาลตำบลลิเกา
- (8) เทศบาลตำบลควนขนุน
- (9) เทศบาลตำบลนาเมืองเพชร
- (10) องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด
- (11) เทศบาลตำบลลำภูรา
- (12) เทศบาลตำบลห้วยยอด
- (13) เทศบาลตำบลวังวิเศษ
- (14) องค์การบริหารส่วนตำบลเขาวิเศษ
- (15) องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวตัง
- (16) องค์การบริหารส่วนตำบลช่อง
- (17) เทศบาลตำบลคลองปาง
- (18) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง
- (19) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ
- (20) องค์การบริหารส่วนตำบลหาดสำราญ

7) การจัดการของเสียอันตรายชุมชน

จังหวัดตรัง มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนที่เทศบาลกันตัง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนจากครัวเรือน ประชาชนนำส่งกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เป็นหน่วยงานสนับสนุนค่ากำจัดของเสียอันตรายชุมชนจังหวัดตรัง และได้มีการรวบรวมและส่งกำจัด ครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ปริมาณขยะอันตรายที่ส่งกำจัด จำนวน 1 ตัน โดยการจ้างเหมาบริษัทในการกำจัด จังหวัดตรัง ดำเนินการภายใต้ Roadmap 4 แนวทาง คือ

7.1) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย(ขยะมูลฝอยเก่า)

7.2) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) ดังนี้

7.2.1) กำหนดนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือประชาชนมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง รวบรวมและกำจัด มีการจัดการขยะแบบรวมศูนย์ การกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานและการปรับปรุงหลุมฝังกลบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

7.2.2) กำหนดพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองกันตัง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม และองค์การบริหารส่วนตำบลควนเมา

7.2.3) การสนับสนุนวิชาการการคัดแยกขยะแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมการคัดแยกขยะในสถานที่หลุมฝังกลบขยะรวมทั้งการแยกทิ้งของเสียอันตรายชุมชน โดยจัดให้มีสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน 1 แห่งของจังหวัดตรัง ณ ศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เทศบาลเมืองกันตัง

7.2.4) สนับสนุนงบประมาณจังหวัดในการดำเนินการโครงการเตาเผาขยะ นอกจากนี้ จังหวัดได้ปฏิบัติตามมาตรการการเฝ้าระวังและออกตรวจสอบการลักลอบทิ้ง กากของเสียอันตราย โดยทำหนังสือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จำนวน 99 แห่ง เฝ้าระวัง ตรวจตรา โดยเฉพาะในพื้นที่โล่ง และไม่มีการเพาะปลูกและการสำรวจร้านรับซื้อของเก่า ปี 2558 จำนวน 36 แห่ง ร้อยละ 100

7.3) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืนโดยประชาสัมพันธ์ ณรงค์ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทางส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลี่ยง การใช้ถุงพลาสติก และโพนส่งเสริมการนำเศษวัสดุธรรมชาติกลับมาใช้ประโยชน์จัดอบรมโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการคัดแยกขยะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษารวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน และจัดตั้งธนาคารขยะในโรงเรียน

7.4) การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะมูลฝอย

1.2 ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่

1.2.1 วิสัยทัศน์จังหวัดตรัง

ตรังเมืองแห่งความสุข บนฐานการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตรและการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐานสากล

1.2.2 พันธกิจของจังหวัดตรัง

- มุ่งสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- พัฒนาสังคม การศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคงสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีบนความหลากหลายทางชีวภาพ
- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกภาคส่วน
- เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

1.2.3 เป้าประสงค์รวม

- เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน
- ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมดี ตลอดจนมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

1.2.4 ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดตรัง

1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ที่มั่นคงและยั่งยืน

เป้าประสงค์

- รายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ผลผลิตทางอุตสาหกรรมและการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมสำหรับด้านการเกษตรอุปโภค- บริโภค
- ส่งเสริมและ พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน

2) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์

- รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาดสมัยใหม่ และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์

ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

3) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

เป้าประสงค์

- ดำรงเป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
- ประชาชนมีรายได้และหลักประกันที่มั่นคง
- อัตราการตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาสำคัญลดลง
- ประชาชนมีการศึกษาเรียนรู้ดีและมีคุณภาพ

กลยุทธ์

- เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย ปลอดภัยาเสพติดและ

อบายมุข

- เสริมสร้างสังคมคุณธรรมศาสนาธรรมและประเพณีวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในขับเคลื่อนตำบลสร้าง

สุขให้ครบทุกพื้นที่ตำบล

- ส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ผู้มีรายได้น้อย
- ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย รวมถึงแรงงานในระบบและนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานคนพิการ ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- พัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็งครอบคลุมทั้งจังหวัด
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวดำเนินการตามกฎหมาย

อย่างเคร่งครัด

- ส่งเสริมการมีสุขภาวะที่ดีแบบองค์รวมให้เกิดชุมชนสุขภาวะ(5 ดี)
- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดูแลสุขภาพ และควบคุมปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

และลดการเกิดอุบัติเหตุ

- พัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เชื่อมโยงระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ โดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

- พัฒนาการศึกษาระดับและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพประชาชนทุกช่วงวัย
- สนับสนุนให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้
- ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มทักษะและการประกอบอาชีพเสริม

4) **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเหมาะสมกับ ชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน

เป้าประสงค์

- ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์

- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบูรณาการอย่าง
มีประสิทธิภาพ

- พัฒนาคนและแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้มี
ความพร้อมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

- ป้องกันการบุกรุกทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่าแบบบูรณาการ

- ส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลอง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

- ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหา
สิ่งแวดล้อม

- บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในการจัดการขยะแบบ
บูรณาการและเป็นระบบ

- ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.5 ความสำคัญของพื้นที่

1) บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน)

ประกอบธุรกิจ : อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลแช่แข็ง
ที่ตั้งสำนักงาน : 29 หมู่ที่ 6 ถนนกันตัง ตำบลควนปริง อำเภอเมือง
จังหวัดตรัง 92000
เลขทะเบียนบริษัท : 0107537001269
โทรศัพท์ : (075) 582134-6
โทรสาร : (075) 582144
อีเมล : info@trstrang.com
เว็บไซต์ : www.trstrang.com

1.1) นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) ได้เกิดจากแรงผลักดันของกลุ่มชาวเกษตรกร การประมง พ่อค้า นักลงทุนในจังหวัดตรัง และนักลงทุนส่วนกลาง ร่วมกับกลุ่มนักบริหารที่มีประสบการณ์สูงพร้อมทั้งมีความชำนาญในด้านธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารทะเลและห้องเย็น จึงรวมกลุ่มกันก่อตั้งจดทะเบียนบริษัท ขึ้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2532 ด้วยเงินทุนจดทะเบียนครั้งแรก 10 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะประกอบกิจการผลิตอาหารทะเลแช่แข็งเพื่อการส่งออก อันจะเป็นการสร้างงานสร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจให้แก่จังหวัดตรัง และประเทศชาติ

วันที่ 28 เมษายน 2537 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพบริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด เป็นบริษัท มหาชน จำกัด กับกระทรวงพาณิชย์ และเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2537 บริษัทฯ ได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 200 ล้านบาท และบริษัทฯ ได้นำหลักทรัพย์เข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร หมวดธุรกิจการเกษตร ในปี 2540 เกิดวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลกทำให้บริษัทฯ มีสัดส่วนการขายลดลงถึง 50-60% จากวิกฤติที่เกิดขึ้นเรื่อยมา บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายสูงและสูญเสียตลาดใหญ่ในประเทศญี่ปุ่นไป เป็นผลให้ยอดขายสินค้าลดลงเรื่อยมา โดยบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิในปี 2548-2552 ติดต่อกันเป็นเวลาห้าปี และทำให้บริษัทฯ เริ่มมียอดขาดทุนสะสมในงวดบัญชีปี 2550 เป็นต้นมาจนกระทั่ง มีส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบเป็นจำนวน 75.45 ล้านบาทในงวดบัญชีปี 2552 การขาดทุนจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2547 เป็นผลให้ในปี 2549 บริษัทฯ ปิดโรงงาน 2 เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ขาดแคลนวัตถุดิบ ประกอบกับยอดขายสินค้าที่ลดลง

ต่อมาในปี 2550-2551 บริษัทฯ ได้ลดจำนวนพนักงานลงเป็นจำนวนมาก โดยจ่ายเงินชดเชยให้พนักงานตามกฎหมายแรงงาน ในปี 2552 ทางบริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) ได้มีมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้ทำการเพิ่มทุน เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 ใน

ราคา 1.20 บาทต่อหุ้น แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มทุน ประกอบกับปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน บริษัทฯ จึงได้ประกาศหยุดดำเนินกิจการชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2552 จนกว่าจะหาผู้ร่วมทุนและปรับโครงสร้างหนี้กับสถาบันการเงินแล้วเสร็จทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพิจารณาเห็นว่าการหยุดดำเนินกิจการชั่วคราวของบริษัทฯ ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2552 เป็นผลให้บริษัทฯ เข้าข่ายต้องปรับปรุงฐานะการเงินและการดำเนินงานตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2540 ข้อ 9(6)(ข) ที่ระบุว่า “บริษัทจดทะเบียนมีการหยุดประกิจการทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดไม่ว่าด้วยเหตุใด โดยไม่คำนึงว่าการหยุดประกอบกิจการนั้นจะเนื่องมาจากการกระทำของบริษัทจดทะเบียนหรือบุคคลอื่นใด”

ต่อมาในวันที่ 1 กันยายน 2552 บริษัทฯ ได้แจ้งต่อทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการแก้ไขเหตุแห่งการเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนดังนี้คือ “คณะกรรมการบริษัทได้มีมติให้แก้ไขเหตุแห่งการเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของบริษัท ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย” เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552 บริษัทฯ ได้แจ้งต่อทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแนวทางการฟื้นฟูกิจการจากการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลายมาเป็นการฟื้นฟูกิจการด้วยตนเอง และบริษัทฯ ได้เปิดดำเนินกิจการในทุกส่วนงานแล้วตั้งแต่วันที่ 21 กันยายน 2552 จนถึงปัจจุบันเนื่องจากบริษัทฯ ได้รับคำสั่งซื้อสินค้ามาจากลูกค้าซึ่งบริษัทยังคงประกอบธุรกิจเดิมคือการผลิตและส่งออกอาหารทะเลแช่แข็ง

ด้วยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2553 มีมติอนุมัติการลดทุนจดทะเบียน โดยลดทุนจดทะเบียนหุ้นสามัญและทุนที่ชำระแล้วของบริษัทจำนวน 20,238,510 หุ้นโดยการลดมูลค่าที่ตราไว้จากเดิมมูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็นมูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท และอนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท จากทุนจดทะเบียน 10,119,255 บาท เป็นทุนจดทะเบียน 60,116,255 บาท โดยออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 100,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท เสนอขายให้แก่กรรมการและพนักงานและบุคคลในวงจำกัด เพื่อให้บริษัทมีสถานะทางการเงินที่มั่นคงขึ้น และเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจของบริษัทบริษัทฯ ได้ดำเนินการจดทะเบียนลดทุนชำระแล้วเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 โดยไม่มีผู้ใดคัดค้านการลดทุนนี้และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2553 จำนวน 100,000,000 หุ้น โดยมีกรรมการ พนักงาน และบุคคลในวงจำกัด จอมซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนทั้งหมดทำให้ทุนของบริษัทเพิ่มขึ้นเป็น 60,119,255 บาท ต่อนายทะเบียนบริษัทมหาชน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ปัจจุบัน บริษัทฯ ยังคงดำเนินธุรกิจเดิมอย่างต่อเนื่องคือการผลิตและส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งและอยู่ระหว่างการปรับปรุงผลการดำเนินงาน และกำลังดำเนินการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับสถาบันการเงินผลการดำเนินงาน

ของบริษัทในปี 2556 จัดได้ว่าเป็นที่น่าพอใจ สามารถแก้ปัญหาฟันฝ่าวิกฤติมาได้ เป็นผลจากการดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบ มีการกำหนดเป้าหมายและเลือกใช้กลยุทธ์อย่างเหมาะสมโดยมุ่งเน้นที่การบริหารการเงิน สภาพคล่อง และสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตามบริษัทจะพยายามหาตลาดใหม่เพื่อเพิ่มรายได้จากการขาย ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และบริหารต้นทุนสินค้า ให้มีศักยภาพแข่งขันในตลาดโลก ทั้งนี้ คณะกรรมการ คณะผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการทุ่มเทความรู้ ความสามารถของบุคลากร ดำเนินการบริหารงานอย่างระมัดระวังรอบคอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อให้บริษัทมีฐานะการเงินที่แข็งแกร่งและพร้อมสำหรับการขยายธุรกิจในอนาคต

1.2) ลักษณะการประกอบธุรกิจ บริษัทประกอบกิจการผลิตอาหารทะเลแช่แข็ง เพื่อการส่งออก โดยมีวัตถุดิบหลักทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ กุ้ง ปลา ปลาหมึก ปู นำมาผ่านกระบวนการแปรรูปและแช่แข็ง เพื่อเป็นสินค้าชนิดต่างๆ ส่งขายให้แก่ตลาดญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน ยุโรป และอเมริกา ฯลฯลักษณะของผลิตภัณฑ์ บริษัทฯ มีผลิตภัณฑ์อยู่ 2 ประเภทคือ

(1) สินค้าพื้นฐาน(Primary Product) คือ สินค้าที่นำวัตถุดิบมาผ่านกระบวนการแปรรูปอย่างง่าย ๆ โดยการล้างทำความสะอาด ตักแต่ง แช่แข็ง และบรรจุกล่อง

(2) สินค้ามูลค่าเพิ่ม (Value Added Product) เป็นสินค้าที่นำสินค้าพื้นฐานในข้อ 1. มาผ่านขั้นตอนแปรรูปต่อไป เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มจากเดิม สำหรับรูปแบบการผลิตจะขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้นำเข้าแต่ละรายเป็นหลัก

1.3) โครงสร้างรายได้ของบริษัท สำหรับมูลค่าการจัดจำหน่ายของบริษัท โดยแยกตามประเภทของผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 1.36 มูลค่าการจัดจำหน่ายของบริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	2556	%	2555	%	2554	%
สินค้าพื้นฐาน	172.94	18.92	188.56	18.84	178.97	34.17
สินค้ามูลค่าเพิ่ม	722.66	79.04	798.03	79.72	335.02	63.95
เศษวัตถุดิบ	<u>18.7</u>	<u>2.04</u>	<u>14.45</u>	<u>1.44</u>	<u>9.84</u>	<u>1.88</u>
รวม	914.30	100	1,001.04	100	523.83	100

1.4) ผลกระทบทางฤดูกาล

- High Season ได้แก่ เดือนกันยายน ถึง เดือนพฤศจิกายน ของทุกปี เนื่องจากจะเป็นช่วงใกล้ เทศกาลของประเทศญี่ปุ่น และใกล้ถึงวันปี ใหม่
- Low Season ได้แก่ เดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม เนื่องจากเป็น ระยะที่ผ่านพ้นเทศกาลมาแล้ว และเป็นช่วงใกล้ปิดบัญชีของบริษัทส่วนใหญ่ในประเทศญี่ปุ่น

1.5) ลักษณะลูกค้า ส่วนใหญ่จำหน่ายให้กับคนกลาง ซึ่งจะนำไปกระจายต่อ อีกทอดหนึ่งบริษัทมีลูกค้าประจำอยู่ประมาณ 21 ราย และบริษัทขายผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้ารายใหญ่ 4 ราย ในปริมาณรวมกันร้อยละ 84.13 ลูกค้าของบริษัทส่วนใหญ่รวมประมาณร้อยละ 97.93 อยู่ใน ประเทศญี่ปุ่นที่เหลือเป็นตลาดได้หวัน สิงคโปร์ ยุโรป และไทยบริษัทมีรายได้จากการส่งออกสินค้าไป ขายยังตลาดต่างประเทศ โดยขายในต่างประเทศร้อยละ 99.5 ขายในประเทศร้อยละ 0.5

1.6) การผลิต บริษัทมีโรงงานและคลังสินค้า 3 อาคาร ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน ณ เลขที่ 29 หมู่ 6 ถนนกันตังตำบลควนปริง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000

1.7) กำลังการผลิตและปริมาณผลิตจริง

	<u>2556</u>	<u>2555</u>	<u>2554</u>
กำลังการผลิตเต็มที่(ตัน)	4,800	4,800	4,800
ผลิตจริง (ตัน)	2,669	2,582	1,759
การใช้กำลังการผลิต (%)	55.60	53.79	36.65

1.8) ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุดิบ วัตถุดิบหลักที่ใช้ จะแบ่งออกเป็น 4 จำพวก

- (1) ปลาหมึก ได้แก่ หมึกกระดอง, หมึกหอม, หมึกสาย, หมึกกล้วย
- (2) ปลา ได้แก่ ปลาทู, ปลาลังเขียว, ปลาซลมอน, ปลาซาบะ และ
อื่น ๆ

- (3) กุ้ง ได้แก่ กุ้งแดง, กุ้งกุลาดำ, กุ้งขาววามาไต์
- (4) ปู ได้แก่ ปูหิมะ
- (5) หอย

ทั้งนี้ บริษัทได้จัดหาวัตถุดิบทั้งจากแหล่งวัตถุดิบภายในประเทศ และจาก ต่างประเทศ และในปี 2556 มีมูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบจากในประเทศต่อต่างประเทศคิดเป็นสัดส่วน 8.24 : 91.76 โดยประมาณแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ มีดังนี้

- (1) แหล่งวัตถุดิบภายในประเทศ วัตถุดิบที่ใช้จะมาจากจังหวัดชายฝั่ง ทะเลภาคใต้ ดังนี้

ปลาหมึกกระดอง : ตรัง, กระบี่, ระนอง, ภูเก็ต, สงขลา, ปัตตานี

ปลาหมึกหอม, ปลาหมึกกล้วย : ตรัง, ชุมพร, นครศรีธรรมราช, สตูล

ปลา : ตรัง, กระบี่, ระนอง, สงขลา, ปัตตานี, สตูล

กุ้งกุลาดำ, กุ้งขาว : ตรัง, สุราษฎร์ธานี, พังงา

(2) แหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ

ปลาหมึกกระดอง : อินเดีย, อาฟริกา, เยเมน, โอมาน, โมร็อกโก

หมึกกล้วย : ญี่ปุ่น, อาร์เจนตินา

กุ้งแดง : แคนาดา, นอร์เวย์, ไอซ์แลนด์, อาร์เจนตินา

ปลาแซลมอน : ชิลี, เดนมาร์ก, นอร์เวย์, นิวซีแลนด์

ปลาซาบะ : ญี่ปุ่น, นอร์เวย์

ปูหิมะ : รัสเซีย

1.9) ขั้นตอนการผลิต เริ่มจาก รับวัตถุดิบ ทำความสะอาด คัดขนาด/แบ่งเกรด แปรรูป/ตัดแต่ง ล้าง ชั่งน้ำหนัก แช่แข็ง อุณหภูมิ -40.C บรรจุหีบห่อ เก็บในห้องเย็นอุณหภูมิ -25.C และ ส่งออก

1.10) ปัจจัยความเสี่ยง

(1) ความเสี่ยงจากการขาดแคลนวัตถุดิบภายในประเทศซึ่งมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องจนเกิดวิกฤติด้านวัตถุดิบหลังจากเหตุการณ์สึนามิ ปี 2547 แต่บริษัทฯสามารถลดความเสี่ยงนี้ได้โดยนำเข้าวัตถุดิบต่างๆ จากทั่วโลกมาทดแทนและขยายตลาดในส่วนของผู้ค้าน้ำพေးเลี้ยงเพิ่มเติมด้วย

(2) ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเนื่องจากบริษัทฯได้นำเข้าวัตถุดิบเป็นจำนวนมาก จึงทำให้บริษัทฯมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน แต่ในขณะเดียวกันบริษัทฯได้ซื้อวัตถุดิบจากภายในประเทศ และต่างประเทศส่วนหนึ่งส่งออกขายไปยังต่างประเทศ มีระยะเวลาชำระหนี้เงิน 7-30 วัน ซึ่งทางบริษัทฯได้ตระหนักและดูแลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอย่างใกล้ชิด

(3) ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า จากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจโลก และคู่ค้าหลักของบริษัทปิดตัวลงในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ ปี 2551 ทำให้บริษัทฯ มียอดขายลดลง โดยบริษัทฯ มีตลาดหลักอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ทำให้ต้องพึ่งพาตลาดญี่ปุ่นและขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามบริษัทฯ มีนโยบายขยายตลาดไปยังภาคพื้นทวีปเอเชียต่าง ๆ เช่น เกาหลี, ไต้หวัน, ภาคพื้นทวีปยุโรป และอเมริกา เพื่อที่จะกระจายความเสี่ยงด้านการตลาดในอนาคต

(4) คู่แข่งในตลาดต่างประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมทางด้านอาหารทะเลมีผู้ผลิตเป็นจำนวนมากทั่วโลก บริษัทฯ ต้องสามารถควบคุมคุณภาพและต้นทุนการผลิตให้มี

มาตรฐานสากลเพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ ในส่วนของสินค้าของบริษัทต้องมีกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อกระตุ้นและเพิ่มยอดขายในแต่ละประเทศ รวมถึงปรับปรุงประสิทธิภาพ, ประสิทธิภาพทางการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสามารถแข่งขันและลดต้นทุนในการดำเนินการลง

(5) ความเสี่ยงด้านการเงิน บริษัทมีเงินกู้ยืมสูงมาก และเงินกู้ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ระยะสั้น ทำให้บริษัทต้องมีความเข้มงวดในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้เต็มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

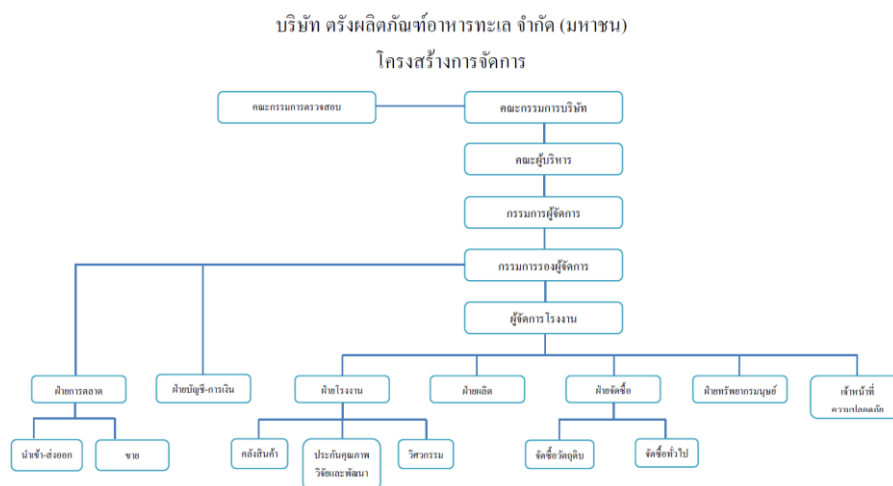
(6) ความเสี่ยงด้านการจัดหาแรงงาน อุตสาหกรรมอาหารทะเลต้องใช้แรงงานคนเป็นจำนวนมาก และแรงงานเหล่านี้ต้องผ่านการฝึกฝนอย่างเข้มงวด เพื่อให้มีทักษะและความระมัดระวังสำหรับการผลิตสินค้า ซึ่งจะแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมในการทำงานของอุตสาหกรรมอาหารทะเลโดยรวมอาจมีความไม่สะดวกสบาย ทั้งปัญหาเรื่องของกลิ่น และอุณหภูมิ ดังนั้น จึงส่งผลให้แรงงานในอุตสาหกรรมอาหารทะเลจะมีการเปลี่ยนงานค่อนข้างบ่อย ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานอยู่เสมอ ดังนั้น บริษัทมุ่งสร้างความรู้และความเข้าใจในเรื่องการสร้างงานที่ดีให้กับพนักงานให้อัตราผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม มีสวัสดิการที่ดีให้กับพนักงาน ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพพนักงาน และปฏิบัติกับพนักงานในทุกระดับอย่างเท่าเทียมกันในทุกเชื้อชาติ สร้างโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของพนักงาน เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

1.11) ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ โรงงานอาคารและสิ่งปลูกสร้างของบริษัทฯ ตั้งอยู่เลขที่ 29 หมู่ 6 ถนนกันตัง ตำบลควนปริง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง บนเนื้อที่ทั้งหมด 113 ไร่ ซึ่งเป็นของบริษัทฯเอง สิ่งก่อสร้างประกอบด้วย

- (1) อาคารและสำนักงาน 1 ขนาดประมาณ 6,875 ตารางเมตร
- (2) อาคารโกดังและโรงอาหาร ขนาดประมาณ 600 ตารางเมตร
- (3) อาคารร้านค้าและ Workshop ขนาดประมาณ 236 ตารางเมตร
- (4) บ้านพักคนงาน 3 หลัง
- (5) บ่อบำบัดน้ำเสีย เนื้อที่ประมาณ 23 ไร่
- (6) อาคารโรงงาน 2 ขนาดประมาณ 7,800 ตารางเมตร
- (7) อาคารโรงงาน 3 ขนาด 6,400 ตารางเมตร สามารถเก็บสินค้าได้

5,000 ตัน

1.12) โครงการการจัดการบริษัท

ภาพที่ 1.6 โครงสร้าง บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน)

1.13) ความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทฯ มีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อความยั่งยืนของกิจการและสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจปกติในปัจจุบัน

(1) บริษัทฯดำเนินกิจการด้วยความเป็นธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย และจัดหาจัดซื้อวัตถุดิบในราคาที่เหมาะสมผลตามราคาตลาด

(2) บริษัทฯมีนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบในการดำเนินธุรกิจทั้งภายในและภายนอกบริษัท

(3) บริษัทฯมีนโยบายเคารพสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน โดยบริษัทเคารพเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และศาสนาเท่าเทียมกันหมด

(4) บริษัทฯมีนโยบายการปฏิบัติต่อแรงงานด้วยความเป็นธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายและยึดหลักความเท่าเทียมกันในสังคม

(5) บริษัทฯมีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยของสินค้าที่ผลิตเพื่อจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศตามมาตรฐานสากล

(6) บริษัทฯมีนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนของสังคม โดยมีการดูแลและจัดการมลพิษในเรื่องของขยะมูลฝอยและน้ำเสียภายใต้กฎหมายสิ่งแวดล้อม และมีการรณรงค์ปลูกต้นไม้ในบริษัทให้มีความร่มรื่น จัดให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ในชุมชนเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

(7) บริษัทมีนโยบายการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมโดย บริษัทฯ จัดให้มีการทำบุญในวันสำคัญร่วมกับหน่วยงาน องค์กรชุมชนและวัดในชุมชนโดยรอบ และมีการบริจาคหนังสือ สมุดเครื่องเขียนต่างๆ ให้กับนักเรียนในวันเด็กของทุกปี ร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการบริจาคโลหิตให้สภากาชาด เป็นต้น

(8) บริษัทมีนโยบายการมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและผู้มีส่วนได้เสีย คือการร่วมเผยแพร่และรณรงค์ในชุมชนถึงการนำสิ่งของไป RECYCLE และมีเครื่องหมายมาตรฐานการ RECYCLE ในบรรจุภัณฑ์ต่างๆของบริษัทเพื่อรณรงค์ให้ผู้มีส่วนได้เสียมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.14) บริษัท ตรีเพ็ชรพัฒนภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) ได้รับใบรับรองและเกียรติบัตรจากหน่วยของของรัฐดังนี้

- GMP CERTIFICATE
- HACCP CERTIFICATE
- ใบรับรองจากกระทรวงอุตสาหกรรม รับรองว่าเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับที่ 1 ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment) มีความมุ่งมั่นที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการสื่อสารภายในองค์กรให้ทราบโดยทั่วกัน
- ใบเกียรติบัตรเพื่อแสดงว่าบริษัทได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการพลังงานแบบสมบูรณ์ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการใช้พลังงานสำหรับอุตสาหกรรมรุ่นที่ 11 จัดโดยสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- จังหวัดตรังมอบใบรับรองมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ เพื่อแสดงว่าบริษัทสามารถบริหารจัดการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการได้ตามมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข มอบใบรับรองมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ ASO Thailand ระดับทอง เพื่อแสดงว่าบริษัทสามารถบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ASO Thailand และตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องแนวปฏิบัติการป้องกันและบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ

2) บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน)

2.1) ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจผู้ผลิต และจำหน่ายอาหารกระป๋องและภาชนะปิดผนึก โดยมีที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ 88/9 หมู่ 4 ถนนกว้างไพศาล ตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) จัดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2522 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 2 ล้านบาท โดยกลุ่มตระกูลโตหับเที่ยง ประกอบธุรกิจผู้ผลิตและจำหน่ายอาหารกระป๋อง ภายใต้เครื่องหมายการค้า “ปุมปุย” และ “ปลา ยิ้ม” ได้แก่ ปลาซาร์ดีนในซอสมะเขือเทศ , หอยลายอบกรอบ และปลาซาร์ดีนในซอสมะเขือเทศรสเผ็ด ฯลฯ ในพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ และได้รับมาตรฐาน ISO 9002 ที่ให้สำหรับการผลิตที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานและ ISO 18000 มอบให้กับอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดในปี 2537 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546 จากการแปลงหุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ ทำให้บริษัทฯ มีหุ้นสามัญเพิ่มขึ้นจำนวน 18.62 ล้านหุ้น (มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10บาท) คิดเป็นมูลค่าทุนจดทะเบียน 186.20 ล้านบาท ซึ่งถือครองโดย บริษัท กว้างไพศาล จำกัด และทำให้บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วทั้งหมดจำนวน 37.62 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 376.20 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ได้ทำการจดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์ตามรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2551 เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2551 ที่ประชุมมีมติรับทราบและรับรองเรื่องการที่/บริษัทฯ ขยายเงินลงทุนใน บริษัท กว้างไพศาล จำกัด จำนวน 7,509,866 หุ้น ให้แก่ บริษัท เอส.ตรังคอมเพล็กซ์ จำกัด เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2550 และให้คำมั่นว่ากรณีหาก บริษัท กว้างไพศาล จำกัด ขยายหุ้นสามัญของบริษัทฯ ออกไปได้มูลค่าจำนวนเงินเท่าใดเมื่อหักภาระต้นทุน (Carried Cost) หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจริงออกแล้ว จะโอนกลับคืนมาให้แก่บริษัทฯ ในโอกาสแรก รวมถึงกรณีที่/บริษัท กว้างไพศาล จำกัด ได้โอนหุ้นสามัญของบริษัท โรงแรมธรรมรินทร์ จำกัด จำนวน 1,900,000 หุ้น และหุ้นสามัญของ บริษัท ตรังซัวร์ จำกัด จำนวน 980,000 หุ้นซึ่งมีการประกอบการอยู่กลับมาให้บริษัทฯ ถือครองได้เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2551

1.2) วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานของบริษัท

บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) เริ่มผลิตปลากระป๋องในซอสมะเขือเทศจากการทำวิจัยการตลาด พบว่าความต้องการอาหารสำเร็จรูป/มีความหลากหลาย ยังมีช่องว่างทางการตลาดอีกมาก ประกอบกับฝ่ายวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารของบริษัทฯ ให้เริ่มคิดค้นสูตรอาหารไทยต้นตำรับทั้งอาหารคาวและ

หวาน เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบสินค้าให้มีความหลากหลายในตลาดของผู้บริโภคในทุกๆ กลุ่มเป้าหมาย โดยปัจจุบันบริษัทฯ เป็นผู้นำตลาดในด้านอาหารสำเร็จรูปบรรจุกระป๋องปรุงรส

1.3) ลักษณะการประกอบธุรกิจ โครงสร้างรายได้

ตารางที่ 1.37 ลักษณะการประกอบธุรกิจ และรายได้

สายผลิตภัณฑ์/กลุ่มธุรกิจ	ดำเนินการโดย	% การถือหุ้นของ บริษัท	ปี 2554 รายได้ (พันบาท)	ปี 2555 รายได้ (พันบาท)	ปี 2556 รายได้ (พันบาท)
ผลิตและจำหน่ายอาหาร และอาหารบรรจุภาชนะ ปิดผนึก	บมจ. ผลิตภัณฑ์ อาหารกว้าง ไพศาล	100.0	1,529,429	1,375,033	1,272,924

ตารางที่ 1.38 รายได้จำแนกตามสายการผลิต

สายผลิตภัณฑ์	ปี 2554 รายได้		ปี 2555 รายได้		ปี 2556 รายได้	
	(พันบาท)	%	(พันบาท)	%	(พันบาท)	%
- ปลาซาตินและปลาแมคเคอ เรล ในซอสมะเขือเทศ	223,610	15	232,610	17	246,639	19
- ปลาซาตินและปลาแมคเคอ เรล ปรุงรสอื่น ๆ	947,815	64	789,657	57	658,624	52
- หอยปรุงรส	306,618	20	341,706	25	328,003	26
- ปลาแซ่แข็ง และอื่น ๆ	-	-	11,060	1	39,658	3
- เศษปลา	24,386	1	-	-	-	-
รวม	1,529,429	100	1,375,033	100	1,272,924	100

1.4) ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ผลิต และจำหน่ายอาหารกระป๋อง และอาหารบรรจุในภาชนะปิดผนึก ซึ่งสามารถนำไปอุ่นรับประทานได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องปรุงแต่ง ลักษณะของลูกค้านี้จะบริโภคอาหารชนิดนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มีเวลาปรุงแต่งอาหารด้วยตนเอง ส่วนฤดูกาลผลิตของบริษัทฯ นั้น สามารถผลิตได้ทุกฤดูกาล เนื่องจากแหล่งวัตถุดิบของบริษัทฯ อยู่ใกล้พื้นที่ ทางบริษัทฯ ได้จัดหาและสำรองไว้ที่คลังสินค้าของบริษัทฯ เอง ค่อนข้างมากในช่วงระยะเวลาที่วัตถุดิบมีมาก

1.5) การตลาดและภาวะการแข่งขัน

(1) การตลาด การทำการตลาดของผลิตภัณฑ์และบริการที่สำคัญ บริษัทฯ มีกลยุทธ์ในการแข่งขัน ดังนี้คือ

(1.1) ความหลากหลายของประเภทผลิตภัณฑ์ บริษัทฯ มีการวางแผนในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การดำเนินงานในช่วงแรกจนถึงปัจจุบันมีประมาณ 30 ชนิด ทุ่มมีจำหน่ายในท้องตลาดทั่วไปแต่บริษัทฯ ก็ยังไม่หยุดยั้งในการคิดค้นสูตรอาหารใหม่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยมีแผนที่จะออกจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประมาณ 1 ชนิดต่อทุก 2 ปี

(1.2) รสชาติของอาหาร บริษัทฯ ทำการปรับปรุง และพัฒนา รสชาติของอาหารให้เป็นที่ถูกปากและคุ้นเคยกับรสนิยมของคนไทย และประเทศใกล้เคียง และยังมีรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

(1.3) กลุ่มเป้าหมายของบริษัทฯ จะเป็นกลุ่มผู้ต้องการความสะดวก ในการประกอบอาหาร บริษัทฯ วางกลุ่มเป้าหมายที่จะจัดส่งสินค้าของบริษัทฯ ออกสู่ตลาดต่างประเทศ แถบเอเชียซึ่งมีพฤติกรรมการบริโภคคล้ายคลึง กับตลาดในประเทศ ซึ่งผลสำรวจเบื้องต้นของบริษัทฯ จะเน้นส่งเสริมการทำตลาดเดิมที่มีคู่ค้าอยู่แล้วในกลุ่มประเทศ AEC ฮองกง จีน ออสเตรเลีย เป็นต้น และบริษัทฯ ยังได้ขยายตลาดสู่กลุ่มประเทศอื่นๆ ในบางประเทศแล้ว

(1.4) นโยบายการตั้งราคาของบริษัทฯ ในปัจจุบันจะคำนึงถึงกำไร ส่วนเพิ่มของต้นทุนสินค้าโดยประมาณ 25-30% ของต้นทุนของสินค้า ทั้งนี้ นโยบายการตั้งราคา สินค้าของบริษัทฯ สิ่งที่จะนำมาคำนึงถึง หรือทบทวนใหม่เมื่อมีปัจจัยหลักสำคัญที่เปลี่ยนแปลงไป และมีผลกระทบต่อต้นทุนของสินค้าของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญเช่น วัตถุดิบหลักมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นหรือลดลง

(1.5) ลักษณะของลูกค้า นับตั้งแต่ต้นปี 2537 เป็นต้นมา บริษัทฯ เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายเองทั้งหมด ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังคงมีกลุ่มลูกค้าเป็นกลุ่มเดิม และไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญ หรือมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ บริษัทฯ แต่อย่างใดใน ระยะ 3 ปีที่ผ่านมา มีการขายให้แก่ลูกค้ารายใหญ่ 10 รายแรก คิดเป็นร้อยละ 28 ของยอดขายบริษัทฯ ไม่มีการขายให้แก่ลูกค้ารายใดเกินกว่าร้อยละ 30 ของยอดขายการจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย การกระจายช่องทางจัดจำหน่าย บริษัทฯ ทำการกระจายการจัดจำหน่ายไปยังห้างสรรพสินค้าร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต เอเยนต์ร้านค้า และร้านค้าปลีกทั่วไป ได้อย่างทั่ว ถึงทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และจังหวัดต่างๆ ทั่วทุกภาคของเมืองไทย ซึ่งทำให้เข้าถึงผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

(1.6) ตลาดในประเทศ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 90 ของรายได้จากการขาย ซึ่งการจัดจำหน่ายโดยทั่วไปจะมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่กว้างขวางอยู่ทั่วประเทศ ลักษณะการจัดจำหน่ายของบริษัทฯ แบ่งเป็น 2 วิธี

- การขายส่ง (Wholesales) บริษัทฯ จะขายผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางนี้ ประมาณร้อยละ 80 โดยจะส่งพนักงานขายออกไปยังห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านค้าทั้งในเขตกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ในประเทศ ประมาณ 4,000 ร้านค้า เพื่อรับคำสั่งซื้อสินค้า และส่งคำสั่งดังกล่าวมายังสำนักงานในเขตกรุงเทพฯ เพื่อจัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าทั่วไป การจำหน่ายโดยวิธีนี้บริษัทฯ จะกำหนดระยะเวลาในการชำระสินค้าไม่เกิน 45 วัน

- การขายเงินสด (Cash Sales) บริษัทฯ จะขายผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางนี้ประมาณร้อยละ 20 โดยบริษัทฯ จะมีรถยนต์บรรทุกสินค้าไปตามร้านค้าปลีกต่างๆ ประมาณ 12,000 ร้านค้า เพื่อขายสินค้าให้แก่ลูกค้าโดยตรง การจำหน่ายโดยวิธีนี้บริษัทฯ จะเก็บเงินสดหรือเช็คจากลูกค้าทันที หรืออาจจะผ่อนผันระยะเวลาในการชำระ สินค้าไม่เกิน 30 วัน ซึ่งเป็นกรณีที่ลูกค้ามีสภาพมั่นคง และมีการค้าต่อเนื่องมานาน

(1.7) ตลาดต่างประเทศ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยังต่างประเทศนั้น คิดเป็นร้อยละ 9 ของรายได้จากการขาย ช่องทางการจัดจำหน่ายแบ่งเป็น 2 วิธี คือ

- การขายผ่านผู้ค้าส่งในประเทศ ซึ่งมีปริมาณการขายคิดเป็นร้อยละ 40 ของปริมาณการขายรวมในตลาดต่างประเทศ โดยบริษัทฯ มีผู้ค้าส่งในประเทศไทยมากกว่า 30 ราย มีผู้ทำหน้าที่/ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายให้กับผู้ส่งสินค้าในต่างประเทศอีกต่อหนึ่ง ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในประเทศต่างๆ เช่น ประเทศในแถบยุโรป และอเมริกา

- การขายส่งผ่านผู้ค้าส่งในต่างประเทศ มียอดขายรวมเป็นร้อยละ 60 ของปริมาณการขายในตลาดต่างประเทศ บริษัทฯ จะเป็นผู้จัดจำหน่ายให้กับผู้ค้าส่งในต่างประเทศโดยตรง ได้แก่ ประเทศฮ่องกง มาเลเซีย ลาว บรูไน และบางประเทศในแถบยุโรป และอเมริกา ด้านการจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคในต่างประเทศนั้น ตลาดที่สำคัญจะเป็นประเทศในแถบเอเชียมากกว่าเขตพื้นที่อื่นๆ เนื่องจากมีรสนิยมและความคุ้นเคยในรสชาติอาหารที่ไม่แตกต่างจากผู้บริโภคในประเทศไทยมากนัก

(1.8) ภาวะการแข่งขันภายในประเทศ ในปัจจุบันพบว่าผู้บริโภคปลาซาร์ดีนและปลาแมคเคอเรลกระป๋อง ประมาณร้อยละ 75 เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่อาศัยในต่างจังหวัด ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 25 เป็นกลุ่มผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ลักษณะของ การแข่งขันของผู้ผลิตแต่ละรายจะใช้กลยุทธ์ที่ใกล้เคียงกันคือ เน้นช่องทางการจัดจำหน่ายให้กระจายอย่างทั่วถึง การแข่งขันด้านราคา และการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ถูกรสนิยมของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตรายใหญ่ที่ประกอบธุรกิจมานาน จะมีข้อได้เปรียบคู่แข่งหน้าใหม่ในด้านความเชี่ยวชาญ

ในเทคโนโลยีการผลิตรวมถึงมาตรฐานคุณภาพสินค้าที่สะอาดปลอดภัยเป็นที่มั่น ใจต่อผู้บริโภค ความสามารถในการจัดหาวัตถุดิบได้อย่างสม่ำเสมอตลอดปี และการมีช่องทางการจำหน่ายที่มากกว่า ดังนั้นลักษณะข้อได้เปรียบเหล่านี้ จะเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ผลิตรายใหม่ที่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจนี้ การแข่งขันจึงเป็นการแข่งขันของผู้ผลิตรายเดิม ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ผลิตแต่ละรายในการวางแผนกลยุทธ์ด้านการตลาดให้สอดคล้องกับข้อได้เปรียบที่ตนเองมีสำหรับหอยลายและหอยแครง กระบองพบว่า ผู้ผลิตส่วนใหญ่จะเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกโดยบริษัทฯ เป็นบริษัทเดียวที่เน้นการจำหน่ายภายในประเทศ ส่งผลให้ภาวะการแข่งขันภายในประเทศมีน้อยปัจจัยภายนอกที่อาจกระทบอุตสาหกรรมบริษัทฯ ในอนาคตอันใกล้จะเป็นในเรื่องของนโยบายการค้าเสรี ที่ประเทศไทยได้มีให้ไว้กับประชาคม AEC ในการที่จะเปิดตลาดค้าเสรี ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้สินค้าของบริษัทฯ บางผลิตภัณฑ์ เช่น ปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลในซอสมะเขือเทศ จะเพิ่มคู่แข่งจากต่างประเทศ อันจะเป็นทางเลือกของผู้บริโภคในการตัดสินใจบริโภคสินค้าที่ตนพึงพอใจ ในส่วนของบริษัทฯ เองได้ทราบถึงปัญหาการค้าเสรี ที่บริษัทฯ จะต้องปรับตัวให้เข้ากับกติกาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของสินค้าตลอดจนรสชาติของผลิตภัณฑ์ให้ถูกใจกลุ่มผู้บริโภคอยู่เสมอสถานภาพในการแข่งขันของบริษัทฯ ในเรื่องจำนวนและขนาดของกลุ่มคู่แข่ง ในปัจจุบันบริษัทฯ ได้ประเมินผลทั้งในจำนวนและขนาดของกลุ่มคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกัน จุดเด่นของแต่ละบริษัทที่มีผลต่อยอดขายหรือภาวะการแข่งขัน และมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ได้แก่ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ รสชาติของผลิตภัณฑ์ การกระจายช่องทางการจัดจำหน่าย และราคา

สถานภาพในการแข่งขันของบริษัทฯ จากการประมาณการโดยฝ่ายจัดการของบริษัทฯ พบว่าสถานภาพการแข่งขันมีอยู่สูงมาก ในเรื่องคุณภาพของสินค้าและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ โดยผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ ได้อยู่ในตลาดและครองใจผู้บริโภคมากกว่า 34 ปี แล้ว จากการสำรวจตลาดของฝ่ายการตลาดของบริษัทฯ ส่วนแบ่งทางการตลาดเมื่อเทียบกับคู่แข่งพบว่าผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ มีส่วนแบ่งทางการตลาด ดังนี้

- ตลาดปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลกระป๋อง มูลค่าตลาดรวมโดยประมาณ จำนวน 5,000 ล้านบาท แบ่งประเภทเป็น

- ตลาดปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลกระป๋องราคาสูง มีส่วนแบ่งทางการตลาด 20% ของมูลค่าตลาดรวม จำนวน 5,000 ล้านบาท หรือเทียบเท่ากับมูลค่า 4,000 ล้านบาท สำหรับปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรล กระป๋องราคาสูง ซึ่งบริษัทฯ มีส่วนแบ่งทางการตลาด ประมาณ 12%

- ตลาดปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลกระป๋องราคาต่ำ มีส่วนแบ่งทางการตลาด 80% ของมูลค่าตลาดรวม จำนวน 5,000 ล้านบาท หรือเทียบเท่ากับ 4,000 ล้านบาท สำหรับปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรล บรรจุกระป๋องราคาต่ำ ซึ่งบริษัทฯ มีส่วนแบ่งทาง

การตลาดประมาณ 5% ของปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลบรรจุกระป๋องราคาต่ำ เนื่องจากนโยบายของบริษัทฯ จะไม่มุ่งเน้นส่วนแบ่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

- ตลาดปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลปรุงรส มูลค่าตลาดรวมโดยประมาณ จำนวน 1,500 ล้านบาท ของมูลค่าตลาดรวม บริษัทฯ มีส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณ 60% ของมูลค่าตลาดรวม หรือเทียบเท่ากับมูลค่า 900 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายอย่างชัดเจน ที่จะมุ่งเน้นทำตลาดปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลปรุงรสเป็นรายได้หลัก

(1.9) ภาวะการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ มูลค่าการส่งออกปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรลกระป๋องคิดเป็นร้อยละ 10 ของการผลิตรวมโดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญคือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป และกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย โดยคู่แข่งที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน และมาเลเซีย ในส่วนของหอยลาย และหอยแครงนั้น พบว่าประเทศไทยมีการส่งออกไม่มากนัก เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านวัตถุดิบ อย่างไรก็ตามคู่แข่งที่สำคัญในตลาดต่างประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ซึ่งกลุ่มประเทศเหล่านี้มีส่วนแบ่งการจำหน่ายหอยลาย และหอยแครงกระป๋องในตลาดสหรัฐอเมริกาถึงร้อยละ 80 ของปริมาณการนำเข้ารวม ในขณะที่ไทยมีส่วนแบ่งตลาดเพียงร้อยละ 20 ของมูลค่าการนำเข้ารวมเท่านั้นสำหรับสภาพการแข่งขันตลาดต่างประเทศนั้น แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพ และด้านราคา

โดยในด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์จะมีคุณภาพที่ไม่แตกต่างกัน เพราะต้องผลิตให้ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า ส่วนระดับราคาประเทศไทยมีข้อได้เปรียบกว่าคู่แข่ง เนื่องจากผู้ผลิตในประเทศ ส่วนใหญ่ตั้งฐานการผลิตอยู่ ใกล้แหล่งวัตถุดิบ และนอกจากนี้ยังมีข้อได้เปรียบในด้านความชำนาญของแรงงาน

(1.10) การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ กำลังการผลิต และปริมาณการผลิตของ บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกึ่งแปรรูป จำกัด (มหาชน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1.39 กำลังการผลิต

กำลังการผลิต	2554	2555	2556
1. อาหารบรรจุกระป๋อง (พื้กระป๋อง)	130,000	130,000	130,000
2. เศษปลา (ตัน)	15,900	15,900	-

ตารางที่ 1.39 (ต่อ) กำลังการผลิต

กำลังการผลิต	2554	2555	2556
ปริมาณการผลิตจริง (หน่วย : พันกระป๋อง)			
- ปลาซาตินและปลาแมคเคอเรล ในซอสมะเขือเทศ	23,467	20,157	20,279
- ปลาซาตินและปลาแมคเคอเรลปรุงรสอื่น ๆ	62,835	47,242	47,147
- หอยปรุงรส	16,840	19,649	17,123
รวม	103,142	87,048	78,549
- เศษปลา (ตัน)	1,075	-	-
อัตราการใช้กำลังการผลิต (%)			
1. อาหารบรรจุกระป๋องและอาหารบรรจุในภาชนะปิดผนึก	79.34	66.96	60.42
2. เศษปลา	6.76	-	-
มูลค่าการผลิต (พันบาท)	1,177,168	1,001,523	882,227
อัตราการเพิ่มของปริมาณการผลิต	32.45	(15.60)	(9.76)

ตารางที่ 1.40 ราคาต่อหน่วยของกระป๋อง ฝา ในปี 2554-2556 จาก บริษัท ตรังแคนเนอร์รี่ จำกัด

ขนาด	2554	2555	2556
กระป๋อง 202	2.29	2.32	1.98
กระป๋อง 202 อีโอ. เปลือย (แนคแคน)	2.92	2.98	2.50
กระป๋อง 211 two pieces	2.07	2.07	1.95
กระป๋อง 307 two pieces	2.78	2.78	2.58
ฝาพิมพ์ 200	0.58	0.58	0.46
ฝาเปลือย 200	0.51	0.51	0.42

(1.11) สาระสำคัญของสัญญาซื้อวัตถุดิบ

- ผู้ซื้อตกลงซื้อและผู้ขายตกลงขายกระป๋อง, ฝาและก้น ตาม

หมายเลขสินค้า 202, 211 และ 307

- ผู้ขายเป็นผู้ส่งทรัพย์สินที่ขายไปยังคลังสินค้าผู้ซื้อ โดย

ผู้ขายจะเป็นผู้ออกค่าขนส่ง

- ผู้ซื้อตกลงซื้อและผู้ขายตกลงขายทรัพย์สินในราคาที่

กำหนดเป็นเงื่อนไขในเรื่องจำนวนการสั่งซื้อแต่ละครั้ง

- ผู้ซื้อตกลงชำระเงินค่าทรัพย์สินที่ซื้อภายในระยะเวลา 60 วัน

- คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะโอนสิทธิและหน้าที่ของตนให้บุคคลอื่นไม่ได้ผลกระทบต่อบริษัทฯ หากสูญเสียผู้จำหน่ายวัตถุดิบกระป๋องซึ่งมีมูลค่าการจำหน่ายสูงกว่าร้อยละ 30 ของการซื้อวัตถุดิบของบริษัทฯ จะทำให้บริษัทฯ เสี่ยงต่อการจัดซื้อวัตถุดิบดังกล่าวทดแทนจากบริษัทอื่น ในด้านราคาคุณภาพ ความต่อเนื่องของกระบวนการผลิตได้

(1.12) วัตถุดิบ และผู้จำหน่ายวัตถุดิบ

แหล่งที่มาของวัตถุดิบที่สำคัญส่วนใหญ่ได้จากแพปลา มากกว่า 20 แห่ง ซึ่งตั้งในจังหวัดตรัง และในจังหวัดใกล้เคียง เช่น สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช ปัตตานี ภูเก็ต และชุมพร เป็นต้น ในบางช่วงที่วัตถุดิบมีน้อยบริษัทฯ มีการวางแผนการซื้อวัตถุดิบสำรองไว้ในห้องเย็น ซึ่งจัดเก็บได้นานถึง 2 เดือน จึงไม่มีปัญหาในการขาดแคลนวัตถุดิบ

วัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตได้แก่ กลุ่มปลาชาร์ดินและปลาแมคเคอเรล เช่น ปลาทูแวก, ปลาไส้กอ, ปลาหลังเขียว, ปลาหางแข็ง, ปลาตาโต, ปลาตุก, หอยลาย, หอยแครง ส่วนวัตถุดิบที่เป็นส่วนผสม ได้แก่ ขอสมะเชื้อเทศและเครื่องปรุงรสต่างๆ ซึ่งวัตถุดิบทั้งหมดเหล่านี้ จะจัดซื้อได้ภายในประเทศ ปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบที่พบเห็นนั้น เนื่องจากวัตถุดิบหลักของบริษัทฯ ที่ใช้ ได้แก่ ปลาผิวน้ำ และหอยชนิดต่างๆ ซึ่งปลาเหล่านี้จะมีวงจรชีวิตสั้น ฉะนั้นการที่บริษัทฯ ซื้อมาเพื่อผลิตสินค้าจึงเป็นการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบธรรมชาติ แม้ว่าปลาและหอยจะมีมากในบางฤดู และ บางฤดูมีน้อย แต่ปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อบริษัทฯ ค่อนข้างน้อย ดังนั้นการพึ่งพิงผู้จำหน่ายวัตถุดิบกรณีซื้อปลาบริษัทฯ ไม่ต้องพึ่งพาผู้จัดจำหน่ายรายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ และในช่วง 3 ปี ติดต่อกันที่ผ่านมา บริษัทฯ ไม่มีการซื้อปลา, หอย จากรายใดรายหนึ่งเกินร้อยละ 30 ในส่วนของขอสมะเชื้อเทศ และเครื่องปรุงรสอื่นๆ บริษัทฯ มีผู้จัดจำหน่ายให้เป็นรายประจำประมาณ 4-5 ราย ซึ่งส่งผลให้ปริมาณขอสมะเชื้อเทศตลอดปี นอกจากนี้บริษัทฯ ยังจัดซื้อขอสเพิ่มเติมจากโครงการหลวงอีกด้วยวัตถุดิบที่สำคัญอีกชนิดที่บริษัทฯ ได้พึ่งพาการซื้อวัตถุดิบจากผู้จำหน่ายเพียงรายเดียวเกินกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าการซื้อวัตถุดิบทั้งหมด คือ กระป๋อง จาก บริษัท ตรังแคนเนอร์รี่ จำกัด และมีความสัมพันธ์กับผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน คือ มีผู้บริหารร่วมกัน

(2) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการผลิตหรือการกำจัดวัตถุดิบเหลือใช้

(2.1) บริษัทฯ ได้ลงทุนสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียโดยได้ลงทุนไปกว่า 60 ล้านบาท เพื่อบำบัดน้ำทิ้งจากกระบวนการผลิต น้ำเสียที่ผ่านกระบวนการบำบัด เมื่อวัดค่าแล้วพบว่าสามารถนำน้ำดังกล่าวมาใช้อย่างอื่นได้ เช่น รดน้ำต้นไม้ และในปัจจุบัน บริษัทฯ ได้รับการ

รับรองระบบมาตรฐาน ISO 14001 ซึ่งเป็นระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนาที่จะรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการควบคุมปริมาณและลักษณะน้ำทิ้งจากอาคารผลิต

การใช้น้ำของบริษัทฯ แต่ละวันประมาณ 400 - 600 ลูกบาศก์เมตร การผลิตดังกล่าวทำให้เกิดน้ำเสีย การควบคุม บริษัทฯ ใช้ระบบบำบัดแบบตะกอนลอยตัวและระบบตะกอนเร่งก่อนระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน

ค่าที่กฎหมายกำหนด ค่าที่โรงงานทำได้ (เป็นข้อมูลจริงก่อนปล่อยออกนอกโรงงานของเสีย)

- BOD. ไม่เกิน 20 ppm. ประมาณ 15 – 20 ppm.
- SS. ไม่เกิน 50 ppm. ประมาณ 20 – 40 ppm.
- Oil & Grease ไม่เกิน 5 ppm. ประมาณ 1 – 2 ppm.
- COD. ไม่เกิน 120 ppm. ประมาณ 50 – 85 ppm.

(2.2) ขยะ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- ขยะทั่วไป ได้แก่ เศษอาหาร เศษพืชผัก เศษกระดาษ เศษพลาสติก เศษขวด แก้วเศษผ้าเช็ดมือ เปลือกผลไม้ เศษไม้ ฯลฯ
- ขยะอันตราย ได้แก่ ขวดสารเคมีอันตราย ซากถ่านไฟฉาย หลอดไฟ แบตเตอรี่ผ้าเปื้อนน้ำมันเครื่อง หรือ จารบี

(2.3) ผลิตภัณฑ์หมดอายุ ใช้วิธีฝังกลบในพื้นที่ของโรงงานการควบคุม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

(2.4) ตะกอนจากระบบตะกอนลอยตัวนำเข้าเครื่องรีดตะกอนและอบแห้ง นำไปทำเป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์ ส่วนตะกอนส่วนเกิน (excess) จากระบบตะกอนเร่งเข้าสู่บ่อหมัก

(2.5) อากาศจากปล่องควันของบอยเลอร์การควบคุม กรมโรงงานอุตสาหกรรม

(2.6) การขุดเจาะน้ำบาดาล การสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ต้องขออนุญาต และมีการชำระค่าใช้น้ำบาดาลตามที่กฎหมายกำหนดการควบคุม กรมทรัพยากรธรณี

1.3 ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง มีมาตรฐาน (Standard)

จากการที่กลุ่มที่ 3 ได้ลงพื้นที่ศึกษาเรื่อง “มาตรฐานของอุตสาหกรรมแปรรูปอุตสาหกรรมอาหารทะเลในจังหวัดตรัง” จำนวน 2 แห่ง คือ บมจ. ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล (บมจ. TRS) และ บมจ. ผลิตภัณฑ์อาหารกวางไสไฟศาล ที่ได้รับมอบหมายเป็นตัวอย่างกรณีศึกษา และใช้เป็น

กรณีเทียบเคียงสำหรับการศึกษาในวงกว้างต่อไป บนพื้นฐานของสมมติฐานที่ว่า “แรงงานและวัตถุดิบน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อมาตรฐานของโรงงานแปรรูปอาหารทะเลทั้งสองแห่งดังกล่าว” เนื่องจากเป็นสิ่งที่มีความไม่แน่นอนสูง และต้องพึ่งพาต่อปัจจัยภายนอกที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามบริบทและสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของมาตรฐาน และความเป็นมาตรฐานสากลได้ เนื่องจากข้อจำกัดของระยะเวลาในการศึกษา กลุ่มที่ 3 จึงใช้วิธีการศึกษาแบบการรับฟังข้อมูล ภูมิหลัง รูปแบบของการประกอบธุรกิจ และการสัมภาษณ์ทั้งเทคนิคแบบเปิดและปิด รวมทั้งเข้าสู่เกิดในสถานที่จริง จากนั้นนำข้อมูลจากภาคสนามมา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผ่านการอภิปรายกลุ่ม และนำเสนอผลการศึกษาในรูปข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ส่วนที่ 2

ผลการศึกษาพื้นที่

2.1 ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ 1 ด้านแรงงาน

ตารางที่ 2.1 ประเด็นปัญหาที่พบ (Finding) ด้านแรงงาน

บริษัท 1 (TRS)	บริษัท 2 (บมจ.กว้างไพศาล)
1. ใช้แรงงานต่างด้าวมากกว่าร้อยละ 90	1. ใช้แรงงานไทยมากกว่าร้อยละ 90
2. ทำตามมาตรฐานแรงงาน เช่น สวัสดิการ ชื่อนามยี่ห้อที่ปัก ค่าตอบแทน	2. ทำตามมาตรฐานแรงงาน เช่น สวัสดิการ ชื่อนามยี่ห้อที่ปัก ค่าตอบแทน
3. ไม่มีปัญหาอายุแรงงาน	3. แรงงานไทยอายุมากขึ้นตามระยะเวลาการ จ้าง
4. ปัญหาเรื่องการขึ้นค่าแรงงาน - มีการแก้ปัญหามาตามสภาพ	4. ปัญหาเรื่องการขึ้นค่าแรงงาน - มีผลกระทบต่อราคาสินค้า - อาจปรับราคาสินค้าให้สูงขึ้น
5. การจำหน่าย - ส่งออกต่างประเทศ (Export)	5. การจำหน่าย - ส่วนใหญ่จำหน่ายในประเทศ (Domestic)
6. ความหลากหลายของสินค้า - มาก	6. ความหลากหลายของสินค้า - มาก

จากการใช้ศึกษาโดยใช้เทคนิค การเนวพินิจแบบ inside in และการถกประเด็นกลุ่ม (Group discussion) กับผู้ประกอบการที่ 1 (TRS) และผู้ประกอบการที่ 2 (บมจ.กว้างไพศาล) ได้ผลดังตาราง ที่ 2.1 พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจทั้งสองมีลักษณะร่วมคือ เป็นอุตสาหกรรมการผลิตแบบพึ่งพาแรงงานอย่างเข้มข้น (Labour intensive industry) มีมาตรฐานเงินเดือนและสวัสดิการแรงงานที่เป็นมาตรฐาน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่มีข้อแตกต่างบางประการ คือ

1) การพึ่งพิงแหล่งแรงงานกึ่งทักษะ: โดยบริษัท TRS ใช้แรงงานต่างด้าวมากกว่าร้อยละ 90 ประกอบด้วยสัดส่วนแรงงานสัญชาติพม่าและกัมพูชาโดยกำหนดสัดส่วนแรงงานสัญชาติพม่าสูงกว่า ในทางตรงกันข้ามบริษัทกว้างไพศาล พึ่งพิงแรงงานไทยท้องถิ่นกึ่งทักษะมากกว่าร้อยละ 90

2) เกณฑ์อายุของแรงงานที่แตกต่างด้วย โดยบริษัท TRS ใช้แรงงานอายุน้อย แต่บริษัทกว้างไพศาลใช้แรงงานที่มีเกณฑ์อายุมากกว่า 40 ปี (เกิดจากระยะเวลาการจ้างงานที่ยาวนาน)

3) รูปแบบการผลิตและการใช้แรงงานที่แตกต่างกัน เนื่องจากรูปแบบการใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิต และพันธะกรณีการส่งมอบสินค้าที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า การแก้ไขปัญหาแหล่งคนงาน และต้นทุนแรงงาน อันเกิดจากผลกระทบจากมาตรการแก้ไขปัญหาแรงงานประมงและสิทธิมนุษยชน ซึ่งผู้ประกอบการทั้งสอง ได้บริหารจัดการต้นทุนแรงงานได้ระดับหนึ่ง ในอัตราค่าจ้างรายวันที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

2.2 ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ 2 ด้านวัตถุดิบ

ตารางที่ 2.2 ประเด็นปัญหาที่พบ (Finding) ด้านวัตถุดิบ

บริษัท 1 (TRS)	บริษัท 2 (บมจ.กว้างไพศาล)
1. นำเข้าวัตถุดิบ เกือบทั้งหมด - ผลิตและส่งออกทั้งหมด ในรูปแบบ business partner	1. นำเข้าวัตถุดิบ เกือบทั้งหมด - ผลิตและขายในประเทศร้อยละ 90
2. แหล่งวัตถุดิบ - ลูกค้านำเข้าวัตถุดิบ	2. แหล่งวัตถุดิบ - บริษัทเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ ส่วนใหญ่นำเข้า (ร้อยละ 90)
3. มาตรฐาน เป็นไปตามมาตรฐานสากล	3. มาตรฐาน เป็นไปตามมาตรฐานสากล

จากการศึกษาประเด็นวัตถุดิบของผู้ประกอบการที่ 1 (TRS) และผู้ประกอบการที่ 2 (บมจ.กว้างไพศาล) (ตารางที่ 2.2) พบว่า วัตถุดิบซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของทั้งธุรกิจการผลิตสินค้าอาหารทะเลแช่แข็ง และอาหารกระป๋อง ซึ่งใช้วัตถุดิบหลักคือสินค้าประมงนานาชนิด โดยวัตถุดิบหลักที่สำคัญคือ กลุ่มปลาและ ครัสเตเชียน สรุปผลการศึกษาดังนี้

1) ด้านการจัดหาวัตถุดิบ: บมจ. TRS ใช้วัตถุดิบสินค้าประมงหลากหลายชนิดมากกว่า ได้แก่ ปลาทะเล เช่น ทูน่า แซลมอน ซาบะ เป็นต้น ปลาหมึก หอย กุ้ง และปู สำหรับ บมจ. ผลิตภัณฑอาหารกว้างไพศาล ใช้วัตถุดิบหลักคือ ปลา เช่น ปลาแมคเคอเรล ปลาซาดีน โดยในส่วนที่แตกต่างกันคือ

1.1) บมจ. TRS ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินธุรกิจ คือ การรับผลิตตามสั่งของลูกค้าในลักษณะที่เป็น Business partner ซึ่งลูกค้าจะเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบให้ บมจ. TRS ทั้งหมด (ร้อยละ 100) เป็นผู้ผลิตสินค้าตามทีลูกค้าสั่งได้แก่ ทูน่า แซลมอนสไลด์ หมึกสายสไลด์ ปูหิมะ ปลาไข่ แซลมอนย่าง Takoyaki และนำไปผ่านเครื่อง IPF เพื่อแช่แข็งรักษาคุณภาพและคงรสชาติเดิมของสินค้า และลูกค้าเป็นผู้นำไปจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศทั้งหมด (ร้อยละ 100) โดยไม่มีการ

จำหน่ายภายในประเทศ ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่ประสบปัญหาในเรื่องวัตถุดิบและการจำหน่าย เพราะจัดหาวัตถุดิบและการตลาดโดยลูกค้าทั้งหมด เรื่องมาตรฐานวัตถุดิบนั้นจึงเป็นความรับผิดชอบหลักของลูกค้า

1.2) บมจ. ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล มีรูปแบบธุรกิจคือ การนำวัตถุดิบซึ่งส่วนใหญ่เป็นปลาทะเล มาทำการแปรรูป ปูรงรส และบรรจุในกระป๋อง เพื่อจำหน่ายในตราสินค้าของตนเองคือ บุ่มปุยปลายิ้ม (Smiling fish) โดยจำหน่ายในตลาดภายในประเทศเป็นหลัก (ร้อยละ 90) และจำหน่ายในตลาดต่างประเทศเพียงประมาณร้อยละ 10 ซึ่งบริษัทเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบด้วยตนเองทั้งหมด (ร้อยละ 100) ซึ่งปัจจุบัน วัตถุดิบปลากว่าร้อยละ 90 ที่บริษัทจัดหานั้น เป็นการนำเข้ามาจากประเทศจีน และอีกร้อยละ 10 เป็นวัตถุดิบในประเทศ ดังนั้น บริษัทฯ จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักในเรื่องของความมั่นคงและมาตรฐานของวัตถุดิบ โดยบริษัทฯ เห็นว่าในขั้นนี้ยังไม่พบปัญหาความมั่นคงในการจัดหาวัตถุดิบจากจีน เนื่องจากยังมีปลาอยู่เป็นจำนวนมาก แต่อาจมีปัญหาในเรื่องของราคาวัตถุดิบ ในช่วงที่อุปทานของวัตถุดิบปลาในขณะนั้นมีจำนวนน้อย ซึ่งจะทำให้ราคานำเข้าเพิ่มสูงขึ้น โดยจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนและราคาจำหน่ายสินค้า และในที่สุดอาจต้องผลกระทบกระต่อนทุนและราคาสินค้าไปยังผู้บริโภค ซึ่งจะกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ และปริมาณการจำหน่ายสินค้าของบริษัทฯ

2) ด้านมาตรฐานวัตถุดิบ

2.1) บมจ. TRS: เนื่องจากรูปแบบธุรกิจของบริษัทฯ คือ ลูกค้าเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบให้บริษัทฯ ทั้งหมด ดังนั้น ในด้านมาตรฐานวัตถุดิบของบริษัทฯ จะเป็นความรับผิดชอบหลักของลูกค้า ซึ่งต้องเป็นผู้ที่ต้องหาวัตถุดิบให้ได้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้สามารถนำมาผลิตเป็นสินค้าชั้นปลาย (finished products) ที่ได้มาตรฐานสากลเพื่อการส่งออกไปยังตลาดที่ลูกค้ากำหนด

2.2) บมจ. ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล รูปแบบธุรกิจคือ บริษัทฯ เป็นผู้จัดหาวัตถุดิบทั้งหมด ดังนั้น บริษัทฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบด้านมาตรฐานของวัตถุดิบสินค้า เพื่อให้สินค้าชั้นปลายเป็นไปตามมาตรฐานสากล

ส่วนที่ 3

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3.1 วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

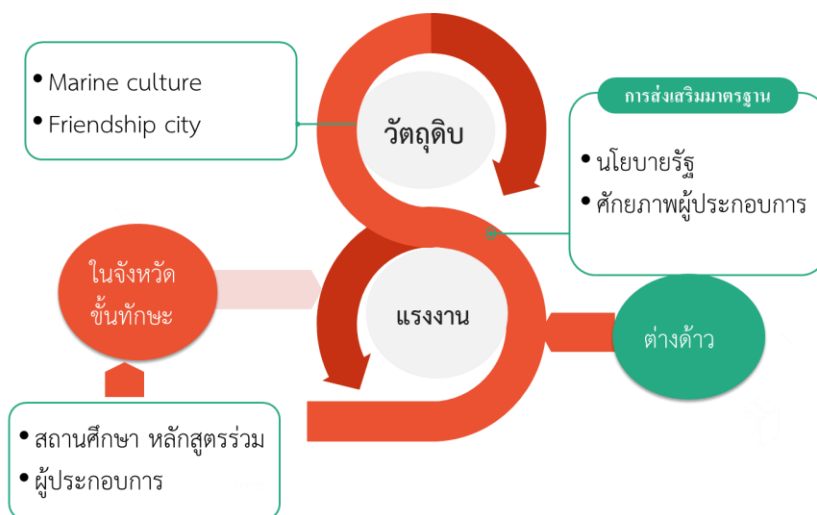
จากการศึกษาประเด็นมีมาตรฐานสากล (International standard) เมื่อวิเคราะห์ตามสายพานการผลิตของอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล (ภาพที่ 3.1) พบว่าประเด็นแรงงานและวัตถุดิบ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและอ่อนไหวต่อการดำเนินธุรกิจให้มีมาตรฐานและยั่งยืนของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลของจังหวัดตรัง เนื่องจากปัจจัยอื่น ๆ เป็นปัจจัยภายใน สามารถควบคุมและพัฒนาจนมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับระดับสากลดังใบรับรองมาตรฐานที่บริษัททั้งสองได้รับ

ภาพที่ 3.1 แบบจำลองสายพานการผลิตอาหารทะเลแปรรูปตามยุทธศาสตร์ชาติ

พิจารณาประเด็นวัตถุดิบทั้งสองบริษัทนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลักดังนั้นจึงมีความอ่อนไหวด้านราคาและปริมาณสนับสนุนเป็นไปตามกลไกอุปสงค์อุปทาน การป้องกันความเสี่ยงและรักษามาตรฐานวัตถุดิบสามารถทำได้โดยใช้กลไกของรัฐ เช่น การสนับสนุนด้านนโยบาย การวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม ทั้งระดับมหภาคและจุลภาค ส่วนผู้ประกอบการต้องพัฒนามาตรฐานการเก็บรักษาวัตถุดิบเอง ประเด็นแรงงานเป็นลักษณะแรงงานแบบหนาแน่น แตกต่างกันว่า บริษัท TRS ใช้แรงงานต่างด้าวเป็นหลักแต่บริษัทกว้างไพศาลใช้แรงงานภายในจังหวัดตรัง แม้ความเสี่ยงจะแตกต่างกันทั้งด้านมาตรฐานฝีมือแรงงานและการหมุนเวียนแรงงาน แต่การแก้ปัญหาที่ยังคงใช้นโยบายรัฐร่วมกับ

การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานของผู้ประกอบการเอง ดังนั้นจุดเชื่อมต่อมาตรฐานของทั้ง 2 ประเด็น จึงเป็นนโยบายรัฐและศักยภาพของผู้ประกอบการเอง

ภาพที่ 3.2 จุดเชื่อมต่อการแก้ปัญหาเพื่อคงความมาตรฐานของแรงงานและวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารสัตว์ทะเลกรณีศึกษาจังหวัดตรัง

3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.2.1 ด้านแรงงาน

1) การชะลอการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ

โดยที่อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานอย่างเข้มข้น (Labor intensive) และในปัจจุบันค่าแรงขั้นต่ำของประเทศไทยอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น นโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำของรัฐบาลจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมนี้ และจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจที่พึ่งพาตลาดต่างประเทศอย่าง บมจ. TRS นอกจากนี้ การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำอาจเป็นการเพิ่มภาระต่อเนื่องสู่ผู้บริโภค ณ ปลายโซ่อุปสงค์ เนื่องจากราคาสินค้าเพิ่มขึ้นตามต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากค่าแรงขั้นต่ำ ดังนั้นเห็นควรที่จังหวัดตรังจะพิจารณาเสนอรัฐบาลส่วนกลางพิจารณาชะลอการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ จนกว่ารัฐบาลจะหามาตรการลดผลกระทบของการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำดังกล่าว

2) รัฐบาลควรหามาตรการช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุน

ในกรณีที่ไม่สามารถชะลอการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำได้ จังหวัดควรพิจารณาเสนอ รัฐบาลพิจารณาหามาตรการเยียวยาเพื่อลดผลกระทบจากการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ อาทิ การใช้ งบประมาณจากกองทุนแรงงาน หรือการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนค่าแรง เพื่อช่วยลดภาระต้นทุนในการ ผลิตสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการในระยะเวลาเริ่มแรกของการใช้บังคับการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ

3) การสนับสนุนการหาเทคโนโลยี เครื่องจักรที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน มาตรการส่งเสริมการนำเข้าเครื่องจักร เช่น ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ยกเว้นหรือลดภาษีการ นำเข้าเครื่องจักร

โดยที่ประเด็นแรงงานเป็นความท้าทายหลักของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ทะเล ซึ่งปัจจุบันอุตสาหกรรมดังกล่าวของจังหวัดรังฟุ้งพาทั้งแรงงานจากต่างดาวซึ่งมีความไม่ แน่นนอนสูง ประกอบกับปัญหาแรงงานไทยที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้มีแรงงานในวัยทำงานจำกัด ในอนาคตจึงมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาการจัดหาแรงงานเพื่อทำงานในระดับอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้ อาจต้องปรับตัวโดยการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อลดการใช้แรงงานคน ซึ่งจะช่วยลดต้นทุน โดยเทคโนโลยีที่อาจจะนำมาใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูป อาหารมีดังนี้

3.1) การใช้หุ่นยนต์หรือแขนกลอัตโนมัติในกระบวนการผลิต (Robotics) เหมาะสมกับกระบวนการผลิตที่มีการทำซ้ำและต้องการความแม่นยำสูง เริ่มมีบทบาทมากขึ้นใน อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร โดยเข้ามาในการทดแทนแรงงาน และยังช่วยในการควบคุมปริมาณ และมาตรฐานในการผลิตได้อย่างดี

3.2) Closed loop quality control เป็นการนำระบบอัตโนมัติมาตรวจสอบ คุณภาพและกระบวนการผลิตในลักษณะตามเวลาจริง (Real time) ส่งผลให้การแก้ปัญหาและการ ควบคุมมีประสิทธิภาพสูง

3.3) Supply chain management IOT จะช่วยยกระดับกระบวนการทำงาน ทั้งระบบ เช่น การขนส่ง การรับและตรวจสอบสินค้าในคลัง และการเก็บข้อมูล

4) ภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกับสถาบันการศึกษาในการผลิตนักศึกษาให้ตรงกับสายงานอาชีพที่ภาคเอกชนต้องการ โดยเฉพาะสายอาชีพศึกษา เพื่อพัฒนาแรงงานที่มีทักษะ (Skilled workers)

แม้ว่าอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานประเภท Unskilled หรือ Semi-skilled labor เป็นหลักแต่ยังมีงานบางส่วนที่ต้องใช้แรงงานมีทักษะ หรือ Skilled workers ยังเป็นที่ต้องการในขั้นตอนการผลิต เช่น ขั้นตอนการประเมินตรวจสอบคุณภาพ อาหารและวัตถุดิบ การควบคุมและแก้ไขเครื่องจักร ระบบโครงข่ายการสื่อสารหรือระบบสารสนเทศ

ช่างทั่วไป พนักงานบัญชี ฝ่ายบุคคลและต่างประเทศ นักวิเคราะห์เป็นต้น เพื่อให้ได้แรงงานทักษะที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรมดังกล่าว จังหวัดตรังจึงควรริเริ่มสร้างร่วมมือระหว่างภาคเอกชนหรืออุตสาหกรรมกับสถาบันการศึกษาในจังหวัดสร้างหลักสูตรร่วม (Industrial link) ขึ้นมา พัฒนากำลังคนและทักษะที่ผู้ประกอบการต้องการเพื่อให้มีแรงงานหมุนเวียนอยู่ในตัวจังหวัดเองอีกทั้งเป็นการลดต้นทุนด้านแรงงานของผู้ประกอบการเอง

3.2.2 ด้านวัตถุดิบ

1) การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งทรัพยากรประมงทั้งในและต่างประเทศ

เพื่อสอดคล้องกับนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งรวมถึงแผนการจัดทำ Big data เพื่อเสริมศักยภาพและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยในอนาคต จังหวัดตรังจึงควรพิจารณาโครงการจัดทำฐานข้อมูล (Data base) ของแหล่งทรัพยากรทางประมงทั้งในไทยและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนข้อมูลแหล่งวัตถุดิบที่จะป้อนภาคอุตสาหกรรมการผลิตอาหารทะเลของตรังในลักษณะ supply side ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบความเสี่ยง ความไม่แน่นอน รวมถึงต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารทะเลของจังหวัดตรังในอนาคต

2) เสนอให้รัฐบาลช่วยเจรจากับประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรให้ไทยทำประมงในน่านน้ำของประเทศนั้นได้

ปัจจุบันไทยได้ปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการทำประมงนอกน่านน้ำเสร็จแล้ว จึงขอให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้องเร่งเจรจาเพื่อให้ประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรประมง เช่น ศรีลังกา อนุญาโตให้ไทยเข้าไปลงทุนด้านการทำประมงได้ โดยเบื้องต้นอาจเริ่มต้นจากการเจรจาแลกเปลี่ยนข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการลงทุนด้านการประมงในประเทศเป้าหมาย เช่น การเปลี่ยนธงเรือประมง การเทียบท่า และการขนย้ายสินค้าประมง เป็นต้น

3) เสนอให้รัฐบาลอนุญาตให้พื้นที่สัมปทานในทะเลให้ทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเลได้ (Marine culture)

ปัจจัยด้านวัตถุดิบเป็นปัญหาสำคัญของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้ทรัพยากรประมงเกินกำลังผลิตในธรรมชาติ (Over fishing) ประกอบกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกทำให้ไม่สามารถฟื้นฟูทรัพยากรประมงได้ทัน กอปรกับความเข้มงวดของกฎระเบียบ มาตรฐานต่าง ๆ ด้านการประมง ที่ต้องปฏิบัติตามยังอาจเป็นอุปสรรคต่อการนำเข้าวัตถุดิบของอุตสาหกรรมประมงนี้ จึงส่งผลให้ปัจจุบันผู้ประกอบการต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นหลักและส่งผลกระทบต่อต้นทุนโดยตรง ดังนั้น หากประเทศไทยโดยจังหวัดตรังเป็นผู้ริเริ่มพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นวัตถุดิบสำคัญของอุตสาหกรรมนี้ในลักษณะการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเล (Marine culture) ก็จะช่วยให้มีวัตถุดิบป้อนอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องและ

ยั่งยืน รวมทั้งสามารถควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานต่าง ๆ ได้ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือมาตรฐานสากลได้

3.2.3 ด้านอื่น ๆ

1) การสร้างการยอมรับมาตรฐานฮาลาลของไทย

ขอให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการเจรจากับต่างประเทศ เรื่องการยอมรับมาตรฐานสินค้าฮาลาล (Halal Certificate) ที่ออกโดยคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะกลุ่มประเทศกลุ่มมุสลิมที่นำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารทะเลอย่างประเทศไทย เพื่อให้สินค้าอาหารทะเลไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดต่างประเทศ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมถึงลดต้นทุนการยื่นตรวจขอรับการรับรองมาตรฐานซ้ำซ้อนจากองค์กรต่างประเทศ

2) การจัดทำ Friendship Cities

จังหวัดตรังพิจารณาสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในลักษณะเมืองพันธมิตร หรือ Friendship city กับจังหวัด/เมืองของต่างประเทศที่มีความเข้มแข็งด้านอุตสาหกรรมประมง อาทิ จังหวัดซีลีโอกะ ของญี่ปุ่น เมืองชิงต่าว ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

3) การให้ความสนับสนุนของบริษัทแปรรูปอาหารทะเล (CSR)

เสนอให้บริษัทที่ดำเนินธุรกิจแปรรูปอาหารทะเลในจังหวัดตรัง (โดยเฉพาะ TRS และ กว้างไพศาล) พิจารณาช่วยเหลือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านแปรรูปประมง/อาหารทะเล ในพื้นที่ เช่น การให้องค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และการตลาดผลิตภัณฑ์ เป็นต้น โดยอาจพิจารณาดำเนินการร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มวิสาหกิจเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

การสัมภาษณ์

บุญชู สายศักดิ์พงศ์. CEO บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน). สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2562.

คณะผู้บริหาร บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน). สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2562.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ. โครงการการศึกษาพื้นที่ในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติการ Action Learning ตามประเด็นหลักของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ 11 ปี 2562 เรื่อง “การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศของประเทศไทย สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน”. [แฟ้มข้อมูล]. 2562. แหล่งที่มา: http://1.179.246.14/DvIFA/Web/MC_News.aspx?dataId=401 [25 กรกฎาคม 2562]

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ. บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน).

[แฟ้มข้อมูล]. 2562. แหล่งที่มา:

http://1.179.246.14/DvIFA/Web/MC_News.aspx?dataId=401 [25 กรกฎาคม 2562]

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ. บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน).

[แฟ้มข้อมูล]. 2562. แหล่งที่มา:

http://1.179.246.14/DvIFA/Web/MC_News.aspx?dataId=401 [25 กรกฎาคม 2562]

สำนักงานจังหวัดตรัง กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. ข้อมูลสำคัญของจังหวัด

พ.ศ. 2562. [แฟ้มข้อมูล]. 2562. แหล่งที่มา:

http://1.179.246.14/DvIFA/Web/MC_News.aspx?dataId=401 [25 กรกฎาคม 2562]

ภาคผนวก

1. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา

วันอังคารที่ 23 กรกฎาคม 2562 (รวมกลุ่ม)

- 07.55 น. ออกเดินทางท่าอากาศยานดอนเมืองไปยังจังหวัดตรัง (โดยสารการบิน แอร์เอเชีย FD 32410)
- 9.30 น. เดินทางถึงท่าอากาศยานตรัง
- 10.00 น. เดินทางถึงศาลากลางจังหวัดตรัง
- 10.30 น. เยี่ยมคารวะและรับฟังการเสวนาเรื่อง “การพัฒนาจังหวัดตรังแบบบูรณาการที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ชาติ”
โดย ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง ร่วมกับประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง ประธานหอการค้าจังหวัดตรัง ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดตรัง และกรรมการผู้จัดการบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีตรัง (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด หรือผู้แทน
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน ที่ ร้าน Richy Trang
- 13.00 น. เดินทางไปมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
- 14.00 น. รับฟังการบรรยายพิเศษเรื่อง “มหาวิทยาลัยแห่งนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาภูมิภาคอย่างมั่นคง (Innovative University)”
โดยรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตตรัง ที่ห้องประชุม 202 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
- 15.00 น. การบรรยายเรื่อง “การยกระดับขีดความสามารถของมนุษย์ด้วยการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”
โดย ดร.ประพล วีระพรสวรรค์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิศึกษาธิการจังหวัดตรัง (กศจ.)
- 16.00 น. พบอาจารย์ที่ปรึกษาตามประเด็นศึกษา 5 กลุ่ม เพื่อชี้แจง ระดมความคิด จัดสรรหน้างานภายในกลุ่ม และรายละเอียดในการลงพื้นที่
- 18.30 น. รับประทานอาหารเย็น ที่ร้านทองนาทาม
- 20.00 น. เดินทางกลับที่พัก โรงแรมเรือรัษฎา อำเภอเมือง

วันพุธที่ 24 กรกฎาคม 2562 (แยกกลุ่มตามประเด็น)

- 09.00 น. ศึกษาพื้นที่ในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติการ Action Learning (พื้นที่ที่ 1) มีมาตรฐานสากล พื้นที่ บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด อำเภอเมือง
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน ที่ร้านสีฟ้า
- 13.30 น. ศึกษาพื้นที่ในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติการ Action Learning (พื้นที่ที่ 2) มีมาตรฐานสากล พื้นที่ บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล กว้างไพศาล จำกัด อำเภอเมือง
- 18.30 น. รับประทานอาหารเย็น ที่บ้านสวนสุดาพร
- 20.00 น. เดินทางกลับที่พัก โรงแรมเรือรักษา อำเภอเมือง

วันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562

- 08.00 น. ออกเดินทางไป อำเภอกันตัง
- 09.00 น. ศึกษาพื้นที่ “ย้อนรอยเมืองเก่าเล่าอดีตกันตัง ภูมิหลังแลวิถีวัฒนธรรม”
- 11.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน ที่ศาลเจ้าเงาะงิ้วโฮยก้วน
- 12.40 น. ออกเดินทางกลับ อำเภอเมือง
- 14.00 น. ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อทบทวนและสรุปประเด็นศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำเสนอ ที่ห้องนคริน 2 โรงแรมเรือรักษา
- 18.30 น. รับประทานอาหารเย็น ที่ห้องนครินบอลรูม โรงแรมเรือรักษา และกิจกรรมสังสรรค์ของกลุ่มผู้เข้าอบรม

วันศุกร์ที่ 26 กรกฎาคม 2562

- 08.00 น. เตรียมการนำเสนอ
- 09.30 น. กลุ่มที่ 1 และ 2 นำเสนอผลการศึกษาพื้นที่และข้อเสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับและข้อเสนอแนะ กลุ่มละ 20 นาที ที่ห้องนครินบอลรูม
- 10.30 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.45 น. กลุ่มที่ 3, 4 และ 5 นำเสนอผลการศึกษาพื้นที่และข้อเสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับและข้อเสนอแนะ กลุ่มละ 20 นาที ที่ห้องนครินบอลรูม
- 12.15 น. รับประทานอาหารกลางวัน ที่โรงแรมเรือรักษา

- 13.30 น. ศึกษาพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สภาพเศรษฐกิจและสังคม
ผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดตรัง
- 15.30 น. รับประทานอาหารว่าง
- 17.30 น. เดินทางถึงท่าอากาศยานตรัง
- 18.30 น. ออกเดินทางจากจังหวัดตรัง (โดยสารการบินแอร์เอเชีย FD 3246) กลับ
กรุงเทพฯ
- 20.00 น. เดินทางถึงท่าอากาศยานดอนเมือง

2. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม

กระทรวงการคลัง

1. นายพลช หตะเจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาตลาดตราสารหนี้
สำนักพัฒนาตลาดตราสารหนี้
สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

กระทรวงการต่างประเทศ

2. นายเสกสรรค์ สโรบล เลขานุการกรม กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
3. นายพสุศิษฎ์ วงศ์สุวัฒน์ อัครราชทูตที่ปรึกษา สอท. ณ กรุงเวลิงตัน
4. นายอังกูร กุลวานิช นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
5. นางนิพดา เขียวอุไร รักษาการเลขานุการกรม กรมยุโรป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6. นางอัญชลี ประเสริฐศักดิ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาการเมล็ดพันธุ์และมาตรฐานพันธุ์
กองวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว
7. นายวุฒินัย ยუნานนท์ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร

กระทรวงพาณิชย์

8. นางอุมาพร พุทธะกุล ผู้อำนวยการสำนักเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
9. นางสาวสุภาวดี แยมกมล อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์)
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงลอนดอน
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กระทรวงสาธารณสุข

10. นายดำรง อารงเลาพะพันธุ์ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมอนามัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง (ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม)
11. รศ.ดร.พชร เพ็ชรประดับ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
12. รศ.สุพรรณพันธ์ โลหะลักษณ์เดช คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ (ผู้ประสานงานประจำกลุ่ม)
13. นายสิทธิอินโชติ ตรงดี นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๔ ประเด็น มีสถานะและเกียรติภูมิ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๔ ประเด็น มีสถานะและเกียรติภูมิ

๑. นางสาวสุชมาลย์	ลัดพลี
๒. นายปิยะพงษ์	นันทธนะ
๓. นางกษมา	แผ้วถาย
๔. นายวรพจน์	เจนสวัสดิชัย
๕. นางจิตติมา	เอี่ยมสุทธา
๖. นางสาวรณพพัฒน์	กปิตถัย
๗. นางสาวจณา	สินธวานนท์
๘. นายกฤษฎา	รัตนพฤกษ์
๙. นางสาวกรรณภา	ชัยวัฒน์
๑๐. ร้อยตรีจักรา	ยอดมณี

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๒
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

หลักเกณฑ์การประเมินผลรายงานการศึกษากลุ่ม

รายงานการศึกษากลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์สำเร็จการฝึกอบรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

๑. ผู้ประเมิน : ผศ.ปัทมศรีพรรณ อารีย์กุล และอาจารย์สุชาติ อินกล้า (G๔) มีสถานะและเกียรติภูมิ
๒. วิธีการ : แต่ละกลุ่มจัดส่งรายงานการศึกษากลุ่มภายในระยะเวลาที่กำหนด และนำเสนอในลักษณะการเสวนาสรุปลงผลการศึกษาพื้นที่แบบบูรณาการการเรียนรู้ โดยผู้แทนทุกกลุ่มต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นที่ศึกษาและผู้สนใจทั่วไป ตามวันและเวลาที่หลักสูตรกำหนด
๓. หลักเกณฑ์การผ่านการประเมิน : รายงานมีเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามโครงสร้างที่กำหนด ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านการประเมิน
๔. ประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน	ข้อเสนอแนะ/ข้อควรปรับปรุง
๑. เนื้อหารายงาน	(๘๐)		
๑.๑ สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหาพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๑๐	๑๐	
๑.๒ ผลการศึกษาตามประเด็นปัญหา	๑๐	๑๐	
๑.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๔ การสังเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๕ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๐	๑๘	
๒. การนำเสนอรายงาน และการตอบประเด็นคำถาม	๒๐	๑๘	
รวม	๑๐๐	๙๒	

ทั้งนี้ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการจะนำรายงานการศึกษากลุ่มขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสถาบันฯ <http://mfa.go.th/dvifa/th/training/4946> เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานฉบับนี้มุ่งศึกษาพื้นที่จังหวัดตรังเพื่อหาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาให้จังหวัดตรังเป็นเมืองหลักของการท่องเที่ยว เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของและวิถีชุมชน และให้มีความยั่งยืนโดยสามารถรักษาอัตลักษณ์วิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิมไว้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ ในด้าน S๔ (Status) เพื่อทดแทนรายได้จากการเกษตรซึ่งลดต่ำลงโดยใช้อำเภอกันตัง และชุมชนนาหมื่น อำเภอนาโยง เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากทั้งสองแห่งมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดและประเทศต่อไปในอนาคต

จากการลงพื้นที่และพบปะพูดคุยกับผู้แทนชุมชนพบว่า อำเภอกันตังอยู่ห่างจากตัวเมืองตรังเพียง ๒๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๔๖๘.๒ ตารางกิโลเมตร ในอดีตเป็นเมืองท่าที่สำคัญของฝั่งมหาสมุทรอินเดียและเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญมาแต่โบราณจวบจนปัจจุบัน มียางพารา ปาล์มน้ำมันเป็นพืชสำคัญทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสัตว์ทะเลและรังนกที่อุดมสมบูรณ์ อำเภอกันตังมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน จึงมีจุดเด่นที่สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น สวนสาธารณะควนตำหนักจันทร์ พิพิธภัณฑ์พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี สถาภิรโไฟกันตัง นอกจากนี้ ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เช่น อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม น้ำพุร้อน และเกาะต่าง ๆ มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนมีการศึกษาสูง ซึ่งถือว่ามีความพร้อมในทุกด้าน อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายในการพัฒนากันตังคือการสร้างแรงผลักดันจากภายในชุมชน แบบ “การระเบิดจากข้างใน” เพื่อให้เกิดการเริ่มต้นและรู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง

ส่วนชุมชนนาหมื่นศรีมีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ตารางกิโลเมตร อาชีพหลักของประชาชนส่วนใหญ่คือการเกษตรกรรม ได้แก่ ยางพารา ข้าว และการเลี้ยงโคขุน มีชื่อเสียงด้านการทอผ้าพื้นเมือง มีการรวมกลุ่มด้านอาชีพ เช่น กลุ่มทอผ้านาหมื่นศรี กลุ่มทำเครื่องแกงทำด้วยมือ กลุ่มทำลูกหยี มีภูมิปัญญาพื้นบ้าน เช่น ลูกกลม เป็นจุดขาย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติเป็นจุดเด่น เช่น ถ้ำต่าง ๆ สวนสาธารณะ วัด จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดี สามารถดึงวิถีชีวิตของชาวบ้านและชุมชนออกมาเป็นจุดขายได้โดยอาศัยความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชนซึ่งมีความเข้มแข็งอยู่แล้ว ในการเปลี่ยนพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เกษตร สุขภาพ โดยมีการทำที่พักแบบ homestay ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเรียนรู้ชุมชน

จากการศึกษาพบว่า (๑) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานของทุกภาคส่วนเพื่อพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว (๒) ทั้งสองพื้นที่มีลักษณะสำคัญและเสน่ห์ที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่ ชุมชนเมืองเก่ากันตังมีความพร้อมของทรัพยากร อัตลักษณ์และสิ่งแวดล้อม ส่วนชุมชนนาหมื่นศรีมีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชุมชนในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว จึงควรสร้างมูลค่าเพิ่มของการท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

คณะศึกษาได้เสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายซึ่งเน้นเรื่องความต่อเนื่องของการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ การวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนในชุมชนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ระยะยาว และเสนอแนะให้ดำเนินการปรับเปลี่ยนวิธีคิด และ

ทัศนคติของทุกฝ่ายให้สอดคล้องกับกระแสเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมปัจจุบัน และให้ความสำคัญเรื่องเรื่องการตลาด

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	๑
๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่	๑๒
๑.๓ ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง	๑๕
ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่	๑๖
๒.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑ “ประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ให้ยั่งยืน”	๒๐
๒.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒ “ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ เชิงพื้นที่”	๒๒
๒.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษากับประเด็นยุทธศาสตร์	๒๓
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๒๔
๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา	๒๔
๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๖
บรรณานุกรม	๒๗
ภาคผนวก	
๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา	๒๙
๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม	๓๐

สารบัญภาพ

รูปที่	หน้า
๑ พื้นที่อาณาเขตจังหวัดตรัง	๑
๒ มูลค่าสาขาการผลิตเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดตรัง ๕ สาขาแรก	๓
๓ สภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้งอำเภอกันตัง	๔
๔ สนามเพลาสถัสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒	๖
๕ พิพิธภัณฑพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี	๗
๖ ยางพาราต้นแรกของประเทศไทย	๘
๗ สถานีรถไฟกันตัง	๙
๘ ท่าเรือกันตัง	๑๐
๙ พื้นที่ที่ทำการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ชุมชนเมืองเก่ากันตัง และ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี	๑๓
๑๐ ความสำคัญและน่าสนใจของ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี	๑๓
๑๑ ความสำคัญและน่าสนใจของ ชุมชนเมืองเก่ากันตัง	๑๔
๑๒ ขอบเขตการศึกษาและคำถามการศึกษา	๑๔
๑๓ การลงพื้นที่ เเสวนาในกิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนนาหมื่นศรี	๑๕
๑๔ การวิเคราะห์ สัณเฑาะระห์ข้อมูลจากการเสวนาร่วมกับชุมชนนาหมื่นศรี	๑๖
๑๕ การลงพื้นที่ เเสวนาในกิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนเมืองเก่ากันตัง	๑๗
๑๖ การวิเคราะห์ สัณเฑาะระห์ข้อมูลจากการเสวนาร่วมกับชุมชนเมืองเก่ากันตัง	๑๘
๑๗ ประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง	๑๙
๑๘ ประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี	๒๐
๑๙ ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง	๒๑
๒๐ ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี	๒๑

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่จังหวัดตรัง

จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันตก ติดกับทะเลอันดามันแห่งมหาสมุทรอินเดีย มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๔,๙๑๗.๕๑๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๑๒๑,๑๑๙ ไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๔ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๓๓ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางสายเพชรเกษม ๘๒๘ กิโลเมตร มีพื้นที่ฝั่งทะเลตลอดแนวเขต จังหวัดยาว ๑๑๙ กิโลเมตร ประกอบไปด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน ๔๖ เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ เช่น เกาะลิบง ซึ่งเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เกาะมุก เกาะกระดาน เป็นต้น โดยมีอาณาเขตติดต่อจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดกระบี่
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสตูลและทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดพัทลุง (มีเทือกเขาบรรทัดกั้นอาณาเขต)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดกระบี่และทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดีย

รูปที่ ๑ พื้นที่อาณาเขตจังหวัดตรัง

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะเป็นเนินสูงๆ ต่ำๆ สลับด้วยภูเขาใหญ่เล็กกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบเรียบมีจำนวนน้อยซึ่งใช้เพาะปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดยาวจากเหนือ

จรดใต้ และเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่จังหวัด สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้น พื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเลมีป่าชายเลนที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ ประชากรจังหวัดตรัง ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ มีจำนวน ๖๔๒,๘๖๙ คน ชาย ๓๑๔,๗๓๔ คน หญิง ๓๒๘,๑๓๕ คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๗,๑๔๒ ครัวเรือน ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก อัตราความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ ๑๓๐.๗๒ คน ต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร จากการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาจังหวัดและสมภาพการณ์การพัฒนาจังหวัดตรังในด้านต่าง ๆ ได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ดังนี้

ก. เมืองเกษตรกรรม

จังหวัดตรังมีพื้นที่ทางการเกษตร จำนวน ๑,๖๕๙,๑๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๐๘ ของพื้นที่ทั้งหมด ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ปลูกผลไม้ และปลูกพืชไร่ พืชผัก โดยครัวเรือนประชากรทั้งหมด จำนวน ๑๗๓,๗๖๔ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๙๔,๖๘๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕

ข. เมืองอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร

จังหวัดมีฐานทรัพยากรที่สามารถสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในหลายด้าน สาขาทางเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนใน GPP จังหวัดตรังมากที่สุด คือ สาขาการเกษตร รองลงมา คือ สาขาอุตสาหกรรม ฐานอุตสาหกรรมของจังหวัดตรังที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรกรรม เนื่องจากจังหวัดตรังมีผลผลิตด้านการเกษตรที่สำคัญซึ่งนำมาดำเนินการเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมยางพารา อุตสาหกรรมไม้ยางพารา อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล และอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นยังมีอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นอุตสาหกรรมหลักของจังหวัด

ค. เมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดตรังมีนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การท่องเที่ยวเริ่มมีทิศทางที่ชัดเจนและเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เนื่องจากจังหวัดตรังมีชื่อเสียงที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นอย่างชัดเจน และมีอัตลักษณ์ของตัวเองในด้านความสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่สวยงามและความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่ไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้น จึงมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ การผจญภัย และอาหารการกิน สำหรับผู้ที่หลงใหลบรรยากาศของหาดทราย ชายทะเล กลุ่มเกาะ และอาหารอร่อยที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งล้วนเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจะต้องไปเที่ยวเมืองตรัง เมืองแห่งความสุข เมืองท่าค้าขายที่เจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต และเติบโตต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน โดยสังขมเรื่องราวประวัติศาสตร์เป็นมรดกตกทอดไว้ในแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง การไปเยือนจังหวัดตรัง จึงนับว่าได้ท่องเที่ยวครบทุกชนิด ทั้งดินแดนประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต รวมถึงการให้บริการยังเป็นการบริการแบบเจ้าบ้านที่ดี โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปี ๒๕๖๐ ดังนี้

๑) จำนวนนักท่องเที่ยว ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดตรังมีผู้เยี่ยมชม (นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร) ๑,๕๑๔,๐๙๒ คน เป็นชาวไทย ๑,๓๒๒,๗๕๘ คน และชาวต่างประเทศ ๑๙๑,๓๓๔ คน

๒) รายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดตรังมีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๙,๐๒๘.๐๑ ล้านบาท เป็นรายได้จากชาวไทย ๗,๔๒๓.๓๘ ล้านบาท และชาวต่างประเทศ ๑,๖๐๔.๖๓ ล้านบาท

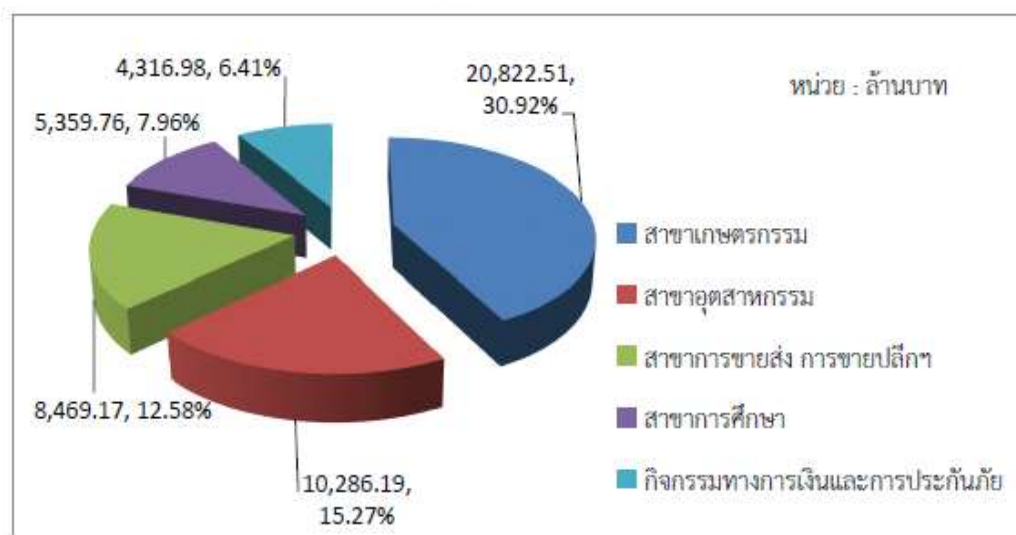
สรุปด้านเศรษฐกิจจังหวัดตรัง

ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าเท่ากับ ๖๗,๓๔๗.๗๓ ล้านบาท เศรษฐกิจของจังหวัดตรัง มีขนาดใหญ่ เป็นลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และลำดับที่ ๗ ของภาคใต้

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ในปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๑๐๗,๗๑๙.๖๑ บาท/คน/ปี ลำดับ ๕ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และลำดับที่ ๘ ของภาคใต้

เศรษฐกิจภาพรวม

ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าเท่ากับ ๖๗,๓๔๗.๗๓ ล้านบาท มูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดตรังในปี ๒๕๕๙ ขึ้นกับภาคการเกษตรเป็นหลัก โดยภาคการเกษตรมีมูลค่า ๒๐,๘๒๒.๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๙๒ และการผลิตนอกภาคเกษตรมูลค่า ๔๖,๕๒๕.๒๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๐๘

รูปที่ ๒ มูลค่าสาขาการผลิตเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดตรัง ๕ สาขาแรก

๑.๑.๑ ชุมชนเมืองท่ากันตัง

เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดตรัง ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำตรัง ห่างจากตัวเมืองตรังเพียง ๒๔ กิโลเมตร ในอดีตกันตังเป็นเมืองท่าสำคัญแห่งหนึ่งทางฝั่งมหาสมุทรอินเดีย เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำสำคัญมาแต่โบราณ เมื่อพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีมารับตำแหน่งใน พ.ศ. ๒๔๓๓ ได้ดำเนินการพัฒนาเมืองตรัง (กันตัง) ทุกด้าน โดยมีจุดมุ่งหมายจะทำให้เป็นเมืองค้าขาย เริ่มจากการย้ายเมืองจาก

ตำบลควนธานีไปตั้งที่ตำบลกันตัง และสร้างความเจริญแก่เมืองตรัง (กันตัง) อย่างมาก การพัฒนาในสมัย พระยารัษฎาฯ ที่จะนำไปสู่ความเป็นเมืองท่าค้าขายมีอยู่หลายด้าน เริ่มจากการแก้ปัญหาความไม่สงบ เรื่องโจรผู้ร้ายและการส่งเสริมอาชีพพื้นฐานคือการเกษตร เริ่มต้นจากเกษตรยังชีพในครัวเรือน และขยายเป็นเกษตรเพื่อการค้า โดยใช้กุศโลบายต่าง ๆ และระบบกลไกของรัฐ เช่น การยกเว้นเก็บภาษี อากรและการเกณฑ์แรงงานแก่ผู้บุกเบิกทำนา จนสามารถส่งข้าวขายปีนังได้ ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ ชาวเมืองขาดแคลนข้าว ต้องซื้อจากปีนังอยู่เสมอ การสร้างถนนและสะพานก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าในท้องถิ่น และส่งขายต่างประเทศทางท่าเรือกันตัง พระยารัษฎาฯ ส่งเสริม บริษัทตัวแทนซื้อขายสินค้าที่ทำเรือกันตัง สินค้าสำคัญในสมัยนั้น ได้แก่ เป็ด ไก่ สุกกร โค กระบือ พริกไทย ข้าว ตับจาก ไม้เคี่ยม ไม้โปรง เป็นต้น

การพัฒนาของพระยารัษฎาฯ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในส่วนกลางที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิรูประบอบราชการ และนำพาชาติเข้าสู่การพัฒนาให้เทียบทันอารยประเทศ การก่อสร้างทางรถไฟสายใต้ที่กำหนดให้มีทางแยกจากทุ่งสงมุ่งสู่ท่าเรือกันตังเริ่มสร้างตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๔ ส่วนในสายแยกตั้งแต่ทุ่งสงถึงกันตัง เปิดการโดยสารระหว่างกันตัง-ห้วยยอด วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๖ และต่อมาเปิดการโดยสารระหว่างห้วยยอด-ทุ่งสง ในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๖ (นับปีแบบเก่า ขึ้นศักราชใหม่เดือนเมษายน เดือนมกราคมเป็นเดือนที่ ๑๐ ของปี) เส้นทางรถไฟนี้ ส่งเสริมนโยบายเมืองท่าค้าขายของพระยารัษฎาฯ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ พระยารัษฎาฯ ยังได้มองการณ์ไกลที่จะทำให้กันตังเป็นท่าเรือค้ากับต่างประเทศได้เต็มศักยภาพ โดยเสนอทางรัฐบาลจัดสร้างท่าเรือน้ำลึก แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนใน พ.ศ. ๒๔๓๕ ซึ่งเป็นปีที่สถาปนากระทรวงมหาดไทย และเริ่มการปกครองระบบมณฑลขึ้นเป็นครั้งแรก หัวเมืองฝ่ายทะเลตะวันตกเดิมเปลี่ยนเป็นมณฑลภูเก็ต เมืองตรังเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลภูเก็ต

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๔ ทางกรมไต่ยุบเมืองปะเหลียนรวมกับเมืองตรัง ต่อมาเมื่อประกาศข้อบังคับลักษณะการปกครองท้องที่ ร.ศ.๑๑๕ (พ.ศ. ๒๔๓๙) แบ่งท้องที่การปกครองเป็นอำเภอ จังหวัดตรังมี ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง (กันตัง) อำเภอบางรัก อำเภอเขาขาว (ห้วยยอด) อำเภอสิเกา และอำเภอปะเหลียน มีตำบลรวม ๑๐๙ ตำบล ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๔ พระยารัษฎาฯ ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต มีผู้ว่าราชการเมืองตรังต่อจากพระยารัษฎาฯ ๕ คน พอถึง พ.ศ. ๒๔๕๘ สมัยที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (สิน เทพหัสดินฯ) เป็นผู้ว่าราชการเมือง มหาอำมาตย์โท พระยาสุรินทราชา (ม.ร.ว.สิทธิ สุทัศน์ฯ) เป็นสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต เห็นว่าเมืองที่กันตังอยู่ในท่าเลไม่เหมาะสม เนื่องจากตอนสงครามโลกครั้งที่ ๑ เรือค้าน้ำของเยอรมันชื่อเอ็มเด็น ได้ลอยลำยิงถล่มปีนัง หากมีสงครามเกิดขึ้นอีก เมืองตรังอาจจะถูกยิงเช่นปีนัง รวมทั้งพื้นที่ลุ่ม และมีโรคระบาด หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เมืองตรัง พ.ศ. ๒๔๕๘ แล้ว จึงขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตย้ายเมืองไปตั้งที่อำเภอบางรัก และได้ย้ายไปเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๘

รูปที่ ๓ สภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้งอำเภอกันตัง

ปัจจุบันกันตังยังคงเป็นเมืองท่าที่สำคัญของจังหวัดตรัง โดยมีการส่งสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์ ผ่านท่าเทียบเรือกันตังโดยใช้เรือลากจูง ให้บริการระหว่างเส้นทางกันตัง-ปั้ง-กันตัง สัปดาห์ละ ๒ เที่ยว โดยสินค้าที่ส่งผ่านท่าเรือกันตังจะเป็นยางพาราและไม้ยางพาราแปรรูป นอกจากนี้แล้วยังมีสินค้าเทกอง ประเภทแร่ใยหินและถ่านหิน

สภาพภูมิศาสตร์และที่ตั้ง

อำเภอกันตัง ตั้งอยู่บนฝั่งมหาสมุทรอินเดียทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดตรัง ห่างจากตัวจังหวัดตรัง ประมาณ ๒๔ กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพฯ ทางรถยนต์ตามเส้นทางทางหลวงแผ่นดิน สาย ๔๑ ระยะทาง ๘๖๔ กิโลเมตร และทางรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ๘๔๕ กิโลเมตร และทางรถไฟจากสถานีรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ๘๔๕ กิโลเมตร พื้นที่อำเภอกันตังมีทั้งหมด ๖๑๒.๖๗๕ ตารางกิโลเมตร อาณาเขตอำเภอกันตัง

- ทิศเหนือ ติด อ.เมืองตรัง และ อ.สิเกา
- ทิศใต้ ติด ทะเลอันดามัน
- ทิศตะวันออก ติด อ.ย่านตาขาว และ อ.ปะเหลียน
- ทิศตะวันตก ติด อ.สิเกา และ ทะเลอันดามัน

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ๆ ดอน ๆ มีภูเขาเตี้ย ๆ ทางด้านทิศตะวันออกในเขตตำบลบางเป้า ตำบลกันตังใต้และมีเทือกเขาทางด้านทิศตะวันตกในตำบลโคกยาง ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบางสัก มีแม่น้ำตรังไหลผ่านใจกลางอำเภอมีความยาวประมาณ ๔๐ กิโลเมตร โดยแบ่งพื้นที่อำเภอกันตังออกเป็น ๒ ฝั่ง คือ ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก สำหรับฝั่งตะวันตก ประกอบด้วย ตำบลโคกยาง

ตำบลย่านซื่อ ตำบลคลองลู ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลนาเกลือ ละตำบลเกาะลิบง ส่วนฝั่งตะวันออก ประกอบด้วย ตำบลควนธานี ตำบลบางหมาก ตำบลคลองชีล้อม ตำบลบางเป้า ตำบลวังวน ตำบลกันตังใต้ การคมนาคมระหว่างฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกใช้แพขนานยนต์ของเทศบาลเมืองกันตัง และเรือหางยาว มีสะพาน ๒ แห่ง เชื่อมระหว่าง ๒ ฝั่ง คือ สะพานท่าแก้มดำ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตตำบลควนธานี ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๓๐ กิโลเมตร และสะพานสร้างใหม่เชื่อมระหว่างตำบลบ่อน้ำร้อนและตำบลบางเป้า ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๒ กิโลเมตร อำเภอกันตัง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย มีป่าชายเลนและมีพื้นที่บางส่วนเป็นเกาะ จำนวน ๒๑ เกาะ เนื้อที่ประมาณ ๑๑,๒๒๕ ไร่ โดยมีเกาะที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เกาะลิบง เกาะมุก

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ

๑. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม จะร้อนที่สุดในเดือนมีนาคม และเดือนเมษายน

๒. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงใต้ โดยฝนจะตกมากที่สุดในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม

๓. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีนพัดผ่านปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลง อากาศแห้งและหนาวเย็น แต่เนื่องจากจังหวัดตั้งอยู่ทางชายฝั่งตะวันตกของภาคได้ส่งผลให้อุณหภูมิลดลงเล็กน้อย อากาศไม่หนาวเย็นมากนักและตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรที่สำคัญของอำเภอกันตัง จำแนกตามประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้แก่ประชาชนเป็นอันดับหนึ่งของอำเภอ
- สัตว์น้ำ อำเภอกันตังมีอาณาเขตติดต่อกับชายฝั่งทะเลด้านมหาสมุทรอินเดีย จึงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์ทะเลนานาชนิด เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา
- ปาล์มน้ำมัน ปลูกมากในตำบลบางสัก ตำบลนาเกลือ และเริ่มจะปลูกขยายไปตำบลอื่น ๆ
- รังนก มีท้องที่ตำบลนาเกลือ และตำบลเกาะลิบง ซึ่งเอกชนได้รับสัมปทาน

ประชากร

ชาวกันตังเป็นอำเภอที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์แห่งหนึ่ง โดยมีทั้งชาวไทยถิ่นใต้ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยเชื้อสายมลายู ซึ่งอาศัยอยู่ร่วมกันมายาวนานด้วยกันอย่างสันติสุข และแต่ละเชื้อชาติก็จะมีประเพณีที่สำคัญแตกต่างกันไป

ภาษา ชาวกันตังส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษาไทย ภาษาจีนในกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีน และมีการใช้ภาษามลายูถิ่น แต่มีจำนวนน้อยมาก และส่วนใหญ่อาศัยอยู่บนเกาะลิบง

ศาสนา ชาวกันตังส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๗๐.๔๖ ศาสนาอิสลามร้อยละ ๒๘.๖๔ ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาอื่น ๆ โดยที่กันตังไม่มีความขัดแย้งทางศาสนา

สถานที่ที่น่าสนใจ

อำเภอกันตังเป็นอีกหนึ่งอำเภอที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน จึงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจดังนี้

สวนสาธารณะควนตำหนักจันทร์ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ตั้งอยู่บริเวณถนนป่าไม้ อันเป็นส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติควนกันตัง สถานที่นี้ถือกำเนิดชื่อมาจากการเป็นตำหนักเล็ก ๆ ที่สร้างขึ้นบนเนินเขาเตี้ย ๆ (ควน) ในการรับเสด็จรัชการที่ ๖ ครั้นเสร็จประพาสเมืองกันตังเมื่อ ปี ๒๔๕๒ เมื่อครั้งยังทรงพระอริยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ต่อมาภายหลังใช้เป็นเรือนรับรองสโมสرخ้าราชการ

รูปที่ ๔ สนามเพลาสสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒

สนามเพลาสสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ควนตำหนักจันทร์ได้ใช้เป็นที่ตั้งทัพของกองกำลังทหารญี่ปุ่น หลังจากสิ้นสุดสงครามอาคารต่าง ๆ ได้ถูกรื้อถอนจนไม่เหลือร่องรอย ต่อมาได้ใช้พื้นที่นี้ส่วนหนึ่งสร้างโรงเรียนกันตังพิทยาสถาบัน ส่วนเนินเขาถูกปรับปรุงเป็นสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นที่ออกกำลังกายของชาวเมืองกันตัง มีไม้ดอกไม้พันธ์หลายชนิด บนยอดสามารถมองเห็นทิวทัศน์ตัวเมืองกันตังและแม่น้ำกันตังได้อย่างชัดเจน

สถานีรถไฟกันตัง ตามบันทึกการรถไฟ สถานีรถไฟกันตัง ตั้งอยู่ใกล้กับตึกแถวเก่าแบบจีน-โปรตุเกสในเขตเทศบาลเมืองกันตัง ซึ่งเดิมกันตังเคยเป็นเมืองสำคัญที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์ต้องการให้เป็นเมืองท่าค้าขาย มีการสร้างทางรถไฟเพื่อรับส่งสินค้าถึงท่าเรือกันตัง เพื่อรับส่งสินค้าจากสิงคโปร์และมลายู จึงได้สร้างและเปิดใช้งานอย่างเป็นทางการจากสถานีรถไฟทุ่งสง เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๖ โดยตัวอาคารเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวทรงปั้นหยา มาด้วยสีเหลืองมัสตาร์ด ด้านหน้ามีมุขยื่น ตกแต่งมุงเสาด้วยลวดลายไม้ฉลุ ประตูเป็นไม้บานเฟี้ยมแบบเก่า

นอกจากนี้แล้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เช่น

- อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
- บ่อน้ำพุร้อนควนแดง
- หาดยาว
- หาดหยงหลิง

- หาดปากเมง
- ถ้ำมรกต
- เกาะเชือก
- เกาะมุก
- เกาะกระดาน
- เกาะลิบง

พิพิธภัณฑพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี

รูปที่ ๕ พิพิธภัณฑพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี

อยู่ห่างจากเทศบาลกันตังประมาณ ๒๐๐ เมตร ตั้งอยู่เลขที่ ๑ ถนนค่ายพิทักษ์ ตำบลกันตัง เป็นที่ตั้งของสถานที่ประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือ “จวนเก่าเจ้าเมืองตรัง” หรือบ้านพักอดีตเจ้าเมืองตรังพระยารัษฎานุประดิษฐ์ เป็นเรือนไม้ ๒ ชั้น มีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งและเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของท่านอย่างครบถ้วน โดยทายาทตระกูล ณ ระนอง เป็นผู้ดูแลรักษา

ยางพาราต้นแรกของประเทศไทย

รูปที่ ๖ ยางพาราต้นแรกของประเทศไทย

ต้นยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยที่ยังใช้ชื่อว่า "สยาม" ประมาณกันว่าควรเป็นหลัง พ.ศ.๒๔๒๕ ซึ่งช่วงนั้น ได้มีการขยายเมล็ดกล้ายางพารา จากพันธุ์ ๒๒ ต้น นำไปปลูกในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย และมีหลักฐานเด่นชัดว่า ปี พ.ศ.๒๔๔๒ พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) เป็นผู้เหมือนหนึ่ง "บิดาแห่งยาง" เป็นผู้ที่ได้นำต้นยางพารามาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นครั้งแรก

จากนั้น พระยารัษฎานุประดิษฐ์ ได้ส่งคนไปเรียนวิธีปลูกยางเพื่อมาสอนประชาชน นักเรียนของท่านที่ส่งไปก็ล้วนแต่เป็นเจ้าเมือง นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านทั้งสิ้น พร้อมกันนั้นท่านก็สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำพันธุ์ยางไปแจกจ่าย และส่งเสริมให้ราษฎรปลูกทั่วไป ซึ่งในยุคนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคต้นยาง และชาวบ้านเรียกยางพารานี้ว่า “ยางเทศา” ต่อมาราษฎรได้นำเข้ามาปลูกเป็นสวนยางมากขึ้นและได้มีการขยายพื้นที่ปลูกยางไปในจังหวัดภาคใต้รวม ๑๔ จังหวัด ตั้งแต่ชุมพรลงไปถึงจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย จนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศประมาณ ๑๒ ล้านไร่ กระจายกันอยู่ การพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศได้เจริญรุดหน้าเรื่อยมาจนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกยางได้มากที่สุดในโลก

ความคิดที่จะนำยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทย เกิดขึ้นเมื่อพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีเดินทางไปดูงาน ในประเทศมลายู เห็นชาวมลายูปลูกยางกันมีผลดีมากก็เกิดความสนใจที่จะนำยางเข้ามาปลูกในประเทศไทยบ้าง แต่พันธุ์ยาง สมัยนั้นฝรั่งซึ่งเป็นเจ้าของสวน หวงมาก ทำให้ไม่สามารถนำพันธุ์ยางกลับมาได้ ในการเดินทางครั้งนั้น จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๔๔ พระสกล สถานพิทักษ์ เดินทางไปที่ประเทศอินโดนีเซีย จึงมีโอกาสนำกล้ากลับมาได้ โดยเอากล้ามาหุ้มรากด้วยสาส์ชุบน้ำ แล้วหุ้มทับด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์อีกชั้นหนึ่งจึงบรรจุลงลังไม้ฉำฉา ใส่เรือกลไฟซึ่งเป็นเรือส่วนตัวของพระสกล รับประทานกลับไทยทันที ยางที่นำมาครั้งนี้มีจำนวน ถึง ๔ ลัง ด้วยกันพระสกลสถานพิทักษ์ ได้นำมาปลูกไว้ที่บริเวณหน้าบ้านพัก ที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ซึ่งปัจจุบันนี้ยังเหลือให้เห็นเป็นหลักฐานเพียงต้นเดียว อยู่บริเวณหน้าสหกรณ์การเกษตรกันตัง และจากยางรุ่นแรกนี้ พระสกลสถานพิทักษ์ ได้ขยายการปลูกออกไปจนมีเนื้อที่ปลูกประมาณ ๔๕ ไร่ นับว่า พระสกลสถานพิทักษ์ คือผู้เป็นเจ้าของสวนยางคนแรกของประเทศไทย

สถานีรถไฟกันตัง

รูปที่ ๗ สถานีรถไฟกันตัง

สถานีรถไฟกันตัง ตั้งอยู่บนถนนหน้าค่าย ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นสถานีรถไฟสุดทางของทางรถไฟสายใต้ ฝั่งทะเลอันดามันสถานีรถไฟกันตัง เปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๖ ในอดีตใช้เป็นท่ารับส่งสินค้ากับต่างประเทศ ทั้งสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย มีรางรถไฟต่อไปเป็นระยะทางประมาณ ๕๐๐ เมตร ถึงท่าเทียบเรือกันตัง ซึ่งเป็นท่าเรือเก่าแก่ตั้งแต่โบราณ ปัจจุบันทางรถไฟส่วนนี้ถูกชาวบ้านรื้อทิ้ง และไม่มีรางรถไฟส่วนนี้แล้ว

ตัวสถานีรถไฟกันตัง เป็นอาคารไม้ชั้นเดียวรูปทรงยังไม่แน่ชัดทาสีเหลืองมัสตาร์ดสลับน้ำตาล ตัวอาคารแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ด้านหน้ามีมุขยื่นประดับมูเสาด้วยลวดลายไม้ฉลุ ประดับบานเฟี้ยมแบบเก่า คงเอกลักษณ์เดิมตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ ปัจจุบันได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานโดยกรมศิลปากรแล้ว

ท่าเรือกันตัง

ความเป็นมาของท่าเรือกันตัง ในอดีตกันตังเป็นเมืองท่าสำคัญแห่งหนึ่งทางฝั่งมหาสมุทรอินเดีย เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำสำคัญมาแต่โบราณ เมื่อพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีมารับตำแหน่งใน พ.ศ. ๒๔๓๓ ได้ดำเนินการพัฒนาเมืองตรัง (กันตัง) ทุกด้าน โดยมีจุดมุ่งหมายจะทำให้เป็นเมืองค้าขาย เริ่มจากการย้ายเมืองจากตำบลควนธานีไปตั้งที่ตำบลกันตัง และสร้างความเจริญแก่เมืองตรัง (กันตัง) อย่างมาก การพัฒนาในสมัยพระยารัษฎาฯ ที่จะนำไปสู่ความเป็นเมืองท่าค้าขายมีอยู่หลายด้าน เริ่มจากการแก้ปัญหาความไม่สงบเรื่องโจรผู้ร้ายและการส่งเสริมอาชีพพื้นฐานคือการเกษตร เริ่มต้นจากเกษตรยังชีพในครัวเรือน และขยายเป็นเกษตรเพื่อการค้า โดยใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ และระบบกลไกของรัฐ เช่น การยกเว้นเก็บภาษีอากรและการเกณฑ์แรงงานแก่ผู้บุกเบิกทำนาจนสามารถส่งข้าวขายปิ่นได้ ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ ชาวเมืองขาดแคลนข้าว ต้องซื้อจากปิ่นอยู่เสมอ การสร้างถนนและสะพานก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าในท้องถิ่น และส่งขายต่างประเทศทางท่าเรือกันตัง และนำพาชาติเข้าสู่การพัฒนาให้เทียบทันอารยประเทศ นอกจากนี้ พระยารัษฎาฯ ยังได้มองการณ์ไกลที่จะทำใหกันตังเป็นท่าเรือค้ากับต่างประเทศได้เต็มศักยภาพ โดยเสนอทางรัฐบาลจัดสร้างท่าเรือน้ำลึก

แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนใน พ.ศ. ๒๔๓๕ ซึ่งเป็นปีที่สถาปนากระทรวงมหาดไทย และเริ่มการปกครองระบบมณฑลขึ้นเป็นครั้งแรก หัวเมืองฝ่ายทะเลตะวันตกเดิมเปลี่ยนเป็นมณฑลภูเก็ต เมืองตรังเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลภูเก็ต ปัจจุบันกันตังยังคงเป็นเมืองท่าที่สำคัญของจังหวัดตรัง โดยมีการส่งสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์ผ่านท่าเทียบเรือกันตังโดยใช้เรือลากจูง ให้บริการระหว่างเส้นทางกันตัง-ปั้ง-กันตัง สัปดาห์ละ ๒ เที่ยว โดยสินค้าที่ส่งผ่านท่าเรือกันตังจะเป็นยางพาราและไม้ยางพาราแปรรูป นอกจากนี้แล้วยังมีสินค้าเทกองประเภทแร่ปิซัมและถ่านหิน

รูปที่ ๘ ท่าเรือกันตัง

๑.๑.๒ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

นาหมื่นศรีเป็นชื่อตำบลหนึ่งใน อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง ซึ่งมีชื่อเสียงในด้านผ้าทอพื้นเมือง ตำบลนาหมื่นศรีมีเนื้อที่โดยประมาณ จำนวน ๑๒,๕๐๐ ไร่ หรือประมาณ ๒๐ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านไสใหญ่ บ้านนาหมื่นศรี บ้านวังถ้ำ บ้านไสเดียว บ้านนาจิก บ้านหัวเขา บ้านไสบ่อลึก และบ้านควนสวรรค์ มีวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น คือ "นาหมื่นศรีน่าอยู่ คุณธรรม ผ้าทองามล้ำมหัศจรรย์ถ้ำเขาช้างหาย"

ภูมิประเทศเป็นที่ราบลาดเอียง จากทิศเหนือสู่ทิศใต้ มีแหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่าน คือลำห้วยลำคลอง และมีระบบชลประทาน แต่ยังขาดน้ำในฤดูแล้งในบางพื้นที่ เมื่อปี ๒๕๕๗ ประชากรตำบลนาหมื่นศรี มีจำนวน ๖,๑๗๙ คน

อาชีพหลักของราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยเฉพาะการทำสวนยางพารา ทำนาข้าว และอาชีพด้านการเกษตรอื่น ๆ โดยมีสัดส่วนดังนี้ เกษตรกรรมร้อยละ ๘๙.๕๖ รับจ้างร้อยละ ๘.๒๕ ธุรกิจส่วนตัวร้อยละ ๒.๑๙

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือยางพารา พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๕,๓๖๖.๖๔ ไร่ จำนวนครัวเรือนที่ปลูกยางพารา ๙๑๒ ครัวเรือน ส่วนการเพาะปลูกข้าว มีการส่งเสริมปลูกข้าวอินทรีย์ที่มีผลผลิตไว้บริโภคและจำหน่ายด้วย นอกจากนี้ มีอาชีพการเลี้ยงโคขุนหลายพันธุ์

การทอผ้าเป็นอาชีพสำคัญ ของนาหมื่นศรี ผ้าลายลูกแก้วสวยงามและมีลายต่างๆ อีกมากมาย รวมทั้งแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า ของใช้ต่างๆ มีจำหน่ายเป็นของที่ระลึก

การรวมตัวตั้งกลุ่ม/องค์กรด้านอาชีพ ได้แก่ กลุ่มทอผ้านาหมื่นศรี วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพบ้านไผ่ใหญ่ (เครื่องแกงทำด้วยมือ) วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรไผ่สามัคคี (ลูกหยีฉาบน้ำตาล) วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรไผ่เดียว (เครื่องแกง) เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่น เรียกว่า ลูกกลม ซึ่งเดิมเป็นการประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้ไล่สัตว์ต่างๆ ที่เข้ามาในนาปลูกข้าว คล้ายการใช้หุ่นไล่กาในภาคกลาง แต่มีรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยใช้หลักการของลม และต่อมาได้พัฒนามาเป็นการเล่นประจำท้องถิ่นที่สำคัญในปัจจุบัน

สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ถ้ำเขาช้างหาย ถ้ำเพกา ถ้ำลม ถ้ำทรายทอง ถ้ำโอง สวนสาธารณะพุดาเพ็ง พระนอน วัดหัวเขา ตำบลนาหมื่นศรี

๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่

สืบเนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัดมาจากภาคเกษตรกรรม เมื่อราคาสินค้าเกษตร เช่น ยางพารา (พืชเศรษฐกิจหลักอันดับ ๑) และปาล์มน้ำมัน ตกต่ำมาตลอดหลายปี ทำให้รายได้หดหายไป ดังนั้น จึงมองว่า รายได้จากการท่องเที่ยวจะมาแทนที่ได้ เนื่องจากจังหวัดตรังมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่ดี มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายมากมายทั้งทางประวัติศาสตร์และแหล่งธรรมชาติที่สวยงาม เช่น ภูเขา ทะเล ชายหาด เกาะ ถ้ำ น้ำพุร้อน อีกทั้งมีอาหารทะเลสด ๆ และมีผลไม้ท้องถิ่น เช่น ทุเรียน มังคุด มะพร้าว เป็นต้น โดยในอดีตจังหวัดตรัง ถือเป็นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยียนเป็นจำนวนมากกว่าจังหวัดใกล้เคียง สามารถเดินทางโดยสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเครื่องบินเพราะมีท่าอากาศยานจังหวัดตรังที่สร้างมาพร้อม ๆ กับท่าอากาศยานจังหวัดภูเก็ต แต่ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวของจังหวัดตรังค่อนข้างซบเซา เปรียบเสมือนเป็นเมืองแหว่งผ่าน (เมืองรอง)

ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมา การพัฒนาจังหวัดตรังในช่วง แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔ และปฏิรูปราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดอย่างชัดเจน ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นให้เศรษฐกิจของจังหวัด ขยายตัวอย่างมั่นคงและยั่งยืนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งบริหารจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติมีความ สมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมดี โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ๑) สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เสริมสร้างความ มั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ๔) บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน

จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๓๑๖,๙๕๒,๘๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๓ ของงบประมาณทั้งหมด การท่องเที่ยวเป็นอีกแหล่งรายได้ที่สำคัญของจังหวัด จังหวัดตรังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามตั้งแต่ท้องทะเลจนถึงภูเขาสูง (ป่า เขา นา เล) และมีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นหลากหลาย เนื่องจากเป็นเมืองท่าค้าขาย ที่เจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่ อดีตและเติบโตต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน ได้สั่งสมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เป็นมรดกตกทอด ไว้ในแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ การผจญภัย และอาหารการกิน จังหวัดตรังจึงมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานของกรมการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงทัศนียภาพแหล่งท่องเที่ยว

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว เช่น ถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รวมทั้ง เพิ่มมาตรฐานด้านรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างภายในแหล่งท่องเที่ยว

๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

๔) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การตลาดสมัยใหม่ และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

ผลจากการพัฒนาดังกล่าว ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดตรัง ในระหว่างปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๖๐ มีผู้มาเยี่ยมเยือนรวม ๑,๕๑๔,๐๙๒ คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๙,๐๒๘.๐๑ ล้านบาท และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๙๒ สูงกว่าเป้าหมายที่จังหวัดกำหนดไว้ นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลด้านการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และนโยบายการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศของนโยบายรัฐบาล ถือเป็นอีกปัจจัยที่เอื้อประโยชน์ในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

ดังนั้น จึงมีความท้าทายว่าจะทำอย่างไรให้จังหวัดตรังพัฒนาเป็นเมืองหลักของการท่องเที่ยว โดยเป็นการท่องเที่ยวที่มีการเติบโตแบบมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชุมชนที่มีวัฒนธรรมผสมผสานล้ำค่าเก่าแก่สืบทอดกันมา และจะทำอย่างไรให้การท่องเที่ยวของจังหวัดตรังมีความยั่งยืนโดยที่สามารถรักษาสถิติและวิถีชุมชนดั้งเดิมไว้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ ในด้าน S๔ (Status)

" โดยมุ่งพัฒนาให้ไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพของโลก ร่วมส่งเสริมเอกลักษณ์องค์ความรู้ งานสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยผ่านการท่องเที่ยววัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมความนิยมไทยและสร้าง Thailand Branding "

ความสำคัญของพื้นที่ กลุ่ม ๔ ได้มีการลงพื้นที่ศึกษา โดยมีพื้นที่โมเดลการศึกษา ได้แก่

๑) ชุมชนเมืองเก่ากันตัง และ ๒) ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

ซึ่งทั้งสองแห่งมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดและของประเทศต่อไปในอนาคต

จังหวัดตรัง

ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี อ.นาโยง จ.ตรัง

ชุมชนเมืองเก่ากันตัง อ.กันตัง จ.ตรัง

รูปที่ ๙ พื้นที่ที่ทำการศึกษ ได้แก่ ชุมชนเมืองเก่ากันตัง และ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

รูปที่ ๑๐ ความสำคัญและน่าสนใจของ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

รูปที่ ๑๑ ความสำคัญและน่าสนใจของ ชุมชนเมืองเก่ากันตัง

๑.๓ ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง”

เนื่องจากกลุ่ม ๔ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพและสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและความยั่งยืน สามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการพัฒนากองท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง และ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี และอาจพัฒนาต่อยอดไปสู่พื้นที่อื่นๆ ของจังหวัดเพิ่มเติม จึงได้กำหนดประเด็นการศึกษา ดังนี้

๑. จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนได้อย่างไร
๒. จะบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร
๓. ทำอย่างไรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่

รูปที่ ๑๒ ขอบเขตการศึกษาและคำถามการศึกษา

ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่

- การลงพื้นที่ เเสนาในกิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนนาหมื่นศรี

รายชื่อผู้ร่วมเสนา วิชาการ

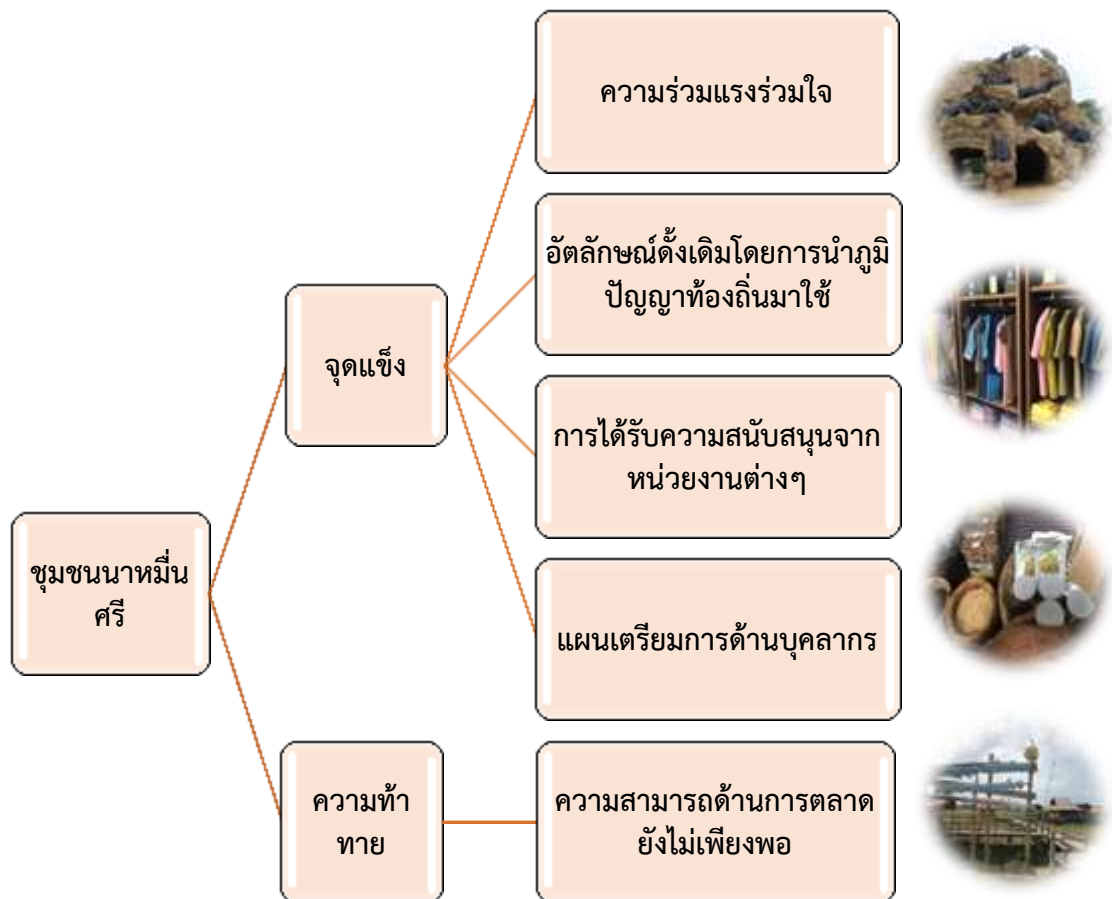
นายวิโรจน์ เยาว์ดำ.	นายก อบต.นาหมื่นศรี
นาย เจริญ. ศรณารายณ์.	กำนัน ต.นาหมื่นศรี
นางอารอบ เรืองสังข์	ประธานวิสาหกิจชุมชนผ้าทอนาหมื่นศรี
นายสนอง หนูวงศ์	ประธานวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคนาหมื่นศรี.
นายประเสริฐ คงหมน	ปราชญ์ชาวบ้านลูกกลม

ณ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง กลุ่มผู้ศึกษาได้เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนผลิตและจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น และมีโอกาสพูดคุยกับตัวแทนชุมชน ผลการศึกษาพบว่าชุมชนบ้านนาหมื่นศรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ชุมชนในพื้นที่สามารถดึงวิถีชีวิตของชาวบ้านและชุมชนออกมานำเสนอเป็นจุดขายได้ เช่น การผลิตและจำหน่ายผ้าทอมือนาหมื่นศรี ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะซึ่งมีความสวยงาม มีลวดลายที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ทางด้านประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีการสืบสาน ส่งต่อกันรุ่นต่อรุ่นมาได้อย่างยาวนาน การประกวดแข่งขันลูกกลม อุปกรณ์เล่นกในนาข้าว ซึ่งเป็นการละเล่นภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีทางการเกษตร ซึ่งได้แก่การทำนาข้าว พืชเกษตรสำคัญที่มีพันธุ์เฉพาะของพื้นที่ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังเห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชน ในการเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรและแหล่งชุมชนดั้งเดิม ให้เป็นจุดท่องเที่ยวสำคัญในรูปแบบต่างๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เกษตร สุขภาพ รวมทั้งเป็นแหล่งสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น ทั้งนี้ มีการพร้อมใจกันของชุมชนที่จะร่วมสร้างผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เช่น ที่พักแบบ homestay ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเรียนรู้ร่วมกับชุมชน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ แสดงถึงการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเนื่องจากการรวมกลุ่ม เป็นพื้นฐานสำคัญ เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการพัฒนาการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการ และรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ อีกทั้งยังแสดงถึงการร่วมแรงร่วมใจที่สามารถนำเอาวิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาออกแบบเป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบของตนเอง

รูปที่ ๑๓ การลงพื้นที่ เเสนาในกิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนนาหมื่นศรี

รูปที่ ๑๔ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการเสวนาร่วมกับชุมชนนาหมื่นศรี

● การลงพื้นที่ เสวนาในกิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนเมืองเก่ากันตัง

รายชื่อผู้ร่วมเสวนา วิชาการ

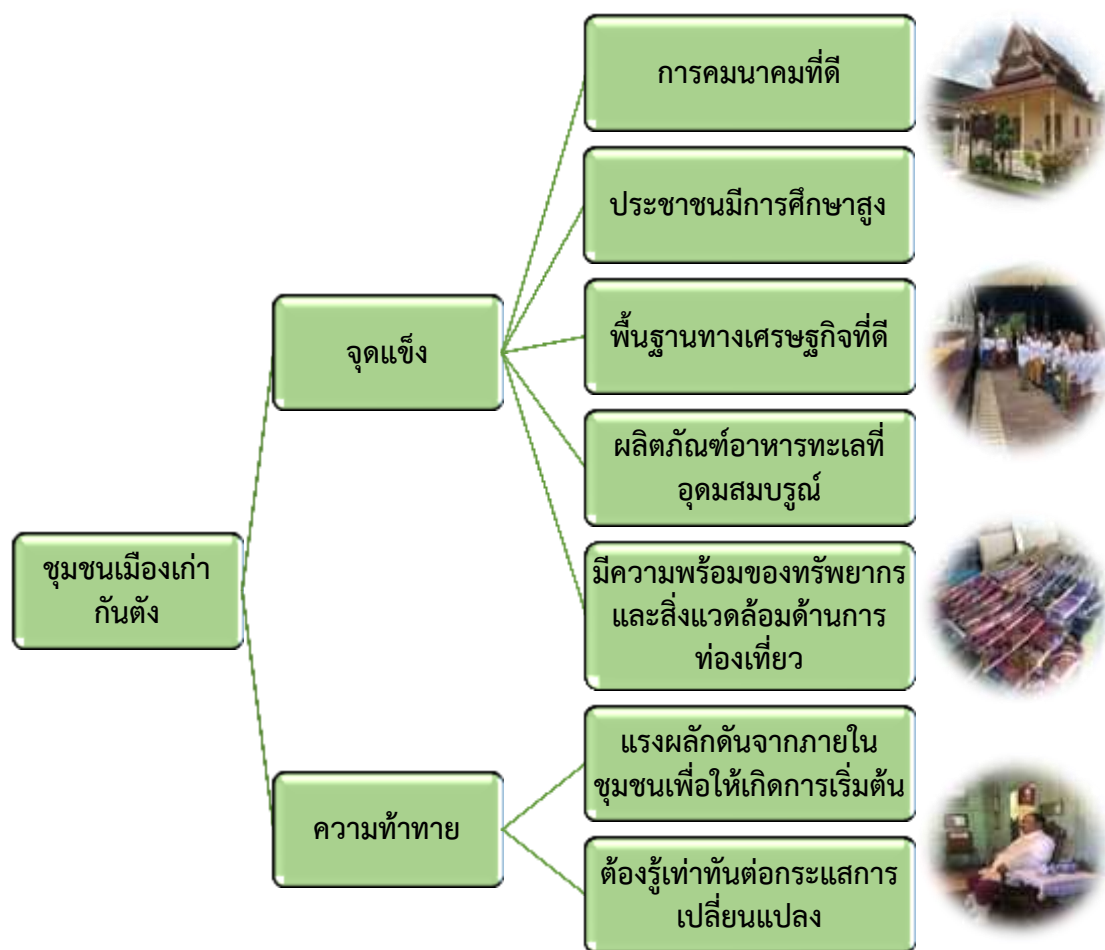
นายทวีวัฒน์ จิโรจน์มนตรี	รองนายกเทศมนตรีอำเภอกันตัง
นายพิพิธ จรุงเกียรติกุล	ประธานกันตังเมืองเก่า
นายวิจิตร ปฏิวะ	ผู้ตรวจตราสอดส่อง
นายพิมล ณ นคร	ผู้จัดการโรงเรียนจูงฮั่วโซะเซียว
เด็กชายพิรุฑธ ชื้อตรง	โรงเรียนกันตังพิทยากร
เด็กชายพงศกร จักรแก้ว	โรงเรียนจูงฮั่วโซะเซียว
นายธนพนธ์ ทวีพรกุล	พ่อค้า (ธุรกิจส่วนตัว)

ณ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง กลุ่มผู้ศึกษาได้เยี่ยมชมและมีโอกาสพูดคุยกับผู้แทนชุมชนเมืองเก่ากันตัง อาทิ รองนายกเทศมนตรีเมืองกันตัง นักวิชาการอิสระ ผู้แทนชมรมกันตังเมืองเก่า ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้าฮกเกี้ยน ผู้จัดการโรงเรียนจูงฮั่วโซะเซียว นักธุรกิจ และนักเรียน ณ บริเวณบ้านพักรับราชการ และยังได้ไปเยี่ยมชมวัดตรังคภูมิ ตลอดจนสวนตำหนักจันทร์ ที่ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใช้เป็นที่ตั้งของกองกำลังทหารญี่ปุ่น โดยการศึกษาพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตังนี้ตั้งอยู่บนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่จะส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวจังหวัดตรังให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและความยั่งยืน

อย่างไรก็ดี ในความพร้อมต่างๆ ที่กันตังมีอยู่แล้ว ความท้าทายในการพัฒนากันตังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือการสร้างแรงผลักดันจากภายในชุมชนเพื่อให้เกิดการเริ่มต้น การรู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในเรื่องการพัฒนาคนที่ทรงมีพระราชดำรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” คือ ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้คนและครอบครัวในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้าน

รูปที่ ๑๕ การลงพื้นที่ เสวนาในกิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนเมืองเก่ากันตัง

รูปที่ ๑๖ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการเสวนาร่วมกับชุมชนเมืองเก่า ก็นั่ง

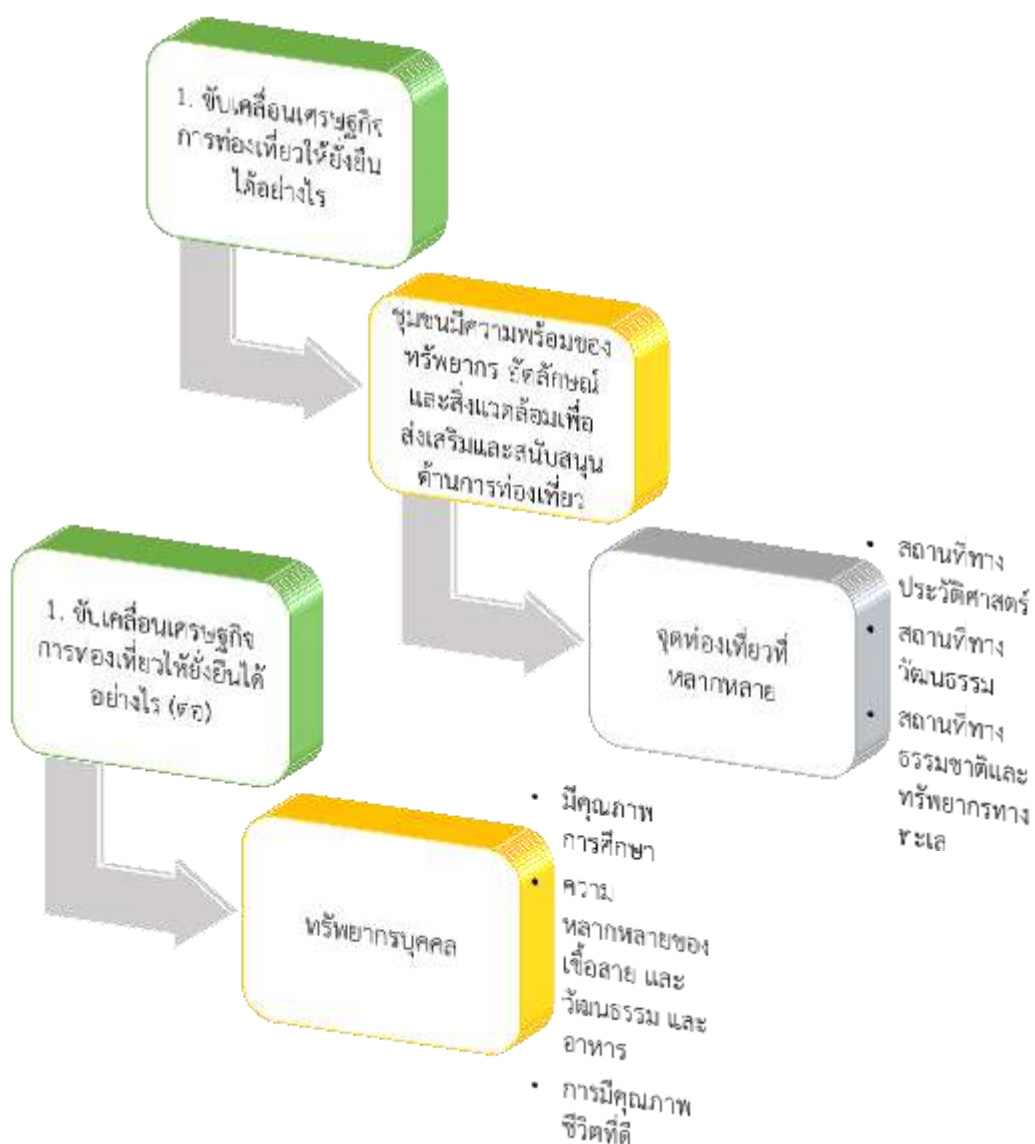
๒.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑ “ประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน”

ก. การศึกษาพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง

ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ชุมชนเมืองเก่ากันตัง มีความพร้อมในเรื่อง

(๑) ทรัพยากร อัตลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากมีจุดท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ และทรัพยากรทางทะเล และ

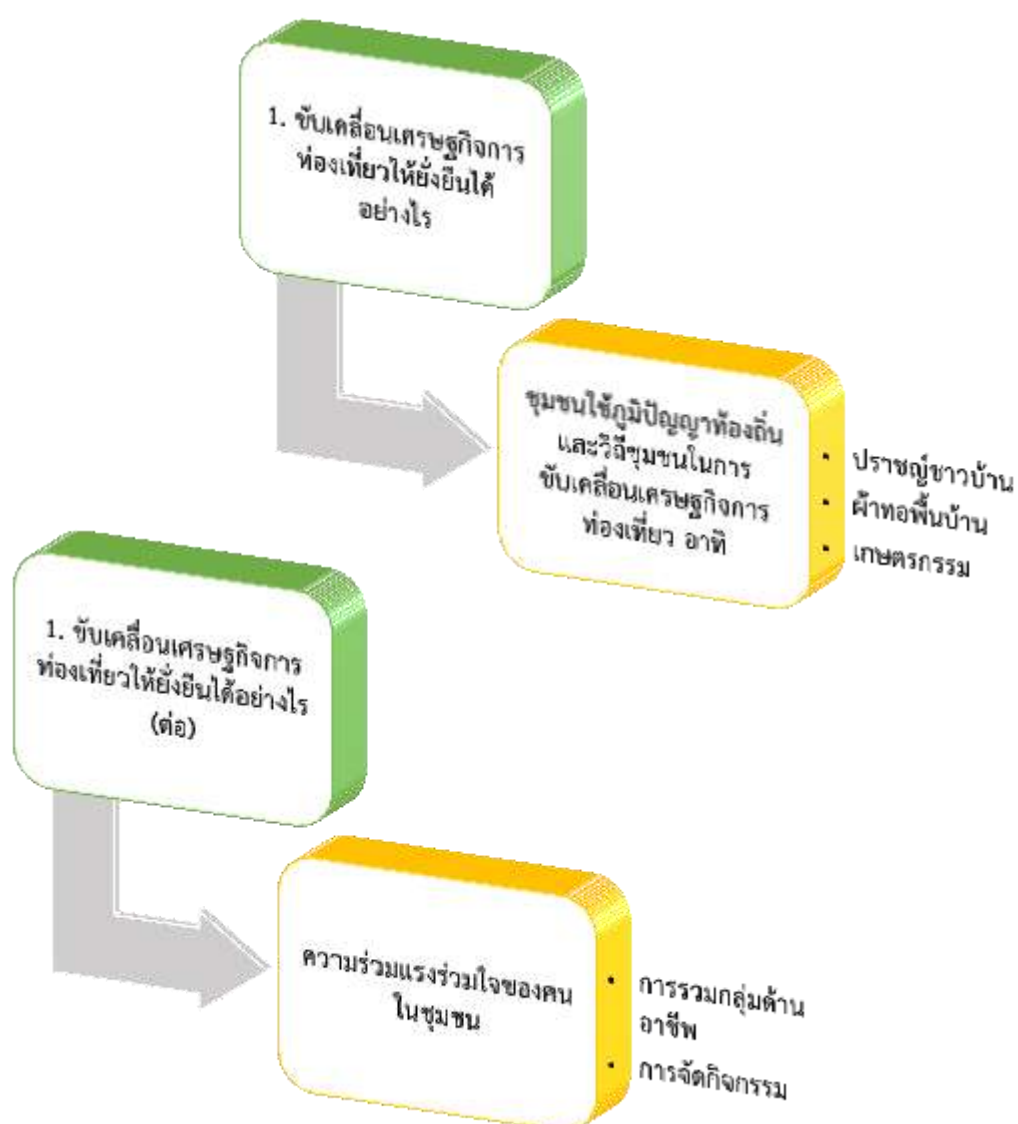
(๒) ทรัพยากรบุคคล ประชาชนที่มีคุณภาพการศึกษา มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ความหลากหลายด้านประเพณี การแต่งกาย และอาหาร รวมถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญในเชิงบวกที่ส่งผลต่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยว โดยมีสภาพความพร้อมของพื้นที่ที่สามารถเป็นจุดขายที่สำคัญ เป็นเสน่ห์ของเมืองที่สามารถดึงดูดผู้มาท่องเที่ยว ด้วยการแสดงออกถึงมิตรไมตรี และการให้บริการของคนในชุมชน

รูปที่ ๑๗ ประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง

ข. การศึกษาพื้นที่ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี มีลักษณะของการร่วมแรงร่วมใจของชุมชน โดยมีการรวมกลุ่มด้านอาชีพต่างๆ และการร่วมกันทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ สามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่ไร่นา กลายเป็นจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันและขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของพื้นที่ให้ยั่งยืนต่อไปได้ ทั้งนี้ โดยจะต้องมีการสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเอง มีความสามารถในการปรับตัว และสามารถขับเคลื่อนไปได้ในทิศทางของตนเอง แม้จะมีกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นก็ตาม

รูปที่ ๑๘ ประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

๒.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒ “ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่”

ก. การศึกษาพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง

ชุมชนเมืองเก่ากันตังมีคุณลักษณะทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี โดยมีอัตลักษณ์ของชุมชนที่ผสมผสานความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นในเรื่องนี้ จากการพบปะพูดคุยกับภาคส่วนต่างๆ ในช่วงที่ลงพื้นที่ กลุ่มผู้ศึกษาพบว่า การรักษาแบบแผนในการดำรงชีวิตของชุมชนเป็นเรื่องที่สำคัญ บางคนมองการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ขณะเดียวกัน ก็เกรงผลกระทบที่มีต่อวิถีเดิมของชุมชน ที่มีความสงบ เรียบง่าย ดังนั้น การท่องเที่ยวที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของชุมชน จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

รูปที่ ๑๙ ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ชุมชนเมืองเก่ากันตัง

ข. การศึกษาพื้นที่ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

ชุมชนบ้านนาหมื่นศรีมีเสน่ห์ และมีจุดขาย ที่สามารถส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสอดคล้องกับกระแสการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สุขภาพ แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร หัตถกรรมที่มีลักษณะเฉพาะของตนได้ ซึ่งประเด็นสำคัญคือการรักษาความต่อเนื่องของการท่องเที่ยวในแบบวิถีชุมชน และแสดงออกถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน

รูปที่ ๒๐ ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

๒.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษากับประเด็นยุทธศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ทั้งชุมชนกันตังเมืองเก่า และ ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี สามารถที่จะมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดตรังให้ยั่งยืนได้ เนื่องจากชุมชนมีความพร้อมของทรัพยากร อัตลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว โดยมีจุดท่องเที่ยวที่หลากหลาย อีกทั้งมีความพร้อมของทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ โดยที่พื้นที่มีความพร้อมในเรื่องต่างๆ ดังกล่าว สิ่งที่น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเฉพาะการสร้างแรงผลักดันจากภายในชุมชนเพื่อให้เกิดการเริ่มต้น ตลอดจนการรู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง เช่น การแข่งขันด้านการตลาดยุคใหม่ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงหรือผสมผสานกันระหว่างคนรุ่นเก่าที่ยังรักษาสภาพแวดล้อมเดิม และคนรุ่นใหม่ ที่มีความต้องการปรับเปลี่ยนเพื่อให้มีความทันสมัยมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีประเด็นสำคัญอื่น ได้แก่ การเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวทางที่สามารถดำเนินการให้เป็นไปได้ เช่น การส่งเสริมตลาดสินค้าอาหารทะเล เพื่อสร้างรายได้และมูลค่ามากขึ้น รวมทั้งเรื่องการสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไปด้วยกัน

โดยแนวทางในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เชิงพื้นที่นั้น ชุมชนจำเป็นที่จะต้องรักษาแบบแผนในการดำรงชีวิตไว้ให้ได้เพื่อคงเสน่ห์และจุดเด่นของพื้นที่ไว้ให้คงอยู่ต่อไป พิจารณาการเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวด้วยการมองให้ครบทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาดหรือด้านโครงสร้าง และปลูกฝังจิตสำนึกให้มีความรักบ้านเกิด โดยเฉพาะการสร้างคนรุ่นใหม่ที่จะมาเป็นผู้รับช่วงต่อเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ อาจพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะผสมผสานความเก่าแก่ของชุมชนเข้ากับความทันสมัยทางนวัตกรรมใหม่ๆ อย่างไรให้มีความลงตัวมากที่สุด

อย่างไรก็ดี เช่นเดียวกันกับชุมชนเมืองเก่ากันตัง แม้ชุมชนบ้านนาหมื่นศรีจะมีความพร้อมและจุดขายในด้านต่างๆ ในข้างต้น แต่ก็ยังมีความท้าทายในเรื่องการส่งเสริมความต่อเนื่องของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความต่อเนื่องของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รักษาอัตลักษณ์วิถีชุมชนแบบเกษตรกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ซึ่งเห็นได้จากผู้นำชุมชนและตัวแทนวิสาหกิจชุมชน แสดงความเป็นกังวลต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เช่น การเข้าไปลงทุนจากภายนอก ที่อาจส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์และวิถีท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีประเด็นของการสร้างความเข้มแข็งในด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอันหนึ่งในการสร้างความต่อเนื่องและยั่งยืนของการท่องเที่ยวในพื้นที่

ส่วนที่ ๓

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพื้นที่ทั้งสองแห่งดังที่กล่าวมาแล้วในส่วนที่ ๒ กลุ่มผู้ศึกษาพบว่า ชุมชนเมืองเก่ากันตัง และชุมชนนาหมื่นศรี ต่างมีลักษณะสำคัญในเชิงมิติด้านการท่องเที่ยว เช่น การมีอัตลักษณ์ และสิ่งแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว (กันตัง) การมีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชุมชนในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว (นาหมื่นศรี) ทั้งนี้ ได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงประเด็นสำคัญของแต่ละพื้นที่ โดยเชื่อมโยงกับประเด็นสำคัญของการศึกษาครั้ง ซึ่งได้แก่

- (๑) จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนได้อย่างไร (Sustainable)
- (๒) การบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร (Cooperation) และ
- (๓) จะทำอย่างไรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ในพื้นที่ (Status)

ก. ชุมชนเมืองเก่ากันตัง

จุดแข็ง ได้แก่

- (๑) มีการคมนาคมที่ดี เป็นที่ตั้งและมีโครงสร้างพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงการเดินทางทั้งเส้นทางรถยนต์ รถไฟ เรือ และทางอากาศ
- (๒) ประชาชนมีการศึกษาสูง มีองค์ความรู้ในด้านประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๓) มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี
- (๔) มีผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์
- (๕) มีความพร้อมของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นเมืองที่มีเรื่องเล่ามากมาย

ความท้าทาย

- (๑) แรงผลักดันจากภายในชุมชนเพื่อให้เกิดการเริ่มต้น ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในการที่จะมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มในการท่องเที่ยวให้กับชุมชน ทั้งนี้ โดยมีประเด็นสำคัญซึ่งเป็นความท้าทาย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนทุกภาคส่วนในการร่วมกันขับเคลื่อนการท่องเที่ยว รวมถึงการเชื่อมโยงและผสมผสานระหว่างคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ที่จะให้เกิดการเรียนรู้และร่วมขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไปด้วยกัน
- (๒) การรู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งชุมชนจะต้องร่วมกันคิดว่า จะทำอย่างไรให้ชุมชนมีการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็ยังคงรักษาอัตลักษณ์เดิม ที่เป็นเสน่ห์ของพื้นที่ ไม่กระทบต่อวิถีชีวิตที่มีความสงบ

กล่าวคือ ทำอย่างไรจะเปลี่ยนเมืองท่าเก่าแก่แห่งนี้ ให้เป็นเมืองท่องเที่ยว
คุณภาพ

ความเชื่อมโยงกับประเด็นการศึกษา อาจกล่าวสรุปประเด็นสำคัญของชุมชนเมืองเก่ากันตั้ง
คือ การผลักดันการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อช่วยกันวางแผนขับเคลื่อนให้ชุมชนเมืองเก่า
กันตั้ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความทันสมัย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของการท่องเที่ยว โดยยังคง
รักษาอัตลักษณ์ท้องถิ่น

ข. ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี

จุดแข็ง ได้แก่

- (๑) ความร่วมแรงร่วมใจของคนในพื้นที่ ทั้งในการช่วยกันบริหารจัดการให้ชุมชน
เป็นแหล่งท่องเที่ยว ลงมือลงแรงช่วยกันตามความถนัด มีการประกอบการผลิต
เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวตามความชำนาญด้านอาชีพและงานฝีมือในท้องถิ่น
ของตนเอง เช่น ทอผ้า ขนมห่ม สีน้าเกษตร เป็นต้น
- (๒) มีอัตลักษณ์ดั้งเดิมโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เช่น การจัดงานเทศกาล
ประกวดการแข่งขัน “ลูกกลม”
- (๓) มีการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ
- (๔) มีแผนการเตรียมการด้านบุคลากร โดยมีการถ่ายทอดการทำงาน รวมทั้ง
ถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างคนรุ่นต่างๆ

ความท้าทาย

อย่างไรก็ดี กลุ่มผู้ศึกษาพบว่า ยังมีประเด็นเรื่องความสามารถในการจัดการด้าน
ตลาดที่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นความท้าทายที่สำคัญ

ความเชื่อมโยงกับประเด็นการศึกษา อาจกล่าวโดยสรุปถึงประเด็นสำคัญของชุมชนนาหมื่น
ศรี คือ ด้วยองค์ประกอบสำคัญของพื้นที่ จึงสามารถส่งเสริมให้ชุมชนนาหมื่นศรี เป็นแหล่งท่องเที่ยว
สำคัญได้ ทั้งสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงสุขภาพ เชิงภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชน
สินค้าหัตถกรรม อย่างไรก็ดี ประเด็นสำคัญคือจะต้องสร้างให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ไม่ใช่เป็น
เพียงแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามกระแส หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่สามารถรับมือกับการ
เปลี่ยนแปลงได้

ค. สรุปผลการศึกษา

(๑) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานของทุกภาคส่วนเป็นพื้นฐานสำคัญในการ
พัฒนาการท่องเที่ยว โดยที่ชุมชนเมืองเก่ากันตั้ง และชุมชนนาหมื่นศรี มีจุดแข็งที่เอื้ออำนวยต่อการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยว สิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ทั้งสองพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
มีมูลค่าเพิ่มของการท่องเที่ยว มีความยั่งยืนและคงอัตลักษณ์ของตน คือการผลักดันให้ทุกภาคส่วน
เข้ามามีส่วนในการทำงาน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปด้วยกัน ไปในทิศทางเดียวกัน มีความยั่งยืน
โดยยืนอยู่ได้ด้วยตัวเอง ปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่

เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม หรือแม้แต่ภาครัฐจะถอยออกไป ชุมชนก็ต้องมีความพร้อมที่จะเริ่มต้น และร่วมกันขับเคลื่อนเดินไปในทิศทางของตนเอง ดังที่กล่าวมาแล้วว่า สิ่งสำคัญ คือ “ต้องระเบิดจากข้างใน” คือ ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนให้มีสภาพพร้อม

(๒) ชุมชนเมืองเก่ากันตัง และชุมชนนาหมื่นศรี มีลักษณะสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้วยความมีจุดเด่น มีเสน่ห์และจุดขายด้านการท่องเที่ยว กล่าวคือ

- **ชุมชนเมืองเก่ากันตัง** มีความพร้อมของทรัพยากร อัตลักษณ์ และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว
- **ชุมชนนาหมื่นศรี** มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชุมชนในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว

(๓) เป้าหมายสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของพื้นที่ทั้งสองแห่ง คือ การสร้างมูลค่าเพิ่มของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- (๑) ความต่อเนื่องของการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ (นโยบาย แผนงานและงบประมาณ)
- (๒) การวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยมองให้ครอบคลุมทุกมิติ
- (๓) การผนึกกำลังของทุกภาคส่วนในชุมชนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันในระยะยาว

ข้อเสนอแนะดำเนินการ

- (๑) การปรับเปลี่ยนวิธีคิด ทักษะคน ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมปัจจุบัน
- (๒) เพิ่มแนวคิด ความสำเร็จ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการในการท่องเที่ยว ที่ตอบสนองต่อความต้องการและเพิ่มการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
- (๓) การตลาดเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพในการดำเนินธุรกิจ
- (๔) การมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่ทั้งสองแห่งนี้ จะเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดตั้งต่อไป

บรรณานุกรม

ฐานันท์ ตั้งรุจิกุล และคณะ, ๒๕๕๙. ศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผ้าทอนาหมื่นศรี จังหวัดตรัง. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ ๗. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วิชชากร พรกำเนิดทรัพย์, ๒๕๕๕. หนังสือระบายสีเมืองตรัง. ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลลิตา เกิดเรือง, ๒๕๔๙. บทบาทของชาวจีนต่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของเมืองตรัง พ.ศ. ๒๕๕๘ - ทศวรรษที่ ๒๐. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. ภาควิชาประวัติศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เทศบาลเมืองกันตัง, ๒๕๕๗. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เทศบาลเมืองกันตัง. สำนักงานเทศบาลเมืองกันตัง.

องค์การบริหารส่วนตำบลนาหมื่นศรี, ๒๕๕๘. ข้อมูลตำบลนาหมื่นศรี. (ออนไลน์)
<http://www.nameunsri.go.th/index.php> สืบค้นเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เทศบาลเมืองกันตัง, ๒๕๕๗. ข้อมูลเทศบาลเมืองกันตัง. (ออนไลน์)
<http://www.kantangcity.go.th/frontpage> สืบค้นเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ภาคผนวก

๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา

กลุ่ม ๔ มีสถานะและเกียรติภูมิ

กิจกรรมลงพื้นที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๑. ชุมชนเมืองเก่ากันตัง อ.กันตัง จ.ตรัง

๐๘.๐๐ น.

ออกจากโรงแรมที่พัก

๐๙.๐๐-๑๐.๓๐ น.

เสวนา กิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนเมืองเก่ากันตัง (พร้อมรับประทานอาหารว่าง) ณ บริเวณ บ้านพัก รัชฎาฯ

รายชื่อผู้ร่วมเสวนา วิชาการ

นายทวีวัฒน์ จิโรจน์มนตรี	รองนายกเทศมนตรีอำเภอกันตัง
นายพิพิธ จรุงเกียรติกุล	ประธานกันตังเมืองเก่า
นายวิจิตร ปฏิเวธ	ผู้ตรวจตราสอดส่อง
นายพิมล ณ นคร	ผู้จัดการโรงเรียนจูงฮั่วโซะเซียว
เด็กชายพิรยุทธ ชี้อตรง	โรงเรียนกันตังพิทยากร
เด็กชายพงศกร จักรแก้ว	โรงเรียนจูงฮั่วโซะเซียว
นายธนพนธ์ ทวีพรกุล	พ่อค้า (ธุรกิจส่วนตัว)

๑๐.๓๐-๑๑.๓๐ น.

เยี่ยมชม วัดตรังคภูมิ อ.กันตัง จ.ตรัง

๑๑.๓๐-๑๒.๓๐ น.

รับประทานอาหารกลางวัน ร้านล่อคั้ง

๒. ชุมชนบ้านนาหมื่นศรี อ.นาโยง จ.ตรัง

๑๒.๓๐ น.

ออกจากร้านอาหารล่อคั้ง

๑๓.๐๐-๑๔.๓๐ น.

เสวนา กิจกรรม Active Learning ร่วมกับชุมชนนาหมื่นศรี (พร้อมรับประทานอาหารว่าง) ณ บริเวณ บ้านนาตาสวน

รายชื่อผู้ร่วมเสวนา วิชาการ

นายวิโรจน์ เยาว์ดำ.	นายก อบต.นาหมื่นศรี
นาย เจริญ. ศรีนารายณ์.	กำนัน ต.นาหมื่นศรี
นางอรอบ เรืองสังข์	ประธานวิสาหกิจชุมชนผ้าทอนาหมื่นศรี
นายสนอง หนูวงศ์	ประธานวิสาหกิจเลี้ยงโคนาหมื่นศรี.
นายประเสริฐ คงหมูน	ปราชญ์ชาวบ้านลูกกลม

๑๔.๓๐-๑๕.๓๐ น.

นั่งรถลาก เยี่ยมชมรอบๆ พื้นที่ชุมชน

๑๕.๓๐ น.

เดินทางกลับที่พัก

หมายเหตุ

เวลา สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม

๑. นางสาวสุชมาลย์ ลัดพลี	กระทรวงการคลัง
๒. นายปิยะพงษ์ นันต์ธนะ	กระทรวงการต่างประเทศ
๓. นางกษมา แฉ่ฉาย	กระทรวงการต่างประเทศ
๔. นายวรพจน์ เจนสวัสดิชัย	กระทรวงการต่างประเทศ
๕. นางจิตติมา เอี่ยมสุทธา	กระทรวงการต่างประเทศ
๖. นางสาวรณพพัฒน์ กปิตถัย	กระทรวงการต่างประเทศ
๗. นางสาวจณา สีนธวานนท์	กระทรวงการต่างประเทศ
๘. นายกฤษฎา รัตนพฤกษ์	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๙. นางสาวกรรณา ชัยวัฒน์	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐. ร้อยตรีจกรา ยอดมณี	กระทรวงพาณิชย์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปกัศร์ขกรณ์ อารีย์กุล
อาจารย์ สุชาติ อินกล้า

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๕ ประเด็น มีพลัง (Synergy)

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๑
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Action Learning Project)

เรื่อง การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่างประเทศของทีมประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

จัดทำโดย กลุ่มที่ ๕ ประเด็น มีพลัง (Synergy)

๑. นางสาวกฤษฎี	มาศรีจันทร์
๒. นายวินิจ	วิเศษสุวรรณภูมิ
๓. นางวิภาวรรณ	เบนนิแมน
๔. นางสาวณุกุณ	สีห์โสภณ
๕. นายพิสุจน์	สุวรรณรัมย์
๖. นายปฐม์	ปัทมจิตร
๗. นางสาวชิตชนก	มาลยวงศ์
๘. นางสาวกัลยา	ชินาธิวร
๙. นายกิตตินันท์	ยิ่งเจริญ
๑๐. นายภัทรพล	จึงสมเจตไพศาล

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๑๑ ปี ๒๕๖๑
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

หลักเกณฑ์การประเมินผลรายงานการศึกษากลุ่ม

รายงานการศึกษากลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์สำเร็จการฝึกอบรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

๑. ผู้ประเมิน : ผศ.ว่าที่พันตรีดำรงค์ โลหะลักษณาเดช (G๕) มีพลัง
๒. วิธีการ : แต่ละกลุ่มจัดส่งรายงานการศึกษากลุ่มภายในระยะเวลาที่กำหนด และนำเสนอในลักษณะการเสวนาสรุปลผลการศึกษาพื้นที่แบบบูรณาการการเรียนรู้ โดยผู้แทนทุกกลุ่มต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นที่ศึกษาและผู้สนใจทั่วไป ตามวันและเวลาที่หลักสูตรกำหนด
๓. หลักเกณฑ์การผ่านการประเมิน : รายงานมีเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามโครงสร้างที่กำหนด ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านการประเมิน
๔. ประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนน	ข้อเสนอแนะ/ข้อควรปรับปรุง
๑. เนื้อหารายงาน	(๘๐)		
๑.๑ สภาพทั่วไปและความสำคัญของปัญหาพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๑๐	๑๐	
๑.๒ ผลการศึกษาตามประเด็นปัญหา	๑๐	๙	
๑.๓ บทวิเคราะห์ผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๔ การสังเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	๒๐	๑๘	
๑.๕ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๐	๑๙	
๒. การนำเสนอรายงาน และการตอบประเด็นคำถาม	๒๐	๒๐	
รวม	๑๐๐	๙๔	

ทั้งนี้ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการจะนำรายงานการศึกษากลุ่มขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสถาบันฯ <http://mfa.go.th/dvifa/th/training/4946> เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

บทสรุปผู้บริหาร

ผลการศึกษาประเด็นมีพลัง (Synergy) ในจังหวัดตรัง ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวข้องกับแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศกล่าวคือ มุ่งให้ส่วนราชการและภาคส่วนทุกระดับร่วมในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างไทยกับประชาคมโลก ขยายเครือข่ายมิตรประเทศผ่านการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการและมีธรรมาภิบาล พบว่า มีประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดตรังที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยอุตสาหกรรมหลักของจังหวัด คือ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล

ในการศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาใน ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) (๒) การสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) และ (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน (State-Business Relationship)

ผลการศึกษาพบว่า ในประเด็นการส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นสู่ระดับสากล ในส่วนของไม้ยางพาราแปรรูป และอาหารทะเลแช่แข็งตามระยะเวลา และแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้ คณะผู้ศึกษาพบว่า จังหวัดตรังไม่มีข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากกว่าจังหวัดตรัง แม้ไม้ยางพาราเป็นไม้เนื้อแข็ง แต่มีข้อจำกัดที่มีส่วนผสมของยางในเนื้อไม้สูง เป็นอาหารของมอดและปลวกได้ ไม้ยางพาราไม่เหมาะสมกับการใช้งานเชิงโครงสร้างของอาคาร เช่นเดียวกับ ไม้เนื้อแข็งชนิดอื่น ๆ แม้จำกัดดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้ด้วย เทคโนโลยีอาบน้ำยาเนื้อไม้ แต่ก็ เป็นเทคโนโลยีที่มีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และทำให้ราคาไม้ยางพาราที่อาบน้ำยามีราคาสูงกว่าไม้เนื้อแข็งชนิดอื่น อีกทั้งในประเทศที่มีอากาศหนาว ที่ ๓ มีอากาศช่วยตัดวงจรชีวิตของมอด และปลวกได้ ก็มีปลูกไม้เนื้อแข็งชนิดอื่นได้เพียงพอกับความต้องการทำให้ไม้ยางพาราไม่มีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ในส่วนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งนั้นมีความจำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบจากจังหวัดใกล้เคียง ทำให้เห็นว่าอุตสาหกรรมนี้ไม่ได้ส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดตรัง นอกเหนือจากการจ้างแรงงานมากนั้น นอกจากนี้ กรณีปัญหาที่ดินทางการค้าโดยใช้ข้อกำหนดของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด/สัญชาติของสินค้า (Certificate of origin) ว่ามีการผลิตที่แท้จริงในประเทศใด เพื่อใช้รับรองการขอใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรในการนำเข้าสินค้า ภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่าง ๆ รวมถึงอาเซียน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของแต่ละความตกลง ปัญหาด้านนวัตกรรม และอุปสงค์ลดลง อย่างไรก็ตามพบว่า ในกรณีของการท่องเที่ยวมี จังหวัดตรัง มีความได้เปรียบทางการแข่งขัน อยู่พอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้ เนื่องจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม เช่น วัฒนธรรมด้านอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่บริสุทธิ์ มีเสน่ห์ เขา ป่า น้ำ ทะเลรวมอยู่ในจังหวัดตรัง รวมถึงเทศกาลท้องถิ่น แม้จะมีประเด็นท้าทายเกี่ยวกับขาดที่พักระดับพรีเมียม ปัญหาจากกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมให้จังหวัดตรังเป็นเมืองแห่งความสุข (Trang “Wellness City”) ที่เป็นแหล่งพักผ่อนด้านสุขภาพ ในการเพิ่มขีดความสามารถ ดำเนินการส่งเสริมการลงทุน จัดเส้นทางสุขภาพ พัฒนาแหล่งน้ำ และเน้นอารยสถาปัตย์

(Universal Design) ซึ่งเป็นการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล ออกแบบให้กับคนทุก ๆ กลุ่ม โดยไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ คนปกติ และผู้พิการ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน เน้นกลยุทธ์การจัดทำวิสัยทัศน์และมีพันธกิจร่วมกัน (Shared Vision & Commitment) ของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อร่วมมือกันสร้างให้จังหวัดตรังเป็นเมืองแห่งความสุข

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง (ถ้ามี)	ง
สารบัญภาพ (ถ้ามี)	ฉ
สารบัญแผนภูมิ (ถ้ามี)	-
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	๑
๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่	๕๙
๑.๓ ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง มีพลัง (Synergy)	๖๒
ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่	๖๓
๒.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑ ไม้ยางพาราแปรรูป	๖๓
๒.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒ อาหารทะเล	๖๔
๒.๓ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๓ การท่องเที่ยว	๖๕
๒.๔ บทวิเคราะห์ผลการศึกษากับประเด็นยุทธศาสตร์	
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๖๘
๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา	๖๘
๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๖๙
บรรณานุกรม	๗๐
ภาคผนวก	๗๑
๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา	๗๑
๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม	๗๑

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรจังหวัดตรัง	๕
ตารางที่ ๒ สถานการณ์มีไฟฟ้าใช้แต่ละอำเภอในพื้นที่จังหวัดตรัง	๘
ตารางที่ ๓ ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี ๒๕๕๘	๑๐-๑๑
ตารางที่ ๔ ข้อมูลยางพาราของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘	๑๑
ตารางที่ ๕ ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘	๑๒
ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตรังประจำปี ๒๕๕๘	๑๓
ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘	๑๓
ตารางที่ ๘ จำนวนครุว์เรือนที่ทำการประมง ปี ๒๕๕๘	๑๔
ตารางที่ ๙ จำนวนเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙- ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๑๕
ตารางที่ ๑๐ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ปี ๒๕๕๗	๑๗
ตารางที่ ๑๑ สถิติจำนวนปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘	๑๘
ตารางที่ ๑๒ สถิติมูลค่าที่ได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘	๑๙
ตารางที่ ๑๓ วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามพื้นที่จังหวัดตรัง	๑๙
ตารางที่ ๑๔ สหกรณ์ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร	๒๐
ตารางที่ ๑๕ สถานะกลุ่มเกษตรกร (จำนวนกลุ่มเกษตรกรแต่ละประเภท)	๒๐
ตารางที่ ๑๖ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนแรงงาน ชาย-หญิง	๒๐
ตารางที่ ๑๗ จำนวนโรงงานจำแนกตามรายอำเภอปี ๒๕๕๘	๒๑
ตารางที่ ๑๘ ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘	๒๒
ตารางที่ ๑๙ จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม	๒๔
ตารางที่ ๒๐ จำนวนโรงงานเงินลงทุน และคนงาน ปี ๒๕๕๘	๒๘
ตารางที่ ๒๑ สถิติการนำเข้าด้านศุลกากรกักต้ง	๓๖
ตารางที่ ๒๒ มูลค่าการค้า ณ ด่านศุลกากรกักต้ง จังหวัดตรังเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙	๓๗
ตารางที่ ๒๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิตจังหวัดตรัง	๓๘
ตารางที่ ๒๔ จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพแรงงาน	๓๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๕ จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ	๔๐
ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์	๔๓
ตารางที่ ๒๗ จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษา	๔๔
ตารางที่ ๒๘ แสดงระดับการศึกษาของประชากร	๔๖
ตารางที่ ๒๙ สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก ที่สำคัญ ๑๐ อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘	๔๘
ตารางที่ ๓๐ สาเหตุการตายที่สำคัญ ๑๐ อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘	๔๘
ตารางที่ ๓๑ สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตาม ประเภทคดีที่แจ้ง	๕๐
ตารางที่ ๓๒ สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย จำแนกตาม ประเภทคดีที่รับแจ้ง	๕๐
ตารางที่ ๓๓ สรุปสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรัง	๕๑
ตารางที่ ๓๔ สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาในพื้นที่ จังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ	๕๒
ตารางที่ ๓๕ พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ	๕๓
ตารางที่ ๓๖ ปริมาณขยะ (ตัน) จำแนกเป็นรายอำเภอ	๕๗
ตารางที่ ๓๗ การท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑	๖๖

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่ภูมิศาสตร์	๑
ภาพที่ ๒ แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี ๒๕๔๔ – ๒๕๕๘	๓
ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ	๔๑
ภาพที่ ๔ จำนวนผู้ทำงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๘ จังหวัด ตรัง	๔๑
ภาพที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบอาชีพที่มีผู้ทำงานอยู่มากที่สุด ๕ อันดับแรก ปี ๒๕๕๗- ๒๕๕๘ ของจังหวัดตรัง	๔๒
ภาพที่ ๖ สัดส่วนของผู้ทำงานจำแนกตามระดับการศึกษาของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘	๔๓
ภาพที่ ๗ โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๙ ณ ราคาประจำปี	๕๙
ภาพที่ ๘ คณะผู้ศึกษาพบหารือกับผู้บริหารของบริษัท วัสดุเวอร์ค ยูไนเต็ต จำกัด อ.ห้วย ยอด จ.ตรัง	๖๓
ภาพที่ ๙ คณะผู้ศึกษาพบหารือกับผู้บริหารของ บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด	๖๔
ภาพที่ ๑๐ คณะผู้ศึกษาพบหารือกับผู้แทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง และ การกีฬาและท่องเที่ยวจังหวัดตรัง	๖๕
ภาพที่ ๑๑ Synergy Analysis	๖๖

๑.๑.๒ ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะเป็นเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับด้วยภูเขาใหญ่.ลักษณะจัดกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบเรียบมีจำนวนน้อยซึ่งใช้เพาะปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดยาวจากเหนือจรดใต้ และเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่จังหวัด สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้นสำหรับพื้นที่ที่อยู่ติดกับทะเลมีป่าชายเลนที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาลจังหวัดตรังตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีอากาศร้อน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงตลอดปี มีฝนตกชุกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ภาคเหนือและภาคกลางมีอากาศหนาวและแห้งแล้ง ส่วนภาคใต้ตอนบนจะมีฝนตกชุก เพราะมรสุมได้พัดผ่านอ่าวไทย สำหรับตรังอยู่ทางฝั่งตะวันตกได้รับอิทธิพลของลมนี้น้อยจึงมีฝนตกเพียงเล็กน้อย ส่วนมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้จังหวัดตรังซึ่งตั้งอยู่ในด้านรับลมมีฝนตกชุก จังหวัดตรังมี ๒ ฤดูกาล คือ

๑.๑) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยฤดูฝนช่วงแรกจะมีฝนตกสม่ำเสมอในปริมาณ ๑๑๘.๗-๓๓๐.๒ มิลลิเมตรต่อเดือน และฤดูฝนช่วงหลังจะมีปริมาณฝนค่อนข้างน้อย

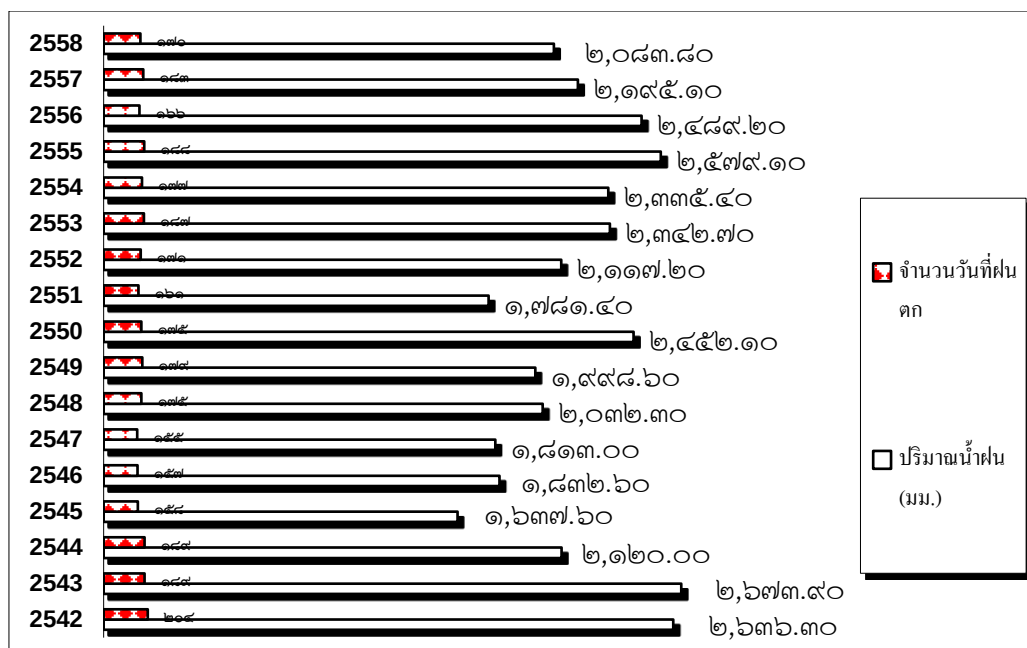
๑.๒) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม โดยได้รับอิทธิพลของลมมรสุมจากแถบเส้นศูนย์สูตรในช่วงเปลี่ยนฤดูกาล

๒) ลักษณะอากาศทั่วไปจังหวัดตรังอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล ๒ ชนิด คือ

๒.๑) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม

๒.๒) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม

๓) อุณหภูมิของอากาศปี ๒๕๕๘ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ๒๗.๖๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี ๓๓.๔๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี ๒๓.๖๘ องศาเซลเซียส , ความชื้นสัมพัทธ์ ปี ๒๕๕๘ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๗๙.๔๐% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ยตลอดปี ๙๗.๕๐% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี ๔๔.๒๕%, ปริมาณฝนปี ๒๕๕๘ ปริมาณฝนตกตลอดปี ๒,๐๘๓.๘ มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ ๐.๑ มิลลิเมตรขึ้นไป มีทั้งหมด ๑๗๐ วัน

ภาพที่ ๒ แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตก ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๕๘

๔) แหล่งน้ำสำคัญ แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีต้นกำเนิดอยู่ในพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้นๆ และมีความลาดชันสูง โดยระบายลงสู่ทางด้านทิศตะวันตก มีจำนวนรวมทั้งหมด ๑๘๖ สาย ประกอบด้วยแม่น้ำสายสำคัญ ๒ สาย คือ

๔.๑) แม่น้ำตรัง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจากเทือกเขาเขตจังหวัดกระบี่ มีความยาวประมาณ ๑๒๓ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ๗ สายได้แก่ คลองชี คลองท่าประดู่ คลองกะปาง คลองมวน คลองยางยวน คลองลำภูรา และคลองนางน้อย แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง ๕ อำเภอคือ อำเภอรังษี อำเภอย้ายยอด อำเภอยังวิเศษ อำเภอเมืองตรังและอำเภอกันตัง แล้วไหลลงทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียที่ปากน้ำกันตัง อำเภอกันตัง

๔.๒) แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล มีความยาวประมาณ ๕๘ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ๗ สาย ได้แก่ คลองปะเหลียน คลองลำแกลง คลองลำปลอกคลองห้วยด้วน คลองลำพิกุล คลองโพรงจระเข้ (คลองใหญ่) และคลองลำชาน แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง ๒ อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาวและอำเภอปะเหลียน แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน

๑.๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดตรังมีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๐๘๘,๔๐๐ ไร่แบ่งเป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ๑,๖๕๙,๑๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๒ และพื้นที่ป่าไม้ ๑,๒๙๒,๖๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๕ ของพื้นที่ทั้งภาค โดยพื้นที่ถือครองทางการเกษตรแบ่งได้เป็นพื้นที่เพาะปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ๑,๖๔๗,๐๑๘ ไร่ ส่วนใหญ่ใช้เพาะปลูกยางพาราปาล์มน้ำมันและไม้ผลจำพวกทุเรียน มังคุด เงาะ ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่นา

๑๒,๑๗๐ ไร่ นอกจากนั้นเป็นที่อยู่อาศัย พืชไรสวนผักและไม้ดอก พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และที่รกร้าง ๑๓๖,๕๘๐ ไร่

๑.๑.๕ การปกครอง

จังหวัดตรังมีการแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๑๐ อำเภอ ๘๗ ตำบล ๗๒๓ หมู่บ้าน และมี การบริหารราชการ ดังนี้

๑) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จำนวน ๓๓ หน่วยงาน ได้แก่

๑.๑) สังกัดกระทรวงมหาดไทย	๗ หน่วยงาน
๑.๒) สังกัดกระทรวงคมนาคม	๑ หน่วยงาน
๑.๓) สังกัดกระทรวงแรงงาน	๔ หน่วยงาน
๑.๔) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๖ หน่วยงาน
๑.๕) สังกัดกระทรวงการคลัง	๑ หน่วยงาน
๑.๖) สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม	๑ หน่วยงาน
๑.๗) สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑ หน่วยงาน
๑.๘) สังกัดกระทรวงพาณิชย์	๑ หน่วยงาน
๑.๙) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	๑ หน่วยงาน
๑.๑๐) สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑ หน่วยงาน
๑.๑๑) สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม	๑ หน่วยงาน
๑.๑๒) สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑ หน่วยงาน
๑.๑๓) สังกัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	๑ หน่วยงาน
๑.๑๔) สังกัดกระทรวงยุติธรรม	๓ หน่วยงาน
๑.๑๕) สังกัดกระทรวงพลังงาน	๑ หน่วยงาน
๑.๑๖) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๑ หน่วยงาน
๑.๑๗) ไม่สังกัดกระทรวง	๑ หน่วยงาน

๒) การบริหารราชการส่วนกลาง จำนวน ๗๐ หน่วยงานได้แก่

๒.๑) สังกัดกระทรวงคมนาคม	๕ หน่วยงาน
๒.๒) สังกัดกระทรวงแรงงาน	๑ หน่วยงาน
๒.๓) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๒ หน่วยงาน
๒.๔) สังกัดกระทรวงการคลัง	๔ หน่วยงาน
๒.๕) สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๒ หน่วยงาน
๒.๖) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๑๕ หน่วยงาน
๒.๗) สังกัดกระทรวงพาณิชย์	๒ หน่วยงาน
๒.๘) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	๖ หน่วยงาน
๒.๙) สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๐ หน่วยงาน
๒.๑๐) สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม	๒ หน่วยงาน
๒.๑๑) สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑ หน่วยงาน
๒.๑๒) สังกัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	๒ หน่วยงาน

๒.๑๓) สังกัดกระทรวงยุติธรรม	๑ หน่วยงาน
๒.๑๔) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๒ หน่วยงาน
๒.๑๕) สังกัดกระทรวงกลาโหม	๕ หน่วยงาน
๓) รัฐวิสาหกิจ	๑๙ หน่วยงาน
๔) หน่วยงานอิสระ	๑๓ หน่วยงาน
๕) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย	
๕.๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง	๑ แห่ง
๕.๒) เทศบาล	๒๒ เทศบาล
๕.๓) องค์การบริหารส่วนตำบล	๗๗ อ.บ.ต.

๑.๑.๖ ประชากรและความหนาแน่นของประชากร

จำนวนประชากรจังหวัดตรัง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีจำนวน ๖๔๐,๗๙๓ คน ชาย ๓๑๓,๘๘๙ คน หญิง ๓๒๖,๘๙๔ คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๐,๖๔๗ ครัวเรือน ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก อัตราความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ ๑๓๐.๓๑คน ต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรจังหวัดตรัง

อำเภอ	ระยะทาง (กม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	อบต.	จำนวนตำบล	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน	ราษฎรชาย	ราษฎรหญิง	รวมราษฎร
เมืองตรัง	-	๕๓๓.๘๗๓	๑๒	๑๕	๔	๑๒๑	๖๒,๒๙๓	๗๔,๓๗๕	๘๑,๔๕๓	๑๕๕,๘๒๘
กันตัง	๒๔	๖๐๙.๖๓๕	๑๓	๑๔	๑	๘๓	๒๗,๐๔๔	๔๓,๒๓๙	๔๓,๖๔๕	๘๖,๘๘๔
ย่านตาขาว	๒๒	๔๓๑.๐๕๗	๖	๘	๓	๖๗	๒๐,๓๒๖	๓๑,๔๐๗	๓๒,๙๙๗	๖๔,๔๐๔
ปะเหลียน	๔๔	๙๗๓.๑๓๐	๙	๑๐	๓	๘๖	๒๑,๘๒๑	๓๓,๑๔๘	๓๔,๒๐๘	๖๗,๓๕๖
สิเกา	๓๓	๕๒๓.๙๘๓	๔	๕	๓	๔๐	๑๓,๑๘๐	๑๙,๐๖๔	๑๘,๗๕๖	๓๗,๘๒๐
ห้วยยอด	๒๘	๗๔๗.๒๗๔	๑๔	๑๖	๕	๑๓๓	๓๒,๑๖๗	๔๖,๖๗๙	๔๗,๙๔๗	๙๔,๖๒๖
วังวิเศษ	๖๐	๔๗๗.๑๒๕	๕	๕	๑	๖๘	๑๔,๖๒๘	๒๑,๖๐๗	๒๑,๙๐๖	๔๓,๕๓๓
นาโยง	๑๒	๑๖๕.๐๑๗	๖	๖	๑	๕๓	๑๔,๐๖๘	๒๑,๕๒๘	๒๒,๙๔๖	๔๔,๔๗๔
รัชฎา	๕๗	๒๓๒.๔๒๕	๕	๕	๑	๕๐	๑๐,๕๗๖	๑๔,๔๑๐	๑๔,๗๒๗	๒๙,๑๓๗
หาดสำราญ	๕๙	๒๒๔.๐๐๐	๓	๓	-	๒๒	๔,๕๔๔	๘,๔๔๒	๘,๓๐๙	๑๖,๘๕๑
รวม	-	๔,๙๑๗.๕๑๙	๗๗	๘๗	๒๒	๗๒๓	๒๒๐,๖๔๗	๓๑๓,๘๘๙	๓๒๖,๘๙๔	๖๔๐,๗๙๓

๑.๑.๗ ศาสนาและประเพณีวัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๘๐.๐๐ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๑๘.๕ และศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๑.๕ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก

๑) ความเชื่อ ความศรัทธา ค่านิยม ในสถาบันทางศาสนา

๑.๑) จำนวนร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนาต่าง ๆ

- ศาสนาพุทธ	ร้อยละ	๘๐.๐๐
- ศาสนาอิสลาม	ร้อยละ	๑๘.๕
- ศาสนาคริสต์	ร้อยละ	๑.๕

๑.๒) จำนวนวัด/สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ พระภิกษุ สามเณร นางชี ศิษย์วัด

- วัด/สำนักสงฆ์	จำนวน	๑๖๖	แห่ง
- ที่พักสงฆ์	จำนวน	๕๕	แห่ง
- พระภิกษุ	จำนวน	๑,๐๖๐	รูป
- สามเณร	จำนวน	๒๒๐	รูป
- นางชี	จำนวน	๔๗	คน
- ศิษย์วัด	จำนวน	๕๑	คน

๑.๓) จำนวนมัสยิด

จำนวน ๑๔๐ แห่ง

๑.๔) จำนวนโบสถ์คริสต์

- โบสถ์คาทอลิก	จำนวน	๑	แห่ง
- โบสถ์โปรเตสแตนต์	จำนวน	๖	แห่ง

ประชาชนชาวจังหวัดตรังมีศรัทธายึดมั่นในศาสนาพุทธ ยิ่งกว่าศาสนาอื่น เช่น ศาสนาคริสต์และอิสลาม ภายในจังหวัดตรังแต่ละอำเภอและตำบลจะมีวัดศาสนาพุทธ สำนักสงฆ์ อยู่เกือบทุกแห่ง ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่มีเชื้อสายมาจากชาวจีน ส่วนมากก็นับถือศาสนาพุทธควบคู่ไปกับการถือศีลกินเจ ตามฤดูกาลที่มีตามศาลเจ้าต่าง ๆ สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อศรัทธาและยึดมั่นในพระพุทธศาสนาอยู่เป็นอันมาก ส่วนศาสนาอื่นมีอยู่บ้างเพียงส่วนน้อยและคล้อยตามประเพณีของชาวจีนไปบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนในตัวเอง ถึงแม้ว่าจะมีการนับถือศาสนาหลายศาสนา แต่ก็ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งแต่อย่างใด ต่างก็ให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี

ความเชื่อ ศรัทธา ค่านิยม ในวัฒนธรรมทั่วไปของชาวพื้นเมืองชาวตรังปฏิบัติตามครรลองของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ส่วนใหญ่ตามวัฒนธรรมของพุทธศาสนาซึ่งสืบเนื่องมาจากอินเดียและลังกา เชื่อมโยงกับจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรังเป็นเมืองหน้าด่านของจังหวัดนครศรีธรรมราชฝั่งตะวันตกในฐานะที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองแม่เป็นเมืองเอกวัฒนธรรมของตรังจึงเป็นแบบเดียวกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดใกล้เคียง เช่น วันตรุษ วันสารท พิธีทางศาสนา

๒) ด้านศิลปะวัฒนธรรม

จังหวัดตรังมีศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ทั้งในด้านศิลปะการแสดงและหัตถกรรม ศิลปะการแสดง เช่น มโนราห์ หนังตะลุง ลิเกป่า ศิลปหัตถกรรม เช่น การประดิษฐ์เสื้อเตย มีดพร้า (นาป้อ) ผ้าทอพื้นเมือง (นาหมื่นศรี) และเสวียนหม้อจากก้านจาก

ด้านวัฒนธรรมประเพณีเป็นการผสมผสานระหว่างประเพณีวัฒนธรรมไทยกับจีน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในเขตเมืองส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยผสมจีน ส่วนผู้นับถือศาสนาอิสลาม

ก็ยังคงยึดถือประเพณีวัฒนธรรมทางศาสนา แต่ไม่เคร่งครัดเหมือน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเพณีของชาวตรังที่แตกต่างจากที่อื่นอย่างชัดเจน ได้แก่

- ประเพณีแต่งงานจะจัดงานใหญ่พิมพ์บัตรเชิญแขกไปร่วมเป็นเกียรติและร่วมรับประทานอาหาร จัดขบวนแห่ของคณะเจ้าบ่าวโดยรถยนต์ มีผ้าสีแดงผูกที่หน้ารถทุกคัน โดยเจ้าภาพเป็นผู้มอบให้พร้อมกับติดผ้าแดงไว้ที่ประตูบ้านเจ้าภาพด้วย สำหรับแขกที่รับเชิญไปร่วมขบวนแห่หรือรับประทานอาหาร ขึ้นอยู่กับความมีชื่อเสียงของเจ้าภาพ การแต่งกายของแขกไม่ค่อยพิธีพิถัน แต่งกายตามสบาย เมื่ออาหารชนิดสุดท้ายขึ้นโต๊ะ หลังจากรับประทานอาหารเสร็จ แขกก็จะกลับหมด ให้เจ้าภาพมีเวลาจัดเก็บทำความสะอาดสถานที่ต่อไป

- ประเพณีงานศพเมื่อสมาชิกในครอบครัวถึงแก่กรรม จะไม่ออกบัตรเชิญ แต่จะพิมพ์แผ่นประกาศขนาดใหญ่โดยระบุชื่อผู้ตาย สาเหตุการตาย สถานที่ตั้งศพ วันจัดงาน วันฌาปนกิจ และรายชื่อเจ้าภาพพร้อมด้วยญาติทุกคนไปปิดไว้ในที่ชุมชน เช่น ร้านอาหาร หน้าบ้าน ร้านค้าทั่วไป และจะส่งไปประกาศทางสถานีวิทยุท้องถิ่นบางราย ตั้งศพที่วัดหรือมูลนิธิกุศลสถาน เพื่อความสะดวกของแขกที่ไปและความพร้อมของเครื่องใช้ไม้สอย ในงานจะมีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงไปร่วมงานคับคั่ง แขกที่ไปในงานทุกคนจะได้รับบัตรขอบคุณ ในบัตรระบุ วันที่ เวลา สถานที่เผาหรือฝังศพไว้ ในวันเคลื่อนศพออกจากบ้านหรือวัดไปเผาหรือฝัง เจ้าภาพจะเลี้ยงอาหารแบบโต๊ะจีนจำนวนมาก การเคลื่อนศพออกจากบ้านก็จะจัดขบวนรถยนต์ยาวเหยียด มีผ้าสีขาวผูกหน้ารถทุกคัน เมื่อถึงปลายทางแล้วรถทุกคันจะได้รับซองมีเงินอยู่ข้างในเป็นสินน้ำใจจากเจ้าภาพ

- ประเพณีกินเจจะจัดขึ้นในวันขึ้น ๑ ค่ำ ถึงวันขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๙ ของจีน โดยจัดปีละครั้งในงานมีฝ่ายพิธีการจัดโต๊ะบูชา ฝ่ายอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และฝ่ายอ่านบทสวดมนต์ ร่วมกันประกอบพิธีกินเจ และเชิญชวนผู้ศรัทธามาร่วมกันกินเจก่อนถึงวันกำหนด เพื่อให้ร่างกายบริสุทธิ์และอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์โดยเฉพาะพระอิศวรผู้เป็นใหญ่และพระจากดาวนพเคราะห์ทั้ง ๙ ให้มาเป็นพยานในการประกอบพิธีกินเจส่วนเจ้าอื่น ๆ ที่อัญเชิญมามีทั้งพุทธ พราหมณ์และเต๋า เพื่อให้เกิดศรัทธาในการรักษาศีล

๑.๑.๘ โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม

๑) ไฟฟ้า จังหวัดตรัง มีสำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ๑๓ แห่ง ดังนี้

๑.๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดตรัง

๑.๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา อ.ห้วยยอด

๑.๓) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา อ.กันตัง

๑.๓.๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.เกาะลิบง

๑.๓.๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย บ้านเกาะมุกด์

๑.๔) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา อ.ย่านตาขาว

๑.๕) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.นาโยง

๑.๖) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.สิเกา

๑.๗) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.วังวิเศษ

๑.๘) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.ปะเหลียน

๑.๘.๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย ต.เกาะสุกร

๑.๙) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.รัชฎา

๑.๑๐) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย อ.หาดสำราญ

จังหวัดตรังมีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้านจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๐,๖๔๗ ครัวเรือน มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ๑๙๓,๖๖๑ ครัวเรือน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดตรัง มีโครงการที่จะขยายเขตไฟฟ้าให้ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน และได้ดำเนินการสำรวจและประมาณการค่าใช้จ่ายครบทุกครัวเรือนแล้ว ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของการขออนุมัติงบประมาณ

ตารางที่ ๒ สถานการณ์มีไฟฟ้าใช้แต่ละอำเภอในพื้นที่จังหวัดตรัง

ที่	อำเภอ	ตำบล	ระดับหมู่บ้าน		ระดับหลังคาเรือน			
			หมู่บ้านทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว	ครัวเรือนทั้งหมด (ราย)	มีไฟฟ้าใช้แล้ว (ราย)	ไม่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุม	
							ไม่มีไฟฟ้า (ราย)	มีปัญหา (ราย)
๑	เมือง	๑๖	๑๑๙	๑๑๙	๔๒,๙๕๓	๔๒,๙๑๖	๓๗	๓๑
๒	สิเกา	๕	๔๐	๔๐	๗,๙๒๐	๗,๘๖๔	๕๖	๕๖
๓	นาโยง	๖	๕๓	๕๓	๑๑,๘๓๔	๑๑,๘๐๔	๓๐	๒๖
๔	กันตัง	๑๔	๙๕	๙๕	๒๔,๘๗๖	๒๔,๖๒๓	๑๘๒	๕๘
๕	ย่านตาขาว	๘	๖๗	๖๗	๑๕,๕๖๓	๑๕,๕๑๑	๓๕๐	๐
๖	ปะเหลียน	๑๐	๘๕	๘๕	๑๖,๙๘๒	๑๖,๘๒๖	๖๘๐	๐
๗	หาดสำราญ	๓	๒๒	๒๒	๕,๑๐๓	๕,๐๘๖	๑๑๘	๐
๘	ห้วยยอด	๒๐	๑๓๒	๑๓๒	๒๖,๒๖๓	๒๖,๐๒๑	๒๔๒	๐
๙	วังวิเศษ	๕	๔๓	๔๓	๙,๒๕๒	๙,๑๙๙	๕๓	๐
๑๐	รัชฎา	๔	๓๖	๓๖	๕,๕๕๑	๕,๕๕๑	๐	๐

๒) ประปา จังหวัดตรังมีสำนักงานประปา จำนวน ๓ แห่งโดยแต่ละสำนักงานขึ้นตรงกับสำนักงานประปาเขต ๕ สงขลา คือ

๒.๑) สำนักงานประปาตรัง ให้บริการน้ำในเขตพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอ กันตังอำเภอนาโยง และอำเภอสิเกา โดยมีแหล่งน้ำดิบ ได้แก่ แม่น้ำตรังในอำเภอเมืองตรัง และคลองเมงในอำเภอสิเกา

๒.๒) สำนักงานประปาย่านตาขาว ให้บริการน้ำในเขตพื้นที่อำเภอย่านตาขาวอำเภอปะเหลียน และองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสนโดยมีแหล่งน้ำดิบ ได้แก่ คลองลำพิกุล – ชานคลองวังพังและคลองปะเหลียน

๒.๓) สำนักงานประปาช่วยยอให้บริการน้ำในเขตพื้นที่อำเภอช่วยยอ อำเภอวังวิเศษ และอำเภอรษฎาโดยมีแหล่งน้ำดิบ ได้แก่ แม่น้ำตรังและคลองลำภูรา

ปี ๒๕๕๘ มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๔๓,๓๐๙ รายมีปริมาณน้ำผลิตจริง ๑๔,๐๔๓,๑๑๗ ลูกบาศก์เมตรปริมาณน้ำขาย ๙,๖๒๓,๐๙๑ ลูกบาศก์เมตร

๓) การสื่อสารโทรคมนาคม จังหวัดตรังมีชุมสายโทรศัพท์ที่เป็นโครงข่ายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดตรัง จำนวน ๑๒๖ ชุมสาย ๔๐,๖๘๘ เลขหมาย

๔) การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีและการใช้อินเทอร์เน็ต

ปี ๒๕๕๘ ประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไปจำนวน ๕๖๗,๙๘๓ คน การใช้คอมพิวเตอร์ ๑๗๐,๔๗๗ คน มีใช้อินเทอร์เน็ต ๑๘๘,๒๐๕ คน

๕) ด้านการคมนาคม

การคมนาคมขนส่งในจังหวัดตรังสามารถเดินทางหรือขนส่งสินค้าได้ ๔ เส้นทาง คือ

๕.๑) การคมนาคมทางบก

๕.๑.๑) ทางรถยนต์ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) เป็นถนนสายหลักในการคมนาคมขนส่งทางบก นอกจากนั้นยังมีถนนเชื่อมโยงจากจังหวัดไป อำเภอต่าง ๆ สามารถเดินทางติดต่อกันได้สะดวกทุกฤดูกาล โดยมีสายทางทั้งหมด ๗๕ สายทาง

๕.๑.๒) ทางรถไฟ มีบริการรถไฟ ๒ ขบวน คือ ขบวนรถเร็ว กันตัง-กรุงเทพฯ ทุกวันๆละ ๑ ขบวน และขบวนรถด่วน ตรัง-กรุงเทพฯ ทุกวันๆ ละ ๑ ขบวน

๕.๒) การคมนาคมทางอากาศ ท่าอากาศยานตรัง มีบริการสายการบิน ๒ สายการบิน คือ สายการบินนกแอร์ทำการบินวันละ ๓ เที่ยวบิน และสายการบิน Air Asia ให้บริการ วันละ ๒ เที่ยวบิน ในเส้นทาง ตรัง-ดอนเมือง ทุกวัน

๕.๓) การคมนาคมทางน้ำ

๕.๓.๑) จังหวัดตรังมีท่าเรือพาณิชย์ จำนวน ๕ ท่า คือ

๕.๓.๑.๑) ท่าเทียบเรือกันตัง ขนาดไม่เกิน ๒๐ ตันกรอส ที่ตั้ง บริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์/เรือลำเลียงสินค้า

๕.๓.๑.๒) ท่าเทียบเรือแสงทองขนส่งภาคใต้ เป็นท่าเทียบเรือ ขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส ที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลบางเป้า อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ท่าเทียบเรือสินค้าประเภทเทกอง /เรือลำเลียงสินค้า

๕.๓.๑.๓) ท่าเทียบเรือตรังฮาเบอร์ ท่าเทียบเรือขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอสที่ตั้งบริเวณแม่น้ำตรัง ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งสินค้าประเภทเทกอง/เรือลำเลียงสินค้าขนาด ๑,๕๐๐ ตันกรอส

๕.๓.๑.๔) ท่าเทียบเรือยูโสบ ขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ตันกรอส ตั้งบริเวณ แม่น้ำตรัง ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง จังหวัดตรังสินค้าประเภทตู้คอนเทนเนอร์ / เรือลำเลียงสินค้า ขนาด ๑,๕๐๐-๒,๕๐๐ ตันกรอส

๕.๓.๑.๕) ท่าเทียบเรือนาเกลือ กว้าง ๒๙.๐๐ เมตร ยาว ๑๘๕ เมตร ที่ตั้ง บริเวณแม่น้ำตรัง หมู่ที่ ๒ ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ขนส่งทางทะเลในพื้นที่

โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย (IMT-GT) โครงการร่วมมือเศรษฐกิจอนุทวีป ระหว่าง บังกลาเทศ - อินเดีย - พม่า - ศรีลังกา - ไทย

๕.๓.๒) จังหวัดตรังมีท่าเรือท่องเที่ยวจำนวน ๔ ท่า คือ

๕.๓.๒.๑) ท่าเทียบเรือปากเมง ที่ตั้งบริเวณอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง

๕.๓.๒.๒) ท่าเทียบเรือควนตุงกู ที่ตั้งบริเวณบ้านควนตุงกู อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลปปาใบจักรยาวและเรือประมงพื้นบ้าน วิ่งระหว่างท่าเรือควนตุงกูกับเกาะมุกด์

๕.๓.๒.๓) ท่าเทียบเรือทุ่งคลองสน ที่ตั้งบริเวณหมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลปปาใบจักรยาวและเรือโดยสารขนาดใหญ่

๕.๓.๒.๔) ท่าเทียบเรือเกาะสุกร ที่ตั้ง บริเวณหมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นเรือโดยสารและบรรทุกสินค้าเฟลปปาใบจักรยาวและเรือประมงพื้นบ้าน - ท่าเรือประมงเข้า-ออก มีจำนวน ๓๔ ท่า/แพปลา

๑.๑.๙ การเกษตรและปศุสัตว์ที่สำคัญ

๑) การเกษตร

๑.๑) พื้นที่ทำการเกษตรจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน ๓,๐๘๘,๓๙๙.๓๗๕ ไร่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๖๕๙,๑๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๒ ของพื้นที่ครุฑเรือนประชากรทั้งหมด จำนวน ๑๗๓,๗๖๔ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๙๗,๔๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๗ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด คือ ห้วยยอด รองลงมาคือ วังวิเศษ ปะเหลียน และอำเภอเมืองตรัง ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร(ครัวเรือน)
๑	เมืองตรัง	๒๒๑,๗๗๑	๓๗,๗๓๕	๑๖,๘๖๙
๒	กันตัง	๑๗๒,๒๒๗	๒๓,๔๙๑	๑๒,๑๐๙
๓	ย่านตาขาว	๑๖๕,๕๕๕	๒๔,๐๖๐	๑๐,๖๐๘
๔	ปะเหลียน	๒๔๐,๑๕๔	๑๗,๙๘๐	๑๑,๓๓๔
๕	สิเกา	๑๔๒,๘๗๓	๑๔,๐๙๖	๕,๘๓๖
๖	ห้วยยอด	๒๖๑,๗๘๗	๒๓,๒๒๕	๑๕,๐๘๗

ตารางที่ ๓ (ต่อ) ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรของจังหวัดโดยแยกเป็นรายอำเภอ ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร(ครัวเรือน)
๗	วังวิเศษ	๒๔๑,๐๖๓	๙,๗๓๘	๗,๔๑๕
๘	นาโยง	๙๓,๙๕๕	๑๓,๐๔๗	๗,๑๐๔
๙	รัชฎา	๗๑,๓๓๓	๖,๔๑๖	๕,๒๒๙
๑๐	หาดสำราญ	๔๘,๔๗๐	๓,๙๗๖	๓,๐๙๐
รวม		๑,๖๕๙,๑๘๘	๑๗๓,๗๖๔	๙๔,๖๘๓

๑.๒) ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด มูลค่าการผลิตส่วนใหญ่ของสาขาเกษตรกรรมมาจากพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ข้อมูลยางพาราจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๘ สรุปดังนี้

- จำนวนครัวเรือนปลูกยางพารา จำนวน ๖๗,๔๒๗ ครัวเรือน
- พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๑,๕๖๐,๕๐๗ ไร่
- เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว จำนวน ๑,๒๓๓,๓๙๖ ไร่
- ผลผลิตยางพารา จำนวน ๓๑๙,๕๖๓ ตัน

ตารางที่ ๔ ข้อมูลยางพาราของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๑	เมืองตรัง	๘,๗๕๖	๑๖๖,๕๖๙	๑๓๐,๗๔๐	๓๕,๐๓๘
๒	กันตัง	๗,๙๓๗	๑๔๓,๒๙๕	๑๒๙,๑๙๙	๓๓,๗๒๑
๓	ย่านตาขาว	๗,๙๕๒	๑๔๙,๕๐๕	๙๙,๒๙๑	๒๖,๙๐๘
๔	ปะเหลียน	๑๐,๒๙๒	๒๘๑,๗๐๙	๒๓๑,๖๗๒	๕๘,๖๑๓
๕	สิเกา	๔,๔๐๓	๑๘๘,๒๖๙	๑๒๑,๕๙๙	๓๒,๕๘๙
๖	ห้วยยอด	๑๐,๗๑๑	๒๑๕,๕๐๙	๑๘๙,๘๑๗	๔๙,๑๖๓
๗	วังวิเศษ	๖,๕๐๗	๒๐๙,๒๐๑	๑๕๙,๐๗๔	๔๑,๙๙๖
๘	นาโยง	๔,๘๘๙	๘๐,๕๗๔	๖๖,๑๐๘	๑๕,๘๐๐
๙	รัชฎา	๓,๗๔๖	๘๑,๙๘๙	๖๘,๗๓๗	๑๗,๑๑๖
๑๐	หาดสำราญ	๒,๒๓๔	๔๓,๘๘๗	๓๗,๑๕๙	๘,๖๒๑
รวม		๖๗,๔๒๗	๑,๕๖๐,๕๐๗	๑,๒๓๓,๓๙๖	๓๑๙,๕๖๓

๑.๓) ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกไม่มากนักแต่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงข้อมูล
ปาล์มน้ำมันจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๘ สรุปดังนี้

- จำนวนครัวเรือนปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๗,๙๖๐ ครัวเรือน
- พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๑๖๕,๒๒๕ ไร่
- เนื้อที่ให้เก็บเกี่ยว จำนวน ๑๓๔,๗๗๑ ไร่
- ผลผลิตยางพารา จำนวน ๓๓๑,๒๐๗ ตัน

ตารางที่ ๕ ข้อมูลปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่ให้เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๑	เมืองตรัง	๗๐๐	๑๑,๕๒๙	๘,๕๙๔	๒๗,๘๗๐
๒	กันตัง	๑,๒๐๒	๒๑,๒๘๗	๑๖,๗๕๐	๕๖,๑๘๐
๓	ย่านตาขาว	๖๐๕	๗,๕๒๐	๔,๙๓๒	๑๖,๒๔๖
๔	ปะเหลียน	๕๒๘	๙,๙๐๗	๗,๙๓๐	๒๖,๓๓๖
๕	สิเกา	๑,๔๑๕	๔๔,๐๗๔	๓๙,๗๑๓	๑๓,๗๘๐
๖	ห้วยยอด	๑,๑๑๙	๑๘,๒๓๐	๑๖,๓๕๐	๕๔,๙๓๖
๗	วังวิเศษ	๑,๓๔๗	๓๕,๓๕๘	๒๙,๗๓๐	๑๐๐,๗๘๕
๘	นาโยง	๑๗๗	๒,๓๒๖	๒,๐๘๑	๗,๐๕๗
๙	รัชฎา	๒๒๒	๙,๓๕๙	๕,๔๗๓	๑๗,๙๖๘
๑๐	หาดสำราญ	๖๔๕	๕,๖๓๕	๓,๒๑๘	๑๐,๐๕๐
รวม		๗,๙๖๐	๑๖๕,๒๒๕	๑๓๔,๗๗๑	๓๓๑,๒๐๗

๑.๔) พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ ไม้ผล เงาะทุเรียน มังคุด และลองกอง ซึ่งมีพื้นที่ปลูกไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นสวนหลังบ้าน และมีแนวโน้มลดลงเพราะมีราคาไม่แน่นอน พื้นที่ปลูกกระจายในทุกอำเภอ สำหรับข้าว ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกหลักใน ๓ อำเภอ คือ ห้วยยอด นาโยง และอำเภอเมือง มีแนวโน้มลดลงเพราะถูกทดแทนโดยพืชเศรษฐกิจอื่นโดยเฉพาะปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดตรังประจำปี ๒๕๕๘

ที่	พืช	เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
๑	ยางพารา	๖,๗๔๒	๑,๕๖๐,๕๐๗	๑,๒๓๓,๓๙๖	๓๑๙,๕๖๓	๑๒,๗๘๒
๒	ปาล์มน้ำมัน	๗,๙๘๐	๑๖๕,๒๒๕	๑๓๔,๗๗๑	๓๓๑,๒๐๗	๑,๔๓๒
๓	เงาะ	๓,๔๒๔	๓,๒๙๓	๒,๙๐๖	๒,๓๖๙	๓๓
๔	ทุเรียน	๒,๓๒๕	๒,๗๘๔	๒,๓๒๑	๒,๑๐๑	๑๐๔
๕	มังคุด	๓,๓๘๘	๔,๖๔๑	๓,๓๗๕	๑,๕๒๔	๑๗
๖	ลองกอง	๕,๑๐๖	๖,๔๓๓	๕,๒๕๖	๓,๐๑๘	๔๕
๗	ข้าว	๓๕๙๓	๑๒,๑๗๐	๑๒,๑๓๘	๔๙๑๐	๒๔๓

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ชนิด/ชื่อพืช	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล ผลิต (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
๑. ไม้ผล	๑๔,๒๔๓	๑๗,๑๕๑	๑๓,๘๖๐	๙,๐๑๒.๘๙	๙๘๒.๖๓
เงาะ	๓,๔๒๔	๓,๒๙๓	๒,๙๐๖	๒,๓๖๙.๘๙	๘๑๖
ทุเรียน	๒,๓๒๕	๒,๗๘๔	๒,๓๒๑	๒,๑๐๑	๑๐๔.๔๒
มังคุด	๓,๓๘๘	๔,๖๔๑	๓,๓๗๕	๑,๕๒๔	๑๖.๙๔
ลองกอง	๕,๑๐๖	๖,๔๓๓	๕,๒๕๘	๓,๐๑๘	๔๕.๒๗
๒. ข้าวนาปี	๓,๕๙๓	๑๒,๑๗๐	๑๒,๑๓๘	๔,๙๑๐	๒๔๓

๒) การประมง

จังหวัดตรังมีแนวชายฝั่งประมาณ ๑๑๙ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ อำเภอสีเกา อำเภอกันตัง อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน ทรัพยากรประมงถือว่ามีความสำคัญกับประชาชนในจังหวัด เพราะการประมงเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและธุรกิจต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว โรงงานปลาป่น โรงงานน้ำแข็ง โรงงานปลากระป๋อง

ตารางที่ ๘ จำนวนครัวเรือนที่ทำการประมง ปี ๒๕๕๘

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือน
๑	ปะเหลียน	๒๔๖
๒	กันตัง	๔๘๗
๓	หาดสำราญ	๘๖
๔	สิเกา	๒๙๘
๕	ย่านตาขาว	๔๑๑
๖	ห้วยยอด	๑,๗๐๑
๗	รัชภา	๔๔๐
๘	เมืองตรัง	๑,๒๙๒
๙	นาโยง	๔๕๑
๑๐	วังวิเศษ	๗๕๖
รวม		๖,๑๖๘

จังหวัดตรังเป็นจังหวัดชายทะเลฝั่งทะเลอันดามันที่มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ชายเลน มีเกาะแก่ง จำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้มีการประกอบกิจการประมงทะเล ในรูปแบบประมงพื้นบ้าน และพาณิชย์

๒.๑) การทำการประมงแบบพื้นบ้าน มีครัวเรือนชาวประมงพื้นบ้าน ในเขตพื้นที่ ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอสิเกา อำเภอกันตัง อำเภอย่านตาขาว อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน ที่มีอาชีพทำการประมงในเขตทะเลชายฝั่ง (ระยะ ๓ ไมล์ทะเลจากชายฝั่ง) ที่มีใบทะเบียนและใบอนุญาตใช้เรือประมง ขนาดต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอส จำนวน ๑,๒๓๓ ลำ มีการใช้เครื่องมือประมงพื้นบ้านตามฤดูกาลที่เหมาะสมและแต่ละครัวเรือนมีเครื่องมือประมงมากกว่า ๑ ชนิด เช่น อวนลอย กุ้ง/ปลา อวนปู ลอบหมึก ไซ เบ็ด โพงพาง โปะน้ำตื้น คราดหอย ทำการประมงตั้งแต่บริเวณชายฝั่งและห่างฝั่งออกไปไม่เกิน ๑๐ กิโลเมตร ตามศักยภาพของความยาวเรือประมงที่ใช้ทำการประมงเป็นหลัก มีรายได้เฉลี่ยวันละ ๒,๐๐๐ บาท โดยมีการเวลาออกทำการประมงได้ประมาณปีละ ๙ เดือน (ช่วงที่ ๑ ระหว่างเดือนมกราคม-กรกฎาคม ช่วงที่ ๒ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม) เฉลี่ยเดือนละไม่เกิน ๒๕ วัน ทั้งนี้โดยปกติในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม เป็นช่วงมรสุมชาวประมงเรือเล็กไม่สามารถออกทำการประมง ประกอบกับ ณ ปัจจุบันกรมประมงยังไม่มีเงื่อนไขข้อกำหนดในการออกใบอนุญาตทำการประมงสำหรับประมงพื้นบ้าน

๒.๒) การทำการประมงเชิงพาณิชย์ ในเขตพื้นที่อำเภอกันตัง ซึ่งเป็นพื้นที่ปากแม่น้ำเส้นทางเดินเรือทุกชนิด มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เป็นแหล่งชุมชนที่ประกอบอาชีพทำการประมงเชิงพาณิชย์ ทั้งที่เป็นคนดั้งเดิม และย้ายถิ่นเข้ามาทำการประมง มีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือธุรกิจต่อเนื่องกับการประมงเช่น ท่าเทียบเรือ ห้องเย็น แพลตฟอร์มงานอุตสาหกรรม เครื่องมือประมงที่ใช้ เช่น อวนลาก อวนลอย อวนล้อมจับ อวนครอบปลากะตัก รวมทั้งมีเรือที่ออกไปทำการประมงต่างประเทศด้วย ทั้งนี้เรือประมงพาณิชย์ ขนาดตั้งแต่ ๑๐ ตันกรอสขึ้นไป

ที่มีใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ จำนวน ๒๓๒ ลำ ซึ่งทุกครั้งโดยเฉพาะเรือประมงพาณิชย์ที่มีขนาดตั้งแต่ ๓๐ ตันกรอสขึ้นไป ต้องแจ้งเข้า-ออก ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า-ออกเรือประมงจังหวัดตรัง (PIPO) เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.๒๕๕๘ ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) กำหนด

ตารางที่ ๙ จำนวนเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙- ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐

ลำดับ ที่	พื้นที่ ดำเนินการ	ชนิดเครื่องมือ ทำการประมง	จำนวนเรือประมง (ลำ)				รวม
			ขนาด ๑๐ < ๒๐ ตันกรอส	ขนาด ๒๐ < ๖๐ ตันกรอส	ขนาด ๖๐ < ๑๕๐ ตันกรอส	ขนาด ๑๕๐ ตันกรอสขึ้นไป	
๑	อำเภอ กันตัง	อวนลากแผ่น ตะเฆ่	-	๗๓	๙๐	๑	๑๖๔
		อวนล้อมจับ	๙	๓	๗	๒	๒๑
		อวนล้อมจับ ปลากะตัก	-	-	-	-	๑
		อวนครอบปลา กะตัก	-	๙	๑	-	๑๐
		อวนลอย/อวน จม/อวนล้อม ติดตาม	๑	๑	-	-	๒
		อวนครอบหมึก	๕	๔	-	-	๙
		เบ็ดราว ยาว ตั้งแต่ ๑๐๐ เมตรขึ้นไป	๑	๕	-	-	๖
		เรือประกอบ เครื่องกำเนิด ไฟฟ้า (เรือปั่นไฟ)	๙	๘	-	-	๑๗
๒	อำเภอ สีกา	อวนครอบปลา กะตัก	๑	-	-	-	๑

ตารางที่ ๙ (ต่อ) จำนวนเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์
ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙- ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐

รวม			๒๘	๑๐๓	๙๘	๓	๒๓๒
ลำดับ ที่	พื้นที่ ดำเนินการ	ชนิด เครื่องมือ ทำการ ประมง	จำนวนเรือประมง (ลำ)				รวม
			ขนาด ๑๐ < ๒๐ ตันกรอส	ขนาด ๒๐ < ๖๐ ตันกรอส	ขนาด ๖๐ < ๑๕๐ ตันกรอส	ขนาด ๑๕๐ ตันกรอส ขึ้นไป	
๓	อำเภอปะ เหลียน	อวนล้อม จับ	๑	-	-	-	๑
๔	อำเภอหาด สำราญ	อวนลอย/ อวนจม/ อวนล้อม ติดตา	๑	-	-	-	๑
รวม			๒๘	๑๐๓	๙๘	๓	๒๓๒

๒.๓) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จังหวัดตรังมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยง
สัตว์น้ำในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖,๓๗๔ ราย พื้นที่เลี้ยง ๑๔,๔๙๒.๖๖ ไร่ ดังนี้

- สัตว์น้ำจืด ส่วนมากจะเลี้ยงปลาในครัวเรือน ตามแนวทาง
เศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงปลากินพืช ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาบ้า จาระเม็ดน้ำจืด สวาย ใน
ปลากินเนื้อ ได้แก่ ปลาดุก ปลาหมอ ปลาเก็ดเหลือง และกบนา เกษตรกรจำนวน ๕,๓๓๗ ราย
๙,๐๑๖ บ่อ พื้นที่เลี้ยง ๘,๐๙๖.๐๘ ไร่มีปริมาณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ๓,๗๙๘.๗๐ ตัน คิดเป็น
มูลค่า ๒๒๗ ล้านบาท

- ปลาน้ำกร่อย ได้แก่ ปลากระพงขาว, ปลากระรัง (เก๋า), ปลาช่อน
ทะเล เกษตรกรจำนวน ๕๑๗ ราย ๓,๑๓๐ ไร่ พื้นที่เลี้ยง ๒๓ ไร่ มีปริมาณการเพาะเลี้ยงปลาน้ำ
กร่อยในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๘๐๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๘๐๙ ตัน

- กุ้งทะเล ได้แก่ กุ้งขาว และกุ้งกุลาดำ เกษตรกร จำนวน ๕๒๐
ราย ๒,๐๖๙ บ่อ พื้นที่เลี้ยง ๘,๗๐๓.๐๒ ไร่มีปริมาณการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒,๐๙๕
ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒,๐๙๒ ล้านบาท

๒.๔) ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ปี ๒๕๕๗ มีปริมาณการผลิต จำนวน
๑๖๐,๓๔๘,๓๘๑.๕๒ ก.ก. มูลค่าการผลิต ๒,๘๖๒,๒๙๑,๕๒๗.๕๐ บาท

ตารางที่ ๑๐ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ปี ๒๕๕๗

รายการ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่าการผลิต (บาท)
มูลค่าการผลิตรวม	๑๖๐,๓๔๘,๓๘๑.๕๒	๒,๘๖๒,๒๙๑,๕๒๗.๕๐
การประมงทะเล - การประมงทะเลพาณิชย์ (น้ำลึก) - การประมงทะเลพื้นบ้าน (ชายฝั่ง)	๑๐๒,๗๔๘,๕๔๒.๔ ๖,๘๑๙,๒๒๔.๖	๖๑๘,๗๙๑,๘๗๗.๘ ๒๕๗,๕๕๓,๖๓๗.๕
การประมงชายฝั่ง - การทำฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำกร่อย - การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล - การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	๘๐๙,๓๗๘.๑๙ ๓๖,๘๔๒,๓๒๒.๙๖ ๘๓๖,๕๘๙.๓๖	๕๓,๘๗๐,๘๒๙.๑๘ ๑,๕๐๒,๔๒๙,๔๕๖ ๕,๕๕๖,๐๘๓.๗๘
การประมงน้ำจืด - การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด - การจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ	๓,๗๙๘,๖๘๑.๘ ๘,๔๙๓,๖๔๒.๒๑	๗๑,๗๐๙,๓๐๑.๑๔ ๓๕๑,๒๖๔,๒๗๑.๗
การเพาะพันธุ์/อนุบาล การเพาะพันธุ์/อนุบาลกุ้งทะเล	๒๔,๐๙๘,๕๕๗.๖๙ (ตัว)	๑,๐๗๖,๐๗๐.๔

๓) การปศุสัตว์

สัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดตรังได้แก่ สุกรไก่เนื้อและโคการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรส่วนใหญ่ นิยมเลี้ยงแบบผสมผสานกับการทำสวนยางพารา การทำสวนปาล์ม โดยมีการเลี้ยงปศุสัตว์หลายชนิด เพื่อเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยใช้พื้นที่และเวลาที่เสร็จภารกิจหลัก ไปเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อเป็นรายได้เสริมของครอบครัว ชนิดของปศุสัตว์ที่นิยมเลี้ยงของเกษตรกรในปัจจุบัน คือ โคพื้นเมือง สุกร ไก่เนื้อ เป็ดเทศ แพะ และไก่ไข่ ตามลำดับ

๓.๑) โคเนื้อมีการเลี้ยงกันทุกอำเภอโดยเลี้ยงมากในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตรัง และอำเภอห้วยยอดการส่งเสริมสามารถทำได้ทุกอำเภอ เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรยังไม่สามารถผลิตโคเนื้อได้เพียงพอต่อการบริโภคอีกทั้ง มีแหล่งอาหารสัตว์ที่สามารถเลี้ยงโคเนื้อได้เป็นอย่างดีเฉลี่ยมีการเลี้ยง ๔-๕ ตัว/ครัวเรือน

๓.๒) สุกรมีการเลี้ยงกันมากในเขตอำเภอห้วยยอดและอำเภอย่านตาขาว สำหรับพื้นที่อื่นก็สามารถส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสุกรได้เช่นกันเนื่องจากจังหวัดตรังมีการบริโภคเนื้อสุกรมากปัจจุบันยังต้องนำเข้าจากจังหวัดใกล้เคียงอีกเป็นจำนวนมากเพื่อแปรรูปและเพิ่มมูลค่าด้วยการทำหมูย่าง

๓.๓) แพะมีการเลี้ยงกันมากในเขตพื้นที่ที่ประชาชนนับถือศาสนาอิสลาม คือ อำเภอปะเหลียน ปัจจุบันมีราคาสูงขึ้น การส่งเสริมสามารถทำได้หลายพื้นที่ขอควรคำนึงควร

ส่งเสริมในเขตพื้นที่ที่มีการเลี้ยงแพะอยู่แล้วเพราะจะทำให้สามารถพัฒนาให้เกิดตลาดซื้อ-ขายแพะได้สะดวกยิ่งขึ้น

๓.๔) ไก่เกษตรกรรมมีการเลี้ยงไก่ รวม ๓ ประเภท คือ

๓.๔.๑) ไก่เนื้อเลี้ยงกันมากในเขตพื้นที่อำเภอธัญญา อำเภอย่านตาขาว และอำเภอห้วยยอด ปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัดโดยมีบริษัทใหญ่ ๆ ให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในลักษณะการประกันราคาผลผลิตสามารถส่งเสริมให้มีการเลี้ยงได้หลายพื้นที่ ปัจจุบันมีฟาร์มไก่เนื้อที่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มจำนวน ๕๐ ฟาร์ม

๓.๔.๒) ไก่ไข่เลี้ยงกันมากในเขตอำเภอปะเหลียน และอำเภอย่านตาขาว ปัจจุบันการผลิตไข่ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัดสามารถส่งเสริมให้มีการเลี้ยงได้หลายพื้นที่

๓.๔.๓) ไก่พื้นเมืองมีการเลี้ยงเกือบทุกครัวเรือนโดยมีการเลี้ยงกันมากในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตรัง อำเภอปะเหลียน และอำเภอห้วยยอด ส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนที่เหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม การส่งเสริมสามารถทำได้ในหลายพื้นที่เนื่องจากยังไม่มีผู้เลี้ยงรายใหญ่ และมีความต้องการบริโภคไก่พื้นเมืองเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เกษตรกรจำเป็นต้องมีการปรับระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ ๑๑ สถิติจำนวนปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

ที่	อำเภอ	ผลผลิตที่ได้จากปศุสัตว์ (ตัว)					
		โคเนื้อ	สุกรแม่พันธุ์	สุกรขุน	ไก่เนื้อ	ไก่ไข่	ไก่พื้นเมือง
๑	เมืองตรัง	๔,๙๗๘	๕,๑๖๐	๒,๗๔๓	๓๔๓,๗๔๐	๘,๖๔๑,๗๔๐	๔,๔๘๗
๒	กันตัง	๗๖๓	๑๘,๐๐๐	๗๙๑	๒๒๙,๗๘๐	๑๐,๖๓๗,๙๒๕	๑,๕๓๑
๓	ย่านตาขาว	๑,๑๒๗	๑๓,๙๒๐	๒,๓๗๓	๕๔๗,๗๖๐	๒๒,๒๕๒,๘๖๔	๑,๘๙๗
๔	ปะเหลียน	๑,๓๐๒	๖๐	๗๔๙	๖๗,๐๐๕	๙๗,๑๒๑,๐๒๕	๓,๐๐๒
๕	สิเกา	๓,๑๕๒	๒,๑๖๐	๑๕๒	๑๕๑,๑๐๐	๑,๖๒๔,๑๕๙	๒,๗๑๓
๖	ห้วยยอด	๙๔๘	๔๕,๘๖๐	๕,๒๙๘	๘๗๒,๒๙๕	๒๒๙,๙๕๐	๑,๒๘๘
๗	วังวิเศษ	๙๕๖	๕,๘๖๐	๓๖	๖๔,๕๐๐	๐	๑,๓๘๖
๘	นาโยง	๑,๓๖๒	๑,๓๘๐	๑,๕๙๔	๑,๑๗๐	๓๒,๕๗๖	๒,๐๔๔
๙	รัชฎา	๑,๘๔๔	๑๐,๖๔๐	๑,๖๔๒	๓,๐๔๔,๕๑๕	๑๐,๓๖๙,๑๐๓	๒,๑๔๙
๑๐	หาดสำราญ	๑,๘๖๘	๐	๐	๑๐๐	๐	๙๙๙
	รวม	๑๘,๓๐๐	๑๐๓,๐๔๐	๑๕,๓๗๗	๕,๓๒๑,๙๖๕	๑๕๐,๙๐๙,๓๔๑	๒๑,๔๙๘

ตารางที่ ๑๒ สถิติมูลค่าที่ได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดตรัง ประจำปี ๒๕๕๘

อำเภอ	มูลค่าที่ได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์ (บาท)					
	โคเนื้อ (ล้านบาท)	สุกรแม่พันธุ์ (ล้านบาท)	สุกรขุน (ล้านบาท)	ไก่เนื้อ (ล้านบาท)	ไก่ไข่(ล้าน บาท)	ไก่พื้นเมือง (ล้านบาท)
เมืองตรัง	๙๙.๕๖๘	๖.๑๙๒	๑๕.๕๙๙	๒๒.๘๒๕	๒๔.๔๕๖	๐.๘๐๗
กันตัง	๑๕.๒๖๔	๒๑.๖๐๐	๔.๔๙๘	๑๕.๒๕๗	๓๐.๑๐๕	๐.๒๗๕
ย่านตาขาว	๒๒.๕๓๖	๑๖.๗๐๔	๑๓.๔๙๗	๓๖.๓๗๒	๖๒.๙๗๕	๐.๓๔๑
ปะเหลียน	๒๖.๐๔๐	๗๒.๐๐๐	๔.๒๖๒	๔.๔๔๙	๒๗๔.๘๕๒	๐.๕๔๐
สิเกา	๖๓.๐๔๐	๒.๕๙๒	๐.๘๖๖	๑๐.๐๓๓	๔.๕๙๖	๐.๔๘๘
ห้วยยอด	๑๘.๙๖๐	๕๕.๐๓๒	๓๐.๑๓๕	๕๗.๙๒๒	๐.๖๕๐	๐.๒๓๑
วังวิเศษ	๑๙.๑๒๘	๗.๐๓๒	๐.๒๐๔	๔.๒๘๒	๐	๐.๒๔๙
นาโยง	๒๗.๒๔๐	๑.๖๕๖	๙.๐๖๔	๗๗.๖๙๐	.๐๙๒	๐.๓๖๘
รัชฎา	๓๖.๘๗๒	๑๒.๗๖๘	๙.๓๓๗	๒๐๒,๑๖๑	๒๙.๓๔๔	๐.๓๘๖
หาดสำราญ	๓๗.๓๖๐	๐	๐	๐.๐๐๖๖	๐	๐.๑๗๙
รวม	๓๖๖.๐๐๐	๑๒๓.๖๔๘	๘๗.๔๖๖	๓๕๓.๓๘๙	๔๒๗.๐๗๓	๓.๘๖๙

๔) ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน จังหวัดตรังวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕๑๑ แห่ง มี สมาชิก

๙,๓๘๐ ราย

ตารางที่ ๑๓ วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามพื้นที่จังหวัดตรัง

อำเภอ		วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	
		จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)	จำนวน (แห่ง)	สมาชิก (ราย)
๑	กันตัง	๖๑	๙๓๕	-	-
๒	นาโยง	๓๕	๕๘๕	-	-
๓	ปะเหลียน	๕๔	๘๑๔	-	-
๔	เมืองตรัง	๘๑	๑,๓๒๑	๑	๔
๕	ย่านตาขาว	๓๙	๑,๒๒๓	-	-
๖	รัชฎา	๒๖	๖๑๕	-	-
๗	วังวิเศษ	๙๐	๑,๑๓๕	-	-
๘	สิเกา	๕๗	๑,๖๓๒	๔	๕๔
๙	ห้วยยอด	๕๔	๖๘๓	-	-
๑๐	หาดสำราญ	๑๕	๔๔๖	-	-
	รวมทั้งหมด	๕๑๑	๙,๓๘๐	๕	๕๘

๕) ข้อมูลสหกรณ์ ปัจจุบันจังหวัดตรังมีสหกรณ์ จำนวน ๗๗ สหกรณ์ มีสมาชิกรวม ๘๕,๐๐๑ คน

ตารางที่ ๑๔ สหกรณ์ภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร

ประเภทสหกรณ์	แห่ง	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนเรือนหุ้น (ล้านบาท)	ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)
สหกรณ์ภาคการเกษตร				
สหกรณ์การเกษตร	๕๗	๖๕,๖๑๖	๑,๑๘๕.๖๓๐	๕,๘๙๒.๑๕๔
สหกรณ์ประมง	๑	๖๖	๑.๑๓๔	๑.๑๘๖
สหกรณ์นอกภาค การเกษตร				
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๐	๑๖,๑๘๓	๕,๔๐๒.๔๒๕	๑๔,๕๐๔.๙๘๕
สหกรณ์บริการ	๙	๓,๑๓๖	๔๐.๔๖๗	๙๐.๔๕๘
สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	-	หยุดดำเนินการ		
รวม	๗๗	๘๕,๐๐๑	๖,๖๒๙.๖๕๖	๒๐,๕๓๔.๑๒๖

ตารางที่ ๑๕ สถานะกลุ่มเกษตรกร (จำนวนกลุ่มเกษตรกรแต่ละประเภท)

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	แห่ง	จำนวนสมาชิก	ทุนเรือนหุ้น (ล้านบาท)	ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๙	๒,๑๒๕	๗.๒๑๐	๔๘.๓๔๑
รวม	๙	๒,๑๒๕	๗.๒๑๐	๔๘.๓๔๑

๖) อุตสาหกรรมที่สำคัญ

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีโรงงานขึ้นทะเบียน
อุตสาหกรรมทั้งสิ้น ๖๒๕ โรงงาน

ตารางที่ ๑๖ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและจำนวนแรงงาน ชาย-หญิง

โรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน		รวม
			ชาย	หญิง	
โรงงานขนาดเล็ก	๔๘๙	๒,๑๖๐,๒๙๙,๗๒๐.๙๙	๒,๔๘๐	๘๙๖	๓,๓๗๖
โรงงานขนาดกลาง	๑๑๑	๓,๖๑๕,๓๘๔,๗๒๔.๐๐	๔,๑๗๕	๓,๙๓๕	๘,๑๑๐
โรงงานขนาดใหญ่	๒๕	๖,๒๘๔,๘๘๑,๙๒๘	๒,๔๘๘	๕,๙๐๕	๘,๓๙๓
รวม	๖๒๕	๑๒,๐๕๙,๕๖๖,๓๗๒.๙๙	๙,๑๔๓	๑๐,๗๓๖	๑๙,๘๗๙

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงงานโรงงานขนาดเล็กมีเงินลงทุน น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท /โรงงานขนาดกลาง มีเงินลงทุน ตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาท ถึง ๑๐๐ ล้านบาท/โรงงานขนาดใหญ่มีเงินลงทุน มากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๗ จำนวนโรงงานจำแนกตามรายอำเภอปี ๒๕๕๘

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน(บาท)	คนงาน		รวม (คน)
				ชาย(คน)	หญิง (คน)	
๑.	เมืองตรัง	๒๕๘	๖,๘๒๕,๓๖๒,๕๐๖	๓,๑๑๗	๖,๒๖๘	๙,๓๘๕
๒.	กันตัง	๗๔	๙๑,๑๔๒,๖๖๓	๑,๖๘๗	๒,๑๘๘	๓,๘๗๕
๓.	ย่านตาขาว	๕๑	๖๗๙,๑๕๖,๒๐๙	๙๗๐	๓๔๐	๑,๓๑๐
๔.	ปะเหลียน	๔๐	๓๒๗,๘๙๕,๐๕๗	๓๘๒	๓๐๕	๖๘๗
๕.	สิเกา	๓๖	๒,๐๑๑,๔๓๒,๑๙๕	๘๔๘	๔๙๒	๑,๓๔๐
๖.	ห้วยยอด	๙๑	๑,๖๐๗,๔๓๘,๘๗๕.๙๙	๑,๔๖๑	๖๘๔	๒,๑๔๕
๗.	วังวิเศษ	๓๓	๒๒๘,๘๑๘,๓๑๘	๒๐๔	๑๙๒	๓๙๖
๘.	นาโยง	๒๑	๑๔๔,๑๘๓,๕๐๐	๒๖๔	๑๖๘	๔๓๒
๙.	รัชฎา	๑๙	๑๓๗,๔๘๙,๘๗๕	๒๐๐	๙๓	๒๙๓
๑๐.	หาดสำราญ	๒	๗,๕๗๗,๑๗๔	๑๐	๖	๑๖
รวม		๖๒๕	๑๒,๐๖๐,๔๙๖,๓๗๓	๙,๑๔๓	๑๐,๗๓๖	๑๙,๘๗๙

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญจังหวัดตรังมีผลผลิตด้านเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และสัตว์น้ำทะเล ดังนั้น อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดจึงเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตด้านการเกษตรเหล่านี้ และเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นที่กรรมวิธีการผลิตไม่ยุ่งยาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ ๑๘ ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ
อุตสาหกรรม ที่สำคัญของจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘

ประเภท อุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)	กำลังการผลิต	
รวม	๑๖๕	๕,๑๘๗๕๑๘,๓๐๓	๑๒,๐๘๐		
๑. อุตสาหกรรม ยางพารา					
- ยางแผ่นดิบ/ ยางผึ่งแห้ง/ยาง แผ่นรมควัน	๖๘	๓๙๔,๑๑๒,๓๖๒	๑,๔๙๕	๒๒๖,๒๑๐	ตัน/ปี
- น้ำยางข้น/ ยางแท่ง/ยางส กิมเครฟ	๑๓	๑,๑๔๙,๙๗๐,๐๐๐	๒,๒๓๒	๕๔๘,๖๑๐	ตัน/ปี
- ยางผสม (Compound Rubber)	๓	๗๔๘,๐๐๕,๕๐๐	๔๐๘	๑๘๑,๐๐๐	ตัน/ปี
๒. อุตสาหกรรมไม้ ยางพารา					
- แปรรูปไม้ ยางพารา/อัด น้ำยาและ อบแห้ง	๔๔	๑,๑๐๙,๑๕๓,๖๒๕	๒,๙๖๖	๑,๖๓๙,๐๓๖	ลบ.ม./ปี
- ผลิต เฟอร์นิเจอร์/ ชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์	๓	๗๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๘๐	- ตู้ โต๊ะ เติ่ง ๒๐,๐๐๐ - ชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ ๔๔๒,๐๐๐	ชุด/ปี ชิ้น/ปี

ตารางที่ ๑๘ (ต่อ)ประเภทอุตสาหกรรม จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต และจำนวนคนงานของ
อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘

ประเภท อุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)	กำลังการผลิต	
- ของเล่นเด็ก จาก ไม้ยางพารา	๑	๑๓๑,๓๒๐,๐๐๐	๒๐๑	๑,๐๖๐,๐๐๐	ชุด/ปี
- ชิ้นส่วนของ เล่นเด็กจาก ไม้ยางพารา	๕	๒๔,๐๕๗,๕๐๐	๒๐๘	๑๒,๕๖๐,๐๐๐	ชิ้น/ปี
- ผลิตไม้วีเนียร์	๒	๑๑๑,๐๓๖,๐๐๐	๑๐๖	๑,๒๕๘,๗๒๒	ลบ.ม./ปี
๓. อุตสาหกรรม แปรรูปอาหาร ทะเล					
- อาหาร กระป๋อง	๒	๗๓๔,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๕๐	๑๔๔,๐๐๐,๐๐๐	กระป๋อง/ปี
- แปรรูปอาหาร ทะเล	๑๒	๑,๐๖๒,๙๔๐,๐๐๐	๒,๔๙๒	๑๘,๕๔๓	ตัน/ปี
- ปลาป่น	๖	๑๐๔,๑๑๗,๑๖๕	๔๐๙	๒๕,๕๓๗	ตัน/ปี
๔. อุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน					
- สกัดน้ำมันปาล์ม (แบบหนึ่ง)	๔	๖๑๒,๐๒๖,๑๘๑	๒๘๐	๑๘๐	ตัน/ชม.
- สกัดน้ำมัน ปาล์ม (แบบย่าง)	๑	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๙	๕,๐๐๐	ตัน/ปี

ตารางที่ ๑๙ จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๑	คัดแยกสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้ แล้ว	๑	๗,๓๓๐,๐๐๐	๔	๑	๕
๒	ขุดหรือลอก กรวด หทรายหรือ ดิน	๖๙	๒๖๘,๘๘๒,๐๐๐	๑๓๔	-	๑๓๔
๓	ย่อยหิน	๕				
๓	ดูดทราย	๒๕	๑๗,๕๐๖,๐๐๐	๗๑	-	๗๑
๔	ฆ่าและชำแหละสัตว์	๑	๖๔๕,๐๐๐	๘	-	๘
๕	ผลิตอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง	๗	๑,๐๖๒,๕๒๐,๐๐๐	๓๔๓	๒,๕๓๑	๒,๘๗๔
๖	ทำลูกชิ้นจากเนื้อปลา	๔	๖,๔๒๐,๐๐๐	๒๔	๕๒	๗๖
๗	ทำผลิตภัณฑ์โลหะ	๑	๒๙๐,๐๐๐	๒	-	๒
๘	สกัดน้ำมันปาล์ม	๔	๖๑๒,๐๒๖,๑๘๑	๒๑๘	๖๒	๒๘๐
๙	ผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสีย	๒	๖๗,๙๒๗,๔๗๐	๑๐	๑	๑๑
๑๐	สีข้าว	๒๔	๓,๐๖๖,๒๐๐	๒๖	๑๒	๓๘
๑๑	ทำเส้นไหมเหลือ	๑	๒,๘๕๐,๐๐๐	๓	-	๓
๑๒	ทำขนมเค้ก	๖	๙,๔๑๙,๒๐๐	๑๒	๓๙	๕๑
๑๓	ทำขนมแห้ง	๙	๕,๐๕๕,๐๐๐	๒๔	๓๒	๕๖
๑๔	ทำเส้นก๋วยเตี๋ยว	๘	๗,๘๐๕,๕๐๐	๑๗	๑๐	๒๗
๑๕	ควั่น บด อบ การทำกาแฟ เคลือบแก้ว	๑	๑๘๐,๐๐๐	๔	-	๔
๑๖	ทำไอศกรีมแท่ง	๒	๕,๒๐๐,๐๐๐	๗	๑๐	๑๗
๑๗	ทำซีอิ๊ว	๗	๓,๖๕๙,๓๐๐	๓๐	๒๘	๕๘
๑๘	ทำน้ำแข็ง	๑๙	๑๓๒,๙๒๒,๐๖๒	๔๖	๑๐๕	๑๕๑
๑๙	ผลิตน้ำแข็งหลอดเล็ก และหลอด ใหญ่	๑	๓,๔๕๐,๐๐๐	๒	๑	๓
๒๐	ผลิตอาหารสัตว์	๖	๖๗,๐๙๐,๐๐๐	๓๐	๙	๓๙
๒๑	ทำปลาป่น	๖	๑๐๔,๑๑๗,๑๖๕	๒๗๑	๑๓๘	๔๐๙
๒๒	แปรรูปไม้ยางพารา อัดน้ำยา อบ ไม้	๑๐	๖๑๔,๘๐๐,๐๐๐	๑,๐๓๓	๖๔๐	๑,๖๗๓

ตารางที่ ๑๙ (ต่อ)จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๒๓	แปรรูปไม้ยางพารา	๖	๔๒,๒๒๗,๖๒๕	๙๙	๔๒	๑๔๑
๒๔	ทำวงกบ ประตู ขอบประตู ฯ	๒	๑,๙๐๕,๐๐๐	๔	-	๔
๒๕	ซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ไฟเบอร์ กลาส	๑	๙๕๐,๐๐๐	๔	-	๔
๒๖	ตัด ซอย แปรรูปไม้	๑๒	๑๖๗,๑๓๓,๐๐๐	๑๕๓	๑๗๔	๓๒๗
๒๗	ทำเครื่องเรือน วงกบ ประตู หน้าต่าง	๑๗	๓๙,๗๕๗,๙๐๐	๑๐๐	๑๗	๑๑๗
๒๘	แปรรูปไม้ยางพารา เพื่อทำไม้ วีเนียร์	๔	๑๘๒,๙๓๖,๐๐๐	๑๕๒	๕๙	๒๑๑
๒๙	อัด อบน้ำยา แปรรูปไม้ ยางพารา	๒	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๕๒	๑๕	๖๗
๓๐	แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ ปลูกขึ้นฯ	๑๖	๓๐๐,๙๘๖,๐๐๐	๕๒๒	๒๗๙	๘๐๑
๓๑	ผลิตแอสฟัลท์ติกคอนกรีต	๖	๒๕๖,๒๗๔,๐๐๐	๔๕	๙	๕๔
๓๒	ทำลึงและเครื่องเรือนจากไม้	๒	๓๓๖,๕๐๐	๒๒	-	๒๒
๓๓	ทำเครื่องเรือนจากไม้	๗	๖๓,๐๙๐,๒๑๙	๑๗๐	๒๕๖	๔๒๖
๓๔	อัดเศษกระดาษ อัดเศษเหล็ก	๓	๗,๕๖๐,๐๐๐	๑๒	๔	๑๖
๓๕	ผลิตไบโอดีเซล	๑	๑๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๓	-	๓๓
๓๖	พิมพ์สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	๗	๔๐,๑๖๖,๕๐๐	๒๗	๖	๓๓
๓๗	ผลิตปุ๋ยอินทรีย์	๒	๕,๔๙๕,๐๐๐	๓	-	๓
๓๘	ทำน้ำหอม	๑	๒,๒๐๐,๐๐๐	๔	-	๔
๓๙	ทำแอสฟัลท์ติกคอนกรีต	๒	๕๕,๑๕๐,๐๐๐	๒๐	๑๓	๓๓
๔๐	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต	๑	๓๕๐,๐๐๐	๔	-	๔
๔๑	ซ่อมปะยางรถยนต์	๗	๔,๒๓๒,๒๐๐	๒๓	-	๒๓
๔๒	ปะยางรถยนต์	๙	๑๔๗,๔๔๐,๙๐๐	๒๔	๑	๒๕
๔๓	ผลิตน้ำยางข้นสกีเมครฟลิกม บล็อก	๓	๑๙๔,๗๘๐,๐๐๐	๓๘	๒๓	๖๑

ตารางที่ ๑๙ (ต่อ) จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๔๔	ผลิตน้ำยางข้น ยางสกีม เครฟ	๗๘	๒,๔๔๘,๙๑๓,๔๓๗	๙๔๗	๑,๙๖๘	๒,๙๑๕
๔๕	อัดพลาสติกหลาย ๆ ชั้น เป็นแผ่น	๑	๙๐๔,๐๐๐	๕	-	๕
๔๖	ทำเตาดินเผา	๓	๒,๑๒๐,๐๐๐	๑๓	-	๑๓
๔๗	ทำเครื่องปั้นดินเผา	๑	๒๓๑,๑๒๐	๗	๑๕	๒๒
๔๘	ทำอิฐดินเผา	๑	๘๓๐,๐๐๐	๖	๖	๑๒
๔๙	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัด แรง	๔๘	๓๕๓,๘๕๘,๘๒๐	๓๗๖	๖๕	๔๔๑
๕๐	หล่อหลอมโลหะ กลึงโลหะ	๓	๑๙,๕๐๐,๐๐๐	๒๕	๓	๒๘
๕๑	ทำมิด พรวน้ำ เสียม	๑	๑๐๑,๘๐๐	๑๒	๑	๑๓
๕๒	ทำประตู เหล็กดัด โครง หลังคาเหล็ก	๗	๑,๕๓๒,๐๐๐	๒๑	๑	๒๒
๕๓	ทำประตู หน้าต่างเหล็ก	๔	๑๐๑,๐๕๖,๒๐๐	๓๗	๑	๓๘
๕๔	ผลิตกระเบื้อง	๓	๙๘,๓๐๕,๐๐๐	๔๔	๖๖	๑๑๐
๕๕	ทำมิดกริดยาง	๑	๗๐๐,๐๐๐	๓	-	๓
๕๖	ผลิตเครื่องใช้เล็ก ๆ จาก โลหะ	๒	๑,๖๐๐,๐๐๐	๘	-	๘
๕๗	ตัด พับ ม้วน กลึงโลหะ	๑	๒,๖๒๒,๐๐๐	๗	-	๗
๕๘	กลึง เชื่อมส่วนประกอบ เครื่องยนต์	๓๔	๘๐,๖๒๘,๐๐๐	๑๒๓	๕	๑๒๘
๕๙	ซ่อมเครื่องยนต์	๑๒	๓,๖๗๘,๖๐๐	๔๗	๑	๔๘
๖๐	ซ่อมเครื่องยนต์	๗	๙,๑๔๙,๒๐๐	๔๗	๗	๕๔
๖๑	ซ่อมเครื่องรีดยางและทำมิด พรวน้ำ	๑	๑,๔๗๐,๐๐๐	๑๐	-	๑๐
๖๒	ซ่อม ลับใบมิด ใบเลื่อยวง เดือน	๑	๑๓๐,๐๐๐	๕	๑	๖
๖๓	ซ่อมแซม ดัดแปลง เครื่องใช้ไฟฟ้า	๑	๔,๕๕๐,๐๐๐	๔	-	๔
๖๔	ซ่อมรถแทรกเตอร์	๔	๑๒,๕๘๐,๐๐๐	๒๒	๑	๒๓

ตารางที่ ๑๙ (ต่อ) จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับ ที่	ประกอบกิจการ	จำนวน	เงินทุน	คนงาน (คน)		รวม (คน)
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๖๕	ต่อและซ่อมแซมเรือในอู่ต่อเรือ	๕	๒๖,๓๒๑,๐๐๐	๔๓	๑๐	๕๓
๖๖	กลึงโลหะ	๔	๑,๓๙๕,๐๐๐	๑๔	-	๑๔
๖๗	ทำท่อไอเสียรถยนต์	๒	๖,๐๑๐,๐๐๐	๓	-	๓
๖๘	ซ่อมรถจักรยานยนต์	๒	๒,๒๕๒,๔๐๐	๕	-	๕
๖๙	ผลิตชิ้นส่วนของเล่นเด็ก	๔	๑๒,๗๕๗,๕๐๐	๓๗	-	๓๗
๗๐	ผลิตพลังงานไฟฟ้า	๒	๘๑,๒๑๗,๗๓๓	๘	-	๘
๗๑	แบ่งบรรจุก๊าซหุงต้ม	๑๐	๔๙,๑๐๔,๐๐๐	๖๒	๑๒	๗๔
๗๒	ทำห้องเย็นเก็บรักษาเนื้อสัตว์	๔	๙๗๑,๔๕๐,๐๐๐	๗๑๓	๓,๙๐๕	๔,๖๑๘
๗๓	ซ่อม เคาะพ่นสีรถยนต์	๓๖	๕๖๖,๘๕๑,๐๐๐	๑๗๙	๑๒	๑๙๑
๗๔	เคาะ พ่นสีรถยนต์	๓	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑๖	๑	๑๗
๗๕	ล้าง อัดฉีดรถยนต์	๒	๑,๗๘๗,๐๐๐	๗	-	๗
๗๖	บำบัดน้ำเสียรวม	๑	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	๖	-	๖

ความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด ประกอบด้วย

๑) สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

๑.๑) อุตสาหกรรมยาง ประกอบด้วย การผลิตยาง เป็นหลัก เช่น ยางแผ่นดิบ/ยางผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน รองลงมา ได้แก่ น้ำยางข้น และยางสกิมเมอร์/ยางสกิมบล็อก/ยางผสมตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๑๐๔ โรงงาน เงินลงทุน ๒,๘๔๘.๑๑๕ ล้านบาท คนงาน ๔,๒๘๒ คน

๑.๒) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย การผลิตแปรรูปอาหารเป็นหลัก เช่น อาหารกระป๋องรองลงมา ได้แก่ น้ำมันปาล์ม และแปรรูปอาหารทะเล ปลา/ปลาหมึก/กุ้ง/ และปลาป่น ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๘๘ โรงงาน เงินลงทุน ๒,๒๗๕.๖๒๗ ล้านบาท คนงาน ๔,๒๙๓ คน

๑.๓) อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วย การผลิตแปรรูปไม้ เป็นหลัก เช่น แปรรูปไม้ยางพารา/อัดน้ำยาและอบแห้ง รองลงมา ได้แก่ เครื่องเรือนจากไม้/เฟอร์นิเจอร์ไม้ และของเล่นเด็กจากไม้ยางพารา ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๕๙ โรงงาน เงินลงทุน ๑,๐๐๗.๓๒๓ ล้านบาทคนงาน ๑,๘๖๔ คน

๒) ภาวการณ์ลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด

ผลจากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน พบว่ามีอัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕๑ จำนวนเงินลงทุนลดลง คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๗๔ และอัตราการจ้างงาน

ลดลง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๗ โดยรายละเอียดความเคลื่อนไหวของภาวะการณ์ลงทุนดังกล่าวข้างต้นสามารถจำแนกรายละเอียดตามประเภทอุตสาหกรรม ได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๐ จำนวนโรงงานเงินลงทุน และคนงาน ปี ๒๕๕๘

ประเภทอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
- ทำยางแผ่นผึ่งแห้งและยางแผ่นรมควัน	๑	๕.๘๘๐	๘
- แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ปลุกขึ้นโดยเฉพาะและไม้ที่ ปลุกขึ้น ๑๓ ชนิด ตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อจำหน่าย	๑	๒.๗๔๐	๓๐
- ขุดหรือลอกกรวด ททรายหรือดิน สำหรับใช้ในก่อสร้าง	๑	๕.๗๕๐	๒
รวม	๓	๑๔.๓๗	๔๐

๑.๑.๑๐ การท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดตรังเริ่มมีทิศทางที่ชัดเจนและเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เนื่องจากมีชื่อเสียงที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นอย่างชัดเจนและมีอัตลักษณ์ของตนเองในด้านความสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม ความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่ไม่เปลี่ยนแปลงการให้บริการยังเป็นการบริการแบบเจ้าบ้านที่ดี อีกทั้งได้มีการปรับปรุงทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมท้องถิ่น เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรที่คอยให้บริการ การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมสูงสุด

๑.๑.๑) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา และแหล่งมรดก

๑.๑.๑.๑) ยางพาราต้นแรกของประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณริมถนนก่อนเข้าสู่อำเภอกันตังเป็นต้นยางรุ่นแรกที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์ฯเจ้าเมืองตรังได้นำมาปลูกไว้เพื่อบุกเบิกอาชีพสวนยางพาราของชาวตรัง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๒

๑.๑.๑.๒) พิพิธภัณฑสถานพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีเป็นที่ตั้งของสถานที่ประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือ “จวนเก่าเจ้าเมืองตรัง” หรือบ้านพักของอดีตเจ้าเมืองตรังพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี บุคคลสำคัญที่ได้สร้างความเจริญแก่จังหวัดตรังเป็นอย่างมาก เช่น การคมนาคมเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ การศึกษา การปกครอง และเป็นผู้นำต้นยางต้นแรกมาปลูกในจังหวัดตรังจนแพร่หลายไปทั่วภาคใต้เป็นเรือนไม้ ๒ ชั้นมีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งและเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของท่านอย่างครบถ้วน

๑.๑.๑.๓) อนุสาวรีย์พระรัชฎาณุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) ตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะเขตเทศบาลเมืองตรัง ผู้ที่เดินทางไปจังหวัดตรังทุกคน จะแวะไปทำความเคารพอนุสาวรีย์ของท่านบริเวณนั้นแต่เดิมเป็นที่ตั้งพระตำหนักผ่อนกาย ซึ่งจัดรับเสด็จฯพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวปัจจุบันได้ตกแต่งเป็นสวนสาธารณะอันร่มรื่น และมีประชาชนไปพักผ่อนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเวลาเย็น

๑.๑.๑.๔) สวนสาธารณะควนตำหนักจันทร์ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกันตัง มีเนื้อที่ประมาณ ๒๕๐ ไร่บริเวณโดยรอบร่มรื่นด้วยต้นไม้ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ มีศาลาพักผ่อนสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของทะเลและอำเภอกันตังได้กว้างไกล

๑.๑.๑.๕) สถานีรถไฟกันตังเป็นสถานีสุดท้ายของทางรถไฟฝั่งอันดามัน มีลักษณะแบบคลาสสิก ตัวอาคารเป็นเรือนไม้แบบปั้นหย่า ภายในมีภาพเก่าแสดงการเสด็จพระราชดำเนินมายังอำเภอกันตัง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งจัดแสดงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการรถไฟในอดีต

๑.๑.๑.๖) พระนอนทรงเครื่องโนราว์ตฤาษาทองประดิษฐานอยู่ที่วัดภูเขาทอง ตำบลน้ำผุด อำเภอกันตัง เป็นพระพุทธรูปโบราณปางปรีณิพพาน สร้างในสมัยศรีวิชัย มีลักษณะเด่นคือ พระเศียรทรงเทริด มโนราตามศิลปะของภาคใต้ โดยเชื่อกันว่า “เทริด” เป็นเครื่องประดับที่ศักดิ์สิทธิ์และเป็นของสูงกรมศิลปากรจดทะเบียนเป็นโบราณสถาน

๑.๑.๑.๗) เทศกาลและงานประเพณีจังหวัดตรังมีงานเทศกาลและงานประเพณีที่หลากหลาย เช่น

- งานพิธีวิวาร์ได้สมุทร ได้รับการบันทึกเป็นสถิติโลกของ Guinness World Record จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ณ เกาะกระดาน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง มีคู่บ่าวสาวจำนวนมาก จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ร่วมขบวนแห่ขันหมากอันยิ่งใหญ่ไปยังสถานที่ถ่ายทำพิธีวิวาร์ จากนั้นคู่บ่าวสาวทุกคู่พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่และแขกผู้มีเกียรติ จะดำน้ำลงสู่ใต้ทะเลเพื่อทำพิธีรดน้ำสังข์ พิธีจดทะเบียนสมรสใต้ทะเล หลังจากนั้นจังหวัดจะจัดงานเลี้ยงแสดงความยินดีบริเวณชายหาด พร้อมทั้งให้คู่บ่าวสาว ร่วมปลูกต้นไม้แห่งความรัก ณ สวนรวมพรรณไม้แห่งความรัก สวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ไว้เป็นที่ระลึกด้วย

- งานเทศกาลขนมเค้กจัดขึ้นในเดือนสิงหาคม เค้กเมืองตรังเป็นที่ขึ้นชื่อไปทั่วประเทศว่า เป็นเค้กที่อร่อย มีหลายแบบหลายรสให้เลือกซื้อ เป็นของฝากจากเมืองตรัง

- งานเทศกาลหมูย่างจัดขึ้นในเดือนกันยายน หมูย่างสูตรเมืองตรังหนังกรอบ เนื้อหอมนุ่ม รสอร่อย จากกรรมวิธีหมักใส่เครื่องปรุง แล้วย่างทั้งตัวด้วยเตาอย่างที่จัดทำเป็นพิเศษ ใช้แก๊ส LPG หรือขึ้นโต๊ะงานเลี้ยงต่าง ๆ

- งานเทศกาลกินเจจัดขึ้นเดือนตุลาคม เป็นประเพณีที่แปลกไม่เหมือนจังหวัดใดที่มีเทศกาลกินเจ มีการอัญเชิญองค์สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประทับในร่างทรงออกเยี่ยมเยียนโปรดสัตว์ไปตามอาคารบ้านเรือนซึ่งจัดโต๊ะบูชาไว้ต้อนรับ พร้อมทั้งแสดงอิทธิฤทธิ์อภินิหาร ด้วยการใช้น้ำสาครราดทั่วทั้งร่างกาย ปีนป้ายบันไดมิด การลุยไฟ ลุยดงหนาม ฯลฯ โดยมีได้มีอาการเจ็บปวดหรืออันตรายแต่ประการใด

- งานเทศกาลอนุรักษ์หอยตะเภาจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน เพื่อให้ประชาชนมีความสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์หอยตะเภาที่มีมากที่ชายหาดปากเมง อำเภอสิเกา แต่กำลังจะสูญพันธุ์ไป

- งานเฉลิมพระชนมพรรษาและฉลองรัฐธรรมนูญประจำปีจัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๕-๑๕ ธันวาคมทุกปี รวบรวมวัฒนธรรม ประเพณีของดีจากทุกอำเภอมาร่วมแสดงประกวด แข่งขัน พร้อมทั้งการออกร้านจำหน่ายสินค้าของส่วนราชการและเอกชนในบริเวณงาน เป็นงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดตรังและของภาคใต้

- ประเพณีไหว้พระจันทร์ งานประเพณีไหว้พระจันทร์จังหวัดตรัง หรืองานประเพณีไหว้พระจันทร์ตำบลทุ่งยาวประเพณีอันเก่าแก่ที่ชาวทุ่งยาวซึ่งเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนแต่จึดปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนานกว่า ๑๐๐ ปีในคืนวันไหว้พระจันทร์ จะตรงกับวันเพ็ญเดือนแปดตามปฏิทินของจีนชาวบ้านจะพร้อมใจกันจัดโต๊ะไหว้พระจันทร์ไว้หน้าบ้านเรือนของตนเองเรียงรายสองข้างถนนรอบตลาดตำบลทุ่งยาวเป็นภาพที่สวยงามและมีมนต์เสน่ห์ยิ่งนักนอกจากนี้ชาวทุ่งยาวส่วนหนึ่งจะแต่งกายด้วยชุดกี่เพ้าทำให้บรรยากาศเต็มไปด้วยกลิ่นอายแห่งวัฒนธรรมแบบจีนมากยิ่งขึ้น

- ประเพณีสารทเดือนสิบ ประเพณีวันสารทเดือนสิบหรือการทำบุญเดือนสิบ เป็นประเพณีการทำบุญให้กับวิญญาณของบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วโดยความเชื่อของชาวพุทธที่เชื่อว่าในวันสารทเดือนสิบนี้ยมบาลจะปล่อยให้วิญญาณทั้งหลายที่รับกรรมอยู่ในนรกที่เรียกว่า "เปรต" นั้นขึ้นมารับส่วนบุญที่บรรดาญาติที่มีชีวิตอยู่ทำบุญอุทิศไปให้การทำบุญเดือนสิบในจังหวัดตรัง จะมี ๒ ครั้ง คือ วันแรม ๘ ค่ำเดือน ๑๐ กับ วันแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๑๐

- ประเพณีลากพระและมหรหรรษ์วัฒนธรรมสัมพันธ์ งานประเพณีลากพระ งานชักพระเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีหนึ่ง ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นภาคใต้ที่สืบทอดมายาวนานแล้ว จะจัดขึ้นหลังวันออกพรรษา ๑ วันหรือวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑

- ประเพณีสงกรานต์ สงกรานต์เป็นประเพณีเก่าแก่ของไทยซึ่งสืบทอดมาแต่โบราณคู่มากับประเพณีตรุษจึงมีการเรียกรวมกันว่าประเพณีตรุษสงกรานต์หมายถึงประเพณีส่งท้ายปีเก่า และต้อนรับปีใหม่จัดระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ เมษายนของทุกปี

๑.๑.๒) แหล่งท่องเที่ยวชุมชน

๑.๑.๒.๑) กลุ่มทอผ้าไหมหมิ่นศรีนาหมื่นศรีเป็นชื่อตำบลหนึ่งในอำเภอนาโยงซึ่งมีชื่อเสียงในด้านผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดตรังมาตั้งแต่ครั้งอดีตและในปัจจุบันนี้ก็ได้มีการจัดตั้งกลุ่มสตรีทอผ้าไหมหมิ่นศรีเพื่อสืบสานการทอผ้าพื้นเมืองไม่ให้สูญหายไป

๑.๑.๒.๒) พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำราชมงคลตั้งอยู่บริเวณหาดราชมงคลภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ตำบลไม้ฝาด พิพิธภัณฑ์ประกอบด้วยส่วนในสถานที่ จัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ โดยได้มีการรวบรวมพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน ๖๑ ตู้ เช่น ปลาการ์ตูน ปลาดาว ปลาไหลไฟฟ้า ปลาปักเป้ากลอง ปลาหินสมุทร เป็นต้น และบ่อแสดงกลางแจ้งจัดแสดงทั้งสัตว์น้ำจืด และสัตว์ทะเลที่พบในเขตน้้ำขึ้นน้ำลงและทะเลลึกจากแหล่งต่างๆทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีส่วนการแสดงแมวน้ำแสนรู้ให้นักท่องเที่ยวเข้าชม

๑.๑.๒.๓) สระกะพังสุรินทร์เป็นแอ่งน้ำหรือหนองน้ำตามธรรมชาติขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ ๕๐ ไร่กะพังสุรินทร์ตั้งชื่อตามพระยาสุรินทรราชา (นกยูง วิเศษกุล) อดีตสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต บริเวณโดยรอบเป็นสวนสาธารณะสำหรับนั่งพักผ่อนได้

๑.๑.๒.๔) สวนสาธารณะสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๙๕ (ทุ่งน้ำผุดหรือเขาแปะช้อย) เป็นสวนสาธารณะกลางเมืองที่ยังคงสภาพความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนเนื้อที่กว่า ๒๘๐ ไร่ ซึ่งเทศบาลนครตรังได้เนรมิตให้เป็นสวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกายและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

๑.๑.๒.๕) ทะเลสองห้อง อยู่ในพื้นที่ตำบลบางดี อำเภอยะยง ห่างจากตัวอำเภอยะยงประมาณ ๒๗ กิโลเมตร มีสภาพเป็นแอ่งน้ำธรรมชาติ กว้างใหญ่คล้ายทะเลสาบมีเนินเขาล้อมรอบ ตอนกลางมีเนินเขายื่นออกมาเกือบจะติดต่อกัน แบ่งแอ่งน้ำออกเป็น ๒ ตอน เรียกว่า "ทะเลสองห้อง" มีทิวทัศน์สวยงาม น้ำใสสะอาด มีปลาน้ำจืดชุกชุมและปัจจุบันกำลังสร้างเป็นค่ายลูกเสือแห่งชาติขึ้นในบริเวณทะเลสองห้องด้วย

๑.๑.๓) หมู่เกาะ

๑.๑.๓.๑) เกาะสุกร เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอยะยง เป็นเกาะขนาดใหญ่อยู่ห่างชายฝั่งเพียง ๓ ก.ม. บนเกาะมีชาวบ้านอาศัยอยู่กว่า ๒,๕๐๐ คน มีอาชีพประมงทำสวนยาง และเกษตรกรรมชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีผลไม้ที่มีชื่อเสียงคือแตงโมซึ่งรู้จักกันดีในจังหวัดตรัง และใกล้เคียงว่ามีรสหวานอร่อย

๑.๑.๓.๒) เกาะลิบง เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในทะเลตรัง มีพื้นที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่ รอบ ๆ เกาะเต็มไปด้วยหญ้าทะเลซึ่งเป็นอาหารของ “พะยูน” สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่กำลังจะสูญพันธุ์แต่จะพบได้มากบริเวณเกาะแห่งนี้เกาะลิบงได้รับการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง โดยมีที่ทำการเขตฯ อยู่ในบริเวณแหลมจุโหย รอบ ๆ เกาะมีสถานที่ท่องเที่ยวชมหลายแห่ง เช่น หาดตูบ แหลมจุโหยแหลมทวด แหลมโต๊ะชัย หาดหญ้าคา เป็นต้น บริเวณแหลมจุโหยเป็นหาดทรายที่ในเวลาน้ำลดจะสามารถเดินทางไปถึงหาดตูบได้ ซึ่งมีนกทะเลและนกชายเลนจำนวนมากที่อพยพหนีหนาวมาอาศัยที่นี่โดยเฉพาะเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม เช่น นกกินปลิว นกกวก นกยางเขียว นกนางนวลเกลบเคราขาว นกหัวโตดำ เกาะลิบงมีชาวบ้านอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก แบ่งเป็นหลายหมู่บ้านชาวบ้านยังคงดำเนินวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย ทำอาชีพประมง สวนยางพาราส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม

๑.๑.๓.๓) เกาะมุก-ถ้ำมรกต นับเป็นจุดเด่นที่สุดในทะเลตรัง ลักษณะของเกาะทางด้านทิศตะวันตกส่วนใหญ่เป็นโขดหน้าผาหินสูงตระหง่านหันหน้าออกสู่ทะเลทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวประมงที่ยังคงวิถีชีวิตของชาวเกาะไว้อย่างดี สามารถเดินเที่ยวรอบเกาะได้และทางด้านทิศตะวันตกของเกาะมุกมีถ้ำมรกตหรือถ้ำทะเลซึ่งมีความงดงามตระการตาอย่างมากจากปากทางเข้าถ้ำเป็นโพรงเล็ก ๆ การเข้าชมภายในถ้ำจะต้องว่ายน้ำลอยคอเข้าไประยะทาง ๘๐ เมตรบริเวณปากทางเข้าถ้ำแสงจากภายนอกจะสะท้อนกับน้ำภายในถ้ำทำให้เห็นน้ำเป็นสีเขียวมรกตดูแปลกตาและมหัศจรรย์เป็นความสวยงามที่ธรรมชาติได้บรรจงสร้างเมื่อพ้นปากถ้ำออกมาอีกด้านหนึ่งจะเห็นหาดทรายขาวสะอาดล้อมรอบด้วยหน้าผาสูงชันสามารถลงเล่นน้ำได้

๑.๑.๓.๔) เกาะเหลาเหลียง เป็นเกาะขนาดเล็กมีลักษณะเป็นภูเขาหินปูน มีหน้าผาสูงโดยรอบเหมาะสำหรับกีฬาปีนหน้าผามีหาดทรายขาวสะอาดและน้ำทะเลใสบริสุทธิ์ รวมถึงแนวปะการังที่สวยงาม

๑.๑.๓.๕) เกาะกระดาน มีชายหาดที่มีทรายขาวละเอียดเหมือนแป้งและมีน้ำใสมองเห็นแนวปะการังซึ่งได้อย่างชัดเจนด้านหลังของเกาะกระดานมีอ่าวเล็ก ๆ ซึ่งมีคลื่นซัดสาดม้วนเข้าสู่ชายหาดเป็นระลอก ๆ เหมาะสำหรับการเล่นกระดานโต้คลื่นเป็นอย่างมาก

๑.๑.๓.๖) เกาะเชือก เป็นจุดดำน้ำที่มีชื่อเสียงมากของทะเลตรังมีลักษณะที่โดดเด่นคือ เป็นจุดดำน้ำชมปะการังอ่อน แต่ด้วยกระแสน้ำที่แรงมาก การดำน้ำจึงต้องอาศัยการยึดเกาะเชือกหรือผูกเชือกโยงไว้

๑.๑.๔) อ่าวและชายหาด

๑.๑.๔.๑) อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเล ครอบคลุมพื้นที่ ๒ อำเภอ คืออำเภอกันตังและอำเภอสิเกา มีอาณาเขตชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๒๐ กิโลเมตรที่ทำการอุทยานอยู่ที่หาดฉางหลวง ตำบลไม้ฝาด แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนพื้นดินที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของอุทยานฯ ได้แก่ หาดปากเมง หาดฉางหลวง หาดยาวหาดหยงหลิง หาดสั้น หาดเจ้าไหม ถ้าเจ้าไหม นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นเกาะน้อยใหญ่อีกจำนวน ๗ เกาะในทะเลตรังที่อยู่ในความดูแลของอุทยานฯ ได้แก่เกาะมุกเกาะกระดานเกาะเชือกเกาะปลิง เกาะแหวน เกาะเมง และเกาะเจ้าไหม นอกจากนั้นบริเวณอุทยานฯ มีศูนย์ศึกษาธรรมชาติทางทะเลจะทำการวิจัยหญาทะเลซึ่งเป็นแหล่งคุณค่าทางนิเวศวิทยาของฝั่งทะเลอันดามัน

๑.๑.๔.๒) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เป็นอุทยานแห่งชาติที่ตั้งอยู่บริเวณช่องแคบมะละกา ทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดียประกอบด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน ๒๒ เกาะ อาทิ เกาะเภตราเกาะเขาใหญ่ เกาะลันตีเกาะลิตีเกาะบุโหลน เกาะเหลาเหลียง เกาะเปราเม เป็นต้น

๑.๑.๔.๓) หาดหยงหลิง-หาดสั้นเป็นหาดทรายรูปโค้งขนานไปกับดงสน สุดชายหาดเป็นเขาสูงมีเว้า และโพรงถ้ำสามารถลอดออกไปสู่ริมทะเลที่มีโพรงถ้ำ และโขดหินเหมือนป้อมโอบล้อมลานทรายไว้สวยงามมากเหมาะที่จะเล่นน้ำและพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณหาดสามารถกางเต็นท์ได้

๑.๑.๔.๔) หาดยาวหมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะลิบงเป็นหาดทรายยาวต่อเนื่องจากโขดเขารูปกระโดงฉลามขึ้นมาทางด้านเหนือมีสนทะเลขึ้นเป็นแนวดูสวยงาม มีชายหาดกว้างเหมาะจะเข้าค่ายพัก

๑.๑.๔.๕) หาดปากเมงเป็นหาดที่สวยงามและเงียบสงบแห่งหนึ่งแนวหาดยาวเหยียดไปตามชายฝั่งทะเลบริเวณหาดมีท่าเรือปากเมง ซึ่งมีเรือบริการไปตามเกาะต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๑.๑.๔.๖) มหัศจรรย์ ๖ สันหลังมังกรมนต์เสน่ห์กลางทะเลตรัง สันหลังมังกรทั้ง ๖ ตัว มีลักษณะสวยงาม ความโดดเด่น และมหัศจรรย์ที่ธรรมชาติเสกสรรมาให้อย่างแตกต่างและลงตัวในแต่ละแห่ง ซึ่ง ลักษณะ ทั้ง ๕ ตัวมีดังนี้

- สันหลังมังกรเหลือง ปะเหลียน ม.๒ บ้านหยงสตาร์ ต.ท่าข้าม
อ.ปะเหลียน มีลักษณะเป็นสันทรายทอดยาวมองเห็นจากเกาะสะบัน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล มายังทะเลตรัง
ความยาวประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร

- สันหลังมังกรเกล็ดทองคำ พื้นที่ ม.๔ บ้านทุ่งรวงทอง ต.ท่าข้าม
อ.ปะเหลียน มีลักษณะเป็นสันเปลือกหอยน้อยใหญ่ โผล่กลางทะเลสีเหลืองอร่ามคล้ายทอง ความ
แปลกที่คิดว่าจะเป็นเนินทราย แต่เป็นเนินที่เต็มไปด้วยเปลือกหอยทั้งเล็กและใหญ่มีความสวยงามมาก
เมื่อผิวของสันหลังมังกรกระทบกับแสงตะวัน ยามเช้าและยามพระอาทิตย์ใกล้ลับขอบน้ำ แสงจะสาด
ส่องเป็นสีระยิบระยับสวยงามมาก มีความยาวประมาณ ๒ กม.

- สันหลังมังกรหยก ม.๑ บ้านเสียมใหม่ ต.เกาะสุกร อ.ปะเหลียน
เป็นการผสมกันอย่างลงตัวของทราย เปลือกหอย และโคลน ปรากฏเป็นสันเนิน เส้นทางคดเคี้ยว
เลี้ยววก ยามที่กระทบแสงอาทิตย์จะมองเห็นเป็นสีหยกเขียว มีความยาวกว่า ๓ กิโลเมตร

- สันหลังมังกรนิล พื้นที่ ม.๔ ต.ตะเสะ อ.หาดสำราญ ตั้งอยู่ใกล้
กับทะเลหาดสำราญ น้ำจากชายฝั่งประกอบไปด้วยบรรดาโคลน ดินดำจากวัชพืช จะถูกน้ำพัดปกคลุม
ผสมกับทรายและเปลือกหอย ทำให้มีลักษณะสีสรรค์ที่แปลกเป็นเมื่อพระอาทิตย์สาดส่อง จะมองเห็น
สีนิล จึงตั้งชื่อเป็น ตัวสันหลังมังกรนิล มีความยาวกว่า ๔ กม. สันหลังมังกรหยก เป็นการผสมกันอย่าง
ลงตัวของทราย เปลือกหอย และโคลน ปรากฏเป็นสันเนิน เส้นทางคดเคี้ยวเลี้ยววก เมื่อกระทบ
แสงอาทิตย์จะมองเห็นเป็นสีหยกเขียว มีความยาวกว่า ๓ กม.

- สันหลังมังกรทับทิมสยาม หรือ "ราชาสันหลังมังกรแห่งท้องทะเล
อันดามัน" ตั้งอยู่ที่ ม.๔ บ้านหาดทรายทอง ต.เกาะสุกร อ.ปะเหลียน เป็นตัวที่มีสันหลังมังกรทั้งยาว
และใหญ่ที่สุด อาจกล่าวได้ว่ายาวและใหญ่ที่สุดในโลก คือมีความยาวกว่า ๕ กม.และกว้างกว่า
๗๐๐ เมตร และที่สำคัญมีบริเวณพื้นของสันหลังมังกร หรือสันทราย นอกจากจะเต็มไปด้วยทรายแล้ว
ยังมีปูชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านเรียกว่า ปูแดงขนาดเล็กนับล้านตัว คลานตัวมเตี้ยมเตี้ยมบนเนินทราย ทำให้
เป็นความมหัศจรรย์ที่คนที่ได้เข้าชมจะได้พบกับสิ่งมหัศจรรย์เหล่านี้

- สันหลังมังกรเผือก พื้นที่หมู่ที่ ๓ บ้านมดตะนอย ต.เกาะลิบง อ.
กันตัง มีลักษณะเป็นสันเนินทรายทอดยาวจากหัวเกาะบ้านมดตะนอยเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๑
กม. จะโผล่ขึ้นยามน้ำลด ลำตัวเป็นสันทรายสีขาว ขมพู และเทา เหมือนผิวช้างเผือก ทอดยาวความ
ยาวกว่า ๓ กม. ขาจะกางออกเหมือนมังกรจีน เมื่อใกล้คลื่นและแสงอาทิตย์สาดส่อง มองเห็นเหมือน
มังกรสีเผือกแหวกว่ายอยู่กลางทะเล บางช่วงเนินสันหลังเมื่อได้รับการสัมผัสกับเท้า จะรู้สึกถึงความ
ลุ่มลึกเหมือนผิวหิมะอีกด้วย”

๑.๑.๕) ถ้า

๑.๑.๕.๑) ถ้าเขาปิยะภูเขาลูกนี้ภายในกลวงจนถึงยอดเขา มี
ลักษณะคล้ายกระหว่าตรงเชิงเขาเป็นที่ตั้งของวัดปิยะ มีบันไดขึ้นไปชมถ้ำซึ่งมีอยู่หลายชั้นและชม
ทิวทัศน์รอบ ๆ เขาได้บริเวณทางเข้าถ้ำมีพระพุทธรูปไสยาสน์ประดิษฐานอยู่

๑.๑.๕.๒) ถ้าเขาอกบเป็นถ้ำที่มีสายน้ำไหลผ่านและไหลล้อมรอบ
ภูเขาอันเป็นที่ตั้งของถ้ำภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยที่สวยงามและคงความสมบูรณ์ปรากฏให้เห็นตลอด
ทางระหว่างการเดินทาง และตามเชิงถ้ำหรือโถงถ้ำต่าง ๆ ที่สามารถเดินชมได้ อาทิถ้ำเจ้าสาว ถ้ำรากไทร

ถ้าคนธรรมดา และจุดเด่นของถ้ำเลเขากอบอีกอย่างหนึ่งที่สร้างความตื่นเต้นและประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวคือจะต้องนอนราบขนานไปกับเรือแล้วลอดผ่านส่วนที่มีเพดานถ้ำต่ำที่สุด เรียกว่าถ้ำลอด กล่าวกันว่าการได้ลอดผ่านจุดนี้เปรียบเสมือนการได้ลอดท้องมังกร

๑.๑.๕.๓) ถ้ำเข้างายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดตรังอยู่ในพื้นที่ของอำเภอนาโยง เขตบ้านนาหมื่นศรี

๑.๑.๖) คอยภูเขาและแมกไม้

๑.๑.๖.๑) สวนพฤกษศาสตร์สากลภาคใต้ (ทุ่งค่าย) มีพื้นที่ประมาณ ๒,๖๐๐ ไร่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งค่าย หมู่ที่ ๒, ๓, และ ๔ ตำบลทุ่งค่ายอำเภอเขาค่ายในบริเวณผืนป่าแห่งนี้ได้แบ่งเนื้อที่ออกเป็นสัดส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางในการศึกษาประเภทต่างๆ ของพรรณไม้ให้เป็นที่เข้าใจมากยิ่งขึ้นภายในสวนพฤกษศาสตร์มีสะพานศึกษาเรือนยอดไม้ (Canopywalkway) ความยาว ๑๗๕ เมตร มีความสูง ๑๐-๑๘ เมตร มีจำนวนหอคอย ๖ หอ รองรับน้ำหนักได้ ๒๐๐ กิโลกรัม/ตารางเมตร มีความร่มรื่นด้วยธรรมชาติของป่าไม้เป็นอย่างมากมีการจัดสรรเป็นสวนต่างๆ ให้ได้เดินเที่ยวชมมากมาย อาทิ สวนอนุกรมวิธาน (แหล่งรวบรวมพันธุ์พืชถิ่นใต้) สวนสัณฐานวิทยา (แหล่งเรียนรู้ลักษณะต่างๆ ของพืช) และยังมีสวนกล้วยไม้สวนพืชทนแล้งสวนเฟิร์นพืชกินแมลงพืชวงศ์ปาล์มพืชวงศ์ยาง รวมทั้งสวนพฤกษศาสตร์พื้นที่บ้านที่สามารถใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชได้

๑.๑.๖.๒) สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาช่อง สถานที่แห่งนี้ร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่และน้ำตกต่าง ๆ ได้แก่ น้ำตกโดนใหญ่ น้ำตกโดนน้อย และน้ำตกกะช่อง เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ จำนวน ๒ เส้นทาง ระยะทาง ๑.๘ และ ๒.๘ กิโลเมตร ตามเส้นทางจะมีป้ายสื่อความหมายอธิบายตามจุดต่างๆ นอกจากนี้ ยังมีอาคารพิพิธภัณฑ์และแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับธรรมชาติกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๑.๖.๓) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคลองลำชานเป็นที่อยู่อาศัยของนกเป็ดน้ำ นกเป็ดแดงจำนวนมาก บริเวณรอบ ๆ จะมีหนองน้ำขนาดใหญ่ร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่สงบเงียบเหมาะสำหรับการนั่งพักผ่อนพร้อมทั้งมีศาลาริมน้ำสำหรับไว้นั่งชมนกภายในบริเวณยังมีสะพานไม้และทางเดินศึกษาธรรมชาติไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เดินศึกษาชมที่นี่ยามมากคือช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม

๑.๑.๗) น้ำตก

๑.๑.๗.๑) น้ำตกโดนเต๊ะ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด มีน้ำไหลผ่านแอ่งหินตลอดสายเป็นสีขาวสูงประมาณ ๓๒๐ เมตร การขึ้นไปชมน้ำตกชั้นบนจะต้องเดินเท้าไปตามเส้นทางระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตรตลอดทางเดินร่มรื่นด้วยไม้เบญจพรรณนานาชนิด ส่วนด้านล่างเป็นแอ่งน้ำสามารถว่ายน้ำได้นอกจากนี้ยังมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติโดนเต๊ะ ตามทางมีป้ายสื่อความหมาย ๑๗ จุดที่บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต

๑.๑.๗.๒) น้ำตกเขาหลัก ตั้งอยู่ในเขตตำบลน้ำผุดห่างจากที่ทำการอำเภอประมาณ ๑๘ กิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปีและธรรมชาติที่ยังสมบูรณ์

๑.๑.๗.๓) น้ำตกเขาช่อง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเก่าแก่ของจังหวัดมีทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติเพื่อสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด

๑.๑.๗.๔) น้ำตกเจ้าพะ เป็นน้ำตกที่ไหลลดหลั่นลงมาตามชั้นหินปูนรอบข้างเป็นป่าซึ่งยังคงสภาพธรรมชาติมีต้นไม้ขึ้นอยู่หนาแน่นเป็นที่อาศัยของเงาะป่าหรือชนเผ่าชาวกูซึ่งเป็นคนเผ่าที่เร่ร่อนอยู่ในป่าเขตเทือกเขาบรรทัด

๑.๑.๗.๕) น้ำตกสายรุ้งเป็นน้ำตกชั้นเดียวที่ลงมาจากหน้าผาสูงใหญ่จุดเด่นที่สุดของน้ำตกแห่งนี้คือทุกวันเวลา ๑๕.๐๐-๑๗.๐๐ น.ละอองน้ำของน้ำตกจะทำมุมกับแสงอาทิตย์ปรากฏเป็นประกายรุ้งสวยงาม

๑.๑.๘) น้ำพุร้อน

๑.๑.๘.๑) วนอุทยานบ่อน้ำร้อนกันตังอยู่ในพื้นที่บ้านควนแคง ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตังอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหวาง ป่าควนแคง และป่าน้ำราบ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ได้แก่

- บ่อน้ำร้อนควนแคงบริเวณพื้นที่พุน้ำร้อนได้พัฒนาปรับปรุงเป็นบ่อน้ำร้อน จำนวน ๓ บ่อมีอุณหภูมิของน้ำประมาณ ๗๐ องศา/ ๔๐ องศา/ ๒๐ องศาตามลำดับใช้ประโยชน์ด้านสันทนาการ

- เส้นทางศึกษาธรรมชาติบริเวณพื้นที่พุน้ำร้อนและพื้นที่ป่าดงดิบ ได้พัฒนาปรับปรุงเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติพันธุ์ไม้และสัตว์ป่า จำนวน ๓ เส้นทาง ระยะทาง ๕๐๐ ๗๕๐ และ ๒,๐๐๐ เมตร ตามลำดับใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ

๒) รายได้จากการท่องเที่ยว

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดตรังเริ่มมีทิศทางที่ชัดเจนและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น จังหวัดตรังมีมรดกทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมที่โดดเด่น มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมและมีอัตลักษณ์ของตัวเองในด้านความสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม ความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่ไม่เปลี่ยนแปลง และการให้บริการแบบเจ้าบ้านที่ดี

๒.๑) จำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีจำนวนนักท่องเที่ยว ๑,๔๑๔,๖๖๓ คนเป็นชาวไทย ๑,๒๓๓,๕๖๖ คน และชาวต่างประเทศ ๑๘๑,๐๙๗ คน

๒.๒) รายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๕๘จังหวัดตรังมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๗,๗๑๐ ล้านบาท

๑.๑.๑๑ มูลค่าการค้าขายแดน

มูลค่าการค้าขายแดน ณ ด้านศุลกากรกันตังในปี ๒๕๕๘ ประเภทสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพาราแปรรูป และปูนซีเมนต์เทา สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน เครื่องจักรและเครื่องกล,สายพานระบบลำเลียง

ตารางที่ ๒๑ สถิติการนำเข้าด้านศุลกากรกันตัง

รายการสินค้า	น้ำหนัก (KGM)	มูลค่านำเข้า (ล้านบาท)
ถ่านหิน	๒๑๔,๔๓๓,๖๙๑.๐๐	๔๕๘.๒๖๔
เครื่องจักร เครื่องจักรโรงงาน	๑๓๒,๐๔๓.๐๐	๒๕.๗๙
สายพานระบบลำเลียง	๘๔,๖๒๓.๐๐	๘.๐๒
เครื่องบรรจุอัตโนมัติ	๘,๓๕๐.๐๐	๓.๐๐
ปุ๋ยเคมี	๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๑.๔๖
รถโฟล์คลิฟ	๑๐,๖๗๐.๐๐	๑.๒๘
เบ็ดเตล็ด	๘๗.๐๐	๐.๐๒
อื่นๆ	๔,๑๑๖,๓๙๑.๑๖	๘๕.๗๑
ผลิตภัณฑ์ยางพารา	๑๒๓,๔๑๑,๙๐๕.๐๐	๕,๒๙๓.๒๖
ไม้ยางพาราแปรรูป	๒๑๕,๓๐๔,๔๕๐.๐๐	๓,๑๓๔.๑๕
ปูนซีเมนต์เทา	๕๒๕,๐๙๑,๗๕๐.๐๐	๑,๒๑๘.๘๐
ยางผสมสำเร็จ	๑๒,๒๕๗,๒๘๐.๐๐	๕๖๖.๖๒
แรยิบขี้	๖๖๖,๙๓๗,๐๐๐.๐๐	๔๒๒.๙๓
โซเดียมเฟอสฟาร์	๖๓,๘๐๐,๐๐๐.๐๐	๗๕.๐๔
ปูนพลาสติก	๘๘,๖๐๖,๐๐๐.๐๐	๕๙.๔๐
แท่นรองยางทำด้วยเหล็ก	๑๕,๕๑๐.๐๐	๐.๖๗
อื่นๆ	๑,๖๙๙,๕๔๔,๒๘๖.๑๖	๑๐,๘๕๖.๕๗
รวม	๓,๓๙๔,๙๖๘,๑๘๑.๑๖	๒๑,๖๒๗.๔๔

ภาวะการส่งออกที่ผ่านด้านศุลกากรกันตัง ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๘๔๗.๑๓๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๓๐๔.๕๘๘ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๖.๑๔ สำหรับ ดุลการค้า ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ มีดุลการค้า ๗๐๘.๙๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๒๐๙.๒๖๖ เมื่อเทียบกับดุลการค้า ๔๙๙.๖๔๗ ล้านบาท ในเดือนที่ผ่านมา

๑) สินค้าส่งออก มูลค่าสินค้าส่งออก ๗๗๘.๐๒๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๒๕๖.๙๒๗ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๙.๓๐๔ สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางแปรรูป ยางผสมสำเร็จและแรยิบขี้

๒) สินค้านำเข้า มูลค่าสินค้านำเข้า ๖๙.๑๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ๔๗.๖๖๑ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๒๑๙ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน ไยแก้ว แกนหลักยึดใบค้อนเครื่องบดไม้สับ แกนหลักยึดใบค้อน เครื่องบดไม้สับ และสายพานลำเลียง เป็นต้น

ตารางที่ ๒๒ มูลค่าการค้า ณ ด้านศุลกากรกันตัง จังหวัดตรังเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙

รายการ	มูลค่า(ล้านบาท)		การเปลี่ยนแปลง	
	มิถุนายน	กรกฎาคม	มูลค่า(ล้านบาท)	ร้อยละ
มูลค่าการค้ารวม	๕๔๒.๕๔๙	๘๔๗.๑๓๗	๓๐๔.๕๘๘	๕๖.๑๔
มูลค่าการส่งออก	๕๒๑.๐๙๘	๗๗๘.๐๒๕	๒๕๖.๙๒๗	๔๙.๓๐
มูลค่าการนำเข้า	๒๑.๔๕๑	๖๙.๑๑๒	๔๗.๖๖๑	๒๒๒.๑๙
ดุลการค้า	๕๒๐.๖๔๗	๗๗๘.๐๒๕	๒๕๖.๙๒๗	๔๙.๓๐

๑.๑.๑๒ ด้านเศรษฐกิจ

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่าเท่ากับ ๖๓,๖๗๘ ล้านบาท เศรษฐกิจของจังหวัดตรังมีขนาดใหญ่ เป็นลำดับที่ ๗ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๓ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

๒) ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capital) ในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่า ๑๐๓,๒๒๐ บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ ๘ ของภาคใต้ ลำดับ ๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และลำดับ ๓๓ ของประเทศ

๓) เศรษฐกิจภาพรวม มูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง ในปี ๒๕๕๗ ขึ้นกับภาคการเกษตรเป็นหลัก โดยภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๒,๘๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๑ และการผลิตนอกภาคเกษตรมูลค่า ๔๐,๘๗๒ ล้านบาทคิดเป็น ร้อยละ ๖๔.๑๘ สาขาการผลิตที่เป็นมูลค่าเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดจำนวน ๕ สาขา ตามลำดับ ได้แก่

๓.๑) สาขาเกษตรกรรม มูลค่า ๑๗,๗๙๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙๕

๓.๒) สาขาอุตสาหกรรมมูลค่า ๘,๖๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๓

๓.๓) สาขาการขนส่ง การขายปลีกการค้าปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมูลค่า ๗,๒๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๗

๓.๔) สาขาการศึกษามูลค่า ๕,๔๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๒

๓.๕) สาขาการประมงมูลค่า ๕,๐๐๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๗

ตารางที่ ๒๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิตจังหวัดตรัง

สาขาการผลิต	๒๕๕๗p
ภาคเกษตร	๒๒,๘๐๕
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	๑๗,๗๙๖
การประมง	๕,๐๐๙
ภาคนอกเกษตร	๔๐,๘๗๒
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๐๕
อุตสาหกรรม	๘,๖๘๔
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	๑,๒๑๐
การก่อสร้าง	๑,๙๓๖
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และครัวเรือน	๗,๒๙๙
โรงแรมและภัตตาคาร	๘๙๘
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๔,๒๖๖
ตัวกลางทางการเงิน	๓,๗๘๓
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	๑,๙๑๖
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคม	๒,๔๔๔
ภาคบังคับ	
การศึกษา	๕,๔๘๕
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๒,๐๔๓
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	๕๙๒
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๑๑๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๖๓,๖๗๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๑๐๓,๒๒๐
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๖๑๗

๑.๑.๑๓ ด้านสังคมคุณภาพชีวิตและความมั่นคง

๑) แรงงาน และการมีงานทำ

๑.๑) สถานภาพแรงงานปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๙๖,๐๙๔ คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๓๘๔,๗๑๓ คน ผู้มีงานทำ ๓๘๒,๑๗๗ คน ผู้ว่างงาน ๒,๕๓๖ คน และเป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน ๑๑๑,๓๘๑ คน มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ ๐.๗

๑.๒) สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน ร้อยละ ๑๗.๒๖

ตารางที่ ๒๔ จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำแนกตามสถานภาพแรงงาน

สถานภาพแรงงาน	ไตรมาสที่ ๑
รวม	
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๔๙๖,๐๙๔
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๘๔,๗๑๓
ผู้มีงานทำ	๓๘๒,๑๗๗
ผู้ว่างงาน	๒,๕๓๖
ผู้ทรอฤดูกาล	-
ผู้นอกกำลังแรงงาน	๑๑๑,๓๘๑
ชาย	
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๒๓๘,๑๘๕
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๙๘,๗๐๔
ผู้มีงานทำ	๑๙๗,๐๒๐
ผู้ว่างงาน	๑,๖๘๔
ผู้ทรอฤดูกาล	-
ผู้นอกกำลังแรงงาน	๓๙,๔๘๑
หญิง	
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๒๕๗,๙๐๙
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๘๖,๐๐๙
ผู้มีงานทำ	๑๘๕,๑๕๗
ผู้ว่างงาน	๘๕๒
ผู้ทรอฤดูกาล	-
ผู้นอกกำลังแรงงาน	๗๑,๙๐๐

๑.๓) ตำแหน่งงานว่าง เมื่อจำแนกตำแหน่งงานว่างตามอาชีพ ในปี ๒๕๕๘ พบว่า สาขาอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด จำนวน ๑,๔๓๘ อัตรา (ร้อยละ ๓๑.๖๑) รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จำนวน ๑,๐๓๐ อัตรา (ร้อยละ ๒๒.๖๔) และช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๙๗๘ อัตรา (ร้อยละ ๒๑.๕๐) ตามลำดับ

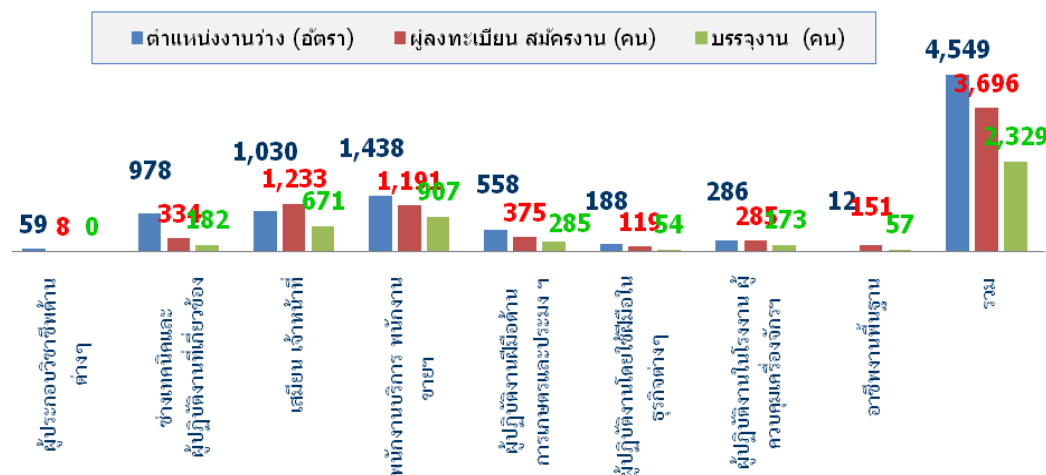
๑.๔) ในด้านผู้หางาน ส่วนใหญ่ลงทะเบียนสมัครงานในสาขาเสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน มากที่สุด จำนวน ๑,๒๓๓ คน (ร้อยละ ๓๓.๓๖) รองลงมาคือ พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า จำนวน ๑,๑๙๑ คน (ร้อยละ ๓๒.๒๒) ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตร และการประมงฯ จำนวน ๓๗๕ คน (ร้อยละ ๑๐.๑๕) ตามลำดับ

๑.๕) ส่วนการบรรจุนาน พบว่าพนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า ได้รับการบรรจุนานมากที่สุดจำนวน ๙๐๗ คน (ร้อยละ ๓๘.๙๔) รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่ สำนักงาน จำนวน ๖๗๑ คน (ร้อยละ ๒๘.๘๑) และผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและการประมงฯ จำนวน ๒๘๕ คน (ร้อยละ ๑๒.๒๔) ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าตำแหน่งงานและผู้ได้รับการบรรจุนานในกลุ่มพนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้าในร้านค้าและตลาด และเสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน จะมีความสอดคล้องกัน ทั้งความต้องการของนายจ้างและผู้ได้รับการบรรจุนาน ซึ่งอยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกันมากที่สุด

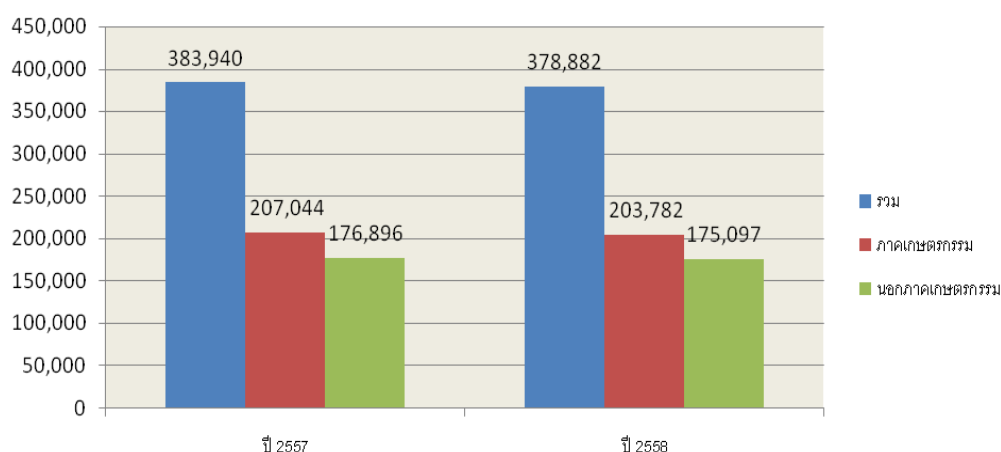
ตารางที่ ๒๕ จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุนานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ

ประเภทอาชีพ	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน(คน)	บรรจุนาน (คน)
ผู้บัญญัติกฎหมาย ฯ	๐	๐	๐
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	๕๙	๘	๐
ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	๙๗๕	๓๓๔	๑๘๒
เสมียน เจ้าหน้าที่สำนักงาน	๑,๐๓๐	๑,๒๓๓	๖๗๑
พนักงานบริการ พนักงานขาย นำเสนอสินค้า	๑,๔๓๘	๑,๑๙๑	๙๐๗
ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมงฯ	๕๕๘	๓๗๕	๒๘๕
ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	๑๘๘	๑๑๙	๕๔
ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ	๒๘๖	๒๘๕	๑๗๓
อาชีพงานพื้นฐาน	๑๒	๑๕๑	๕๗
รวม	๔,๕๔๖	๓,๖๙๒	๒,๓๒๙

ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุนงานจังหวัดตรัง จำแนกตามอาชีพ

๑.๖) ผู้มีงานทำจำแนกรายอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณาถึงประเภทอุตสาหกรรมของผู้มีงานทำพบว่าผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรม โดยเฉลี่ยมีจำนวน ๒๐๓,๗๘๕ คน (ร้อยละ ๕๓.๗๙ ของผู้มีงานทำทั้งหมด) และนอกภาคเกษตรกรรมโดยเฉลี่ยมีจำนวน ๑๗๕,๐๙๗ คน (ร้อยละ ๔๖.๒๑ ของผู้มีงานทำทั้งหมด)

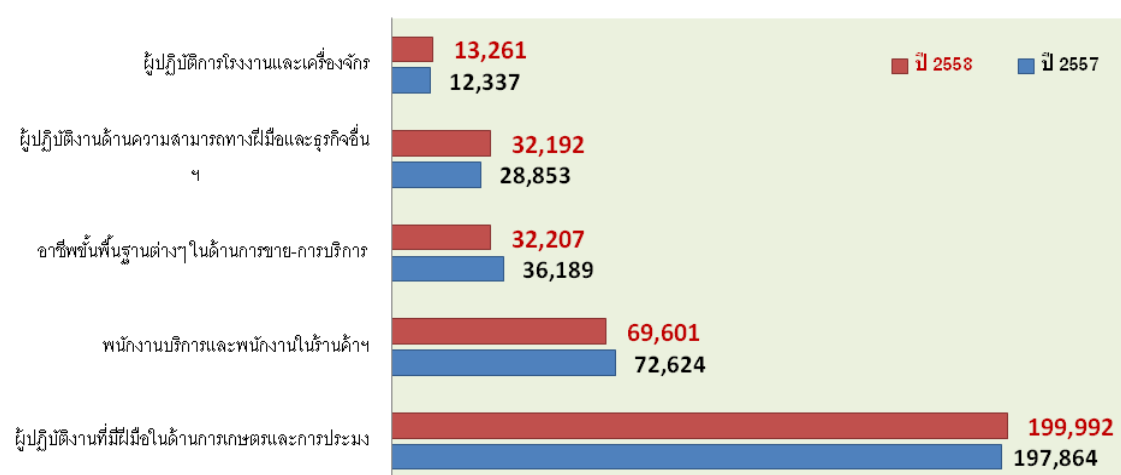
ภาพที่ ๔ จำนวนผู้ทำงานในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรัง

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายสาขาย่อย พบว่าสาขาที่มีผู้ทำงานมากที่สุดโดยเฉลี่ย ได้แก่ เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ การประมง มีจำนวน ๒๐๓,๗๘๕ คน (ร้อยละ ๕๓.๗๙ ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ มีจำนวน ๕๖,๐๒๖ คน (ร้อยละ ๑๔.๗๙) และสาขาการโรงแรมและอาหาร มีจำนวน ๒๒,๐๕๗ คน (ร้อยละ ๕.๘๒)ตามลำดับ

๑.๗) ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี ๒๕๕๘ ผู้มีงานทำของจังหวัดตรังเมื่อจำแนกตามอาชีพ อาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตร

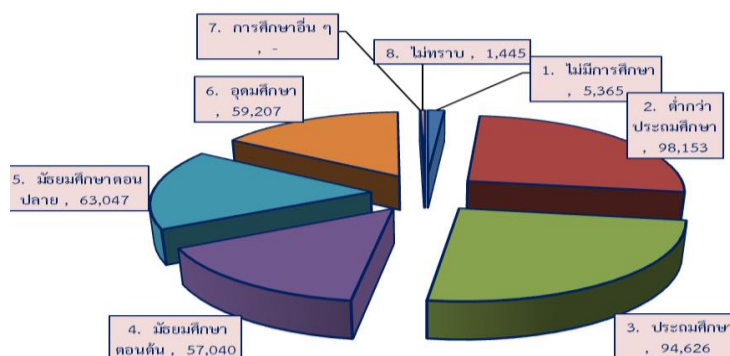
และการประมง มีจำนวน ๑๙๙,๙๙๒ คน (ร้อยละ ๕๒.๗๘) รองลงมาอาชีพ พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด มีจำนวน ๖๙,๖๐๑ คน (ร้อยละ ๑๘.๓๗) อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและ การให้บริการ มีจำนวน ๓๒,๒๐๗ คน (ร้อยละ ๘.๕๐) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องมีจำนวน ๓๒,๑๙๒ คน (ร้อยละ ๘.๕๐) และอาชีพปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ มีจำนวน ๑๓,๒๖๑ คน (ร้อยละ ๓.๕๐) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการทำงานในสาขาอาชีพกับปีที่ผ่านมา พบว่าอาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ มีอัตราการทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ ๕๑.๙๖ (เพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๙๗๑ คน) สำหรับอาชีพที่มีอัตราการทำงานในสาขาอาชีพลดลงมากที่สุด พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคต่าง ๆ มีอัตราการทำงานลดลงร้อยละ ๒๖.๕๔ (จำนวน ๒,๘๒๘ คน)

ภาพที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบอาชีพที่มีผู้ทำงานอยู่มากที่สุด ๕ อันดับแรก ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ของจังหวัดตรัง

๑.๘) ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้มีงานทำในจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘ พบว่าเป็นเป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน ๙๘,๑๕๓ คน (ร้อยละ ๒๕.๙๑) รองลงมาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๙๔,๖๒๔ คน (ร้อยละ ๒๔.๙๘) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๖๓,๐๔๗ คน (ร้อยละ ๑๖.๖๔) ระดับระดับอุดมศึกษา จำนวน ๕๙,๒๐๗ คน (ร้อยละ ๑๕.๖๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๕๗,๐๔๐ คน (ร้อยละ ๑๕.๐๕) ผู้มีงานทำที่ไม่มีการศึกษา มีจำนวน ๕,๓๖๕ คน (ร้อยละ ๑.๔๒) และผู้มีงานทำระดับการศึกษาอื่น ๆ /ไม่ทราบ จำนวน ๑,๔๔๕ คน (ร้อยละ ๐.๓๘) ตามลำดับ

ภาพที่ ๖ สัดส่วนของพนักงานจำแนกตามระดับการศึกษาของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘

๒) ความยากจนและหนี้สินครัวเรือน ของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘ สรุป ดังนี้

๒.๑) เส้นความยากจน(ด้านรายจ่าย) มีมูลค่า ๒,๗๓๓ บาท/คน/เดือน

๒.๒) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนมีมูลค่า ๒๓,๓๐๙ บาท

๒.๓) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ๑๙,๗๕๕ บาท

๒.๔) จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๓๑,๘๗๓ บาท

๒.๕) ข้อมูลจากรายงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตรังในเขตชนบท จากการเก็บข้อมูล จ. ป. ร. ปี ๒๕๕๘ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง ซึ่งจัดเก็บครัวเรือนในเขตพื้นที่ชนบทของจังหวัดตรังจำนวน ๑๓๓,๕๙๒ ครัวเรือน , ๗๑๖ หมู่บ้าน, ๘๕ ตำบล, ๑๐ อำเภอ พบว่า จังหวัดตรังมีครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท /คน/ปี กระจายอยู่ใน ๗ อำเภอ จำนวน ๒๕๓ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนในเขตชนบท จำนวน ๓๘ ครัวเรือน และในเขตเมือง จำนวน ๒๑๕ ครัวเรือน ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์		ร้อยละ
		เขตชนบท	เขตเมือง	
๑	เมืองตรัง	-	๑๒๔	๔๙.๐๑
๒	ย่านตาขาว	-	๖๑	๒๔.๑๑
๓	ปะเหลียน	-	๗	๒.๗๗
๔	สิเกา	๑๐	๑	๔.๓๕
๕	ห้วยยอด	๒๑	๑๙	๑๕.๘๑
๖	นาโยง	๓	๑	๑.๕๘
๗	รัชฎา	๔	๒	๒.๓๗
รวม		๓๘	๒๑๕	๑๐๐

๓) การศึกษา

๓.๑) สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดตรังมีเขตการศึกษา ๓ เขต คือ

๓.๑.๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑
รับผิดชอบพื้นที่ ๕ อำเภอ คือ อำเภอเมืองตรัง อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว อำเภอนาโยง และ
อำเภอหาดสำราญ

๓.๑.๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒
รับผิดชอบพื้นที่ ๕ อำเภอ คือ อำเภอกันตัง อำเภอห้วยยอด อำเภอสิเกา อำเภอวังวิเศษ และอำเภอรัชฎา

๓.๑.๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๓ จังหวัด
ตรัง /กระบี่

จังหวัดตรังมีสถานศึกษาทุกระดับในปีการศึกษา ๒๕๕๘ รวมจำนวน ๕๒๙ สถานศึกษา
การจัดการศึกษาในจังหวัดตรังเป็นไปอย่างกว้างขวางและหลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษา
ที่ดำเนินการโดยภาครัฐ และมีหน่วยงานอื่นๆ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน รวมถึง
ประชาชน ตลอดจนกองทุนในหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้าน
การศึกษา ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าจังหวัดตรังมีการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่าง
ทั่วถึงตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา

- ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ ๑๕-๕๙ ปีในปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีจำนวนปี
การศึกษาเฉลี่ย ๙.๖๐ ปี

- ค่าเฉลี่ย O-NET ม.๓ ปี ๒๕๕๘ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๓๗.๕๘

- ระดับการศึกษาของประชากรประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับร้อยละ
๔๔.๑๕ มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ ๑๕.๑๕ มัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๑๔.๑๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดตรัง จำแนกตามสังกัดและการจัดการศึกษา

สังกัด	จำนวน สถาน ศึกษา	จัดการศึกษาระดับ						ร้อยละ
		การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	จัดการศึกษานอกระบบ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	การศึกษาพิเศษ	
สำนักงานคณะกรรมการ การการศึกษาขั้น พื้นฐาน	๓๑๐	๓๐๙					๑	๕๘.๖๐
สำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน	๓๕	๓๒	๓					๖.๖๑
สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา	๗		๗					๑.๓๒
สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	๕			๕				๐.๙๕
กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น	๑๕๕							๒๙.๓ ๐
กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา	๒	๑		๑				๐.๓๘
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๒	๒						๐.๓๘
กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล/ วิทยาลัยสาธารณสุข	๒			๒				๐.๓๘
สำนักงาน พระพุทธศาสนา	๑	๑						๐.๑๙
สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย	๑๐				๑๐			๑.๘๙
รวม	๕๒๙	๓๕๘	๑๐	๘	๑๐	๑๔๒	๑	
		๖๗.๖ ๘	๑.๘๙	๑.๕๑	๑.๘๙	๒๖.๘๔	๐.๑๙	๑๐๐

ตารางที่ ๒๘ แสดงระดับการศึกษาของประชากร

ระดับการศึกษา	เพศ					
	ชาย (คน)	ร้อยละ	หญิง (คน)	ร้อยละ	รวม (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยศึกษา	๖,๙๙๘	๓.๒๓	๘,๖๕๐	๓.๘๖	๑๕,๖๔๘	๓.๕๘
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	๘,๐๘๗	๓.๗๙	๗,๖๖๔	๓.๔๒	๑๕,๗๕๑	๓.๖๐
ต่ำกว่าชั้น ประถมศึกษา	๙,๖๘๑	๔.๕๓	๙,๙๓๗	๔.๔๔	๑๙,๖๑๘	๔.๘๘
จบชั้นประถมศึกษา (ป.๔,ป.๗,ป.๖)	๙๓,๕๙๘	๔๓.๘	๙๙,๕๗๐	๔๔.๔๖	๑๙๓,๑๖๘	๔๘.๑๕
มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.๑-๓,ม.๑-๓)	๓๕,๖๖๖	๑๖.๗๐	๓๐,๖๒๐	๑๓.๖๗	๖๖,๒๘๖	๑๕.๑๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.๑-๓,ม.๑-๓)	๓๑,๕๐๔	๑๔.๗๕	๓๐,๒๐๖	๑๓.๔๙	๖๑,๗๑๐	๑๔.๑๐
อนุปริญญาหรือ เทียบเท่า	๘,๒๓๙	๓.๘๖	๘,๔๔๓	๓.๗๗	๑๖,๖๘๒	๓.๘๑
ปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	๑๘,๙๑๓	๘.๘๕	๒๗,๖๗๗	๑๒.๓๖	๔๖,๕๙๐	๑๐.๖๕
สูงกว่าปริญญาตรี	๙๐๔	๐.๔๒	๑,๒๐๘	๐.๕๔	๒,๑๑๒	๐.๔๘
รวม	๒๑๓,๕๙๐	๑๐๐.๐๐	๒๒๓,๙๗๕	๑๐๐.๐๐	๔๓๗,๕๖๕	๑๐๐

๔) ด้านสาธารณสุข

๔.๑) อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ปี ๒๕๕๘ มีอัตรา ๒,๘๒๐ คน/แพทย์

๔.๒) จำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ภาคเอกชน ในปี ๒๕๕๘ จังหวัดตรังมีจำนวนสถานบริการและหน่วยงานบริหารงานสาธารณสุขดังนี้

๔.๒.๑) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

- โรงพยาบาลศูนย์ขนาด ๕๕๕ เตียง จำนวน ๑ แห่ง (รพ.ตรัง)
- โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๙๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง (รพ.ห้วยยอด)
- โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๖๐ เตียง จำนวน ๔ แห่ง (รพ.กันตัง ,รพ.ย่านตาขาว ,รพ.นาโยง , รพ.สิเกา)
- โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๓๐ เตียง จำนวน ๓ แห่ง (รพ.ปะเหลียน,รพ.วังวิเศษ, รพ.รัชฎา)
- โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ ๓๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง (รพ.หาดสำราญเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา)

- โรงพยาบาลเฉพาะทาง ขนาด ๖๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง
(โรงพยาบาลโรคผิวหนังเขตร้อนภาคใต้ จังหวัดตรัง)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๒๕ แห่ง
- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลจำนวน ๒ แห่ง
(เทศบาลเมืองกันตัง, เทศบาลตำบลห้วยยอด)
- ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองจำนวน ๕ แห่ง
 - * ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองตรัง อำเภอเมืองตรัง
 - * ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองวัดประสิทธิชัย อำเภอเมืองตรัง
 - * ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเทศบาล ๑ อำเภอเมืองตรัง
 - * ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเทศบาล ๒ อำเภอเมืองตรัง
 - * ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองเทศบาล ๓ อำเภอเมืองตรัง

๔.๒.๒) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

- โรงพยาบาลเอกชน ๔ แห่ง
 - * ขนาด ๑๕๐ เตียง (โรงพยาบาลตรังรวมแพทย์)
 - * ขนาด ๑๒๐ เตียง (โรงพยาบาลวิวัฒน์แพทย์)
 - * ขนาด ๕๐ เตียง (โรงพยาบาลราชดำเนิน)
 - * ขนาด ๑๐ เตียง (สถานพยาบาลเอกชนห้วยยอด)
- คลินิกเอกชน ๒๖๖ แห่ง
 - * สาขาเวชกรรมทั่วไป ๑๓๒ แห่ง
 - * สาขาทันตกรรม ๓๔ แห่ง
 - * สาขาพยาบาลและผดุงครรภ์ ๗๗ แห่ง
 - * สาขากายภาพบำบัด ๖ แห่ง
 - * สาขาเทคนิคการแพทย์ ๑๓ แห่ง
 - * สาขาการแพทย์แผนไทย ๔ แห่ง

๔.๒.๓) ร้านขายยา ๑๖๖ ร้าน

๕) สาเหตุการป่วยด้วยโรคสำคัญของของจังหวัดตรังได้แก่ โรคระบบไหลเวียนเลือด โรคระบบหายใจ และโรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึมตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก ที่สำคัญ ๑๐ อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘

ลำดับที่	สาเหตุการป่วย	จำนวน (ราย)	อัตราป่วย
๑	โรคระบบไหลเวียนเลือด	๓๒๙,๗๙๑	๕๑,๖๓๑.๐๑
๒	โรคระบบหายใจ	๓๒๐,๔๗๑	๕๐,๑๗๑.๙๐
๓	โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการ และเมตาบอลิซึม	๒๘๔,๕๙๕	๔๔,๕๕๕.๒๗
๔	โรคระบบย่อยอาหาร รวมโรคในช่องปาก	๒๔๒,๘๙๑	๓๘,๐๒๖.๒๓
๕	โรคระบบกล้ามเนื้อ รวมโครงร่าง และเนื้อเยื่อเสริม	๒๒๒,๑๐๖	๓๔,๗๗๒.๑๙
๖	โรคระบบสืบพันธุ์ร่วมปัสสาวะ	๘๘,๐๙๘	๑๓,๗๙๒.๓๔
๗	โรคผิวหนัง และเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	๘๓,๑๙๐	๑๓,๐๒๓.๙๖
๘	โรคติดเชื้อและปรสิต	๘๒,๗๑๕	๑๒,๙๔๙.๕๙
๙	ภาวะแปรปรวนทางจิตและพฤติกรรม	๕๒,๕๒๗	๘,๒๒๓.๔๖
๑๐	โรคตาารวมส่วนประกอบของตา	๔๗,๘๗๔	๗,๔๙๕.๐๐

ตารางที่ ๓๐ สาเหตุการตายที่สำคัญ ๑๐ อันดับแรก ของจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๘

ลำดับ	สาเหตุการตาย	เพศ				รวม	อัตราตาย
		ชาย	อัตราตาย	หญิง	อัตราตาย		
๑	โรคมะเร็ง	๒๕๓	๘๑.๖๘	๒๓๐	๗๑.๓๙	๔๘๓	๗๖.๔๓
๒	โรคหัวใจและหลอดเลือด	๑๕๕	๕๐.๐๔	๑๑๕	๓๕.๖๙	๒๗๐	๔๒.๗๓
๓	โรคหลอดเลือดในสมอง	๑๒๘	๔๑.๓๓	๙๕	๒๙.๔๙	๒๒๓	๓๕.๒๙
๔	อุบัติเหตุจากการขนส่ง	๑๔๘	๔๗.๗๘	๓๙	๑๒.๑๐	๑๘๗	๒๙.๕๙
๕	ติดเชื้อในกระแสเลือด/ติดเชื้อแบคทีเรีย	๑๐๓	๓๓.๒๕	๖๙	๒๑.๔๒	๑๗๒	๒๗.๒๒
๖	ปอดบวม	๑๐๑	๓๒.๖๑	๖๔	๑๙.๘๖	๑๖๕	๒๖.๑๑
๗	โรคเสื่อมถอยของระบบประสาท	๖๒	๒๐.๐๒	๖๓	๑๙.๕๕	๑๒๕	๑๙.๗๘
๘	เบาหวาน	๓๕	๑๑.๓๐	๖๖	๒๐.๔๘	๑๐๑	๑๕.๙๘
๙	ไตวาย/นิ่วในไต/ไตและท่อไตผิดปกติ	๔๘	๑๕.๕๐	๔๗	๑๔.๕๙	๙๕	๑๕.๐๓
๑๐	ถูกทำร้ายร่างกาย	๘๐	๒๕.๘๓	๙	๒.๗๙	๘๙	๑๔.๐๘

๕) ปัญหาสาธารณสุขของจังหวัดตรัง

ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม และทำให้เกิดการเจ็บป่วยเรื้อรัง และการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ไม่ทั่วถึงบางกลุ่มเป้าหมายดังนี้

๕.๑) การตายด้วยโรคไม่ติดต่อ คือโรคมะเร็ง โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดในสมอง ซึ่งเป็นสาเหตุการตายลำดับต้น ๆ และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

๕.๒) ปัญหาด้านอนามัยแม่และเด็ก พบปัญหาที่สำคัญ คือมารดาตายคลอดต่อเนื่องทุกปี และพบแม่ตั้งครรภ์ก่อนอายุ ๒๐ ปีเกินเกณฑ์มาตรฐาน

๕.๓) ปัญหาสุขภาพจิต พบอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มสูงขึ้น

๕.๔) ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งพบสารโพลาร์ในน้ำมันทอดซ้ำเกินเกณฑ์มาตรฐาน ประชาชนบริโภคอาหารที่ใส่ถุงพลาสติกในงานจัดเลี้ยงต่าง ๆ ค่อนข้างสูง

๕.๕) ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม พบว่าตลาดชุมชนหรือตลาดประเภทที่ ๒ เพิ่มสูงขึ้น แต่ยังไม่มีการควบคุมมาตรฐาน โดยเฉพาะด้านสุขาภิบาล เช่นระบบน้ำเสีย ขยะ สัตว์นำโรค และการปนเปื้อนของอาหารจากสารพิษต่าง ๆ

๑.๑.๑๔ ด้านความมั่นคง

๑) ปัญหายาเสพติด สถานการณ์ด้านยาเสพติดปี ๒๕๕๙ จังหวัดตรังมีจำนวนคดียาเสพติด ๑,๔๘๒ คดี ลดลงจากปี ๒๕๕๘ ที่มีจำนวน ๓,๕๖๙ คดี (ข้อมูล ณ ต.ค.๕๘- มี.ย.๕๙) อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏพื้นที่ผลิตยาเสพติดและนำเข้า-ส่งออกในพื้นที่จังหวัด เนื่องจากจังหวัดตรังไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจึงไม่มีปัญหาตามแนวชายแดน ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้ารายย่อยที่รับยาเสพติดมาจากพื้นที่ใกล้เคียง โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๓ ซึ่งสามารถเชื่อมติดต่อกับจังหวัดตรังได้พื้นที่ค้ายาเสพติดและแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ อำเภอเมืองตรัง อำเภอห้วยยอด และอำเภอกันตังกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ ๑๒-๔๐ ปี ประกอบอาชีพรับจ้างและผู้ใช้แรงงาน

๒) คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญจำนวนการรับแจ้งคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญในปี ๒๕๕๘ มีการแจ้งลดลง และมีสัดส่วนการจับกุมได้เพิ่มขึ้น โดยคดีที่ต้องเฝ้าระวังคือ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและปล้นทรัพย์

ตารางที่ ๓๑ สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำแนกตามประเภทคดีที่แจ้ง

ประเภทคดี	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
รับแจ้ง รวม	๑๒๓	๑๑๘	๑๐๓	๑๑๙	๘๙
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	๑๐๖	๙๖	๘๓	๑๐๕	๖๒
ปล้นทรัพย์	๘	๖	๔	๑	๑๓
ชิงทรัพย์	๘	๑๐	๑๕	๑๐	๑๒
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	๒	-
วางเพลิง	๑	๖	๑	๑	๒
จับ รวม	๖๗	๗๕	๗๕	๗๑	๖๘
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	๕๘	๕๗	๕๘	๖๑	๔๕
ปล้นทรัพย์	๓	๕	๒	-	๑๒
ชิงทรัพย์	๕	๗	๑๔	๗	๑๐
ลักพาเรียกค่าไถ่	-	-	-	๒	-
วางเพลิง	๑	๖	๑	๑	๑

๓) สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิตร่างกาย จำนวนการรับแจ้งคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย ในปี ๒๕๕๘ มีการแจ้งขึ้น และมีสัดส่วนการจับกุมได้เพิ่มขึ้น โดยคดีที่ต้องเฝ้าระวังคือ พยายามฆ่าทำร้ายร่างกาย

ตารางที่ ๓๒ สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง

ประเภทคดี	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
รับแจ้ง รวม	๒๙๙	๓๑๑	๒๘๔	๓๔๐	๓๕๒
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	๑๐๖	๙๖	๘๓	๑๐๕	๖๒
ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	๔	๑	๗	๑	๑๒
ทำให้ตายโดยประมาท	-	๔	๔	๕	๕
พยายามฆ่า	๙๒	๙๘	๙๖	๑๒๐	๑๖๘
ทำร้ายร่างกาย	๖๓	๘๓	๕๗	๗๘	๘๕
ข่มขืนกระทำชำเรา	๓๔	๒๙	๓๗	๓๑	๒๐
จับ รวม	๑๖๒	๑๘๒	๒๐๐	๒๑๖	๒๕๓
ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	๕๘	๕๗	๕๘	๖๑	๔๕
ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	๒	-	๕	-	๑๑
ทำให้ตายโดยประมาท	-	๒	๔	๔	๔
พยายามฆ่า	๔๐	๔๙	๖๒	๗๐	๑๐๔
ทำร้ายร่างกาย	๔๕	๕๘	๔๕	๕๘	๗๕

ข่มขืนกระทำชำเรา	๑๗	๑๖	๒๖	๒๓	๑๔

๔) สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรังปี ๒๕๕๘ มีคนต่างด้าว
จำนวน ๒๐๑ คน สถานประกอบการ ๘๙ แห่ง

ตารางที่ ๓๓ สรุปสถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดตรัง

กลุ่ม-ประเภท	เพศชาย	เพศหญิง	จำนวนคนต่างด้าว(คน)	จำนวนนายจ้าง/สถานประกอบการ (แห่ง)
๑. คนต่างด้าวถูกกฎหมาย	๑๑๑	๙๐	๒๐๑	๘๙
๒. คนต่างด้าวนำเข้าตามบันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศ (MOU)	๙๘๒	๙๐๙	๑,๘๙๑	๙๙
๓. คนต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติ	๓,๒๘๙	๑,๘๐๓	๕,๐๙๒	๓๙๒
๔. คนต่างด้าว (กรณีพิเศษ)ตามมติครม. ๑๕ ม.ค. ๒๕๕๖	๑,๘๕๘	๘๖๑	๒,๗๑๙	๓๕๘
๕. คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ)	๓,๐๗๘	๑,๒๑๘	๔,๒๙๖	๖๗๐
๖. คนพื้นที่สูงในความดูแลของมหาดไทย	๒๗	๒๕	๕๒	๒๗
รวม	๙,๓๔๕	๔,๙๐๖	๑๔,๒๕๑	๑,๖๓๕

โดยประกอบอาชีพแยกตามประเภทกิจการดังนี้

- สถานศึกษาของรัฐ	๘๐	คน
- สถานศึกษาของเอกชน	๕๔	คน
- ผลิตภัณฑ์น้ำยางข้น	๑๘	คน
- แปรรูปไม้ยางพารา	๑๖	คน
- โรงแรมและรีสอร์ท	๑๒	คน
- อื่น ๆ	๒๑	คน

ตารางที่ ๓๔ สถานการณ์การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาในพื้นที่จังหวัดตรัง
แยกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	รวม
๑	เมือง	๓,๖๓๘	๒๙๑	๘๑๙	๔,๗๔๘
๒	ห้วยยอด	๒,๑๕๘	๑๔๘	๑๒๕	๒,๔๓๑
๓	กันตัง	๒,๓๗๗	๑๐๑	๔๓๒	๒,๙๑๐
๔	สิเกา	๑,๐๓๐	๕๔	๙๙	๑,๑๘๓
๕	ย่านตาขาว	๖๕๖	๘๑	๔๕	๗๘๒
๖	ปะเหลียน	๓๔๖	๓๕๗	๑๗	๗๒๐
๗	วังวิเศษ	๔๒๓	๖๔	๗	๔๙๔
๘	รัษฎา	๓๔๗	๖๐	๒๑	๔๒๘
๙	นาโยง	๒๑๖	๕๙	๓	๒๗๘
๑๐	หาดสำราญ	๒๒	๒	๐	๒๔
รวม		๑๑,๒๑๓	๑,๒๑๗	๑,๕๖๘	๑๓,๙๙๘

๑.๑.๑๕ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๑) พื้นที่และที่ตั้งของป่าไม้ในปัจจุบัน จังหวัดตรัง มีอัตราการขยายตัวของพื้นที่ป่าไม้ ใน ปี ๒๕๕๘ ร้อยละ ๐.๖๕ ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ ๑,๒๙๒,๖๓๒ ไร่ ที่ตั้งของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดตรัง มีลักษณะคล้ายกำแพงเมืองของจังหวัด เนื่องจากโดยรอบจังหวัดตรัง ซึ่งติดต่อกับอาณาเขตจังหวัดอื่น จะมีพื้นที่ป่าไม้ขึ้นอยู่ติดต่อกันเกือบตลอดแนวคล้ายกำแพงรั้วบ้าน พื้นที่ป่าไม้ทางด้านทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่ป่าไม้ทางด้านตะวันออกติดต่อกับจังหวัดพัทลุง พื้นที่ป่าไม้ทางด้านทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดสงขลาและสตูล และพื้นที่ป่าไม้ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือเขตติดต่อกับจังหวัดกระบี่เป็นพื้นที่ป่าบกมีภูเขาสูงชัน เป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญของลำห้วย ลำคลอง ที่ไหลผ่านพื้นที่ ของจังหวัด และราษฎรใช้น้ำดังกล่าวสำหรับอุปโภคบริโภคเกือบทั้งสิ้น ส่วนใหญ่พื้นที่ดังกล่าวยังมีสภาพป่าสมบูรณ์ สำหรับด้านติดต่อกับริมทะเลทางทิศตะวันตกของจังหวัดพื้นที่ป่าไม้จะเป็นป่าชายเลนพื้นที่จังหวัดบริเวณตอนกลางจะเป็นพื้นที่ราบสลับกับควนเขา โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นควนเขา จะมีป่าหยาบเล็กหยาบน้อยอยู่กระจัดกระจายทั่วไป ถูกบุกรุกทำลายไปเกือบหมดสภาพป่าแล้วเป็นส่วนมาก และตาม เกาะแก่ง ในทะเลก็มีพื้นที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามหลายเกาะด้วยกัน

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรังอยู่ในเขตท้องที่อำเภอต่างๆ ทุกอำเภอ มีพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย พื้นที่ป่าที่เป็นป่าต้นน้ำลำธารของจังหวัด มีความสำคัญทางระบบนิเวศวิทยามีความสำคัญต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และมีความหลากหลายทางชีวภาพด้านสัตว์ป่า พืชพรรณ โดยพื้นที่ป่าไม้แต่ละประเภทมีรายละเอียด ดังนี้

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๖๔ ป่า เนื้อที่จำนวน ๑,๔๗๕,๖๒๕ ไร่ แต่พื้นที่บางส่วนเสื่อมโทรม ได้มีการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรทำกินตามกฎหมายโดยส่งมอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๖ ป่า เนื้อที่จำนวน ๒๖๗,๓๕๗ ไร่ ดังนั้น ปัจจุบันจังหวัดตรัง ยังคงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามหลักฐาน จำนวน ๕๘ ป่า เนื้อที่จำนวน ๑,๒๐๘,๒๖๘ ไร่

- พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๔๘ ป่า มีเนื้อที่จำนวน ๕๖,๐๓๗ ไร่

- พื้นที่ป่าชายเลน (ป่าสงวนแห่งชาติและป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี) มีเนื้อที่ตามหลักฐาน จำนวน ๓๑๑,๕๕๓ ไร่ เหลือพื้นที่ป่าชายเลนในปัจจุบัน จำนวน ๒๒๐,๙๗๕ ไร่

ตารางที่ ๓๕ พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง แยกรายอำเภอ

อำเภอ	กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ				ป่าตามมติ ครม.			
	ป่าบก		ป่าชายเลน		ป่าบก		ป่าชายเลน	
	ไร่	ป่า	ไร่	ป่า	ไร่	ป่า	ไร่	ป่า
เมืองตรัง	๕๕,๘๖๙	๑๒	-	-	๑,๒๙๓	๔	-	-
นาโยง	๘๓,๓๖๒	๓	-	-	๒,๑๑๑	๒	-	-
ย่านตาขาว	๗๖,๑๕๔	๒	๑๖,๙๗๙	๒	๑,๓๗๕	๒	-	-
ปะเหลียน	๓๑๕,๐๕๘	๔	๑๒๙,๗๐๐	๔	๓,๙๕๒	๖	๓,๑๑๓	๓
กันตัง	๘๙,๗๓๙	๑๐	๘๒,๙๘๐	๙	๙,๑๔๘	๗	๑,๑๐๔	๔
สิเกา	๗๐,๓๗๓	๖	๕๖,๒๗๕	๒	๘,๗๖๓	๔	๑๔๙	๑
วังวิเศษ	๖๓,๕๖๕	๕	-	-	๑๖,๙๙๔	๕	-	-
ห้วยยอด	๑๓๙,๕๑๕	๗	-	-	๒,๕๑๕	๕	-	-
รัชฎา	๓๑,๕๐๐	๒	-	-	๓,๘๑๗	๔	-	-
หาดสำราญ	๔,๙๗๖	๓	๑๙,๕๕๐	๒	-	-	๑,๗๐๓	๑
รวม	๙๓๐,๖๑๑	๔๔	๓๐๕,๔๘๔	๑๙	๔๙,๙๖๘	๓๒	๖,๐๖๙	๙

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตรัง ที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกทำลายป่าและมีสถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าสูงและมีมาอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๕ พื้นที่ ได้แก่

- พื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ท้องที่ตำบลบางสัก ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลโคกยาง และตำบลคลองลู อำเภอกันตัง และตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา

- พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ท้องที่ตำบลช่องและตำบลละมอ อำเภอนาโยง ตำบลน้ำผุด อำเภอเมืองตรัง ตำบลปากแจ่ม ตำบลเขาปูน ตำบลท่าจั่ว และตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด

- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ท้องที่ตำบลปะเหลียนและตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน ตำบลนาชุมเห็ดและตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว

- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาประ-บางคราม ท้องที่ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ท้องที่ตำบลไม้ฝาด ตำบลเขาไม้แก้ว และตำบลกะลาเส อำเภอสิเกา ตำบลอ่าวตง และตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ ตำบลวังคีรี และตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตรังมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ทั้งป่าบกป่าชายเลน ดิน แหล่งน้ำ ชายฝั่ง ทำให้เสียสมดุลของระบบนิเวศก่อให้เกิดปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และการกัดเซาะชายฝั่งที่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีผลกระทบที่เป็นความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สิน ผลผลิตทางการเกษตร และการท่องเที่ยว

สาเหตุการบุกรุกพื้นที่ป่าของจังหวัดตรัง เนื่องจาก

๑) ป่าบกผู้บุกรุกป่ามีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

๑.๑) การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า เพื่อใช้ที่ดินในการประกอบอาชีพปลูกยางพาราปาล์มน้ำมัน หรือพืชเกษตรต่างๆ โดยการตัดโค่นต้นไม้ปรับสภาพพื้นที่จากป่าธรรมชาติเดิม มีการกระทำลักษณะดังกล่าวอยู่ทั่วไป จากรายการในพื้นที่และลักษณะนายทุนในบางพื้นที่อยู่ในท้องที่ทุกอำเภอของจังหวัดตรัง

๑.๒) การใช้ประโยชน์จากไม้ เพื่อการค้า โรงงานแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรมหรือการใช้ก่อสร้างบ้านเรือนของราษฎร

๒) ป่าชายเลน ผู้บุกรุกป่ามีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

๒.๑) การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า เพื่อใช้ที่ดินในการประกอบอาชีพประมงและเกษตรกรรมท้องที่อำเภอที่มีป่าชายเลน คือ อำเภอกันตัง อำเภอสิเกา อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว และอำเภอหาดสำราญ ทั้งนี้ ปัจจุบันไม่มีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน เนื่องจากราษฎรไม่นิยมการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ และประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และควบคุมพื้นที่ได้

๒.๒) การใช้ประโยชน์จากไม้ป่าชายเลน เพื่อทำอุปกรณ์การประมงก่อสร้างที่พักอาศัยริมทะเลประกอบอาชีพเผาถ่าน ในพื้นที่อำเภอกันตัง อำเภอสิเกา อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว และอำเภอหาดสำราญ

๒) ทรัพยากรแร่

จังหวัดตรังมีการทำเหมืองแร่ ๒ ชนิด คือ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง และแร่โดโลไมต์ ส่วนแร่หินอ่อนตั้งอยู่ที่อำเภอห้วยยอด และได้รับอนุญาตประทานบัตรแล้วแต่ยังไม่ได้เปิดดำเนินการทำเหมือง เนื่องจากปัจจุบันราคาแร่หินอ่อนตกต่ำมาก ทำให้ไม่คุ้มทุน สำหรับแร่อื่นๆ เช่น ดีบุก มีการผลิตกันมากในอดีต โดยจังหวัดตรังเคยเป็นแหล่งดีบุกขนาดใหญ่ของประเทศ

๓) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำ(Wetland)หมายถึงลักษณะทางภูมิประเทศที่มีรูปแบบเป็นพื้นที่ลุ่มพื้นที่ราบลุ่มพื้นที่ลุ่มชื้นแฉะพื้นที่ชุ่มน้ำมีน้ำท่วมมีน้ำขังพื้นที่พรุพื้นที่แหล่งน้ำทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่มีน้ำขังหรือท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราวทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่งและทั้งที่เป็น

น้ำกร่อยและน้ำเค็มรวมไปถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเลและพื้นที่ของทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุดมีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน ๖ เมตร

คุณประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำคือการเป็นแหล่งน้ำแหล่งเก็บกักน้ำฝนเป็นแหล่งทรัพยากรและผลผลิตธรรมชาติที่มนุษย์สามารถเข้าไปเก็บเกี่ยวใช้ประโยชน์ได้และมีความสำคัญต่อการคมนาคมในท้องถิ่นรวมถึงการเป็นแหล่งรวมสายพันธุ์พืชและสัตว์อันมีความสำคัญทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นแหล่งของผู้ผลิตที่สำคัญในห่วงโซ่อาหารนอกจากนี้บางแห่งยังมีความสำคัญด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและเป็นแหล่งศึกษาวิจัยทางธรรมชาติวิทยาอีกด้วย

พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม-เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง-ปากน้ำตรังมีพื้นที่ประมาณ ๕๑๕,๗๔๕ ไร่ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลองร่องน้ำน้ำตกบ่อน้ำร้อนถ้ำและธารลอดป่าพุ่มป่าเสม็ดป่าจากปากแม่น้ำ ป่าชายเลนป่าชายหาดชายฝั่งทะเลสันทรายหาดทรายหาดเลนแหล่งปะการังแหล่งหญ้าทะเลแหล่งสาหร่ายทะเลอ่าวและหมู่เกาะทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงเป็นที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์ที่หายากและอยู่ในสถานภาพถูกคุกคามหลายชนิดเช่นนกขอมทะเลอกแดงนกฟีนฟุตนกหัวโตมาลายูและพะยูนหมู่เกาะลิบงเป็นแหล่งชุมชนนกอพยพที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศและเป็นที่พักของนกอพยพจากทวีปแอฟริกาคือนกหัวโตกินปูปีหนึ่งๆอาจพบเพียงไม่กี่ครั้งหรือบางปีอาจไม่พบเลยเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของปลาเศรษฐกิจสำคัญอาทิปลาในกลุ่มปลากะพงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีความงดงามของธรรมชาติเป็นแหล่งนันทนาการและแหล่งศึกษาวิจัยที่สำคัญแหล่งหนึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปแบบการใช้ที่ดินไปจากเดิมโดยเฉพาะการขยายตัวด้านการเกษตรการปลูกยางพาราปาล์มน้ำมันและการขยายตัวของชุมชน

๔) พื้นที่ชายฝั่งทะเล

จังหวัดตรังมีพื้นที่ความยาวชายฝั่งทะเล ๑๕๐ กิโลเมตร การสำรวจในครั้งนี้มีพื้นที่สามารถทำการประเมินการเปลี่ยนแปลงได้คิดเป็นระยะทางทั้งสิ้นประมาณ ๑๕๑ กิโลเมตร เนื่องจากพื้นที่บางบริเวณมีการสะสมตัวออกไป และกัดเซาะเข้ามามากส่งผลให้เส้นชายฝั่งมีระยะทางเพิ่มขึ้นดังนี้

๔.๑) ชายฝั่งมีการกัดเซาะ ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๑๐,๒๘๖ เมตร คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๑ ของระยะทางตามแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด คิดเป็นพื้นที่ ๘๑ ไร่

๔.๒) พื้นที่ชายฝั่งสะสมตัว ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๑๖,๙๕๙ เมตร หรือร้อยละ ๑๑.๒๓ ของระยะทางตามแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด คิดเป็นพื้นที่ ๑๖๕ ไร่

๔.๓) ชายฝั่งคงสภาพ ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๑๒๓,๗๑๑ เมตร หรือร้อยละ ๘๑.๙๕ ของระยะทางตามแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด

๔.๔) พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๑๐,๒๘๖ เมตร ดังนี้

อำเภอสิเกา

- ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ระยะทาง ๑,๒๘๓ เมตร พื้นที่ ๖ ไร่
- ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ระยะทาง ๒,๕๑๕ เมตร พื้นที่ ๒๖ ไร่
- ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ระยะทาง ๒,๑๐๐ เมตร พื้นที่ ๑๘ ไร่

อำเภอกันตัง

- ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ระยะทาง ๑,๔๒๒ เมตร พื้นที่ ๙ ไร่
- ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ระยะทาง ๙๓๘ เมตร พื้นที่ ๖ ไร่

อำเภอหาดสำราญ

- ตำบลหาดสำราญ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง ระยะทาง ๑,๒๒๕ เมตร พื้นที่ ๕ ไร่
- ตำบลตะเสะ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง ระยะทาง ๗๙๓ เมตร พื้นที่ ๑๑ ไร่

มาตรการ/แนวทางแก้ไขปัญหาระยะสั้นที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมแก่งานและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่ง

๒) เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อให้ชุมชนมีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายทะเลอย่างเหมาะสม และมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในระบบนิเวศของหาดทรายธรรมชาติ

๓) แก้ไขและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ประสบปัญหาการกัดเซาะให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ตามศักยภาพ

๕) แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดตรัง ๒ สาย คือ แม่น้ำตรัง และแม่น้ำปะเหลียนจากการตรวจสอบคุณภาพของน้ำแหล่งน้ำสำคัญดังกล่าว ปรากฏว่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่ในระดับดี โดยตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๗ พบว่าอยู่ในระดับดี ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ ผลการตรวจวัดพบว่าค่า DO มีค่าเฉลี่ย ๔.๖ มก./ล. อยู่ในระดับพอใช้ (ค่า DO หมายถึง Dissolve Oxygen ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ โดยหากน้ำมีค่า DO ≥ 6.0 มก./ล.เป็นน้ำดี) ค่า BOD มีค่า ๑.๖ มิลลิกรัมต่อลิตรอยู่ในระดับดีและค่า FCB อยู่ในระดับดี

๖) การจัดการขยะมูลฝอย

จังหวัดตรังยังไม่มีระบบกำจัดขยะรวม ระบบการคัดแยกเก็บและขนส่งที่ยังไม่ได้มาตรฐานระบบกำจัดขยะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานบางท้องถิ่นนำมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดรวมกับมูลฝอยทั่วไปรวมทั้ง ไม่มีการคัดแยกขยะจากต้นทาง โดยเฉพาะของเสียอันตรายจากบ้านเรือนยังมีการทิ้งรวมปะปนกับขยะทั่วไปส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๓๖ ปริมาณขยะ (ตัน) จำแนกเป็นรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	ตัน/วัน
๑	เมืองตรัง	๒๐๓.๘๖
๒	กันตัง	๘๑.๙๑
๓	ย่านตาขาว	๑๑๓.๖๔
๔	ปะเหลียน	๖๓.๐๗
๕	หาดสำราญ	๑๕.๑๓
๖	นาโยง	๔๐.๗๑
๗	ห้วยยอด	๙๒.๐๘
๘	สิเกา	๓๖.๗๗
๙	วังวิเศษ	๔๑.๘๒
๑๐	รัฐา	๒๗.๐๖

การดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของจังหวัดตรัง แบ่งออกเป็น ๒ Cluster ใหญ่ๆ โดยมีการรวบรวมขยะมูลฝอย จาก ๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหลุมฝังกลบตามหลักวิชาการ ซึ่งมีปริมาณขยะมูลฝอยเก็บรวบรวมได้จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

๑). Cluster นครตรัง มีปริมาณขยะส่งมากำจัด ๑๗ แห่ง รวมกับขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครตรัง มีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ยวันละ ๑๐๐ ตัน (รวมทั้งหมด ๑๘ แห่ง)

๒) Cluster เมืองกันตัง มีปริมาณขยะส่งมากำจัด ๑๕ แห่ง รวมกับขยะในเขตเทศบาลเมืองกันตังมีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ย วันละ ๓๐ ตัน (รวมทั้งหมด ๑๖ แห่ง)

ปัจจุบัน จังหวัดตรังมีหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยทั้งหมด ๒๒ แห่ง ในจำนวนนี้ เป็นหลุมฝังกลบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๒ แห่ง ได้แก่ หลุมฝังกลบเทศบาลนครตรังและเทศบาลเมืองกันตัง นอกนั้นเป็นหลุมฝังกลบที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่

- ๑) เทศบาลตำบลคลองเต็ง
- ๒) เทศบาลตำบลท่าข้าม
- ๓) เทศบาลตำบลทุ่งยาง
- ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลปะเหลียน
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านา
- ๖) เทศบาลตำบลย่านตาขาว
- ๗) เทศบาลตำบลสิเกา
- ๘) เทศบาลตำบลควนขนุน
- ๙) เทศบาลตำบลนาเมืองเพชร
- ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด
- ๑๑) เทศบาลตำบลลำภูรา

- ๑๒) เทศบาลตำบลห้วยยอด
- ๑๓) เทศบาลตำบลวังวิเศษ
- ๑๔) องค์การบริหารส่วนตำบลเขาวิเศษ
- ๑๕) องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวตง
- ๑๖) องค์การบริหารส่วนตำบลช่อง
- ๑๗) เทศบาลตำบลคลองปาง
- ๑๘) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง
- ๑๙) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ
- ๒๐) องค์การบริหารส่วนตำบลหาดสำราญ

๗) การจัดการของเสียอันตรายชุมชน

จังหวัดตรัง มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนที่เทศบาลกันตัง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนจากครัวเรือน ประชาชนนำส่งกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เป็นหน่วยงานสนับสนุนค่ากำจัดของเสียอันตรายชุมชนจังหวัดตรัง และได้มีการรวบรวมและส่งกำจัด ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ปริมาณขยะอันตรายที่ส่งกำจัด จำนวน ๑ ตัน โดยการจ้างเหมาบริษัทในการกำจัด จังหวัดตรัง ดำเนินการภายใต้ Roadmap ๔ แนวทาง คือ

๗.๑) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย(ขยะมูลฝอยเก่า)

๗.๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม(ขยะมูลฝอยใหม่) ดังนี้

๗.๒.๑) กำหนดนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือประชาชนมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง รวบรวมและกำจัด มีการจัดการขยะแบบรวมศูนย์ การกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานและการปรับปรุงหลุมฝังกลบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

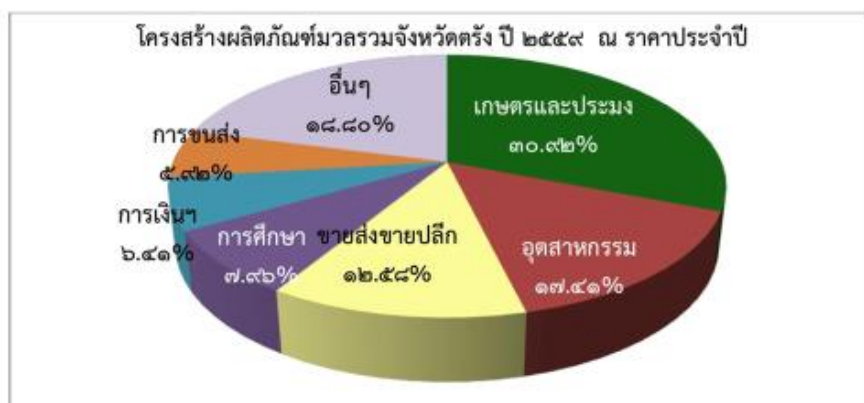
๗.๒.๒) กำหนดพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองกันตัง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม และ องค์การบริหารส่วนตำบลควนเมา

๗.๒.๓) การสนับสนุนวิชาการการคัดแยกขยะแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมการคัดแยกขยะในสถานที่หลุมฝังกลบขยะรวมทั้งการแยกทิ้งของเสียอันตรายชุมชน โดยจัดให้มีสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน ๑ แห่งของจังหวัดตรัง ณ ศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เทศบาลเมืองกันตัง

๗.๒.๔) สนับสนุนงบประมาณจังหวัดในการดำเนินการโครงการเตาเผาขยะนอกจากนี้ จังหวัดได้ปฏิบัติตามมาตรการการเฝ้าระวังและออกตรวจสอบการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย โดยทำหนังสือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จำนวน ๙๙ แห่ง เฝ้าระวัง ตรวจสอบ โดยเฉพาะในพื้นที่โล่ง และไม่มีการเพาะปลูกและการสำรวจร้านรับซื้อของเก่า ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๖ แห่ง ร้อยละ ๑๐๐

๗.๓) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืนโดยประชาสัมพันธรรรงค์ ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทางส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลี่ยง การใช้ถุงพลาสติก และโพนส่งเสริมการนำเศษวัสดุธรรมชาติกลับมาใช้ประโยชน์จัดอบรมโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการคัดแยกขยะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน และจัดตั้งธนาคารขยะในโรงเรียน

๗.๔) การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะมูลฝอย

หมายเหตุ: อื่นๆ ประกอบด้วยสาขาการท่าเรือแรมเมืองหิน สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ สาขาการประปา สาขาการก่อสร้าง สาขาที่พักและบริการด้านอาหาร สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ สาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และ กิจกรรมทางวิชาการ สาขากิจกรรมการบริหารราชการและบริการสนับสนุนอื่นๆ สาขาการบริหารราชการการป้องกันประเทศ สาขากิจกรรมด้านสุขภาพ สาขาศิลปะความบันเทิง และสาขาบริการด้านอื่นๆ

ภาพที่ ๗ โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตรัง ปี ๒๕๕๙ ณ ราคาประจำปี

๑.๒ ความเป็นมา ยุทธศาสตร์ และความสำคัญของพื้นที่

๑.๒.๑) วิสัยทัศน์จังหวัดตรัง

ตรังเมืองแห่งความสุข บนฐานการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรและการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล

๑.๒.๒) พันธกิจของจังหวัดตรัง

- มุ่งสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- พัฒนาสังคม การศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคงสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีบนความหลากหลายทางชีวภาพ

- ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกภาคส่วน
- เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๒.๓) เป้าประสงค์รวม

- เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน
- ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมดี ตลอดจนมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

๑.๒.๔) ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดตรัง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ที่มั่นคงและยั่งยืน

เป้าประสงค์

- รายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ผลผลิตทางอุตสาหกรรมและการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมสำหรับด้านการเกษตรอุปโภค- บริโภค
- ส่งเสริมและ พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างรายได้ ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์

- รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
- พัฒนาลิขสิทธิ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาดสมัยใหม่ และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

เป้าประสงค์

- ตรีงเป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
- ประชาชนมีรายได้และหลักประกันที่มั่นคง
- อัตราการตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาสำคัญลดลง
- ประชาชนมีการศึกษาเรียนรู้ดีและมีคุณภาพ

กลยุทธ์

- เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข
- เสริมสร้างสังคมคุณธรรมศาสนาธรรมและประเพณีวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในขับเคลื่อนตำบลสร้างสุขให้

ครบทุกพื้นที่ตำบล

- ส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ผู้มีรายได้น้อย
- ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทุกช่วงวัย รวมถึงแรงงานในระบบและนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานคนพิการ ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- พัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็งครอบคลุมทั้งจังหวัด
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวดำเนินการตามกฎหมายอย่าง

เคร่งครัด

- ส่งเสริมการมีสุขภาวะที่ดีแบบองค์รวมให้เกิดชุมชนสุขภาวะ(๕ ดี)
- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดสุขภาพ และควบคุมปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และลด

การเกิดอุบัติเหตุ

- พัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ เชื่อมโยงระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

- พัฒนาการศึกษาระดับและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพประชาชนทุกช่วงวัย
- สนับสนุนให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้
- ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มทักษะและการประกอบอาชีพเสริม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับ ชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน

เป้าประสงค์

- ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบูรณาการอย่างมี

ประสิทธิภาพ

- พัฒนาคนและแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ความรู้พร้อมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

- ป้องกันการบุกรุกทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่าแบบบูรณาการ

- ส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ แม่น้ำลำคลอง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดย
การมีส่วนร่วมของประชาชน
- ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม
- บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในการจัดการขยะแบบบูรณา
การและเป็นระบบ
- ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕. ความสำคัญของพื้นที่

- ๑.๒.๕.๑) แหล่งเกษตรกรรม
- ๑.๒.๕.๒) แหล่งอุตสาหกรรมเกษตร
- ๑.๒.๕.๓) แหล่งการท่องเที่ยว

๑.๓ ประเด็นศึกษาหลักเรื่อง มีพลัง (Synergy)

คณะผู้ศึกษาได้พบปะหารือกับผู้แทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง และการกีฬาและท่องเที่ยวจังหวัดตรังเพื่อรับทราบข้อมูล สถานะ และสภาพปัญหาของสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด รวมทั้งหารือถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและแนวทางในการพัฒนาจังหวัดตรัง

นอกจากนี้ คณะผู้ศึกษาได้พบปะหารือกับภาคอุตสาหกรรม ประกอบด้วยผู้บริหารของบริษัท วู้ดเวอร์ค ยูไนเต็ต จำกัด อ.ห้วยยอด จ.ตรัง และผู้บริหารของ บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด

ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาพื้นที่

๒.๑ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๑ ไม้ยางพาราแปรรูป

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่เป็นรายได้เป็นอย่างดีให้กับประชาชน โดยมีรายได้ ๑๒,๘๘๗ ล้านบาทต่อปี ในปี ๒๕๖๑ จากการศึกษาดูงาน ณ บริษัท วู้ดเวิร์ค ยูไนเต็ด จำกัด พบว่ามียอดขายลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้น โดยมีตลาดใหญ่คือประเทศจีน และในอนาคตคาดว่าประเทศอินเดียและประเทศเวียดนามจะเป็นตลาดแห่งใหม่

อย่างไรก็ดี มีประเด็นที่ทำนายสำหรับการพัฒนาไม้ยางพาราแปรรูป กล่าวคือ

๒.๑.๑ โรงงานไม้ยางพาราได้รับผลกระทบอย่างหนัก หลังจากที่โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ในไทยลดกำลังการผลิตและรับซื้อไม้ยางพาราแปรรูปลดลงหรืองดรับซื้อไม้ยางพาราเนื่องจากประเทศจีนประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจกับสหรัฐอเมริกา

๒.๑.๒ ขาดเทคโนโลยี และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้มีราคาแพง เนื่องจากไม้ยางพารามีลักษณะเป็นไม้เนื้อแข็งที่มีความชื้น เป็นอาหารของปลวกและแมลง จึงจำเป็นต้องมีการอบน้ำยาอบแห้ง โดยใช้เทคโนโลยีที่มีราคาสูง

๒.๑.๓ ขาดแรงงานฝีมือ

๒.๑.๔ ปัญหาการกีดกันทางการค้าโดยใช้ข้อกำหนดของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด/สัญชาติของสินค้า (Certificate of origin) ว่ามีการผลิตที่แท้จริงในประเทศใด เพื่อใช้รับรองการขอใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรในการนำเข้าสินค้า ภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่าง ๆ รวมถึงอาเซียน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของแต่ละความตกลง ปัญหาด้านนวัตกรรม

๒.๑.๕ อุปสงค์ลดลง

ภาพที่ ๘ คณะผู้ศึกษาพบหารือกับผู้บริหารของบริษัท วู้ดเวิร์ค ยูไนเต็ด จำกัด อ.ห้วยยอด จ.ตรัง

ทั้งนี้ บริษัท ู๊ดเวอร์ค ยูไนเต็ต จำกัด ขอให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลไมยางพาราแปรรูปในต่างประเทศเพื่อการเปิดตลาดแห่งใหม่

๒.๒ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๒ อาหารทะเล

จากการศึกษาดูงาน ณ บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด (มหาชน) อ.เมือง จ.ตรัง ซึ่งเป็นธุรกิจแปรรูปอาหารทะเลแช่แข็งรายใหญ่ที่สุดของจังหวัดตรัง พบว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลทั้งหมดที่รับจ้างผลิต ส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น แคนาดาและจีน โดยเป็นแรงงานต่างด้าวทั้งหมด

ภาพที่ ๙ คณะผู้ศึกษาพบหารือกับผู้บริหารของ บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด

ผลิตภัณฑ์ของโรงงาน ประกอบด้วย ประเภทของอาหารทะเลแช่แข็งกว่า ๑๐๐ ชนิด เช่น ปลาแชลมอน ปลาซาบะ ปลาหมึกหั่นแช่แข็ง ซึ่งการมีสินค้าที่หลากหลายมีส่วนช่วยสนับสนุนด้านการตลาดให้ขยายตัวไปได้อย่างดี บริษัทยังไม่มีแผนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) มาใช้ เนื่องจากมีต้นทุน

ประเด็นท้าทาย คือ การกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) สำหรับอาหารทะเลในประเทศไทยควรเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก เพื่อให้ได้รับการยอมรับในการส่งออก

๒.๓ ผลการศึกษาประเด็นย่อยที่ ๓ การท่องเที่ยว

จากการพบปะหารือกับกับผู้แทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง และการกีฬาและท่องเที่ยวจังหวัดตรัง สรุปได้ดังนี้

๒.๓.๑ จังหวัดตรังเป็นจังหวัดที่มีธุรกิจด้านยางพาราเป็นหลัก มีโรงงานประมาณ ๖๗๔ แห่ง ๒,๕๐๐ คนประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมโรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร เช่น โรงงานรมควันยาง ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็ง และอุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์ม ทั้งนี้ มีประเด็นท้าทายคือ การส่งสินค้าแปรรูปยางแผ่น ยางแท่นไปยังต่างประเทศ เนื่องจากปัญหาสงครามทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา

ภาพที่ ๑๐ คณะผู้ศึกษาพบหารือกับผู้แทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรัง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง และการกีฬาและท่องเที่ยวจังหวัดตรัง

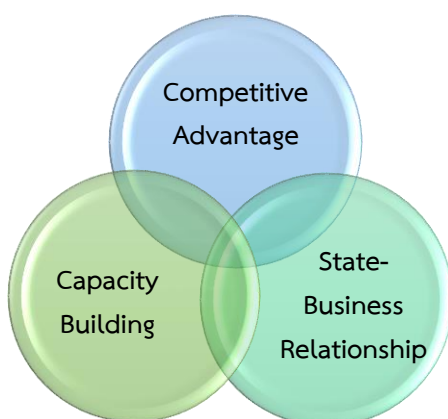
๒.๓.๒ ในด้านการท่องเที่ยว ได้มีการกำหนดให้จังหวัดตรังเป็นจุดหมายปลายทางของตลาดท่องเที่ยวแห่งใหม่ ซึ่งตรังมีจุดเด่นในด้านอาหาร อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตแบบสงบสุขตามสโลแกน “เที่ยวอย่างฟิน กินอย่างสุนทรีย์” และ “สโลไลฟ์สไตล์ตรัง” โดยมองว่าจังหวัดตรังมีศักยภาพที่จะรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนได้เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความเป็นธรรมชาติและแหล่งอาหารทะเล ตลอดจนมีความพร้อมในเรื่องที่พักบนชายฝั่งและเกาะต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามมีประเด็นท้าทายในด้านการท่องเที่ยวจีนต้องการนำเครื่องบินเช่าเหมาลำบินตรงมาจังหวัดตรังแต่สนามบินตรังยังไม่สามารถรองรับการเป็นสนามบินนานาชาติได้

ตารางที่ ๓๗ การท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑

	มกราคม-ธันวาคม		
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๐	%Change
ผู้เยี่ยมเยือน	๑,๕๙๖,๖๕๗	๑,๕๑๔,๐๙๒	+๕.๔๘
ไทย	๑,๓๙๓,๘๔๐	๑,๓๒๒,๗๕๘	+๕.๓๗
ต่างประเทศ	๒๐๒,๘๑๗	๑๙๑,๓๓๔	+๖.๐๐
รายได้ (ล้านบาท)			
ผู้เยี่ยมเยือน	๙,๙๑๖.๒๙	๙,๐๒๘.๐๑	+๙.๘๔
ไทย	๘,๑๑๗.๐๙	๙,๔๒๓.๓๘	+๙.๓๔
ต่างประเทศ	๑,๗๙๙.๒๐	๑,๖๐๔.๖๓	+๑๒.๑๓
ที่พัก			
จำนวนผู้เข้าพัก	๑,๑๔๘,๓๘๔	๑,๑๐๖,๗๑๖	+๓.๗๗
อัตราการเข้าพัก(%)	๖๓.๓๖	๖๑.๔๑	+๑.๙๕
จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน	๑,๕๙๖,๖๕๗	๑,๕๑๔,๐๙๒	+๕.๔๕
ไทย	๑,๓๙๓,๘๔๐	๑,๓๒๒,๗๕๘	+๕.๓๗
ต่างประเทศ	๒๐๒,๘๑๗	๑๙๑,๓๓๔	+๖.๐๐

๒.๔ บทวิเคราะห์ผลการศึกษากับประเด็นยุทธศาสตร์

ภาพที่ ๑๑ Synergy Analysis

ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดที่ตั้งที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน และ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในการศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาใน ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) (๒) การสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) และ (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน (State-Business Relationship)

ส่วนที่ ๓

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๓.๑ การสังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาในประเด็นการส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นสู่ระดับสากล ในส่วนของไม้ยางพาราแปรรูป และอาหารทะเลแช่แข็งตามระยะเวลา และแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้ คณะผู้ศึกษาพบว่า จังหวัดตรังไม่มีข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากกว่าจังหวัดตรัง แม้ไม้ยางพาราเป็นไม้เนื้อแข็ง แต่มีข้อจำกัดที่มีส่วนผสมของยางในเนื้อไม้สูง เป็นอาหารของมอดและปลวกได้ ไม้ยางพาราไม่เหมาะสมกับการใช้งานเชิงโครงสร้างของอาคารเช่นเดียวกับ ไม้เนื้อแข็งชนิดอื่น ๆ แม้จำกัดดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยเทคโนโลยีอาบน้ำยาเนื้อไม้ แต่ก็ เป็นเทคโนโลยีที่มีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และทำให้ราคาไม้ยางพาราที่อาบน้ำยา มีราคาสูงกว่าไม้เนื้อแข็งชนิดอื่น อีกทั้งในประเทศที่มีอากาศหนาว ที่ ๓ มีอากาศช่วยตัดวงจรชีวิตของมอด และปลวกได้ก็มีปลูกไม้เนื้อแข็งชนิดอื่นได้เพียงพอกับความ ต้องการทำให้ไม้ยางพาราไม่มีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ในส่วนอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งนั้น มีความจำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบจากจังหวัดใกล้เคียง ทำให้เห็นว่า อุตสาหกรรมนี้ไม่ได้ส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดตรัง นอกเหนือจากการจ้างแรงงานมากนั้น นอกจากนี้กรณีปัญหาที่ดินทางการค้าโดยใช้ข้อกำหนดของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด/สัญชาติของสินค้า (Certificate of origin) ว่ามีการผลิตที่แท้จริงในประเทศใด เพื่อใช้รับรองการขอใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรในการนำเข้าสินค้า ภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่าง ๆ รวมถึงอาเซียน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของแต่ละความตกลง ปัญหาด้านนวัตกรรม และอุปสงค์ลดลง อย่างไรก็ตาม พบว่า ในกรณีของการท่องเที่ยวจังหวัดตรัง มีความได้เปรียบทางการแข่งขันอยู่พอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้ เนื่องจากลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรม เช่น วัฒนธรรมด้านอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่บริสุทธิ์ มีเสน่ห์ เขา ป่า น้ำ ทะเลรวมอยู่ในจังหวัดตรัง รวมถึงเทศกาลท้องถิ่น แม้จะมีประเด็นท้าทายเกี่ยวกับขาดที่พัก ระดับพรีเมียม ปัญหาจากกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมให้จังหวัดตรังเป็นเมืองแห่งความสุข (Trang “Wellness City”) ที่เป็นแหล่งพักผ่อนด้านสุขภาพ ในการเพิ่มขีดความสามารถ ดำเนินการส่งเสริมการลงทุน จัดเส้นทางสุขภาพ พัฒนาแหล่งน้ำ และเน้นอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ซึ่งเป็นการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล ออกแบบให้กับคนทุก ๆ กลุ่ม โดยไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ คนปกติ และผู้พิการ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน เน้นกลยุทธ์การจัดทำวิสัยทัศน์และมีพันธกิจร่วมกัน (Shared Vision & Commitment) ของภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อร่วมมือกันสร้างให้จังหวัดตรังเป็นเมืองแห่งความสุข

๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๓.๒.๑ กำหนดกลยุทธ์การจัดทำวิสัยทัศน์และมีพันธกิจร่วมกัน (Shared vision & Commitment) ของภาครัฐและภาคเอกชนกำหนดเป้าหมาย และทิศทางในการพัฒนาจังหวัดตรัง ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๒.๒ คณะผู้ศึกษาเสนอให้จังหวัดตรังเป็นเมืองแห่งความสุข (Trang “Wellness City”) เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และแนวโน้มการรักษาสุขภาพที่เพิ่มขึ้นของประชาชน โดยใช้กลยุทธ์ “ได้เหมือนกันแต่ถูกกว่า” โดยการจัดทำ Wellness route พัฒนาแหล่งน้ำพุร้อน สวนพฤกษศาสตร์ และจัดผังเมืองที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นเมืองเพื่อสุขภาพ

๓.๒.๓ จัดทำแผนพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐาน เช่น สนามบินและผังเมือง ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ร่วมกันของภาครัฐและเอกชนในจังหวัด

บรรณานุกรม

จังหวัดตรัง. แผนพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕. ฉบับปรับปรุงประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓. ๒๕๖๒.

ภาคผนวก

๑. กำหนดการลงพื้นที่ตามประเด็นศึกษา

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- ๐๘.๓๐ น. เดินทางจากที่พักสู่ควนนิไ้
- ๐๙.๐๐ น. ศึกษาพื้นที่ในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติการ Action Learning
พื้นที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตรัง สำนักงานพาณิชย์
จังหวัดตรัง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง การกีฬาและท่องเที่ยว
จังหวัดตรัง
- ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารเที่ยง
- ๑๓.๐๐ น. ศึกษาพื้นที่ในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติการ Action Learning
พื้นที่ บริษัท วู้ดเวอร์ ยูไนเต็ด จำกัด อ.ห้วยยอด จ.ตรัง
บริษัท ตรังผลิตภัณฑ์อาหารทะเล จำกัด อ.เมือง จ.ตรัง
และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง
- ๑๘.๓๐ น. รับประทานอาหารเย็น
- ๒๐.๐๐ น. เดินทางกลับที่พัก

๒. รายชื่อสมาชิก อาจารย์ที่ปรึกษา และนักวิจัยประจำกลุ่ม สมาชิก

๑. นางสาวกฤษณี มาศรีจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ
๒. นายวินิจ วิเศษสุวรรณภูมิ	ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการจัดเก็บภาษี กรมสรรพากร
๓. นางวิภาวรรณ เบนนิแมน	อัครราชทูตที่ปรึกษา สอท. ณ กรุงดาการ์
๔. นางสาวณุกุณ สิริโสภณ	ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
๕. นายพิสุจน์ สุวรรณรัมย์	อัครราชทูตที่ปรึกษา สอท. ณ คูเวต
๖. นายปฐุม ปัทมจิตร	นักการทูตชำนาญการพิเศษ กองเอเชียตะวันออก ๔ กรมเอเชียตะวันออก
๗. นางสาวชิตชนก มัลลยวงศ์	นักวิเทศสหการชำนาญการพิเศษ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
๘. นางสาวกัลยา ชินาธิวร	ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง
๙. นายกิตตินันท์ ยิ่งเจริญ	อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) สำนักงานส่งเสริม

๑๐. นายภัทรพล จิงสมเจตไพศาล

การค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมอสโก
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ผู้อำนวยการสำนักบริหาร
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

อาจารย์ที่ปรึกษา

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรีดำรงค์ โลหะลักษณ์เดช
๒. ดร.ประพล วิระพรสวรรค์
๓. นายสุวิทย์ อนันต์